CODUL PENAL
ADNOTAT
cu
Jurisprudența și Doctrina
Română și Franceză

FURNITURI DE BIROU
PAPETERIE
LIBRARIA NOUĂ
CAROL
P. SEGAL
78 CALEA VICTORIEĬ
BUCURESCĬ

CODUL PENAL

ADNOTAT

CU

JURISPRUDENŢĂ ŞI DOCTRINĂ

ROMÂNĂ ŞI FRANCEZĂ

DE

GEORGE ST. BADULESCU
Licenţiat în drept
Prim-Grefier la Inalta Curte
de Casaţie

şi

GEORGE T. IONESCU
Licenţiat în drept
Grefier la Inalta Curte
de Casaţie

CU O PREFAŢĂ DE DOMNUL

I. TANOVICEANU

PROFESOR de DREPT PENAL la UNIVERSITATEA din BUCUREŞTI

BUCUREŞTI
Editura Tip. ziarului *CURIERUL JUDICIAR* 5, Rahovei, 5
1911

Exemplarele cari nu vor purtà iscălitura unuia din autori și a editorului I. S. Codreanu vor fi considerate ca contrafăcute.

PREFAȚĂ

Necesitatea codicelor adnotate e foarte simțită în practica noastră judecătorească, cu atat mai mult cu cat lipsesc opere doctrinale. Aceasta explică în parte succesul și mulțimea lucrărilor de acest gen în țara noastră. Insă modul cum s'au executat aceste lucrări la început lasă mult de dorit, și de aceia, în ceea ce privește legislațiunea penală. atât codicele penal cât și codicele de procedură penală, noi înșine am crezut că e bine să ne dăm osteneală de a preparà codice adnotate în mod mai științific atât sub punctul de vedere al doctrinei cât și al jurisprudenții romane și franceze.

D-nii Bădulescu și Ionescu ne-au luat înainte și nu ne pare rău, fiindcă lucrarea noastră, din cauza altor ocupațiuni va mai întârzia câțiva ani, și pe de altă parte fiindcă prin «Codul penal adnotat, cu doctrina și jurisprudența română și străină», dânșii împlinesc în mare parte lacuna pe care voiam să o împlinim noi.

Adnotarea codicelui penal de d-nii Bădulescu și Ionescu se distinge de lucrările anterioare de acest

gen întreprinse la noi în ţară asupra codicelui penal şi chiar asupra altor codice; ea se aseamănă mai mult cu excelentul Codice penal adnotat de d. Garçon, care i-a servit de model. In mic, noi vom aveà ca şi Francezii, un rezumat asupra fiecărui articol de ceeace s'a scris mai important la noi şi în Franţa, asupra acelui articol, precum şi modul cum jurisprudenţa interpretă acel articol. Codicele penal adnotat de d-nii Bădulescu şi Ionescu, va slujì avocaţilor şi judecătorilor ca o călăuză sigură în cercetările pè care vor voì să le facă asupra diferitelor probleme de drept penal.

Foarte interesantă este, după părerea noastră, apropierea ce se face între jurisprudenţa romană şi cea franceză. Poate că ea va servì judecătorilor noştri să se apropie mai mult de interpretările date de jurisprudenţa franceză, pe care o credem în general superioară celei româneşti.

Vom ajunge, sperăm, cu modul acesta, să evităm răul pe care l'am semnalat şi altă dată, că noi avem codice occidentale, dar le aplicăm în mod oriental, cum bună oară în chestiunea raportului în materie penală la Curţile de apel.

Un alt lucru bun în acest codice adnotat, este că el e pus la curent cu jurisprudenţa cea mai nouă; sunt şi hotărîri din Decembrie 1910 (art. 40 No. 53; art. 53 No. 28) şi chiar din Ianuarie 1911 (art. 144 No. 27). Jurisprudenţa cu cât este mai recentă cu atât este mai importantă, căci e presupusă mai perfectă şi în orice caz are o autoritate de fapt mai mare.

Ca critice şi mici imperfecţiuni avem puţin lucru de spus.

Astfel asupra art. 6 cod. penal găsim că jurisprudenţa e prea săracă, în raport cu mulţimea nenumărată a deciziunilor date de Curtea de casaţiune asupra acestui articol. Negreşit că prin cadrul restrâns al lucrării, trebuiau eliminate multe din acele deciziuni de regulări de competinţă, însă din cauza importanţei şi frecuenţii materiei, ar fi fost de dorit să-i se dea mai mare întindere.

De asemenea credem că jurisprudenţa relativă la infracţiunile momentane, continue şi de obicei, trebuia pusă sub art. 40 c. p. cu care ea are legătură, iar nu sub articolul 1 c. p. (N-rile 8—12 jurisprudenţa franceză). Şi ceiace probează că aşa este, e faptul că însişi d-nii Bădulescu şi Ionescu pun deciziunea 420/904 a Curţii noastre de casaţiune, relativă la infracţiunile continue sub art. 40 la No. 33 şi 34. E bine însă ca să nu se scindeze aceeaşi materie sub diferite articole, sau cel puţin să se facă trimeteri.

Adnotând această deciziune a Curţii noastre de casaţiune, noi am scris asupra teoriei infracţiunilor continue un studiu, care poate că ar servì ceva acelor cari s'ar preocupà de problemele acestei teorii, şi pe care nu-l vedem citat (Curierul Judiciar, *1904, No. 60).*

Cum literatura noastră juridică este prea săracă, de sigur că nu s'ar fi încărcat prea mult Codicele penal adnotat, dacă s'ar fi menţionat studiile penale mai importante din revistele noastre juridice. Ce e drept că d-nii Bădulescu şi Ionescu fac în mare parte acest

lucru, de ex.: art. 28, No. 8; art. 32, N-rile 6 şi 7; art. 40, No. 10; art. 60, N-rile 50 şi 51, etc., dar încă o dată o repetăm tocmai din cauza sărăciei doctrinei noastre, se putea face pentru ea ceva mai mult, fără a se încărcà, peste măsură codicele penal adnotat.

In orice caz, aceste critice sunt prea mici în raport cu valoarea lucrării, care reprezintă o muncă încordată şi meritorie, de care se va folosì mult lumea noastră juridică. Nu putem dar de cat să felicităm pe d-nii G. St. Bădylescu şi G. T. Ionescu pentru Codul penal adnotat pe care-l publică.

17 Mai, 1911 **I. TANOVICEANU**

INTRODUCERE

Codurile adnotate cu jurisprudenţă au fost cu drept cuvânt considerate întotdeauna ca unul din elementele esenţiale ale ştiinţei dreptului aplicată la faptele speciale fiecărui proces. Necesitatea unui asemenea cod este simţită azi mai mult ca oricând, de oarece prin noua lege a Curţii de Casaţie se prevede oarecari formalităţi în scopul de a se menţine unitatea jurisprudenţei, recunoscându-i-se astfel acestui principiu adevărata lui valoare.

Pentru a înlesnì cât mai mult cunoaşterea jurisprudenţei din cei din urmă ani mai ales, am întreprins lucrarea unui cod penal adnotat. Ne-am ocupat în primul rând de jurisprudenţa supremei noastre Curţi, care are cuvântul hotărâtor în dezlegarea problemelor juridice şi apoi de teoriile doctrinale publicate prin revistele noastre juridice. N'am putut însă să ne oprim de a nu reproduce şi jurisprudenţa şi doctrina franceză relative la articolele copiate din codul francez pentru a da cât mai multe cazuri în cari s'a dat interpretarea unui text de lege din cele similare codului nostru. Credem că nu lipsim de modestie dacă spunem că sarcina ce ne-am luat nu a fost tocmai uşoară. Acei cari

vor consultà această lucrare vor puteà să vadă în ce măsură ne-am achitat de sarcina ce ne-am luat. Suntem convinşi însă că în orice caz am contribuit cât de puţin la o lucrare mai vastă asupra acestei materii, lucrare al cărei autor este aşteptat.

Habent sua fata libelli.

Bucureşti, 10 Aprilie, 1911.

George St. Bădulescu
George T. Ionescu

CODICELE PENAL [1]

PROMULGAT LA 30 OCTOMBRIE 1864
(cu modificările introduse prin legile din 20 Februarie 1874, 21 Februarie 1882, 28 Maiu 1893, 15 Februarie 1894 şi 4 Maiu 1895)

DISPOZIŢIUNI PRELIMINARII

Art. 1. Infracţiunea ce se pedepseşte de lege cu pedepsele:

Munca silnică,
Recluziunea,
Detenţiunea, şi
Degradaţiunea civică, se numeşte crimă (c. p. 7).
Infracţiunea ce se pedepseşte de lege cu:
Inchisoarea corecţională,
Interdicţiunea unora din drepturile politice, civile,

[1] Codul penal a fost promulgat şi publicat la 30 Octombrie 1864. (*Monitorul Oficial*. No 242) şi a fost pus în aplicare după şease luni de la promulgare, adica la 1 Maiu 1865.

El a primit următoarele modificări :

1. Prin legea din 20 Februarie 1874 cu care ocaziune s'a modificat 109 articole, ce se pot vedea în corpul codului (vezi *Monitorul Oficial*, No. 38 şi 41 din 17 şi 20 Februarie 1874).
2. Prin legea din 21 Februarie 1882 (*Monitorul Oficial*, No. 20/82).
3. Prin legea din 28 Maiu 1893 (*Monitorul Oficial*, No. 44/93).
4. Prin legea din 15 Februarie 1894 (*Monitorul Oficial*, No. 256/94).
5. Prin legea din 4 Maiu 1895 (*Monitorul Oficial*, No. 26/95). Datele acestor modificări sunt arătate în dreptul fiecărui articol din cod, aşa că fiecare articol este trecut aşa cum este azi în vigoare.

ori de familie, şi amenda de la 26 lei [1]) în sus se numeşte delict. (c. p. 8, 399; pr. p. 176).

Infracţiunea pe care legea o pedepseşte cu:

Inchisoarea poliţienească şi cu amendă, se numeşte contravenţiune (c. p. 9, 381; pr. p. 139; p. fr. 1; pr. pr. § 1).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Faptul de pruncucidere comis de un minor este de natură a fi pedepsit cu pedeapsă corecţională, şi ca atare este justiţiabil de tribunalele corecţionale. (Cas. II, 68 din 28 Ian. 87, B. p. 85).

2.—Competinţa jurisdicţiunii în materie criminală sau corecţională se regulează, după cum rezultă din art. 1, 7, 8, 9 c. p. şi art. 131, 135, 176, 226 şi 363 pr. p., după natura infracţiunii în sine, iar nu după cum se poate modificà prin circumstanţe accesorii, provenind mai cu seamă din starea morală a agentului, cum sunt scuzele legale sau circumstanţele atenuante, cari pot face ca pedeapsa să fie redusă, dar fără a schimbà moralitatea faptului în sine. (Cas. II 356 din 8 Oct. 1869, B. p. 249).

3.—Dacă pentru crime şi delicte unul din elementele constitutive este ca agentul să fi comis faptul cu intenţiune frauduloasă, nu este tot astfel pentru contravenţiuni; legea pedepseşte la contravenţiuni numai faptul material, fără preocupaţiune dacă agentul a avut vre o intenţiune frauduloasă când a comis acel fapt, destul numai ca să i se poată impută ca greşeală. (Cas. II. 23 din 18 Ian. 80, B. p. 47).

4.—Tentativa de supresiune a stării civile a unui copil este de natură a fi pedepsită cu pedeapsă corecţională, şi ca atare este justiţiabilă de tribunalele corecţionale. (Cas. II, 68 din 28 Ian. 87; B. p. 85).

5. — In gradaţiunea pedepselor după teoria legii noastre penale, pedepsa amendei oricare ar fi cuantumul ei, este cu un grad inferioară de cât aceia a închisoarei. Aşa dar, prin admiterea circumstanţelor atenuante, înlocuindu-se pedeapsa închisorii cu aceia a amendei,

[1]) Conform art. 399, alin. II c. p., amenda prevăzută aci este de la 26 lei noui în sus.

maximum acestei amende este lăsat la facultatea judecătorului de fond. (Cas. II, 449 89, B. p. 697).

6.—Arestarea ilegală a unui cetăţean în scopul de a fi împiedicat a lua parte la vot, constitue un delict politic ;

Prin urmare, ofiţerii poliţiei judiciare, culpabili de asemenea fapte, sunt justiţiabili de Curţile cu juraţi, conform art. *105* din Constituţiune, iar nu de Curţile de apel. (Cas. II, 301/90, Bul. p. 862).

7.— Orice fapt delictuos comis cu intenţiune de a atinge libertatea întrunirilor când ele au de obiect discuţiunea cestiunilor de interes public, precum e alegerea unui consiliu judeţean, constitue un delict politic, de competinţa Curţii cu juraţi a-l judecà. (Cas. II, 431/90, B. p. 1166).

8.—Caracterul şi natura delictului din punctul de vedere al dreptului penal, nu se determină numai după faptul material comis, dar mai cu seamă după intenţiunea cu care delicuentul l'a comis. Astfel, pentru a se şti dacă un fapt constitue un delict politic, trebue a se căutà, fie din împrejurările ce au înconjurat delictul fie din manifestarea invederată a scopului urmărit de delicuent. care a fost intenţiunea acestuia, şi a considerà delictul ca politic oridecâteori dreptul când delicuentul a avut intenţiunea să lovească, iar nu drept a cărui respectare o cerea interese de ordine politică. (Cas. II, 77/93, B. p. 149 ; 1895, B. p. 1259 şi 1900, B. p. 222).

9. — Codul nostru penal, în gradarea pedepselor, punând pedeapsa amendei după aceea a închisoarei, oricare ar fi cuantumul ei, se consideră ca o pedeapsă mai jos decât aceea a închisoarei. (Cas. II, Dec 66 din 28 Ian. 1898, B. p. 151).

10. — Faptul de a împărţi manifeste prin care se convoacă muncitorii capitalei la o întrunire publică şi cari manifeste sunt redactate în termeni de natură a aţâţà la ură şi dispreţ contra guvernului şi la nesupunere către legi, constitue delictul prevăzut de art. 181 c. pen. Acest fapt nu îmbracă caracterul de delict politic de cât numai dacă din împrejurările de fapt s'ar fi stabilit că inculpaţii ar fi avut de scop a aduce vreo atingere directă organizaţiuni politice a Statului. (Cas. II, 160 908, B. p. 92).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. — Faptele pedepsite cu pedepse criminale, corecţionale sau de simplă poliţie sunt delicte penale, oricare ar fi legea care le încriminează şi oricare ar fi tribunalele însărcinate să le reprime. Trebue deci să li se aplice în principiu regulele

dreptului penal. Garr., No. 80, şi în ediţia II, No. 90.

2. — Cu toate acestea s'a născut dificultăţi în ceeace priveşte amenda. Legea pronunţă amenda în cazuri în care se vede bine că ea nu are caracterul unei pedepse. Pentru a distinge amenda civilă de amenda penală trebue să se ţie compt de natura faptului ce este a se pedepsi. Garçon, art. 1, No. 9.

3. — Este sigur că nu poate să fie considerat ca o infracţiune penală un fapt deprimat cu pedepse care nu intră în cadrul acelora prevăzute şi organizate de codul penal şi de legile care îl completează. Astfel sunt în special infracţiunile disciplinare. Măsurile disciplinare nu sunt adevărate pedepse ci numai nişte mijloace instituite pentru a menţine, în vederea ordinei şi a interesului public, autoritatea morală şi respectul corpului căruia aparţine persoana urmărită pe cale disciplinară. Cass. s. unite din 9 Noembrie 1852 (Dalloz, supliment, cuvântul disciplină judecătorească, No. 25), Garsonnet, vol. I, No. 150. Garraud, ediţia I, vol. I, No. 81, şi în ed. II, vol. I, No. 91. Garçon, Code penal annote, art. 1, No. 11.

4. — Justiţia disciplinară, oricare ar fi întinderea acţiunei sale, nu poate să pedepsească fapte cari, ne fiind contrarii delicateţii sau onestităţii, au fost săvârşite în exerciţiul unui drept sau unei facultăţi legitime. Cass. civ. franceză din: 7 Aprilie 1862, 21 Decembrie 1874, 61 Ianuarie 1884, 10 April 1895, şi toate deciziile enumerate în Garçon la art. 1, No. 12. Măsurile disciplinare pot fi aplicate cu efect retroactiv. Cass. fr. (secţ. unite) 9 Noembrie 1852, (Dalloz, supl. Disc. jud., 25).

5. Dacă legea sau regulamentul pronunţă o pedeapsă disciplinară, judecătorii nu pot să pronunţe altă pedeapsa. Garçon la art. 1, No. 13 şi toate deciziile enumărate acolo.

6. — Acţiunea disciplinară nu exercită nici o influenţă asupra acţiunei publice şi vice-versa. Astfel lucrul judecat şi regula non bis in idem n'au nicio aplicare în asemenea materie. Cas. fr., 12 Martie 1819 (Sirey-chronologique); cass. fr., 12 Mai 1827. Garçon code penal annote, art. 1, No. 15-24.

Regula pusă de art. 1 este generala şi guvernează materiile speciale ori de cate ori nu este e derogare expresă. Cass. fr., 5 Decembre 1872 şi toate deciziile enumerate de Garçon la art. 1, No. 30.

7. Distincţiunea intre aceste două feluri de infracţiuni are interes mai cu seama: în privinţa prescripţiei acţiunei publice şi a acţiunei private (art. 637 pr. pen.), în privinţa competinţii (Laborde, droit crim., No. 232) şi în privinţa efectului lucrului judecat, delictul continuu nu poate să dea loc de cât la o singură urmărire, de oarece s'a comis o singură infracţiune. Garraud, vol. I, No. 89, Laborde, No. 232.

8. Delicte instantanee sunt acelea cari se săvârşesc şi se sfârşesc în acelaş moment. Pu-

ţin importă dacă prepararea lor a ţinut un timp mai mult sau mai puţin lung (Faustin Hélie, Instr. crim.. vol. I. pag. 1068; Hans, pag. 365; Garraud. ed. II, vol. I, No. 99), sau dacă urmările delictului sunt de natură a se continua sau chiar a se perpetua, cum este amorul. asasinatul, incendiul, sau dacă delicuentul a profitat de urmările şi consecinţele faptului. Cass. fr. din 15 April 1848. (Buletin pe 1848. No. 120).

9. — Delicte continue sunt acelea cari se prelungesc într'un timp mai mult sau mai puţin lung. Ele consistă într'o violare succesivă şi ne întreruptă a legei penale. Delictul există în momentul in care faptul est săvârşit, se continuă atât cât acţiunea se continuă şi nu se sfârşeşte decât când acţiunea încetează. Hans, No. 365; Garraud, vol. I, No. 89.

Delicte simple şi delicte din obicinuinţa

10. — Delicte simple sunt aceleá cari consistă într'un singur act, fie instantaneu fie continuu. Delicte din obicinuinţă se compun din mai multe acte, cari luate separat nu sunt pedepsite, dar totalitatea lor este pedepsită. Garraud, vol. I, No. 90. Ortolon, vol. I, No. 763. Hans, vol. I, No. 390.

11. — Din aceea că fiecare fapt particular al unui delict din obicinuinţă nu constitue nici o infracţiune, rezultă că acela care pretinde că acel fapt i-a cauzat un prejudiţiu nu poate să ceară repararea prejudiţiului decât pe cale civilă, iar nu cu formele prescrise pentru acţiunile civile cari nasc dintr'un delict. Cass. fr. secţ. unite din 4 Noembrie 1839. (Buletinul Cas. fr., din 1839, No. 333) şi din 21 Iulie 1841, (Bulet. Cas. fr., 1841 No. 215).

12. — Intenţia în sensul juridic este voinţa agentului de a comite delictul astfel cum este determinat de lege; este conştiinţa culpabilului de a înfrânge prohibiţiile legale, pe cari este prezumat că le cunoaşte. Garçon, art. I, No. 77. Garraud vol. I, No. 277. Ortolon, vol. I, No. 377. Acelaş fapt material poate să fie pedepsit de lege ca infracţiune intenţionată şi ne intenţionată. In acest caz buna sau reaua credinţă a agentului are de efect de a schimba numai calificarea legală. De exemplu, faptul de a omorâ, cu voinţa de a omorâ, este un omor; fără intenţie este omucidere din imprudenţă. Cas. fr. din 8 Noembrie 1895. (Buletinul Cas. fr. din 1895, No. 278).

13. — In regulă generală toate crimele sunt intenţionale, fără a distinge dacă sunt prevăzute de codul penal sau de vreo lege specială. Garçon, art. 1, No. 115 şi urm.

14.—Pentru a distinge între aceste două feluri de delicte sunt două teorii principale: una subiectivă, care pune ca criteriu mobilul agentului, intenţia. scopul pe care şi-l propune să-l atingă şi alta obiectivă. după care infracţiunea este politică când este îndreptată în contra lucrului public, în contra Statului considerat ca putere pu-

blică, ca putere politică însărcinată să garanteze siguranţa externă, ordinea publică internă a ţărîi. Garraud, vol. I. No. 107; Garçon, art. 1, No. 146 şi urm. Asupra distincţiei dintre delictele politice şi cele de drept comun. Vezi Garraud, ed. II, vol. III, No. 829; Ch. et Hélie, vol. II, No. 404.

15. Crimele de drept comun şi în special asasinatul comis într'o insurecţiune nu sunt crime politice. Cas. fr. din 9 Marte 1849 (Sirey din 1849, partea I, pag. 209); Cas. fr. din 1850, criticată de Garraud în vol. II, No. 359, nota 8 şi Cas. fr. din 1852 (Sirey, din 1852, partea I, pag. 580).

Art. 2. — Nici o infracţiune nu se va pedepsì, dacă pedepsele nu vor fi fost hotărâte înaintea săvârşirii sale (c. civ. 1; p. fr. 4; p. pr. § 2; const. 16).

Infracţiunile săvârşite în timpul legiuirii celei vechi, se vor pedepsì după acea legiuire; iar când pedepsele prevăzute prin legea de faţă, vor fi mai uşoare, se va aplicà pedeapsa cea mai uşoară.

Infracţiunile săvârşite sub codicele vechiu, dar neprevăzute de codicele actul, nu se mai pedepsesc.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Când faptul pentru care un acuzat a fost trimis de camera de punere sub acuzare înaintea juraţilor, fiind calificat crimă în momentul în care s'a perpetrat, a fost transformat în delict corecţional înainte de a se fi judecat, instanţa competinte de a judecà acel fapt este instanţa corecţională, iar nu curtea cu juraţi. (Cas. II, 290 din 15 Mai 74, B. p. 181).

2. — Principiul neretroactivităţii legilor, consacrat de art. 1 c. civ. şi de art. 2, al. I c. p., este supus esceptiunei când este vorba de jurisdicţiunea competentă şi de procedură, după cum rezultă din art. 742 pr. civ. şi art. 602 al. II pr. p. In adevăr, fondul dreptului nu poate fi regulat, decât după legea ce domină pe timpul când faptul, la care dreptul este aplicabil, a luat naştere, căci altfel de ar urma să se reguleze în legea nouă, s'ar aduce o vătămare drepturilor câştigate. Nu este însă totdeauna ast-fel când este vorba de jurisdicţiunea competentă şi de forma de procedură, căci nimeni nu poate, cu drept cuvânt, pretinde că la comiterea fap-

telor ce au dat naştere la drepturile sau obligaţiunile sale a avut în vedere specialmente jurisdicţiunea şi forma de a procede în timpul perpetrărei lor; de aceea legile noi, privitoare la jurisdicţiune sau procedură, sunt aplicabile la afacerile cari sunt încă pendinte, căci schimbarea jurisdicţiunei saù a formelor de procedură nu aduce nici o vătămare vreunui drept câştigat, afară numai de cazul când jurisdicţiunea ar fi efectivamente sesizată de afacerea sau de formalitatea împlinită după legea anterioară. (Cas. II, 369 din 5 Iulie 74, B. p. 243).

3. — Ori de câte ori este vorba de jurisdicţiunea care este chemată a judeca o afacere, se aplică legea cea nouă. (Cas. II, 377 din 22 Aug. 84, B. p. 650).

4. — Tribunalul, când aplică prescripţiunea pentru delicte unui fapt care, crimă după legea veche a devenit delict după cea nouă, face o dreaptă aplicaţiune a principiului din art. 2 c. p., care declară că în caz de conflict între două legi, legea cea mai dulce trebue aplicată. (Cas. II, 503 din 9 Oct. 74, B. p. 321).

5. — Când faptul este comis sub legea veche şi se judecă sub cea nouă, trebue să se aplice, nu maximum închisorii corecţionale de 5 ani, prevăzut de legea cea nouă, în timpul cărei se judecă faptul, ci maximum de 2 ani prevăzut de legea cea veche, sub imperiul căreia s'a comis faptul. (Cas. II, 507 din 15 Oct. 74, B. p. 323).

6. — Excepţiunea stabilită prin art. 2, al. II c. p. a retroactivităţii legei, în materie penală, este aplicabilă când legea existentă prescrie o pedeapsă mai dulce decât cea prevăzută în legea anterioară, sub imperiul căreia s'a perpetrat faptul. Prin urmare, dacă un delict ar cădea, după legea veche, sub imperiul căreia a fost comis, sub o pedeapsă infamantă, iar după legea existentă în momentul judecărei lui sub o pedeapsă corecţională, neapărat urmează a se aplica pedeapsa legei celei noi, chiar când ar aveà o durată mai lungă decât pedeapsa infamantă, căci aci trebue a se avea în vedere natura pedepsei, iar nu durata ei. (Cas. II, 603 din 4 Dec. 74, B. p. 404).

7. — Faptul care, fiind crimă după legea veche, s'a transformat în delict corecţional după legea cea nouă, deşi perpetrat sub legea veche, se prescrie prin 3 ani, prescripţiune din legea veche, iar nu prin 5 ani, prescripţiune a delictelor sub legea nouă, de oarece, deşi se judecă acel fapt sub legea nouă, dar urmează a se aplica inculpatului dispoziţiunile legei ce'i este mai favorabilă. (Cas. II, 169 din 20 Apr. 81, B. p. 334).

8. — Curtea cu juraţi numai este competinte de a judeca un fapt care înainte era calificat de lege ca crimă, dar până ce procesul să se prezinte în judecata sa acea crimă s'a corecţionalizat. (Cas. II, 353/93 B. p. 668).

9. — In materie penală competinţa se regulează după legea în vigoare în momentul judecă-

rei delictului, iar nu după aceea sub care s'a săvârşit acel delict. (Cas. II, 576/95, B. pag. 1150).

10. — Principiul neretroactivităţii legilor trebue să fie aplicat oridecâteori legiuitorul nu şi-a manifestat o intenţiune contrarie. Astfel, legea din 4 Maiu, 1895, care a dat judecarea delictelor electorale în competinţa tribunalelor corecţionale, neprescriind ca ea să fie aplicată cu efect retroactiv, nu poate fi aplicată de cât la faptele comise posterior promulgării ei. (Cas. s. II, 482/96, B. p. 1288).

11.— Principiul nerectroactivităţii legilor e un principiu general, care are a fi aplicat nu numai în materie de drept privat ci şi în materie de jurisdicţiune; aşa că, dacă o lege deferă judecarea unor cauze altei jurisdicţii existente, această jurisdicţie nu este competinte a judecà de cât cauzele cari se ivesc în urma acestei legi, nu însă şi acele în curs de judecată şi pendinte la altă jurisdicţie încă existentă, cauze cari trebue să se judece de această jurisdicţie. (Cas. II, 631/96, B. p. 1587).

12. Dacă prin legea din 1908 legiuitorul, îngrijat de faptul că abuzurile de acest fel se înmulţesc, a creiat un delict nou cu elemente deosebite şi cu pedepse deosebite şi mult mai aspre, asimilând pe aceşti administratori abuzivi cu delapidatorii de bani publici, nu se poate aplicà această calificare mai gravă unui fapt petrecut anterior legii din Aprilie 1908, de oarece, conform art. 2 din codul penal, nici o infracţiune nu se va pedepsi dacă pedepsele nu vor fi hotărîte înaintea săvârşirii ei. (Cas. II, 1079/909, B. p. 612).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1.—Principiul inscris în acest articol se formulează adesea în adagiul: «nulla poena sine lege». Din acest principiu trebue să conchidem: că uzul sau obiceiul nu constituesc un izvor de drept penal, care în esenţă este un drept scris; că nu sunt legale şi obligatoare pentru tribunale pedepsele pronunţate prin decretele şefului puterei executive; că regulamentele administrative nu pot să încrimineze un fapt sau să stabilească o pedeapsă nouă; că circulările ministeriale nu pot să influenţeze asupra penalităţii, ele nu leagă pe judecător în privinţa interpretării legii ci'au numai o autoritate

doctrinală. Garçon, art. 4, No. 3 şi urm.

2. — Din principiul că judecătorii în penal nu pot să pronunţe nici o pedeapsă acolo unde legea tace sau este insuficientă, nu rezultă că în materie penală nu se admite interpretare, când legea este obscură. Ca şi în civil, legile penale trebuesc interpretate cu ajutorul lucrărilor pregătitoare în vederea scopului legiuitorului, apropierea textelor, sensul gramatical sau uzual al cuvintelor şi a i se găsi un sens cel mai blând pentru acuzat. Ortolan, vol. II, No. 1633: Garçon, art. 4, No. 24.

3. — Legea penală se interpretă în sens restrictiv. In penalibus cauzis benignius interpretandum est. Asupra acestui punct vezi: Garraud, ediţia II, vol. I, No. 123. Haus, vol. I, pag. 148. Faustin-Hélie (Introd. au leçons de Boitard).

4. — Casaţia franceză a judecat că, în principiu, tribunalele nu pot, acolo unde legea nu distinge, să creeze distincţiuni care alterează sensul legii sau să întinză dispoziţiuni de la un caz la altul, să substitue literii legii o interpretare arbitrară, pe motiv că legea ar fi mai eficace. Cas. fr. din 30 Decembre 1843 (Bulet. Cas. fr. din 1843, No. 335).

5. — Legea penală nouă nu dispune decât pentru viitor, cu toate acestea ea se aplică faptelor anterioare, dacă prevede o pedeapsă mai mică. Garraud ed. I, vol. I. No. 122. Haus, vol. I, No. 180. Chauveau et F. Hélie, vol. I, No. 22. Ortolan, vol. I, No. 583.

6. — Se violează regula neretroactivităţii atunci când, legea stabilind o nouă încriminare, s'ar pedepsi un fapt cu o pedeapsă, care nu există când a fost comis sau atunci când legea suprimînd un fapt, s'ar aplica un text abrogat. Aceleaşi principii rezolvă conflictul dintre două legi succesive: dacă legea nouă este mai blândă, ea se aplică din momentul promulgării, cea veche este imediat abrogată; dacă, din contra, legea nouă este mai riguroasă nu se poate aplica faptelor anterioare fără a nesocoti regula «nulla poena sine lege»; dar, pentru că intenţia legiuitorului nu a fost să lase nepedepsite acele fapte, se va aplica tot legea veche, care în privinţa acelor fapte, nu a putut să fie abrogată. Garçon, art. 4, No. 33.

7. — Când legea nouă creează un delict neprevăzut de legea veche, se aplică legea veche. Cass. fr. 3 Iunie 1864 (Bulet. 1864 p. 186) şi 1888 (Sirey din anul 1889 pag. 446), ca şi în cazul când legea nouă pedepseşte un fapt prevăzut şi de cea veche, însă cu o pedeapsă mai severă, sau admite noi circumstanţe agravante. Cas. fr. din 11 Ianuarie 1861 (Bulet. Cas. fr. No. 4; Sirey din anul 1861 p. 665).

8. — Legile mai blânde se aplică faptelor comise sub legea veche, cum ar fi atunci când legea nouă suprimă o infracţiune sau când, fără a modifica faptul, suprimă pedeapsa sau pronunţă o pedeapsă mai puţin riguroasă.

Cas. fr, 1885 (Sirey 1886 partea I, pag. 47) și Cas. fr. 1873 (Sirey din 1873 part. 1 pag. 484).

9. Legile interpretative se aplică faptelor comise înaintea publicării lor, chiar atunci când ar da o interpretare mai riguroasă decât jurisprudența anterioară. Garçon art. 4, No. 54.

10.—Hotărârea care pronunță o condemnare în virtutea unei legi recente, trebue să enunțe data precisă a faptelor încriminate și să stabilească astfel că ele sunt posterioare acestei legi. Cas. fr. 1888 (Sirey din 1890 partea I, pag. 365; Daloz 1889 partea I, pag. 125) și altele enumerate în Garçon art. 4 No. 56.

11. — O lege nouă este mai blândă decât cea veche și deci este imediat aplicabilă atunci când scoboară maximul pedepsei și ridică minimul. Cass. fr. 1888. Garraud vol. I, ed. II, No. 134.

12. — Soluțiile de mai sus se aplică și atunci când legea nouă s'a pus în aplicare după o condamnare, dar înaintea judecării apelului sau a opoziții, sau în timpul judecării recursului, în care caz Curtea de Casație, chiar dacă respinge, trebue să trimită afacerea la jurisdicția competentă spre a aplica legea nouă. Cas. fr. 1885 (Buletin No. 184).

13. — Legile noi, mai severe sau mai blânde, nu pot să aibă nici o influență asupra condemnațiilor definitive. — Garraud ed. II, vol. I, No. 125. Contra Valette, sur Proudhon, vol. I, p. 36.

Art. 3. — *(Legea din 15 Februarie 1894)* Dispozițiunile acestui codice, se aplică la infracțiunile comise pe pământul României sau pe o navă română. (c. p. 4 și 5; p. Pr. § 3).

Doctrină și Jurisprudență Română

1. — De și în regulă generală, străinii aflători în România, în materie criminală și de poliție, sunt supuși jurisdicțiunei și legilor țărei, în virtutea principiului suveranității, totuși această regulă 'și are esceptiunea în principiul exteritorialității, consacrat prin dreptul internațional și privitor la trimișii diplomatici ai puterilor străine. In virtutea acestui principiu, tot în regulă generală, agenții diplomatici străini și suita lor, se bucură de imunitatea de a fi sustrași de jurisdicțiunea țărei unde residă în această calitate, pentru infracțiunile la legile penale și de poliție, spre a fi supuși jurisdicțiunei tribunalului țărei lor. (Cas. II, 224 din 11 Iunie 76, B. p. 346).

2. — Tot ast-fel, și impiegații cancelariei agenților diplomatici, ca niște agenții indispensabili pentru îndeplinirea misiunei cu care sunt învestiți trimișii diplomatici, sunt cuprinși necesarmente între per-

soanele suitei lor, și prin urmare se bucură și ei de drepturile exteritoriali. (Cas. II, 224 11 Iunie 76, B. p. 346).

3. Art. 3 c. p. declarand dispozițiunile acestui codice aplicabile la infracțiunile comise pe pământul României, urmează de aci că legea locului unde delictul a fost comis este aplicabilă pentru a determina atât pedeapsa cuvenită delicuentului, cat și autoritatea competentă a'l judeca. Art. 22 pr. p., după care și instanța judecătorească a locuinței inculpatului este competentă a judeca delictul comis de acesta, nu statuează de cat în cazul când, din punctul de vedere al organizarei lor, aceeași instanță este și aceea a locului unde s'a comis delictul, și aceea a locuinței inculpatului; și dar când aceste doua instanțe diferă in organisarea lor, acest articol încetează de a fi aplicabil. (Cas. II, 496 din 27 Sept. 89, B. p. 796).

4. — Când aceleaș persoane sunt acuzate pentru mai multe crime săvarșite unele în Dobrogea iar altele în România propiu zisă, competința de a le judeca pe toate, revine Curței cu jurați în raionul căreia in România s'a săvârșit parte din acele crime iar nu Curței de apel din Galați, căci această Curte fiind chemată a judeca ca Curte criminală numai crimele comise în Dobrogea, are o competență excepțională, care intr'un asemenea caz, cată să înceteze. (Cas. II, 363 din 9 Iulie 1891, B. p. 853).

5. Pentru ca o infracțiune la legile penale, să fie considerată ca comisă pe teritoriul românesc, și ca atare autorii și complicii acelei infracțiuni să fie justițiabili de tribunalele românești, nu e necesar ca ea să fie începută și terminată în România, e destul însă, orice fapt care să constitue un act de executare fie că ar începe fie că ar continuà această executare ca să facă să se considere infracțiunea ca comisă pe teritoriul unde acestfapt de executare a avut loc;

Astfel, în delictul de fals in acte de comerț prin falsificarea unui cec, faptul furărei cecului de la o casă de bancă din țară, complectarea cecului în țară, cu un număr și dată posterioară falsificărei semnăturei, falsificare ce ar fi fost făcută în streinătate, facerea scrisorilor de aviz ca emànând de la banca de la care s'a furat cecul, precum și plăsmuirea scrisorilor din partea persoanei în ordinul căruia s'a emis cecul, toate aceste fapte constituesc atâtea acte de executare, și cari nu au făcut decât să asigure în streinătate realizarea beneficiului din falsul comis, fac ca delictul de fals, să fie considerat ca comis pe teritoriul romanesc, și deci, de competința tribunalelor românești. (C. Galați II, 389 900 Curierul Judiciar» No. 33/900, pag. 259).

Art. 4. — *(Legea din 15 Februarie 1894).* Vericare român va puteà fi urmărit și judecat chiar în

lipsă pentru crimele săvârşite, fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României.

De asemenea, el va puteà fi urmărit şi judecat pentru faptele săvârşite fie ca autor, fie ca complice, în afară de teritoriul României şi calificate delicte după acest codice, dacă acele fapte sunt pedepsite după legislaţiunea ţării unde au fost săvârşite, afară de delictele prevăzute şi pedepsite de art. 180, 181, 238, 243, 247, 249, 258, 299 § 1, 321, 352. 353, 355, 356 din codul penal.

In caz de deosebire între pedepsele prevăzute de legislaţiunea ţării unde s'a comis crima sau delictul şi acele prevăzute de acest codice, se va aplicà pedeapsa cea mai uşoară.

Nici o urmărire nu se va puteà face pentru crimele sau delictele săvârşite de români, în afară de teritoriul României, dacă inculpatul va dovedì, că pentru acele fapte a fost judecat într'un mod definitiv în streinătate şi în caz de condamnare, că a executat pedeapsa, sau că a fost graţiat.

Nici o urmărire nu se va puteà face pentru delictele săvârşite de români în afară de teritoriul României, de cât după întoarcerea voluntară a românului în ţară, sau după obţinerea extradiţiunii lui. Acţiunea publică nu se va puteà prescrì însă, decât prin un îndoit termen de cel prevăzut de art. 595 din procedura criminală. (c. p. 3. 5; pr. p. fr. 5; p. pr. § 4).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. In principiu, legea pedepseşte numai infracţiunile petrecute pe pământul României, fără distincţiune dacă autorii lor sunt pământeni sau străini (art. 3 c. p.); prin excepţiune de la această regulă generală, art. 4 c. p. pedepseşte şi crimele săvârşite de Români în ţară streină, după întoarcerea autorilor lor în România, dacă aceştia nu au fost urmăriţi şi judecaţi în ţară unde au comis crima; prin *a contrario* delic-

tele săvârşite de Români în ţară străină nu se pedepsesc în România, fără deosebire dacă autorii lor au fost ori nu urmăriţi şi judecaţi acolo. Şi legea nu face nici o distincţiune dacă delictul este comis de un particular sau de un funcţionar public în exerciţiul funcţiunii sale; şi nici judecatorului nu-i este permis a introduce in legea penală distincţiuni ne autorizate de dânsa. Astfel fiind, cu drept cuvant instanţele corecţionale îşi declină competinţa de a judecà un delict comis în ţară străină de un ministru plenipotenţiar român. Cas. secţ.-unite 12 din 3 Maiu 90, B. p. 691).

2. Românul care a săvârşit în streinatate un fapt considerat după legea română crimă poate să fie urmarit în România pentru acea crima. dacă nu a fost urmărit în streinatate. (Cas. II. dec. 920 din 2 August 1904, B. p. 1149).

Art. 5. — *(Legea din 15 Februarie 1894).* Dispoziţiunile din articolul precedent sunt aplicabile străinilor domiciliaţi în România, dacă nu sunt supuşi unei ţări cu care România are tratat de extradiţiune şi dacă extradiţia lor, nu a fost cerută de ţara lor.

Vericare strein care, în afară de teritoriul României, va fi săvârşit, fie ca autor, fie ca complice, veri o crimă în contra siguranţii Statului, sau veri o crimă de contrafacere a sigiliului Statului, a monetei naţionale având curs în România a hârtiilor de credit sau titlurilor Statului român, a biletelor de bancă autorizate de lege, va puteà fi urmărit, judecat şi pedepsit în România, dacă va fi prins pe teritoriul român, sau dacă guvernul va obţine extrădarea lui.

Competinţa instanţei represive în cazurile de mai sus precum şi cele prevăzute de art. 4, se va determina, pentru urmărirea şi judecarea culpabilului, dupa locul de reşedinţa al inculpatului sau după locul unde inculpatul a fost prins.

Cu toate acestea, după cererea Ministerului public sau a părţilor, Curtea de casaţie va puteà strămută cercetarea afacerii dinaintea instanţei judecătoreşti celei mai apropriate de locul unde crima s'a comis. (c. p. 3, 4, 66 92, 112—122; pr. p. 22, 60, 66; pr. civ. 266 273; Legea C. Cas. 31; p. pen. fr. 7; p. pr. § 4.

Art. 6. — Dispoziţiunile acestei legi se aplică şi la militari, afară de cazurile speciale prevăzute de legea penală militară. (art. 258 c. just. milit.; p. fr. 5; p. pr. § 5).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Inculparea unui militar de un delict de drept comun dă loc la două cestiuni, din care una este o pură cestiune de drept penal: aceea de a se şti care este legea penală ce trebue să i se aplice, iar cea-l'altă este aceea de a se şti care este jurisdicţiunea de care trebue să fie judecat militarul. In privinţa primei cestiuni art. 6 c. p. nu lasă cea mai mică îndoială, de vreme ce el declară că legea represivă aplicabilă militarilor pentru delictele de drept comun, este codul penal comun. Din aceasta însă nu se poate deduce cât de puţin concluziunea că militarul ar fi supus şi jurisdicţiunei comune, cestiunea jurisdicţiunei fiind o cestiune cu totul distinctă de aceea a legei de represiune aplicabilă. Cestiunea jurisdicţiunei la care militarul este supus pentru delictul de drept comun, ne rezolvată de codul şi procedura penală comună, se află expres tranşată în favoarea jurisdicţiunei militare de codul de justiţie militară. (Cas. II, 75, din 14 Mart. 69, B. p. 97).

2. Atentatul la pudoare asupra unei deţinute, comis de sergentul care se afla în serviciul activ în calitate de şef de post la arestul preventiv, nu intră între faptele prevăzute de titlul II, cartea IV din codul de justiţie militara; deci inculpatul este justiţiabil de instanţele judecătoreşti civile. (Cas. II, 195 din 17 Mai 85. B. p. 446).

3. Cuvântul de strain, prevăzut în art. 73, al. II c. just. milit., se raportă la persoane supuse unei protecţiuni străine, iar nu la cei cari de şi nu sunt cetăţeni români, nu sunt însă supuşi la nici o protecţiune străină. Astfel, militarul care comite un delict cu un individ care nu e roman, dar nu este supus nici unei protecţiuni străine, este justiţiabil de tribunalele civile. (Cas. II, 291 din 31 Iul. 85, B. p. 572).

4. — După art. 52 din codul de justiţie militară, cei din armata teritorială sunt justiţiabili de consiliul de resbel numai pentru delictele prevăzute la titlul II, cartea IV din codul de justiţie militară. Deci, dorobanţii cu schimbul, făcând parte din armata teritoriala, sunt justiţiabili de tribunalele civile pentru faptul de furt de

oi de pe câmp, de oarece acest fapt nu intra în previziunile articolelor cuprinse în acel titlu, (Cas. II, 61 din 27 Ian. 88, B. p. 79).

5. După art. 264 din codul de justiţie militară, rezultă, intr'un mod cert, că toate infracţiunile comise de militari relative la legile pădurilor, vămilor, drumurilor celor mari, sunt justiţiabile de tribunalele ordinare.

Astfel, delictul s i l v i c, comis de un locotenent de dorobanţi, este de competinţa tribunalelor civile. (Cas. II, 118 din 2 Mart. 88, B. p. 247.

Tot astfel cu delictul silvic comis de un roşior. (Cas. II, 349 din 27 Aug. 85).

Sau de un alt militar. (Cas. II ,245 din 6 Mai 87).

6. Jeandarmii, ca orice militarii, sunt justiţiabili în principiu de tribunalele militare pentru delictele comise de ei. Prin derogaţiune la acest principiu, ofiţerii de jandarmi nu sunt justiţiabili de tribunalele militare pentru delictele comise in exerciţiul funcţiunei lor relativă la poliţia judecătorească şi la constatarea de contravenţiuni în materie administrativa. Astfel dar, competinţa tribunalelor civile, fiind o competinţă excepţională, ea nu poate fi aplicată decat la cazurile ce legea anume prevede. Prin urmare, daca un maior de jeandarmi a fost trimis de prefectul poliţiei, nu ca ofiţer al poliţiei judecatoreşti, pentru a face constatări în privinţa unui delict, ci pentru a menţine ordinea pe stradă, delictele comise de el, în această din urmă calitate, ne intrând în dispoziţiunile excepţionale ale art. 55 din codul de justiţie militară, judecata lor urmează a se face de către autorităţile competinte in regulă generală a judeca delictele comise de militari, adică de tribunalele militare. (Cas. II, 486 din 21 Noemb. 88, B. p. 1004.

7. Art. 55 din codul de justiţie militară, supune pe ofiţerii de jeandarmerie jurisdicţiunei militare, pentru toate faptele lor, afară de 2 casuri: când lucrează ca ofiţeri de poliţie judecătorească şi când constată vreo contravenţiune în materie administrativă. Astfel dar, căpitanul de jeandarmi, pentru faptele de înşelăciune şi sustragere de bani, fapte ce nu intră în nici una din aceste două excepţiuni, este justiţiabil de tribunalele militare. (Cas. II, 238 din 25 Apr. 89; B. p. 487).

8. Sublocotenentul, dat în judecată cu un individ ne justiţiabil de tribunalele militare, pentru delictul de calomnie, conform art. 72 din codul de justiţie militară, este justiţiabil de tribunalele civile pentru acest fapt. (Cas. II, 408 din 12 Iul. 89. B. p. 685).

9. Când un soldat, din trupa cu schimbul, comite, în timpul când se află liber la domiciliul său, un delict altul decât cele prevăzute la titlul *II*, cartea IV din codul de justiţie militară, conform art. 52, § II din acel cod, nu este justiţiabil de tribunalele militare, ci de cele civile, chiar când este în complicitate cu un militar, căci acesta, conform art. 72 din acel cod, chiar cand ar fi justiţiabil

de tribunalele militare, in acest caz nu poate fi judecat decât tot de tribunalul civil. (Cas. II, 194 din 24 Mart. 89, B. p. 374).

10. Art. 72 din codul de justiţie militară nu face nici o deosebire între tăinuitori şi complici; astfel că dacă urmărirea unui delict atinge indivizi cari nu sunt justiţiabili de tribunalele militare, fie ca complici, fie ca tainuitori, toţi preveniţii, fară deosebire, vor fi traşi naintea tribunalelor ordinare. (Cas. II, 122 din 12 Mart. 85, B. p. 215).

11. Militarul din armata teritoriala, deşi când a comis delictul ce i se impută nu era în activitate de serviciu, şi prin urmare ar fi fost justiţiabil de tribunalele ordinare, dar fiindca acel delict l'a comis cu un caporal care se afla în activitate de serviciu in momentul comiterei faptului, ambii sunt justiţiabili de tribunalele militare, conform art. 73 din codul de justiţie militara, care trimete naintea tribunalelor militare atât pe militarii in activitate de serviciu cât şi pe cei in neactivitate cand sunt preveniţi pentru unul şi acelaşi delict. (Cas. II, 274 din 10 Sept. 82, B. p. 900).

12. Sunt justiţiabili de tribunalele civile, caporalul şi soldaţii dorobanţi, cari comit un delict de batae pe cand nu sunt in activitate de serviciu. (Cas. II, 367 din 21 Ian. 89, B. p. 658).

13. Călaraşul, care comite un omor, fara voe, in timpul serviciului sau, este justiţiabil de tribunalele civile. (Cas. II, 391 din 11 Aug. 90, B. p. 944).

14. Nu se poate recunoaşte dreptul de recurs la casaţie pe temeiul art. 36 al. *c* (azi 33) din legea Curţei de casaţie, in contra deciziunei consiliului de ancheta sau de reforma, pentru ca asemenea consilii nu sunt tribunale militare, ci comisii militare spre a da avizuri, şi dacă acele avizuri se intitulează decizii totuşi ele nu sunt decizii ale unui tribunal militar in sensul art. 36 (33) sus citat. (Cas. II din 22 şi 30 Sept. 1898, nepublicate).

CARTEA I

DESPRE PEDEPSE ŞI EFECTELE LOR

TITLUL I

DESPRE NATURA PEDEPSELOR

Art. 7. — *(Leg. 17 Februarie 1874* [1]*)*. Pedepsele pentru crime sunt:

1. Munca silnică pe toată viaţa. (c. p. 10—14, 31);

[1]) Legea din 17 Februarie 1874, la art. 7, No. 3, a ridicat minimum recluziunii de la 3 ani, cum era în vechiul art. 7, la 5 ani).

2. Munca silnică pe timp mărginit, de la 5 până la 20 ani (c. p. 10, 11, 13, 14, 31);

3. Recluziunea într'o casă de muncă de la 5 ani până la 10 ani (c. c. 15—19, 31):

4. Detenţiunea de la 3 ani până la 10 ani (c. p. 20, 21);

5. Degradaţiunea civică de la 3 ani până la 10 ani (c. p. 22, 23; p. fr. 7).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Gradaţiunea pedepselor e o chestiune de apreciere, care aparţine exclusiv instanţelor de fond, aşa ca faptul că pedeapsa a fost prea aspră sau prea uşor aplicata de judecător, nu poate constitui un motiv de casare, întrucât judecatorii nu au trecut maximum şi minimum prevăzut de lege, pentru un asemenea fapt. (Cas. II, 25 Nbre. 1891, Bul. p. 1296).

2. In sistemul codului penal, pedeapsa detenţiuni fiind prescrisă numai pentru crimele politice, ea nu poate fi pronunţata în crimele ordinare. Aşa dar, când pedeapsa autorului principal într'o crimă de drept comun este aceia a recluziunei, complicii a caror pedeapsă e cu un grad mai jos, nu pot fi condamnaţi la detenţiune, ci la inchisoare corecţională (Cas. II 114 95, B. p. 218).

3. Dacă legile fiscale indică că tribunalele civile au a judeca infracţiunile la acele legi fiscale, aceasta nu alterează caracterul penal al amendei ce se pronunţă, fiindcă un fapt, o infracţie penală, conform principiului din art. 7 c. pen., este delict sau contravenţie, prin pedepsele ce se pronunţă, indiferent de altmintrelea de jurisdicţia care e chemată a pronunţa.

Astfel, amenda, pronunţată după legile fiscale, fiind penalitate, nu se poate zice că ar fi contravenţie, de oarece expresia «contravenţie in acele legi, inseamnă in general infracţie contra legei. (Cas. II 258 95, B. p. 620).

4. Cand intr'o lege specială nu se invederează că legiuitorul a voit sa deroage dela dreptul comun in ce priveşte clasificarea pedepselor, ramâne invederat că expresiile intrebuinţate în acele legi speciale, ca abateri, contravenţii, etc. nu pot determina caracterul infracţiunei, care a fost anume determinat prin art. 7, 8 şi 9 c. pen. după natura pedepsii. Astfel, amenda de 700 lei dată in virtutea legei monopolului tutunurilor nu e o contravenţie ci un delict care se prescrie prin 5 ani. (Cas. II, 254 din 30 Ian. 1908, B. p. 123).

Art. 8.—*(Leg. 17 Febr. 1874[1]).* Pedepsele pentru delicte sunt:

1. Inchisoarea dela 15 zile, până la 5 ani (c. p. 24 — 26);

2. Interdicțiunea, dela 6 luni până la 6 ani a unora din drepturile politice, civile, ori de familie (c. p. 27);

3. Amenda dela 26 lei[2]) în sus. (c. p. 28, 399: p. fr. 9).

Doctrina și Jurisprudență Româna

INDEX

1. Art. 144 c. p. prevede ca pedeapsă perderea dreptului la pensie și dreptul de a ocupa funcțiuni publice pentru un timp limitat; aceasta este o pedeapsă *sui generis* care nu intră în numarul interdicțiunilor cuprinse în art. 8 No. 2 c. p. pentru care legiuitorul a stabilit un timp determinat. (Cas. II, 388 din 7 Nov. 75, B. p. 314).

2. Grațierea se referă numai la ertarea sau reducerea pedepsei corporale, iar nu și la pedepsele accesorii sau alte efecte ale executări hotărîrilor judecătorești, căci asemenea efecte nu pot să dispara de cât prin declararea reabilitărei condamnaților, reabilitare care nu este prevăzută de legea română. Prin urmare, o persoană condamnată la o pedeapsa corporală și la perderea dreptului de pensiune nu-și redobandește prin grațiere dreptul la pensie. (Cas. II, 26 Mai 92. B. p. 525).

3. Se consideră ca delicte corecționale toate cate atrag după sine pedeapsa inchisoarei dela 15 zile până la cinci ani. Cas. II, 257 din 19 Mai 1897, B. p. 763).

4. Ceia-ce determină caracterul unei infracțiuni ca contravenție sau delict, este pedeapsa; și întru cât infracțiunile la legea vânatului se pot pedepsi cu o amendă mai mare de cat amenda maximă de 25 lei prescrisă de art. 9 din codul penal pentru contravențiuni, aceste infracțiuni nu pot fi de cât delicte de competința tri-

---

[1]) In vechiul art. 8, minimum închisorii era de 6 zile și maximum 2 ani, iar interdicțiunea era dela 6 luni 3 ani.

[2]) Conform art. 399 al. II c. p., amenda prevazută aci este dela 26 lei noui în sus.

bunalului corecţional a le judeca. (Cas. II. 460 din 9 Septembrie 1897, B. p. 1106).

5. Numai în cazul când amenda se pronunţă odată cu închisoarea are limita de 2000 lei, nu însă şi atunci când se pronunţă ca pedeapsă conform cu art. 8 al. III. c. p., care poate fi dată de la 26 lei în sus, fără nici o limită. (Cas. II, Dec. 66 din 28 Ianuarie 1898, B. p. 150).

6. — Cand pedeapsa autorului principal este închisoarea corecţionala, pedeapsa complicelui este minimul acestei pedepse, însă nu minimul închisorei corecţionale, ci minimul prevăzut pentru fie care delict.

Astfel, complicele într'un furt prin efracţie are a fi pedepsit cu minimul pedepsei prevăzută de art. 310 al. 2 din codul penal, nu cu minimul închisorei corecţionale, astfel cum este prevăzut acest minimum de art. 8 § 1 din codul penal. (Cas. II, Dec. 544 bis din 23 Iunie 1899, Bul. pag. 862).

7. O regulă generală pentru îngrădirea acţiunei judecătorului în cât priveşte fixarea amendei ca pedeapsă principală în materie corecţională, nu rezultă din alte dispoziţii ale codului penal, de cât din art. 8. întru cat siguraticele dispoziţii ale acelui cod, au valoare numai pentru cazurile indicate, iar regula generală ce rezulta din art. 8 al. 3, din codul penal, confirma fixitatea amendei numai în cât priveşte minimum amendei, nu însă în cat priveşte maximum.

Prin urmare, amenda pronunţată ca pedeapsă principală, poate fi cât de mare, fără ca prin aceasta să se zică că judecătorul ce a pronunţat-o ar fi comis vre-un exces de putere. (Cas. II, Dec. No. 907 din 7 Septemvrie 1905, Bul. pg. 1054).

Art. 9. — *(Leg. 17 Februarie 1874* [1]*).* Pedepsele pentru contravenţiuni sunt:

1. Inchisoarea dela 1 până la 15 zile (c. p. 25);
2. Amenda dela 5 până la 25 lei [2]. (c. p. 30, 35, 381, 382, 383, 399).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. — După art. 9, No. 2 c. p., amenda în contravenţiuni poliţieneşti nu poate fi mai mare de 25 lei. Astfel fiind, tribunalul nu poate condamna pe contravenient, pentru faptul prevăzut de art. 300 c. p., chiar cand admite circumstanţe atenuante, la amendă poliţienească de 100 lei. (Cas. 288 din 6 Iun. 90, B. p. 836).

2.—Faptul de a pune în con-

---

[1] In vechiul art. 9, închisoarea era dela 1 până la 5 zile.

[2] Conform art. 399 al. III c. p., amenda prevazuta aci este dela 5 25 lei noui.

sumaţie şi a vinde vin vătămător sănătăţei constitue o contravenţie la legea sanitară, şi deşi faptul este numit contravenţie, însă este de competinţa tribunalului corecţional a'l judeca, iar nu de juridicţia poliţienească, adică de judecătoriile de pace, căci nu denumirea infracţiei determină competinţa, ci natura pedepsei în sine, şi în asemenea abateri pedeapsa amendei este mai mare decât suma până la care sunt competinţi a judeca judecătorii de pace. (Cass. II, dec. 503 din 14 Iunie 1899, Bul. pag. 822).

TITLUL II

DESPRE APLICAREA ŞI EXECUTAREA PEDEPSELOR

§ I

Munca silnică

Art. 10. Munca silnică se va face, sau în minele Statului, sau în stabilimentele penitenciare.

Acei condamnaţi la asemenea pedeapsă, vor fi supuşi la un regim aspru.

Până la înfiinţarea sistemului penitenciar, osândiţii la asemenea pedeapsă, se vor întrebuinţa la lucrările cele mai aspre înăuntrul minelor, sau şi afară din mine, pentru lucrările de utilitate publică.

Ei vor fi puşi în fiare.

Acei cari lucrează la mine, noaptea se vor scoate afară şi se vor închide în temniţă, având şi fiare de picioare (c. p. 7, 31; pr. fr. 15; p. pr. § 11)

Art. 11. Femeile condamnate la muncă silnică, se vor închide în deosebite stabilimente, totdeauna separate de bărbaţi şi supuse la muncă, potrivit cu vârsta şi cu sexul lor.

Ele vor fi asemenea supuse la un regim aspru (c. p. 31; p. fr. 16).

Art. 12.—Osândiţii sau osânditele la munca silnică pe viaţă, se vor ţine osebiţi de acei osândiţi la munca silnică pe timp mărginit şi se vor deosebi prin costumul lor.

Art. 13. — In timpul pedepsii lor, acei osândiţi la munca silnică, vor fi incapabili de a-şi administrà starea şi a dispune de dânsa prin acte între vii.

Ei vor fi puşi sub curatelă, după formele admise pentru numirea curatorilor, şi nu li se va putea da, în timpul duratei pedepsei lor, nici o parte din starea sau venitul lor.

Averea osânditului i se va da înapoi după încetarea osândei, şi curatorul ii va da socoteală despre administrarea averii sale.

Osânda la munca silnică, atrage după sine degradaţiunea civică pe timpul osândei (c. p. 22; p. fr. 29, 30, 31; p. pr. § 11).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. Incapacitatea de care se ocupă acest articol are un îndoit scop: acela de a ngriji de administraţia bunurilor celui condamnat, de oarece dânsul nu s'ar putea ocupa în timpul pedepsii şi acela de a-l împiedica să-şi îndulcească soarta în închisoare sau de a-şi procura mijloace de evadare. Vezi asupra acestei chestiuni: Garraud, ed. II, vol. II. No. 425; Blanche, vol. I. No. 146; Aubry & Rau, vol. I. paragraful 96.

2. — Incapacitatea subsistă, chiar dacă condemnatul a evadat şi ea nu dispare dacă după împlinirea termenului pentru prescrierea pedepsei. Garraud, ed. II. vol. II, No. 518; Blanche. vol. I, No. 165.

3. Pentru interdicţia legală se vor aplica în principiu regulele dela interdicţia judiciară. Garraud, ed. I, vol. I, No. 375.

4. Acţiunile care sunt ataşate exclusiv persoanei celui condamnat, spre exemplu cele relative la starea sa civilă, pot fi exercitate de către condamnat. Aceasta rezultă din termenii art. 13, după care curatorul celui interzis nu are altă misiune decât de a gira şi administra bunurile din aceea că condamnatul, spre deosebire de interzisul judiciar, are plenitudinea facultăţilor sale intelectuale şi, în fine, că prin aceasta nu s'ar impiedica atingerea scopului pentru care s'a instituit interdicţia legală.

Aubry şi Rau, vol. VI, § 545 bis, nota 7; Garçon, art. 33, No. 62.

5. — Intr'o acţiune de divorţ intentată în contra unui interzis legal, tutorul acestuia este autorizat să apere acţiunea fără nici o formalitate prealabilă. Curtea de apel Paris, decizia 7 April 1887 (Sirey 1888, partea II, pag. 54; Dalloz 1888 partea II, pag. 245) şi Curtea de apel Besançon, decizia 21 Noembrie 1894 (Sirey, 1896, partea, II. No. 46 şi Dalloz, p. II. pag. 317). Acest punct este discutat in Dalloz, Rép. Divorce.

6. — Interzisul legal are calitatea de a se apara singur in contra unei acţiuni criminale sau corecţionale ce i s'a intentat. (Cas. fr. din 5 Sept. 1846. Dalloz, 1846. partea I, pag. 302).

Art. 14.—Osânda la munca silnică pe viaţă, sau pe timp mărginit, nu se va puteà pronunţà în contra acelora cari, la pronunţarea sentinţii definitive, vor fi implinit al 60-a an, şi în locul acestei pedepse se vor osândi la recluziune pe acelaşi timp pe care ar fi trebuit a se osândi la munca silnică (p. fr. 70, 7).

Doctrina şi Jurisprudenţa Româna

1. Dacă la săvârşirea faptului acuzatul avea 60 ani, şi dacă faptul comis atrăgea munca silnică pe viaţă, este bine condamnat la recluziune pe viaţă. (Cas. II, 57 din 3 Mart. 69; B. p. 85.

2. Se violează art. 14 c. p., când se condamnă la muncă silnică un acuzat în etate de 60 ani. (Cas. II. 95 din 3 Mart. 78).

3. Numai în casul cand pedeapsa prevăzută este munca silnică, fie pe viaţă, fie pe timp mărginit, se va aplica prevenitului mai mare de 60 de ani dispoziţiunile art. 14 din codul penal, nu şi în cas când pedeapsa este reclusiunea. (Dec. 634 din 26 Noembrie 1897, B. p. 1407).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Pentru a determina dacă acuzatul are 60 ani trebue să ne punem în ziua judecăţii, iar nu in ziua comiterei faptului, şi aceşti 60 ani trebue să fie deplini. Garçon art. 71 No. 5.

2. Curtea de Casaţie franceză a decis în mod constant că stabilirea etăţii acuzatului trebue să se facă de Curtea cu juraţi iar nu de către juriu. Garçon art. 71, No. 8 şi Blanche, vol. II, No. 371.

3. — Este casabilă decizia care condamnă la muncă silnică pe un acuzat care are 60 anî impliniţi, iar casare se face numai în ce priveşte aplicarea

pedepsei. Cas. fr. din 13 Dec. 1877 (Sirey din 1878, p. I, pag. 432); Cas. fr. din 17 April. 1891 (Dalloz 1891, p. 5, pag. 391); din 15 Sept. 1892 (Dalloz 1894, p. I, No. 110).

4. Mijlocul de casare întemeiat pe faptul că acuzatul avea 60 ani deplini când a fost condamnat, se poate invoca pentru prima oară la Curtea de Casaţie şi chiar din oficiu. Garçon art. 71 şi deciziile enumărate acolo.

5. In caz de acordarea circumstanţelor atenuante, ele se vor calcula ca pentru munca silnică, iar nu ca pentru recluzie, de oarece transformarea pedepsei prevăzută de acest articol nu are de efect de a modifica aplicarea pedepsei, ci numai de a stabili în mod diferit de executare, în vederea vârstei acuzatului. Cas. fr. 7 Ianuarie 1858; Dall. 1858, 5.269: Sirey 1858, I, p. 255.

§ II

Recluziunea

Art. 15.—Osânditul la recluziune se va închide într'o casă de muncă, destinată pentru aceasta.

Va fi întrebuinţat la lucrări determinate prin regulamentele acelei case de recluziune.

Folosul ce va rezulta din productul muncii sale, se va împărţi între Stat şi osândit; iar din partea ce se cuvine osânditului, jumătate i se va da în cursul osândei, iar cealaltă jumătate se va pune de o parte, spre a forma pentru osândit un capital de rezervă care i se va da la liberarea lui, conform dispoziţiunilor regulamentare ce se vor face întru aceasta.

Ei vor fi puşi în fiare (c. p. 7, 31, 34; p. fr. 21).

Art. 16. Se va aplicà osândiţilor la recluziune dispoziţiunile art. 13.

In timpul osândei însă, se va putea da osânditului o mică parte din veniturile sale, care se va fi determinat prin hotărârea judecătorească, ca să-i serve numai drept ajutor la a sa vieţuire, de va merita prin a sa conduită.

Art. 17. Regimul special al caselor de reclu-

ziune va fi în principiu bazat pe munca obligatorie.

Art. 18.—Până la înfiinţarea caselor speciale de recluziune, un regulament de administraţiune publică va determină locurile unde se vor ţinea provizoriu osândiţii la această pedeapsă.

Art. 19.—Femeile osândite la recluziune se vor închide într'o casă separată.

§ III

Detenţiunea

Art. 20.—Osândiţii la această pedeapsa se vor închide într'una din monastirile ce se vor determină anume prin regulamente de administraţiune publică.

Ei vor fi liberi a comunică atât cu persoanele dinăuntru, cât şi cu orice alte persoane din afară, în timpul şi conform regulamentelor de poliţie întărite printr'un decret domnesc.

Asemenea osândiţii la detenţiune nu vor purtà costumul de inchisoare, şi-şi vor putea procurà prin propriile lor mijloace orice îndulcire în locuinţă şi nutriment, compatibilă cu regimul închisorii.

Ei nu vor fi supuşi la nici un fel de muncă (c. p. 7).

Art. 21.—Femeile osândite la detenţiune se vor închide într'o monastire, separate de barbaţi.

§ IV

Degradaţiunea civica

Art. 22. Degradaţiunea civică consistă:

1. In destituirea şi escluderea condamnaţilor de la orice funcţiune şi oficiu public.

2. In pierderea dreptului de vot, alegere şi eligibilitate, şi în general de toate drepturile civile şi

politice şi de dreptul de a purta vreo decoraţiune, sau vreun alt semn ori titlu distinctiv de onoare.

3. In incapacitatea de a fi numit jurat sau expert, de a fi întrebuinţat ca martor în acte şi de a depune mărturii în judecată. de cât pentru a da nişte simple arătări.

4. In incapacitatea de a face parte din vreun consiliu de familie, de a fi tutore, curatore, subrogat-tutore sau consilier judecătoresc, de cât numai al copiilor săi, şi atunci după chibzuirea familiei (c. civ. 384).

5. In pierderea dreptului de a purtà arme, de a servi în armata română, de a ţine şcoală, sau de a fi impiegat în vreunul din stabilimentele de instrucţiune ca profesor, institutor, învăţător, repetitor sau priveghetor (c. p. 7 ; p. fr. 34 ; p. pr. § 12).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. După art. 22 c. p., cei condamnaţi la pedepse infamante nu pot fi admişi de a depune mărturie în judecată. Aşa dar. se conformă legei preşedintele curţii cu juraţi care 'i asculta ca simpli informatori. (Cas. II, 181 din 20 Apr. 84 ; B. p. 370).

2. Cel condamnat pentru crimă, chiar la o pedeapsă corecţională, este incapabil de a depune ca martor. (Cas. II, 214 din 31 Mai 85, B. p. 467).

3. Pedeapsa muncei silnice pe timp mărginit atrage degradaţiunea, care consistă între altele, în necapacitatea de a depune mărturie. (Cas. II, 279 94, B. p. 635).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1. Degradaţiunea civică este o pedeapsă indivizibilă, care se compune dintr'un total de decăderi, cari decurg chiar din lege, fără ca judecătorul să le poată scinda şi pronunţa separat. Garçon, art. 35, No. 2.

2. Legiuitorul a întrebuinţat expresia generală de oficiu public pentru a cuprinde orice oficiu. Garraud ed. II, vol. II, No. 418.

3. Audierea ca martor a unui condamnat la degradaţia civila nu atrage nulitatea deciziei, decât dacă acuzatul sau ministerul public s'au opus la o aşemenea audiere. Cas. fr. 1895 (Dalloz 1896, I, pag. 142).

4. — Asemenea nu este nulă

decizia când martorul a fost îndepărtat, după afirmarea sa că este în stare de degradațiune civică, fără să fie în realitate. Cas. fr. 1889 (Sirey 1890, I, pag. 186).

5. Degradația civică nu atrage prin ea însăși perderea puterei paterne, ci numai suspendarea acestui drept în timpul pedepsii. Aubry & Rau, vol. V, paragr. 472, nota 32 și paragr. 551, nota 3.

Art. 23.—Degradațiunea civică, când va fi pronunțată ca pedeapsă principală, va putea fi însoțită și de o închisoare corecțională a cărei durată, fixată prin hotărârea de condamnațiune, nu 'va putea trece peste 2 ani.

Când culpabilul va fi străin, sau un român, care 'și-a pierdut dreptul său de naționalitate, pedeapsa închisorii va trebui neapărat a fi pronunțată (c. p. 34; p. fr. 35).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

1. Pedeapsa închisoarei, este accesorie pedepsei de degradație civică și este facultativă când acuzatul este supus român, astfel că judecătorul poate să nu o pronunțe. Garçon, articolul 35, No, 40.

§ V

Inchisoarea

Art. 24. — Osânditul la închisoare va fi închis într'o casă de corecțiune.

El va fi întrebuințat la lucru pe cât 'se va putea, potrivit cu a sa meserie și dupa a sa alegere.

Folosul ce va produce lucrul fiecărui arestat, se va întrebuință, parte pentru cheltuelile casei de închisoare, parte spre a-i procură oarecare îndulcire și parte spre a formă pentru dânsul un capital de rezervă, care să i se dea la a sa liberare, conform regulamentelor speciale (c. p. 8; p. fr. 40; p. pr. § 14).

Art. 25. —Regimul închisorii corecționale va fi

mai blând de cât al celoralte închisori; se va putea însă agrava pentru cei cu rele purtări, conform regulamentelor disciplinare, cari vor putea prescrie chiar punerea în fiare, numai pentru cauză de securitate sau de disciplină.

Art. 26.—Pe cât putinţa va sta, se vor deosebi osândiţii, după categoria infracţiunilor lor.

Femeile vor fi separate de bărbaţi şi se vor întrebuinţà la lucru potrivit sexului lor.

§ VI

Interdicţiunea corecţională

Art. 27.—La intâmplările prevăzute de lege, judecătoriile vor puteà pronunţà interdicţiunea unui sau mai multor din drepturile arătate la art. 22. (c. p. 8).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceza

1. Degradaţiunea civică este o pedeapsă criminală iar interdicţia este corecţională.

Cea dântâi este indivizibilă, pe când interdicţia din art. 27 poate să fie pronunţată de judecată în total sau în parte.

Vezi asupra comparaţiei dintre aceste două feluri de pedepse: Garraud, ed. II, vol. II, No. 420; Blanche, vol. I, No. 180; Cheveau et Hélie, vol. I, No. 104.

2. — Interdicţia corecţională nu rezultă de plin drept din condemnaţiune, ea trebue să fie formal pronunţată de judecător.

In sistemul codului penal, această interdicţie este de ordinar facultativă. In oarecare cazuri legea a restrâns interdicţia numai la câteva din drepturile enumerate la art. 22. Judecătorul nu poate atunci să pronunţe nici o altă incapacitate, cum este de exemplu în cazurile art. 95, 140, 155, 268 c. pen.

Când interdicţia este limitată numai la unele drepturi, judecătorul nu poate sub pedeapsă de nulitate a hotărârii să nu o pronunţe. Garçon art. 43 No. 7 şi urm.

3. — Durata interdicţiei este fixată de lege pentru difarite delicte. Câteodată ea este perpetuă, de exemplu în cazul art. 142 c. pen. Garçon art. 43 No. 29.

4. — Când pedeapsa principală consistă în amendă (art. 152 c. pen.), atunci interdicţia

se calculează din ziua în care condemnația a rămas definitivă.

In timpul pedepsii principale. interzisul este incapabil deplin drept de a-și exercita drepturile enumerate de art. 22. Garraud, ed. II, vol. II, No. 516. *Contră:* Blanche, vol. I, No. 181.

§ VII

Amende

Art. 28.—Amenda se pronunță, sau singură, sau însoțită de altă pedeapsă.

La caz de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocuì cu închisoarea.

Durata închisorii se va determinà de judecătorie, socotindu-se drept 5 lei [1]) amendă 1 zi de închisoare; durata însă a închisorii nu va putea fi. în asemenea caz, mai mare de 1 an. (c. p. 8, 399).

Doctrina și Jurisprudența Româna

INDEX

1. Dupa art. 399, al, II din legea modificatoare a codului penal din 17 Februarie 1874, toate amenzile prevăzute in acest codice se vor socoti pe lei noui, iar cifra din textul legii va fi pretutindeni redusa la jumătate, fără însă ca in materie de delicte să poata fi mai mică de 26 lei noui. Astfel fiind, cand în materie de contravenție la legea monopolului tutunurilor, tribunalul, transformând amenda in închisoare din cauza insolvabilității condamnatului, calculează ziua de închisoare pe cate 5 lei, după cum prevede prin art. 28 c. p. departe de a violà legea. din contra se conformeaza exact cu prescripțiunea art. 399 c. p. (Cas. II, 267 din 5 Maiu 89, B. p. 552).

2. — Amenda pronunțata in materie de contravențiune la legea monopolului tutunurilor se poate înlocui prin închisoare, in caz de insolvabilitate a condamnatului, conform art. 89 din legea monopolului tutunurilor care zicé anume că, în caz de insolvabilitate, amenda se va transformà în închisoare, conform cu prescripțiunile art. 28

1) Conform art. 399. al. II c. p., amenda în cestiune este de 5 lei noui.

c. p. (Cas. II, 316 din 31 Mai 89; 323 din 5 Iunie 89, B. p. 575 şi 636).

3. In materie de delict silvic, când se constată că delicuentul nu este solvabil de a plăti amenda la care a fost condamnat, tribunalul chemat a o înlocui prin închisoare nu poate da, asemănat art. 40 din codicele silvice, mai puţin de 5 zile şi mai mult de 3 luni, ori cat ar fi amenda de mică sau mare. In acest caz, nu sunt aplicabile regulele prevăzute de codul penal. Aşa dar, este legalmente înlocuită amenda de 10 lei prin închisoare de 5 zile. (Cas. II, Dec. 722 din 5 Decembrie 1895, B. p. 1459).

4. Judecătorii au facultatea de a înlocui amenda prin închisoare, la caz de insolvabilitate a condamnatului, chiar prin sentinţa prin care condamnă, fără a mai aştepta şi constata dacă la executare este insolvabil. (Cas. II, Dec. 66 din 28 Ian. 1898, B. p. 151).

5. Cand condamnatul e insolvabil, şi cand instanţa a spus în dispozitivul hotărârei ca amenda e dată cu aplicarea art. 28 sau 30 din c. pen. Ministerul public, transformă amenda în închisoare. Când însa instanţa a omis a se pronunţa asupra transformărei amendei în închisoare, atunci, conform art. 28 şi 30, instanţa dela care emană condamnaţiunea, trebue să intervie şi se hotărască în privinţa acestui punct. Amenzile prevăzute de legea sanitară au un caracter penal, căci acea lege apără sănătatea publică. Prin urmare, cu drept cuvânt se aplica unor asemenea amenzi dispoziţiile art. 28 c. penal. St. Scriban. *Curierul Judiciar*, 58/902, pag. 482.

6. In caz de insolvabilitate a condamnatului, amenda se transformă în închisoare socotindu-se drept cinci lei o zi de închisoare, iar dispoziţia din art. 28 este generală şi se aplică la toate cazurile in care amenda este pronunţată de tribunalele corecţionale, şi deci şi atunci când e vorba de un fapt prevăzut de legea sanitară care e pedepsit cu amendă corecţională. (C. Iaşi, s. II, 398/902, *Curierul Judiciar*, No. 58 din 902, pag. 482).

7. Amenda pronunţată pentru o infracţiune la legea sanitară poate fi înlocuită cu închisoarea în caz de insolvabilitate a contravenientului. (Cas. II. 1122 903, B. p. 1270).

8. Amenzile contra martorilor nesupuşi în materie penală constituesc adevărate pedepse menite a reprima delictul de refuz de serviciu legalmente datorit, ale cărui elemente constitutive sunt întrunite în faptul martorului de a nu compara sau a nu depune înaintea instanţanţei penale care'l citează in interesul justiţiei represive, aşa că asemenea amenzi sunt susceptibile de a fi înlocuite subsidiar cu închisoarea prin aplicarea art. 28 c. penal. Ovid Gherghel, *Curierul Judiciar*, No. 75 906, pag. 597. De aceeaşi părere I. Tanoviceanu, adnotaţie la acest articol, *Curierul Judiciar*, No. 75 906, pag. 600.

Vezi contră: C. Orănescu, *Curierul Judiciar*, 2/907. pag. 9. Vezi şi răspunsul d-lui I. Tanoviceanu la articolul d-lui C. Orănescu, *Curierul Judiciar*, 6 907, pag. 41.

§ VIII

Inchisoarea poliţienească

Art. 29. — Acei osândiţi la închisoare poliţienească, se vor închide în vreuna din casele de arest ce vor fi întocmite într'adins pentru aceasta.

Nu vor putea fi întrebuinţaţi la lucru, fără voia lor, nici în închisoare, nici afară din închisoare.

Regimul va fi foarte blând şi la nici un caz nu se va putea agrava prin punerea fiarelor.

Femeile vor fi separate de bărbaţi (c. p. 9, 381, 382).

§ IX

Amenda poliţienească

Art. 30.—Amenda se pronunţă sau singură, sau însoţită cu închisoare poliţienească.

La caz de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocuì cu închisoare, a cărei durată se va determina de judecătorie, socotindu-se drept 10 lei [1]) amendă 1 zi de închisoare (c. p. 9, 383, 399).

Art. 31.—Condamnaţii la muncă silnică, recluziune, închisoare corecţională, precum şi închisoare poliţienească, vor fi liberi a comunicà cu părinţii. copii, soţul, precum şi cu celelalte rude de mai aproape; aceasta însă numai conformându-se întru tot condiţiunilor prescrise de regulamentele speciale ale fiecărei închisori. (c. p. 10, 15, 24, 29).

Art. 32.—*Leg. 17 Febr. 1874* [2]). Durata pedep-

1) Conform art. 399, al. II. c. p. amenda în cestiune este de 5 lei noi.
2) Vechiul art. 32. era astfel redactat: «Durata pedepselor se va socoti, daca condamnatul nu va fi facut apel sau recurs, din ziua sentinţei.....».

selor se va socotì din ziua când sentința sau deciziunea condamnătoare va fi rămas definitivă.

Dacă individul se află în detențiune preventivă, durata pedepsei se va socotì, dacă condamnatul nu va fi făcut apel sau recurs, din ziua sentinţii sau hotărârii, fără a se împiedicâ aceasta de apelul sau recursul ministerului public, şi oricare ar fi rezultatul acestui apel sau recurs.

Asemenea se va urma şi în cazul când pedeapsa se va reduce de instanța mai înaltă, după apelul sau recursul condamnatului. (p. fr. 23, 24).

Doctrina şi Jurisprudența Română

INDEX

1. Din spiritul şi litera art. 32 c. p. rezultă că durata pedepselor se socoteşte, în cazul cand inculpatul nu a făcut apel sau recurs, din ziua pronunțărei sentinței condamnatoare, iar în cazul cand a făcut apel, durata pedepselor se socoteşte de atunci de când s'a respins apelul. Or, apelul fiind devolutiv şi suspensiv de executare până la judecarea lui, nu se poate socoti durata pedepsei decat de atunci de când a urmat o hotărare de respingerea lui. Deci, deşi condamnatul îşi retrage apelul, dar, întrucât prin însă-şi facerea apelului, executarea find suspendată de drept, şi această retragere nu se poate considera decât ca o respingere a acelui apel, în consecință dela acea dată cată a se socoti durata pedepsei. Căci legea numai în două cazuri socoteşte durata pedepsei dela data sentinței condamnatoare: 1) când condamnatul n'a făcut apel; 2) când instanța superioară reduce condamnațiunea, cazuri in cari nu se află cel ce'şi retrage apelul. (Cas. II, 206 din 29 Martie, 89/18, B. p. 395).

2. — Legiuitorul, prin art. 32 c. p., regulează epoca de când trebue a curge penalitatea, atat când condamnatul a fost lăsat liber, cât şi în cazul când se află sub un mandat de arestare. Dar legiuitorul nu arată din ce zi trebue a se socoti pedeapsa când condamnatul, aflat în detențiune preventivă, îşi retrage apelul sau se dezistă dela apelul făcut. Relativ la recurs, in lipsă de o dispozițiune precisă, jurisprudența a admis că deşi deciziunea de condamnare

nu rămâne definitivă decât din ziua în care recurentul se dezistă, totuşi, pentrucă termenul de recurs este prea scurt, şi prin urmare neîndestulător spre a se cerceta de către condamnat mai de aproape soarta ce ar puteà aveà recursul, s'a decis că atunci când recurentul, convingandu-se că s'a înşelat, se dezistă, recursul sau să se socotească ca neavenit, şi pedeapsa să curgă dela data deciziunei atacată în casaţie. Aceleaşi motive găsindu-se şi în cazul când condamnatul dela prima instanţă îşi retrage apelul facut, pedeapsa s'a calculat mai în totdeauna dela data sentinţei, iar nu din ziua cand curtea a luat act de retragerea apelului. In adevăr, în primele momente ale condamnaţiunei, crezand poate că pedeapsa pronunţată în contră-i este ori nedreaptă sau exagerată, condamnatul a putut să declare apel: însa, mai târziu, după o matură reflexiune, dobândeşte încredinţarea că osânda nu se va puteà nici măcar reduce şi'şi retrage apelul; de nu i s'ar ţine în seamă timpul petrecut în închisoare, dela pronunţarea sentinţei, până la retragerea apelului, ar fi a i mări pedeapsa, fără să existe vreo sentinţă judecătorească care să consacre aceasta prelungire. In adevăr, hotărarea primilor judecători este aceea care se execută, întrucât curtea n'a intrat cat de puţin în examinarea ei, şi cu toate acestea, în sistemul contrar, pedeapsa va începe a curge, nu dela data sentinţei ce o pronunţă, ci dela o epocă de multe ori foarte depărtată, când este aproape a expira termenul osândei. Acest rezultat nici nu poate fi sancţionat. Simpla eroare a condamnatului comisă cu facerea apelului, act inspirat poate de un sfătuitor inexperimentat în momente critice, când temerea de osânda pronunţată 'i-a zdruncinat moralul, nu poate aveà urmări aşa de dezastruoase, încât să-l conducă la aproape îndoita pedeapsa dată de primii judecători. Aşa dar, prin dezistare, apelul socotindu-se ca neexistent, pedeapsa trebue sa curgă dela data sentinţei ce a pronunţat-o, iar nu dela o alta epocă, mai mult sau mai puţin depărtată şi arbitrară. (C. Buc. II, 86 din 8 Februarie 89, v. Dreptul, 38 din 1889).

3. Pedeapsa pentru care a fost încarcerat condamnatul în virtutea unei sentinţe a primei instanţe, trebue a se calcula daca ea a fost redusă în apel, din momentul încarcerărei, iar nu din ziua pronunţarei hotărarei de catre instanţa de apel. (Cas. II. 533 din 26 Noembre 1891, B. p. 1304).

4. Pedepsele se calculeaza dela data cand ele raman definitive şi executorii, de unde urmeaza ca, deşi în urma recursului făcut de prevenitul deţinut, pedeapsa dată prin hotărarea primitiva i-a fost redusă prin aceia a Curţei de trimitere, totuşi durata ei cată să se calculeze dela pronunţarea acestei din urma hotărari. (Cas. II, 419/93. B. p. 696).

5. Dacă condamnatul deţinut preventiv, după ce a obţinut în apel o reducere de

pedeapsă, a făcut recurs contra deciziunei Curței de apel, dar și l'a retras în urmă, durata pedepsei sale cată a fi calculată dela data sentinței tribunalului de prima instanță, fără nici o întrerupere. Dacă Curtea de apel a calculat astfel pedeapsa casarea urmează să se facă fără trimitere. (Cas. II, 724/1895, B. p. 1465).

6. Nici codul nici procedura noastră penală nu conține nici o dispozițiune în ce privește închisoarea suferită de prevenit până în ziua sentinței sau deciziunii condamnatoare. Deținerea preventivă este considerată de legiuitorul nostru ca o măsură pe care prevenitul trebue să o sufere ca și pe oricare alt mijloc de informațiune cerut în interesul unei bune administrațiuni a justiției.

Cele mai multe legislațiuni penale din Europa, conțin dispozițiuni precise asupra scăderei din pedeapsă a închisorei preventive suferită mainte de judecată. Scăderea aceasta e admisă, sub condițiuni diverse, în Belgia, Italia, Germania, Olanda, Rusia, Șvitzera, Ungaria și Franța. Sunt mai multe motive cari militează în favoarea scăderei din pedeapsă a închisorei preventive precum și obiecțiuni cari se aduc în contra ei. Scăderea din pedeapsă a închisorei preventive n'ar putea fi aplicată și celorlalte pedepse ce mai sunt încă prevăzute de codice: degradațiunea civică și interdicțiunea legală.

Aceste pedepse accesorii, vor lua ființă odată cu pedeapsa principală, dar nu vor începe a curge decât după dânsa și în consecință nu vor dura tot atât cat și ea.

Nu se poate zice că un condamnat a fost în stare de degradațiune civică sau de interdicțiune legală pe timpul unei perioade oarecare a deținerei preventive. (Petru Sadoveanu, *Curierul Judiciar*, 59 900, pag. 469).

7. Regulele din art. 32 se aplică atat în materie corecțională cât și criminală și legea pune în tot art. 32 alături cuvintele de apel și recurs, și deci, fie că condamnatul a declarat apel sau recurs, regulele sunt aceleași.

Dacă un condamnat retrage apelul sau recursul, sau se dezista dela ele, dupa rigoarea legei, hotararea rămane definitivă din momentul dez starei sau retragerei apelului sau recursului.

Alții susțin ca în acest caz durata pedepsei se calculează dela data primei sentințe considerandu-se apelul și recursul, ca cum n'ar fi fost facute prin dezistare dela ele. Acest ultim sistem bazat pe umanitarism nu poate fi juridic. Jurisprudența romană urmand pe cea franceză a făcut o distincțiune aplicand primul sistem pentru apel și secundul pentru recurs. Această distincțiune ce trebue părăsită e bazată numai pe brevitatea termenului de recurs și cu totul contrarie rațiunei legei (a se vedea diferitele cazuri ce s'au prezentat cu privire la calculul pedepselor pe larg expuse de d-l Ionescu Dolj, *Curierul Judiciar*, 83 902, pag. 685).

8. După art. 32 din c. pen. calculul osandei are a se face dela darea deciziuneĭ în contra careia s'a făcut recurs, numai în cazul când cel condamnat se află în prevenţie pentru faptul pentru ca e a fost condamnat. (Cas. II, 9 903, B. p. 83).

9. Ca l un acuzat a fost condamnat la zece ani muncă silnică, iar în urma casărei Curtea cu juraţi de trimitere l'a condamnat numai la cinci ani închisoare, urmează neapărat că durata pedepsei se calculează dela data primei decizii de condamnare, conform art. 32 c. pen. care nu face nici o deosebire între pedepsele pentru delicte şi crime. (Cas. II, 596 904, B. p. 873).

10. Conform art. 32 codul penal, în caz când condamnatul este deţinut, pedeapsa are a se calcula din ziua respingerei recursului, fară a i se calcula şi timpul de detenţie. (Cas. II, 2487 906, B. p. 1835).

11. In sistemul legiuirei noastre două sunt cazurile in cari individul aflat in prevenţie, poate reclamà ca pedeapsa să'i curgă dela data hotararei condamnatoare şi anume: când condamnatul n'a facut apel sau recurs şi când pedeapsa se va reduce de instanţa mai înalta, dupa apelul sau recursul condamnatului; de unde rezulta că, daca apelul sau recursul a fost respins, condamnatul nu mai poate be eficia de o asemenea favoare. C. B. S. III, 311 907, Dreptul 63 907, pag. 518).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

Redacţia actuală a art. 23 şi 24 c. pen. fr. este data in urma legii din 15 Noembrie 1892, care a admis principiul ca detenţiunea preventivă sa se impute asupra duratei pedepselor. Garçon, art. 24. No. 5

Art. 33. Când durata pedepselor este hotărâtă pe zile, luni sau ani, ziua se socoteşte de 24 ore, luna de 30 zile şi anul de 365 zile. (c. p. 382. alin. II).

Ziua din care începe pedeapsa, şi ziua în care încetează, se vor ţine în seamă osânditului ca zile depline. (p. fr. 40: p. pr. § 15).

Doctrina şi Jurisprudenţa Româna

1. Durata pedepsei, când nu s'a făcut apel, se calculează din ziua pronunţarei hotarârei, sau din ziua respingerei apelului, cand s'a facut uz de această cale, iar retragerea apelului echivalează cu respingerea lui. (C. B. II, 195 900. *Curierul Judiciar,* 31/900, pag. 248).

2. După art. 33 c. pen.

atunci când durata pedepselor se hotărăsc pe zile, luni sau ani; ziua se socotește 24 ore, luna 30 zile și anul 365 zile. Prin urmare, când o persoană a fost condamnată anterior 6 luni și o zi adica 181 zile și in urmă iarăși 6 luni și o zi adică 181 zile, totalul pedepsei socotit pe luni se ridică la 362 zile, așa că nu întrece maximum de 365 cât se socotește anul; deci, în asemenea caz, nu poate fi vorba de violarea art. 887 c. comercial, sau de art. 40 c. pen., relativ la cumul de delicte. (Cas. II, 112 903, B. p. 121).

Art. 34.—Toate hotărîrile ce vor pronunţà pedeapsa la muncă silnică pe toată viaţa, sau pe timp mărginit, la recluziune, la detenţiune, la degradaţiune civică, se vor publica în extract, se vor afige în orașul unde se va fi pronunţat hotărîrea, în comuna locului unde s'a comis crima, la locul unde se va executa pedeapsa și la locul domiciliului condamnatului (p. fr. 36; p. pr. § 30).

Art. 35.—Pedeapsa pecuniară, adică amenda, nu va puteà fi executată asupra moștenirii condamnatului, de cât în cazul când hotărârea de condamnaţiune va fi devenit nerevocabilă înaintea morţii sale (p. pr. § 20).

Doctrina și Jurisprudenţa Română

1. Prin art. 35 c. p. se stabilește că pedeapsa pecuniară adică amenda, nu poate fi executata asupra moștenitorilor condamnatului, decât in cazul cand hotărârea de condamnare va fi devenit nerevocabilă înaintea morţei sale. (Cas. II, 114 din 16 Aprilie 1882, B. p. 493).

Art. 36. — Condamnatul, afară de restituţiune, când va avea loc, va putea fi asemenea osândit și la alte desdaunări către partea civilă, dacă aceasta o va cere. (pr. p. 157, 159, 187, 188, 207, 208, 381, 382, 385, 389).

In acest caz, suma desdaunării se va determinà de judecător, dacă nu este determinată chiar de lege. (c. p. 100).

Judecătorii însă, nu vor puteà, chiar prin consimţirea zisei părţi, să încuviinţeze întrebuinţarea desdaunării sau a restituţiunii, pentru oricare alt sfârşit, chiar când ar fi vòrba de vreò operă de utilitate publică. (p. fr. 51).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Instanţele represive au competinţa de a condamna la desdaunări către partea vătămată, òri de cate ori aceasta va pretinde şi va probà că nişte asemenea despăgubiri sunt consecinţa delictului imputat inculpatului. (Cas. II, 572 din 7 Sept. 71, B. p. 207).

2 Pentru exercitarea acţiunei civile. nu este necesitate de o pagubă directă şi actuala, ci de un interes direct şi un drept actual, deşi paguba poate să nu fie actuală. (Cas. II, 147 din 14 Mai 82, B. p. 593).

3 Instanţele corecţionale nu sunt competinte a se pronunţa decât asupra daunelor civile, rezultând pentru parte direct din delictul ce urmăresc. (Cas. II 396 din 13 Decembrie 82, B. p. 1212).

4 Judecătorul este dator să fixeze despăgubirile civile după aprecierea ce dânsul face a prejudiciului cauzat, când o asemenea apreciere este lăsată la facultatea sa. şi din contra este dator a le încuviinţa astfel cum legea le-a hotărât, cand dânsa a fixat quantumum ler. (Cas. II, 56 din 30 Ianuarie 91, B. p. 109).

5. Circumstanţele atenuante, prevăzute de art. 60 c. p. şi recunoscute în favoarea unui deliquent, nu dă judecatorului decat dreptul de a reduce pedeapsa. dar ele nu au nici o inrauriré asupra despăgubirilor civile. (Cas. II, 56 din 30 Ianuarie 91, B. p. 109).

6 Cu drept cuvaut se respinge cererea părţei civile ca despăgubirea ce i se va acorda să se dea de judecată la vre-o casa de binefacere, de oarece o asemenea cerere este prohibită de art. 36 c. p. (C. II. 132 din 12 Martie 91, p. B. 349).

7. Orice fapta delictoasă a cuiva poate da loc, pe lângă condamnarea la pedeapsa penala, şi la desdanuări către partea vătămată, ori de cate ori aceasta va pretinde şi va probà, că asemenea despăgubiri sunt consecinţa delictului imputat prevenitului. (Cas. s. II, decizia No. 1184/19 Octombrie 1905, Bul. pag. 1291).

Art. 37. — Judecătorii vor puteà ordonà să se confisce:

1. Lucrurile produse prin crimă, delict sau contravenţiune.

2. Lucrurile cari au servit, sau cari au fost destinate spre a comite vreo infracţiune, dacă aceste lucruri vor fi ale autorului infracţiunii, sau ale vreunui complice.

3. Scrierile, imaginile sau figurile cari ar prezentà elementele unei acţiuni condamnabile: pentru aceasta se va ordonà în acelaş timp şi distrucţiunea tutulor exemplarelor ce se vor fi găsit, precum şi a planchetelor, formatelor sau tiparelor cari vor fi destinate spre a le reproduce.

Confiscarea sau distrucţiunea vor fi parţiale, la caz când numai acele pasage, sau unele părţi din planchete, formaturi sau tiparuri vor fi contrarii legii.

4. Toate lucrurile făcute sau menţinute în contra regulamentelor poliţieneşti.

Acestea, la caz de a fi vătămătoare sănătăţii publice, se vor distruge în total sau în parte. (c. p. 144, 146, 247, 291, 336, 341, 342, 350, 381, 386, 391, 394: constit. 17; p. fr. II; p. pr. § 19; pr. p. 34, 36, 389).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

1. Confiscaţiunea, fiind de drept strict nu se poate aplica decât în cazurile anume prevăzute de lege. (Cas. II, 89 din 23 Febr. 70. B. p. 57).

2. In materie de contravenţiuni la legi de monopol, ca şi în veri care materii de asemenea natură, confiscaţiunea este o dispoziţiune particulară, iar nu penala; prin urmare, tribunalul corecţional, care a fost sesizat de odată cu acţiunea publică, este competent a se pronunţa, chiar dacă inculpatul a murit în cursul instrucţiunei. (Cas. II. 109 din 21 Mart. 75, B. p. 53).

3. Art. 37 c. p., da judecătorilor facultatea de a confisca obiectele arătate în acel articol, ceeace esclude dreptul de a se împărtăşi cei condamnaţi în caz de vânzare din preţul lor. (Cas. II, 507 din 25 Nov. 88, B. p. 407).

TITLUL III

DESPRE TENTATIVA

Art. 38. — *(Leg. 17 Febr. 1874* [1]). Tentativa de crimă, adică orì e început de execuțiune a crimei, de se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârnate de voința autorului ei, se va pedepsi cu o pedeapsă de o treaptă mai jós de cât aceea ce s'ar fi cuvenit de s'ar fi executat crima.

Crima săvârșită, dar neisbutită, se va pedepsi cu minimum pedepsii ce s'ar fi cuvenit de s'ar fi executat crima (c. p. 67).

Când pedeapsa va fi aceea a recluziunii, tentativa se va pedepsì cu închisoare corecțională de la 2 ani până la 5 ani.

Când pedeapsa va fi munca silnică pe toată viața, crima săvârșită, dar neisbutită, se va pedepsì cu maximum muncei silníce pe timp mărginit. (p. fr. 2; p. pr. § 31, 32).

Doctrină și Jurisprudență Română

INDEX

1.—Constitue o tentativă de crimă, faptul mai multor indivizi de a se duce să tâlhărească pe cineva, unde, în cele din urmă, sar peste gardul grădinei, rupând și o ulucă când din această cauză, făcandu-se zgomot, făptuitorii fug, afară de unul care este prins, împrejurare care 'i-a oprit de a săvârși crima ce plănuise (Cas. II, 408 din 9 Decembrie 1866, B. p. 762).

2.—Circumstanțele constitutive ale tentativei de crimă, sunt elemente legale și necesarii ale acelei crime, și trebue, prin urmare, să fie puse jura-

[1] Vechiul art. 38 nu cuprindea ultimele 2 aliniate.

ţilor împreună cu chestiunea crimei, fără a fi nevoe de a face din ele obiectul unor chestiuni distincte şi separate de chestiunea crimei e s'a cercat a se comite. (Cas. II, 221 din 2 Oct. 68, B. p, 168).

3. Legiuitorul, prin art. 38 c. p., a voit să fie pedepsit singurul început de executiune al unei crime, atunci numai când s'ar fi curmat din împrejurari neatârnate de vointa autorului; de unde rezultă că acest element caracteristic al tentativei legale, curmarea din împrejurari neatârnate de vointa autorului, trebue sa facă obiectul chestiunei pusă juraţilor. caci în lipsa constatărei acestui element constitutiv, s'ar putea presumà că executarea crimei s'a curmat din vointa proprie a autorului. în care caz singurul început de execuţiune nu se pedepseşte de legea noastră penală. (Cas. II, 257 din 12 Mai 72, B. p. 144).

4. — Caracterul esenţial al tentativei, care o face pasibilă de penalitete, este ca execuţiunea crimei să se fi curmat din împrejurări cu totul neatarnate de vointa autorului ei. Prin urmare, aceasta trebue să formeze obiectul unei chestiuni în parte pusă juraţilor, pentru ca să se cunoască împrejurările din care s'a curmat crima. (Cas. II. 228 din 6 Mai 72, B. p. 137).

5. In caz de crima săvârşită, dar neizbutită, circumstanţa că crima n'a reuşit din cauze independente de vointa autorului, fiind constitutivă, iar nu agravantă, la acele crime, ca atare trebue să facă obiectul unei singure chestiuni cu chestinea principală. (Cas II, 520 din 16 Nov. 84, B. p. 958).

6. Comite o tentativă de tâlhărie, cel care, dupa ce a cercat a comite un furt, a întrebuinţat, ca să scape, violenţe asupra persoanei care l-a surprins în acel fapt. (Cas. II, 446 din 30 Sept. 87; 498 din 18 Nov. 87, B. p. 939).

7. Chestiunea tentativei nu este o circumstanţă îngreunătoare pentru ca să se adaoge separat după chestiunea principală; ea este din contra o circumstanţă uşurătoare. aşa că din cauza punerei acestei chestiuni nu se poate plânge acuzatul fiind în favoarea sa. (Cas. II. 349 91, B. p. 841).

8. In crima de omucidere cu vointa, crimă săvârşită dar neizbutită, tentativa care consistă în neizbutirea crimei este un element constitutiv al ei, iar nu o circumstanţă agravantă, care să dea loc la punerea unei chestiuni separate. (Cas. II, 106/94, B. p. 180).

9. Este casabilă deciziunea curţii cu juraţi care aplică pedeapsa de muncă silnică pe toată viaţa, în loc de muncă silnică pe timp mărginit, acuzatului ce a fost condamnat pentru crima de omor săvârşită dar neizbutită. şi căreia i s'a aplicat şi art. 38, al. II din codul penal. (Cas. II, 4 97, B. p. 54).

10. Pentru ca să existe crima de tâlhărie se cere violenţa şi un furt consumat, şi violenţa se poate exercita sau inainte, sau spre a comite furtul,

sau când fiind surprins în flagrant delict de furt, spre a reţine lucrul furat sau spre a scăpa; dar în toate împrejurările. pentru existenţa tâlhăriei se cere nu numai violenţa să fie exercitată, ci şi furtul să se fi săvârşit. Dacă furtul nu s'a savarşit sau dacă autorul n'a fost surprins in flagrant delict de furt, dacă s'a exercitat numai violenţa fără sa existe şi furtul cu toate criteriile furtului consumat şi numai posibilitatea de a fi voit a săvârşi delictul de furt. în acest caz nu exista talhărie consumată, nici talhărie săvârşită dar neizbutită, ci o tentativă de tâlhărie, care se pedepseşte cu închisoare corecţională conform art. 38 din c. penal. (Cas. II, 628 98, B. p. 1142).

11. După art. 38 crima săvârşită dar neizbutită pedepsindu-se cu minimum pedepsei ce s'ar cuveni de s'ar fi executa crima, iar după art. 234 omorul săvârşit fără să fie însoţit de o altă crimă. pedepsindu-se cu munca silnică pe timp mărginit, al cărui minimum este de cinci ani, săvârşeşte un exces de putere Curtea cu juraţi, cand pedepseşte asemenea crimă numai cu doi ani închisoare. (Cas. II 195 904. B. p. 274).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. — Tentativă de crimă în legea franceză se pedepseşte ca crimă.

Intenţia sau chiar hotărârea de a comite o crimă nu constitue o tentativă care se pedepseşte, cu toate că proba unei asemenea hotărari s'ar stabili prin mărturisiri sau comunicări orale sau scrise făcute către alţii. Actele preparatoare asemenea nu constituesc o tentatativă. Garçon, art. 3, No. 32 şi 33.

2. — Intenţia deci nu este suficientă pentru a constitui o tentativă, ci trebue ca ea să fie manifestată prin acte exterioare. care singurele constituesc inceputul de executare. Fără îndoială că actele preparatoare anunţă intenţia rea a agentului; într'o oare-care măsură. prin asemenea act se manifestă intenţia şi chiar hotărârea delictuoasă. Dar agentul poate să'şi ia seamă şi să nu comită faptul. In mod obiectiv, delictul nu este început şi prejudiţiul social nu există încа; în mod subiectiv, proectul manifestat printr'o simplă prepa-

rație nu probează încă că individul este periculos. Garçon, art. 3, No. 34.

3.—Aceste principii nu suferă nici o excepție. Dacă câteodată legea (art. 79. 81, 213. 235) pedepsește acte preparatoare, sau chiar oarecare acte cari pot să presupună hotărârea de a comite crime, le pedepsește nu ca tentative ale acelor crime, ci ca fapte particulare, cari presupun un act material propriu şi ca delicte distincte. Garraud. vol. I. No. 177; Boitard. No. 20; Dalloz, Tentative, p. 37.

4. Inceputul de executare a unei crime poate să fie considerat ca început de executare a altei crime, atunci când culpabilul, comițând prima crimă a avut de scop să ajungă la comiterea celeilalte. Cas. fr. din 17 Iunie 1875, Dalloz. 1876, p. I. pag. 41; Garraud, vol. I, No. 180, nota 24.

5. Această deosebire constitue cea mai mare dificultate în materie de tentativă. Este foarte greu de a se da o formulă precisă. Garraud, ed. I, vol. I, No. 178; Villey, pag. 89; Haus. No. 449.

6. Astfel Villey pag. 89 susține că actul preparator nu face parte din infracțiune, actul de execuție însă este începutul infracțiunei, face parte integrantă din ea. Pentru a vedea dacă actul ce este a se califica este un act preparator sau un început de executare, trebue să privim în totalitatea ei infracțiunea pe care şi-a propus agentul să o comită şi dacă actul, ce trebue calificat, poate fi dat la o parte şi infracțiunea să rămâe complectă, atunci este un act preparator, dacă nu, atunci acel act este un act de executare.

7. — Garraud ed. I, vol. I. No. 178 se exprimă astfel asupra acestui punct:

Actele care constituesc un început de executare sunt acelea care tind direct şi imediat la îndeplinirea crimei astfel cum a definit-o legea, pe când din contra actele preparatoare nu au o relație necesară, nici chiar directă cu un delict determinat. In ediția a doua chestia este analizată pe larg. Garraud, ed. II, vol. I, No. 197.

8. — Distincția dintre actul preparator şi începutul de executare se reduce la deosebirea între actele care tind indirect şi mediat la crimă şi acelea care tind direct şi imediat. Acele acte sunt preparatoare care, deşi tind la delict, sunt încă depărtate de delict, îl anunță, dar nu-l realizează; iar acte de executare sunt acelea care consistă în executarea delictului chiar. Dar, între actele preparatoarea şi acelea de executare sunt acelea care începe executarea şi care constituesc tentativa sub două condiții: I) ca să tinză direct la delict şi II) ca să fie îndeplinite cu intenția de a executa acel delict. Garçon, art. 3. No. 51; Garraud, ed. II, vol. I. No. 197.

9.—Dacă agentul se oprește el însuşi dela executarea faptului, nu se pedepsește.

Dar, dacă nu se opreşte din voința sa, legea îl pedepseşte

oricare ar fi împrejurările care l'au împiedicat, fie prin rezistenţa victimei, fie prin intervenţia unui al treilea sau chiar printr'un caz fortuit. Garçon, art. 3, No. 90.

10. — Judecătorul fondului este suveran să aprecieze dacă dezistarea este sau nu voluntară. Garçon, art. 3, No. 92.

11. In principiu, tentativa de delict nu se pedepseşte de cât în cazurile anume prevăzute de lege. Garçon, art. 3 No. 94.

12. Intreaga doctrină şi jurisprudenţă recunoaşte că pentru tentativa de delict se cer aceleaşi elemente constitutive ca şi pentru tentativa de crimă. Garraud, ed. I, vol. I, No. 187; Cheveau et Hélie, vol. I, No. 267; Laborde. No. 122; Villey, pag. 95; Cass. fr. din 23 Decembrie 1882; Cas. fr. din 4 Ianuarie 1895 (Dalloz pe 1896, partea I, pag. 21); Garçon, art. 3. No. 95 şi urm.

13. Vechii criminalişti francezi admiteau ca principiu fundamental al dreptului criminal teoria crimei imposibile.

Ei ziceau că tentativa unei infracţiuni imposibile nu se pedepseşte, de oarece tentativa presupunând un început de executare, nu se poate concepe cum să începi a executa o infacţiune a cărei executare este imposibilă. Laborde, No. 108; Cheveau et Hélie, vol. I No. 253; Blanche, vol. I, No. 8; Trebutien, vol. I, pag. 93.

14. — Ortolau (vol. I, No. 1001) şi după dânsul Haus (vol. I, No. 348 şi 459), şi Garraud (ed. I, vol. I, No. 182), au făcut distingerea între imposibilităţi absolute şi relative şi au zis că numai imposibilitatea absolută face ca tentativa să nu fie pedepsită.

15. Garraud (ed. II, vol. I, No. 204) distinge între imposibilitatea de fapt, de care nu trebue să se ţină seama şi imposibilitatea de drept, care implică inexistenţa tentativei, pentrucă ea implică inexistenţa infracţiunei, aşa cum legea a prevăzuto şi definito. Prin urmare, faptul de a practica manopere abortive la o femee care nu este însărcinată, sau faptul de a sustrage propriul sau lucru nu sunt tentative care se pedepsesc, de oarece sarcina este un element constitutiv al crimei de avort, şi luarea unui lucru al altuia este elementul constitutiv al furtului. Asemenea, hoţul care bagă mana într'un buzunar gol nu se pedepseşte, de oarece existenţa unui lucru care este susceptibil de a fi furat, este un element constitutiv al furtului.

16. Jurisprudenţa nu este fixată asupra acestei chestiuni. Curtea de Casaţie prin decizia din 24 Mai 1880 tinde să pedepsească delictul imposibil, iar prin decizia din 6 Ianuarie 1859 (Dalloz pe 1859, partea I, pag. 336) admite teoria crimei imposibile pentru crima de avort, zicând că daca femeea nu este însarcinată în realitate, nu poate să fie vorba de avort, şi deci şi de tentativă.

17. — Cestiunea s'a mai prezentat în practică în două speţe, în care s'au tras focuri de arme în nişte apartamente, dar crima

nu s'a îndeplinit din cauză ca persoanele pe care voia să le omoare agentul lipseau întâmplător. Curtea de apel din Montpelier (decizia din 26 Febr. 1852, Dalloz 1852, part. 5, pag. 531) şi acea din Chambery, (din 30 Ianuarie 1877) au decis că aceste tentative nu se pedepsesc. Curtea de Casaţie însă prin decizia din 12 Aprilie 1877 (Dalloz 1878, partea I. pag. 33) a zis că, în asemenea caz, nu e imposibilitate absolută ca crima să fi putut fi comisă şi ca victima n'a fost atinsă printr'o împrejurare extraordinară, de care nu trebue să beneficieze agentul, astfel ca tentativa este legal constituită. Vezi şi Garraud, ed. II, vol. I, No. 207 bis. Asemenea, Curtea de Casaţie a judecat că faptul de a băga mâna într'un buzunar gol, cu intenţia de a fura, constitue începutul de executare şi deci se pedepseşte. Cas. fr. din 4 Ianuarie 1895 (Dalloz, 1896, partea I, pag. 21).

18. — Doctrina definitivă a Curţii de Casaţie, după o lungă evoluţie, s'a stabilit în sensul că acea Inaltă Curte trebue să caseze pentru insuficienţă de motive, atunci când decizia camerei de punere sub acuzare şi hotărârile corecţionale se mărginesc să afirme existenţa tentativei, reproducând numai formula legala, fără să precizeze faptele care constituesc începutul de executare şi împrejurările din care tentativa nu şi-a ajuns efectul. Cas. fr. din 7 Decembrie 1882, din 5 Mai 1892, din 24 Decembrie 1897 şi din 8 Sept. 1892 (Dalloz, p. 1894.—partea I, pag. 31).

19. Autorii admit în general dreptul de control al Curţii de Casaţie. Garraud. vol. I, No. 175; Blanche, vol. I, No. 12; Haus, vol. I, No. 412. Vezi şi opinia contrară în F. Hélie. Instr. crim. 4002.

20. — Chestiunea tentativei trebue să fie pusă astfel: X este culpabil de a fi comis la data şi locul cutare tentativa de (se va arăta elementele constitutive ale crimei) care tentativă manifestată printr'un început de executare n'a fost suspendată sau nu şi-a ajuns efectul decât prin împrejurări independente de voinţa autorului. Garçon, art. 4, No. 171; Garraud, vol. I, No. 180.

Art. 39. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Tentativa de vre-un delict, adică orice început de execuţiune a delictului, care se va fi curmat din împrejurări cu totul neatârnate de voinţa autorului, precum şi delictul neisbutit, se vor pedepsi numai la întâmplările prevăzute prin vreo dispoziţiune specială a legii. (c. p. 195 al. II, 308, 309, 263, 264, 334; p. fr. 3; p. pr. § 33).

---

[1]) Vechiul art. 39: «Tentativa de vreun delict precum şi delictul chiar neizbutit, se vor pedepsi numai la...»

TITLUL IV

DESPRE CONCURSUL MAI MULTOR INFRACȚIUNI ȘI DESPRE RECIDIVA

Art. 40. — Când inculpatul se va fi dat în judecată pentru mai multe crime sau delicte, se va aplica numai osânda cea mai grea, dacă acele crime sau delicte vor fi de deosebite naturi și supuse la osebite pedepse; iar de vor fi de aceeași natură și supuse la aceleași pedepse, judecata va hotărî maximum pedepsei. (p. p. 388 ; p. fr. 365 ; p. pr. § 55—57).

Doctrină și Jurisprudența Română

INDEX

1. — După art. 40 c. p., cumulul de delicte se socotește atunci când inculpatul este dat în judecată pentrucă a comis mai multe infracțiuni pedepsite de legea penală. care însă nu se rapoartă la acelaşi fapt (moral). Astfel, nu este cumul de delicte când comerciantul falit a contravenit la mai multe din cazurile prevăzute de lege în privința bancrutei simple, de oarece acele contravențiuni, raportându-se la acelaşi fapt, bancruta simplă, nu pot fi considerate ca delicte separate, ci ca unul şi acelaşi delict manifestat prin mai multe împrejurări. (Cas. II, 690 din 30 Noembre 73, B. p. 264).

2. — Dispozițiunea art. 40 c. p., presupune că un inculpat, având a fi judecat simultaneu pentru diferite crime sau delicte săvârşite, nu va putea fi condamnat decât la pedeapsa cea mai grea sau la maximum pedepsei, după deosebirile ce face acest articol. Acelaşi principiu stabilit de art. 40 c. p.. are a se aplica şi când. din o cauză oarecare. instrucțiunea nu s'a fi făcut asupra tuturor crimelor sau delictelor săvârşite. ci după

o condamnaţiune definitivă, s'ar da în judecată condamnatul şi pentru alte fapte, pentru care nu fusese judecat. In adevăr, circumstanţa că urmăririle nu s'au făcut simultaneu, şi condamnaţiunea nu s'a pronunţat în vederea tutulor faptelor comise, nu poate sa schimbe poziţiunea inculpatului, nici să-i cauzeze vreun prejudiciu, căci neurmărirea şi nejudecarea de odată pentru toate infracţiunile, poate să se impute de multe ori formelor complicate şi îngreunătoare ale justiţiei. Afară de aceasta, raţiunea pe care se reazimă principiul stabilit de art. 40 c. p. şi 388 pr. p. este că prin aplicarea pedepsei celei mai grele sau a maximului pedepsei, cerinţele justiţiei sunt satisfacute, de vreme ce prin infligerea tutulor pedepselor stabilite de lege pentru diferitele infracţiuni comise, s'ar da o penalitate prea severă deci injusta şi poate chiar inexecutabilă din cauza mulţimei faptelor. Or, aceeaşi raţiune există fie că simultaneu inculpatul ar fi fost judecat, fie numai succesiv, în caz cand faptele sunt comise înaintea primei condamnaţiuni. Recunoscând dar că şi în caz cand urmăririle sunt succesive pentru diferite fapte, comise înaintea primei condamnaţiuni, tot pedeapsa cea mai grea sau maximum pedepsei are a se aplica şi executa, este învederat că în urma primei condamnaţiuni definitive, judecătorii, având a se pronunţa asupra altor delicte săvârşite de acelaşi condamnat, înainte de condamnaţiunea sa, vor avea a stabili dacă judecătorii, cari au pronunţat prima condamnaţiune, n'au aplicat pedeapsa în vederea tutulor delictelor comise: şi, în caz cand nu le vor fi avut în vedere, vor avea să examineze daca penalitatea pronunţată nu este cea mai grea sau maximum pedepsei în sensul art. 40 c. p., şi atunci, dacă cu ocaziunea primei condamnări se va fi pronunţat pedeapsa cea mai grea sau maximum pedepsei, judecătorii, chemaţi a se pronunţa în urmă, nu vor avea altceva de făcut decat a constata crima sau delictul, fără a mai aplica şi o nouă pedeapsă; iar daca pedeapsa cea mai grea sau maximum pedepsei nu va fi fost aplicata, judecătorii din urmă vor avea a adăoga la pedeapsa deja pronunţata astfel ca limita stabilită de art. 40 să nu fie întrecută. De aci dar rezulta: 1) dacă prima hotarâre a aplicat o pedeapsa de un grad inferior aceleia ce urmează a se aplica pentru secundul fapt, atunci se va inflige numai pedeapsa a doua, care este mai gravă şi absoarbe pe cea dintai; 2) daca pedeapsa aplicabilă secundului fapt este cu un grad inferioara celei pronunţate prin prima condamnaţiune, atunci se va executa numai prima condamnaţiune căci deja s'a aplicat pedeapsa cea mai grea: 3) dacă pedeapsa pronunţată prin prima condamnaţiune este de un grad egal cu pedeapsa aplicabilă secundului fapt, comis înaintea primei condamnaţiuni, judecătorii vor avea a cerceta

dacă s'a aplicat maximum pedepsei sau nu. (Cas. II, 24 din 14 Ianuarie 1874, B. p. 12).

3. — Observarea principiului stabilit de art. 40 c. p. în materie de cumul de infracţiuni trebue a se efectua, nu numai când judecătorul ar fi chemat a se pronunţa din nou asupra unor fapte comise înaintea primei condamnaţiuni, ci şi atunci când ar fi vorba de a se executa diferite hotarari ramase definitive care ar fi pronunţat pedepse pentru fapte comise maintea primei condamnaţiuni şi fara ca sa se fi avut în vedere diferitele condamnaţiuni anterioare, astfel în cat nu s'ar fi aplicat pedeapsa conform art. 40 c. p.; căci daca sunt consideraţiuni de justiţie care au determinat pe legiuitor a dispune de a nu se aplica decat pedeapsa cea mai grea sau maximum pedepsei. aceleaşi consideraţiuni cer sa nu se execute cumulativ diferite pedepse care se vor fi pronunţat, fie din nebagarea de seama sau din neştiinţa justiţiei, fie ca insuşi acuzatul n'ar fi deşteptat justiţia asupra circumstanţei cumulului. A nu admite aceasta ar fi a inflige cuiva diferite penalităţi care sunt absorbite, ceeace legiuitorul a voit să impiedice. Astfel fiind, condamnatul are dreptul a reclama contra executărei unei penalităţi pronunţata de o sentinţă definitiva care ar fi absorbita de o altă pedeapsă pronunţată şi prin a carei executare s'a violat principiul art. 40 c. p.: şi acea reclamaţiune trebue să o facă jurisdicţiunei care a pronunţat penalitatea ce este a se executa, caci numai acea jurisdicţiune este singură competentă a cerceta dacă pedeapsa contra cărei executari se reclamă trebue absorbită sau nu de o alta pedeapsa, anterior pronunţată prin altă deciziune şi a ordona a nu se executa acea pedeapsa. Competinţa acelei instanţe rezulta din circumstanţa că chestiunea in privinţa absorbirei pedepsei contra cărei executări se reclama, netiind rezolvată. ea nu poate fi rezolvată decat tot de dânsa, precum şi in general orice incident ce se iveşte cu ocaziunea executărei unei pedepse are a se rezolva de instanţa a carei hotarare a dat naştere cu ocazia executarei la acel incident. Astfel dar, partea condamnata are dreptul a reclama contra executarei unei pedepse nu numai cand pedeapsa s'ar executa altfel de cum ordona hotararea care a pronunţat-o, ci şi atunci când prin executare s'ar viola art. 40 c. p. (Cas. II 24 din 14 Ianuarie 74, B. p. 12).

4. Cerinţa legei, exprimată in art. 40 c. p. şi art. 386 şi 402 pr. p., este ca diversele crime sau delicte să fie intrunite intr'o singură urmărire, aşa ca tribunalele, care nu pot atunci să pronunţe decat o singură pedeapsă (art. 40 c. p.), să o poată măsura dupa totalul conduitei prevenitului. Aşà dar, principiul ne cumulului pedepselor. după care aplicarea pedepsei celei mai grele sau a maximului pedepsei ajunge pentru pedepsirea tutulor crimelor sau delictelor de care agentul este in acelaş

timp prevenit (art. 40 c. p.), este legat in principiul prorogărei competinţei rezultând din conexitate (art. 222 şi 332 pr. p.). Şi dispoziţiunea art. 222 pr. p., nu este limitativă, ea se poate aplica şi în afară de termenii acestui articol in cazuri analoage. Apoi, dacă este adevărat că nu trebue să se ingreuneze poziţiunea prevenitului prin urmăriri inadins inmulţite, nu trebue de alta parte ca trunchiarea urmărirei să întunece adevărul, sustrăgand justiţiei o parte a moralităţei agentului. (Cas. II, 255, din 25 Mai 84. B. p. 490).

5. Când inculpatul a fost condamnat prin o sentinţă la 1 an inchisoare pentru furt prin efracţie, şi prin altă sentinţă iar la 1 an inchisoare, tot pentru un furt prin efracţie, ambele aceste pedepse nu se pot contopì in una singură de 1 an, de oarece fiind vorba acì de niste delicte ce se pedepsesc cu aceleaşi pedepse, rezulta din art. 40 c. p., că trebuià să se aplice maximum pedepsei care este 5 ani inchisoare; şi cum pedepsele pronunţate, adunându-se, nu ajung la acel maximum, ele nu se pot contopì în una singură de 1 an, şi trebue ca condamnatul să le facă pe amandouă. (Cas. II, 94 din 19 Februarie 86. B. p. 153).

6. Art. 40 c. p., statuează in ipoteza unui inculpat dat judecaţei că a comis mai multe crime sau delicte, comise toate anterior oricărei condamnaţiuni. şi determină pedeapsa ce trebue sa se aplice inculpatului; el nu se aplică când unele din fapte s'au comis de inculpat in urma evadărei sale din închisoare unde îşi făcea pedeapsa pentru celelalte fapte. (Cas. II, 424 din 28 Septembre 1888, B. p. 827).

7. — Regularea pedepselor este de ordine publica şi incredinţată autoritaţilor judecatoreşti care sunt datoare a aplica în această privinţă toate regulele prescrise de legea penală, chiar cànd cei interesaţi nu le invoacă. Şi dacă instanţa judecătorească nu a fost pusa in poziţiune de a face contopirea a doua pedepse diferite pentru două fapte de aceeaşi natura, în momentul când a pronunţat a doua pedeapsă, pentruca nu i s'a adus la cunoştinţa existenţa primei pedepse, ea este datoare să o faca in urma, indata ce i se pune in vedere existenţa celor doua pedepse. Astfel, ea nu poate respinge cererea condamnatului de contopirea pedepselor pe motiv ca nu a facut-o în momentul cand s'a pronunţat a doua pedeapsă pentru motivul că circumstanţa, ca s'a facut contra acuzatului doua urmăriri in loc de una singură şi că parchetul nu a adus la cunoştinţa instanţei existenţa primei deciziuni nu poate să-l vatame pe dansul. (Cas. II, 84 din 13 Februarie 89, B. p. 213).

8. Când prevenitul este declarat culpabil atât pentru falşificarea mai multor acte publice comise la diferite epoce, cât şi pentru delapidare de bani publici, independent de acele falşificări, este loc a i se aplică

art. 40 din cod. penal, existând cumul de delicte în acest caz. (Cas. II, 487 94 B. p. 1001).

9. — Nu e loc la casare pentru rea aplicare a art. 40 din codul penal, dacă pedeapsa dată prevenitului nu ar fi putut fi mai mică, chiar când nu s'ar fi făcut aplicarea citatului articol. (Cas. II, 487 94. B. p. 1001).

10. Faptele agentului care comite mainte de a fi pedepsit mai multe delicte, sau mai multe crime, sau mai multe delicte şi crime, se numeşte în legislaţia penală Cumul de delicte . Toate aceste delicte sunt conexe mainte de a fi pedepsite, căci toate sunt de pedepsit. După Jurisconsulţii Romani, se adoptase teoria absorţiunii pedepselor mici prin pedeapsa mai mare căci gă im maxima lui Ulpian: Major, poena minorem absorbit . Sunt criminalişti care susţin că din punctul de vedere juridic, toate acele delicte nu sunt în realitate decât un singur delict.

Legislaţiunea franceză în art. 365 pr. pen. ca şi legislaţiunea prusiană în art. 55 57 pr. pen. au pus regula să se aplice pedeapsa cea mai grea când agentul e dat judecăţii pentru mai multe crime sau delicte dacă sunt de deosebite naturi şi supuse la osebite pedepse, iar când sunt de aceiaşi natură şi supuse la aceleaşi pedepse, au stabilit norma a se aplicà maximum pedepsei. Aceleaşi principii s'a primit de legislaţiunea noastră penală în art. 40 cod. pen. şi 388 pr. pen. pentru cazul de urmăriri simultanee întrunite în aceiaşi instanţa. Principiul stabilit de art. 40 se aplică şi atunci când ar fi vorba de a se executà diferite hotărâri definitive care ar fi pronunţat pedepse pentru fapte comise maintea primei condamnaţiunii, fară să fi avut în vedere diferite condamnaţiuni anterioare.

Regularea pedepselor în conformitate cu art. 40 este de ordine publică, aşa că jurisdicţiunea competinte e datoare să o facă şi din oficiu. (P. Borş, *Curierul Judiciar*. No. 18 94).

11. Asemănat art. 40. al. I din codul penal, când este concurs de delicte de deosebite naturi şi supuse la diferite pedepse, pedeapsa cea mai grea absoarbe pedepsele cele mai uşoare. Astfel dacă prevenitul a fost declarat culpabil de mai multe delicte de fals în acte publice, prevăzute de art. 124 cod. penal, care prescrie închisoarea dela 3 5 ani, şi, în acelaşi timp, de mai multe delicte de abus de încredere, cari sunt pedepsite cu o pedeapsă mult mai uşoară, judecătorul este ţinut a aplicà numai pedeapsa cea mai grea dela 3 5 ani, aşa că, dacă admite circumstanţe atenuante, are dreptul, făcând aplicaţiunea ultimului aliniat al art. 60 din acelaşi cod să dea închisoare corecţională pe timp mai puţin de un an, căci, în specie, nefiind vorba de maximum închisorei corecţionale, nu poate fi aplicabil alin. 5 al citatului art. 60. (Cas. II. 10 96. B. p. 67; Cas. II, 273 97, B. p. 775).

12. Chestiunea de a se şti dacă mai multe fapte delictuoase imputate unui acuzat consti-

-tuesc mai multe crime sau delicte distincte unul de altul, sau dacă această continuitate de fapte săvârşite într'un anume scop determinat, constituesc una şi aceiaşi crimă sau delict, este o chestiune de fapt de atributul suveran al instanţelor de fond, şi nu poate fi propusă pentru prima oară înaintea Curţei de Casaţie. (Cas. S.-Unite, 5/96, B. p. 1583; Cas. II, 56/97, B. p. 211).

13. — Intrucât delictele de falşuri au fost săvârşite cu posibilitatea de prejudiciu pentru diferite persoane, şi în diferite timpuri, urmează că ele nu se pot califică ca un singur delict succesiv, ci numai ca diferite delicte instantanee şi supuse astfel la cumul de pedepse. (Cas. II, 56/97, B. p. 211).

14. — Falsul în acte publice există din momentul consumării faptului, şi dacă acelaş fapt se repetă, sunt mai multe falsuri, prin urmare există cumul.

Astfel, când un perceptor falsifică mai multe cotoare din registrul cu matcă prin care face încasările, trecând în cotor o sumă mai mică decât cea încasată şi trecută în recipisă, el comite mai multe falsuri, şi deci, în asemenea caz, există cumul, de oarece prin alterarea substanţei în registru, prin arătare de fapte neadevărate în registru, delictul se consumă, şi de câte ori se repetă acest delict de atâtea ori se consumă. (Cas. II, 97/97, B. p. 254).

15. Pedeapsa cea mai grea absorbind pe cea mai uşoară, rezultă că condamnatul care îşi face pedeapsa cea mai grea expiază prin aceasta toate pedepsele la cari a fost condamnat pentru delictele pasibile de o pedeapsă mai uşoară. (Cas. II, 287/97, B. p. 791).

16. — Când un inculpat este condamnat la două epoce diferite pentru două fapte de aceiaşi natură, comise la epoce diferite, şi fiecare pedeapsă fiind sub maximum de cinci ani, până unde merge închisoarea corecţională, contopirea acestor pedepse nu se poate face în sensul ca el să facă numai o pedeapsă, ci contopirea se face, dacă ambele pedepse trec peste cinci ani, în sensul că condamnatul nu poate face mai mult de cinci ani închisoare, adică maximul închisoarei corecţionale. (Cas. II, 270/97, B. p. 773).

17. Contopirea pedepselor nu poate fi admisă decât numai dacă prin ambele hotărîri succesive, când prevenitul fiind condamnat pentru fapte de aceeaşi natură, ar fi fost condamnat la pedepse cari împreună depăşeau m a x i m u l prevăzut pentru faptul pentru care fusese condamnat, nu însă şi atunci când ambele pedepse cumulate nu ajung la maximum, şi în acest din urmă caz pedepsele au a fi executate succesiv. (Cas. II. 372/97, B. p. 958).

18. Instanţa judecătorească care a pronunţat cea din urmă pedeapsă este competentă să judece şi să se pronunţe asupra cererii făcute de condamnat de a i se contopi diferitele pedepse. (Cas. II, 572/97, B. p. 1352).

19. O contopire ulterioară a pedepselor pronunţate prin

nişte judecăţi definitive, este imposibilă, în lipsa unui text de lege care ar permite în mod expres o astfel de violare a unor sentinţe executorii. Textele noastre se referă numai la instanţa de fond chemată a judeca ultima infracţiune şi dacă această instanţă pronunţă o pedeapsa mai aspră, dispunând ca condamnările anterioare să se considere executate prin executarea prezentei condamnări, aceasta este permis de un text formal; dar de aci în colo ne mai având text pentru a contopi şi pedepsele unor judecăţi definitive, prin o altă instanţă decât acea de fond, nu ni se pare permis o asemenea ingerinţă postumă, căci se nesocoteşte principiul irevocabilităţei lucrului judecat, principiu care trebue să fie sacrosanct ca lucrurile sfinte de cari nimenea nu îndrăzneşte să se atingă. Pirn urmare, daca condamnatul se crede obijduit peste maximul art. 40 c. pen. n'are decât să uzeze de căile de atac, recursul şi revizuirea. Suntem de acord ca posibilitatea excedărei maximului legal al pedepselor prin hotărîri separate, pentru nişte fapte perpetrate înaintea primei hotărîri, este privită, din punct de vedere legislativ, ca o lacună, şi că 'ar fi bine ca legiuitorul să obvie acestei eventualităţi prin o dispoziţie hotărîtoare, permiţând în acest caz contopirea pedepselor şi reducerea lor la maximum legal, după cererea parchetului sau condamnatului. (G. G. Fleişlen, *Curierul Judiciar*, 24 97, p. 189).

20. In caz de recidivă nu se poate admite contopirea pedepselor, întrucât ca să existe recidivă, trebue ca acelaş inculpat să fi fost condamnat mai dinainte în mod definitiv la o pedeapsă de cel puţin şease luni. (Cas. II. 192/98, B. p. 455).

21. Faptele singuratice, repetate şi identice, cari sunt executarea succesivă a aceloraş hotarîri criminale, constitue delicte colective distincte, cari se pot urmări şi pedepsi separat, iar nu un delict continuu, pentru că ceeace caracteriză un asemenea delict este prelungirea aceluiaş fapt într'un spaţiu de timp mai mult sau mai puţin îndelungat. (Cas. II. 300 98, B. p. 745).

22 — Când o instanţă corecţională este chemată să se pronunţe asupra mai multor diferite delicte, pentru cari un inculpat este trimis in judecată naintea acelei instanţe, sau cand în contra unui acuzat, ce s'ar afla în judecată dinaintea unei Curţi cu juraţi, s'ar vădi mai multe crime sau delicte ce'i sunt imputabile, în asemenea cazuri, toate aceste fapte trebuesc să fie judecate deodată şi printr'una şi singură hotărîre. (Cas. II, 303 98, B. p. 749).

23. — Notarul unei comune rurale, fiind obligat, prin art. 85 din legea comunală, să contrasemneze toate actele primarului, şi dacă ar falşifică două acte, cum ar fi actul de deces al unei persoane, precum şi autorizaţiunea de înmormântare a acelui decedat, săvârşeşte două delicte de fals, şi nu se poate zice că ar fi un delict conti-

nuu, pentru că fiecare delict este cu desăvarşire consumat si are un scop deosebit. şi, deci, in asemenea caz, trebue să i se aplice şi art. 40 din codul penal. (Cas. II. 551/98, B. p. 1003).

24. — Oridecâteori un inculpat va fi dat in judecată pentru mai multe crime sau delicte, de vor fi de aceiaşi natură şi supuse la aceleaşi pedepse, judecata are a hotarı maximum pedepsei.

Astfel, cand un inculpat a fost dat ın judecata şi condamnat prin mai multe hotărri pentru mai multe delicte de fals in acte publice, delict prevazut şi pedepsit de art. 125 din codul penal, cu pedeapsa ınchisoarei al carei maximum este de 10 ani. şi dacă diferitele pedepse ce i s'a dat, adunate la un loc, trec peste maximum de 10 ani. instanţa judecatorească. chemata a pronunţa contopirea acelor pedepse, nu violeaza legea cand le contopeşte ın pedeapsa de 10 ani. (Cas. II, 626 98, B. p. 1140).

25. Oridecateori instanţa de fond are a aplicà pedeapsa ın vederea a diverse fapte de aceiaşi natura, trebue sa ţie seama de dispoziţiunile art. 40 din codul penal.

Faptele prevazute de art. 54 din legea vanzărei bunurilor statului şi cele prevazute de art. 332 şi 334 din codul penal sunt de aceiaşi natura, ınşelăciune, şi instanţa de fond urmează a aplicà art. 40 din cod. penal. (Cas. II, 665 99, B. p. 1024).

26. Când nu există conexitate ıntre faptele savarşite de un acuzat în diferite judeţe, instruirea cauzelor are a se face deosebit de fiecare judecator de instrucţie din judeţele respective, rămanand ca ın urma să se ceară judecarea simultanee a tutulor faptelor savarşite, atat ın interesul unei bune administraţiuni a justiţiei, cat şi pentru aplicarea art. 40 din codul penal. (Cas. II, 819 99, B. p. 1334).

27. Principiul consacrat de art. 40 din codul penal cum că, ın caz de cumul de delicte de aceiaşi natură, judecata are a hotarı maximul pedepsei, este o favoare şi are a fi observat ın toate cazurile, fie că la judecarea delictelor săvarşite consecutiv instanţa de fond ar fi ţinut seamă de ımprejurarea cumulului, fie ca pentru singuraticele delicte de aceiaşi natură s'ar fi pronunţat decizii consecutive care au a fi executate.

Astfel, în acest din urmă caz, adică ın caz de executarea unor decizii consecutive, contopirea pedepselor nu se poate admite, conform art. 40 din codul penal, decat numai dacă, prin toate acele decizii consecutive, prevenitul ar fi fost condamnat la mai mult decat maximul pedepsei, nu însă şi când toate pedepsele cumulate nu ajung la maximul pedepsei. (Cas. II, 858 900, B. p. 1241).

28. Articolul 40 se aplică cand faptele ce se imputa inculpatului constitue doua sau mai multe delicte săvarşite ın diferite timpuri şi în diferite locuri. (Cas. II. 435 901, B. p. 852).

29. Instanţa competinte a pronunţà contopirea pedepselor este instanţa care a pronunţat

ultima condamnare. (Cas. II, 544/901, B. p. 1004).

30. — Când un falit este dat judecăței. atât pentru delictul de bancrută simplă, cât și pentru bancrută frauduloasă, trebue să i se aplice dispozițiunile art. 40 din codul penal relativ la cumulul de delicte, deoarece elementele ambelor delicte fiind distincte unele de altele, au a fi considerate ca delicte deosebite. (Cas. II, 852 901, B. p. 1343; Cas. II, 572 904, B. p. 851; Cas. II, 423/905, B. p. 597).

31. — Inculpatul nu se poate plânge că i s'ar fi aplicat deosebite pedepse în mod cumulativ, atât pentru bancrută simplă cât și pentru bancrută frauduloasă, când se constată că, deși nu se face mențiune în decizia Curții de apel de aplicarea art. 40 c. p., ambele instanțe însă au făcut în realitate aplicarea acestui articol, pronunțând numai pedeapsa cuvenită pentru bancrută frauduloasă. (Cas. II. 139/902, B. p. 190).

32. — Observarea principiului stabilit de art. 40 c. pen., cu privire la cumulul de crime sau delicte, are a se aplicà de o potrivă, atât când e vorba de judecarea unui condamnat pentru crime sau delicte, cât și când e vorba de executarea mai multor penalități pronunțate prin deosebite deciziuni rămase definitive. (Cas. II. 417/903, B. p. 595).

33. — Unele din infracțiunile la legea penală se termină îndată ce se comit și se numesc delicte instantanee, pe când altele. după ce s'au săvârșit, se prelungesc în timp, într'o stare identică și sunt denumite delicte continui sau succesive. Această diviziune este importantă din punctul de vedere al pedepsei, întrucât pentru delictele continue, ce constituesc un delict unic, agentul se condamnă la o singură pedeapsă, agravată uneori de judecător, după gradul de perversitate al autorului, iar alteori de însuși legiuitorul, pe când în delictele instantanee se pronunță atâtea pedepse câte delicte s'au comis de infractor, dar pentru ușurarea căruia legiuitorul. împins de un sentiment de umanitate, a prescris normele prevăzute de art. 40 din codul penal.

Așa dar judecătorul, în fiecare speță. are a vedeà dacă delictul ce este chemat a pedepsì este instantaneu sau continuu, și norma după care trebue să se conducă spre a le deosebì se aflã în chiar definițiunea dată de legiuitor fie cărui delict. (Cas. II. 420/904, B. p. 654).

34. — Furtul este un delict instantaneu, căci din definițiunea delictului de furt rezultă că ceiace constitue acest delict nu este deținerea ilegală a lucrului furat, — care poate durà un timp mai mult sau mai puțin lung, ci luarea pe sub ascuns a lucrului mișcător al altuia cu cuget de a și-l însușì pe nedrept, pentrucă, prin această sustracțiune, infractorul atinge scopul urmărit, însușirea lucrului.

De aceiaș natură este și delictul de tăinuire, fiindcă tot în definițiunea dată și acestei infracțiuni se vede că legiuitorul

nu socoteşte ca tăinuire posesiunea lucrului provenit din furt. ci faptul ascunderei lucrului cu bună ştiinţă că provine dintr'un delict.

Dela această regulă se exceptează cazul când infractorul concepe ideia de a fură o cantitate determinată de obiecte, ce — din cauza circumstanţelor de fapt, este pus in imposibilitate de a o sustrage deodată; la un astfel de fapt, deşi nu există o continuitate materială, de oarece sustracţiunile parţiale şi izolate sunt tot atâtea delicte distincte, însa, din existenţa unităţei în concepţiune, se deduce unitatea în acţiune, şi deci, fiind o unitate morala, aceste diferite infracţiuni constituesc un delict unic. delict continuu;

Aceiaşi deciziune se poate da şi pentru delictul de tăinuire, caci, daca fiecare ascundere a cate una sau mai multe lucruri de furat, când tainuitorul cunoaşte provenienţa lor delictuoasa, alcatueşte tot atatea infracţiuni instantanee, definitiv consumate in minutul când tăinuitorul accepta acel sau acele lucruri, însa aceasta nu exclude p u t i n ţ a de a se transformà aceste delicte instantanee într'un delict continuu, când ar există o inţelegere prealabilă între autorul furtului şi intre tăinuitor ca acesta să ascunză o cantitate determinată de obiecte pe cari, din cauza unei imposibilitaţi de fapt, celalt i le va aduce nu deodată, dar în diferite rânduri şi în cantităţi mai mult sau mai puţin importante. In astfel de caz, pe baza unităţei morale la conceperea delictului, tăinuitorul va trebui să fie pedepsit pentru un delict unic, însă continuu. şi deci cu agravarea pedepsei din art. 40 din codul penal. (Cas. II, 420 904, B. p. 654).

35. Provocaţiunea şi asistenţa la comiterea unei crime sau unui delict, nu sunt două fapte deosebite, aşa că art. 40 c. p. nu are a fi aplicat atunci când agentul s'ar declară culpabil şi pentru provocaţiune şi pentru asistenţa la comiterea faptului, întrucât, aceste două împrejurări sunt numai două moduri deosebite de complicitate la unul şi acelaşi fapt. (Cas. II, 1517 904, B. p. 1865).

36. Cererea de contopire de pedepse are a se adresà la instanţa care judecă în urmă, căci numai după o primă condamnaţiune poate fi vorba de contopire de pedepse. aşa că, numai instanţa care a judecat în urmă este în măsură a se pronunţà dacă pedeapsa dată dejà are sau nu a fi absorbită în pedeapsa ce o instanţă pronunţă mai în urmă. (Cas. II, 824 905, B. p. 986).

37. Dispoziţiunile acestui articol sunt aplicabile şi în cazul când se dau hotărîri succesive asupra unor urmăriri succesive ce au loc în contra aceleiaşi persoane pentru fapte de aceeaşi natură, căci raţiunea şi scopul legei este acelaşi. (Cas. II, 760 906, B. p. 591).

38. — Săvârşirea a două distrugeri succesive în acelaşi timp nu constitue două fapte distincte asupra cărora să se poată pune două cestiuni. ci unul singur. (Cas. II, 527 907. P. p. 328).

39. Cand ambele pedepse sunt relative la infracţiuni de aceeaş natura, şi acele pedepse cumulate nu ating maximum pedepsei prevăzut pentru delictele savarşite de condamnat, nu poate fi vorba de contopirea acelor pedepse. (Cas. II 2238 907, B. p. 1561).

40. Cand se constata că un agent de percepere a falsificat mai multe chitanţe, însuşindu-şi sumele trecute in minus, iar pe de alta parte a delapidat o sumă de bani din fondul comunal, cu drept cuvant instanţa de fond aplica art. 40 c. pen. fiind doua delicte deosebite. (Cas. II, 863 908, B. p. 863).

41. Curtea de apel nesocoteşte dreptul de apărare şi violează art. 186 şi 205 pr. pen. cand nu pune in situaţie pe inculpat să se apere în privinţa circumstanţei agravante trasă din art. 40 c. p. neputandu-se astfel stabili dacă faptul imputat are a fi privit ca o serie de delicte singuratice, sau ca o continuitate a unuia şi aceluiaş delict succesiv. (Cas. II. 1324 908, B. p. 1138).

42. Din momentul ce se constată că partea a fost pusă în măsură a se apăra la Curtea de Apel, pentru aplicarea art. 40 din cod. penal. nu se poate zice ca Curtea aplicând acest articol, ar fi violat dreptul de apărare. (Cas. II, 1504 908, B. p. 1186).

43. Dacă inculpatul a fost trimis in judecata primei instanţe numai pentru un singur fapt, (furt), pentru care a fost judecat şi condamnat, instanţa de apel, in urma apelului facut a minima de Ministerul public nu poate să-l condamne şi pentru un alt fapt (tot furt) şi să-i aplice art. 40 din codul penal ca pentru cumul de delicte. (Cas. II. dec. 2466 din 4 Noemb. 1908).

44. Pedeapsa prevăzuta de art. 184 din codul penal, fiind dela un an pană la doi ani. şi întrucât diferitele pedepse ce s'au aplicat unor inculpaţi daţi in judecata şi pentru acest fapt, nu a intrecut acest maximum, nu se poate admite o cerere de contopire fară a se violà principiile art. 40 şi 43 din codul penal. (Cas. II, 726 909, B. p.426).

45. Aplicarea art. 40 din codul penal este justificată cand se constată ca acuzatul în trei randuri, la intervale de timp, a incercat sa dea foc, căci in acest caz nu poate fi vorba de un singur delict succesiv şi continuu, lipsindu-i caracterul succesivităţei şi continuităţei. (Cas. II, 2668 909, B. p. 991).

46. Aplicaţiunea art. 40 din codul penal are a se face şi la tentative de crimă repetată, de oarece şi tentativa constitue un fapt anume pedepsit. (Cas. II, 2668 909, B. p. 991).

47. Furtul a diferite lucruri. comis in acelaşi loc şi timp, se refera la acelaşi fapt manifestat prin diferite împrejurări, aşa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat in parte un delict separat, care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din codul penal. (Cas. II, 3992 909, B. p. 1481).

48. Chestiunea dacă diferi-

tele acte ale inculpatului constituesc un delict unic sau un cumul de delicte, e discutată, dacă e o chestie de fapt sau de drept. Curtea de Casaţie a decis în două randuri (1896, B. pag. 1584 şi în 1897. B. p. 217) ca aceasta este o chestiune de fapt, iar altă dată (Dec. 29 din 23 Ianuarie 1873) a decis ca chestiunea cumulului de infracţiuni nu intra în competinţa juriului, ci e de esclusivă competinţa a judecătorului chemat a aplica legea. Prin o alta deciziune (B. 1893, pag. 168) a fixat regula ca, pentru ca faptele unui infractor sa constitue un cumul se cere ca fiecare din fapte sa constitue prin el insuşi un delict care să intre în prevederile dispoziţiunilor unui articol din cod. pen., iar cand faptele au contribuit numai la consumarea unuia şi aceluiaş delict, ele nu pot fi scindate şi calificate fiecare ca delicte. (Ionescu I. Dolj, *Curierul Judiciar* No. 27 1909, p. 215).

49. Faptul mandatarului care abuzează de încrederea mandantului în mai multe operaţiuni din gestiunea sa. nu constitue un singur abuz de încredere continuat, ci un concurs de fapte delictuoase, calificate abuz de încredere încat are a se aplicà art. 40 din c. penal. (Cas. II, 771 910; Dreptul No. 43, 910. p. 342).

50. — Faptul unui individ de a falsificà în mod izolat şi la diferite epoci semnatura aceleiaş persoane în prejudiciul mai multor creditori, constitue un cumul de delicte, iar nu un delict continuu. (Cas. II, 2538 910; Jurispr. No. 30 910, p. 468).

51. Lovirile aplicate de aceiaş persoana la două deosebite persoane, nu pot fi considerate ca un singur delict dar continuat, ci este considerat ca un concurs de delicte, pentru care are a se aplicà art. 40 c. pen. (Cas. II. 2520/907, B. p. 1936).

52. Este cumul de delicte. şi deci este loc la aplicarea art. 40 c. penal. atunci când inculpatul a săvarşit delictul de ultragiu prin cuvinte şi acela de ultragiu prin lovire. (Cas, II. 3692 din 13 Decembre 1910).

53. Este cumul de crime şi prin urmare, este loc la aplicarea art. 40 c. pen., atunci cand acuzatul a comis două crime asupra a două persoane diferite. (Cas. II 3759 din 15 Decembre 1910).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Nu trebue să se confunde concursul de infracţiuni cu delictele complexe comise de unul şi acelaş agent. In aceste delicte, ca şi în concursul de infracţiuni, se găsesc mai multe fapte materiale distincte în sarcina aceluiaş acuzat, dar toate aceste fapte nu constituesc decat o infracţiune, fie pentrucă reveleaza un obiceiu pe care legea il pedepseşte, fie pentrucă constituesc execuţiunea uneia şi aceleiaşi rezoluţiuni criminale. Laborde, No. 564.

2. Regula care opreşte cu-

mulul de pedepse este generală şi nu suferă alte excepţiuni decât acelea care rezultă din texte formale de lege. Laborde, No. 572.

3. Motivul bazat pe violarea regulei care opreşte cumulul de pedepse poate să fie invocat pentru prima oară inaintea Curţei de casaţie Cas. fr. 1841. (Dalloz, 1841, partea I, No. 405).

4. Interdicţiunea comulului de pedepse. chiar in caz de urmăriri separate, n'are nici o influenţă asupra exerciţiului chiar a acţiunei publice, care nu are de scop numai aplicarea materială a pedepsei, dar incă descoperirea tuturor infracţiunilor, urmărirea autorilor şi declararea culpabilităţilor. Cas. fr. 1867 (Dalloz. 1867, partea I. No. 185; F. Helie tom, 3 No. 198: *contrà :* Ortolan, No. 1657).

Prohibiţiunea cumulului de pedepse nu se intinde la dispoziţiunile penale accesorii. Cas. fr. 1885 (Dalloz. 1886, partea I, No. 431).

Regula care opreşte cumulul de pedepse se aplică şi atunci când diferitele fapte imputate acuzatului au fost apreciate de diferite tribunale. iar nu numai atunci cand au fost apreciate de câte un singur tribunal. Cas. fr. 1877 (Dalloz, 1877, partea I, No. 404).

Când o hotărîre a omis să ordone confuziunea pedepsei pe care a pronunţat-o cu o pedeapsă aplicată anterior prevenitului, despre care hotărîrea nu face nici o menţiune şi in privinţa căreia nici prevenitul, nici Ministerul Public nu au luat concluziuni, din această cauză nu rezultă nici un mijloc de casare, căci chestiunea rămâne intreaga şi poate să fie ridicată, dacă e locul, în momentul executărei celei de a doua pedepse. Cas. fr. 1898. (Sirey, Code d'instr. crimm., art. 365, No. 195).

5. In dreptul penal francez nu se cere ca infracţiunile să fie aceleaşi şi nici ca ele să fie de aceeaşi natură. Astfel, că o crimă poate să vie in concurs cu un delict, sau două delicte intre ele.

Când delictele care vin în concurs sunt urmărite în acelaş timp, judecătorul nu va face decat sa fixeze durata pedepsii celei mai grele, fară să se ocupe de pedeapsa mai mică, iar dacă faptele sunt urmarite separat atunci se va aplica fiecărei infracţiuni pedeapsa ce merită şi apoi se va ordona ca pedeapsa cea mai grea pronunţată să fie singură suferită. Laborde, ed. II, No. 578.

Art. 41.—Oricare, osândit fiind, printr'o hotărîre nerevocabilă, la o pedeapsă criminală, dacă, după implinirea pedepsei, va fi comis o a doua crima. se va condamna la o pedeapsă cu un grad mai mare decât aceea ce hotărăşte legea pentru crima ce a săvârşit. (c. p. 46; p. fr. 56; p. pr. § 58).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Starea de recidivă a unui acuzat este un element de agravarea pedepsei, independent de faptul acuzaţiunei, care trebue constatat şi apreciat numai de magistraţii curţii, iar nu şi de juraţi, cărora legea prin art. 361 şi urm. pr. p le dă dreptul a se pronunţà numai asupra faptelor ce fac obiectul acuzaţiunei. (Cas. II, 378 71, B. p. 109).

2. — Nu are a se pune juraţilor vreo cestiune în privinţa recidivei, căci recidiva nu rezultă din dezbateri ca sa se pună juraţilor o cestiune asupra ei, dupa cum se pune în privinţa unei circumstanţe îngreunătoare nemenţionată în actul de acuzare şi care ar fi rezultat din dezbateri ca sa se constate existenţa ei de juraţi, ci recidiva trebue să rezulte din o sentinţă judecătorească nerevocabilă, conform art. 41 c. p.; deci chiar asesorii care aplică pedeapsa acuzatului declarat culpabil vor agravà penalitatea recidivistului in sensul art. 4 c. p. (Cas. II. 29 73, B. p. 4).

3. — După art. 41 c. p., numai atunci poate fi cineva condamnat la o pedeapsă cu un grad mai mare decât aceea ce hotărăşte legea pentru crima ce a săvârşit, când se constată că osândit fiind, prin o hotărîre nerevocabilă, la o pedeapsă criminală, a săvârşit a doua crimă, după împlinirea pedepsei hotărîtă pentru cea dintâi crimă. (Cas. II, 743 73, B. p. 304).

4. — In principiu, curtea cu juraţi poate condamna pe un individ la o pedeapsă mai grea ca recidivist, conform art. 41 c. p., cu toate că prin deciziunea camerei de punere sub acuzare nu s'a făçut menţiune de recidivă, fără să se poată zice că a fost condamnat pentru alte fapte decât pentru acelea pentru care ar fi fost pus în acuzare, căci starea de recidivă nu are a mai fi constatată de camera de punere sub acuzare, ci ea este o circumstanţă de care are a ţine seamă numai judecătorul care aplică pedeapsa. (Cas. II, 743 73, B. p. 304).

5. Legea determinând caracterul infracţiunei după penalitatea ce i se aplică, urmează că ori de câte ori deliquentul, deşi a comis un fapt pedepsit cu o pedeapsă criminală, insă dacă i s-a aplicat o pedeapsa, corecţională, fie din cauza minorităţii lui, sau pentrucă i s'a admis o cauză de scuză legală, sau circumstanţe atenuante, sau din orice altă cauză, art. 41 c. p. nu-şi mai poate aveà aplicaţiunea, căci penalitatea dată inculpatului nu a fost criminală. (Cas. II. 165 78, B. p. 187).

6. — Recidiva unei crime nu

este susceptibilă de agravaţiunea pedepsei, cand prin admiterea circumstanţelor atenuante prima crimă n'a fost pedepsită decât cu pedepse corecţionale. (Cas. II, 129 92, B. p. 258).

7. Cestiunea de a se şti dacă acuzatul tradus maintea curţei cu juraţi este sau nu recidivist, fiind o cestiune de drept, nu se poate ca în privinţa ei sa se pună o cestiune juraţilor, ci aparţine numai curţei dreptul de a cerceta şi decide daca există sau nu recidiva. (Cas. II, 753 95, B. p. 1489).

8. — Pentruca sa fie recidivă în materie de contravenţiune trebue ca să existe o condamnaţiune anterioara şi irevocabilă, şi noua contravenţiune sa fie comisă în cele 12 luni din ziua de când prima condamnaţiune a caştigat puterea lucrului judecat. (Cas. II, 195/97, B. p. 558).

9. Nu este casabilă deciziunea Curţei cu juraţi când prevenitul, recunoscut culpabil prin verdictul juraţilor pentru crimă săvârşită dar neisbutită, a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, în loc de muncă silnică pe timp de cinci ani, cât prevede legea, dacă condamnatul este în stare de recidiva. (Cas. II, 305 97, B. p. 802).

10. Dacă din dezbaterile urmate maintea Curţei cu juraţi rezultă una sau mai multe circumstanţe ingreunătoare, nemenţionate în actul de acuzaţiune, preşedintele curţei are a mai adăuga la cestiuni şi pe acelea asupra acestor circumstanţe.

Recidiva însa nefiind o cestiune ce rezulta din dezbateri, ci dintr'o hotărîre judecătorească irevocabila, juraţii nu au a se ocupa de ea, ci numai magistraţii cari au a aplica legea. (Cas. II, 682 98, B. p. 1319).

11. Nu se pedepseşte ca recidivist criminal, la o pedeapsa cu un grad mai mare ca acea cuvenita unui individ acuzat pentru comiterea unei crime, decat atunci cand dansul va fi fost mai mainte condamnat definitiv la o alta pedeapsa criminala, pentru comiterea unei alte crime, şi pe care pedeapsa sa fi expiat-o deja, iar nu cand va fi fost condamnat numai la o pedeapsă corecţionala fie chiar pentru comiterea unei crime. (Cas. II, 719 98, B. p. 1344).

12. Pentru a se putea aplica unui inculpat şi art. 41 din codul penal privitor pe recidivişti, urmează neapărat ca instanţa judecatorească care aplică pedeapsa să constate faptele şi actele din care rezulta că condamnatul este recidivist, iar neconstatarea sau nemotivarea în privinţa condiţiunilor pentru a fi considerat ca recidivist, nu este o cauză pentru anularea întregei deciziuni, pentru a se trimite cauza spre a fi judecată din nou în întregime ci se anulează numai in ceeace priveşte aplicarea pedepsii, existenţa faptului rămaind neatinsă, aşa că instanţa de trimitere are sa se preocupe numai de constatarea recidivei şi de aplicarea legei. (Cas. II, 356 99, B. p. 587).

13. Recidivistul se pedepseşte cu un grad mai mare decât pedeapsa ce hotărăşte legea pentru acest al doilea fapt săvarşit şi care-l face a fi recidivist. (Cas. II, 625 99, B. p. 908).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Trei condiţii sunt necesare pentru ca sa fie recidivă: 1) ca culpabilul să fi suferit o prima condamnaţie; 2) ca sa fi comis o noua infracţiune in urma acelei condamnaţii şi 3) ca noul delict şi condamnaţie să aiba o oarecare gravitate determinată de lege. Garçon art. 56 No. 11.

2. Pentru ca sa fie recidivă, trebue ca prima condamnaţie să fie anterioara noului delict. Astfel că nu se va agravà pedeapsa dacă delictul, judecat prin a doua hotărîre, a fost comis inaintea primei condamnaţiuni, ceiace se va întâmplà în caz de urmăriri succesive de delicte reiterate. Acest principiu este constant in jurisprudenţa Curţii de Casaţie franceze incepand dela anul 1889. Cas. fr. 1889. (Dalloz, 1889, partea I, pag. 481. 894; Dalloz, 1896, partea I, pag. 271).

3. Trebue încă ca prima condamnaţie să fie definitivă în momentul când s'a comis al doilea fapt. Doctrina şi jurisprudenţa este unanimă asupra acestui punct. Garraud, ed. II, vol. III. No. 743; Laborde pag. 279; Blanche vol. I, pag. 443, Cas. fr. 1888. (Dalloz, 1889, partea I, pag. 124).

4. Prima hotarîre trebue să fie definitivă, adică sa fi expirat termenele precrise pentru a o atacà, iar cand s'a făcut recurs până in momentul când a fost respins. Garçon, art. 56, No. 19. Curtea de Casaţie franceză judecă azi in mod constant, că căile de atac in contra judecăţilor sunt de ordine publică, de unde urmează că dacă condamnatul s'a mulţumit pe judecată, executand condamnaţia, de exemplu, poate inca să exercite căile de atac, daca bineînţeles se găseşte în termen. Cas. fr. 1884. (Dalloz, 1885, partea I, pag. 428).

5) Prin urmare pedeapsa recidivei nu se poate pronunţà dacă cel dealdoilea delict a fost comis in cele două luni care urmează judecăţii corecţionale contradictorii, căci in acest interval procurorul poate să facă apel, sau intr'o lună dacă hotărîrea a fost notificată acestui magistrat. Cas. fr. 1897. (Dalloz, 1897, partea I, pag. 398).

6. Din punctul de vedere al dreptului pozitiv actual, hotăririle pronunţate de tribunalele streine nu pot să servească de bază pentru recidivă. Doctrina este unanimă: Blanche, vol. I, No. 450; Laborde, vol.

I, No. 434: Hans, vol. II. No. 887; Ch. et. Hélie. vol. I, No. 216. Cas. fr. din 27 Noembre. 1828; Curtea de apel din Aix. 1875 (Dalloz. 1876, partea II, pag. 108); C. din Besançon. 1879 (Dalloz, 1879. part. I, pag. 351).

7. O hotărîre ştearsă prin amnistie nu poate fi ţinută în seamă pentru recidivă. Cas. fr. 1874; (Dalloz, 1874, partea I. pag. 277). Cas. 1890; (Dalloz, 1891, partea I. pag. 186). Chiar dacă pedeapsa a fost făcută, Curtea de apel din Rouen. 1853: (Dalloz, 1853. partea II, p. 105).

8. — Graţierea sau comutaţiunea pedepsii, lăsând să subsiste condamnaţiunea, aceasta nu încetează de a fi socotită pentru recidivă. Garçon, art. 56, No. 87.

9. A doua crimă sau delict trebue să fie independentă de cea d'întâi pedeapsă şi să nu aibă între ele nici o legătură directă. Garçon, art. 56, No. 91; Garraud, ed II, vol. III. No. 744; Blanche. vol. I, No. 470.

10. Este jurisprudenţă constantă că regulele recidivei din codul penal se aplică şi delictelor prevăzute de legi speciale. Garçon art. 56, No. 101.

Garraud (ed. II, vol. III, No. 757), zice că acest principiu se aplică numai atunci cand legea specială nu a derogat expres sau implicit la dreptul comun.

11. In Franţa recidiva stabilită de codul penal erà altădată perpetuă în toate cazurile; legea din 26 Martie 1891 (Legea Beranger) a adus asupra acestui punct o modificare importantă, ea cere ca cea de a doua infracţiune să fie comisă într'un termen de cinci ani după expirarea primei pedepse sau după prescripţia ei. Garraud, ed. II, vol. III, No. 752; Garçon, art. 56. No. 205.

12. — In marele criminal, dreptul de a aprecià proba recidivei şi a constatà existenţa ei aparţine Curţii iar nu juriului. Jurisdicţia represivă trebue să pronunţe din oficiu pedepsele recidivei, din moment ce proba este dobândită desbaterilor, fără să fie necesar ca ministerul public să ceară formal aplicarea ei. Asemenea nu importă dacă starea de recidivă a fost sau nu formal menţionată in actul de acuzare. Garçon art. 56, No. 248 şi urm.

13. — Dacă judecătorul a declarat constant o stare de recidivă care legalmente nu exista. sau care nu era regulat probată şi constatată, hotărirea trebue să fie anulată, chiar dacă pedeapsa s'ar gasi justificata, abstracţie facand de această recidivă. Garçon art. 56, No. 259: Cas. fr. din 2 Februarie 1895 (Dalloz, 1896. partea 1, pag. 137); Garraud, vol. II, No. 231.

Curţile şi Tribunalele, pentru a asigurà putinţa unui control din partea Curţii de Casaţie, sunt datoare sa specifice in motivele hotărîrii, fiecare din elementele constitutive ale stării de recidivă. Acest principiu este constant în jurisprudenţă. Garçon, art. 56, No. 267.

14. Pentru ca starea de recidivă să fie constatată, trebue să se mai demonstreze că delicuentul este acelaş in contra

căruia s'a pronunţat prima hotărire. Inaintea legii din 5 August 1899. asupra cazierului judiciar, stabilirea identităţii ridică grave dificultăţi. Vezi asupra acestui punct, Garçon, art. 56, No. 320 şi urm.

Art. 42. Acela care, fiind osândit mai înainte pentru crimă, după îndeplinirea pedepsei va săvârşì vreun delict care va merità pedeapsa corecţională, se va osândì la maximum pedepsei prescrise de legi pentru acel delict, şi acea pedeapsă poate a se şi îndoi, când osânda prescrisă pentru delictul săvârşit ar fi chiar acel maximum. (c. p. 8; p. fr. 57; p. pr. § 58).

Art. 43. Aceí cari vor fi fost osândiţi pentru pricini corecţionale la închisoare mai mult de 6 luni, la întâmplare de recidivă de delict, se vor supune la maximum pedepsei prescris de lege pentru acel delict, şi acea pedeapsă poate a se şi îndoì când osânda prescrisă pentru delictul săvârşit va fi chiar acel maximum.

(Leg. 17 Febr. 74 [1]). In materie de crimă, delict de presă sau politic, deliquentul nu se va considerà ca recidivist, decât dacă prima osândă va fi fost asemenea pentru delict de presă sau politic. (c. p. 8, 166; p. fr. 58).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. Pentru a fi cineva osândit ca recidivist, trebue să se constate în sentinţa condamnătoare existenţa primei sentinţe definitive care osândise pe inculpat pentru un delict anterior. (Cas. II, 224 68, B. p. 169).

2. — In materie de delict silvic, după art. 29 din codul silvic se consideră ca recidivist deliquentul, contra căruia, după trecerea de trei luni, se va încheia un nou proces-verbal de delict fără a se distinge dacă dansul a fost sau nu condamnat pentru primul fapt. (Cas. II, 604 94, B. p. 1297).

3. In principiu, natura infracţiunilor se determină după aplicarea pedepselor, şi, prin

[1]) Acest aliniat a fost adăogat vechiului art. 43 din legea din 17 Februarie 1874.

urmare, în aplicarea recidivei trebue să se ţină seamă de natura pedepsei ce se aplică. (Cas. II, 646 99, B, pag. 1018).

4. Când instanţa judecătorească constată, prin hotărîrea sa, condamnaţiunile anterioare suferite de un prevenit, şi pe cari acesta nu le tăgădueşte, nu este nevoie a se cita chiar hotărîrile ce au pronunţat acele condamnări anterioare. (Cas. II, 117/900, B. pag. 198).

5. Prin efectul apelului părţei civile, întreaga afacere se deduce dinaintea instanţei de apel, aşa că, acea instanţă este în drept să constate dacă inculpatul este recidivist şi în consecinţă sa facă aplicaţia art. 43 din c. penal. (Cas. II, 2176 908, B. p. 1487).

Art. 44. — Acela care, fugind din munca ocnei, sau dintr'o casă de închisoare criminală sau corecţională, sau în timpul cât suferă una din aceste pedepse, va comite o a doua crimă sau delict, se va pedepsì după chipul următor:

1. Dacă pedeapsa ce legea hotăraşte pentru a doua faptă este mai grea decât cea d'întâiu, atunci se va aplicà maximum pedepsei hotărîtă de lege pentru cea din urmă faptă.

2. Dacă pedeapsa faptei a doua este mai uşoară decât cead'întâi atunci inculpatul îşi va împlini pedeapsa cead'întâi fără alt adaus.

Insa când, scăzându-se timpul ce mai rămâne până la împlinirea pedepsei d'întâi, din timpul ce legea hotărăşte pentru pedeapsa a doua, va ramânea un prisos de timp, atunci condamnatul, după ce va ieşi din cead'întâi închisoare, va împlini şi acest rest în cea de a doua închisoare. (c. p. 41, 42, 43, 45, 178 195).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Art. 44 c. p. prevede pedepsele ce trebuesc aplicate celor cari cad în recidivă de crimă sau delict pe timpul cand sufera pedeapsa primei condamnaţiuni. Astfel, cand pedeapsa faptei a doua este mai gravă decât prima, acest articol prevede absorbţiunea pedepselor şi ordonă aplicarea maximului pedepsei hotărît de lege pentru cea din urmă faptă; când pedeapsa faptei a doua este mai uşoară decat prima, atunci con-

damnatul să'şi împlinească prima pedeapsa fără alt adaus. In ultimul aliniat al acestui articol se prevede cazul când pedeapsa este egală pentru ambele fapte, dar de diferite lungimi, şi cea din urmă mai lungă decat prima; in acest caz legea ordonă ca condamnatul să sufere pedeapsa pe timpul cat prisoseşte după ce se va scădea din timpul secundei condamnaţiuni timpul cat a facut din prima condamnaţiune. (Cas. II, 308 75; 98 76, B. p. 200 şi 117).

2. In virtutea art. 44 c. p., dacă pedeapsa ce legea hotaraşte pentru a doua faptă este mai grea decat cea hotarita pentru prima faptă, atunci nu se va supune condamnatul de cat la pedeapsa cea mai grea, pedeapsa cea mai uşoara fiind contopita in această pedeapsă. (Cas. II, 485 88, B. p. 998).

3. Dacă faptul posterior pentru care un prevenit a fost condamnat a fost comis în urma unei prime condamnaţiuni, condamnaţiune care însă nu a fost executată, sau nu a fost pe deplin executată, in asemenea caz nu poate fi vorba de contopirea pedepselor, ci, din contra, ambele pedepse trebue să cumuleze in execuţiunea lor. (Cas. II, 280 95, B. p. 795).

4. Deşi contopirea pedepselor se poate cere întâiu dela Ministerul public şi în caz de neadmitere are a se cere dela instanţa de a cărei hotărire este vorba, totuşi nu poate fi anulata o deciziune a Curţei de apel fiindca s'a cerut dela dansa d'a-dreptul contopirea, fiindcă în definitiv şi curtea, ca instanţa, are dreptul a se pronunţa asupra contopirei. (Cas. II, 254 97, B. p. 752).

Art. 45. Nu se socoteşte în stare de recidivă acela care, osândit fiind pentru un delict, a săvârşit la urmă o crimă.

Art. 46. Agravarea pedepsei de recidivă nu se va pronunţă daca au trecut 10 ani din momentul de când condamnatul şi-a terminat pedeapsa celei din urmă crime sau delict. (c. p. 41—43, 397; p. pr. § 60).

TITLUL V
DESPRE COMPLICITATE

Art. 47. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Sunt agenţi provocatori aceia cari, prin daruri, promisiuni, ameninţări, abuz de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor fi provocat la o infracţiune sau vor

[1]) Vechiul art. 47 nu cuprindea aliniatele II, IV şi V.

fi dat instrucţiuni spre a o comite. (c. p. 157, 267, 181, 292).

Sunt asemenea agenţi provocatori aceia cari, prin veriunul din mijloacele enumerate în art. 294, vor fi provocat direct la comiterea unei crime sau unui delict prevăzut de codicele penal. (c. p. 168, 169, 195; p. pr. § 36, al. I).

Aceşti agenţi se pedepsesc întocmai ca autorul. (p. fr. 60; p. pr. § 34).

Aceia cari, prin vreunul din mijloacele indicate în citatul art. 294, vor provocà direct la comiterea unei crime sau delict prevăzut prin codicele penal, fără ca acea provocaţiune să fi produs vreun efect, se vor pedepsì cu închisoare de la 3 luni până la 2 ani şi cu amendă de la 500 până la 5000 lei [1]). (p. pr. § 36, al. II).

Pentru delictele de presă. sunt răspunzători: autorul, când este cunoscut sau când se dovedeşte; iar în lipsa lui girantul, editorul (c. p. 193, 399; art. 18 şi 38 leg. 13 Apr. 62; constit. 24).

Doctrină şi Jurisprudenţă Româna

INDEX

1. In regula generală. fiecare răspunde înaintea legei penale numai pentru faptele sale proprii sau daca a provocat pe altul la comiterea unei infracţiuni, însă în condiţiunile art. 47 c. p. Dacă legiuitorul pentru unele delicte (art. 99 şi 159 c. p.) comise de funcţionarii inferiori, în exerciţiul funcţiunei lor presumă abuzul de autoritate şi de putere al su-

[1]) Aceşti lei nu pot fi de cat lei noui. monetă în vigoare, când s'a adaugat acest aliniat.

periorilor încat face responsabil inaintea legei penale pe aceştia, fără a se mai dovedi acel abuz de autoritate şi de putere, destul numai să se probeze că funcţionarii inferiori au comis acele delicte după ordinul superiorilor lor în pricini ce privesc la atribuţiunile acestora şi pentru care funcţionarii inferiori sunt datori să le dea supunere in ordinea erarchiei; ba incă presumpţiunea legei merge pană a considera ca o constrangere morală ordinul superiorilor şi de aceea apără de orice responsabilitate penală pe funcţionarul inferior, pedeapsa in asemenea caz având a se aplica numai superiorilor. Nu este tot astfel pentru cazul când intre autorul infracţiunei şi intre provocatorul ei, nu poate exista obligaţiunea unei supuneri pasive; şi in acest caz trebue să fie dovedit că provocaţiunea la comiterea delictului s'a perpetrat, după cum cere art. 47 c. p., prin daruri, ameninţări, abuz de putere ori de autoritate, sau prin uneltiri viclene, sau dand instrucţiuni spre comitere, pentruca provocatorul să fie pedepsit intocmai ca un autor. (Cas. II, 192 din 18 Martie 74, B. p. 118).

2. Provocarea constituind un delict a parte, agentul provocator este considerat şi pedepsit ca şi autorii crimei. Astfel fiind, nu este loc a se pune în privinţa agentului provocator cestiuni separate asupra circumstanţelor agravante in care s'a comis crima, aşa cum se pun pentru autorii principali. Aşa dar, preşedintele curţei cu juraţi, punând cestiunea, dacă acuzatul a luat parte ca agent provocator, dând instrucţiuni pentru comiterea c r i m e i, nu pune o cestiune complexă. (Cas. II, 389 din 4 Sept. 81, B. p. 680).

3. Deşi in cazul când agentul provocator şi făptuitorul sunt implicaţi in aceeaşi afacere, şi circumstanţa agravantă este afirmată in privinţa făptuitorului, nu mai este nevoe ca acea circumstanţă să fie reprodusă in intrebările relative la agentul provocator pentru a-l face şi pe acesta responsabil de acea circumstanţă, intrucat n'ar fi personală făptuitorului. Nu este tot aşa în caz de răspuns negativ la intrebarea care conţine circumstanţa ingreunătoare in privinţa făptuitorului. Căci, in primul caz, prin răspunsul afirmativ la cestiunea de provocaţiune, se stabileşte cu certitudinea logică, conlucrarea la crimă, cu toate circumstanţele ei deja stabilite: pe când in cazul de al doilea, circumstanţa ingreunătoare ne fiind încă stabilită, existenţa sau neexistenţa ei în privinţa agentului provocator, nu poate rezulta din simplul răspuns afirmativ la cestiunea de provocaţiune, netiind exact a se zice că ori şi ce provocaţiune in ori şi ce imprejurări, implică şi precugetare. (Cas. 334 din 20 August 85, B. p. 618).

4. Cel care a dat povaţă soţiei sa părăsească domiciliul conjugal şi sa fure mai multe obiecte din casa soţului, este un agent provocator. (Cas. II,

272 din 22 Mai 87, B. p. 490).

5. După dispozițiunile art. 47 c. p., agent provocator este şi acela care a provocat la o infracțiune, prin abus de autoritate sau de putere. Astfel, este **agent** provocator, acela care. in calitate de membru în comisiunea interimară, ordonă să bată pe cineva. (Cas. II, 115 din 14 Februarie 90. B. p. 218).

6. Art. 47, al. II c. p., care prescrie că agentul provocator se pedepseşte întocmai ca autorul material al delictului, trebue să fie interpretat în sensul ca pedeapsa agentului provocator să nu fie de un grad mai ridicat decât aceea cu care legea pedepseşte delictul. Aşa că, în ceeace priveşte durata pedepsei, instanța de fond este suverană a da o pedeapsă de o durata mai lunga sau mai scurtă, în limitele maximului şi minimului prevăzut pentru faptul comis, după cum împrejurările atenuante sau agravante ce-l înconjoară, militează în favoarea sau defavoarea delinquentului. Astfel dar, instanța de fond poate da agentului provocator o pedeapsa mai mare decât cea data autorului material. (Cas. II, 115 din 14 Februarie 90, B. p. 218).

7. Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze faptele şi probele ce rezultă din depunerile martorilor. Astfel fiind, odată ce instanța de fond constată că inculpatul, în calitatea sa de comisar. a provocat, prin abuz de autoritate, pe alții de a comite un delict de bătaie, hotărarea sa, în aceasta privința, scapa de controlul casației. (Cas. II, 265 din 23 Mai 90, B. p. 727).

8. Faptul ca cineva a dat toate informațiunile necesare autorilor principali pentru comiterea unui delict, face ca dânsul să fie considerat ca agent provocator în sensul art. 47 din c. penal, fără să mai fie trebuință ca acele informațiuni sa fi fost însoțite de celelalte condițiuni prevazute de zisul articol. (Cas. II, 27 93, B. p. 61).

9. In lipsa unei dispozițiuni exprese în codul penal, martorii cari asistă la un duel, nu pot fi declarați în principiu nesupuşi unei pedepse ca complici, cand ei ar fi asistat în condiții de adevărați complici. Astfel, martorii vor fi urmariți când se va dovedi ca ei au provocat, au ațațat pe luptatori sau i-au asistat în condițiile art. 50 c. pen. (Cas. II. 91 94, B. p. 162).

10. Faptul ca, mai mulți locuitori dintr o comuna în urma unei înțelegeri au adus cu forța la localul primăriei pe notar, primar şi consilieri şi le-a impus să rupă oarecari acte din arhiva primariei, în scop de a nu se pune în aplicare nişte taxe votate de consiliul comunal, constitue delictul de rebeliune prevăzut de art. 170 c. penal, iar nu acela de provocațiune la săvarşirea delictului prevăzut şi pedepsit de art, 367 din acelaş cod, căci în acest caz, ca sa existe provocațiune la comiterea acestui delict, trebue ca, prin daruri, promisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent ca,

de bună voe să distrugă actele. (Cas. II, 401 94. B. p. 796).

11. Sunt consideraţi ca agenţi provocători aceia cari, prin daruri, ameninţări, abus de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile, vor fi provocat la o infracţiune sau vor fi dat instrucţiuni spre a o comite. (Cas. II, 462/96, B. p. 1268).

12. Este suficient motivată discuţiunea Curţei care, pentru a considerà pe un inculpat ca coautor al delictului de înşelăciune, arată din ce anume acte şi probe deduce această culpabilitate; şi, faţă cu o asemenea deciziune de fapt, nu mai poate fi in discuţiune art. 47 şi 50 din codul penal, nici dispoziţiunile legei vămilor relative la contrabanda. (Cas. II, 571 96, B. p. 1544).

13. Principiul neretroactivităţei legilor este un principiu general, care are a fi aplicat nu numai in materia de drept privat, ci şi în materia de jurisdicţiune, aşa că dacă o lege deferă judecarea unor cauze altei jurisdicţii existente, aceasta jurisdicţie nu este competentă a judecà decat cauzele cari se ivesc in urma acestei legi, nu insa şi acele in curs de judecată şi pendinte la altă jurisdicţie incă existentă, cause care trebue să se judice de aceasta jurisdicţie. Astfel, delictele electorale cari, prin legea din 4 Maiu 1895, au fost date in competinţa instanţelor corecţionale a le judecà, continuă a fi judecate de curtea cu juraţi dacă au fost comise mainte de aceasta lege şi in curs de judecată la curtea cu juraţi. (Cas. II, 631 96, B. p. 1587).

14. Nu constitue o chestiune complexă, împrejurarea că într'una şi aceiaşi chestiune pusă în privinţa agentului provocător, juraţii au fost întrebaţi dacă prin daruri şi promisiuni dânsul a induplecat pe agentul principal ca să comită cutare crimă, aceasta fiind un element constitutiv al insă-şi delictului. (Dec. 229 96. B. p. 764).

15. Sunt consideraţi, ca agenţi provocatori aceia cari, prin daruri, promisiuni, ameninţări, abuz de autoritate sau de putere, uneltiri culpabile vor fi provocat la o infracţiune sau vor fi dat instrucţiuni spre a o comite.

Astfel un primar poate fi considerat ca agent provocator cand, abuzând de autoritatea sa, provoacă pe unul din administraţii săi la comiterea unei infracţiuni. (Cas. II, 256 97, B. p. 754).

16. Constatarea instanţei de fond că furtul săvârşit de servitori a fost din ordinul stăpânului lor, că lucrul furat a fost adus in curtea acestuia şi că dânsul a tăgăduit aceasta la început, toate aceste constatări, constituind prin ele însăşi elementele delictului de provocaţiune, cu drept cuvânt instanţa de fond consideră pe stăpan de agent provocător al delictului de furt, întrucat art. 47 din codul penal nu cere ca instrucţiunile date sa fie însoţite de daruri, promisiuni sau ameninţări. (Cas. II, 512 97, B. p. 1224).

17. Delictul de agent pro-

vocător imputat unei persoane intr'un delict electoral, rămâne fără nici o existenţă legală, când agenţii principali pentru bătăi şi violenţe in alegeri au fost recunoscuţi nevinovaţi şi achitaţi de curtea cu juraţi. (Cas. II, 772 900, B. p. 1082).

18. — După dispoziţiile art. 47, cod. penal, agent provocator este nu numai acela care a provocat la o infracţiune prin abuz de autoritate legala, ci şi acela care a abuzat de autoritatea sa morală, ce are asupra acelora pe cari, îi determină la comiterea unui fapt delictuos. Astfel preotul unei localităţi, care are şi trebue să aiba o influenţă morală asupra populaţiunei, este agent provocator, când se constată că dansul a determinat pe mai mulţi, locuitori, prin propaganda sa activă, să savarşească un fapt delictuos. (Cas. II, 802 900, B. p. 1213).

19. Pentru stabilirea delictului de provocaţie, prevăzut de acest articol, este suficient ca judecătorii să arate anume uneltirile culpabile care au provocat un delict, fără să fie nevoie să întrebuinţeze anume expresia de uneltiri culpabile. (Cas. II. 295 901, B. p. 539).

20. Instanţa de fond este datoare să stabilească elementul caracteristic al uneltirilor viclene, iar nu numaì să afirme că ele există. (Cas. II, 80 902, B. p. 87).

21. Pedeapsa pentru agenţii provocatori, fiind aceiaş ca şi pentru autorii principali, nu se poate cere anularea unei decizii pentru motivul că s'a aplicat greşit textul de lege care prevede pedeapsa autorului în locul aceluia dela agenţi provocători adică art. 47 cod. penal. (Cas. II, 118/902, B. p. 116).

22. Agentul provocator nù e un complice, ci un autor, un autor intelectual, aşa ca cineva poate fi complicele unui agent provocator, deşi complicele complicelui nu se pedepseşte. Curtea cu Juri Dorohoi, 8 905, *Curierul Judiciar* 29 905, pag. 229.

23. Oridecateori este vorba de o provocare la crimă de atentat la liniştea Statului, sau de fapte de complicitate la comiterea unei asemenea crime, faptele cari constituesc provocarea sau complicitatea, au a fi anume constatate in deosebi conform principiilor art. 47 şi 48 din codul penal. (Cas. II. 2503 907, B. p. 1929).

A se consultà şi adnotările de sub art. 50 cod. penal.

24. Comerciantul care da instrucţiuni unui procurist al sau. de a comite infracţiunea prevazută de art. 43 din legea vamilor, nu poate fi pedepsit ca deliquent in baza acestui text de lege, şi nici ca agent provocator. în baza art. 47 c. pen. (Cas. II, 3201, din 2 Oct. 910. Jurisprudenţa No.38 910).

25. Faptul unui primar de a îndemnà pe o parte din locuitori sa întoarcă şi să semene cu porumb ogoarele proprietarului moşiei. nu poate constitui delictul de provocaţiune, intru cat nici faptul săvàrşit de locuitori, nu constitue nici o infracţiune la legea penală. (Cas. II. 3686 din 8 Decembre 1910).

Doctrină și Jurisprudență Franceza

INDEX

1. Pentru ca faptul material al provocărei să existe nu este necesar ca provocatorul să fi provocat pe autorul principal să comită o crimă sau un delict determinat. Acela care ar propune unui al treilea să-l răzbune și i-ar da în acelaș timp o sumă de bani, va fi condamnat ca agent provocator pentru rănirile, asasinatul, incendiul sau orice alta crimă sau delict ce individul provocat ar fi comis din propria sa voință. Garçon, art. 59, No. 378: Garraud, ed. II, vol. II. No. 683; Blanche, vol. II, No. 148. (Cas. fr. din 24 Mai 1895 și din 29 Dec. 1899).

2. Provocarea trebue să fie directă. Astfel Garraud (ed. II, vol. II, No. 663) susține că nu este provocare în sensul legii penale atunci cand spre exemplu un individ ar inspira altuia sentimente de ură în contra unui al treilea și l'ar excita să se răzbune.

Din acea că legea cere ca provocarea să fie însoțită de daruri, promisiuni, rezultă că un simplu sfat dat pentru a comite un delict nu constitue provocare. (Cas. fr. din 18 Sept. 1840) și Curtea de apel din Rouen din 12 Febr. 1887 și acea din Lyon dela 4 Ian. 1860 (Dalloz 1861, partea 5, pag. 99). Acest principiu însă suferă mai multe excepțiuni. Garçon, art. 59, No. 241.

3. Legea nu a determinat natura lucrurilor care pot face obiectul prestațiunei ilicite, astfel că constitue provocare faptul de a se angaja, sub formă de prinsoare, de a da unei persoane o suma de bani în caz cand această persoană va comite un delict. Cas. din 28 Nbre 1856 (Dalloz 1857, partea I, pag. 28).

4. Simpla recompensă acordată pentru un delict, dacă un se constată nici o promisiune anterioară nu constitue o provocare. Garçon, art. 59, No. 248.

5. Prin autoritate de putere, al carui abuz constitue o provocare trebue să se înțeleagă nu numai o autoritate sau o putere care dă în mod legal dreptul la supunere, dar orice supremație morală sau de fapt. Garraud, ed. II. vol. II, No. 663; Ch. et Hélie, vol I. No. 284. (Cas. fr. dela 10 Noembre 1899). Garçon, art. 59. No. 257.

6. — Astfel s'a judecat că tatăl, muma sau tutorul, având în acelaș timp o autoritate de

drept şi o autoritate de fapt, sunt agenţi provocatori pentru delictele comise după instigaţia lor de către copiii sau pupilii lor. Curtea din Riom dela 15 Ianuarie 1862 (Dalloz, 1862, partea II, pag. 82).

7. Ordinul dat servitorilor, amploiaţilor sau lucrătorilor de a comite un delict, constitue o provocare, căci provocatorul, în acest caz, exercita o autoritate de fapt care este suficientă. Curtea din Rouen dela 26 Dec. 1883 (Dalloz, 1884, partea V, pag. 379); Cas. II, din 24 Decembrie 1896.

8. Abuzul de autoritate comis de un bărbat faţa de femeea cu care trăeşte în concubinaj constitue o provocare. Garçon, art. 59, No. 260.

9. Magnetizatorul care, după ce a hipnotizat pe cineva i-ar ordona să comită o crimă şi acesta s'a supus, va fi pedepsit ca provocator prin abuz de autoritate sau de putere. Garçon, art. 59, No. 261.

10. — Intr'adins legea a întrebuinţat expresii vagi pentru a înţelege orice intrigi, fraude, înşelăciuni care au de scop sa facă pe un al treilea să comita o crimă sau un delict. Garçon, art. 59, No. 262.

Art. 48.—Complicele se va pedepsi cu un grad mai jos de cât autorul principal, insă după natura crimei privită ca comisă de el, iar nu după natura sau agravarea ce poate luà crima sau delictul în raport cu autorul principal, din circumstanţe personale ale acestuia, sau din circumstanţe survenite în cursul execuţiunii crimei sau delictului, fără ştirea complicelui. (c. p. 90, 200, 269, 272: p. fr. 59; p. pr. § 35).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. Legiuitorul nu a prevăzut nici o pedeapsă pentru complicitate în materie de Contravenţiuni. (Cas. II, 476 din 4 Decembrie 81, B. p. 952).

2. — Dacă prin art. 48 se fixează pedeapsa complicelui, definiţiunea complicităţei nu este coprinsă decât în art. 50, prin urmare chestiunile puse comisiunei juraţilor trebue să reproducă elementele constitutive ale complicităţei. (Cas. II, 68 78. B. p. 73).

3. După art. 269 c. pen. pedeapsa complicelui în caz de adulter este aceiaş ca aceia a culpabilului, acest articol derogând dela dispoziţiunile art, 48 c. pen. (Cas. II, 31/86. B. p. 51).

Art. 49. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Când pedeapsa autorului principal va fi recluziunea, pedeapsa complicelui va fi inchisoarea corecţională de la 2 până la 5 ani.

Când pedeapsa autorului principal va fi închisoarea corecţională, pedeapsa complicelui va fi minimum acestei pedepse (c. p. 8).

Art. 50. Vor fi pedepsiţi ca complici a unei fapte calificată crimă sau delict:

1. Aceia cari vor fi procurat arme, instrumente. sau orice alte mijloace, cari au servit la comiterea faptei, ştiind că o să serveasca la această comitere:

2. Aceia cari, cu bună ştiinţa, vor fi ajutat sau vor fi asistat pe autorul sau pe autorii acţiunii, în faptele cari au pregătit o, sau au înlesnit-o, sau în acelea cari au savârşit-o, fără prejudiciul pedepselor cari sunt prevăzute pentru autorii de comploturi sau de provocaţiune în contra siguranţei interioare sau exterioare a Statului. chiar în cazul când crima ce aveau în vedere conspiratorii sau provocatorii nu se va fi executat. (c. p. 67, 68, 69, 79, 81, 86, 196, 216, 246. 316);

3. *(Leg. 17 Febr. 74* [2]). Aceia cari vor fi contribuit. în cunoştiinţă de cauză, la vânzarea sau numai la distribuirea ori expunerea unei scrieri, unui imprimat, unui desemn sau unei gravure, care nu vor arătă lămurit numele şi domiciliul adevărat al autorului, girantelui, editorului, când scrierea, imprimatul, desemnul sau gravura conţin crimă sau delict.

Persoanele de mai sus sunt scutite de orice pedeapsă:

[1]) Vechiul art. 49 nu conţinea primul aliniat ce figureaza în articolul cel nou.

[2] Vechiul art. 50 nu aveà de cât primele doua aliniate.

1. Dacă vor arătà pe adevăratul individ de la care ţin scrierea, imprimatul, desemnul sau gravura.

2. Dacă vor arătà pe adevăraţii autori, giranţi şi editori. (c. p. 92, 116; art. 18 leg. 13 Apr. 62; const. 24; p. fr. 60; p. pr. § 34, 35).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Violează art. 363 pr. p. preşedintele care refuză fără a motivà acel refuz, de a pune juraţilor cestiunea subsidiara de complicitate, cestiune propusă de acuzat. (Cas. II, 291 din 16 Dec. 68, B. p. 205).

2. Dacă cooperaţiunea consta in procurare de instrumente sau orice alte mijloace, atunci trebue pentru a puteà fi aplicată pedeapsa de complicitate să se constate că acele instrumente ori mijloace au servit la comiterea infracţiunei, căci procurarea acelor instrumente cu scop de pregătirea infracţiunei, dacă ele n'au servit la comiterea chiar a infracţiunei nu poate fi considerată ca o complicitate penată de c. pen. (Cas. II, 688 din 19 Noembrie 71, B. p. 349).

3. Complici sunt acei care procură ajutorul lor la perpetrarea unei crime de către autorul principal. Astfel fiind, complicitatea nu poate exista decat numai când existenţa crimei este constanta, şi prin urmare, chiar in cazul cand autorul principal este necunoscut sau absinte, urmează ca mai întâi să se constate perpetrarea delictului in diferitele lui circumstanţe, şi apoi aceea a complicităţei, care nu este alt decat ajutorul dat pentru comiterea delictului. (Cas. II, 228 din 6 Mai 72, B. p. 137).

4. Dacă din verdictul juraţilor rezultă că acuzatul cu buna ştiinţă a procurat autorilor principali instrumente cu care s'au servit la comiterea infracţiunei şi ca cooperaţiunea lui a fost astfel incat fără ea faptul nu s'ar fi comis, din coincidenţa cooperaţiunei şi a bunei ştiinţe constatate de juraţi prin verdictul lor afirmativ, rezultă ca necesitate logică ştiinţa despre destinaţiunea armelor ce le-a procurat cooperaţiunea cu ştiinţă conţinand toate elementele prevăzute de

art. 50 c. p. ca fiind constitutive complicităţei. (Cas. II, 425 din 6 Noembrie 85, B. p. 845).

5. In materie de duel cod. penal român nu prevede nici o dispoziţie in privinţa martorilor sau secondanţilor, dacă trebue sau nu pedepsiţi, cum prevede codul penal prusian, după care legiuitorul nostru s'a inspirat în această materie şi care prevede anume că secondanţii, precum martorii, medicii şi chirurgii, cari au asistat la duel, nu sunt supuşi unei pedepse. In lipsa unei asemenea dispoziţii în codul român, martorii cari asistă la un duel nu pot fi declaraţi în principiu nesupuşi unei pedepse ca complici, când 'i-ar fi asistat in condiţii de adevăraţi complici. Astfel, martorii vor fi urmăriţi când se va dovedi că ei au provocat, au aţâţat pe luptatori sau i-au asistat in condiţiile stabilite de art. 50 c. p. Nedovedindu-se aceasta, martorii nu vor puteà fi urmăriţi, căci faptul martorilor cari asistă in diferitele faze ale duelului pe combatanţi, departe de a fi un fapt oprit de legea penală, e un fapt util recunoscut chiar de legiuitor prin art. 260 c. pen. (Cas. II. 91 94, B. p. 162).

6. In inţelesul art. 50 şi 51 din codul penal sunt consideraţi ca complici numai aceia cari, cu bună ştiinţă, vor fi ajutat sau asistat pe autorii acţiunei în faptele cari au pregătit-o sau au înlesnit-o. Aşa dar, în delictul de mituire săvârşit de un funcţionar, este nulă şi casabilă hotărârea care condamnă pe cineva ca complice, numai pe simplul cuvânt că dânsul a asistat pe acel funcţionar la facerea actului, fără să se stabilească şi elementul bunei ştiinţe din parte-i despre primireà de către acesta a sumelor de bani pentru săvârşirea zisului act. (Cas. II, 218 94, B. p. 579).

7. — Elementul esenţial al complicităţei nu este omis când instanţa de fond constată faptele săvârşite de complice, din care se dovedeşte buna lui ştiinţă despre delictul ce s'a savârşit. (Cas. II, dec. 123 din 10 Feb. 1898, B. p. 280).

8. Duelul este un delict special, un delict sui generis, căruia nu i se poate aplica dispoziţiunile din codul penal care tratează in mod general despre complicitate, şi care îşi are aplicaţiunea în toate crimele şi delictele pe cari codul le prevede. Astfel între martorii unui duel şi complicii unui delict, neexistànd nici o asemănare, căci ceeace se urmăreşte într'un duel de combatanţi şi de martori este reparaţiunea onoarei ofensate, scop nobil şi dezinteresat, pe când ţinta complicelui în delictele ordinare este satisfacţiunea unei uri sau răzbunări sau tragerea unui profit dintr'o fapta ruşinoasa şi nepermisă de lege. aceşti martori nu pot fi urmăriţi pentru faptul ca au servit în această calitate la duel, mai ales că legea penală română nu priveşte pe aceşti martori delicuenţi, intru cât sunt chiar prevăzuţi şi ceruţi pentru regularitatea duelului şi se agravează pedeapsa pentru luptători dacă s'au bătut

în duel fără martori, şi dacă din acea luptă a rezultat moartea. Atunci cand rolul martorilor se reduce numai la determinarea condiţiunilor duelului şi la aprecierea cauzelor cari i-au dat loc, ei nu pot fi pasibili de codul penal daca nu se dovedeşte din partele rea credinţă, cand insa s'ar stabili că martori sunt aceia cari au uneltit duelul şi cari au împins pe combatanţi a-l săvârşi; când, deci, s'ar constata că au eşit din rolul lor, atunci ar puteà fi consideraţi ca instigatori, ca agenţi provocatori şi chiar în acest caz s'ar considera astfel, nu în delictul de duel, ci în crima de omor, dacă din acest fel de duel a rezultat moartea. (Cas. II, 509/98; *Curierul Judiciar*, 33/98, pag. 266).

9. Faptul unui funcţionar dela bancă, de a sustrage cecuri şi scrisori de aviz din registrul copier, de a aplica stampila acelei case pe cecurile şi scrisorile furate, de a da numere curente din registrele băncei, de a da detalii celor ce s'a însărcinat să falşifice cecurile şi scrisorile, de modul cum trebue să opereze, comunicandu-le în acelaşi timp şi numerile ce urmau a se pune pe cecuri şi scrisorile de aviz, toate aceste fapte, fac pe acel funcţionar complice cu autorul falsului şi complice, fără asistenţa căruia, delictul nu se puteà comite. (C. Galaţi. II, 389 900, *Curierul Judiciar*, 33 900 pag. 259).

10. Faptul aceluia care cu bună ştiinţă a asistat şi a ajutat pe autorul principal ca să pregatească şi sa desăvârşească falşificarea unui testament cade sub prevederile art. 50 al. II şi 51 comb, cu 125 cod. pen. iar nu sub prevederile art. 17 din legea autentificărei actelor sau ale art. 288 c. p., care prevede cazul marturiei mincinoase pentru atestarea identitaţei unei părţi la autentificare. (Cas. II. Dec. 434. 19 Februarie 1908, B. p. 317).

11. Complicitatea este calificarea legala data faptelor secundare şi accesorii faptului principal care rămane independente de acest fapt, de oarece când participarea este directa, complicele devine coautor, iar pentruca articolul 50 al. II din codul penal să fie aplicabil, este suficient ca delicuentul sa fi dat ajutorul său, cu bună ştiinţa, în împrejurările accesorii cari au preparat sau facilitat comiterea delictului.

Aşa, într'un delict de atentat la pudoare, faptul că o persoană a luat sub protecţia ei pe victimă sub cuvant d'a o duce la plimbare, a pus-o în contact cu atentatorul, a îndemnat-o d'a primi propunerile lui, d'a se duce în localuri publice spre a manca şi bea, şi apoi de a merge împreuna la otel, unde, spre a da exemplu, acea persoana, s'a dezbracat şi culcat în pat cu o altă persoană, lasând ca victima să se culce în celalt pat cu atentatorul şi aţâţând, prin lubricitatea ei instinctele cele mai josnice ale victimei, toate aceste fapte fac ca aceà persoana să fie complicele autorului atentatului la pudoare, căci prin aceasta, per-

soana cu bună ştiinţă a împins pe victima pe povârnişul pe care trebuia să ajungă la necinstirea ei, înlesnind prin aceasta comiterea atentatului de către autor. (C. B. II, 1032 901, *Curierul Judiciar,* 79 901, pag. 661).

12. Cel ce asistă şi ajuta cu bună ştiinţă pe un delicuent în continuu în toate actele cari au contribuit la comiterea delictului, se face complicele delicuentului la acel delict. (Cas. II, dec. 875 din 8 Oct. 1901, B. p. 1360).

13. Cand instanţa de fond constata ca cel dat judecăţei este autor al unui fapt penal şi totuşi îl condamnă ca complice la acel fapt în condiţiile art. 50 şi 51 c. p. fără să motiveze decizia sa în această privinţă, aceasta nu poate să aibă vreun efect şi să atragă casarea, de oarece pedeapsa pentru complice şi pentru autor este aceiaşi. (Cas. II, dec. 1372 din 10 Dec. 1902, B. p. 1252 .

14. Constitue delictul de complicitate la fals faptul unei persoane de a procura autorilor delictului mijloacele necesare pentru comiterea falsului intelectual, cu ştiinţă, ca acele mijloace au sa servească la săvârşirea delictului. (Cas. II, 1327 903, Bul. p. 1539).

15. Daca elementele unui delict nu sunt întrunite pentru autorul principal, prevenţiunea de complicitate cade dela sine. (C. Buc. s. II, 14 Aprilie 1903, Dreptul 44/903, pag. 358).

16. Cel ce se înţelege mai dinainte cu funcţionarul însărcinat cu tragerea la sorţi a titlurilor de rentă destinate amortizărei şi'i remite titluri spre a fi amortizate, iar funcţionarul printr'un simulacru de tragere la sorţi, declară amortizate aceste titluri împărţind beneficiul acestei false trageri, este complice cu funcţionarul la delictul de fals comis de acesta.

Când insă. cel ce remite titlurile, lucrează în comptul altuia, iar nu pe socoteala sa. participând însă la o parte din beneficii, parte însă mai mică, dânsul este tot complice la delictul de fals imputat funcţionarului însă răspunderea şi pedeapsa sa, pot fi atenuate. (C. B. s. I, 1290/903, *Curierul Judiciar*, 67 903, pag. 577).

17. Delictul de complicitate cere şi presupune neapărat existenţa unui delict principal. Nu poate deci să existe o declaraţie legală de complicitate, fără declaraţia implicită sau explicită a unui fapt principal constatat şi pedepsit de lege. Se poate însă întâmpla ca faptul având fiinţă, complicele să fie pedepsit fără ca autorul principal să fi fost condamnat. pentrucă, de câte ori există un fapt delictuos, culpabilitatea complicelui, este independentă de aceea a autorului acestui fapt.

Astfel, cel care a ajutat pe un copil sau pe un nebun să comită o crimă sau un delict, va fi pedepsit deşi copilul sau nebunul nu are absolut nici o responsabilitate. Tot astfel este cazul art. 307 c. pen. după care unele rude nu sunt pedepsite

deşi faptul penal există, pentru că, nepedepsirea autorului principal din cauza unor consideratiuni personale acestui din urma, nu poată să atragă caconsecință nepedepsirea complicilor. (D. Alexandresco, Dreptul », 1/903, pag. 7).

Doctrină și Jurisprudență Franceza

INDEX

1. Toți autorii sunt de acord să recunoasca ca legea a intrebuințat expresia orice alte mijloace pentru a lăsa judecătorului cea mai largă putere de apreciere. Astfel acela care va imprumuta casa sa, pentru a se comite acolo o crimă, este complice. Garraud, ed. II, vol. II, No. 676; Blanche, vol. II, No. 97; Laborde, No. 549; Villey, pag. 155; Ch. et Hélie, vol. I, No. 297.

Numai Haus (vol. I, No. 557), crede că acele expresii nu se aplică decât la obiecte materiale.

2. Acela care pune la dispoziție sala sa pentru un duel este complice. (Curtea din Paris dela 23 April 1895).

3) Este complice la o excrocherie acela care fiind insolvabil semnează bilete care nu se pot acoperi și pe care un altul le întrebuințează pentru a-și face un credit imaginar și a-și apropria bani sau mărfuri. Curtea din Paris 1865 (Dalloz 1866, partea V, pag. 181).

4. Deși expresiile ajutat sau asistat sunt generale și lasă judecătorului o putere larga de apreciere, totuși pentru ca cineva să fie complice trebue să participe personal și in mod activ la delict. Garçon, art. 59. No. 279.

5. Este imposibil de a determina dinainte faptele care trebue sa fie considerate ca acte de ajutor sau asistență. Se găsesc cateva exemple in materie de excrocherie mai ales.

Astfel este fantul aceluia care dă referințe bune asupra unui excroc. Cas. din 1869 (Dalloz. 1870, partea I, pag. 382).

6. Acela care în materie de asigurare asupra vieții se prezintă cu bună știință ca beneficiar luand falsa calitate de creditor al asiguratului sau acela care ia angajamentul de

a plăti primele cu scop de a-şi asigura beneficiul operaţiei se consideră complice. Cas. din 1887 (Sirey, 1890, partea I, pag. 490).

7. Asemenea este complice patronul care a organizat o excrocherie prin acea că a dat amploiatului său imprimate scrise spre a face să se creadă în existenţa a diferite case de comerţ. Cas. din 1897 (Dalloz, 1898, p. I., pag. 255).

8. Art. 60 (50 rom.) neprevăzând complicitatea prin ajutor şi asistenţă decât în faptele care au pregătit, înlesnit sau săvârşit delictul, a exclus complicitatea prin aceleaşi mijloace în faptele posterioare săvârşirei faptului. (Cas. din 1895 şi din 14 Martie 1896) Garçon, art. 59, No. 303.

9. Nu este complice acela care nu se opune la perpetrarea unei crime sau delict. Garçon, art. 59, No. 338; Cas. din 1897 (Dalloz, 1899, partea I, pag. 92).

10. Cestiunea de a se şti dacă tentativa de complicitate se pedepseşte este discutabilă. Spre exemplu în caz când cineva procura o armă sau o otravă pentru săvarşirea unei crime, însă agentul a săvarşit crima cu altă armă sau cu altă otravă. Garçon (art. 59, No. 345) crede că această tentativă de complicitate nu se pedepseşte.

11.—Complicitate la complicitate se pedepseşte? Vezi în sens afirmativ. Garraud, ed. II, vol. II, No. 677 şi în sens negativ, Garraud, ed. I, vol. II, No 256 şi Garçon, art. 59, No. 347.

12. Pentru ca să existe complicitate legea cere ca element constitutiv buna ştiinţă. Garçon, art. 59, No. 384 şi urm.

Jurisprudenţa admite azi că complicitatea se pedepseşte chiar când delictul este neintenţional. In acest caz complicele trebue să lucreze cu intenţie? Garçon (art. 59, No. 364) crede că da. Spre exemplu, acela care împrumută o armă de foc pentru un exerciţiu de tir, nu poate să fie considerat ca complice al delictului de vânătoare, comis fără ştirea lui, cu acea armă.

13. Dificultatea care se ridică este acea de a se şti dacă este suficientă cunoştinţa faptului material sau trebue încă ca complicile să lucreze cu intenţie, în vederea delictului. Ar fi greu să se ceară intenţia la complice cand ea nu este cerută la autorul delictului. Garçon, art. 59, No 365 şi urm.

14. Intenţia, în materie de complicitate, nu trebue să fie confundata cu mobilul. Pentru ca intenţia să existe în mod legal. este suficient ca complicele să se fi asociat la delictul principal, astfel că mobilul complicelui poate să difere de acela al autorului principal. Garçon, art. 59, No. 367 şi urm.

15. In caz cand autorul principal a comis un fapt mai grav decat acela concertat cu complicele, unii autori cred că complicele nu trebue să fie pedepsit decât cu pedeapsa pronunţată pentru faptul la care a avut intenţia să se asocieze. Garraud, ed. II, vol. II, No. 649.

16. Garçon (art. 59, No. 373) face o distingere în acest

caz: dacă autorul a comis faptul la care s'a asociat complicele, acesta se va pedepsi cu pedeapsa delictului comis căci el trebuia sa prevază toate calificările de care acel fapt era susceptibil sau toate împrejurările de care putea să fie însoţit. Dar dacă autorul principal a comis un alt fapt complicele nu se pedepseşte nici pentru faptul comis, pentru că n'a avut intenţia să participe la el, nici pentru delictul la care s'a asociat, pentru că el n'a fost comis. Garçon, art. 59, No. 373.

17. Circumstanţa agravantă care rezultă din calitatea personală a complicelui nu poate să vatame nici autorului principal, nici chiar complicelui insuşi. Garraud, ed. II, vol. II, No. 693 şi 703; Blanche, v. II. No. 38.

18. Asemenea nu se poate imputa nici autorului principal, nici complicelui o crimă sau un delict care există numai din cauza calităţii complicelui. Astfel că dacă faptul fără acea circumstanţă nu este pedepsit de lege, atunci nu se pedepseşte nici autorul nici complicele, iar dacă constitue o infracţiune diferită şi mai puţin grava, amândoi se pedepsesc sub acea calificare. Garçon, art. 59, No. 399.

19. Judecătorii trebue să constate, sub pedeapsă de nulitate, existenţa şi caracterul faptului principal. Garçon, art. 59, No. 483; Cas. din 13 Martie 1897; (Dalloz 1897, partea I. pag. 593); din 12 Febr. 1898 (Dalloz 1899, partea I, pag. 58).

20.—In caz când complicele este urmărit singur trebue să se pună juraţilor două chestiuni: una, *in abstracto*, asupra existenţii faptului principal avand grije să nu stabilească culpabilitatea autorului absent, şi alta, care să se refere la cea dântai prin care juraţii să fie întrebaţi asupra complicităţii. Cas. din 1893 (Dalloz 1896, partea I, pag. 588).

21. Dacă juriul răspunde negativ la chestiunea relativă la culpabilitatea autorului, atunci trebue să se pună o chestiune constatând crima *in abstracto*, şi apoi chestiuni separate asupra culpabilitaţii acuzatului mai intai ca autor principal şi apoi ca complice. Cas. din 1900, (Dalloz 1900. partea I, pag. 117); Garçon, art. 59, No. 493.

22. Complicele poate sa facă recurs in Casaţie pentru neregulata punere a chestiunilor relative la autorul principal care il vatămă, chiar daca acesta nu a făcut recurs. (Cas. din 26 N bre 1874 (Sirey 1875, partea I, pag. 481).

23. Dacă acuzarea comporta mai multe capete distincte. chestiunile trebuesc divizate atat faţă de complice, cat şi faţa de autor, căci acuzatul poate sa se fi făcut complice la unele şi nu la altele. Cas. din 7 Noembrie 1878 (Dalloz 1879, partea I, pag. 314); din 14 Sept. 1893 (Dalloz 1896, partea I. pag. 588).

24. Când faptul principal a fost comis de mai mulţi coautori, nu este necesar ca complicitatea sa fie constatată faţa de fiecare din ei. Cas.

din 7 Noembrie 1878 (Dalloz, 1879, partea I, pag. 314); din 30 Mai 1879 (Sirey 1880, partea I, pag. 481).

25. Decizia trebue să constate existenţa elementelor legale ale complicităţii. Decizia este nulă dacă constata numai că din instrucţie şi din desbateri rezultă că prevenitul este complicele la faptul ce i se impută. Cas. din 24 Iulie 1897 (Dalloz 1899, partea I, pag 349).

26. Decizia este suficient motivată cand, fără să constate faptele comise de complici, reproduce chiar termenii legii. Cas. din 7 S-bre 1895. Garçon, art. 59, No. 535. Cu toate acestea sunt autori cari susţin ca judecătorul trebue să indice faptele fizice care il autoriză ca să recunoască sau să nege faptele elementare ale complicităţii, pentru ca astfel Curtea de Casaţie să exercite controlul său asupra calificării legale. Garraud, ed. II, vol. II, No. 654.

27. — Deciziile corecţionale ca şi chestiunea pusă juraţilor trebue să constate că complicele a lucrat cu ştiinţa; dar aceşti termeni nu sunt sacramentali, ci pot fi înlocuiţi cu echivelenţi, astfel că intenţia complicelui poate să rezulte cu suficienţa din constatarea împrejurărilor în care s'a comis faptul. Cas. din 20 April 1888 şi din 29 Oct. 1891 (Garçon, art. 59, No. 545).

Art. 51. Complicele se va pedepsì întocmai ca şi autorul principal, când cooperaţiunea lui a fost astfel în cât fără ea delictul nu s'ar fi comis. (c. p. 48, 50, 113, 165, 269, 271, 272).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. Dupa art. 51 c. p., complicele numai atunci se poate pedepsí cu pedeepsa ce sufera autorul principal, când cooperaţiunea lui la perpetrarea crimei a fost astfel încât fara el crima nu s'ar fi comis. Cas. II, 281 din 29 Mai 87. B. p. 502. (A se vedea adnotarile pe sub art. 50 cât şi doctrina şi jurisp. franceză de sub acel articol).

2. Art. 51 din codul penal este aplicabil acuzatului declarat culpabil prin verdictul juraţilor, pentru ajutorul şi asistenţa ce s'a dat, fără care crima nu s'ar fi putut comite. (Cas. s. II, dec. 121 din 10 Februarie 1898. B. p. 275).

Art. 52.—Aceia cari, cunoscând culpabila purtare a făcătorilor de rele în uneltire de tâlhării sau de silnicii în contra siguranţei Statului, a liniştei obşteşti, a persoanelor sau a proprietăţilor, sunt deprinşi a le da mai totd'auna găzduire, loc de scă-

pare ori de întâlnire. se vor pedepsi ca complici ai acelor făcători de rele. (c. p. 48, 49, 89, 134, 197, 216; p. fr. 61).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Trei sunt elementele constitutive ale faptului prevăzut de acest articol: 1) faptul principal, 2) oarecare acte materiale constitutive de complicității și 3) voința și intenția criminală a complicelui. Garçon, art. 61, No. 4.

2. Doctrina admite în general părerea ca dispoziția art. 61 (rom. 52). trebue interpretată în sens restrictiv, adică că nu se pedepsește acela care dă găzduire la răufacatorii care trăesc din furturi și excrocherii, fără să exercite însă violențe. Garraud, ed. *II*, vol. *II*. No 682; Laborde, No. 633; Villey, pag. 156; Blanche, vol. II, No. 123. Vezi în sens contrar: Haus, vol. I. No. 662.

3. Găzduitorul unor tâlhari este complice la toate faptele rele, oricare ar fi ele. Garraud, ed. II, vol. II, No. 682; Garçon, art. 61, No. 6.

4. Doctrina este unanimă să recunoască că acest articol nu pedepsește pe acela, care chiar cu știință. procură numai alimente răufăcătorilor culpabili de violențe. Garçon, art. 61, No. 12.

5. Nu este necesar ca să se găzduiască o asociație sau o bandă întreagă, căci acest articol pedepsește găzduirea procurată chiar individual. Garçon, art. 61, No. 15.

6. Gazduitorul nu se pedepsește ca complice decât pentru crimele comise de răufăcator în timpul pe cand îl găzduia, iar pentru celelalte comise înainte sau în urmă. trebue să ne referim la complicitatea din dreptul comun. Garçon, art. 61, No. 21.

7. Chestiunea trebue pusă la jurați astfel: Cutare este culpabil că (în ziua cutare) cunoscand conduita criminala a lor X, Y. Z, cari au exercitat acte de tâlhărie sau de silnicii în contra siguranții Statului (sau a persoanelor mai sus specificate). a dat de obicei sus numiților X, Y, găzduire, loc de scapare sau de întalnire? Garçon, art. 61, No. 24.

Art. 53. Aceia cari, cu bună știință, vor fi ascuns în totul sau în parte lucrurile sau banii ce provin din furt sau din săvârșirea vericărei alte crime sau delict, sunt tăinuitori iar nu complici.

Tăinuitori sunt acei cari, cu știință, vor cumpărà, vor primì în schimb sau dar, vor lua ca să neguțătorească, să desființeze ori să prefacă. ori vor

primì drept plată sau zălog, lucruri sau bani proveniţi din vreo crimă sau delict.

Rudele de sus şi de jos, bărbatul şi muerea, fraţii şi surorile, nu se socotesc tăinuitori. (c. p. 54, 55, 56, 197; c. com. 878; p. fr. 62; p. p. § 37).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Art. 1003 c. civ. stabileşte că un delict sau un quasidelict fiind imputabil mai multor persoane, acestea sunt ţinute solidar pentru despăgubire. De aci rezultă un principiu general, aplicabil şi în materie penală, după care toate persoanele care au cooperat la comiterea unui fapt penal, într'un mod direct sau indirect, ca provocator, autor sau complice, răspund într'un mod solidar de prejudiciul cauzat prin săvârşirea acelui fapt penal. Astfel fiind, este a se şti dacă prin tăinuirea în diferitele cazuri ale art. 53 c. p. persoana inculpată se poate considera că a cooperat direct sau indirect la comiterea unui fapt penal pentruca să poată fi declarată răspunzătoare în mod solidar de tot prejudiciul cauzat. Or, în această privinţă tăinuirea, în diferitele cazuri prevăzute de art. 53 c. p., constitue un fapt penal independent, un delict *sui generis*, pentru care şi codul penal prin art. 54 şi 55 stabileşte o pedeapsă anume. De aci rezultă că tăinuitorii, în cazul art. 53, nu se consideră a fi cooperat la savârşirea faptului penal nici direct nici indirect; că ei nu sunt nici autori nici complici, ceeace se probează mai mult prin art. 52 c p. Astfel fiind, tăinuitorul nu poate fi declarat raspunzător solidar pentru tot prejudiciul cauzat prin un fapt penal comis de alţii, ci el raspunde numai pentru prejudiciul ce s'a cauzat prin propriul său fapt de tăinuire. (Cas. II, 91 din 9 Febr. 74, B. p. 69).

2. După art. 53 c. p. elementele constitutive ale tainuirei consistă în buna ştiinţă a provenienţei lucrurilor tăinuite din un delict sau din o crimă, şi al doilea în un fapt care are de scop însuşirea în folosul tăi-

nuitorului a lucrului, sau dispariţiunea sau ascunderea lui. Aceste elemente trebuesc constatate prin hotarâre. (Cas. II, 120 din 4 Martie 86, B. p. 211).

3. — Art. 53 c. p. consideră ca tăinuitori nu numai pe acei cari cu bună ştiinţa vor cumpăra obiecte provenite din vreo crima sau delict, dar şi pe acei cari au luat asemenea lucruri cu scop de a le vinde. (Cas. II, 341 89, B. p. 641).

4. Una din condiţiunile delictului de tainuire este şi aceia, ca cel ce tăinueşte să fi cunoscut că lucrul tainuit provine din săvârşirea vre-unei crime sau delict. (Cas. II, 491 93, B. p. 1030).

5. Delictul de tainuire nu poate fi urmarit de instanţele pamantene, cand furtul e comis pe un teritoriu strein. (C. Iaşi S. II 4 Septem. 1893. Dreptul 49 94.

6. Imprejurarea că faptul din care provenea lucrurile tainuite imputa autorului principal, constitue un abuz de increadere, iar nu un furt, cum a fost calificat când l dansul a fost condamnat, cum ş imprejurarea că lucrurile au fost restituite păgubaşului nu face să dispară nici delictul de abuz de incredere nici acela de tainuire. (Cas. II. 115 94, B. p. 193 .

7. In materie de tainuire este destul să se reproduca in hotărârea condamnatorie, textul art. 54 din codul penal, care arată pedeapsa, fară să fie nevoe şi de reproducerea art. 53. Este suficient ca hotarârea să constate existenţa elementelor tăinuirei. (Cas. II, 249 94, B. p. 604).

8. — Orice persoană achitată după lege, nu mai poate fi apucată nici acuzată pentru acelaşi fapt. Prin cuvântul fapt se înţelege purtarea delictuoasă a unui agent prin care s'a cauzat desordinea socială, iar nu caracterizarea juridica, calificarea penala a acelui fapt; cu alte cuvinte, termenul **fapt** inseamna infracţiunea in general, iar nu cutare crimă, delict sau contravenţiune;

Astfel, un individ, acuzat şi urmarit inaintea curţei cu juraţi pentru crima de talharie, şi achitat de această instanţa, numai poate fi urmarit din nou pentru delictul de tăinuire pentru că s'a găsit la dansul lucruri provenite din acea talharie, căci este al aduce din nou inaintea judecăţei pentru aceiaşi infracţiune, intrucât, dat fiind principiul plenitudinii de jurisdicţiune al curţei cu juraţi, se presuma ca faptul imputat acelui individ a fost judecat in toata intinderea şi sub toate aspectele juridice. (C. Iaşi, . I, 633 94 *Curierul Judiciar* No. 40 94).

9. *Contrà:* In materie penala escepţiunea lucrului judecat nu poate rezulta decat dintr'o hotarare judecătorească ramasa definitiva şi care sa fi avut de obiect acelaş fapt pentru care se face noua urmarire; cu alte cuvinte elementul esenţial al lucrului judecat in penal, este identitatea faptelor, şi aceasta identitate cata sa fie absolută. Indata ce faptul pentru care se face noua urmarire nu prezinta o absoluta identitate cu faptul judecat prin hotărarea ce se invoaca ca lucru definitiv judecat, escepţiunea lu-

crului judecat nu poate fi admisă;

Astfel, un prevenit achitat pentru crimă de tâlhărie, poate fi urmărit în urmă ca tăinuitor, când se găseşte la el ascunse parte sau toate obiectele provenite din acea talharie, întrucât găsirea acestor obiecte la prevenit constitue un fapt nou, cu totul deosebit de faptul de talhărie pentru care fusese urmărit şi achitat. (Cas. s. II. 494 94, *Curierul Judiciar*, 40, p. 315).

10. — Tăinuitorul poate fi urmărit şi pedepsit chiar daca aceia cari au comis furtul sau celelalte crime sau delicte din cari proveneau obiectel tainuite n au fost descoperiţi şi pedepsţi. (Cas. II, 335 95, B. p. 822).

11. Deşi este adevarat ca in apel se poate schimba calificarea faptelor imputate prevenitului, nu se pot discuta însa decat faptele pentru cari dansul a fost judecat la prima instanţa, caci nimeni nu poate fi lipsit de beneficiul a doua grade de juridicţiune. Astfel, prevenitul inculpat şi condamnat de prima instanţa numai pentru delictul de furt, cata a fi achitat de judecatorul apelului de acest fapt, dacă stabileşte ca nu i poate imputa, ramanand ca ministerul public să-l urmarească pentru acela de tainuire, care constitue un delict deosebit de acela din care provin obiectele tainuite, daca prin dezbateri s'a descoperit imputabilitatea inculpatului in aceasta privinţa (Cas. II, 700 95, B. p. 1400).

12. Tainuitorul declarat responsabil solidar pentru reparaţiunile civile împreuna cu cei cari au comis delictul din care au provenit lucrurile tăinuite, nu e în drept a formula un motiv de casare în privinţa solidarităţei. Acest drept îl pot aveà numai făptuitorii delictului. (Cas. II, dec. 73 din 23 Ianuarie 1896, Bul. pag. 126).

13. In delictul de tăinuire constatarea instanţei că inculpatul a avut ştiinţă de provenienţa furtivă a obiectelor, este de ajuns, şi numai este trebuinţa sa se constate în deosebi intenţiunea care este coprinsă virtualmente in ştiinţa. (Cas. II. 357 97, B. p. 948).

14. Faptul de a tăinui efecte militare furate de un militar constitue o crimă şi tăinuitorul civil trebue trimis maintea curţii cu juraţi spre a fi judecat. (Cas. II, 701 97, B. p. 1496).

15. Elementul constitutiv al delictului de tainuire este buna ştiinţa despre provenienta furtiva a obiectelor, şi acest element are a fi anume constatat de instanţele de fond, cand pronunţa o condamnare pentru asemenea delict. (Cas. II, 244 98, B. p. 613; Cas. II, 1403 909, B. p. 632).

16. — Tainuirea in codul penal roman, nu este o complicitate specială, ca in codul penal francez, ci un delict special ale carui elemente sunt: ascunderea de lucruri sau bani, cu bună ştiinţă că provin din săvarşirea unei crime sau delict şi nu se cere ca tăinuitorul sa fi primit lucrul provenit dintr'o crima sau ca să fi însuşit autorul crimei sau delictului, sau

ca să fi însuşit acel lucru cu înştiinţarea autorul. i crimei sau delictului. Astfel soţul care ascunde obiectele provenite dintr'o crimă sau delict, pe cari i le-a dat celalt soţ cunoscând provenienţa lor, se face culpabil de delictul de tăinuire, chiar dacă celalt soţ nu este autorul crimei sau al delictului. (Cas. II, dec. 347/98, B. p. 788).

17. Toate persoanele cari au cooperat la comiterea unui fapt penal, direct sau indirect, ca provocator, autor sau complice, răspund intr'un mod solidar de prejudiciul cauzat prin savârşirea acelui fapt penal.

Tăinuirea însă neconstituind o complicitate, deşi se află pusă în titlu de complicitate ci un fapt penal independent, un delict sui generis, rezultă ca tăinuitorul nu poate fi declarat răspunzător solidar pentru tot prejudiciul cauzat printr'un fapt penal săvârşit de alţii, ci el răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin propriul sau fapt de tăinuire. (Cas. II.436 99. Bul. p. 724; Cas. II, 1215/908, nepublicată).

18. Tăinuirea fiind un delict special şi pedepsit deosebit ori de câte ori se constată că obiectele tăinuite aveau o provenienţa furtiva, şi că tăinuitorii aveau cunoştinţă de provenienţa lor, ei se pedepsesc conform art. 53 şi 54 din cod. penal, independent de a se fi constatat prealabil furtul şi autorii lui. (Cas. II, dec. 878 99, Bul. pag. 1408).

19. Reaua credinţă a tăinuitorilor rezultă din faptul că a ascuns lucrurile cu bună ştiinţă că provin dintr'o crimă sau delict. (Cas. II, 268/902, B. p. 411).

20. Doctrina şi jurisprudenţa admit că delictul de tăinuire este o complicitate sui generis sau posterioară în deosebire de complicitatea propriu zisă, care presupune sau implică fapte ce preced sau însoţesc acţiunea principală. (C. Buc. s. II, 630 906, *Curierul Judiciar*, 59 906, pag. 471).

21. Pentru a fi tăinuitor, se cer trei condiţiuni sau elemente: *a)* ca agentul să fi primit şi deţinut cu orice titlu bani sau obiecte provenite din crimă sau delict. puţin importă că, tăinuirea este obişnuita sau accidentală, că lucrurile le deţine dela autor sau dela un terţiu de bună sau rea credinţa ca tăinuitorul a făcut sau nu uz de lucrurile furate, ca le mai deţine ori nu in momentul judecări; *b)* ca agentul sa fi avut buna ştiinţă că banii sau obiectele ce au primit proveneau dintr'o crima sau delict şi primirea lor poate fi sau pentru a le ascunde, a le cumpără sau schimbà, sau că i s'au dăruit sau dat să le negustorească, să le desfiinţeze sau să le prefacă, sau ca plată ori zalog; *c)* ca agentul sa fi avut intenţiunea frauduloasă, adică voinţa de a-şi procurà lui sau altuia foloase nelegitime, însuşindu-şi tot sau parte din lucrurile primite. (C. Buc. s. II, 630/906, Dreptul, 63 906, pag. 498).

22. Art. 53 c. pen. prevede că sunt tăinuitori aceia cari cu bună ştiinţă vor fi ascuns în

tot sau în parte lucruri ce provin din furt, precum și acei cari cu știință vor cumpără, vor primi în schimb sau dar, vor luà ca să neguștorească ca să desfiinţeze ori să prefacă, ori vor primi drept plată sau zalog lucruri sau bani proveniţi din vre-o crimă sau delict;

Prin urmare, acest fapt poate fi imputat nu numai primului cumpărător ci și cumpărătorilor succesivi cari au știința că lucru este de furat, fiindcă, nimic nu se opune ca acelaşi obiect de origină de furat să fie deţinut succesiv de mai mulţi în calitate de tăinuitori. (Cas. II, 2145 din 29 Sept 1908, B. p. 1475).

23. Instanţele de fond se pot întemea în stabilirea delictului de tăinuire pe toate actele preliminarii de instrucţiune, când acele acte n'au fost combătute de delicuent. (Cas. II, 2568 din 19 Noembre 1908, nepublicată).

24. După art. 53 codul penal, delictul de tăinuire constitue un delict special, pedepsit cu anume pedeapsă fixată prin art. 54 codul penal.

Prin urmare, este indiferènt dacă acei ce au comis delictul de furt sau alt delict de unde proveneau obiectele tăinuite, au fost descoperiţi spre a fi supuşi judecăţii şi pedepsiţi, întrucât descoperirea sau nedescoperirea lor, precum pedepsirea sau nepedepsirea lor, nu pot impiedicà ca tăinuitorul, dovedit culpabil de justiţie, sa-şi ia pedeapsa prescrisă de lege pentru faptul de tăinuire. (Cas. II, 862 908, B. p. 696).

25. Enumerarea din alin. 2 de sub art. 53 codul penal este enunciativă, iar nu limitativă, căci prin aliniatul 1 de sub acelaş articol se prevede că tăinuitorii sunt toţi aceia cari cu bună ştiinţă vor fi ascuns în tot sau în parte lucrurile sau banii ce provin din furt, sau din săvârşirea oricărei alte crime sau delict. (Cas. II, 1859 908, B. p. 1421).

26. — Pentru existenţa delictului de tăinuire, se cere: reaua credinţă din partea tăinuitorului dela început, adică din momentul când i se dau lucrurile a căror proveninţă e delictuoasă; reaua credinţă supravenientă nu poate avea vre-o însemnătate pentru existenţa şi săvârşirea acestui delict. (Cas. II, 1585 910 Jurisprudenţa , No. 26 910, p. 411).

27. Pentru ca instanţa de fond să condamne pe mai mulţi tăinuitori în mod solidar la despăgubiri civile, trebue ca ea să constate o cooperaţie a acestor tăinuitori în diferite delicte de tăinuire ce fiecare din ei au săvârşit. Fără o asemenea constatare, fiecare delicuent are să răspundă personal şi proporţional cu valoarea mărfurilor ce a tăinuit. (Cas, II, 2933 din 5 Octombre 1910).

28. Buna ştiinţă ca şi celelalte fapte indicate de art. 53 c. pen. fiind elemente constitutive ale delictului de tăinuire urmează a fi constatate de instanţele de fond, pentru a stabili delictul de tăinuire. (Cas. II, 3801. din 22 Decembre 1910).

Doctrină și Jurisprudența Franceză

1. Pentruca să fie tăinuire nu se cere ca tăinuitorul sa deţină chiar lucrul furat, ci este suficient să deţina un lucru obţinut prin ajutorul unui delict, spre exemplu lucrul cumpărat cu banii furaţi. Cas. din 9 Martie 1900; Curtea de apel din Lyon dela 16 Martie 1887 (Dalloz, 1888, partea II, No. 160).

2. Garraud (ed. II. vol. II No. 683) susţine că tăinuirea este şi atunci cand lucrul este primit de tăinuitor dela un al treilea, care poate să fie de buna sau de rea credinţă, iar nu numai decât dela autorul delictului; ca tăinuitorul se pedepseşte chiar când nu mai este in posesia lucrului tainuit prin acea că l'a vândut s'au restituit chiar.

3. Este tăinuitor şi acela care sustrage in mod fraudulos un lucru pe care îl ştie că este de furat după ce fusese însărcinat de autorul furtului sa-l păstreze. (Cas. din 7 Februarie 1834). Garçon, art. 59, No. 328 şi F. & Hélie, vol. I No. 309, văd în acest caz un furt mai mult decat o tăinuire.

4. Culpabilitatea tăinuitorului nu implică cunoştinţa precisă a felului crimei sau delictului prin care au fost obţinute lucrurile tăinuite. Cas. din 24 Mai 1895. Garraud, ed. II, vol. No. 683; Blanche, vol. II, No. 148. Nici cunoştinţa locului unde s'a comis delictul. Cas. din 29 Decembre 1899. Garçon, art. 59, No. 381.

Art. 54. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Tăinuitorii se vor pedepsì cu închisoare corecţională până la 2 ani. (c. p. 53; art. 240 cod. just. milit.; p. fr. 62, 63).

A se observà adnotarile de sub art. 53.

Art. 55. *(Leg. 17 Febr. 74* [2]). Tăinuitorii de lucruri molipsite se vor pedepsì cu 2 ani închisoare corecţională. (c. p. 53, 377, 378).

Art. 56. — Aceia cari, mai înainte sau în timpul săvârşirei crimei sau a delictului, ar fi avut înţelegere ca să ascundă lucrurile ce vor proveni din infracţiune, se vor pedepsì ca complici. (c. p. 48, 49, 53).

[1]) Art. 54 vechiu: Tainuitorii se vor pedepsì cu închisoare corecţionala».

[2]) Vechiul art. 55 cuprindeà maximum închisorii corecţionale.

TITLUL VI

DESPRE CAUZELE CARE APARA DE PEDEAPSA SAU MICŞOREAZA PEDEAPSA

Art. 57. — Nu se socoteşte nici crimă, nici delict faptul săvârşit în stare de smintire şi în oricare altă stare de perderea uzului raţiunei sale prin cauze independenţi de voinţa sa. (p. fr. 64; p. pr. § 40).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Art. 57 c. p, conţine o cauza de scuza legală, asupra căreia trebue să se pronunţe judecatorul de fond, ori de câte ori apărarea o invoaca; altfel comite o omisiune esenţială care atrage casarea hotărarei. (Cas. II. 85 din 8 Februarie 74, B. p. 65).

2. Dupa art. 363 pr. p., preşedintele curţii cu juraţi este ţinut, sub pedeapsă de nulitate, să pună juraţilor o cestiune asupra unui fapt care, după lege, constitue o scuză. Dar sub scuză se înţelege numai faptele care au de efect reducerea pedepsei, conform art. 254 c. p., nu şi acelea care, după art. 57 c. p., nimicesc culpabilitatea şi nu lasă sa mai existe delict. Deci nu mai este nevoe a se pune juraţilor o cestiune asupra acelor fapte, caci juraţii. prin răspunsul lor afirmativ sau negativ, răspund necesarmente şi la această cestiune. (Cas. II, 81 din 11 Febr. 77, B. p. 71).

3. Dacă beţia se invoaca pentru a stabili perderea usului raţiunei, totuşi ea nu poate constituì unul din cazurile prevazute de art. 57 c. p., caci perderea raţiunei prin beţie nu provine din cauze independente de voinţa acuzatului. (Cas. II, 110 din 3 Martie 70; 483 din 11 Nov, 80, 438 din 3 Nov. 81. B. p. 867).

4. Preşedintele nu este ţinut să pună cestiunea smintirei separat, caci punerea primei cestiuni dacă cutare este culpabil, aceasta insemnează că acuzatul a avut cunoştiinţa şi voinţa de a comite crima; dacă acuzatul se află intr'una din acele împrejurari care inlatura sau altereaza acea conştiinţa sau voinţă, daca acuzatul se află in stare de beţie sau smintenie, este constant că juraţii, lămuriţi prin apărare, prin dezbaterile urmate asupra faptelor şi imprejurărilor comiterei crimei, precum şi prin expunerea preşedintelui juraţilor asupra

însemnătăţei cestiunei este culpabil, şi dacă juraţii vor fi convinşi că împrejurarea în care s'a aflat acuzatul, in momentul comiterei crimei, a fost de natură a inlătura voinţa şi conştiinţa acuzatului, ei vor răspunde în mod negativ la întrebarea este culpabil; iar dacă juraţii vor fi convinşi că acuzatul nu s'a aflat intr'o împrejurare care a inlăturat sau alterat voinţa sau conştiinţa acuzatului, ei vor răspunde la cestiunea este culpabil într'un mod afirmativ. Aşa fiind, in cestiunea este culpabil este imputabilitatea crimei în întregimea ei, şi de aceea punerea unei cestiuni separate în privinţa sminteniei nu poate fi cerută. (Cas. II. 254 din 3 Mai 89, B. p. 543).

5. — Din punctul de vedere penal, trei sunt momentele cari interesează pentru cunoaşterea adevărului cu privire la starea mintală a unui individ: 1) la comiterea infracţiunei; 2) la judecare; 3) la executarea pedepsei. In ce priveşte primul punct codul nostru penal are art. 57. Ce e insă de făcut în celelalte două cazuri? Legea noastră este mută in această privinţă şi în neputinţă a şti ce e legal să facă. Intr'un caz prezentat la trib. Ilfov, constatându-se că inculpatul nu e în plenitudinea minţei sale, s'a pronunţat suspendarea judecăţei; or, cuvantul de suspendare era ilegal, neexistand în codul penal, iar după codul civil era şi mai puţin cazul a se pronunţa. Se poate însa zice ca s'a dat afacerei o amânare indefinită, dar nici cu acest sistem de amânare, judecata nu este în lege.

Dacă nu este nici o legislaţiune care să nu prevadă iresponsabilitatea pentru cazul în care alienaţiunea erà manifestă din momentul săvârşirei infracţiunei, nu este tot astfel pentru ipoteza unei alienaţiuni survenită după comiterea faptului. Intre cele însă cari legiferează şi acest din urmă caz este: *codul austriac* prin art. 398 pr. pen. care prevede că atunci când condamnatul la moarte sau la o pedeapsă privativă de libertate va fi atins de o maladie mintală când hotărîrea va aveà a se executa. executarea se va amâna până va înceta acea stare; *codul german* prin art. 487 pr. pen prevede iaraşi ca se va opri orice executare de pedeapsă privativă de libertate in privinţa persoanelor atinse de alienaţie mintală. In Franţa este legea din 4 vend. anul al 6-lea care prin art. 15 şi 16 ordonă ca deţinuţii *bolnavi* să se transfere din inchisoare in casele de sănătate. S'a infiinţat şi la noi în Slănic (Prahova) un arest special pentru cei rămaşi infirmii din munca ocnei, dar el se apropie mai mult de un arest decat de o casă de sănătate. St. Stătescu. Dreptul, 6 97, pag. 41.

6. Constatarea dacă un inculpat se bucură sau nu de uzul raţiunei este o cestiune de fapt, de atributul suveran al judecătorului fondului. (Cas. II, 280 97, B. p. 782).

7. In chestiunea acuzatul

e culpabil, sunt coprinse, atât caracterul moral al faptului, cât şi intenţiunea agentului: faptele justificate, precum smintirea, perderea uzului raţiunei, legitima apărare, fiind conţinute în chestia culpabilităţei, numai trebuesc supuse prin cestiuni separate juraţilor. ci numai pentru circumstanţele având de obiect a atenua pedeapsa, e nevoe a se pune o chestiune separată. (Cas. II, 11 Febr. 77; Cas. II, 29 Febr. 1888, B. p. 198; Cas. II, 254 89, B. p. 543).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Alienaţia mintală este un fapt justificativ iar nu o scuză, astfel ca ea ridică faptului orice caracter de criminalitate. Nu numai că pedeapsa este suprimată, dar chiar infracţiunea nu exista. Garçon, art. 64, No. 2.

2. Alienaţia mintală justifica nu numai infracţiunile intenţionale, dar şi pe acelea neintenţionale, cum ar fi omuciderea din imprudenţă. Garçon, art. 64, No. 3.

3. — Unii autori dau acestui articol un sens general şi susţin că responsabilitatea penala dispare oridecateori agentul nu erà sanatos la minte şi nu aveà exerciţiul integral al facultaţilor sale intelectuale. Laborde, No. 126; Blanche, vol. I, No. 175; Trébutien, vol. I. pag. 121. Alţii susţin că acest articol nu prevede turburarile psihice, ca ipnotismul, somnabulismul, beţia, surdo-mutismul, cu toate că judecătorul trebue sa achite daca constată că liberul arbitru este suprimat prin acele cauze, fără însă să se poată întemeià pentru aceasta pe art. 57. Garraud, ed. II, vol. I, No. 254; Ch. et Hélie, vol. I No. 362.

4. — Alienaţia mintală nu este o cauză de iresponsabilitate, decat dacă există în momentul acţiunei. Garçon. art. 64, No. 8.

5. Interdicţia, chiar pronunţata înaintea comiterei faptului, nu atrage prezumţia legală de iresponsabilitate penală. Garraud, ed. II. vol. I, No. 257; Blanche, vol. II. No. 178; Cas. 1856 (Dalloz, 1857, p. I, p. 77).

6. Doctrina şi jurisprudenţa admit astăzi că voinţa omului poate să fie mai mult sau mai puţin alterata sau condiţionată, astfel că răsponsabilitatea, fără să dispară, ar trebuì atunci să fie considerată ca atenuată. Cas. 1885 (Garraud, ed. II, vol. I, No. 256); Garçon, art. 64, No. 15.

7. — Asupra chestiunii de a se şti dacă alienatul este ras-

ponsabil de faptele comise într'un moment de luciditate, vezi Garraud, ed. II, vol, I, No. 214, nota 24; Laborde, No. 129; Garçon, art. 64, No. 17.

8. Beţia nu este o cauză de scuză a crimelor, delictelor şi contravenţiilor şi deci nu trebue sa faca obiectul unei chestiuni speciale la juraţi. Acest punct este constant in jurisprudenţa. Garçon, art. 64, No. 27.

9. Juraţii ca şi judecătorii corecţionali au dreptul să raspunză negativ la chestiunea culpabilităţii, dacă constată că beţia a nimicit responsabilitatea, sau să acorde circumstanţe atenuante în caz când responsabilitatea a fost numai diminuată. Prin urmare, Curtea de Casaţie nu poate sa caseze o decizie care ar admite circumstanţe atenuante sau ar înlatură orice răspunsabilitate pentru motivul că prevenitul a fost în stare de beţie. Garçon, art. 64, No. 31.

10. Criminaliştii admit ca pasiunile in gradul lor cel mai inalt nu pot sa constitue o cauză de iresponsabilitate şi să fie astfel asimilate cu o demenţa parţială. Garraud, ed. II, vol. I, No. 267; Laborde, No. 136; Haus, vol. I, No. 699; Blanche, vol. II. No. 203.

11. Când un individ este isbit de alienaţie mintală în timpul duratei instrucţiei, acea procedura trebue să fie întreruptă in virtutea principiului libertaţii apărării. Garraud. ed. II, vol. I, No. 259; Garçon, art. 64, No. 43 şi toţi autorii citiţi acolo.

12. Chestiunea de a se şti dacă acuzatul este in stare de demenţa când compare înaintea sa şi dacă este în stare să se apere singur, trebue să fie decisa de Curte, iar nu de juraţi. Atunci când Curtea a lasat afacerea să'şi urmeze cursul sau în lipsa vre-unei reclamaţii sau concluzii. prezumpţia este că Curtea a crezut că acuzatul erà sănătos la minte in momentul judecaţii. Garçon. art. 64, No. 46 şi urm.

13. Când nebunia a survenit in timpul judecaţii recursului sau în caz cand recursul a fost făcut de un nebun in interval lucid, Curtea de Casaţie trebue să se abţie a judecà pană când se va stabili că recurentul este in stare să'şi prezinte apărarea. Cas. 1859 (Dalloz, 1860, partea I, pag. 55. Cas. 1886).

14. Termenele de apel şi de recurs sunt suspendate prin alienaţia mintală. Blanche, vol. I, No. 198; Ch. et Hélie, vol. I, No. 365.

15. In acest caz pedeapsa nu trebue să fie întreruptă. Garçon, art. 64, No. 55. Vezi asupra acestei chestiuni, dacă trebue sau nu să fie întreruptă: Garraud, ed. II, vol. I, No. 259; Blanche, vol. II, No. 200; Ortolan, vol. II, No. 1770.

16. In caz cand reclama a survenit după condamnare, pedepsele privative de libertate nu trebuesc să fie executate. ci condamnatul trebue să fie pus într'un stabiliment special. Garçon, art. 64, No. 54.

Art. 58. — Nu este nici crimă nici delict când fapta va fi săvârşită din cauză de legitimă apărare.

Apărarea este legitimă când este necesară spre a respinge un atac material, actual şi injust, în contra persoanei sale sau a altuia.

Se socoteşte ca legitimă apărare şi cazul când agentul, sub imperiul turburării, temerii sau teroarei, a trecut peste marginile apărării. (c. p. 256, 257; c. civ. 956 şi urm.; art. 222 cod. just. milit.; p. fr. 328, 329; p. pr. § 41).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Legiuitorul, definind şi caracterizând prin art. 58 c. p. faptul justificativ al legitimei apărari, a manifestat virtualmente prin aceasta chiar voinţa ca un acuzat să nu fie declarat neculpabil decât sub condiţiune ca împrejurările ce el ar invocà în favoarea sa, să constitue legitima aparare recunoscută de lege ca atare. Dar această dorinţa nu poate fi ajunsă dacă preşedintele curţii cu juraţi, in caz când acuzatul invoacă excepţiunea legitimei apărări, apreciând împrejurarile invocate şi gasindu-le că constituesc legitima apărare definită de lege n'ar formula-o juraţilor sub formă de întrebare specială spre a-i pune în necesitate de a se pronunţà asupra existenţei acelor împrejurări. (Cas. II, 182 din 19 Main 69, B. p. 172).

2. Din obligaţiunea dar a preşedintelui de a face din legitima apărare obiectul unei speciale întrebări, rezulta obligaţiunea sa de a nu pune în întrebare de cât împrejurările invocate de acuzat spre apărarea sa, iar nu altele, şi acestea numai atunci când le ar găsì că ele constituesc legitima aparare. Aceasta întrebare trebue să conţină elementul esenţial al legitimii apărări, care constă în atacul la care, dupa acuzat, se afla expusa persoana ce el pretinde că a voit sa apere comiţând crima. (Cas. II, 182 din 19 Mai 69, B. p. 172).

3. — Spre a puteà fi cineva condamnat la despăgubiri pentru un fapt al său ce a putut să producă altuia un prejudiciu. trebue ca acel fapt să fie lui imputabil ca o greşeală (art. 998

c. civ.), de unde rezultă că dacă cineva uzează de un drept recunoscut lui de lege nu este responsabil de rezultatele prejudiciabile altora când el nu depășește în uzul său peste marginele arătate lui de lege. Astfel fiind, de vreme ce apărarea este recunoscută de lege, când ea este circumscrisă in marginele prescrise de lege, fapta săvârșită din cauză de legitimă apărare nu este pedepsită de legea penală (art. 58 c. p.). Este dar evident că cineva în caz de legitimă apărare nu poate fi responsabil nu numai în fața legei penale, dar nici în fața legii civile, caci faptul său, savârșit din cauză de legitimă apărare, nu-i poate fi imputabil nici chiar ca greșeală, de oarece uzează de un drept acordat lui de lege, afară numai când s'ar dovedi că a excedat marginele unei legitime apărări, căci în asemenea caz excesul i se poate imputà ca o greșeală și, prin urmare el poate fi civilmente responsabil pentru prejudiciul rezultat din acel exces. (Cas. II, 664 din 24 Nov. 73, B. p. 258).

4. Legitima apărare constitue o cestiune de fapt care trebue să faca obiectul unei cestiuni separate ce trebue a se pune juriului, deoarece legitima apărare intră în domeniul scuzelor legale admise de lege pentru ușurarea sau apărarea de pedeapsă a acuzatului. (Cas. II, 218 din 9 Iunie 76, B. p. 332).

5. In lipsa unei cereri din partea acuzatului de a se pune juraților cestiunea legitimei apărări, președintele este liber de a pune sau nu o asemenea întrebare, după cum crede că dânsa rezultă sau nu din desbateri; însă nepunerea unei cestiuni în această privință nu poate constitui un motiv de casare, decât numai atunci când a fost propusă de apărare și ne făcută de președinte. (Cas. II, 241 din 25 Apr. 89, B. p. 489).

6. Punerea unei chestiuni la jurați, în privința legitimei apărări, nu este necesară, căci punerea primei chestiuni dacă acuzatul este culpabil, însemneaza și are de scop a se ști dacă acuzatul a avut conștiința și voința de a comite crima. Dacă acuzatul se află in una din acele imprejurări care inlătură sau a l t e r e a z ă acea conștiință sau acea voință, dacă acuzatul se află în staie de nebunie sau de beție, sau de legitimă apărare, este invederat că jurații lămuriți de altfel prin apărare, prin dezbaterile urmate asupra faptelor și împrejurarilor comiterei crimei, precum și prin expunerea președintelui juraților asupra insemnătații chestiunei este culpabil, și dacă jurații vor fi convinși că imprejurarea în care s'a aflat acuzatul, în momentul comiterei crimei, a fost de natură a inlătura voința și conștiința acuzatului, ei vor răspunde în mod n e g a t i v la întrebarea este culpabil ; iar dacă jurații vor fi convinși că acuzatul nu s'a aflat intr'o împrejurare care a înlăturat sau alterat voința și conștiința acuzatului, ei vor răspunde în mod afirmativ la întrebarea este culpabil . Ast-

fel, in chestiunea este culpabil imputabilitatea crimei este cuprinsă în întregime şi de aceea punerea unei chestiuni separate in privinţa legitimei apărări nu poate fi cerută. (Cas. II, 267 din 28 Mai 90, B. p. 736).

7. Judecătorii fondului sunt suverani să aprecieze, după probele ce li se produc, dacă în materie de crime şi delicte agentul a fost sau nu în caz de legitimă apărare, fără ca această apreciaţiune să cadă sub controlul curţii de casaţie, deoarece ea se deduce numai din cestiuni de fapt. (Cas. II, 293 din 11 Iun. 90, B. p. 839).

8. Asupra legitimei apărării nu se poate pune juraţilor o chestiune separată, ea fiind virtual coprinsă in chestiunea de drept a culpabilităţei, (Cas. II, 85 93, B. p. 163).

9. Legitima aparare fiind una din cauzele prevăzute de codul penal de natura a apara de pedeapsă pe inculpat, judecatorul fondului este ţinut să se pronunţe asupră-i. (Cas. II. 469/93. B. p. 917).

10. Legitima aparare fiind de natură a desfiinţă culpabilitatea prevenitului, se atacă dreptul de aparare cand judecătorul fondului respinge ascultarea martorilor propuşi spre à se dovedi aceasta. (Cas. II, 569/93, B. p. 1155).

11. Mijlocul intemeiat pe faptul că prevenitul se găseà în legitimă apărare, cata să fie produs judecătorului de fond in mod clar şi precis; de unde urmează că, dacă într'un delict de lovire imputat prevenitului, acesta s'a mărginit a declarà că reclamantul voind să-l lovească, dânsul s'a apărat şi poate atunci să'l fi lovit, din aceasta nereeşind că dânsul a propus instanţei de fond cum că a fost în legitimă apărare, nu constitue o omisiune esenţială din partea ei dacă n'a discutat că dansul se aflà sau nu în stare de legitimă apărare. (Cas. II, 493 din 24 Oct. 1894, B. pag. 1009).

12. In sistemul legislaţiunei române nu se cere ca asupra legitimei apărări să se pună o chestiune separată. (Cas. II, 123 95, B. p. 227).

13. Starea de beţie a unui acuzat în momentul săvarşirei crimei nu poate constitui o scuză din cele prevăzute de lege. (Cas. II, 539 97, B. p. 1250).

14. Nu comite un exces de putere curtea care respinge cererea aparatorului unui acuzat care cere o expertiza medicala spre a constatà starea mintală a acuzatului, când insuşi acuzatul declară Curţei că n'a fost niciodată nebun, că are cunoştinţă de modul cum a săvârşit crima, susţinând numai ca ar fi fost în stare de beţie când a săvârşit-o. (Cas. II 489/97, B. p. 1141).

15. Prin faptul că o instanţă judecatorească recunoaşte culpabilitatea unui prevenit, dat judecăţei pentru delictul de lovire, prin aceasta implicit, recunoaşte că dânsul nu erà în legitimă apărare cand a comis delictul. (Cas. II, 454/97, B. p. 1093).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — După Garçon (art. 328, No. 8) fondamentul legitimei apărări este următorul: societatea încetează de a pedepsi pentrucă interesul său real nu mai cere aceasta. Fără îndoială că nimeni nu trebue să-şi facă dreptate singur, dar acela care se apără nu pedepseşte pe altul, ci vrea să scape de un pericol. Societatea, fiind instituită pentru a protege pe individ, nu are dreptul să-l împiedice de a-şi asigurà el insuşi persoana sa, când societatea se găseşte în imposibilitate să facă ea acest lucru. S'a observat că teama de o apărare individuală înspăimântă pe răufăcători tot atât cat şi o represiune viitoare şi adesea nesigură, contribuind astfel la menţinerea ordinei sociale.

2. — Acela care este atacat şi cere este pus, după expresia legală, în nècesitatea de a sè apăra, poate să facă agresorului său orice rău indispensabil pentruca dreptul său să fie salvgardat. Aceasta este limita reacţiunei defensivă. Garraud, ed. II, vol. I, No. 305 şi Ortolan, vol. I, No. 424 şi 425. Dar acest din urmă autor recunoaşte, cu toate acestea, că sunt cazuri în care persoana atacată trebue să facă o comparaţiune între răul pe care vrea să evite şi acela pe care ar fi obligată să-l facă pentru a se apăra.

3. — Garçon (art. 328 No. 13), crede că nu mai este legitimă apărarea atunci când între atac şi apărare este o disproporţie manifesta şi evidentă şi că această idee fundamentală a unei proporţiuni între apărare şi agresiune se găseşte clar exprimată în deciziunile jurisprudenţei.

4. — Posibilitatea de a se sustrage prin fugă dela pericolul de care cineva este ameninţat lasă să subsiste dreptul de legitimă apărare. Blanche, vol. 5, No. 67.

5. — Pentruca să fie legitimă apărare nu este suficient ca atacul să fie îndreptat în contra averei unei persoane sau in contra onoarei, ci trebue să fie îndreptat în contra persoanei fie pentru a-i răpi viaţa fie pentru a-i cauza rănire, fie pentru a încercà un viol. Ch. et Hélie, tom. 4, pag. 179; Ortolan, vol. I, No. 422 şi Garraud, ed. II, vol. I, No. 300.

6. Garçon (art. 328, No. 48) este de părere că apărarea averei unei persoane este legitimă dacă nu este excesivă.

7. Omorul sau lovirile şi rănirile, comise din eroare, în

stare de legitimă apărare sunt justificate de oarece legitima apărare se apreciază in mod subiectiv. Astfel, dacă cineva fiind atacat de nişte hoţi trage asupra lor cu ó armă de foc şì omoară pe un trecător, autorul acestui omor nu este culpabil, de oarece el a crezut ca a lucrat pentru apărarea sa. Garçon (art. 328. No. 58). Tot acest autor crede inca ca omorul ar fi justificat errore personae, cum ar fi cazul când cineva fiind lovit şi ranit cu un cuţit pe la spate şi la întuneric şi daca se intoarce şi greşind persoana autorului trage un foc de puşcă asupra unui trecător.

8. — Se considera ca actual nu numai atacul realizat şi consumat dar şi atacul iminent, caci acela care este obiectul unei agresiuni, nu este ţinut sa aştepte pentru a se apăra pana ce va fi lovit, căci atunci apararea sa va fi tardivă şi ineficace. Dalloz, crimes c. pers. No. 325; Garraud, ed. II, vol. I, No. 304.

9. Dacă pericolul a incetat apararea nu mai este justificată. Chestiune de fapt şi greu de rezolvat pentru a şti momentul precis în care a încetat apărarea şi a început crima. C. apel, Douai din 28 Marte 1899.

10. Femeea adulteră şi complicele sau ameninţaţi cu moartea de către barbatul care i-a prins in flagrant-delict în casa conjugală au dreptul să'l omoare pentru a se apăra, căci legea nu autoriză pe bărbat să-i omoare şi'l scuză numai, astfel ca agresiunea lui este injusta. Garraud, ed. II, vol. I, No. 303; Ch. et. Hélie, vol. IV, No. 1490.

11. Legitima apărare nefiind o scuză ci un fapt justificativ care exclude orice urmarire, trebue să fie constatată de catre jurisdicţiunile de instrucţie. Ea nu trebue sa fie pusă la juraţi ca o chestiune specială, căci este implicit cuprinsa in chestiunea generala a culpabilitaţĭ. Cu toate acestea prezidentul poate. fara nici o nulitate sa intrebe pe juraţi asupra legitimei apărări printr'o chestiune specială. Garçon, art. 328, No. 107 şi urmat.

Art. 59. Nici o crimă sau delict nu poate fi scuzat, nici pedeapsa nu se va putea micşorà, decât în cazurile şi în circumstanţele acelea în care legea declară fapta scuzabilă sau permite de a aplicà o pedeapsă maĭ puţin riguroasă. (c. p. 50, 53, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 92, 99, 116, 159, 174, 197, 250, 257, 274, 276, 281, 282, 307, 329, 364; c. com. 878; pr. p. 363; cod. just. milit. 126, 195, 222; p. fr. 65).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Invocarea unui *alibi* din partea acuzatului, nu constitue o scuză în sensul legal al expresiunii, ci ea este un simplu element de neculpabilitate, care intră în cestiunea generală este sau nu culpabil acuzatul . (Cas. II. 263 din 11 Iulie 69, B. p. 197).

2. Ordinul superiorului nu scuteşte pe inferior de răspunderea penala. (Cas. II, 166 din 13 Mai 69, B. p. 165).

3. Oricine este responsabil pentru o infracţiune la legea penală dacă nu se găseşte într'un caz care justifică faptul său. precum este starea de smintire sau de legitimă apărare. Şi infracţiunile ce s'ar comite în urma unei provocaţiuni nu sunt justificabile. ci numai scuzabile în care caz imputabilitatea faptului nu dispare, ci numai pedeapsa se micşorează. Cazurile de justificare sau de scuză nu sunt lăsate în atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Cazurile de scuză. nu instanţele de instrucţiune sunt în drept a le examinà şi a hotărî despre efectele lor, ci numai judecătorii de represiune cari singuri sunt competinţi a le aprecià şi în urmă a reduce pedeapsa. Instanţele de instrucţiune numai atunci pot declarà că nu este caz de urmărire când nu vor găsì destule indicii de culpabilitate sau nu vor gasì urme de vreo infracţiune pedepsită de legea penală. (Cas. II, 59 din 6 Febr. 70, B. p. 49).

4. Prin nici un text de lege nu se ocrotesc de pedeapsa servitorii cari, din ordinul stăpânului lor, comit fapte pe cari le cunosc că sunt oprite de lege. (Cas. II. 38 din 29 Ianuarie 82, B. p. 106).

5. Nu este imputabil servitorilor faptul taerii de lemne, când acel fapt l'au comis din ordinul vechilului moşiei, la care ordin, ei ca servitori, puşi la dispoziţiunea vechilului, nu puteau rezistà. (Cas. II, 323 din 9 Iulie 84. B. p. 397).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Scuza se poate defini, într'un mod general că este un fapt prevăzut de lege. care are de efect să micşoreze pedeadsa sau chiar sa o ridice de tot. Garçon, art. 65, No. 1; Garraud, ed. II, vol. II No. 603; Blanche, vol. II. No. 219.

2. Scuza, chiar acea care ridică orice pedeapsă, se deosibeşte de faptul justificat prin aceea că ea presupune un delict comis şi un agent responsabil. pe când dacă există un fapt justificativ nu este nici crimă nici d e l i c t şi autorul actului nu este culpabil. Asemenea nu trebue sa se confunde scuza care atenuează pedeapsa cu circumstanţele atenuante, căci deşi ambele cauze îndulcesc pedeapsa, totuşi scuzele sunt enumarate limitativ de lege, pe cand circumstanţele atenuante sunt lăsate la aprecierea judecătorului. Garçon, art. 65, No. 2 şi 3.

3.—Efectul scuzei este adesea

de a transforma o pedeapsă criminală întruna corecţională. De aci s'a născut celebra controversă de a se şti, dacă în acest caz crima devine un delict. Garçon, art. 1, No. 36; Garraud, ed. I, vol. I, No. 86; Villey, pag. 479.

Art. 60. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Afară de cauzele de scuze anume prevăzute de lege, mai sunt şi alte cauze de micşorarea pedepsei, lăsate cu totul la apreciarea juriului sau a judecătorului corecţional, care se numeşte circumstanţe atenuante.

Când juriul va declară că există în favoarea acuzatului recunoscut culpabil circumstanţe atenuante, pedepsele ce pronunţă legea în contra unor asemenea acuzaţi se vor modifică după cum urmează:

Dacă pedeapsa ce pronunţă legea este munca silnică pe viaţă, curtea va aplică pedeapsa muncei silnice pe timp mărginit sau reclusiunea.

Dacă pedeapsa este aceia a muncei silnice pe timp mărginit, curtea va aplică pedeapsa reclusiunii sau maximum închisorii.

Dacă pedeapsa va fi aceia a reclusiunii, detenţiunii, degradaţiunii civice sau maximum închisorii corecţionale, curtea sau tribunalul va aplică închisoarea corecţională, fără a o putea reduce la mai puţin de 1 an.

Curtea va putea încă aplică şi o amendă dela 250 până la 750 lei [2]).

In caz când legea pronunţă maximum unei pedepse criminale, curtea va aplică minimum aceleiaşi pedepse, sau chiar pedeapsa ce vine cu un grad mai jos.

---

[1]) In vechiul art 60 la alineatul 5, după cuvântul degradaţiunei civice», nu figurau cuvintele sau maximum închisorii corecţionale». Asemenea la al. 8, în loc de «minimum de 15 zile», era «minimum de 6 zile

[2]) Conform art. 399 al II c. p., amenda aplicabila în specie este de la 250 750 lei noui.

Dacă legea pronunţă pedeapsa închisorii sau aceia a amendei, şi dacă tribunalele corecţionale vor constată circumstanţe atenuante, ele sunt autorizate, chiar în caz de recidivă, a reduce pedeapsa închisorii până la minimum de 15 zile, şi chiar mai jos; precum asemenea şi pedeapsa amendei până la minimum de lei 26 [1]. şi chiar mai jos. Tribunalele pot să substitue, în asemenea caz, închisorii amenda, fără însă să se poată coborî, în nici un caz, mai jos de simplă poliţie. (c. p. 7, 9, 59; pr. p. 365, 371; cod. just. milit. 128, 191, 258; p. fr. 463).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Circumstanţele uşurătoare au de scop a uşură pedeapsa acuzatului faţă cu gravitatea faptului pentru care este recunoscut culpabil. dar nu şi a şterge orice efect al circumstanţelor îngreunătoare cari ar rezultà din alte fapte, ca cumulul de delicte şi recidiva. (Cas. 29 din 23 Ian. 73, B. p. 4).

2. Dreptul de a acordà circumstanţe atenuante îl au când juraţii, cand judecatorii corecţionali, dupa cum se anunţă prin primul aliniat al art. 60 c. p., iar aliniatele II, III şi următoarele au de scop a reglementà şi arată cazurile în care juraţii sau judecătorii corecţionali pot acordà circum-

[1] Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabila în specie nu poate fi mai mica de 26 lei noui.

stanţe atenuante. Or, după aliniatele 2—5, juraţii pot declarà că există circumstanţe atenuante decâteori faptele sunt pedepsite cu muncă silnică pe viaţă sau pe timp mărginit. cu recluziune, detenţiune sau degradaţiune civică; aşa fiind, juraţii pot declarà existenţa de circumstanţe atenuante numai cand faptele asupra cărora au a se pronunţà sunt crime, conform art. 1 şi 7 c. p. In opoziţiune cu acestea, aliniatele 8 şi 9 arată că judecătorii corecţionali au dreptul de a constatà circumstanţe atenuante cand legea pronunţă pedeapsa inchisorii sau aceea a amendei, a lică cand este vorba de delict. Rezulta dar din aceste dispoziţiuni ale art. 60 că juraţii pot acordà circumstanţe atenuante numai cand faptele sunt crime. Prin urmare, când faptele asupra cărora au a se pronunţà juraţii s'au desbrăcat de caracterul de crime şi sunt reduse la simple delicte, atunci juraţii nu mai au dreptul de a acordà circumstanţe atenuante, şi acest drept rămane a se exercità de către cei ce'l pot exercità in materie de delicte, adică de judecătorii corecţionali sau de asesorii curţii cu juraţi. Această interpretare se justifică nu numai prin chiar textul art. 60 c. p., ci şi prin consideraţiunea ca în Franţa se propusese la 1832 un amendament prin care se acordà juraţilor dreptul de a declarà circumstanţe atenuante şi când faptele asupra căror aveau a se pronunţà sunt delicte; dar acel amendament nefiind adoptat a rămas constant că juraţii nu au dreptul a declarà circumstanţe atenuante decât când faptele sunt crime. Dar legea franceză fiind adoptată la noi în tocmai incat priveşte această materie, nu poate fi indoială că şi la noi juraţii nu pot acordà circumstanţe atenuante decât numai când faptele sunt crime. Căci. dacă judecătorul, în aplicarea unei legi străine, nu are a ţine seamă de jurisprudenţa ţărei dela care a adoptat legea, sau de explicările teoretice ale autorilor străini asupra acelei legi, decât numai spre convingerea lui teoretică, el insă trebue sà admită voinţa legiutorului străin, manifestată într'un mod neîndoelnic prin lucrările preparatorii din acea ţară ca voinţă a legiuitorului român, întrucat acesta nu a modificat dispoziţiunile legei străine adoptate. De altfel, nu s'ar puteà zice că juraţii ar aveà dreptul a declarà circumstanţe atenuante şi în materie de delicte, fiind că ei ar aveà plenitudinea jurisdicţiunei, deoarece acest principiu nu poate servì spre a acordà juriului facultăţi cari nu'i sunt acordate prin voinţa legei. (Cas. II, 296 din 28 Aug. 78, B. p. 295).

3. Legiuitorul. prin art. 60, nefixând nici o limită a dat judecătorului o facultate suverană de a aprecià şi fixà quantumul amendei, echivalent cu pedeapsa închisorii, cand schimbă acea inchisoare in amendă, ţinand compt de diferitele circumstări ale faptului şi ale caracterului persoanelor, astfel ca această schimbare de

pedeapsă să nu facă să dispară una din insuşirile pedepsei, care este aceea de a influenţă asupra condamnatului prin represiune. Şi această fixare a amendei, *ex personarum conditione et rerum qualitate,* făcută *a posteriori,* satisface, după împrejurări, mai bine principiul care repausă pe interpretarea totdeauna favorabilă a legilor penale decât orice altă soluţiune. Şi faţă cu regula, contestabilă in dreptul nostru, că amenzile nu pot să fie arbitrarii, adică lasate absolut la aprecierea magistraţilor, s'ar puteă concede cel mult că judecătorii sunt datori să fixeze amenda, in ipoteza in care ne preocupă, în limitele dela minimum la maximum pedepselor carecţionale. Incât se atinge însă de aceasta de pe urmă normă, la noi nu se găseşte un monument de legislaţiune analog ordonanţei franceze din 1669 (art. 32, lit. 27) care să oprească a se lăsa amenzile absolut la înţelepciunea şi la prudenţa judecătorilor. Apoi, fixarea unei limite *a priori* în sens că amenda nu poate să excedeze minimum pedepsei corecţionale, adică leĭ 26, pe motiv că în sistemul art. 60 c. p., facultatea înlocuirei închişorii prin amendă ar sta în strânsă legătură cu reducerea amenzii, autorizată de acest articol până la minimum de 26 lei, ar face mai d'inainte imposibilă o estimare a amenzii după condiţiunea persoanelor, contra regulei: *mitius est agendum cum pauperibus quam cum divitibus cum agitur de poena pecuniaria.* Şi sistemul globirei proporţionale cu averea contravenienţilor, nu este străin legislaţiunei noastre: art. 174 c. civ. Nicĭ deosebirea făcută de legislaţiunile noastre anterioare, în privinţa aplicărei pedepselor între clasele de sus şĭ clasele de jos n'a perit încă din moravurile ţării. Iar ordinea socială care repauză astăzi mai cu seamă pe acestă deosebire care domneşte şi în afară de domeniul legei penale, nu va face loc unei stari de lucruri mai satisfăcătoare decât prin instituirea unei administraţiuni durabile şi solid organizată, care să intervie puternic şi cu o măsură egală intre proprietari şi ţarani, intre stăpânĭ şi slugi, etc. In fine, în caz de dubiu, dacă este nevoe de o interpretare a legei, prin apreciarea rezultatelor, precum este cazul nostru, trebue să recurgem la regulele deduse din cultura noastră juridică, iar nu la sorginte străine care n'au avut nici o influenţă asupra dezvoltărei dreptului nostru. Or, apreciand rezultatele ce ar da diferitele interpretări, trebue să determinăm sensul legii preferind rezultatul cel mai favorabil după starea culturei in care ne aflăm şi care singur poate satisface interesele legitime ale indivizilor şi ale societăţii. In ceeace priveşte art. 28 c. p., el nu are aplicaţiune în specie, de oarece acest articol prevede cazul cum să se urmeze când cel condamnat la amendă este insolvabil, chestiune care nu formează obiectul speciei noastre. (Cas. II. 334 din 5 Sept. 79. B. p. 677).

4. Legiuitorul, prin art. 60 c. p., ocupându-se special de circumstanţele uşurătoare, vorbeşte de juriu ca şi de judecătorul corecţional; şi aceasta tocmai pentru că şi unul şi altul sunt datori să le aplice de câte ori cred că pot a-şi aveà existenţa lor. De aceea, prin art. 365 pr. p., se şi pune îndatorire preşedintelui curţei cu juraţi de a înştiinţà pe juraţi sub pedeapsă de nulitate, că pot să acorde circumstanţe uşurătoare pentru acuzaţi când ar fi convinşi că există atari circumstanţe. In materie corecţională judecătorii au facultatea sa acorde sau nu circumstanţe uşurătoare inculpatului. In materie criminală insă judecătorii curţii cu juraţi sunt legaţi de verdictul juraţilor cari a acordat circumstanţe uşurătoare, şi sunt obligaţi a le ţine in seama cand aplica pedeapsa acuzatului, şi această obligaţiune o au chiar cand acuzatul nu mai merita pedeapsa criminală, ci corecţionala, din diferite imprejurări, pentru ca asesorii curţii cu juraţi, când din diferite împrejurări faptul se califică delict, nu incetează de a judecà tot in criminal. Astfel fiind, ei nu pot nesocoti verdictul juraţilor care a acordat circumstanţe uşuratoare. Caci dacă judecătorul în corecţional, având indoita calitate de judecator al faptului şi de judecator al dreptului in acelaş timp, când gaseşte el însuşi ca exista circumstanţe uşurătoare in favoarea inculpatului recunoscut culpabil, este dator să le aplice; cu atât mai mult magistraţii curţii cu juraţi sunt datori a aplicà pedeapsa în sensul vedictului care a admis circumstanţe uşurătoare. Mai ales că circumstanţele uşurătoare fiind de natură a influenţa asupra gradaţiunei pedepsei, este raţional ca judecătorul care aplică pedeapsa să ţină compt de circumstanţele uşurătoare declarate de judecătorii fondului. Căci din nicio dispoziţiune din lege nu rezultă că magistraţii curţii cu juraţi pot să înlăture circumstanţele uşurătoare atunci când după declaraţiunea juriului este a se aplicà pedeapsa corecţională. A admite că juriul trebue să se abţină de a declarà circumstanţe uşuratoare atunci cand pedeapsa ce s'ar putea aplicà după verdictul său este o pedeapsă corecţională, este a admite că juraţii sunt şi judecătorii dreptului, ceeace nu a fost în intenţiunea legiuitorului care, cu scop de a nu se amestecà juriul în cestiunea dreptului, a însărcinat special pe magistraţi cu pronunţarea pedepsei. A admite asemenea ca magistraţii curţi cu juraţi pot sa nu ţina în seamă, în aplicarea pedepsei circumstanţele uşuratoare pronunţate de juraţi şi cari aduc o reducere în culpabilitatea agentului, este a admite că juriul, în judecata faptelor nu ar aveà deplinătatea jurisdicţiunei în declaraţiunea gradului culpabilitaţii, şi ca o parte din acea jurisdicţiune ar trece la magistraţii curţii cu juraţi, cari pronunţă pedeapsa numai asupra faptului cum este declarat de juraţi, ceeace este inadmisibil. In ade-

văr, art. 60 c. p., nu cuprinde nici o dispozițiune din care să rezulte teoria contrarie. Din contra, litera și sensul acelui articol confirmă teoria de mai sus prin dispozițiunea sa finală prin care, cu mărginirea că pedeapsa nu se poate coborî mai jos de simplă poliție, dispune că tribunalul corecțional, la caz de circumstanțe ușurătoare, recunoscute, poate să coboare penalitatea și până la amendă; și ceeace pot tribunalele corecționale care judecă în fapt și în drept, nu poate să fie negat pentru magistrații curții cu jurații cari aplică pedeapsa și sunt datori a o aplica conform cu verdictul juraților. Cas. secț.-unite 6 din 10 Sept. 81, B. p. 683).

5. Circumstanțele atenuante, lăsate de legiuitor în aprecierea judecătorului, fiind de natură a influența asupra gradului de culpabilitate al autorului unui fapt și a determina culpabilitatea sa concretă, relativă și individuală, culpabilitate ce în realitatea lucrurilor este singura ce se judecă înaintea instanțelor judecătorești, este logic și rațional ca judecătorul ce are a se pronunța asupra culpabilității să fie în drept a se pronunța și asupra existenței acelor circumstanțe. Deci, dacă jurații judecă culpabilitatea unui acuzat, tot ei sunt în drept a se pronunța și asupra existenței circumstanțelor atenuante. Și nimic în textele legii nu autoriză a se crede că legiuitorul a voit a deroga la acest principiu. Dacă art. 365 pr. p. vorbește de juriu în materie criminală, este că în regulă generală juriul nu se pronunță decât în materie criminală asupra culpabilității autorului unui fapt. Și dacă art. 60 c. p. vorbește în privința circumstanțelor atenuante de juriu sau de judecătorul corecțional, este tocmai pentru că în unele cazuri juriul iar în altele judecătorul corecțional este în drept a se pronunța asupra acestei culpabilitați. Și cu nimic din lucrarile pregătitoare ale legiuitorului nostru nu se dovedește intențiunea sa în această privință; și oricât de clare s'ar considera asupra acestui punct lucrările pregătitoare ale articolului original, din care articolul nostru 365 pr. p. a fost tradus, nu poate dovedi într'un mod manifest ideia și a legiuitorului nostru de a voi să deroge dela un principiu pe care rațiunea l impune. Către acestea, dacă s'ar admite că juriul nu este în drept a declara în materie corecțională, în caz când el, într'un mod excepțional judeca în asemenea materie, circumstanțe atenuante și că declarațiunea sa nu este obligatorie pentru judecătorul chemat a aplica legea, s'ar ajunge, pentru a fi logic, la aceasta circumstanță irațională că, cu toate că în materie de delicte politice și de presă, singurii judecători ai faptului, după art. 105 din constituțiune, sunt jurații, acești jurați nu voi fi în drept a se pronunța asupra culpabilității considerată într'un mod concret; și că alți judecători, pe cari constituțiunea

a voit însă să'i excludă dela judecarea faptului în aceste cazuri, au a judeca o parte din această culpabilitate şi a judea acea parte individuală şi relativa care, dacă nu poate trage cu sine achitarea acuzatului, face adeseori a micşora culpabilitatea lui, şi pe care, tocmai pentru că legiuitorul a crezut'o că exista in delictele de asemenea natura, mai mult decat in oricare altele, le-a dat juriului a le judeca. (Cas. II, 409 din 30 Oct. 85, B. p. 792).

6. Astfel, când, în materie de delict de presă, asesorii curţei cu juraţi acorda circumstanţe atenuante, fară să ţina socoteala de verdictul juraţilor prin care nu se recunoaşte în favoarea inculpatului asemenea circumstanţe, violează şi interpretă greşit dispoziţiunile art. 60 c. p. şi 105 din constituţiune. (Cas. II, 387 din 22 Oct. 86, B. p. 828).

7. Pe cat timp in legea vamală şi in legea monopolului chibriturilor şi cărţilor de joc nu este prohibit judecatorului de a aplica circumstanţe uşurătoare în cazurile de delicte acolo prevăzute, judecătorul trebue să aplice dreptul comun. Dar, după dreptul comun, circumstanţele atenuante se acordă in orice fel de delicte. Or, faptul de a importa fraudulos chibrituri în ţara este calificat ca delict, întru cât pedeapsa prescrisă de lege este dela 5 zile pană la 3 luni inchisoare; ca atare se pot acorda circumstanţe atenuante in această materie. (Cas. II, 462 din 19 Nov. 86, B. p. 905).

8. Legiuitorul când a gradat pedepsele a avut in vedere gravitatea pedepsei, fără a se uita la durata ei. Deci, când curtea condamnă pe cel declarat culpabil de omor neizbutit cu circumstanţe atenuante, la 7 ani recluziune, face o justă aplicaţiune a legei, fara a se putea zice că pedeapsa aplicată este mai mare decât aceea ce i s'ar fi cuvenit dacă ar fi fost condamnat la munca silnică pe timp mărginit. (Cas. II, 332 din 26 Iun. 87, B. p. 612).

9. Faptul de a ţine debit clandestin de chibrituri, fiind calificat delict, se pot acorda circumstanţe atenuante. (Cas. II, 546 din 9 Dec. 87, B. p. 1032).

10. Legea noastră penala, în gradarea pedepselor, pune pedeapsa amenzii după aceea a inchisorii, de unde rezultă că, oricare ar fi quantumum ei, ea este o pedeapsă cu un grad mai jos decat aceea a închisorii Afara de aceasta, art. 60 c. p. nu prevede decât quantumum dela minimum amenzii, de unde rezultă că maximum este lăsat la facultatea judecătorului de fond. Aceasta teorie a legeĭ noastre penale se confirma şi prin dispoziţiunea art. 28, al. II şi III c. p. care da judecătorului facultatea de a inlocui, in caz de insolvabilitate a prevenitului, amenda prin închisoare, dispunând că oricare ar fi quantumum amenzii, ea nu va putea fi inlocuită prin o inchisoare mai mare de un an. (Cas. II, 469 din 11 Nov. 88, B. p. 976).

11. După art. 18 legea

monop. chibrit. în nici un caz amenda nu poate fi mai mică de 100 lei; deci faţă cu dispoziţiunile clare ale acestui text de lege, chiar admiţându-se circumstanţe uşurătoare in favoarea contravenientului, tot nu se poate reduce amenda la mai puţin de 100 lei. (Cas. II, 179 din 17 Mart. 89, B. p. 355).

12. Contravenţiunea la legea monopolului tutunurilor, ce se pedepseşte cu o amendă mai mică de 26 lei, conform art. 1 c. p., fiind o contravenţiune, tribunalul nu poate acorda în specie circumstanţe atenuante, de oarece art. 60 c. p. dă drept judecătorilor să acorde circumstanţe uşurătoare numai in materie de delict şi crime. (Cas. II, 317 şi 318 din 31 Mai 89, B. p. 577).

13. După cum rezuta din cuprinderea art. 60 c. p., circumstanţele atenuante sunt lăsate la facultatea juriului in materie criminală, şi a judecatorului corecţional în materie corecţionala propriu zisă; şi prin analogie nu se poate acorda aceasta facultate judecătorului in materie de contraventiune, in care legea pedepsind faptul, iar nu intenţiunea n'a crezut le cuviinţă de a acórda judecătorului dreptul să scada pedeapsa prin declarare de circumstanţe atenuante. (Cas. II. 322 din 5 Iun. 89, B. p. 635).

14. Acuzatul nu are interes de a se plânge că comisiunea juraţilor de trimitere nu'i a acordat circumstanţe atenuante, când curtea de trimitere, ţinând compt de circumstanţele atenuante acordate prin primul verdict al juraţilor, dă aceeaşi pedeapsă acuzatului ca şi acea dată prin deciziunea casată, ca şi cum ar fi fost admise acele circumstanţe atenuante. (Cas. II, 577 din 29 Nov. 89. B. p. 996).

15. Admiterea circumstanţelor atenuante conform art. 60 c. p., nu obligă necesarmente pe judecător, în delictele corecţionale, ca să reducă pedeapsa mai jos de minimum acordat prin dispoziţiunea aplicabilă acelor delicte. Astfel, în delictul penat de art. 146 c. p., care prevede închisoarea dela 6 luni la 2 ani, chiar cu admiterea circumstanţelor atenuante, se poate condamna inculpatul la inchisoare pe termen de 1 an, fără sa se violeze art. 60 c. p. (Cas. II, 172 din 26 Mart. 90, B. p. 394).

16. Cel declarat culpabil de crima prevazuta de art. 225 şi 234 al. III c. p., combinat cu art. 38 al. II c. p., în care caz pedeapsa ar fi minimum muncei silnice pe timp marginit. şi căruia i se acorda circumstanţe atenuante, in care caz pedeapsa poate fi coborata la recluziune sau la maximum închisorii, care este de 5 ani, nu poate fi condamnat numai la 2 ani de închisoare. (Cas. II, 197 din 18 Apr. 90. B. p. 529).

17. In materie de delicte silvice tribunalele pot acorda circumstanţe atenuante. (Cas. II, 158 din 22 Martie 1891. B. p. 364; Cas. II, 33 92, B. p. 78; Cas. II, 64 900. B. p. 88).

18. Despagubirile civile, in materie de delicte silvice, fiind fixate prin lege, judecatorul nu

e in drept, sub cuvânt de apreciere să le reducă chiar în caz de admitere a circumstanţelor atenuante. (Cas. II, 384/91, B. p. 869 · Cas. II, 286/92, B. p. 516).

19. In urma apelului făcut de Ministerul public, instanţa de apel este în drept să înlăture circumstanţele atenuante admise de prima instanţă, şi să pronunţe o pedeapsă mai grea contra prevenitului. (Cas. II, 498 91, B. p. 1279).

20. Circumstanţele atenuante adică motivele ce invoacă deliquentul pentru a'şi uşura poziţiunea, şi in consecinţă a'şi micşora pedeapsa, fiind o chestiune esenţialmente de fapt, sunt lăsate cu totul la aprecicrea judecăţei· care are facultatea discreţionară de a le acorda sau nu, cu o singura restricţiune şi anume că judecătorul este ţinut să articuleze împrejurrile cari l'au îndrituit să reverse mizericordia sa asupra culpabilului căruia 'i acorda circumstanţe atenuante.

Art. 60 c. penal in al doilea alinit facând enunciaţiunea proporţiunei pedepselor ce cată a se aplica de curtea cu juraţi liferiţilor acuzaţi, în favoarea cărora sa declarat circumstanţe atenuante, nu admite facultatea de a decide şi interpreta într'un fel sau în altul, fiind în termeni categorici şi clari desemnate matematiceşte cu grade descendente pedepsele ce trebuesc aplicate, Asemenea în al. 7 termenul va aplica este imperativ şi înseamnă că judecători sunt datori să aplice pedeapsa arătată de acel aliniat.

In fine, prin ultimul aliniat întrebuinţând termenul ele sunt autorizate de aci rezultă că tribunalele sunt datoare să scadă cât de puţin din minimum pedepsei prevăzute pentru delictul ce se aduce în sarcina cuiva. Efectul aplicărei art. 60 consistă dar în a se face abstracţiune de pedeapsa dictată de lege şi a se diminua din minimum. N. Durma, *Curierul Judiciar*, No. 32/94.

21. — Când pedeapsa este aceea a maximului închisoarei corecţionale, judecătorul, admiţând circumstanţe atenuante în favoarea prevenitului, nu poate, asemenea conf. art. 60 al. 4 din codul penal, să reducă închisoarea la mai puţin de un an. Aşa, dar, cand prevenitul a fost declarat culpabil pentru comiterea mai multor furturi, unele prin întrebuinţare de chei mincinoase şi altele prin efracţiune, în acest caz, dupa dispoziţiunile art. 310, combinat cu 40 din zisul cod, pedeapsa fiind aceea a maximului închisorei corecţionale judecătorul face o rea aplicare a pedepsei dacă prin acordarea circumstanţelor atenuante, a dat pedeapsa închisoarei corecţionale pe termen mai mic de un an. (Cas. II, 500 94, B. pag. 1009; Cas. II, 441 96, B. p. 1146: Cas. II, 376 97, B. p. 968; Cas. II, 141 902, B. p. 197).

22. Când se constată că instanţa de apel face menţiune de art. 60 şi, declarând existenţa circumstanţelor atenuante, dă o pedeapsă sub minimum prevăzut de lege pentru faptul ce judecă, in asemenea caz nu

-se poate cere casarea hotărârii pe motiv că nu s'a inserat într'însa art. 60. (Cas. II, 615/95, B. p. 1232).

23. In materie de contravenţiuni poliţieneşti, judecătorul fondului nu poate admite circumstanţe atenuante. Partea civilă însă nu e admisibilă a face recurs în casaţie pentru admiterea unor asemenea circumstanţe atenuante, de oare-ce fiind vorba de aplicarea legii, partea civilă nu poate încrimina sentinţa sub acest punct de vedere. (Cas. II, 727 95, B. p. 1471).

24. In materie de contravenţiuni la legea monopolului tutunurilor, amenda prevăzută de lege ţine locul şi despăgubirilor civile cari nu sunt prevăzute anume, şi întrucât quantumul amendei este anume fixat prin legea specială a monopolului tutunurilor, judecătorul nu poate reduce acest quantum prin aplicarea circumstanţelor atenuante, prevăzute de art. 60 codul penal, însă neprevăzute de sus citata lege specială. (Cas. II, 658 96, B. p. 1659; Cas. II, 614/96. B. p. 1577).

25. Amenda, ori care ar fi cuantumul ei este o pedeapsă cu un grad mai jos de cât închisoarea corecţională, astfel că nu face nici o agravare de pedeapsă curtea care, în urma apelului inculpatului, acordand circumstanţe uşurătoare apelantului, inlocueşte pedeapsa de trei luni închisoare prin amenda de 500 lei, cu aplicarea art. 28 din codul penal in caz de insolvabilitate. (Cas. II, 578 din 10 Noembre, 1897, B. p. 1361).

26. In caz când se recunoaşte circumstanţe uşurătoare unui acuzat dat judecăţii pentru o crimă in care legea pronunţă maximul unei pedepse criminale, acel acuzat nu poate fi condamnat de cât la minimul acelei pedepse, sau la o pedeapsa cu un grad mai jos.

Astfel, cand pentru crima pentru care acuzatul este recunoscut culpabil legea prevede maximul recluziunii, atunci judecătorii, dacă se acorda şi circumstanţe uşurătoare acuzatului, nu pot da de cat minimul recluziunii, sau chiar o pedeapsă cu un grad mai jos, iar nici decum pedeapsa recluziunii peste minimul acelei pedepse, căci, in acest caz hotărârea lor este casabilă, insă in cea ce priveşte numai aplicarea pedepsei. (Cas. II, 700 din 16 Decembre, 1897, B. p. 1494).

27. Circunstanţele atenuante fiind lasate prin lege la facultatea juriului în materie criminala şi a judecatorului in materie corecţională propriu zisă, nu se poate, prin analogie, acordà această facultate şi judecătorului în materie de contravenţiuni, in care legiuitorul pedepseşte faptul in sine, iar nu perversitatea autorului acestui fapt; şi aceasta este adevărat chiar atunci cand contravenientul este in caz de recidivă, căci recidiva nu schimba natura faptului, ci are de efect o agravare a pedepsei.

Astfel, este casabilă hotărârea care acordă circumstanţe atenuante in materie de contravenţiuni cari se pedepsesc cu cu o pedeapsă poliţienească.

(Cas. II, 195 din 4 Martie, 1898, B. p. 461; Cas. II, 4/99, B. p. 213).

28. Necitirea în audienţă a art. 60 din codul penal relativ la acordarea circumstanţelor uşuratoare, când s'au acordat unui prevenit asemenea circumstanţe, nu poate atrage casarea hotararei. (Cas. II, 788 din 8 Decembre 1898, B. p. 1464).

29. In caz când comisiunea juraţilor a c o r d ă acuzatului, găsit culpabil, circumstanţe uşurătoare, judecătorii trebue să coboare pedeapsa sub minimul pedepsei legale.

Astfel, cand un acuzat este dat in judecata pentru că a comis omucidere cu voinţă, crimă săvârşită dar neisbutită, şi juraţii dând un verdict afirmativ atat asupra culpabilităţii cât şi asupra minoritaţii acuzatului şi ii acordă şi circumstanţe uşurătoare, curtea este obligată sub minimul legal al inchisorii corecţionale de cinci ani, căci dându-i minimul de cinci ani, decizia sa este casabilă. (Cas. II, 600 din 2 August 1899, B. p. 895).

30. Dacă pentru faptul neţinerii registrelor în regulă, codul comercial prevede că judecatorii fondului pot să acorde circumstanţe atenuante falitului condamnat p e n t r u bancrută simplă, nu este tot astfel şi pentru cazul când se dovedeşte că falitul nu a făcut inventariul anual, care in deosebi constitue prin sine însuşi delictul de bancrută simpla, pentru care caz legiuitorul nu a mai acordat judecătorului facultatea de a admite circumstanţe atenuante. (Cas. II, 487 din 16 Maiu 1901, B. p. 897).

31. In contravenţiile prevazute de legea asupra pescuitului, dispoziţiile art. 60 din codul penal relative la acordarea circumstanţelor atenuante sunt aplicabile. (Cas. II, 1054 din 5 Decembre 901, B. p. 1662).

32. Condamnatul nu se poate plânge în casaţie că curtea de apel nu a trecut în decizia sa textul art. 60 din codul penal, privitor la circumstanţele atenuante când se constată că dispoziţiile acestui text de lege sunt aplicate de curte. (Cas. II, 1108 din 19 Decembre 1901, B. p, 1701).

33.—Când un acuzat este dat judecăţii pentru crima de tentativă de dare de foc, crimă care după art. 358 comb. cu 38 al. II, c. p. se pedepseşte cu închisoarea corecţională de la 2 până la 5 ani şi când juriul acordă circumstanţe atenuante, atunci conform art. 60 c. p. pedeapsa ce trebue să se aplice este acea a închisorii până la minimum de 15 zile şi chiar mai jos. Prin urmare, dacă un asemenea acuzat este condamnat la 4, 3 sau 2 ani, curtea violează ult. al. din art. 60 c. p. (Cas. II, 603 din 29 Maiu 1902, B. p. 710).

34. Acordarea circumstanţelor atenuante fiind o cestiune de apreciere a juriului, nu se poate face un motiv de casare din faptul că juraţii nu au acordat circumstanţe atenuante, iar cuvintele scrise în josul verdictului, din care ar parea că juriul a voit să se pronunţe

asupra lor, rămâne fără scop, dacă prin ele nu se exprimă complect şi expres acordarea circumstanţelor atenuante. (Cas. II, 1403 din 16 Decembre 1902, B. p. 1270).

35. In materie de contravenţiune la legea pentru înfiinţarea dreptului de licenţă, dacă amenda dată contravenientului de către autoritatea, în drept este întemeiată pe lege şi în limitele acestei legi, tribunalul nu poate ca judecând apelul contravenientului, să facă aplicarea art. 60 din codul penal, şi să reducă amenda la care fusese osândit contravenientul. (Cas. II, 346/903, B. p. 1049).

36. — Circumstanţele atenuante fiind introduse în scopul de a îndulci rigoarea legei şi a pedepsei ce ar aveà a se pronunţa pe temeiul legei, aprecierea, daca trebue a se acordà asemenea circumstanţe, nu se poate face mainte de a se stabili şi cunoaşte pedeapsa.

Astfel, când acuzatul este minor şi i-se acordă circumstanţe atenuante, mai intai are a i-se aplica dispoziţiile relative la minoritate şi în urmă cele privitoare la circumstanţe atenuante. (Cas. II, 1270 din 25 Octomvrie 904, B. p. 1533; Cas. II, 643/904, B. p. 992: Cas. II, 1034 905, B. p. 1107).

37. — Pedeapsa muncei silnice pentru crima de omor, comisa in imprejurările arătate de art. 234 din c. p., având a se cobori la pedeapsa închisorii corecţionale dela 3 ani până la 15 ani prin aplicarea art. 63 din c. p., iar prin aplicarea şi a art. 60 al. 5 având a se reduce până la un an cel puţin, aşa că prin aplicarea ambelor acestor texte de lege, pedeapsa nu poate fi mai mică de un an nici mai mare de trei ani. (Cas. II, 1441 din 3 Decemvrie 904, B. p. 1817).

38. Dispoziţiunile al. 5 din art. 60 c. p. se aplică numai la faptele cari sunt criminale prin natura lor şi care prin efectul circumstanţelor atenuante sau al minorităţei, ajunge să se pedepseasca cu maximum închisorei corecţionale; la asemenea fapte închisoarea corecţionala nu se poate cobori la mai puţin de un an;

Celelalte fapte însă cari prin natura lor, sunt simple delicte cum ar fi bigamia, pedeapsa, in caz când se admite circumstanţe atenuante, se poate scădeà până la minimum prevazut de ult. alin. al art. 60 c. p. (Cas. II, 350 904, Dreptul 6 905, p. 46).

39. Art. 60 c. p. are a fi aplicat şi cand e vorba de pedepsele prevazute de legea Sanitara; că nu era nevoe ca aceasta lege să prevadă anume aceasta, fiind că art. 60 stabileşte un principiu general care domină toate legile penale generale sau speciale, şi numai atunci poate fi exclusa observarea principiului din art. 60, când e vorba de o lege penală secundară, in care anume ar fi o dispoziţie proibita.

Prin urmare, prin art. 119 prevăzandu-se doua pedepse, adică amenda şi închiderea farmaciei, care e tot o pedeapsă principală, instanţa de fond poate admite numai amenda, iar

nu şi închiderea farmaciei întru cât admisese circumstanţe atenuante. (Cas. II, 1296 din 2 Noemvrie 1905. B. p. 1437).

40. — Deşi, in caz de cumul de delicte, inculpatului urmează a i se aplica osanda cea mai grea, instanţa de fond poate, totuş, făcand uz de art. 60 c. p., să dea o pedeapsă sub minimum; ea poate chiar să transforme parte din inchisoare în amendă şi să aplice. prin urmare, ca pedeapsă, parte inchisoare, parte amendă, fără a se puteà zice că s'a dat o pedeapsă neprevăzută de lege. (Cas. II, 336 908, B. p. 278).

41. Curtea cu juraţi face o bună aplicare a art. 63 şi 60 c. p. cand condamnă la patru ani închisoare pe un acuzat pentru crima de omor, când este minor şi i s'a recunoscut de juriu circumstanţe atenuante, de oare-ce prin aplicarea articolulului 63 Curtea puteà să-l condamne până la 15 ani şi numai în urmă, după determinarea acestei pedepse. apreciind în favoarea sa circumstanţe uşurătoare şi aplicând art. 60 a redus pedeapsa la 4 ani. (Cas. II, 2252 din 11 Octomvrie 1906 nepublicata).

42. Circumstanţele atenuante lăsate de leginitor la aprecierea judecătorului, fiind de natură a influenţa asupra gradului de culpabilitate a autorului unui fapt, şi a determina culpabilitatea sa concretă, relativă şi individuală, culpabilitate ce în realitatea lucrului, este singura ce se judecă înaintea instanţelor judecătoreşti. urmează că judecătorul ce are a se pronunţa asupra culpabilităţei, să fie în drept a se pronunţa şi asupra existenţei acelor circumstanţe. (Cas. II, 2301 din 17 Octomvrie 906, B. p. 1621).

43. Circumstanţele atenuante s'au introdus în scop de a remedià şi a îndulcì rigoarea legii şi a pedepsei ce ar aveà a se pronunţà pe temeiul legii.

Prin urmare, numai după ce se va fi hotărit pedeapsa conform codului penal, şi ţinandu-se seamă de toate cauzele, de o scuză legală, de legitima apărare, de minoritate şi de alte împrejurări cari ar puteà influenţà asupra pedepsei, numai după aceea se va admite circumstanţe atenuante. (Cas. II, 412 907, B. p. 441).

44. Dispoziţiunile art. 60. alin. 4 c. p., cari prevăd că, atunci când faptul este pedepsit cu maximum inchisoarei corecţionale, pedeapsa nu va puteà fi redusă la mai puţin de un an, se aplică nu numai la Curţile cu juraţi, dar şi la Tribunalele corecţionale, când au de judecat delictele pedepsite cu acel maximum de pedeapsă. (Cas. II. 644/907, B. p. 510).

45 Art. 60 lasă cu totul la înţelepciunea judecătorilor cumpănirea pedepsei. Prin urmare, când judecătorii au să aplice circumstanţe atenuante pentru un delict pedepsit numai cu închisoare, ei pot să transforme parte din închisoare în amendă, şi să aplice ca pedeapsă parte închisoare, parte amendă, fără să se poată zice că s'a dat o pedeapsă neprevăzută de lege. (Cas. II, 336 din 11 Febr. 1908. B. p. 278).

46. — Atuncì când se recunoaşte circumstanţe atenuante, judecătorii sunt autorizaţi să aplice o pedeapsă care să fie sub minimum prevăzut de lege pentru faptul de care inculpatul s'a făcut culpabil. de oarece. dacă şi fără aplicarea art. 60 judecătorii pot să deà până la minimum pedepsii prevăzute de articolul aplicat, apoi constatarea circumstanţelor uşurătoare ar fi fără nici o însemnătate şi n'ar avѳà nici un efect.

Astfel, dacă minimum pedepsii pentru un delict este de o lună, constatându-se circumstanţe atenuante, instanţa de fond nu poate aplicà pedeapsa decat sub minimum de o luna, iar nu o pedeapsă de două luni. (Cas. II, 1537/909, B. p. 787).

47. — Competinţa instanţei de trimitere se determină de Curtea de casaţie şi se limiteaza numai la ceia ce-i sa deferit spre judecată.

Astfel, dacă hotărîrea instanţei de fond s'a casat numai pentru rea interpretare a articolului 60 c. p., instanţa de trimitere are a se pronunţà numai asupra acestui punct fără a se ocupà de existenţa delictului şi a alementelor l u i, întru cât acestea au fost stabilite prin decizia casată. (Cas. II, 1874 din 3 Sept. 1908, B. p. 1424).

48. Dacă prin aplicarea art. 60, ultimul aliniat din c. p., instanţele judecătoreşti sunt autorizate a reduce pedeapsa amenzii, nu tot aşa pot face in ce priveşte despăgubirile civile acordate Statului pentru un delict silvic, căci pe temeiul articolului 60 din codul penal nu se poate reduce şi despăgubirile civile, ci numai pedeapsa închisorii s a u amenzii. (Cas. II, 3460 909, B. p. 1340).

49. Dacă se recunosc circumstanţe atenuante, judecători sunt autorizaţi să aplice pedeapsa care să fie sub minimum prevazut de lege pentru faptul de care inculpatul s'a făcut culpabil, dacă legea prevede un minimum, sau sub minimum general al pedepselor pentru delicte, în caz cand legea nu prevede decat maximum pedepsei de oarece, dacă şi fară aplicarea art. 60 c. p. judecatorii pot să deà până la minimum general, apoi, constatarea circumstanţelor uşuratoare, ar fi fara nici o însemnătate, şi n'ar aveà nici un efect dacă pe temeiul art. 60 judecatori n'ar fi datori sa reducă pedeapsa sub acel minimum. (Cas. II, 2697 909 B. p. 996 şi Cas. II, 345 910).

50. Rostul limitei de un an din art. 60 codul penal este că, legiuitorul a crezut ca pedepsele criminale reduse la inchisoare de un an, prin aplicarea circumstanţelor atenuante, nu vor mai părea atat de severe iuraţilor in cât să-i facă sa aducă verdicte negative, spre a evita o condamnare prea severă. Când legiuitorul nostru din 1874 a transformat o noua serie de crime in delicte, pe cele mai grave din cele transformate le-a pedepsit cu maximum inchisorii corecţionale, iar în cea ce priveşte scaderea prin aplicarea circumstanţelor atenuante, a lăsat tot vechia limită de un an, fiindcă el, corecţionalizând a c e l e crime

grave, nu se temea că judecători vor achita considerând limita de un an ca prea ridicată. Legiuitorul din 1874 a modificat maximul acestor pedepse în scopul corecționalizării, iar minimum l'a păstrat tot cel vechi din nainte de 1874. Aliniatul din art. 60 care reduce pedeapsa închisorii până la 15 zile și mai jos, nu se referă la cazul cand prin pedeapsa recidivei se ajunge la maximum închisoarei corecționale (5 ani), de oare ce el este scris in timpul cand nu există maximum de 5 ani. In cazul însă când se ajunge la maximum de 5 ani, nu al. 8 din c. p. trebue aplicat ci al. 5. In cat privește argumentul tras din art. 882 cod. com., acest articol, departe de a fi o derogare la art. 60 c. p. nu e decat o simplă aplicare a lui pusă in materie comercială. I. Tanoviceanu, (adn. la dec. C. Buc. IV, 100/910). *Curierul Judiciar,* No. 28 din 11 Aprilie 910, p. 222.

51. Aliniatul al 4-lea de sub art. 60 din codul nostru penal, așa cum este astazi redactat, nu este produsul unui caprițiu al unei erori, sau a unei inadvertențe a legiuitorului nostru, ci a fost cerut de necesitatea complectarii unui sistem nou de represiuni menit a inlătura neajunsurile unei jurisdicțiuni care, prin insuficiența sau nepregătirea ei, încurajează involuntar înmulțirea unor fapte criminale; că, prin urmare, nu poate fi nici o antinomie între al. 4 și 6 de sub art. 60 codul penal fie care având sfera lui de aplicațiune cu totul independentă și separată. Că aliniatul al 6-lea va continua a fi aplicat chiar în caz de recidivă, cand, după noile modificări legea nu prevede maximul închisorii corecționale, judecătorul fiind autorizat a reduce pedeapsa până la 15 zile și chiar mai jos, fără ca prin aceasta să strice armonia între al. 4 și 6 de sub art. 60 codul penal;

Prin urmare, nesocotește art. 60 al. 4 c. p. instanța de fond când facand apl. art. 264 comb. cu 60 codul penal, pronunță o pedeapsă mai mica de un an inchisoare corecțională, făcând și o greșită aplicare a al. 6 de sub art. 60 codul penal. (Cas. sect.-unite, 9 910, *Curierul Judiciar,* No. 8 911, p. 58 60, cu nota lui *Iscod*).

52. Atunci cand se condamnă un inculpat pentru faptul de tăinuire, și se face și aplicația art. 60 cod. penal, instanța de fond e datoare să aplice inculpatului o pedeapsa mai mica de 15 zile închisoare. (Cas. II, 2933 din 5 Octombre 1910).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

1. In materie criminală, circumstanțele atenuante fac obligatorie scăderea pedepsei cu un grad in scara pedepselor și facultativă scăderea cu un al doilea grad. Cas. fr. din 11 Mai 188 ; Dalloz, 1883, I, No. 91.

2.—Curtea cu juraţi nu poate să acorde beneficiul circumstanţelor atenuante acuzaţilor judecaţi în contumacie. Blanche, tom. 6, No. 674.

3. — Când unui acuzat în stare de recidivă i se va acordà circumstanţe atenuante, judecătorul va aplicà pedeapsa cuvenită faptelor declarate constante de către juraţi. Se va determinà apoi pedeapsa în vederea recidivei şi această pedeapsă va fi redusă din cauza circumstanţelor a t e n u a n t e. Blanche, tom. 6, No. 685. Cas. fr. din 24 Ianuar 1864, B. p. 16.

4, Art 463 (60 rom.) nu se aplică delictelor prevăzute de legi speciale, decât atunci când acele legi prevăd formal aceasta. Cas. fr. din 2 Ianuarie 1885; Sirey pe 1885, I, No. 144.

5. Tribunalele corecţionale pot să admită circumstanţe atenuante chiar în favoarea unui prevenit care lipseşte. Cas. fr. din 1 Decembre 1842. B. p. 313.

6. Admiterea circumstanţelor atenuante este facultativă, iar nu obligatorie. Cas. fr. din 9 Oct. 1884, B. p. 287.

Art. 61. — Infracţiunea comisă de un copil mai mic de 8 ani deplini, nu se pedepseşte. (c. p. 62).

Art. 62. — Crimele sau delictele comise de un minor, ce are vârsta dela 8 ani deplini până la 15 ani deplini, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că acuzatul a lucrat făra pricepere; dar, după împrejurări, se va încredinţà părinţilor săi, spre a avea o îngrijire mai de aproape, sau se va pune într'o monastire ce într'adins se va determinà pentru corecţiunea unor asemenea copii, unde se va ţine într'un timp de ani determinaţi prin hotărîrea judecăţii, fără însă ca aceşti ani să poată covârşi vârsta de 20 ani a inculpatului. (c. p. 59, 61, 63, 65, 218. pr. p. 364; c. just. milit. 126, 192; leg. închis. 24—27; p. fr. 66, p. pr. § 42).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

1. Art. 62 c. p. este aplicabil numai atunci când se constată că minorii de la 15 ani au lucrat fără pricepere. (Cas. II, 342 din 4 Aug. 88. B. p. 665).

2. — Numai când inculpatul este mai mic de 15 ani, este ţinut tribunalul să stabilească dacă minorul a lucrat cu pricepere, iar nu şi când el este mai mare de 15 ani. (Cas. II, 456 din 4 Nov. 88. B. p. 965).

3. Cestiunea dacă art. 62 c. p. se aplica şi la contravenţiuni e controversată. Cas. fr. prin o decizie din 12 Februarie 1863 a pus principiul că art. 62 nu se aplică la contravenţiuni, dispoziţie ce a fost menţinută.

Faustin-Hélie, crede însă că minorul care a săvârşit o contravenţiune trebue achitat dacă a lucrat fără pricepere.

Garraud conchide că chestiunea discernământului e o chestiune de imputabilitate independentă de natura jurisdicţiunei dinaintea căreia e dat în judecată minorul şi independent de natura infracţiunei pentru care e urmărit.

Din toate acestea credem că un minor care a lucrat fără pricepere trebuie achitat chiar in materie de contravenţiuni. (Ştefan Scriban, *Curierul Judiciar*, No. 23 909, p. 183).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Sistemul codului penal francez a fost criticat, cu drept cuvânt, că nu fixează. dupa cum fac toate legislaţiile streine. o primă perioadă a copilăriei, in timpul căreia să fie prezumţia legala şi absolută de neresponsabilitate. Garçon, art. 66, No. 6.

2. Acest articol se aplică la toate infracţiunile, oricare ar fi şi deci şi infracţiunilor neintenţionale şi în special contravenţiilor de poliţie, cum şi infracţiunilor prevazute de legi speciale. Garçon, art. 66, No. 10 urm.

3. — Unii autorii susţin că lipsa de discernamânt este un fapt justificativ şi minorul este achitat în sensul juridic al acestui cuvânt. Laborde. No. 567; Villey. p. 103; Ch. et Hélie, vol. I, No. 334; alţii susţin ca minorul trebue absolvit, căci art. 66 fr. (rom. 62) conţine o eroare de redacţie. Blanche, vol. II, No. 336; alţii că este şi achitare şi absoluţiune în acest caz. Garraud, ed. II, vol. I, No. 242. Curtea de Casaţie pare că înclină să dea acestei achitări un caracter mixt. (Cas. 1889 (Dalloz 1889, partea V, pag. 244).

4. Minorul achitat pentru lipsă de discernămant trebue să fie condamnat la cheltueli. Cas. din 18 Iulie 1889 (Dalloz 1889, partea 5, pag. 244). Sunt şi alte decizii mai vechi în această privinţă. Părinţii copilului, cum şi patronul sunt responsabili civilmente de aceste cheltueli. (Garçon, art. 66, No. 31 şi 32.

5. Reţinerea copilului într'o casă de corecţiune nu este o pedeapsă şi deci nu trebue să fie luată în consideraţie pentru

stabilirea recidivei. Garçon, art. 66, No. 47 urm.

6.—Inaintea legilor din 1889 şi 1898 pentru protecţia copiilor maltrataţi şi abandonaţi moralmente, s'a judecat că copilul, achitat pentru lipsă de discernământ, nu poate să fie încredinţat unei societăţi particulare de patronagiu. Cas. din 20 Iulie 1893 (Dalloz 1895, partea I, pag. 406).

7. Curtea de Casaţie a părăsit vechea sa jurisprudenţă, după care prevenitul trebuia să probeze că are în favoarea sa beneficiul etăţii. Jurisprudenţa cere astăzi ca Ministerul public să probeze majoritatea deliquentului, ca unul din elementele constitutive ale infracţiunei. Indoiala trebue să se interpreteze în favoarea acuzatului. Toţi autorii admit această părere. Garraud, ed. II, vol. I, No. 250; Blanche, vol. I, No. 296; Garçon, art. 66, No. 58.

8. In marele criminal, juriul trebue sa decidă varsta acuzatului, iar nu curtea cu juraţi. Jurisprudenţă stabilită. Cas. din 21 Mai 1885 (Garçon, art. 66, No. 62).

9. In caz când acuzatul a contestat etatea sa, sau când rezulta din acte, pe care judecătorul a putut sau a trebuit să le cunoască, că acuzatul este minor, hotărârea trebue să constate etatea deliquentului, sub pedeapsă de a fi casată. Pe cată vreme dacă nu s'a ridicat nici o contestaţie asupra etăţii şi nu este nici un act care să releve starea de minoritate, mijlocul de casare întemeiat pe etate trebue să fie respins. Garçon, art. 66, No. 69. Cas. 1893 (Dalloz 1895, partea I, pag. 406).

10. Aprecierea etăţii aparţine în mod suveran judecătorului de fond şi scapă controlului Curţii de Casaţie. Cas. din 23 Decembrie 1881.

11. Lipsa de discernămant trebue să fie constatată de tribunalele de judecată şi de comisia juraţilor. Garcon, art. 66, No. 72 şi 73.

12. Daca se constată că acuzatul are mai mult de 16 ani, declaraţia juraţilor că el a lucrat fără discernamant nu produce nici un efect legal. In acest caz el nu ar putea să fie achitat decât în urma unei declaraţii de neculpabilitate. Cas. din 19 Mai 1893 (Dalloz 1895, partea I, pag. 406).

13. Chestiunea etăţii şi a discernamantului pot fi ridicate pentru prima oară în apel. Garçon, art. 66, No. 81.

14. Discernământul trebue să fie pus într'o chestiune specială de acea relativă la culpabilitate, caci altfel constitue o complexitate. Garraud, ed. II, vol. I, No. 341; Blanche, vol. II, No. 307 şi 316; Haus, No. 660. Asemenea şi în privinţa etăţii şi a discernamântului. Garçon, art. 66, No. 87.

Art. 63. — Când se va decide că acuzatul a lucrat cu pricepere, sau de va fi în etate dela 15 ani

deplini până la 20 ani deplini, pedepsele se vor pronunţà după chipul următor:

Dacă a sa infracţiune va merità pedeapsa de muncă silnică pe viaţă sau pe timp mărginit, se va condamnà dela 3 până la 15 ani la închisoare.

In celelalte cazuri, judecătorul este autorizat a aplicà pedeapsa închisorii pe un timp egal cel puţin cu a treia parte, sau cel mult cu jumătatea timpului pentru care ar fi putut fi condamnat la una din pedepsele privitoare la acele cazuri. (c. p. 62, 64, 65; c. just. milit. 192: p. fr. 67; p. pr. § 43).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Violeaza art. 63 c. p. instanţa care aplică pedeapsa principala unui minor de 20 ani, fara a fi precizat ca este de 20 ani deplini. (Cas. 326 din 26 Iunie 67, B. p. 594).

2. Când co-autorii majori sunt condamnaţi la 5 ani recluziune atunci maximum închisorii ce se poate aplicà minorelui este de $2^1/_3$ ani. (Cas. II, 561 din 4 Dec. 67, B. p. 1025).

3. Cu drept cuvant se refuză a se aplica art. 63 c. p. cand acuzatul, care în actele de instrucţiune a figurat ca major, invocă in favoarea sa beneficiul minorităţii, dupa ce juraţii şi-au dat verdictul lor asupra culpabilităţii, de oarece aplicaţiunea acestui articol depinde de o cestiune de fapt, ce trebue supusă juraţilor, de s'ar invocà la timp. (Cas. II, 29 din 8 Febr. 69, B. p. 48).

4. Din principiile dominante ale materiei instrucţiunii afacerilor inaintea juraţilor, şi in special din art. 366 pr. p., rezultă că această instrucţiune este eminamente orală, şi prin urmare in orice cestiune de fapt pusă in discuţiune inaintea juraţilor, juraţii urmează să se pronunţe după intima lor convingere, abstracţiune făcand de orice acte, fie private, fie autentice, cari ar servì drept probă in constatarea acelor fapte. Urmează de aci ca preşedintele trebue sa întrebe pe juraţi asupra etăţii acuzatului, cand etatea ar fi pusa in cestiune ca un element modificător al penalităţii, chiar de ar fi etatea acuzatului constatată prin act autentic. (Cas. II, 55 din 29 Ian, 74, B. p. 16).

5. Minoritatea, fiind o circumstanţă de fapt care, dacă

s'ar constatà, ar aveà de efect micşorarea pedepsei, urmează a se pune juraţilor în o cestiune separată, iar nu să se pună juraţilor o singură cestiune în care să intre atât faptul principal cât şi minoritatea. (Cas. II, 82 din 27 Febr. 79, B. p. 154).

6. După art. 864 pr. p., de câte ori din instrucţiune sau chiar din desbateri rezultà că acuzatul are mai puţin de 16 ani, preşedintele curţii este dator sub pedeapsă de nulitate, să pune juraţilor cestiunea dacă acuzatul a lucrat cu pricepere. (Cas. II. 307 din 22 Aug. 79, B. p. 634).

7. Dacă acuzatul este recunoscut culpabil pentru faptul penat de art. 318 c. p. pedeapsa ce urmează a i se aplicà este recluziunea; dacă i se acordă circumstanţe atenuante, cată a i se aplicà pedeapsà inchisorii corecţionale, al cărei maximum, după art. 8 c. p., este de 5 ani; fiind însă acel acuzat şi minor, după art. 63 c. p., pedeapsa închisorii corecţionale are a se reduce şi a i se aplicà cel mult jumătate din timpul la care ar fi putut fi condamnat de ar fi fost major; dar maximum închisorii corecţionale, la care ar fi putut fi condamnat acel acuzat de ar fi fost major, fiind de 5 ani, in virtutea art. 63 c. p. pedeapsa trebue redusă la jumătate, adică la 2½ ani. (Cas II, 62 din 4 Febr. 80, B. p. 78).

8. Inculpatul care nu a invocat minoritatea sa înaintea instanţei de fond, nu o poate invocà pentru prima oară în casaţie. (Cas. II, 522 din 19 Nov. 84. B. p. 959).

9. Cestiunea vârstei, fiind de competinţa juraţilor de a o decide, pe cât timp ei au răspuns că în momentul când acuzatul a comis crima nu era mai mic de 20 ani, acuzatul nu poate formula din aceasta un motiv de casare. (Cas. II. 86 din 15 Febr. 85, B. p. 143).

10. Cestiunea de a se şti dacă acuzatul este sau nu mai mare de 20 ani, constitue o cestiune de fapt care modifica atat criminalitatea cât şi pedeapsa ce o poate pronunţà judecatorul. Şi fiindcă cestiunile de fapt, care modifica criminalitatea şi pedeapsa, nu pot fi rezolvate de cât de juraţi, preşedintele este dator a pune aceste cestiuni juraţilor indată ce sunt ridicate în cauză sau rees din desbatari. Astfel. când acuzatul declară că este minor. preşedintele trebue să intrebe pe juraţi şi asupra varstei lui. (Cas. II, 488 din 2 Dec. 86, B. p. 955).

11. Dacă inculpatul este mai mai mare de 15 ani, tribunalul nu mai este ţinut să stabilească că minorul a lucrat cu pricepere. (Cas. II, 456 din 4 Nov. 88, B. p 965).

12. Minoritatea acuzatului fiind o cauză de micşorare a pedepsei. instanţele judecătoreşti sunt datoare, pe deoparte, a se pronunţà asupra ei. iar pe de altă parte a face aplicaţia art. 63 din codul penal când constată că acuzatul este minor. (Cas. II, 386 96, B. p. 1105).

13. Numai in cazul cand inculpatul este mai mic de 15 ani. instanţa de fond este ţinută să stabilească dacă dânsul

a lucrat cu pricepere. (Cas. II, 327 97, B. p. 915).

14. Faptul că instanţa de fond aplică unui inculpat articolului 63 din codul penal, arată în mod suficient că nu poate fi vorba decat de un minor după distincţiunile acelui articol, şi numai este trebuinţă a constata anume dacă minorul are vârsta până la 15 ani deplini şi a lucrat cu pricepere, sau dacă are vârsta dela 15 ani deplini până la 20 ani deplini când pedeapsa aplicata ar fi fost aceiaşi pentru ambele cazuri. (Cas. II, 660 97 B. p. 1459).

15. Cestiunea minorităţei unui acuzat este o cestiune de fapt ce trebue propusă la fond şi supusă juraţilor. astfel că acuzatul nu se poate plange în recurs că nu s'a făcut şi aplicarea art. 63 din codul penal, când prin deciziunea camerei de punere sub acuzare, el a fost declarat major, şi dânsul n'a făcut nici o cerere de nulitate a acestei deciziuni, şi când nici d'inaintea Curţei cu juraţi n'a propus cestiunea minorităţei. (Cas. II, 668/97, B. p. 1461).

16. Instanţa corecţională este ţinută, când din acte se constată că un inculpat este mai mic de 20 de ani împliniţi, să facă şi aplicaţiunea art. 63 din codul penal, în ceeace priveşte aplicarea pedepsei, şi este casabilă hotărîrea sa cand nu ţine seama de actele ce constatau minoritatea inculpatului. (Cas, II, 92 98, B. p. 258).

17. Dovada minorităţii unui inculpat nu se poate face pentru prima oară la Curtea de casaţie. (Cas. II, 180 901, B. p. 299; 275 901. B. p. 526).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceza

1. Crima comisa de un minor deşi se pedepseşte cu o pedeapsă corecţională, însa acest temperament nu poate sa aibă de efect sa transforme caracterul faptului incriminat, astfel ca acţiunea publica este supusă prescripţiei ceruta de lege pentru crime Cas. 1891, (Dalloz, Supl. Peine, pag. 474; Sirey 1891, partea I p. 432).

2. In caz cand acuzatul este minor şi i s'a recunoscut şi circumstanţe atenuante, trebue să se calculeze mai întai efectul circumstanţelor atenuante şi apoi efectul scuzei minorităţii. Cas. din 2 April 1864 (Dalloz, 1865, partea I, pag. 454); din 5 Mai 1887 (Sirey 1889, partea I. pag. 41), In acelaş sens Blanche. vol. II. No. 325, vol. VI, No. 693; Ch. et Hélie, vol. I, No, 338; F. Hélie, Prat. crim., vol. II, No, 125. In sens contrar: Garraud. ed. II. vol. II, No. 642; Ortolan. vol. II, No. 1666.

3. O chestiune delicată exista atunci cand prin efectul circumstanţelor atenuante pedeapsa criminală se transforma în pedeapsă corecţională. Autorii sunt divizaţi şi Curtea de Casaţie pare că a ezitat. Garçon, art. 67, No. 16 şi urm.

4. In caz când un acuzat este minor şi recidivist, dar i s'a recunoscut circumstanţe a-

tenuante, trebue mai întâi să se calculeze pedeapsa abstracţie făcând de minoritate şi apoi să se atenueze conform cu articolul dela recidivă. Garçon, art. 67, No. 24.

Art. 64. In toate cazurile prevăzute în articolul precedent, pedeapsa închisorii se va executà, sau într'un stabiliment anume destinat pentru aceasta, sau într'o parte separată a casei de închisoare corecţională. (c. p. 63; art. 24 27 leg. închis. 1 Febr. 74; p. pr. § 43, No. 4).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. Când judecătorul pronunţă o pedeapsă în persoana unui minor, nu e ţinut să arate prin hotarîrea sa locul unde această pedeapsă câtă a fi executata, căci executarea pedepselor nu aparţine puterei judecătoreşti. (Cas. II, 120 93. B. p. 210).

Art. 65.—Cei mai mici în vârste de 20 ani deplini, cari nu vor aveà complici de faţă mai mari de această vârstă, şi cari vor fi acuzaţi de crime, se vor judecà de către judecătoriile corecţionale, iar nu de curtea juraţilor.

Judecătoriile corecţionale însă, se vor conforma articolelor 62, 63 şi 64. (p. fr. 68).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Magistraţii Curţii cu juraţi, care 'şi declină competinţa de a judecà pe acuzat pe motiv că este mai mic de 20 ani şi nu are complici majori, căci cumplicele ce a avut a fost achitat de prima Curte cu juraţi a cărei deciziune s'a casat, aplică rău art. 65 c. p., pentru că achitarea complicelui major de prima Curte cu juraţi, competentă a judeca pe minor chiar în urma achitării complicelui major, nu poaţe aveà de efect restrângerea competinţei. Afară de aceasta, se violează şi autoritatea lucrului judecat rezultând din deciziunea de trimitere a camerei de punere sub acuzare are a rămas definitiva. (Cas. II, 347 din 19 August 70, B. p. 178).

2. Din art. 65 c. p. rezulta că legea nu a voit să expună la solemnitatea judecăţii juraţilor pe minorii de 20 ani, de cate ori nu sunt implicaţi in aceeaşi acuzaţie ca complici indivizi m a j o r i justiţiabili de Curtea cu juraţi, căci in asemenea caz, şi dacă majorii sunt prezenţi, iar nu contumaci. in interesul administraţiunei justiţiei şi pentru ca procedura

să nu fie divizată, sunt traduşi înaintea Curţii cu juraţii care are o jurisdicţiune mai întinsă împreună cu majorii şi minorii. Astfel, minorul de 20 ani, care nu are de faţă nici un complice major care să fie justiţiabil de Curtea cu juraţi pentru ca acesta să atragă înaintea ei şi pe minor, este justiţiabil de tribunalele corecţionale, deşi în cauză ar fi un major prevenit pentru tăinuire, de oarece faptul de tăinuire se pedepseşte cu pedeapsă corecţională. (Cas. 733 din 14 Decemvrie 73, B. p. 300).

3. Crima săvârşită de un minor în vârstă mai mică de 20 ani, judecandu-se de tribunalele corecţionale, conform articolului 65 din c. p., de aci rezultă că în asemenea caz, nu e nevoe de o decizie a camerei de depunere sub acuzare. (Cas. II, 1162/904 B. p. 1387).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

1. — Dacă la judecătorul de instrucţie exista incertitudine asupra minorităţii inculpatului, el trebue să fie trimis înaintea Curţii cu juraţi, căci juriul singur este competent să declare dacă acuzatul era major sau minor în momentul crimei. Garçon, art. 68. No. 2.

2. Dacă un minor este acuzat de crimă, el poate fi trimis de judele de instrucţie direct înaintea Trib. corecţional, fără să mai treaca pe la camera de punere sub acuzare. Cas. din 20 April 1850 (Dalloz 1850, partea V, pag. 213).

3. — Când camera de punere sub acuzare constată în decizia sa că acuzatul era major când a comis crima, aceasta este o constatare suverană, care scapă de controlul Curţii de Casaţie. Garçon. art. 69, No. 5; Cas. din 23 Decembrie 1881.

4. Trib. corecţionale ca şi Curţile cu juraţi nu sunt legate de constatarea etăţii făcută în ordonanţa judelui de instrucţie. Astfel, dacă Trib. constată că inculpatul era major când a comis crima se declară incompetent, iar Curtea cu juraţi, avand plenitudinea jurisdicţiei, nu se poate declara incompetentă, chiar cand acuzatul ar fi minor. Blanche, vol. II. No, 301; Garraud, ed. I, vol. I, No. 206.

5. Un fapt care este calificat de lege ca crimă, dar care se pedepseşte cu pedeapsă corecţionala, din cauza minorităţii acuzatului, se prescrie prin trei ani. Cas. din 12 August 1880 (Dalloz 1881, partea I, pag. 92).

CARTEA II

DESPRE CRIME ŞI DELICTE IN SPECIAL ŞI DESPRE PEDEPSELE LOR

TITLUL I

CRIME DE INALTA TRADARE

CAP. I

Crime în contra siguranţei exterioare a Statului

Art. 66. Verice român va fi purtat armele în contra ţărei, se va pedepsì cu munca silnică pe toată viaţa. (p. fr. 75; p. pr. § 68).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Elementele constitutive ale acestei crime sunt două: calitatea de roman a culpabilului şi faptul material de a purta arme in contra ţării. Garçon, art. 75, No. 10.

2. Aceasta crimă este continua. Garraud, ed. II, vol. III, No. 856.

3. — Acest articol se aplica tutulor romanilor, fie cetaţeni, fie supuşi romani. Garçon, art. 75, No. 14.

4. Aceia cari nu au o naţionalitate definitiv fixata sau aceia cari au doua naţionalităţi nu se pot pedepsi pe baza art. 66, de oarece pentru aceasta cerandu-se intenţia, individul a putut să considere că acea ţară nu este patria lui. Garçon art. 75, No. 24 şi 25.

5. Legea cere ca sa fi purtat armele in contra ţarii, de unde rezultă ca nu e suficient să fi servit in armatele unei naţiuni in razboi cu ţara, dacă corpul din care a facut parte nu a operat in contra armatelor ţarii. Blanche vol. II, 416; Boitard. No. 169. Contra: Garraud, ed. II, vol. III, No. 855.

6. Acest articol presupune un război strein iar nu un război civil. Cu toate acestea dacă răsculaţii cheamă in ajutor o armată streină, purtarea armelor in randul insurgenţilor ar putea fi considerată ca o purtare de arme in contra ţării. Garçon, art. 76, No. 32.

Art. 67.—Verice român va fi uneltit machinaţiuni, sau se va fi pus în înţelegere cu guverne străine, sau cu agenţii lor, spre a provocà rezbel în contra patriei sale, spre a înlesnì şi a aduce ocupaţiune străină, spre a răsturnà cu orice mijloc guvernul ţărei, se va pedepsì cu munca silnică pe toată viaţa.

Dacă însă rezbelul, ocupaţiunea sau răsturnarea nu se va fi urmat, se va pedepsì cu recluziunea. (c. p. 7; c. just. milit. 198; p. fr. 76; p. pr. § 67).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

1.—Faptul prevăzut de acest articol se numeşte crimă de malta trădare. Vezi: Garraud, ed. II, vol. III, No. 861; Blanche, vol. II, No. 419; Ch. et Hélie, vol. II. No. 424.

2. Cand crima a fost comisă în Romania acest articol se aplica streinilor ca şi Romanilor. Cas. din 16 Iulie 1874 (Dalloz 1874, partea I, p. 497).

3. Streinul care nu locueşte însa in Romania poate să fie pedepsit pentru această crimă? Negativa este adoptata în general. Garçon, art. 76, No. 3; Garraud, ed. II, vol. III, No. 870; Blanche, vol. II, No. 419.

4. Elementele crimei sunt două: faptul material de a fi uneltit machinaţiuni sau să se fi pus in înţelegere cu puteri streine sau agenţii lor, şi acest punct judecătorul este suveran să-l aprecieze; şi al doilea, este intenţia caracterizată de a ataca existenţa Statului, adică scopul pe care culpabilul şi l'a propus să-l atingă. Garraud, ed. II, vol. III, No, 861; Ch. et Hélie, vol. II, No. 424. Nu este necesar însă ca toate alternativele prevazute de acest articol să fie stabilite. Aceiaşi autori.

Art. 68. — Asemenea vor fi pedepsiţi cu munca silnică pe viaţă acei cari în timpul unui rezbel în contra ţărei:

I. Vor fi predat cu trădare inamicului oraşe, porturi, locuri întărite, sau orice alte alte posturi de apărare;

II. Vor fi predat, tot cu trădare, case publice, arsenaluri, magazii sau depozite de arme, muniţiuni sau alte obiecte de resbel, sau orice fel de bastimente ale ţării;

III. Vor fi procurat inamicului ajutoare de soldaţi, oameni, boi, proviziuni de hrană, arme sau muniţiuni de resbel, sau vor fi îndemnat pe soldaţii armatei române a trece la inamic; (art. 201 cod. just. militară).

IV. Vor fi comunicat inamicului planurile de operaţiuni militare, sau planurile locurilor sau posturilor întărite;

V. Vor fi servit inamicului de spioni sau călăuzi, sau vor fi ajutat şi ascuns pe spionii inamicului;

VI. Vor fi aţâţat revoltă în trupele de apărare ale ţării. (c. just. mil. 198—200; p. fr. 77; p. pr. § 69)

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Unii autori cred că ajutorul pe care îl dă un cetăţean prin faptul că procură armatei inamice proviziuni, trebue să fie dat nu numai în scopul unic de câştig, dar în intenţia hostilă ţării, în scopul de a trăda. Garraud, ed. II, vol. III, No, 862; Ch. et Hélie, vol. II, No. 430; Haus, vol. I, No. 309. Această parere este criticată de Garçon, (art. 77, No. 10).

Art. 69. — Dacă corespondenţa cu supuşi unei puteri străine n'a avut de obiect una din crimele enunţate în articolele precedente, dar a avut cu toate acestea rezultatul de a da inamicului instrucţiuni vătămătoare situaţiunei militare sau politice a României, acei cari au întreţinut aceste corespondenţe vor fi pedepsiţi cu detenţiunea, fără a fi scutiţi de pedepse mai grele, în caz când aceste instrucţiuni ar fi urmarea unei împreună înţelegeri ce ar constituì un fapt de spionagiu. (p. fr. 78; c. p. 7, 66—68; c. just. milit. 199).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Expresia corespondenţă pare că se referă la articolele precedente şi că are acelaş înţeles ca machinaţiuni sau înţelegeri. Trebue să fie înţeleasă deci nu numai în sensul unei corespondenţe întreţinută prin scrisori, sau telegrame, dar orice relaţie cu un agent al inimicului rezultand dintr'o

conversaţie telefonică sau chiar prin viu graiu. Garçon, art. 79, No. 1.

2.—Crima prevăzută de acest articol nu poate să fie comisă în timp de pace, de oare-ce legea cere ca condiţie restrictivă ca puterea să fie inimică, ceeace presupune un război declarat. Garçon, art. 78, No. 2.

3. Al doilea element al crimei este ca corespondenţa să fi avut de rezultat să procure inimicului instrucţiuni vătămătoare situaţiei militare şi politice. Nu este de ajuns că acele instrucţii să fie în contra vederilor guvernului, ci trebue ca ele să fi adus prejudiţiu. F. et Hélie, vol. II, pag. 35.

4. •Doctrina este unanimă sa recunoască că crima aceasta este intenţională, adică agentul trebue să fi ştiut că corespondenţa sa cu inimicul va avea rezultatul determinat de lege. Blanche, vol. II, No. 428; F. et Hélie, vol. II, No. 418; Garçon, art. 78, No. 7.

Art. 70. Va fi supus muncei silnice pe viaţă orice funcţionar public, orice agent al guvernului, sau orice altă persoană care însărcinată sau încunoştiinţată oficial, sau din cauza situaţiunii în care se află, de secretul unei negociaţiuni sau unei expediţiuni, va trădà acel secret agenţilor unei puteri străine sau inamicului. (p. fr. 80; p. pr. § 71 : c. p. 7, 71, 72, 140).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

1. Crima prevăzută de acest articol cere întrunirea a doua elemente: I) tradarea secretului unei negocieri sau unei expediţii şi II) calitatea culpabilului.

Acest articol se aplică acelui care ar trăda textul unui tratat de alianţă nepublicat, cu toate că faptul acestei alianţe fusese recunoscut în mod oficial de guvern, cum şi acelula care ar fi procurat corespondenţa schimbata cu ocazia unui tratat promulgat. Garçon, art. 80. No. 1 şi urm.

2. Intenţia consista în voinţa de a comunica o informaţie asupra unei negocieri sau unei expediţii, ştiind că informaţia este secretă. Garçon, art. 80, No. 5.

Art. 71.— Va fi asemenea supus muncii silnice pe viaţă, orice funcţionar public, orice agent care, însărcinat, din cauza funcţiunei sale, cu păstrarea planurilor de fortificaţiune, de arsenaluri, porturi sau rade, ar da aceste planuri, sau unul din pla-

nuri inamicului sau agenţilor inamicului. Pedeapsa va fi detenţiunea, când planurile se vor da agenţilor unei puteri străine, neutre sau aliate. (c. p. 7. 70. 72; c. just. milit. 198; p. fr. 81).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa franceză de sub art. 72.

Art. 72.—Orice altă persoană care reuşind, prin corupţiune, fraude sau violenţă, a sustrage zisele planuri, le ar da inamicului, sau agenţilor unei puteri străine, vor fi pedepsiţi cu munca silnică pe timp mărginit.

Dacă zisele planuri se găsesc, fără să se fi întrebuinţat mijloacele arătate, în mâinele persoanei ce le a dat, pedeapsa va fi recluziunea. (c. p. 7. 71; p. fr. 82).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Crima prevăzută de aceste articole nu este constituita decât dacă planurile nu erau publice. Dar ele nu perd caracterul lor secret prin acea că ar fi fost gravate sau litografiate, dacă nu ar fi fost date publicităţii. Garçon, art. 82. No. 3.

2. Aceste articole sunt aplicabile chiar în timp de pace. Garçon, art. 82, No. 4.

3. Pentru existenţa crimei prevăzuta de aceste articole se cere intenţia din parta agentului. Se aplică aci ceeace s'a zis la art. 70, No. 3.

Art. 73. — Se va pedepsì cu recluziunea acela care, cu bună ştiinţă, sfărâmă, falsifică sau ascunde documente, sau acte cari stabilesc nişte drepturi ale Statului Român in raport cu un guvern străin. (p. pr. § 71, No. 2).

Art. 74.—Oricine, prin acţiuni ostile neaprobate de guvern, va expune Statul la o declaraţiune de rezbel, va fi pedepsit cu detenţiunea; şi dacă dintr'aceasta rezbelul s'a şi făcut, pedeapsa va fi recluziunea. (c. p. 7, 75; p. fr. 84).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 75

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Art. 75 din codul penal este aplicabil numai când se constată săvârşirea unor acte de violenţă sau de prădare neaprobate de guvernul român şi comise de cetăţeni români sau alţi regnicoli contra supuşilor unui alt Stat, la hotarele sau pe hotarul acelui Stat, acte ce ar expune pe români la represalii din partea Statului vecin. Astfel fiind, faptul ca mai mulţi indivizi, originari dintr'o ţară straină şi aşezaţi in România, s'au constituit intr'un comitet de ajutoare pentru conaţionalii lor, resculaţi contra unui stat amic României, adunând bani şi recrutând oameni pe care i-a trimis pentru alimentarea acelei mişcări, nu intră în previziunile citatului articol, dacă nu se constată că deliquenţii au săvârşit acte de violenţă contra indivizilor acelui Stat, la hotare sau pe teritoriul lui, de natură să provoace represalii contra Statului român. (Cas. II, 113 din 21 Februarie 1896, B. p. 394; Cas. II, 4 Martie 1896, Dreptul . No. 31 96, p. 272).

Art. 75. Oricine, prin acte neaprobate de guvern, va expune pe Români la represalie, se va pedepsi cu detenţiunea (c. p. 7. 74; p. fr. 85).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Dispoziţia art 74 trebue să fie înţeleasa în senzul că ea se aplică *ori şi caruia*, care comite actele incriminate şi deci şi particularilor; iar, pe dealtă parte, textul nedefinând actele ostile, trebue să se coprinza toate actele materiale, ori-care ar fi care poate să expue ţara la pericolul unui războí, spre exemplu: o manifestaţie contra unui suveran, în contra persoanei, locuinţii sau insignelor unui ambasador strein, descluderea unei subscrieri pentru a favoriză o partidă ostilă unei puteri streine etc. Garçon, articolul 84 No. 7.

2. Garraud (ed. II, vol. III, No. 836) crede că dispoziţia articolului 84 (rom. 74) este inaplicabilă, de oarece actele individuale, neautorizate de guvern, nu pot să constitue, pentru un stat strein, o cauză legitimă de declarare de războiu.

3. Garçon (art. 84 No. 11) crede, spre deosebirea de ceilalţi autori, că pentru existenţa acestor crime se cere intenţia, dar că este de ajuns ca agentul să fi prevazut sau să fi putut prevede că expune ţara la pericol de război sau de represalii, fără să fie necesar ca el să fi avut acest scop direct şi principal. Astfel că, pentru a stabili intenţia este de ajuns acte imprudente, temerare, inspirate poate dintr'un patriotism rău inţeles. In sprijinul părerei lui Garçon că trebue inténţia agentului, este decizia camerei de punere sub acuzare din Do-

nau din 15 Mai 1873 (Sirey, 1874, partea II. pag. 152).

4. Sub aplicarea acestor articole nu cade ofensele aduse suveraniior străini sau agenţilor diplomatici şi nici comploturile care tind să răstoarne un guvern strein sau să-i modifice forma sau asociaţiile stabilite în acest scop. Garçon. art. 84, No. 12 şi 15; Garraud, ed. II. vol. III, No. 842.

5. Curtea de casaţie are drept să controleze dacă faptele imputate unui inculpat şi constatate în mod suveran de instanţa de fond constituesc, în drept, acte ostile de natură a expune ţara la o declaraţie de răsboi sau pe francezi la represalii. Garraud, ed. II. vol. III, No. 837, nota 12; Blanche vol. II, No. 454.

CAP. II

Crime şi delicte în contra siguranţei interioare a Statului

SECŢIUNEA I

Despre atentate şi comploturi în contra persoanei Domnului şi a Familiei Sale

Art. 76. Orice atentat în contra vieţei Domnului sau în contra persoanei sale, se va pedepsì cu munca silnică pe toata viaţă. (c. p. 7, 87, 88; constit. 92; p. fr. 86: p. pr. § 74).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza de sub art. 77

Art. 77. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Orice ofensă comisă în public contra persoanei Domnitorului sau a Doamnei, sau a fiilor lor, chiar prin vreunul din mijloacele arătate în art. 294, se va pedepsì cu închisoarea de la 1 an până la 2 ani, şi cu amendă de la 2000 până la 10000 lei [2]).

Asemenea, orice ofensă comisă în public, sau

[1]) Art. 77 vechiu «Orice ofensa, comisa în public, în contra persoanei Domnului sau a Doamnei, sau a fiilor lor, se va pedepsi cu închisoare de la 1 an până la 2 ani».

[2]) Aceşti lei ca şi cei din aliniatele II şi IV, nu pot fi de cat lei noui, conform sistemului decimal monetar de acum, în timpul caruia s'a modificat acest articol.

prin vreunul din mijloacele enumerate tot în art. 294, contra persoanei vreunui alt membru al familiei Domnitorului, se va pedepsì cu închisoare de la 3 luni până la 18 luni şi cu amendă de la 500 până la 3000 lei.

Prin familia Domnitorului se înţelege rudele ascendente şi descendente, şi colateralii până la al treilea grad, precum şi afinii de aceeaşi categorie.

Se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani şi cu amendă dela 2000 până la 10.000 lei acele care, prin aceleaşi mijloace, va ataca autoritatea constituţională a Domnitorului sau inviolabilitatea persoanei sale, sau drepturile constituţionale ale dinastiei lui. precum şi acela ce va imputa Domnitorului actele guvernului său, pentru care numai Miniştrii sunt responsabili. (constit. 24, 82, 92; c. civ. 660, 663; leg. presei 45; leg. proclam. regat. 15 Mart. 81; p. fr. 86; p. pr. § 75, 77).

Doctrina şi Jurisprudenţă Româna

1. Delictul de ofensă comis in public contra persoaneĭ regelui există, ori-care ar fi mijloacele prin care el a fost comis, căci art. 77 c. p incriminează orice ofensă comisa în public în contra persoanei domnitorului. chiar prin vre-unul din mijloacele arătate la art. 294 c. p. Astfel intră in prevederile art. 77 c. p. şuerăturile făcute in scop de a aduce ofensa in public persoanei regelui. (Cas. 522 din 1 Dec. 87, B. p. 1011).

2. In lipsa unei legi care să definească infracţiunile politice sau sa mărginească existenţa lor la anume cazurì determinate (cum prevede legea franceză), trebue să cercetăm care este criterul cu ajutorul căruia se pot deosebi infracţiunile politice de cele comune. Infracţiunile comune, pe care le reprobă conştiinţa universală a omenirei, sunt pedepsite la toate popoarele, spre deosebire de infracţiunile politice cari depind de moravurile sociale şi au un caracter esceptional şi anormal. Ideia infracţiunei politice trebue restransă şi limitată la obiectul ei. adică la ordinea politică; şi avem dar să cosiderăm ca infracţiuni politice, nu toate infracţiunile la comiterea cărora a existat un motiv politic, ci numai acelea care se comit totdauna pentru motive politice şi ating în acelaşi timp esclusiv ordinea politică a statului sau drepturile politice ale

cetăţenilor. Unele infracţiuni penale au un caracter esclusiv politic, precum: crima de înaltă trădare; altele au un caracter esclusiv ne politic, precum: omorul, incendiul, furtul; altele în fine au un caracter mixt, precum: injuriile la comiterea cărora a putut să existe şi să nu existe un motiv politic. Din cele ce preced rezultă dar că ofensele comise în public contra persoanei regelui nu sunt delicte politice, ele constituind în acelaş timp o violaţiune a dreptului comun şi a dreptului politic, putând adică să existe şi să nu existe la comiterea lor motive politice. Apoi art. 7 al legii asupra străinilor din 7 Aprilie 1881 hotăraşte că nu se consideră ca delict politic atentatul în contra şefului unui stat streiu când acel atentat constitue faptul de omucidere, de asasinat sau de otrăvire; de unde urmează că şi atentatul de acest fel comis în contra persoanei regelui nu este a se considera ca crimă politică; şi dar, daca un atentat aşa de grav nu constitue de cat o crimă de drept comun, nu putem raţional să considerăm simplele ofense în contra regelui ca delicte politice. Deci instanţa de fond care reţine şi judeca o asemenea ofensă, departe de a viola art. 105 din constituţiune şi a comite un exces de putere, din contra face o justa aplicare a legii. (Cas. II, 522, din 1 Decembrie 87, B. p. 1011).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1.— Articolele 76 şi 77 sunt luate din legea franceză din 10 Iunie 1853, cu oare-care modificări, lege care s'a făcut în urma restabilirei Imperiului.

Vechiul art. 86 pr. nu a fost observat în mod expres, dar obligaţia lui tacită rezultă din dispariţia regimului monarhic în Franţa. Atentatul în contra vieţii prezidentului Republicei este un asasinat sau o tentativa de asasinat, crimă care de altfel nu este politică. Garçon, art. 86. No. 11.

2. Ultragiul, violenţele şi caile de fapt în contra prezidentului Republicei, în execiţiul sau cu ocazia exerciţiului funcţiunilor sale cad astazi sub aplicarea art. 222 şi urm. c. p. fr. (rom.) Acele delicte sunt de competinţa tribunalului corecţional Garçon, art. 86. No. 13.

Art. 78. — Atentatul ce ar aveà de scop de a surpa, prin mijloace răzvrătitoare şi ridicare de popor, forma guvernului, sau de a aţâta pe locuitori de a se scula în contra autorităţii Domnului, se va pedepsi cu reclusiunea. (c. p. 7, 87, 88; p. fr. 87).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza de sub art. 79

Art. 79. Complotul ce ar avea de scop vre una din crimele menţionate la art. 76 şi 78, dacă a fost

urmat de un act săvârşit sau început spre a pregăti executarea acelor crime, se va pedepsi cu detenţiunea; iar dacă complotul n'a fost urmat de nici un act săvârşit sau început spre a prepara executarea vre uneia din acele crime, pedeapsa va fi aceea a închisorii. (c. p. 7, 8).

Complotul este atunci când, prin sfătuire, se va fi luat întreaga hotărâre şi se va fi făcut punerea la cale între două sau mai multe persoane spre a ajunge la săvârşirea vreuneia din acele două crime prevăzute la art. 76 şi 78. (p. fr. 89).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Atentatul nu se pedepseşte azi de cat dacă a fost manifestat printr'un început de executare şi încetează de a fi atentat dacă acel început de executare a fost întrerupt prin dezistarea pur voluntară a autorilor lui. Cas. din 13 Oct. 1832 (Sirey, 1832, partea I, p. 730); Ortolan, vol. I, No. 1043; Garraud, ed. II, vol. III, No. 876; Blanche, vol. II, No. 473.

2. Legea nu a determinat cari sunt actele cari constituesc începutul de executare, ci a indicat scopul către care trebue să tinză acele acte şi cari sunt azi: să distrugă sau să schimbe forma de guvernământ, să excite pe cetăţeni a se armà în contra autorităţii constituţionale (art. 87 fr.); să excite răsboi civil, sau să-i excite a devastà (art. 91 fr.). Prin urmare, atentatul există dacă se stabileşte că acuzaţii au îndeplinit acte materiale oarecari, în relaţie directă cu unul din aceste scopuri criminale. Garçon, art. 87, No. 14.

3. O cestiune celebră este aceea de a se şti dacă atentatul este legitim când are de scop de a rezistà la o violare a Constituţiei de către guvern. In principiu, negativa este sigură: dreptul la insurecţie ar distruge pacea publică şi ordinea socială. Această regulă trebue să fie strict menţinută, nu numai dacă inconstituţionalitatea actului guvernamental este îndoelnică, dar chiar dacă subsistă o cale de drept oare care pentru a restabili legalitatea. Dar în prezenţa unei violări patente a Constituţiei, a unui atentat manifest organizat de către guvern, a unei lovituri de Stat care să risipească Parlamentul trebue să recunoaştem că recursul la forţă poate să

fie suprema resursă pentru a restabili autoritatea legii. Nu numai rezistenţa pasivă, dar chiar opunerea violentă ar puteà să fie atunci legitimă. Garraud, ed. II, vol. III, No. 882; Garçon, art. 87. No. 20 şi 21.

4. Unii autorii cred că este suficient ca juraţii să fie întrebaţi dacă acuzatul este culpabil de a fi comis un atentat având de scop.... , Garraud, ed. II, vol. III, No. 887 sau de a participà la un atentat având de scop . Roll. de Vill., pag. 2 şi 6 în Form. Practica s'a fixat în acest sens. Cu toate acestea s'a susţinut că legea cerând execuţia, acest termen trebue să se regăsească în formula cestiunei. Ch. et Hélie, vol. II, No. 468; Blanche, vol. II, No. 485; Garçon, art. 89, No. 42.

5. Curtea de casaţie prin decizia din 20 Iunie 1833 a stabilit că execuţia şi tentativa. care constituesc singure atentatul, după terminii art. 88, sunt coprinse in acuzarea de a fi comis atentatul prevăzut de art. 87.

Art. 80. Când un individ va luà singur hotărârea de a comite crima prevăzută la art. 76 şi 78, şi va comite sau va începe a face el singur, şi fără ajutorul nimănui. vreun act prin care pregăteşte executarea crimei, se va pedepsì cu detenţiunea. (p. fr. 90).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Crima de complot cuprinde trei elemente: 1) să fie rezoluţiune de a lucrà; 2) ca aceastǎ rezoluţie să fie concertată şi hotărîtă; 3) ca ea sa fie în doua sau mai multe persoane şi 4) ca rezoluţia să aibă de scop unul din atentatele prevăzute la art 87 şi 91 fr. Garçon art. 89 No. 5.

2. Complotul este o crimă continuă. Garraud, ed. II. vol. III, No. 876; Villey, p. 132.

3. Rezoluţia de a lucrà trebue să consiste în voinţa pozitivă bine hotărîta, trebue ca această rezoluţie sa fie luata; nu este de ajuns numai dorinţe sau ameninţări exprimate. Trebue să se demonstreze că există relaţie între hotărîrea luată şi un scop determinat. Garçon, art. 89, No. 9.

4. — Este de notat că legea nu cere ca rezoluţia de a lucrà să fie ţinută secret. Asemenea nu este necesar ca să fie fixat momentul pentru a comite atentatul. Puţin importă că termenul este nesigur sau că rezo-

luția este condițională. Garçon, art. 89, No. 10 și urm.

5. — In caz când conjurații au părăsit în mod spontaneu hotărîrea de a lucrà, nu este complot. Garçon, art. 89, No. 15.

6. Agenții trebue să fie de acord asupra scopului și asupra mijloacelor complotului. Garraud, ed. II, vol. III, No. 876.

7. Garçon, (art. 90, No. 17) crede că este suficient ca agenții să fie de acord pentru a distruge sau schimbà forma de guvernământ existentă, chiar dacă nu se înțeleg asupra formei. ce va substituì.

8.—Crima prevăzută de acest articol presupune în mod necesar o asociație în scopul de a comite un atentat. Această asociație formează complotul. Deci, acest element este acela care caracterizează mai ales crima. Garraud, ed. II, vol. III, No. 876; Garçon art. 90, No. 18.

9. Nu este contradicție în verdictul juraților care, într'o acuzație de complot între mai multe persoane, declară culpabil numai pe unul din acuzați și nu și pe ceilalți, de oarece declararea de neculpabilitate a unei persoane, a cărei cooperare erà necesară pentru ca să fie complot, nu implică necesarmente inexistența faptului; ea poate să aibă drept cauză în privința acelei persoanei lipsa intenției criminale. Cas. din 9 Octomvrie 1851 (Dalloz 1851, partea I, pag. 331).

10. — Complotul trebue să aibă ca scop unul din atentatele prevăzute de art. 87 (97 fr.), căci rezoluția de a comite o crimă alta decât atentatul nu constitue complotul prevăzut de această dispoziție de lege. Garçon, art. 90, No. 20 și 21.

SECȚIUNEA II

Crime și delicte în contra liniștei statului prin rezbel civil, prin ilegala întrebuințare a forței armate, prin devastațiuni și jefuiri publice.

Art. 81. — Atentatul care va aveà de scop a ațâța rezbelul civil, înarmând, sau ridicând pe locuitori a se înarmà unii în contra altora, ori a săvârși omoruri și jefuiri într'unul sau mai multe orașe sau sate, se va pedepsì cu munca silnică pe toată viața.

Complotul uneltit, spre acest sfârșit, se va pedepsì cu pedepsele hotărâte la art. 79, conform deosebirilor ce se fac într'acel articol. (c. p. 7, 87, 88; p. fr. 91).

Doctrina și Jurisprudența Română

1. Decretul de amnistie nu poate folosi acelora cari, răsculați într'una sau mai multe comune, au comis nu numai jefuiri, ci și omor în condițiile art. 81 din codul penal; că toți, fără deosebire, cari au cooperat într'un mod oarecare la comiterea acelei crime, fie ca autori morali sau materiali, fie ca provocatori, fie ca complici, fie că au concertat comiterea crimei, n'au a beneficià de amnistie. (Cas. II, 2503 907, B. p. 1929 și *Curierul Judiciar*, No. 6 908, p. 45).

2. Odată ce elementele crimei din art. 81 codul penal au fost constatate, nu mai era trebuință să se fi constatat consfătuirile locuitorilor revoltați cari au precedat săvarșirii crimei însăș, nici sa se fi constatat ce fel de jefuiri s'a îndeplinit și la cine anume, ce case sau pătuluri s'au incendiat și ce omor s'a comis, când toate aceste detaliuri sunt lamurite prin decizia Camerei de punere sub acuzațiune și prin actul de acuzare. (Cas. II, 2503 907, B. p. 1929 și *Curierul Judiciar*, No. 6 1908, p. 45).

3. Prin răscularea țăranilor nu se poate susține ca acei locuitori revoltați n'ar fi avut decât intenția de a-și amelioră soarta și a obține condiții mai ușoare dela proprietari sau arendași și că numai incidental s'ar fi săvârșit jafuri și omor, cand nu se constată ca acei locuitori răsculați nu numai că nu s'ar fi prezentat la proprietar sau arendaș a cere modificarea învoelilor agricole, ci din contră, din acte e constatat că locuitorii s'au revoltat contra liniștei Statului, in condițiile art. 81 din codul penal. (Cas. II, 2503 907, B. p. 1929 și *Curierul Judiciar*, No. 6 908, p. 45).

Doctrină și Jurisprudența Franceză

1.—Prin cetățeni sau locuitori trebue să se înțeleagă nu numai naționalii dar chiar și streinii cari locuesc pe teritoriul francez și cari ar puteà să se facă un instrument de turburări. Ch. et. Hélie, vol. II, p. 130.

2.— Pentru ca conflictul să aibă caracterul de razboi civil este de ajuns ca să poată fi asimilat cu războiul și să aibă loc între cetățenii aceleiași țări. Blanche, vol. II, No. 500.

Vezi și cele ce s'au zis sub art. 78, 79 și 80 rom.

Art. 82. — Se vor pedepsì cu munca silnică pe toată viața acei cari, fără ordine sau autorizare din partea autorității legale, vor fi ridicat sau vor fi făcut a se ridicà trupe armate, și le vor fi dat sau le vor fi înlesnit dare de arme ori muniţiuni; asemenea se vor pedepsì și acei cari vor fi angajat

sau înrolat, sau vor fi făcut a se angajà sau înrolà soldați. (c. p. 7; c. just. milit. 201; p. fr. 92).

Doctrină și Jurisprudență Franceza

1. Crima prevăzută de acest articol cere două elemente constitutive: 1) ca culpabilul să fi ridicat, angajat, înrolat sau să fi facut a se ridica, angaja sau înrola soldați sau să le fi procurat arme sau muniţiuni și 2) să fi lucrat fară ordinul sau autorizarea puterii legitime, adică a puterii care există după constituție la epoca cand faptele s'au savârşit. Garraud ed. II, vol. III, No. 889; Blanche vol. II, No. 506.

2. Chauv. et Hèlie. (vol. II, No. 487) susțin că acest articol nu este aplicabil decat dacă armamentul este indreptat in contra guvernului. Blanche și Garraud, (la locul citat) nu admit această părere, căci de ar fi așa, acest articol ar face dublă intrebuințare cu art. 81 rom. care pedepsește faptul de a inrola soldați în vederea unui războì civil.

3. Această crimă este continuă și intenționala, iar tentativa se pedepsește. Garçon, art. 92, No. 4, 5 și 6.

Art. 83. — Se vor pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit: (c. p. 7).

a) Aceì cari, fără cădere sau fără cauză iertată de lege, vor fi luat comanda unui corp de oștire, unui post, unui port, sau unui oraș, a unui sau mai multor bastimente de rezbel, a unei cetați sau loc întărit; (c. p. 207).

b) Acei cari, în contra ordinului guvernului, vor mai ținea vreo comandă militară; (c. just. milit. 221).

c) Comandirii cari vor ținea adunată oștirea lor în contra ordinelor ce li se va fi dat de a o libera sau a o desființa. (p. fr. 93).

Doctrină și Jurisprudența Franceza

Intenția culpabila este un element necesar al crimelor prevăzute de acest articol, insă mijlocul întrebuințat de culpabil este indiferent, astfel că puțin inportă dacă a lucrat cu violență, cu viclenie sau cu persuadare. Garçon, art. 93, No. 2; Garraud, ed. II, vol. III, No. 890.

Art. 84.— Orice persoană care, putând dispune de forța publică, va fi cerut, sau va fi ordonat mișcarea acestei forțe, sau întrebuințarea ei în contra unei înrolări sau ridicări de oameni pentru oștirea întocmită de lege, se va pedepsì cu recluziunea.

Dacă asemenea ordin va fi avut efect, culpabilul se va pedepsì cu munca silnică pe viață. (c. p. 7, 158—160; p. fr. 94).

Art. 85. — Orice persoană va fi incendiat sau distrus, prin exploziunea unei mine, edificiuri, magazine, arsenaluri, corăbii sau alte proprietăți ale Statului, se va pedepsi cu munca silnică pe timp mărginit. (c. p. 7, 365; p. fr. 95).

Doctrina și Jurisprudența Franceza

Acest articol trebue conciliat cu art. 435 fr. (365 rom)., care prevede un fapt identic. Părerile sunt împărțite asupra cazurilor în care se aplică unul sau celălalt din aceste articole. Garçon (art. 95, No. 9), propune un sistem care conciliază ambele articole și care ține seamă și de jurisprudența actuală asupra crimelor politice. După dânsul art. 95 fr. ar fi aplicabil in cazul in care explozia unei mine, distrugand o proprietate a Statului, s'ar produce în cursul unei lupte cu arme și ar constitui un act de apărare militara și un adevatat fapt de război. Din contră, art. 435, fr. ar fi aplicabil, fără a distinge intre propietățile Statului și ale particularilor, dacă explozia minei s'ar produce izolat, ori care ar fi mobilul agentului

Art. 86. Se va pedepsì cu munca silnică pe viață acela care, ori ca să răpească bani publici, ori ca să jefuească orașe sau sate, magazine, arsenaluri de ale Statului, case publice, fortărețe, posturi, porturi, corăbii sau bastimente ale Statului, ori în fine ca să atace sau să reziste în contra puterei publice, care se va aflà în goana săvârșitorilor unor asemenea crime, se va fi pus în capul unor cete armate, sau va fi exercitat într'insele vreo funcțiune ori comandă oarecare.

Se vor supune la munca silnică pe viaţă şi acei cari vor fi directat, vor fi ridicat sau vor fi făcut a se ridicà acele cete, sau cari le vor fi dat, ori le vor fi înlesnit, cu bună ştiinţă şi voinţă, arme, muniţiuni şi unelte de crime, sau cari le vor fi trimis mijloace de vieţuire, sau cari, în orice alt chip, vor fi avut înţelegere culpabilă cu directorii sau comandirii acelor cete. (c. p. 7, 169, 213, 244, 354; p. fr. 96).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 90

Art. 87.—Dacă vreuna sau mai multe din crimele menţionate in articolele 76, 78, 81, se vor fi săvârşit sau încercat d'a se săvârşi de către vreo ceată, se vor pedepsì cu munca silnică pe toată viaţa, fără osebire, toţi aceia cari vor face parte din acea ceată şi se vor fi prins la locul răzvrătitoarei intâlniri.

Acela care, fără a se prinde la locul răzvrătitoarei întâlniri, va fi fost directorul răzvrătirei ori va fi avut in ceată vreo comandă, se va pedepsì iarăşi cu munca silnică pe toată viaţa. (c. p. 7, 87; p. fr. 97).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 90

Art. 88. Afară de cazul in care reuniunea sediţioasă ar fi avut de obiect sau de rezultat una sau mai multe din crimele enunţate în art. 76, 78 şi 81, indivizii ce fac parte din bandele de care s'a vorbit mai sus, fără să exerciteze într'însele vreo comandă sau funcţiune, şi cari s'ar prinde pe loc, se vor pedepsì cu recluziunea. (p. fr. 98).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 90

Art. 89. Acei cari, cunoscând scopul şi caracterul numitelor cete, şi fără a fi siliţi, le vor fi găzduit, ori le vor fi dat loc de ascundere sau de

intâlnire, se vor pedepsì cu recluziunea. (c. p. 7, 52, 86—88, 197, 216; p. fr. 99).

A se observà Doctrina și Jurisprudența Franceză de sub art. 90

Art. 90. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Intrunindu-se adunări sau cete turburătoare liniștei obștești, dacă, după 3 somațiuni ce li se vor face de către autoritățile competinte, nu se vor risipì și va mijlocì lucrarea puterei armate, câți vor fi complici la dânsele și se vor prinde acolo pe loc, se vor pedepsì cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani; iar căpeteniile lor se vor pedepsì cu 2 ani închisoare.

Insă acei din complici sau din căpetenii cari vor fi cu arme se vor pedepsì cu recluziunea. (c. p. 91, 174; p. fr. 100; constit. 26).

Doctrina și Jurisprudența Româna

Ceeace trebue să determine a calificà un fapt ca delict politic este, înainte de toate, însuși caracterul politic al faptului. Astfel, delictul prevăzut și pedepsit de art. 90 codul penal, poate și nu poate fi un delict politic, după împrejurările de fapt în care asemenea delict s'a săvarșit. Așa, dacă scopul urmărit de inculpați, după credința lor, prin întrunirea lor în numar mare, era de a se anula o alegere de deputat și de a se face o nouă alegere pentru a fi aleasă persoana agreată lor, acest fapt constitue un delict politic, pentru-ca faptul în sine de întrunire pentru asigurarea alegerii unui deputat este un fapt politic. (Cas. II, 459 din 14 Mai 1901. B. p. 872 și *Curierul Judiciar*, No. 48 901, p. 387).

Doctrina și Jurisprudența Franceza

1. Elementele generale, necesare în toate cazurile prevăzute de aceste articole, sunt trei: 1) trebue să fie o banda organizata; 2) ca acea bandă să fie armată și 3) ca ea să urmărească scopurile special determinate. Blanche, vol. II, No. 518; Garraud. ed. II, vol. III, No. 893.

2. Nu este necesar ca aceia care compun banda sa poarte arme. Acest punct este lasat la aprecierea judecătorului în fiecare caz special ce i se pre-

[1]) Primul aliniat al vechiului art. 90 pedeapsea pe capetenii cu maximum închisorii.

zintă. Garçon, art. 96, No. 4; Blanche, vol. II, No. 523.

3. Intre art. 96 şi 97 fr. (86 şi 87 rom.) există o diferenţă importantă. Prin cel dântai articol legea nu pedepseşte bandele armate, decat dacă ele au de scop să comită una din crimele determinate de lege, dar nu este necesar ca acele crime sa fi fost perpretate chiar; legea pedepseşte actul preparator rezultand din simplul fapt al organizarii bandei.

In ipoteza art. 97 fr. (87 rom.) din contră, simplul fapt al organizării bandei in scopul de a comite un atentat nu este de ajuns, ci trebue pe langa aceasta ca atentatul sa aiba cel puţin un inceput de executare. Garçon, art. 96, No. 10.

4. Calitatea de şef de banda este un element constitutiv al crimei din art. 96 fr., iar nu o circumstanţa agravanta. Blanche, vol. II No. 527; Garraud, ed. II, vol. III, No. 894.

5. Art. 97 şi 98 fr. (87 şi 88 rom.) cer ca aceia care fac parte din ceata sa fie prinşi la locul rezvrătitoarei întâlniri. Aceasta condiţie este caracteristică şi constitutivă a crimei. Garraud, ed. II, vol. III, No. 894.

6. Garçon (art. 96. No. 19) crede că art. 96 şi 97 nu cere ca element esenţial că autoritatea trebue să someze banda sa se risipească, după cum cere art. 100 fr. (90 rom.), dispoziţie care nu se aplică şi articolelor precedente.

Garraud, (ed. II, vol. III, No. 896) crede din contra, că subordonaţii cari se gasesc în bandă trebue să fie puşi în întârziere, să profite de beneficiul din art. 100 fr.

Alţi autori, intre cari Ch. et Hélie, (vol. II, No. 500) fac o distingere după care avertismentul ar fi necesar dacă acuzaţii au fost prinşi mainte ca banda să fi executat crimele ce şi-a propus şi nu este necesar daca aceste crime erau in plină executare, ceeace se va întampla in tot d'auna în cazul art. 97 fr. care cere atentatul consumat.

Art. 91. — Se socotesc arme orice unelte sau machine, sau instrumente înţepătoare, tăiătoare sau zdrobitoare, precum: puşcă, pistol, lance, suliţă, coasă, topor, bardă, cuţit, ciomag şi alte asemenea.

Cuţitele de buzunar, foarfecile şi bastoanele nu vor fi considerate ca arme decât atunci când se vor fi întrebuinţat a lovi, a răni sau a omorî. (c. p. 50, 90, 310, 318; p. fr. 101).

Art. 92.—Vor fi apăraţi de pedepsele pronunţate în contra autorilor de comploturi sau de alte crime în contra siguranţei interioare sau exterioare a Sta-

tului, acei culpabili cari, înaintea săvârşirei sau a tentativei acestor comploturi sau crime şi mai înainte de orice urmărire, vor fi dat, ei cei d'întâi, guvernului sau autorităţilor administrative, ori poliţiei judiciare, cunoştiinţă despre aceste comploturi sau crime, şi despre autorii şi complicii lor. sau cari, chiar după ce s'a început urmările sau descoperirea culpabililor, vor fi înlesnit arestarea acelor autori sau complici. (c. p. 50, 59, 116, 122; p. fr. 108).

TITLUL II

CRIME ŞI DELICTE IN CONTRA CONSTITUŢIUNII

CAP. I

Crime şi delicte în contra exerciţiului drepturilor politice

Art. 93. — Atentatul, al cărui scop este de a risipì cu violenţă adunarea legiuitoare ce se află în exerciţiul legal al mandatului ei, de a o sili să ia, sau să nu ia o hotărâre, de a isgonì cu violenţă pe unul sau pe mai mulţi din membrii săi. se va pedepsì cu înunca silnică pe timp mărginit. (p. pr. § 82).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Un delict este politic atunci când infracţiunea imputată atinge ordinea politică, cand criminalitatea atârnă numai de caracterul lui politic. Scopul ce'l-ar avea nu prevenit de a schimba sub unele raporturi starea legală actuală în folosul satenilor, nu poate fi considerat in sine ca delict politic, căci de câte ori faptul imputat are şi caracterul unui delict de drept comun, precum este în specie. faptul are a fi considerat în totalitate ca delict de delict de drept comun. (Cas. II, 665 din 13 Sept. 1899, B. p. 1023. Vezi, tot în chestia delictelor politice. *Curierul Judiciar*, No. 18 900, p. 141).

2. Legea penală ca şi constituţia nu enumeră, nici nu defineşte delictele politice lăsând ca doctrina şi jurisprudenţa să determine caracterul unor asemenea fapte represibile; şi în general este admis a se califica ca delicte politice faptele acelea prin care delicuentul a avut de scop de a lovi or-

dinea politică externă sau internă a unui stat. Intre faptele cari ating ordinea politică este şi acela prin care o ceată sediţioasă tinde a comite un atentat în contra drepturilor şi prerogativelor unei instituţiuni politice. Astfel, faptul de a sili camera deputaţilor să voteze o lege a meseriaşilor, în anumite cônditiuni. schimbând o stare de lucruri existentă şi reglementand munca lăsată până atunci liberă, este un delict politic, de oarece acest fapt este un atentat în contra ordinei politice interne stabilite, atentat prevăzut de art. 93 c. p. care este pus între articolele cari pedepsesc crimele şi delictele contra constituţiunii, adică fapte represibile de o r d i n e eminamente politică. (C. B. s. III, 341 902, Dreptul , No. 27/902, pag. 217 şi *Curierul Judiciar*, No. 27 902 pag. 226—228. In acelaşi sens C. de acuzare a Curţii Bucureşti 9 Aprilie 1902, Dreptul No. 30 902, p. 238).

3. Orice d e l i c t de drept comun, comis pentru a înlesni executarea unui delict politic, fiind un simplu mijloc de execuţiune al acestui delict, devine şi el de aceiaşi natură ca şi dânsul şi justiţiabil de aceiaşi instanţă. Prin urmare, ultragiul prin cuvinte şi loviri asupra agenţilor forţei publice cum este în speţă, fiind un mijloc pentru ca delicuenţi să şi poată executa scopul de a sili camera să voteze o lege de ordine politică internă, devine şi el un delict politic şi ca atare, tribunalul nu este competinte de al judecâ.

Legea care are de obiect reglementarea muncei, nu poate fi considerată ca o măsură de interes particular ci ca o măsură care interesează ordinea politică internă, de oarece munca este una din bazele pe care se fondează prosperitatea, avuţia şi prin urmare în parte, existenţa unei societăţi organizate. C. B. s. III. 341/902, Dreptul No. 27 902, pag. 217 şi *Curierul Judiciar*, No. 27/902, pag. 226—228).

Art. 94. Acela care prin violenţă, va împedeca pe un membru al corpului legiuitor de a merge la adunare sau de a vota, se va pedepsi cu recluziunea. (p. pr. § 83).

Art. 95. — Când se împedică prin atrupament, violenţă sau ameninţări unul sau mai mulţi cetăţeni de a'şi exercita drepturile lor civice, fiecare din culpabili va fi pedepsit cu închisoare de 6 luni cel puţin, şi cu interdicţiunea dreptului de a vota şi de a fi eligibil în timp de 5 ani cel puţin şi 10 ani

cel mult. (art. 128 leg. elector.; leg. resp. minist. 2 Mai 1879; p. fr. 109; p. pr. § 84).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 98

Art. 96. — Dacă această crimă s'a comis în urmarea unui plan concertat ca să fie executat, fie în toată ţara, fie într'unul sau mai multe judeţe, fie într'una sau mai multe plăşi, pedeapsa va fi detenţiunea. (p. fr. 110).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 98

Art. 97.—*(Leg. 17 Febr. 74[1])*. Se va pedepsi cu închisoarea dela 1 an până la 2 ani:

I. Acela care, fiind însărcinat a aduna bilete de votare, a adăogit sau a micşorat, cu rea credinţă. numărul lor legitim;

II. Acela care falşifică sau schimbă un bilet de votare, sau înscrie pe biletele persoanelor care nu ştiu carte alte nume decàt acelea care i s'au dictat;

III. Acela care, fiind însărcinat cu ţinerea procesului-verbal al unei operaţiuni electorale, a înscris într'însul alte nume decât acelea care i s'au dictat;

IV. Orice persoană, funcţionar public sau nu, care fiind însărcinat de lege cu săvârşirea unei lucrări în formàrea listelor electorale, sau în operaţiunile electorale, ar refuza, fără motiv justificat, de a îndeplinì sarcina ce'i impune legea. (art. 116, 121. 122, 124 leg. elect.).

In toate aceste cazuri, judecătorul va pronunţa şi interdicţiunea pe timp mărginit (art. 116 şi urm. leg. electorale,; p. fr. 111; p. pr. § 85).

---

[1]) In vechiul art. 97 pedeapsa era închisoarea dela 1 an în sus. Asemenea el nu avea aliniatul cu No. IV.

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. — Faptul de a dresa un proces-verbal al unei operaţiuni electorale, trecând în el alte nume decat cele ce se dictase de rezultatul votului, intră în prevederile art. 97 c. p., special relativ la alegeri, iar nu în ale art. 123 c. p., care prevede falşul în general săvârşit de funcţionarii publici cu ocaziunea constatarilor ce sunt chemaţi a face în săvârşirea transacţiunilor relative la interese private (Cas. II, 312 din 23 August 76, B. p. 470).

2. — Odată ce un alegător a fost condamnat prin o sentinţă definitivă pentru delictul de abuz de încredere, şi odată ce art. 27 din legea electorală comunală decide că nu pot fi alegătorii cei osandiţi judecătoreşte pentru faptul de abuz de încredere, numitul nu mai poate lua parte la alegerile comunale fără să nu devină pasibil de penalitatea prevăzută pentru asemenea contravenţiuni, chiar dacă prin sentinţa condamnătoare pentru abuz de încredere nu i s'a ridicat drepturile politice, de oare ce incapacitatea unui alegător este anume stabilită prin legea electorală. (Cas. II. 415 din 7 Sept.. 84, B. p. 727).

Art. 98. — Oricine va cumpăra sau va vinde un vot într'o alegere, se va pedepsì cu închisoare de la 3 luni până la 1 an, şi va puteà fi osândit şi la interdicţiune pe timp mărginit (art. 127 legea elect.; p. fr. 113; p. pr. § 86).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

Doctrina şi jurisprudenţa decid că aceste dispoziţii de lege formează dreptul comun în materie de delict electoral şi deci trebue sa recurgem la dânsele ori de câte ori legile speciale mai recente nu au prevăzut aceleaşi fapte. Cas. fr. din 9 Decembrie 1892 (Dalloz 1893, partea I, pag. 334).

CAP. II

Atentate în contra libertaţei

Art. 99. — Când vreun funcţionar public, un agent sau un însărcinát al guvernului, va fi ordonat sau va fi făcut vreun act arbitrar, prin care să se atace libertatea individuală a unuia sau mai multor cetăţeni, sau constituţiunea ţarei, se va pedepsì cu

închisoarea dela 6 luni până la 2 ani şi cu interdicţiunea pe timp mărginit.

Cu toate acestea, când se va dovedì că el a săvârşit asemenea faptă după ordinea superiorilor săi, în pricini ce privesc la atribuţiunile acestora, şi pentru care el era dator să le deâ supunere în ordinea erarchiei, va fi apărat de pedeapsă, care, în asemenea caz, se va aplicà numai superiorilor ce vor fi dat asemenea ordine (c. p. 27, 47, 100, 149, 159, 272; const. 13; art. 2 lit. a, leg. respons. minister.; p. fr. 114).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Faptul unui procuror de a se introduce cu forţa armată în sala alegerilor, fără a fi chemat de preşedintele biroului electoral, şi a împrăştia pe alegători. constitue un atentat la constituţiune, caz prevăzut de art. 99 c. p., pentrucă dreptul a cărui violare i se impută este un drept politic dupe obiectul său, consistând în libera espresiune a votului garantat prin constituţiune. Acest fapt nu intră în prevederile art 147 c. p., care se află sub rubrica abuz de putere în contra particularilor şi are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile privafe ale cetăţenilor din partea funcţionarilor. (Cas. II. 372, din 12 Iunie 71, B. p. 105).

2. Legiuitorul, pentru unele delicte (art. 99 şi 159 c. p)., comise de funcţionarii inferiori în exerciţiul funcţiunei lor. prezumă abuzul de autoritate şi de putere al superiorilor în cât face responsabili înaintea legii penale pe superiori. fără a se mai dovedì acel abuz de autoritate şi de putere, destul numai sa se probeze că funcţionarii inferiori au comis acele delicte după ordinul superiorilor lor, in pricini ce privesc la atribuţiunile acestora, şi pentru care funcţionarii inferiori sunt datori să le dea supunere în ordinea erarchiei: ba, încă, prezumpţiunea legei merge până a considera ca o constrângere morală ordinul superiorilor şi de acea apăra de orice responsabilitate penală pe funcţionarul inferior, pedeapsa în asemenea caz având a se aplicà numai superiorilor. (Cas. II, 192, din 18 Mart. 74, B. p. 118).

3.—Raspunderea sau nerăspunderea agenţilor inferiori pentru executarea unuì ordin ilegal dat de superiorul lor, nu modificì întru nimic răspunderea agentului superior care a dat acel ordin. (Cas. II 462, din 5 Noemb. 80, B. p. 386).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Unii autori susţin că acest articol nu pedepseşte actele agenţilor autorităţii prin cari se violează constituţia, decât când ele cauzează un prejudiciu vreunui particular. Blanche, vol. II, No. 608; Garraud, ed. II, vol. III, No. 933; Ch. et Hélie, vol. II, No. 540.

2.—Garçon, (art. 114, No. 6) crede din contră că acest text prevede violarea constituţiei într'un mod general şi nu cere ca interesele sau drepturile vreunui particular să fi fost violate în special.

3.—Faptul prevăzut de acest articol cere trei condiţiuni: 1) faptul material al arestării sau al deţinerei arbitrare; 2) calitatea autorului care a făcut arestarea şi 3) intenţia criminala. Garçon, art. 114, No. 14.

4. In sensul acestui articol o arestare sau o deţinere sunt arbitrare cand sunt operate sau ordonate de un ofiţer care se pretinde competent, dar afară de cazurile determinate de lege şi fără observarea formelor prescrise. Garraud, ed. II, vol. III, No. 933.

5. Curtea de Casaţie (4 Dec. 1862, Dalloz 1868, pag. 232) a judecat că art. 414 trebue să fie aplicat la toţi aceia cari, prepuşi la un serviciu public, se fac culpabili de unul din actele prevăzute de acel articol.

6. Intenţia consistă în cunoştinţa agentului, care a operat arestarea, că a lucrat abuziv, că a depăşit puterile sale. Dacă a fost de bună credinţă şi deci a lucrat din ignoranţă sau eroare, funcţionarul nu este responsabil decât din punctul de vedere civil. Garraud, ed. II vol. III, No. 933.

7. — Art. 114 fr. prevede cazul unei arestări comise de funcţionari publici, agenţi sau prepuşi ai guvernului, iar art. 341 fr. prevede acelaş fapt comis de particulari. Cu toate acestea Blanche, (vol. V, No. 237) susţine că termenii art. 341 fiind generali, el se aplică la toţi aceia cari comit o arestare arbitrară, chiar dacă sunt funcţionari publici.

Garçon (art. 114, No. 94 şi 95) şi Garraud, (ed. II, vol. III, No. 932) cred că art. 114 nu este aplicabil funcţionarilor, agenţilor sau prepuşilor guvernului decât dacă au lucrat în exerciţiul funcţiunei lor, iar dacă ei au operat o arestare arbitrară pentru satisfacerea pasiunei lor personale, atunci se aplică art. 341. Este de remarcat că asupra acestei distingeri doctrina şi jurisprudenţa este divizată.

8. Trei sunt condiţiile necesare pentru ca subordonatul să poată invoca beneficiul scuzei din al. II al acestui articol: 1) un ordin dat anterior îndeplinirei faptului, caci aprobarea posterioară dată de superiorul ierarhic nu ar fi suficientă; 2) ca ordinul să emane dela un superior ierarhic şi 3) ca ordinul să fie relativ la un obiect care este de resortul superiorului ierarhic. Garçon, art. 114, No. 111 şi urm.

Art. 100. — Despăgubirea pentru pagubele cercate în urma faptelor pomenite în art. 99 se va hotărî conform cu persoanele, cu împrejurările şi cu vătămarea ce va fi suferit siluitul, fără însă a puteà fi, niciodată şi pentru oricine măcar, acea despăgubire mai puţin de 25 lei [1] pe zi, pentru fiecare persoană şi pentru fiecare zi de arestare ilegală şi arbitrară, (p. fr. 117).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceza

1. Acţiunea civica poate să fie exercitată fie înaintea tribunalelor represive ca accesoriu la acţiunea publică, fie înaintea tribunalelor civile. Garçon, art. 117, No. 3.

2. Când Ministerul public nu a exercitat acţiunea publică, partea vătămata nu are decât calea unei plângeri înaintea judelui de instrucţie sau excepţional înaintea primului Prezident al Curţii de apel cand este vorba despre funcţionarii indicaţi in art. 484 fr. Cas. fr. 1881 (Dalloz 1881, pag. 385).

3. Este discutata cestiunea de a se şti dacă plangerea, prin care partea vătamata se constitue parte civila, pune acţiunea publica in mişcare, adică dacă judecătorul de instrucţie trebue să faca cercetări, cu toate că Procurorul ar pune rechiziţii contrarii. Jurisprudenţa pare ca admite azi afirmativa. Garçon, art. 117, No. 8.

Art. 101. — Dacă fapta arbitrară sau atentatoare drepturilor cetăţeneşti se va fi săvârşit prin plăsmuită subscriere a vreunui ministru sau altui funcţionar public, plastografii, precum şi cei ce, cu bună ştiinţă, se vor fi servit cu acea plastografie, se vor pedepsi cu muncă silnică pe timp mărginit, (c. p. 7, 125, 126; p. fr. 118).

[1]) 25 lei vechi, face 9 lei noui şi 25 bani.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1.—Cu toate că acest articol nu vorbeşte decât de actele contrarii Constituţiei, el se aplică ori de câte ori unul din atentatele prevăzute de art. 114 fr. a fost comis prin falsă semnătură. Blanche, vol. II, No. 616; Garraud, ed. II, vol. III, No. 939 şi Garçon, art. 118, No. 1.

2. — Este admis in mod general că acest articol se aplică funcţionarilor ca şi particularilor şi că dacă faptul a fost comis de un funcţionar public nu este locul să i se agraveze pedeapsa conform art. 198 fr. Garçon, art. 118, No. 3 şi urm.

Art. 102. Funcţionarii publici, însărcinaţi cu poliţia administrativă sau judecătorească, carí au refuzat, sau cari au negrijit de a da ascultare unei reclamaţiuni legale, ţintind a constata detenţiunile ilegale şi arbitrare, fie în închisorile destinate pentru paza deţinuţilor, fie chiar în ori-ce alt loc, şi cari nu vor justifica că au denunţat aceasta autorităţii superioare, se vor pedepsì cu degraţiunea civică, şi vor fi răspunzători de pagube şi interese, care se vor regula după cum se arată în art. 100 (p. fr. 119).

Art. 103. Directorii, superiorii sau custozii închisorilor, sau a ori cărei alte case de arest, cari vor fi primit un arestat fără mandat sau act judecătoresc, sau fără ordinea provizorie a autorităţilor competinte, acei cari 'l vor ţineà închis, sau vor refuzà de a'l înfăţişà ofiţerului de poliţie sau aceluia ce aduce ordinile sale, fără a justificà că opunerea lui provine din ordinea procurorului sau judecătorului, aceia cari vor refuzà de a înfăţişà registrelor lor ofiţerului de poliţie, se vor pedepsì ca culpabili de închidere arbitrară, cu închidere dela o lună până la un an şi cu amendă dela 50 până la 150 lei[1]). (pr. p. 579, 581, 584, 585, 592; c. p. 149, 399; p. fr. 120).

[1]) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabila în specie este dela 50—150 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1. Cu toate că art. 119 fr. pare a fi fi sancţiunea art. 615 şi urm. din proc. c. pen. fr. însă există între ele diferenţe esenţiale. Asupra conciliaţiunei acestor două texte de lege vezi: Garraud, ed. II, vol. III, No. 931; Blanche, vol. II, No. 618 şi Garçon, art. 119, No. 4 şi urm.

2. Art. 120 fr. prevede trei ipoteze diferite care constituesc în realitate trei delicte distincte. Garçon, art. 120, No. 19 şi urm.

Art. 104. Se vor pedepsì cu degradaţiunea civică orice ofiţer al poliţiei judecătoreşti, orice procuror, substitut sau judecător care va fi provocat, dat sau subsemnat o sentinţă, o ordonanţă sau un mandat de urmărire personală, sau de acuzaţiune a vreunui Ministru, sau a vreunui membru al Senatului, al Adunării Legislative, sau al Consiliului de Stat, sau al Curţii de Compturi, sau al Curţii de Casaţiune, fără autorizaţiunile şi formele prescrise de legi, sau care, afară de delict flagrant, vor fi dat sau subsemnat, fără acele autorizaţiuni şi formalităţi, mandatul de a prinde sau de a aresta pe vreunul sau mai mulţi Miniştri, sau pe unul sau mai mulţi membri ai Senatului, ai Adunării Legiuitoare, ai Curţii de Casaţiune, ai Consiliului de Stat, sau ai Curţii de Compturi (pr. p. 40, 492; constit. 29, 52, 101, 130; c. p. 22, 23; leg. respon. minister., 2 Mai 79, p. fr. 121).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Elementele constitutive ale crimei prevăzute de art. 121 fr. sunt în număr de trei: 1) ca persoana arestată să se bucure de imunitatea parlamentară, II) ca faptul sa fie comis de una din persoanele arătate de lege şi III) ca agentul să fi comis unul din actele

prevăzute de acest articol. Garçon, art. 121, No. 6.

2. Enumeraţia agenţilor care pot fi pasibili de pedeapsa prevăzută de acest articol este limitativă; in tot cazul el nu se poate aplicà unui particalar care ar intentà acţiune pe cale de citaţie directa în contra unui senator sau deputat, în timpul sesiunei parlamentare. Garçon, art. 121, No. 24 şi 25.

3. Nu se poate da in contra unui membru al Parlamentului nici chiar un mandat de comparaţiune (de înfăţişare). Garraud, ed. II, vol. III, No. 945.

4. Garçon (art. 121, No. 34) crede că domiciliul deputaţilor nu este inviolabil pentru că legea nu spune nicăeri acest lucru, totuşi judecătorii de instrucţie trebue să facă in asemenea caz numai acele perchiziţii care sunt absolut necesare. Vezi în contra acestei păreri, Garraud, ed. II, vol. III, No. 945.

5. Imunitatea parlamentară nu se întinde şi în privinţa acţiunei civile care rezultă din-tr'un delict şi este intentată înaintea Tribunalului civil. Curtea de apel din Moutpellier dela 14 Iulie 1873 (Dalloz 1874, pag. 31).

6. Un membru al parlamentului poate chiar, fără autorizare, să fie citat înaintea justiţiei represive, ca civilmente responsabil de un fapt comis de un al treilea. Garçon, art. 121, No. 37).

Art. 105. — Asemenea se vor pedepsì cu degraţiunea civică, procurorii, substituţii, judecătorii, sau ofiţerii publici, cari vor fi arestat sau vor fi făcut a se arestà un individ în alte localităţi de cât cele determinate prin legi sau regulamente, sau cari vor fi trimis înaintea judecăţii Curţii juraţilor pe un cetăţean fără de a fi pus mai înainte în acuzaţiune conform legii (pr. p. 304, 576, 588; p. fr. 122).

Art. 106. Orice concertare de măsuri contrarii legilor, făcută sau prin adunare de indivizi sau de corpuri depozitare de vre-o parte a autorităţii publice, sau prin deputaţiune, ori corespondenţe între dânşii, va fi pedepsită cu inchisoare de 2 luni cel puţin şi de 6 luni cel mult, contra ori-cărui culpabil, care va puteà încă să fie condamnat la interdicţiune pe timp mărginit, (c. p. 27, 107; p. fr. 123).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

Faptele prevăzute de aceste articole au elemente constitutive comune: I) Trebue o concertare făcută prin mijloacele arătate în aceste articole, căci măsurile luate ca exemplu dela unii la alţii, fără o înţelegere prealabilă nu se pedepsesc şi II) element este relativ la calitatea culpabililor.

Ele însă se dosibesc prin obiectul concertărei formate, căci prin cel dântâi articol se pedepsesc concertările contrarii legilor, iar prin art. 124 acelea contrarii executării legilor sau ordinului guvernului. Această distingere este de altfel obscură. Garçon, art. 123, No. 1 şi urm.

Art. 107. (*Leg. 17 Febr. 74* [1]). Dacă prin unul din mijloacele exprimate mai sus s'a concertat măsuri contra executării legilor sau contra ordinelor guvernului, pedeapsa va fi 2 ani de închisoare.

Dacă această concertare s'a făcut între autorităţile civile şi corpurile militare sau şefii lor, aceia care vor fi autori sau provocatori vor fi pedepsiţi cu detenţiune; ceilalţi culpabili vor fi pedepsiţi cu 2 ani închisoare (c. p. 7, 47, 106; p. fr. 124).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa franceză de sub art. 106.

CAP. III

Pentru calcarea de atribuţiuni din partea autoritaţilor administrative şi judecatoreşti

Art. 108. Se vor pedepsì cu degradaţiunea civică:

I. Judecătorii, procurorii şi substituţii lor, ofiţerii de poliţie, cari se vor fi amestecat în exerciţiul drepturilor puterei legiuitoare, sau prin reglemente cari cuprind dispoziţiuni legiuitoare, sau poprind, ori suspendând executarea unei sau mai multor legi, sau deliberând asupra punctului de a şti dacă legile trebue a fi publicate sau executate.

II. Judecătorii, procurorii şi substituţii lor, ofiţerii

[1]) Vechiul art. 107 pedepsea acest fapt cu maximum închisorii, care pe atunci era tot 2 ani.

poliţiei judecătoreşti cari vor fi trecut peste competinţa lor, poprind executarea ordinelor emanate dela administraţiuni, sau după ce au permis, sau au ordonat de a se chemà în judecată administratorii pentru fapte relative la exerciţiul funcţiunei lor, vor stăruì în executarea actelor lor, de şi de către autorităţile competinte li s'a notificat anularea acelor acte, sau existenţa unui conflict (c. p. 22, 23, 109; c. civ. 4; pr. p. 14, 491 şi urm.; p. fr. 127).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Art. 127 al. I fr. determină trei cazuri în care magistraţii se pedepsesc pentru că au împietat asupra puterii legislative. Cel dântâi este acela în care ei ar face reglemente ce conţin dispoziţii legislative. Al doilea caz se va produce dacă magistraţii opresc sau suspendă executarea uneia sau mai multor legi. Art. 127 face aci aluzie la vechil hotărâri ale corpurilor judiciare care refuzau să aplice ordonanţele regale. Este de observat că tribunalele nu ar puteà să oprească aplicarea legii pentru că este inconstituţională, căci magistraţii care ar decide astfel cad sub sancţiunea penală din acest articol. Cu toate acestea eroarea în care cade magistratul asupra punctului de a se şti dacă un decret are sau nu forţă de lege, nu se pedepseşte. Al treilea caz este acela în care magistraţii ar delibera asupra punctului de a se şti dacă legile vor fi publicate sau executate. Legile fiind azi obligatorii prin promulgarea legală, această dispoziţie a devenit inaplicabilă în practică. Garçon art. 127. No. 4 şi urm.

Art. 109. — Se vor pedepsì cu amendă dela 50 până la 750 lei [1]), judecătorii cari, peste atribuţiunile lor, se vor fi amestecat în materii date de legi autorităţii administrative.

Cu aceiaşi pedeapsă se vor pedepsì şi membrii ministerului public, cari vor fi luat concluziuni sau vor fi cerut a se face asemenea procedări (c. p. 108, 399; p. fr. 128)

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 108

[1]) Conform art. 399, al. II, c. p. amenda aplicabila în specie este dela 50 750 lei noui.

Art. 110. — Prefecţii, sub-prefecţii şi alţi funcţionari administrativi, cari se vor fi amestecat în exerciţiul drepturilor puterii legiuitoare, după cum se prevede la art. 108 § I, sau cari vor fi dat ordine ilegale a se oprì executarea deciziunilor judecătoriilor sau curţilor, se vor pedepsì cu degraţiunea civică (c. p. 22, 23; p. fr. 130).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Textul vorbeşte de drepturi şi interese private, este evident însă că trebue să se înţeleagă prin aceasta toate contestaţiile a căror hotărâre legea a rezervat-o puterei judiciar, Ch. et Hélie, vol. II, No. 556.

Art. 111. — Aceiaşi funcţionari administrativi se vor pedepsì cu amendă dela 50 până la 750 lei [1]), când, peste atribuţiunile lor, se vor amestecà în materii date de legi autorităţii judecătoreşti, şi când, după reclamaţiunea uneia sau amândorura părţilor interesate, vor fi decis o afacere înainte ca autoritatea superioară să se fi pronunţat asupra cazului. (c. p. 110, 399; p. fr. 131).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 110

TITLUL III

CRIME ŞI DELICTE IN CONTRA INTERESELOR PUBLICE

CAP. I

Despre plasmuiri sau falşificari

SECŢIUNEA I

Plasmuiri de monetă

Art. 112. — *(Legea din 4 Mai 1895).* Se va pedepsì cu maximum al închisorii, fără admiterea circumstanţelor atenuante, cu interdicţiune pe timp

---

[1]) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabila în specie este dela 50—750 lei noui.

mărginit şi cu amendă dela 500 lei în sus, oricine va contraface ori va falşifica monetele de metal cari au curs în România.

Dacă monetele contrafăcute sau falşificate sunt de o valoare care trece peste 2000 lei, se va îndoi maximum al închisorei (c. p. 8, 27, 28, 60, 113, 116, 399; p. fr. 132).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. In crima prevazută şi pedepsită de art. 112 din codul penal se cere ca element constitutiv al ei numai contrafacerea sau falşificarea monetelor ce au curs in România, iar nu şi ca falsificatorul să fi pus in circulaţie acele monete. (Cas. II, 245 95. B. p. 769).

2. In delictul de falsificare a monetelor de metal ce au curs în România, ceeace legea a voit să pedepsească este chiar faptul contrafacerei sau falsificărei de monete, fără însă să ceară ca element al delictului şi emisiunea monetelor falsificate, destul numai ca agentul să fi avut intenţiunea culpabilă de ale specula (Cas. II, 117 900, B. p. 198).

3. Crima de falsificare sau plăsmuire de monete a fost corecţionalizată prin legea din 4 Mai 1895; acest delict, care după vechiul cod penal al Moldovei se pedepsea cu trimiterea la groapa Ocnei în indelungată hotărîtă vreme (art. 208 c. p., din 1826) iar după alte legislaţiuni mai vechi, cu tăerea manei sau cu moartea, pune cu drept cuvânt in principiu, că delictul de falsificare de bani presupune aparenţa monetei adevărate şi posibilitatea de a amăgi pe cineva; dacă unitatea este atât de imperfectă şi de grosolana, încât nimeni n'ar putea să ia moneta falsă drept adevărată, nu există plăsmuire de monetă in senzul legei. In acest senz, Chauveau Adolfphe et Hélie, théorie du cod penal, vol. II, 582; Garraud, tr. th. et pratique de droit penal, III, 973, p. 446, ed. II; Blanche, III, 9 p. 12, ed. II. Dacă acestea sunt adevăratele principii, imitaţia e suficientă şi faptul îşi are fiinţă, îndată ce moneta falsă poate circula in public. Asemănarea monetei false cu o monetă adevărată, este o chestie de fapt. D. Alexandresco, Dreptul . 1 905, p. 7.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Elementele constitutive ale acestei crime sunt: 1) un fapt material fie de contrafacere, sau alterare de monetă

fie de emisiune, de expunere sau de introducerea monetei contrafăcute sau alterate; 2) circumstanța că moneta are curs legal în Franța; 3) intenția criminală a agentului. Garçon, ed. II, vol. III, No 972; Blanche, vol. III, No. 1 și urm.

2. Faptul de a dà printr'o efigie aparența de monete legale la niște piese demonetizate, constitue contrafacere de monete. Garraud, ed. II, vol. III, No. 973.

3. Asemenea, faptul de a luà cele două fețe ale monetei și a le aplicà pe o piesă de mai mică valoare sau pe un disc de metal. Garraud, loc. cit.

4. — Crima de contrafacere nu depinde de asemănarea pe care poate să o aibă monetele contrafăcute cu acelea legale, ci este suficient ca circulația monetelor contrafăcute să poată fi obținută în detrimentul pieselor veritabile. Garçon, articolul 132, No. 10.

5. — Cu toate acestea, dacă piesa nu poartă nici o efigie de monetă, nu există contrafacere. Ch. et Hélie, vol. II, No. 582; Blanche, vol. III, No. 9; Garraud, ed. II, vol. III, No. 973.

6. — Crima de contrafacere de monetă este săvârșită din moment ce piesele au fost fabricate, fără să fie necesar ca această fabricație să fie urmată de o emisiune. Garçon, art. 132, No. 15.

7. — Curs legal însemnează obligația impusă prin lege tuturor cetățenilor unei țări de a primi monete naționale sau acelea care le sunt asimilate prin lege. Cas. fr. din 17 Iulie 1883 (Sirey, 1885, partea I, pag. 41); Blanche, vol. III, No. 18.

8. — Contrafacerea unei monete franceze demonetizate și care a perdut cursul legal nu se va pedepsì. Acest punct este constant. Garçon, articolul 132, No. 35.

9. — La francezi prin art. 133 se pedepsește și contrafacerea monetelor streine.

10. Intenția frauduloasă există atunci când agentul a voit să comită crima pe care legea a avut de scop să o reprime, când el a lucrat în vedere de a pune în circulație, ca piese legale, monete necontrolate de Stat. Cați-va autori admițând această teorie, cred că elementul moral al crimei consistă în intenția de a-și procurà si-eși sau altuia niște avantagii sau beneficii nelegitime. Garraud, ed. II, vol. III, No. 970 și 974; Blanche, vol. III, No. 9.

Art. 113. — Acela care va participa la contrafacerea unei asemenea monete, ori o va introduce în țară, sau o va pune în circulațiune, se va pedepsi ca plăsmuitorul de monetă falșificată (c. p. 112, 114, 116; p. pr. 134).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Din dispoziţiunea articolului 113 c. p. nu putem zice că rezultă, că simplul fapt al introducerei in ţară sau al punerei în circulaţiune de monetă cu ştiinţă că ar fi falsă ar fi pedepsit, ca şi faptul contrafacerei, conform art. 112 c. p.; căci nu s'ar puteà înţelege cum faptul punerei în circulaţiune de monetă falsă ar fi pedepsit atât de grav, ar fi crimă, după art. 113 c. p., pe când. după art. 114 c. p. punerea în circulaţiune de monetă după ce o va cunoaşte că este falsă se pedepseşte numai cu amendă. Urmează de aci că legiuitorul nu poate să fi vroit a pedepsì ca crimă numai introducerea în ţară sau punerea in circulaţiune de monetă despre caré ştie că este falsă, ci el a presupus, în cazul art. 113, şi o complicitate din partea celui care a introdus sau care a pus in circulaţiune moneta falsă, adică o cunoştinţă despre contrafacerea monetei. Cu alte cuvinte, se mai cere, după articolul 113, ca să fi avut şi cunoştinţa că moneta erà falsă în momentul când a primit-o. Daca dar cine-va a introdus în ţară sau a pus în circulaţiune moneta falsă fară sa fi avut ştiinţă despre falsitatea ei în momentul când a primit-o, aceasta constitue un fapt care n'ar puteà fi pedepsit nici după art. 114 c. p. Aşa dar, precum în cazul participării la contrafacerea monetei este evidentă şi neapărată cunoştinţa despre crima contrafacerei, asemenea această cunoştinţă trebue să se ceară, după art. 113, şi când este vorba de introducere sau punere în circulaţiune de monetă falsă; căci atât participarea propriu zisă cât şi introducerea şi punerea în circulaţiune constitue fapte de complicitate la crima contrafacerei prevăzută de art. 112 c. p., şi de aceea legiuitorul a coprins toate aceste fapte de complicitate in acelaş articol. Astfel fiind, ca cine-va să fie pedepsit, conform art. 113 combinat cu art. 112 c. p., pentrucă a pus în circulaţiune monetă falsă, trebue să fie constatat că el a avut cunoştinţă despre falsitatea monetei în momentul când a primit'o, in care privinţă are a se pune o cestiune juraţilor. (Cas. II, 106 din 15 Februarie 74; B. p. 77; 366 din 22 Noembrie 82 B. p. 1117).

2. Cestiunea pusă juraţilor trebue să coprindă atât elementele constitutive ale faptului principal, adică al contrafacerei sau ale falsificărei, precum şi aceea ce caracteriză complicitatea, adică ştiinţa că monetele erau false; s. ex.: acuzatul este culpabil că a introdus în ţară monetă de aur sau de argint contrafăcută sau falsificată din acelea ce au curs în România,

ştiind că este falsă. (Cas. II, 63 din 10 Februarie 76; B. p. 72; 366 din 22 Noembrie 82, B. p. 1117).

3. Dacă acuzatul a fost dat în judecată pentrucă a pus în circulaţiune monete false de câte 2 şi 5 lei având curs în ţară, toate aceste elemente fiind constitutive ale menţionatei crime nu pot fi despărţite, ci trebue să facă obiectul unei singure cestiuni la juraţi. (Cas. II, 14 din 14 Ian. 83, B. p. 81).

4. — Dacă în ce tiune nu se prevede că monetele de 2 şi 5 lei puse în circulaţiune erau de argint, această enunţare este inutilă pe cât timp se zice monete de 2 şi 5 lei având curs în România, caci este presumpţiunea că juraţii au cunoştinţă că acele monete erau de argint, fiindcă monetele de aramă de 2 şi 5 lei nu există la noi în ţară. (Cas. II, din 14 Ianuarie 83, B. p. 81).

5. Dacă acuzatul a fost dat judecăţii pentru contrafacere de monetă de argint, a 1 leu bucata, ce are curs în România, preşedintele Curţii cu juraţi poate pune juraţilor alte cestiuni subsidiare privitoare numai la faptul falsificării de de monetă; nu poate însă pune cestiunea dacă acuzatul a pus în circulaţie monete false de 1 leu, de oarece această cestiune este relativă la un alt fapt pentru care acuzatul nu a fost dat judecăţii. (Cas. II. 345 din 6 Iulie 87, B. p. 628).

6. Faptul de a pune în circulaţiune monete false, ce au curs în România cu buna ştiinţa ca sunt false, se pedepseşte cu închisoarea corecţională şi este de competinţa tribunalelor corecţionale a'l judeca. (Cas. II, 199 98. B. p. 488).

7. Faptul de a posedà monete false şi a-le pune in circulaţie ştiind că sunt false, şi falsificate în aşa mod încat să facă să creaza pe cei ce le primesc că sunt adevărate, constitue delictul de plăsmuire de monete, având curs în România şi de punere în circulaţie ale acestei monete plăsmuite. (Cas. II, 635 901 B. p. 1062).

8. Dispoziţiile art. 113 c. p., nu sunt aplicabile, atunci cand instanţa de fond constata, că din întamplare, inculpatul a pus în circulaţie monete false (Cas. II, 1507 904, B. p. 1859)

Art. 114. — Cine socotind de bună şi adevărată o monetă falşificată, ce'i va fi căzut în mână, o va pune în circulaţiune, nu se va pedepsi; iar dupa ce o va cunoaşte că este falşe şi nu va înceta a o întrebuinţa, se va osândì să plătească drept amendă, îndoit suma ce va fi pus în circulaţiune (c. p. 113; p. fr. 135; p. pr. § 123).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Art. 114 c. p. nu se poate aplicà decat atunci când un individ a primit o monetă falsă crezând că este bună şi în urmă

descoperind falsitatea ei a voit s'o întrebuinţeze şi el la rândul său punând-o în circulaţiune. (Cas. II, 366 din 22 Noem. 82, B. p. 1117).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Cestiunea de a se şti care este caracterul acestei dispoziţii este discutată. Garraud. (ed. II, vol. III, No. 986) susţine că faptul de a emite piese ştiind că sunt false, dar după ce le-a primit ca bune, constitue un delict special şi independent, căruia sunt aplicabile toate regulele delictelor corecţionale. Dar această părere a rămas izolată. Jurisprudenţa şi doctrina sunt de acord pentru a recunoaşte în principiu că faptul de a fi primit ca bune piese puse cu bună ştiinţă în circulaţie, constitue o scuză legală. Cu toate acestea această scuză are un caracter anormal: Când se recunoaşte că a existat, crima degenerează în simplu delict. Garçon, articolul 135, No. 8.

2. Scuza prevăzută de acest articol fiind o scuză legală, trebue să facă obiectul unei cestiuni speciale la juraţi. Când rezultă din desbateri trebue să fie pusă din oficiu, iar când acuzatul cere, trebue să fie pusă sub pedeapsă de nulitate. Garçon, articolul 135, No. 17 şi toate deciziile citate acolo.

Art. 115. — Care se va dovedì răzând, tăind sau subţiind moneta, prin orice meşteşug, se va pedepsì cu amendă dela 100 până la 2500 lei [1]., şi cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani (c. p. 399).

Art. 116. — Vor fi apăraţi de osândele hotărâte pentru plăsmuitorii despre cari se vorbeşte în articolele 112 şi 113 acei culpabili, cari, înaintea săvârşirei sau a punerei în lucrare a acelor crime, şi în inte de a se începe orice urmărire, vor fi descoperit autorităţilor competinte, acele crime, precum şi pe autorii sau pe complicii lor.

Asemenea vor fi apăraţi de pedepse, şi acei culpabili cari, chiar după începerea urmăririlor vor fi înlesnit arestarea autorilor sau a complicilor lor (c. p. 50, 59, 92, 122; p. fr. 138).

---

[1]) Conform art. 399 al. II din acest codice, amenda prevazută de art. 115 trebue sa fie dela 100 2500 lei noui

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Acest articol stabileşte în realitate două scuze diferite. Elementele constitutive ale celei dintâi sunt: 1) ca culpabilul să fi făcut cunoscut autorităţi acele crime şi să fi arătat pe autori şi 2) că această revelaţiune să se fi produs înainte de săvârşirea crimei şi înainte de ori-ce urmărire. A doua scuză există atunci când, după începerea urmăririi, culpabilii au înlesnit arestarea coautorilor sau complicilor.

Apărarea de pedeapsă acordată de acest articol constitue o scuză legală, iar nu un fapt justificativ şi este pusă de autori în categoria scuzelor absolutorii. Garçon, art. 138. No. 2 urm.

SECŢIUNEA II

Plăsmuiri de sigilii ale Statului sau ale altor autorităţi. de bileturi de banca, de efecte publice şi altele

Art. 117. — *(Legea din 4 Mai 1895).* Se va pedepsì cu maximum al închisorei, fără admiterea circumstanţelor atenuante, cu interdicţiunea pe timp marginit şi cu amendă dela 500 lei în sus:

I) Oricine va fi falşificat sigiliul Statului sau care, cu bună ştiinţă va fi întrebuinţat asemenea sigiliu falşificat;

II) Oricine va fi falşificat sau alteral efecte emise de tezaurul public cu timbru său sau biletele de bancă autorizate de legi, sau care cu bună ştiinţă va fi întrebuinţat aceste efecte sau bilete falşificate sau alterate sau le va fi introdus în ţară.

Dacă efectele sau biletele falşificate sau alterate, sunt de o valoare care trece peste 2000 lei, se va puteà îndoi maximum al închisorei (c. p. 8. 27, 28. 60, 122, 399; art. 92 legea 6 Aprilie 73, p. fr. 139).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

Curtea de apel din Dijon din 8 Ianuarie 1873 (Dalloz pe 1875 partea II, pag. 243) a judecat că faptul de a oferì un bilet de banca, ştiind că este fals, constitue o întrebuinţare a acelui bilet, iar nu o simplă tentativă de emisiune, chiar

atunci când acela căruia s'a oferit a refuzat să-l primească. Este admis în general că faptul de a face să dispară un timbru imprimat pe bilete de bancă retrase din circulaţie şi indicând că sunt anulate nu cade sub prevederile acestui articol. Garraud ed. II, vol. III, p. 997, Blanche vol. III, pag. 83.

Art. 118. — *(Legea 17 Febr. 74*[1]*).* Se vor pedepsi cu închisoare dela 3 până la 5 ani şi cu interdicţiunea pe timp mărginit: (c. p. 27).

Aceia cari vor fi falşificat sau alterat orice timbru naţional, sau orice marcă publică, destinată pentru probe la materii de argint sau aur.

Asemenea se vor pedepsì şi aceia cari, cu ştiinţă, se vor fi servit cu hârtii sau efecte purtând timbruri mincinoase, sau cu mărci, ori timbruri falsificate sau alterate (c. p. 119; art. 89 leg. 22 Martie 80; art. 64 şi 67 leg. 31 Iulie 81; p. fr. 140).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

Curtea de casaţie a judecat că în caz de contrafacere a unei mărci puse de administraţie pe hărtie timbrată este aplicabil art. 140 fr. iar nu articolul 142 fr. Această decizie este aprobată în unanimitate de catre doctrină. Garçon articolul 140, No. 7.

Art. 119. — *(Legea din 17 Februarie 74*[2]*)* Se vor pedepsì cu închisoarea de 3 ani şi cu interdicţiunea pe timp mărginit oricine, fără a aveà drept, va luà şi va întrebuinţà adevăratul sigiliu al Statului, sau timbrurile ori mărcile prevăzute la articolul 118, făcând cu dânsele o întrebuinţare vătămătoare drepturilor şi intereseler Statului (c. p. 27; p. fr. 141).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceză

Trebue ca agentul să fi luat fară drept timbrele. mărcile sau sigiliul Statului, caci dacă le posedă în virtutea funcţiei sale şi face o întrebuinţare nelegitimă, art. 141 fr. nu ar fi apli-

[1]) Vechiul art. 118 pedepsea aceste fapte cu recluziunea.

[2]) Vechiul art. 119 conţineà ca pedeapsa minimum recluziunei.

cabil. In al doilea loc trebue să facă o aplicare sau întrebuinţare frauduloasă, căci simpla deţinere a acelor obiecte nu ar constui nici chiar tentativa de crimă. Garçon, art. 141, No. 2 şi 3.

Art. 120. — *(Leg. 17 Februarie 74* [1]*)* Se va pedepsì cu închisoare de 3 ani şi cu interdicţiunea pe timp mărginit: (c. p. 27).

a) Aceia cari vor fi falsificat mărcile destinate spre a fi puse, în numele guvernului, asupra productelor sau mărfurilor, sau cari vor fi întrebuinţat, cu ştiinţă, asemenea false mărci.

b) Aceia cari vor fi falsificat sigiliul, timbrul sau marca unei autoritaţi oare care, sau a unui stabiliment particular de bancă sau de comerciu, sau cari cu ştiinţă le vor fi întrebuinţat (art. 252 cod. just. milit.; art. 12 leg. 15 Aprilie 79; art. 89 leg. telegr.-post.; art. 92 leg. monop. tutun; p. fr. 142).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. — Art. 120 c. p. prevede falsificarea sigiliului, timbrului sau mărcei unei autorităţi, sau întrebuinţarea lor cu ştiinţă că sunt false înţelegandu-se prin aceasta peceţile ce funcţionarii pun pe actele ce liberează in virtutea funcţiunei lor, ca un simbol al autorităţii lor. (Cas. II, 446 din 29 Novembrie 69, B. p. 308).

2. — Art. 120 c. p. pedepseşte pe cel ce va falsificà marca unei autorităţi, adecă instrumentul cu care funcţionarii publici, in numele guvernului, pun peceţii pe producte sau mărfuri. El mai pedepseşte şi pe cel care cu ştiinţă va fi făcut întrebuinţare de o asemenea marcă falşificată. (Cas. II, 132 din 12 Martie 70, B. p. 82).

3. Celce falsifică un bilet de vânzare de vite cu sigiliul comunei, nu se poate zice că comite falsul prevăzut de articolului 120 c. p., de oarece asemenea bilete se dau dela primarie ca nişte foi de drum pentru vite; acest fapt intră in prevederile art. 132 c. p. (Cas. II, 132 din 12 Martie 70, B. p. 82).

4. După art. 89 al legii telegrafo-postale din 22 Martie 1880, acei ce se vor servì spre francare de timbre postale care au mai fost întrebuinţate sau cari vor contraface timbre postale, sau mandate postale, vor fi pedepsiţi ca autori de falsi-

[1]) Vechiul art. 120 pedeapsa faptul cu minimum recluziunei.

ficare publică, conform codului penal. Prin acest text de lege legiuitorul se referă la dispoziţiunile dreptului penal comun, fără a vizà anume articolele codului penal care urmează a se aplicà la deosebitele infracţiuni ce le prevede prin acel text; deci adevăratul senz al acelui articol urmează a se fixà prin interpretaţiune. Astfel, faptul de a se servì de mărci postale dejà întrebuinţate, se poate subsumà sub dispoziţiunile art. 120 c. p.; căci nici litera nici spiritul sau nu se opun la aceasta, întrucat infracţiunea prevăzută de art. 89 din legea telegrafo-postale, consista in întrebuinţarea de timbre sau mărci postale contrafăcute sau întrebuinţate dejà. Acest fapt nu poate intra în prevederile art. 125 c. p., căci din comparaţiunea art. 124 cu 125 c. p. reese, în mod evident, ca prin act public sau autentic, in senzul art. 125, avem a înţelege înscrisurile de care vorbeşte art. 124; deci, oricare ar fi caracterul juridic ce s'ar atribui timbrului sau mărcei postale, acea marcă nu poate fi subsumata între nişte scripte. Nici din împrejurarea că articolul 89 din legea telegrafo-postale vorbeşte de falsificarea timbrelor şi a mandatelor postale, supunând amândouă aceste falsuri la pedepsele prevazute de codul penal pentru falsurile publice, nu se poate trage un argument valabil pentru aplicarea în specie a art. 125 c. p., căci art. 89 din legea telegrafo-postale, nu are de scop de a indicà anume pedeapsa, ci numai de a stabilì responsabilitatea, conform dreptului comun la care se referă pentru ambele aceste specii de falsuri; juxta poziţiunea lor in acel text de lege nu însemnează dar ca legiuitorul a voit să lovească pe falsificatorul de timbre cu aceeaşi pedeapsă ca pe falsificatorul de mandate postale. Aşa dar, de şi este neîndoelnic că falsul de mandate postole cade sub dispoziţiunile art. 125 c. p., de aci nu rezultă că acest articol trebue aplicat şi celui care a contrafăcut timbre postale sau s'a servit cu timbre deja întrebuinţate. (Cas. II, 34 din 13 Ianuarie 88, B. p. 67).

5. Art. 120 c. p. pedepseşte numai pe acei cari vor fi falsificat sigiliul, timbru sau mărcile vre unei autoritaţi oare care, sau cari cu ştiinţă le vor fi întrebuinţat; prin urmare, pentru cei ce întrebuinţează mărci postale falsificate sau dejà întrebuinţate şi şterse prin proceduri chimice, faptul devine delictuos numai atunci cand dânşii, întrebuinţându-le, ştiau că mărcile erau falsificate sau dejà întrebuinţate. (Cas. II, 138 din 13 Martie 91, B. p. 355).

Art. 121. *(Leg. 17 Februarie 74* [1]*)* Se va

[1] Vechiul art. 121 începeà astfel: Se va pedepsì cu închisoare acela care .... »

pedepsì cu închisoare până la 2 ani, acela care, fără drept, va luà şi va întrebuinţà adevăratele sigilii, timbre sau mărci, prevăzute la art. 118 [1]), făcând cu dânsele o întrebuinţare vătămătoare drepturilor şi intereselor Statului, ori a unei autorităţi publice, ori chiar a unui stabiliment particular de bancă sau de comerciu (p. fr. 143; art. 253 cod. just. milit.; art. 12 leg. 15 Aprilie 79).

Art. 122. — Dispoziţiunile art. 116 se aplică şi la crimele prevăzute prin articolul 117 (p. fr. 144).

SECŢIUNEA III

§ I

Despre falsificarea de înscrisuri publice sau autentice şi de comerciu sau de banca.

Art. 123. - *(Legea din 28 Maiu 1893).* Se va pedepsì cu închisoare dela 3 5 ani, cu interdicţiune pe timp mărginit şi cu amendă de la 50 lei în sus, orice funcţionar sau ofiţer public, care, în exerciţiul funcţiunei sale, va fi comis o plăsmuire, fie prin semnături false, fie prin alte aţiune de acte, de scriituri sau de semnături, fie prin arătare de alte persoane decât cele adevărate, fie prin scriituri făcute sau intercalate pe registre sau alte acte publice, după confecţiunea sau încheierea actelor.

Dacă prejudiciul rezultând din una din plăsmuirile mai sus indicate, trece de 2000 lei se va puteà îndoì maximum închisorei (C. p. 8, 27, 124 126; leg. cred. agr. 36; tocm. agr. 43 p. fr. 145).

---

1) Articolul la care se referă art. 121 nu poate fi art. 118, caci dejà art. 119 pedepseşte acest fapt. Aci nu poate fi vorba decât de articolul 120, care nu a prevazut pedeapsa pentru uzul adevăratelor sigilii, rămânând să o prevadă prin articolul urmator, dupa cum s'a facut la art. 119. şi după cum este şi în art. 184 francez.

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Nu se violează autoritatea lucrului judecat cand acuzatul, achitat pentru faptul de delapidare de bani publici, este in urma urmărit şi condamnat pentru fals. (Cas. II, 101 din 28 Febr. 70, B. p. 63).

2. Funcţionarul care a comis un fals nu este pasibil de pedeapsa prevăzuta la art. 123 c. p. decàt numai cand a comis falsul în exerciţiul funcţiunei sale ; din aceasta condiţiune formal stabilita de lege reese că falsul comis de un funcţionar, chiar in acte publice, nu intra în termenii acestui articol dacă acele acte nu constituesc un act al atribuţiunei funcţiunei sale. (Cas. II, 702 din 23 Nov. 71, B. p. 353).

3. Elementele cerute de art. 123 c. p. sunt: calitatea de funcţionar public, alterarea unui act public, causare de prejudiciu prin acea alterare şi intenţiunea frauduloasă. (Cas. II, 325 din 8 Iun. 74, B. p. 215).

4. In materie de fals legea nu cere pentru existenţa lui un prejudiciu real, ci posibilitatea unui prejudiciu este suficienta. (Cas. II, 474 din 10 Nov. 80, B. p. 393).

5. Cei condamnaţi pentru faptul de fals in acte publice, fapt prevăzut şi pedepsit de art. 123 din codul penal, nu mai sunt nedemni de a se bucura de drepturile politice, in urma legei din 27 Mai 1893, care a corecţionalizat zisul fapt. (Cas. s. II, dec. Electorala, 77 din 5 Aprilie 1896, B. p. 730.

6. Orice funcţionar sau ofiţer public care. in exerciţiul funcţiunei sale, va fi comis o plăsmuire, fie prin semnaturi false, fie prin alteraţiune de acte, de scriituri sau de semnturi, fie prin arătare de alte persoane decat cele adevărate, se face culpabil de delictul de fals in acte publice. (Cas. s. Vacanţelor, 441 din 31 Iulie 1896, B. p. 1146.)

7. Este casabila hotararea care condamna pe un inculpat pentru delictul de fals in acte publice, daca nu stabileşte ca faptul imputat acelui prevenit intruneşte toate elementele acestui delict. (Cas. s. II, 312 din 17 Aprilie 1900 B. p. 531).

8. Elementele delictului de fals in acte publice prevazut şi pedepsit de art 123 din codul penal sunt: calitatea de funcţionar public, alterare an act care sa cauzeze un prejudiţiu şi intenţia frauduloasă. (Cas. s. II, 312 din 17 Aprilie 1900, B. p. 531).

9. Este casabila hotărarea prin care un prevenit este condamnat pentru fals în acte publice, cand judecata nu stabileşte cu nimic intenţiunea frauduloasă a agentului, adică buna sa ştiinţa că actele al-

cătuite de el sunt false. Cas. II, 84 din 24 Ianuar 901, B. p. 142).

10. Când notarul unei comune, care este un funcţionar public după legea comunală, contraface semnătura primarului comunei, comite delictul de fals in acte publice. (Cas. II, dec. 416 din 30 Aprilie 1901, B. pag. 757).

11. Faptul unui funcţionar public de a fi semnat fals într'un act public, pe alta persoana, constitue delictul de fals din art. 123 codul penal. (Cas. II, 371 910).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

INDEX

1. Doctrina şi jurisprudenţa stabilesc că elementele falsului sunt trei: 1) alteraţiunea adevărului într'un inscris; 2) prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu rezultand din această alterare şi 3) intenţia de vătămà. Garraud, ed. II, vol. III, No. 1011; Ch. et Hélie, vol. II, No. 641.

2. Dupa Garçon (art. 145, No. 11) falsul documentar nu este pedepsit decât dacă sunt intrunite următoarele condiţii: 1) ca adevărul sa fie alterat; 2) ca această alterare să fie făcută într'un înscris; 3) ca ea să fie savarşită prin unul din mijloacele determinate de lege; 4) ca ea să fie de natură să cauzeze un prejudiciu şi 5) ca autorul alteraţiunii să fi lucrat cu intenţie frauduloasă.

3. Faptul aceluia care ţine màna inertă şi pasivă a unui bolnav spre a-l face să subscrie un act revocator de testament, nu constitue un fals care se pedepseşte, pentruca nu este alterarea adevarului, dacă se constata că acel act nu a făcut decat să exprime voinţa testatorului. Cas. fr. 18 Marte 1830, (Dalloz, Faux, 105).

4. Asemenea faptul unui primar care semneaza mandate de plată in numele unei persoane desemnate ca secretar al Primăriei, dar care n'a exercitat in realitate această funcţiune, dar a fost regulat numit. Cas. fr. 21 Oct. 1897.

5. Asemenea nu constitue un fals penal faptul unui prezident de tribunal care în urma reclamaţiei parţilor sau observaţiile colegilor săi, a indreptat după amintirea sa sau a colegilor sai, inainte de a fi trecută în condica, redactarea unei

hotărari, dupa sensul în care a fost pronunţată la audienţă. Curtea de apel din Limoges din 20 April 1837 (Dalloz, Faux, 191).

6. Este foarte controversată cestiunea de a se şti daca actele simulate, adică acelea prin care părţile contractante se înţeleg între ele spre a alterà adevărul, fie în privinţa existenţii unei convenţii care nu există, fie în privinţa naturii adevărate sau a clauzelor convenţiei, daca aceste fapte se pedepsesc ca fals. Astfel Blanche (vol. III, No. 135) crede că simulaţia actelor se pedepseşte ca delict de fals, afara de acelea în cari nu există intenţia frauduloasă. Jurisprudenţa a stabilit ca simulaţiile cari aduc prejudiţiul cad în prevederile codului penal. Astfel casaţia a decis ca se face culpabil de fals notarul care, cu consimţimântul parţilor, a mărit preţul unei vânzări, în scopul de a înşelà pe creditorii ipotecari asupra valorii reale a imobilului. Cas. fr. din 3 Sept. 1874 (Dalloz, Supl. Faux, 147); Chauveau et Hélie şi Garraud, cred, din potrivă, că simulaţia în acte nu cade sub prevederile art. 145.

7. Acela care fabrică în mod fraudulos şi contraface bonurile unei societăţi filantropice comite un fals prin fabricarea obligaţiilor, fără ca să fie necesar ca obligaţia să rezulte dintr'un manuscris sau să fie învestită cu o semnatură. Este suficient ca acest bon să fie un titlu legal de obligaţie în profitul purtătorului. Cas. fr. din 14 August 1879 (Dalloz, Supl. Faux, 123).

8. Este constant în jurisprudenţă că este de ajuns pentru a constituì un fals ca un înscris să fie încheiat, fără să fie necesar ca falsificatorul să-l fi scris cu propria sa mână cum este de exemplu în falsurile intelectuale comise de particulari în actele autentice, Cas. fr. din 18 April. 1878 (Dalloz pe 1879, partea I, pag. 93); Garraud, ed. II, vol. III, No. 1029.

9. Jurisprudenţa a dat noţiunei prejudiţiului cea mai largă extensiune. El poate să fie material sau moral, real sau eventual, particular sau social.

Constituesc alterări prejudiciale: faptul de a semnà cu un nume fals o chitanţă cerută de cumpărator ca garanţie a provenienţii obiectului pe care îl dobândeşte; faptul unei femei dotale care substitue unui act de vanzare de mobile făcută barbatului ei de catre tatăl ei o vânzare a aceloraş obiecte făcute ei însaşi. Ea impune astfel bărbatului obligaţia de a restituì o valoare superioară aceleia pe care a primit-o în realitate, etc. Garçon, art. 145, No. 94 şi urm.

10. Din principiul că există fals chiar şi atunci când prejudiciul nu s'a realizat ci a fost posibil în momentul falsului, rezultă că: distrugerea voluntară a piesei false nu pune obstacol la urmărire, căci desistarea făcută posterior comiterei falsului este fără efect juridic şi prejudiţiul este posibil atât

timp cat a existat falsul. Garraud, ed. II. vol. III, pag. 1125.

11. Există un prejudiţu eventual: în faptul de a fabrică o procură falsă, cu toate că pretinsul mandant a declarat expres la inceputul urmăririi că ratifică sau confirmă acel act de procură. Cas. fr. 25 Ian. 1849 (Dalloz. 1849, partea I, p. 32); în faptul de a pune o semnătură falsă a unui avocat pe o telegrama adresata unui alt avocat spre a reprezenta in justiţie pe o persoană, căci avocatul căruiă ii este adresata telegrama are posibilitatea să sufere un prejudiţiu proporţional cu importanţa actelor pe care le indeplineşte in numele clientului său, fără ca acesta sa'i fi dat in realitate mandat. Cas. fr. din 29 Mai 1875 (Dalloz. Supl. Faux, 192).

12. Cestiunea de a se şti daca este fals atunci cand alterarea adevărului are de scop de a obţine un rezultat la care se puteà ajunge prin caile legale, este discutată in doctrina. Spre exemplu, dacă cineva a fabricat o piesă spre a obţine plata unei datorii care în realitate îi era datorită Garraud, ed. II, vol. III, pag. 1053 şi Ch. et Helie, vol. II. No. 680. Cred ca aceste fapte nu aduc nici un prejudiţiu. Curtea de Casaţie a decis că debitorul care a plătit datoria. dar care n'a luat chitanţa sau a pierdut-o, se face culpabil de fals dacă face o nouă chitanţă de plată. Cas. fr. din 13 Mai 1831 (Dalloz, Faux, 152).

13.—Este constant in doctrină şi jurisprudenţă ca alterarea a levărului se pepepseşte ca fals atunci cand este de natură să cauzeze un prejudiţiu moral, adică să vateme onoarea sau consideraţia unui al treilea. Garçon, art. 145, No. 133 şi urm. Este prejudiţiul moral şi atunci când faptul aduce atingere memoriei unei persoane decedate. Cas. din 22 Febr. 1878. (Dalloz. Supl. Faux, 182).

14. Falsul comis într'un act autentic de către un funcţionar sau ofiţer public se pedepseşte fàra să fie necesar de a proba existenta unui prejudiţiu material, căci un asemenea fapt aduce atingere increderei necesare care este esenţa tranzacţiilor sociale. Garraud, ed. II, vol. III, No. 1021.

15. Pentru ca falsul sa se pedepsească trebue sa fie comis intr'un act destinat sa constate o obligaţie. o convenţie, o dispoziţie, liberaţiune, o descărcare sau intr'un act care sa aibă de scop să constate clauzele adăogate sau f a l s i f i c a t e. spre exemplu alterarea datei intr'un act de naştere. Garçon, art. 145, No. 184.

16. Astfel. Jurisprudenţa a declarat ca falsurile comise de funcţionari. în acte publice, nu se pedepsesc dacă falsele enunţari conţinute in actul incriminat nu ar fi din acelea pe care actul avea de scop să le constate. Cas. 27 Sept. 1877 (Dalloz, 1879, partea I. pag. 486).

17. Cand falsul a fost comis insă prin contrafacerea sau alterarea scriiturei sau semnăturii, legea nu mai ţine compt de natura actelor, deci nu mai este necesar ca scrisul să conţina convenţiuni. dispoziţiuni etc.,

ca el să serve ca titlu probatoi. Cas. din 27 Noembre 1891 (Dalloz, 1892, partea I, pag. 253).

18. In privinţa cestiunei de a se şti dacă alterarea adevărului în actele nule sau anulabile poate să constitue un fals care se pedepseşte, Curtea de Casaţie a zis că este de principiu, în materie criminală că un fals se pedepseşte chiar daca actul falsificat ar fi nul în formă. (Cas. din 12 Iunie 1896), iar într'o decizie mai recentă a zis că este de principiu că posibilitatea unui prejudiţiu poate să rezulte dintr'un act anulabil. Cas. din 7 Iulie 1899. Garçon. art. 145. No. 201 şi urm.

19. După Garçon (art. 145, No. 390), intenţia în sensul său legal şi juridic poate să fie definită astfel: cunoştinţa agentului că comite crima de fals, în condiţiile pe care legea le cere pentru ca această crimă să fie constituită. In cele mai multe crime prejudiţiul fiind inseparabil de faptul material, intenţia este stabilită din moment ce agentul a săvârşit cu ştiinţă acel fapt. La fals din contră, cunoştiinţa agentului că a alterat adevărul nu este de ajuns, trebue încă să se dovedească că a ştiut că poate să cauzeze un prejudiţiu. In alţi termeni, intenţia cere ca agentul să fi ştiut că ar altera adevărul într'un înscris, printr'unul din procedeurile prevăzute de lege, şi să fi ştiut sau să fi putut sau trebuit să ştie încă că acea alterare este de natură să cauzeze un prejudiciu.

După autori ca: Blanche şi Cheveau et Hélie, intenţia consistă în scopul de a vătăma pe altul. Garçon (art. 145 No. 817) pune următorul criteriu pentru a deosebi falşul de excrocherie: dacă agentul nu a luat falsul nume sau falsa calitate decât verbal, dacă alterarea adevărului nu a fost formulată într'un înscris, atunci comite delictul de excrocherie, căci falsul presupune tot d'auna un înscris.

Art. 124. — *(Legea din 28 Maiu 1893).* Se va pedepsi asemenea cu închisoare de 3 5 ani, cu interdicţiune pe timp mărginit şi cu amenda dela 50 lei în sus, orice funcţionar sau ofiţer public care, alcătuind (redactând) acte scrise privitoare la funcţiunea lui, va fi, cu viclenie, denaturat substanţa sau circumstanţele lor, fie scriind convenţiuni, altele decât cele ce-i s'au însemnat sau dictat de părţi, fie constatând ca adevărate fapte mincinoase, sau ca mărturisite, fapte nemărturisite.

Dacă prejudiciul rezultând din actul falsificat trece

de 2000 lei, se va puteà îndoì maximul închisorei. (p. fr. 146).

Doctrina şi Jurisprudenţa Româna

INDEX

1. Elementele cerute de art. 124 c. p. sunt: calitatea de funcţionar, arătarea de neadevăr în act public, cauzare sau posibilitate de a se cauza prejudiciu prin acel act şi intenţiunea frauduloasă. (Cas. II, 225 din 8 Iun. 74, B. p. 215).

2. Pentru ca un act să fie considerat ca autentic în sensul strict al art. 124 c. p., care sa dea naştere la prejudiciu trebue să fie facut de un funcţionar public competent în exerciţiul funcţiunei sale; alttel, chiar dacă actul falsificat a fost făcut de un funcţionar public, dar care nu avea calitatea de a'l face, nu poate aveà caracterul unui act autentic. (Cas. II, 202 din 30 Mai 75, B. p. 119).

3. Portărelul care, în aceasta calitate, cand primeşte taxe de la părţi spre a face acte de procedură privitoare la funcţiunea sa, nu trece nici în chitanţă nici în cotor toţi bani ce primeşte, sau in cotor nu trece toţi bani trecuţi în chitanţă, comite crima de fals; căcî în acest fapt se întalnesc toate elementele falsului: alterarea adevărului, posibilitatea de prejudiciu şi intenţiunea frauduloasa; şi faptul acesta cade sub prevederile art. 124 c. p., de oarece portareii fiind obligaţi prin regulamentul lor (art. 16 regul. din 1865 şi art. 4 regul. din 1866) a ţine un registru, vizat de preşedintele respectiv, în care trebue sa treaca în dublu cu matcă felul operaţiunei, numele parţilor, precum şi suma primita de portarel, după care registru se va rupe cidula spre a se da în primirea parţii, falsurile ce un portarel ar comite în redactarea acelor registre constitue crima de fals în acte publice. (Cas. II, 219 din 9 Iun. 76, B. p. 334).

4. Actul este public întrucat este făcut de funcţionarul competent cu formalităţile cerute; un asemenea act daca este infectat de un viciu pentru care actul ar fi nul, totuşi actul nu incetează a fi un act public, întrucât acel viciu de formă este independent de voinţa agentului şi întrucat actul are

toate caracterele unui act public. (Cas. II, 250 din 8 Aug. 78, B. p. 281).

5. Astfel, comite un fals in acte publice primarul şi notarul care alcătuesc două procese-verbale de lasare la domiciliu a citaţilor şi a copiilor de pe o carte de judecata, fără ca aceasta sa fi avut loc in realitate, deşi nu s'a observat formele prescrise de art. 13 şi 14 pr. civ., caci acele procese-verbale tot au caracterul de acte publice. (Cas. II, 250 din 8 Aug. 78, B. p. 281).

6. Pentru ca un funcţionar sau un ofiţer public sa fie supus la pedeapsa prevazută de art. 124 c p. trebue să fie constatat că actul falsificat de el este alcatuit in cercul atribuţiunilor funcţiunei sale. Daca pentru falsul material comis de un funcţionar public legiuitorul, prin art. 123 c. p., s'a mulţumit cu c o n s t a t a r e a că acel funcţionar cand a comis falsul materiel era in exerciţiul funcţiunei sale, pentru falsul intelectual a cerut ca alterarea adevarului, falsificarea, să fie facuta la un act privitor la atribuţiunile funcţiunei sale, adică un act care nu poate produce legal efect decat numai fiindca emana dela acel funcţionar in a sa calitate. (Cas. II, 49 din 3 Febr. 82, B. p. 193).

7. Pentru ca falsificarea, alterarea adevărului, să fie pedepsită, nu este destul ca ea să fie facută în prejudiciul cuiva, şi trebue inca ca ea să fie săvârşită cu fraudă, cu viclenie. Acest din urmă element este chiar expres cerut de art. 124 c. p. pentru falsificarea intelectuala. Astfel, verdictul juraţilor trebue să constate şi acest element; căci prin răspunsul juraţilor ca acuzatul este culpabil nu se indestulează cerinţa legei in aceasta materie, legea voind să atraga atenţiunea juraţilor in special asupra intenţiunei ce a p r e d o m i n a t pe autorul falsului la comiterea lui. (Cas. II, 67 din 17 Febr. 82, B. p. 220).

8. Comite falsul in acte publice prevazut de art. 124 c. p. ajutorul de perceptor care, in această a sa calitate. percepand contribuţiunea dela mai multe persoane, in recipisele liberate trece adevaratele sume, iar in matca registrului trece sume mai mici, schimband şi numele persoanelor in scop de a nu se descoperì cu uşurinţă faptul său. (Cas. II, 142 din 12 Apr. 85, B. p. 325).

9. In faptul de fals, prevazut şi pedepsit de art. 124 din codul penal, chestiunea de a se şti daca autorul avea s'au nu calitatea de funcţionar cand l'a comis, nu prezintă nici un interes in cauza, intrucat pedeapsa este aceeaşi atat in zisul articol, care vizează pe funcţionarii publici, cat şi in art. 125 care are în vedere falsul comis de toate celelalte persoane. Este destul numai ca judecătorul fondului sa se preocupe dacă prevenitul a comis faptul de fals ce-i se imputa. Prin urmare. nu poate constituì o cauză de nulitate, imprejurarea că judecătorul nu a admis cererea prevenitului de a se amana cercetarea procesului

ca să dovedească cum el nu săvârşise jurământul pentru funcţiunea ce i se încredinţase şi, ca atare, nu aveà calitatea de funcţionar când a săvârşit faptul. (Cas. II, 277 94, Bul. p. 631).

10. In delictul de fals, prevăzut şi pedepsit de art. 124 din codul penal, e destul să existe numai posibilitatea unui prejudiciu. (Cas. II, 39/95, B. p. 73; 487/94, Bul. p. 1001).

11. — Ajutorii de perceptori sunt consideraţi ca funcţionari publici in sensul art. 124 din codul penal, aşa că falsurile săvârşite de dânşii în actele ce sunt de atribuţiunile lor, constituesc delictele prevăzute de citatul articol. (Cas. s. II, 21 96, B. p. 77).

12. Principiul neretroactivităţii legilor fiind general şi care, dar, are a fi aplicat nu numai în materie de drept privat, ci şi in materie de jurisdicţiune şi de competinţă, urmează că atunci când o lege deferă judecarea unor cauze altei jurisdicţiuni existente, această jurisdicţiune nu este competentă a judeca decat cauzele cari se ivesc in urma acelei legi, nu însă şi cauzele în curs de judecare şi pendinte la altă jurisdicţiune încă existentă, cauze cari trebue să se judece de jurisdicţiunea la care cauza era in curs de judecare.

Astfel, un inculpat dat în judecată pentru crima de fals in acte publice, prevăzută de art. 124 din codul penal, şi al cărui proces este in curs de a fi judecat de curtea cu juraţi, nu înceteaza de a fi judecat tot de juriu, chiar în urma legei din 29 Maiu 1893, care a deferit aceste cauze tribunalelor corecţionale, dacă se afla pendinte înaintea curţei cu juraţi innainte de promulgarea acestei legi. (Cas. II, 275/97, B. p. 778).

13. — Falsul în acte publice există din momentul consumărei lui, şi dacă acelaşi fapt se repetă, atunci sunt mai multe falsuri.

Astfel, când un perceptor denaturează substanţa în cotoarele recipiselor sau în registre, în diferite rânduri şi în totd'auna cu intenţie frauduloasă, nu comite un delict continuat sau colectiv, şi faptul său se consideră un cumul de delicte. (Cass. II, 532 99, B. p. 852).

14. Agenţii fiscali însărcinaţi cu încasarea dărilor dela contribuabilii ambulanţi sunt funcţionari publici, astfel ca atunci cand falsifică inscrisuri sau acte privitoare la atribuţiunile lor sunt pasibili de art. 124 din Codul penal. (Cas. s. II, 1045 900, B. p. 1488).

15. — Faptul unui primar şi al unui notar, de a libera unui sătean un certificat constatator că dansul nu are pământ nici dat după legea rurala, nici cumpărat, când ştiu că are asemenea pământ, şi'i libereaza acest certificat in scop de a'l face să fraudeze legea ca să poată cumpara dela un alt sătean pământ dat prin legea rurala, pământ inalienabil, şi a cărui înstrăinare nu e permisă decât in anumite cazuri prin art. 7 din legea rurală dela 1864 şi art. 1, alin 2, din legea interpretativă din 9 Februarie

1879, acest fapt constitue delictul de fals în acte publice, întrucât întruneşte toate elementele acestui delict, de oarece primarul şi notarul, având autoritate să dea asemenea certificate, arată, cu ştiinţa, prin certificat fapte neadevărate, şi prejudiţiul există, căci pentru existenţa delictului de fals nu e numai prejudiţiul material care are a fi constatat, ci şi prejudiţiul social care rezultă din neobservarea scopului legiuitorului, prejudiţiu suficient pentru existenţa falsului. (Cas. II, 840 901, B. p. 1268).

16. — Când un primar este dat în judecată pentru că a falsificat listele de facerea zilelor de prestaţie, instanţa de fond este datoare să motiveze că faptul a fost comis cu viclenie, iar nu din o greşită practică, cum se apăra inculpatul, căci daca nu face aceasta dă o decizie nemotivată. (Cas. II, 346 902, B. p. 480).

17. — Constitue delictul de fals intelectual prevazut şi pedepsit de art. 124 c. pen. faptul săvârşit de un funcţionar public, care în calitatea sa de şef al biuroului datoriei publice şi însărcinat în această calitate cu operaţiunea tragerei la sorţi a titlurilor ce urmau a se amortiza, a dat ca eşite la sorţi numere care nu fusese scoase din urnă, întocmind astfel liste cu numere false cari serveau la redactarea proceselor verbale ce urma a se încheia cu ocazia acestei operaţiuni, procese verbale, cari aveau caracterul unor acte publice. (Cas. II, 1327/903, B. p. 1539). A se vedea asupra delictului de fals în acte publice nota d-lui profesor I. Tanoviceanu *(Justus)* care însoţeşte decisia Camerei de punere sub acuzare, dată în celebra afacere Parizianu ş. a, cu tragerile false dela Ministerul de finanţe, în *Curierul Judiciar* No. 55/903. Mai vezi şi *Curierul Judiciar* No. 57 şi 67 903, în cari s'au publicat sentinţa Trib. şi decisia Curţii de apel Bucureşti, date în această afacere.

18. Săvârşeşte delictul de fals în acte publice, şeful biuroului datoriei publice din ministerul de finanţe, care însărcinat fiind cu tragerea la sorţi a titlurilor de rentă destinate a fi amortizate, în loc de a face o reală tragere la sorţi, face numai un simulacru de tragere, făcând să se treaca in listele tragerilor şi în procesele verbale ce constată efectuarea operaţiunei tragerei, ca eşite la sorţi titluri pentru cari ruletele cu numerile corespunzătoare erau scoase de el mai din 'nainte din urnă; toate aceste fapte întruneşte elementele delictului de fals prevăzut şi pedepsit de art. 124 c. pen., adică: Calitatea de funcţionar, alterarea adevarului într'un act public, act care intră în atribuţiunile sale, cauzarea un prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu şi intenţiunea frauduloasă. (C. B. s. I, 1290/903. *Curierul Judiciar* 67 903, p. 577).

19. Pentru ca un prevenit să poată fi trimis inaintea instanţelor de judecata pentru delictul de fals în acte publice prevăzut şi pedepsit de art. 124 c. pen. trebue să existe probe

sau probabilitaţi puternice, că în momentul comiterei faptului, agentul a avut voinţa de a vătăma pe cineva, şi apoi, că faptul lui a cauzat cuiva o pagubă reala sau eventuală. Intenţiunea de a vătama pe altul, este rezultatul voinţei de a realiza un beneficiu, de a atrage un profit material sau moral, din perderea ce se cauzează cu voinţa altuia. Această intenţiune frauduloasă nu se deduce necesarmente din constatarea existenţei faptului material al delictului ci este cerută de lege ca un element separat coexistent cu faptul material şi deci trebue dedusa sau din fapte altele decat executiunea materială a delictului sau din consideraţiuni de ordine morală, fapte şi consideraţiuni, care ar face cearta sau foarte probabilă existenţa ei. De asemeni, nici prejudiciul nu se poate deduce din intenţiunea frauduloasă ce s'ar constata in persoana deliquentului.

Aşa dar, dacă intenţiunea frauduloasă nu este constatată autorul falsului nu poate fi trimis înaintea instanţelor de represiune şi deci numai este loc a cerceta daca acest fapt a cauzat sau nu prejudiciu cuiva, căci chiar dacă s'ar constata existenţa prejudiciului, lipsa de intenţiune frauduloasă insă face ca autorul delictului să nu fie ţinut pe cale penală a repara acest prejudiciu, rămânand părţei civile dreptul să recurgă la alte mijloace legale pentru stabilirea dreptului loi de despăgubire şi a cuantumului acestei despăgubiri. Cam. de acuzare, Buc. 167/903, *Curierul Judiciar* 55 903, p. 463).

20. Elementele delictului de fals sunt trei: alterarea adevărului, prejudiciul şi intenţiunea frauduloasă; aceste elemente trebue să fiinţeze fiecare prin ele însăşi, aşa că unul nu poate fi urmarea celuilalt.

Ce se inţelege prin intenţie frauduloasa in delictul de fals? Asupra acestui punct sunt mai multe definiţiuni, cari revin la aceeaşi idee. Astfel, după Chauveau şi Faustin Helie, intenţia vicleana sta in scopul de a vatăma pe altul. După Blanche, intenţia vicleana stă in alterarea adevarului in scop de a vătăma pe un al treilea din averea sau consideraţia sa. Dupa Garraud intenţia frauduloasa, pe care legea o pedepseşte, stă in voinţa de a face sa treacă ca proba in contra dreptului, un document pe care agentul delictului il ştie mincinos. După Garçon definiţia ce pare mai complecta este: orice chestie de intenţie in materie de fals revine la o chestie de cunoştinţă a tuturor elementelor falsului. Agentul unui fals se va pedepsi ori de cateori a alterat adevărul cu buna ştiinţă de a aduce o vatamare cuiva şi cu buna ştiinţa ce intrebuinţeaza sa execute actul fals. Nici una din aceste definiţiuni nu cere profit personal.

Se poate insă să existe profit personal şi să nu fie loc la condamnare pentru fals, dacă lipseşte voinţa de a vătămà; să poate adesea intampla ca să existe intenţia frauduloasa fără

profit personal. C. Dissescu, «Dreptul 55 903, p. 453.

21. Instanţa de fond trebue să arate probele ce găseşte în sarcina inculpatului pentru fiecare din elementele constitutive ale delictului. Prin urmare, simpla afirmare că o persoană a facut o chitanţă cu intenţia de a şi apropia suma din ea, fara sa indice actul, martorul sau prezumţia pe care işi intemeiază acest element nu justifica indestul intenţia doloasă a agentului de a-şi insuşi suma din chitanţa în chestiune. (Cas. II, 120 904, B. p. 214).

22. In delictul de fals faptul depunerii banilor delapidaţi prin mijlocul falsificarii nu inlătură elementul intenţii frauduloase. (Cas. II, 600 bis din 904, B. pag. 880).

23. Cererea de imprumut facută de un locuitor la Creditul agricol din momentul maintarei ei creditului agricol dobandeşte caracterul unui act public; aşa că, orice fals savârşit în asemenea acte constitue un fals in acte publice.

Daca în urma descoperirii falsului in asemenea act nu s'a mai efectuat imprumutul la creditul agricol, din aceasta nu se poate susţine că nu ar exista posibilitate de prejudiţiu, căci daca nu se descoperea falsul împrumutul se putea efectua pe baza certificării false. (Cas. II, 690 904, B. p. 1018).

24. Un contract de împrumut al creditului agricol, verificat de către primarul comunei în privinţa obiectelor emanetate este un act definitiv, capabil de a produce efecte. intrucât după dispoziţiile legei creditului agricol verificarea de către primar a obiectelor emanetate formează baza actului de amanet, iar toate formalităţile posterioare se intemeiază pe afirmarea făcuta de primar.

Prin urmare, faptul primarului de a trece in act mai multe vite decât avea in realitate imprumutătorul, constitue delictul de fals, prevazut de art. 36 din legea creditului agricol şi pedepsit de art. 124 şi 126 cod. penal. (Cas. II, 292 905. B. p. 250).

25. In materie de fals in acte publice prejudiciul şi intenţiunea frauduloasă existand chiar din momentul savârşirei delictului, faptul ca in urma constatărei acestor elemente inculpatul ar fi depus banii sau că acel inculpat ar fi avut depus o garanţie la Stat, din care s'ar fi putut acoperi suma, nu poate face să disparā nici prejudiciul, nici intenţiunea frauduloasă constatată de instanţa de fond. (Cas. II, 770/905, B. p. 962).

26. După art. 83 şi 84 din legea de constatare ajutorul perceptorului comisionat de Minister este considerat ca agent public şi deci intră în prevederile art. 124 c. pen. articol care pedepseşte pe orice funcţionar sau ofiţer public. (Cas. II, 770/905, B. p. 962).

27. Dacă procesul verbal pentru constatarea alegerilor judecătorilor comunali se falşifică, acest fapt neprivind alterarea funcţionărei unui organ politic, nu poate fi considerat ca delict politic, ci ca delict ordinar, de competinţa tribuna-

lului. (Cas. II, 1884 905, Bul. pag. 1650).

28. Faptul unui funcţionar care alcătueşte cu viclenie un act scris privitor la funcţiunea lui, denaturând astfel substanţa actului, întruneşte elementele delictului de fals prevăzut de art. 124 c. p. iar nu delictul de înşelăciune. (Cas. II, 2727 906, B. p. 2010).

29. Dispoziţiunile art. 124 codul penal sunt bine aplicate atunci când instanţa de fond constată că inculpatul erà şi cassier plătitor şi contabil, ambele acestea intrând in atribuţiunile funcţiunii cu care inculpatul erà însărcinat. (Cas. II, 99/907, B. p. 73).

30. Prin legea din 30 Noembrie 1890 spitalul Elisabeta-Doamna din Galaţi, fiind declarat persoană civila, bugetul acelui spital fiind supus spre aprobare Ministerului de Interne şi controlate socotelle de Curtea de Conturi, iar pe de altă parte, contabilul acelui spital fiind numit cu decret regal, de aci rezultă că sus zisul spital este o instituţie publică, iar contabilul un funcţionar public, şi, deci, el poate fi condamnat pentru delictul de fals in acte publice ce ar fi săvarşit in acea calitate. (Cas. II, 1047 907, B. p. 957).

31. Predarea unei hotarari sau citaţiuni în materie penală, se indeplineşte, în comunele rurale, de către primari în calitate de agenţi administrativi, iar îndeplinirea unor asemenea proceduri, in materie penala, se face de portărei numai când părţile interesate ar cere aceasta, plătind taxele prevăzute de regulamentul respectiv, precum şi în cazurile anume prevăzute de vreo lege sau regulament; prin urmare, instanţa de fond face o bună aplicare a art. 124 codul penal, când condamnă pe un primar pentru falsificarea procedurii de predarea unei citaţiuni, act ce intră în atribuţiunile funcţiunii lui de primar. (Cas, II, 1554 907, B. p. 1229).

32. Unul din elementele delictului prevăzut de art. 124 din codul penal, şi anume viclenia funcţionarului pentru a denatură substanţa actului privitor la funcţiunea lui, poate să fie constatat de instanţele de fond şi prin alte expresii decât aceea anume arătata de acest articol.

Astfel, acest element este constatat când instanţa de fond motiveaza că inculpatul, ca perceptor fiscal, a atestat ca o persoană are ca avere un numar de vite, deşi ştià bine că nu are acel n u m ă r. (Cas. II, 1998 908. B. p. 1447).

33. Afară de falsul intelectual la care trebue sa se constate intenţia frauduloasă sau viclenia, în celelalte cazuri de falsuri prevăzute de diferitele dispoziţi ale codului penal, nu mai e necesar a se face o asemenea constatare.

Astfel, cand este vorba de falsificarea unor documente (un testament) faptul material al alterarei implica intenţia frauduloasă. (Cas. II, 2020 din 16 Septembre 1908, dată după divirgenţă).

34. Cel ce falsifică un act,

răspunde de acest delict, indiferent dacă prin alterarea săvârşită vrea să'şi procure sieşi sau altuia un beneficiu nelegiuit. (Cas. s. II, 2020/908, dată după divirgenţă).

35. Prin nici un text de lege primarul nu este ţinut a constată pământul pe care un locuitor din comuna sa îl are, şi mai ales nu poate certifică întinderea pământului; că singura lui obligaţie ca depozitar al tabelii lit. *A* de împroprietăriri este de a certifică constatările din acea tabelă, cu cât adică un locuitor din comună se găseşte trecut în acea tabelă.

Prin urmare, chiar dacă un primar ar şti că un locuitor are cumpărat pământ după dreptul comun, faptul că n'a menţionat acel pământ în certificatul ce liberează, nu poate constitui un fals, căci esemenea constatare nu intră în atribuţiunile sale; aşa că, acest fapt nefiind privitor la funcţiunea sa, nu întruneşte condiţiunile art. 124 c. penal. (Cas. II, 3337/909, B. p. 1323(.

36.—Nici legea pentru organizarea comunelor rurale din 1904 nici aceea din 29 Aprilie 1908, nu dă primarului atribuţia de a certifica întinderile pământurilor pe cari diferiţi proprietari le posedă în raza comunei, de oarece un Primar nu are în arhiva Primăriei date din care să poată constata întinderea diferitelor proprietăţi din comună, afară de pământurile dobândite de săteni prin legile de împropietărire, pentru cari se găsesc documente pela Primării;

Prin urmare, chiar dacă primarul ar şti câtă întindere de pământ are in comună o persoană, şi cu ştiinţă ar face declaraţii inesacte despre întinderea acelui pământ în certificatul ce liberează în acest scop, acest fapt nu poate constitui delictul de fals, de oarece, certificatul liberat, nu intră în atribuţiunile primarului. (Cas. s. unite, 10/910. *Curierul Judiciar*, 49/901).

Art. 125. — *(Legea din 28 Maiu 1893).* Se va pedepsi tot cu închisoare dela 3—5 ani, cu interdicţiunea pe timp mărginit şi cu amendă de 50 lei în sus, orice alte persoane cari vor fi falsificat vre-un act autentic şi public sau înscrisuri de comerciu sau de bancă, fie prin contrafacerea sau alterarea scrierei sau subsemnăturei, fie prin plăsmuirea de convenţiuni, dispoziţiuni, obligaţiuni sau liberaţiuni sau prin inserţiunea lor posterioară, fie prin adăogirea sau alterarea de clauze, declaraţiuni sau fapte ce aceste acte aveau de obiect de a conţine şi a constată.

Cu aceiaşi pedeapsă se vor pedepsì şi acei cari vor fi falsificat sau alterat bilete de bancă autorizate de legi în State străine, sau cari cu ştiinţă vor fi întrebuinţat aceste bilete falsificate sau le vor fi întrodus în coprinsul ţărei.

Dacă prejudiciul rezultând din una din falsificările indicate în acest articol, sau din întrebuinţare cu ştiinţă, ori introducerea în ţară a biletelor de bancă străine falsificate trece de 2000 lei, se va puteà îndoì maximul închisorei.

In toate cazurile prevăzute de aceste trei articole, tot asemenea se va puteà îndoì maximul închisorei. dacă actul falsificat face credinţa până la inscripţia în fals (p. fr. 147).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Acest articol pedepseşte nu numai contrafacerea unui act, dar ori şi ce fapte care în sine conţin comiterea unui fals, fie prin contrafacerea sau alterarea scrierei sau a semnăturei. (Cas. II, 385 din 9 Aug. 67, B. p. 717).

2. Deşi procura pentru a reprezinta un creditor la facerea concordatului a fost legalizata de o autoritate comercială straină, totuşi când inculpatul falsifică numai semnătura mandantului, faptul său constitue un fals în acte private. (Cas. II, 238 din 28 Iun. 76, B. p. 364).

3. După art. 124 c. p. fals în acte publice se socotesc nu numai când se preschimba in

un mod mincinos declaraţiunile sau faptele unor acte existente, dar şi când se fabrică asemenea acte ca emanând dela persoanele în drept a le face. (Cas. II, 448 din 22 Nov. 76, B. p. 632).

4. Se face o bună aplicare a art. 125 c. p. când se recunoaşte că acuzatul a falsificat un mandat de plată prin contrafacerea semnăturei ministrului şi a şefului de serviciu. (Cas. II, 448 din 22 Nov. 76, B. p. 632).

5. — Pentru falsul prevăzut de art. 125 c. p. intenţiunea de a vătăma, fraudă, rezultă din chiar modul comiterei lui şi enumerat de acest articol; de aceea legea nu a cerut ca frauda să fie specialmente constatată (precum se cere de art. 124 c. p. pentru falsul intelectual comis de un funcţionar public), mulţumindu-se cu constatarea ce juraţii ar face prin declaraţiunea de culpabilitate, care implică necesarmente ideia complexă şi a intenţiunei frauduloase. (Cas. II, 67 din 17 Febr. 82, B. p. 222).

6. Prin cuvintele bilete de bancă», cuprinse în art. 125 al. II c. p., se înţelege nu numai biletele unei bănci particulare, autorizată de guvern în virtutea legei, dar şi biletele de bancă ale statului care le-a emis. Prin urmare, rublele de hârtie ruseşti, fiind emise în virtutea legei de banca imperială rusă, falsificarea lor se pedepseşte conform art. 125 c. p. (Cas. II, 127 din 28 Apr. 82, B. p. 509).

7. — Archivarul direcţiei vămilor din ministerul de finanţe care plăsmueşte nişte adrese ca din partea directorului vămilor şi contribuţiunilor indirecte către casa de depuneri, alăturând la acele adrese şi recipisele emanate dela acea casă aflate în păstrarea sa, şi se prezintă cu acele acte la casa de depuneri de unde ridică bani şi efecte ale tezaurului însuşindule pe seama sa. comite un fals în acte publice, care intră în prevederile art. 125 c. p. In adevăr, ori de câte ori piesa falsificată poate, cu ajutorul acelei falsificaţiuni, a deveni un titlu şi a creea drepturi şi obligaţiuni, constitue un fals. Astfel, în cazul de faţă, plăsmuirea având de obiect nişte adrese emanând dela o autoritate publică şi acele adrese fiind esenţiale ca să poată dobândi dela casa de depuneri liberarea banilor şi a efectelor, faptul în chestiune este un fals în acte publice şi intră în prevederile art. 125 c. p. (Cas. II, 211 din 23 Mai 83, B. p. 570).

8. Acela care, în scop de a face pe o casă de comerciu ca să-i acorde un credit pentru marfa ce comandase, a fabricat o poliţă, falsificând subsemnăturile trăgătorului şi acceptantului sub nume fictive şi punând-o în circulaţiune printr'un gir la ordinul acelei case, careia i-a trimis'o, comite falsul prevăzut şi pedepsit de art. 125 din codul penal. Şi împrejurarea că acest act n'a produs nici un prejudiciu pentru că zisa casă de comerţ a observat falsitatea poliţiei, falsul însă încă există, de oarece legiuitorul consideră

actul ca atare şi atunci când prejudiciul nu este cauzat dar este posibil, precum este în specie, unde acea casă puteà fi prejudiciata in lipsă de o atenţiune mai mare. (Cas. II, No. 228 94, B. p. 590).

9. In falsul de acte publice prevăzut şi pedepsit de art. 125 din codul penal, prejudiciul consistă nu în insuşirea ilicită a sumelor pentru cari prevenitul s'a servit de acest fals, ca astfel, prin restituirea sumelor insuşite, infracţiunea falsului să poată înceta, ci in însă-şi alterarea scriptelor publice. (Cas. II, No. 277 94, B. p. 631).

10. Casele de credit agricol sunt nişte autorităţi publice cari depind de Stat, aşa că falsificarea actelor acestor case constitue un fals în acte publice. (Cas. II, 324/95, B. p. 820).

11. Nu există delict de fals in acte de comerţ, cand nu există plăsmuire sau fals legal in sensul dispoziţiunilor art. 125 c. p., (C. Buc. III, 661 95, Dreptul 76 95, p. 627).

12. Pentru existenţa delictului de fals în acte publice se cere să existe intenţiune frauduloasă din partea agentului, şi acest element esenţial al acestui delict trebue constatat de către instanţele judecătoreşti. Astfel este casabilă deciziunea care declară pe un prevenit culpabil de fals in acte publice fără ca intenţiunea frauduloasă să fie constatată anume de curte. (Cas. II, 336 96 B. p. 1071).

13. Pentru constatarea intenţiunei frauduloase nu este trebuinţa de termeni sacramentali, ea poate să se indice de judecătorii fondului şi prin alte expresii. (Cas. II, 304 97, B. p. 801).

14. Pentru ca să existe fals în acte publice, nu se cere numai un prejudiciu material, ci şi un prejudiciu moral, prejudiciu adus ordinei şi legilor existente. (Cas. II, 326 97, B. p. 912).

15. Faptul de a săvarşi mai multe falsuri în biletele de tranşit spre a se sustrage de la plata acciselor comunale nu intra in prevederile legei vamale şi regulamentului pentru constatarea perceperea şi urmarirea veniturilor comunale, ci constitue un fals în acte publice pedepsit de art. 125. (Cas. II, 80 98, B p. 240).

16. Dacă contrafacerea unui bilet la ordin sau a unei cambii, in sine, nu constitue delictul falsului şi nici un delict cand ar lipsi intenţiunea frauduloasă şi prejudiciul, insa aceasta nu mai este adevarat de indată ce se manifesta intenţia de a se falosi de acel act alterat

Astfel, cand cel ce a contrafacut un bilet la ordin scrie persoanei a cărei semnătură a fost contrafacuta in acel bilet şi-l înştiinţează că are un bilet la ordin din partea sa, a carui scadenţă o arată, prin aceasta dansul şi-a manifestat (dorinţa) intenţia de a se servi de biletul la ordin contrafăcut şi prin urmare, faptul întruneşte condiţiunile delictului de fals, prevazut de art. 125 din c. p., (Cas. II, 141/98 B. p. 308).

17. Alterarea ofertei şi a foaei de licitaţiune, după ce aceste acte au luat caracterul de acte autentice şi publice,

constitue un fals în sensul art. 125 din c. p.

Posibilitatea prejudiciului, atat pentru stat cât şi pentru ceilalţi concurenţi, este suficientă pentru existenţa delictului de fals. (Cas. II, 255 99, B. p. 426).

18. In caz de cooperare la comiterea unui delict, fiecare participant, chiar dacă săvârşeşte singuratice acte necesare pentru comiterea delictului, are a fi considerat ca coautor. Astfel, pentru comiterea unui fals in acte comerciale, cum ar fi falsificarea mai multor cecuri in prejudiciul unei case de bancă, nu e trebuinţă ca fiecare participant sa savârşească toate actele necesare dela inceput şi până la sfarşit pentru desăvarşita consumare a falsului · e destul ca el să fi contrib t a se săvârşi unele din acele acte pentru a fi considerat ca coautor, iar nu ca complice. (Cas. II, 775 900, B. p. 1093).

19. Pentru existenţa delictului de fals în acte de comerţ se cer următoarele elemente: alterarea materială a adevărului, intenţiunea frauduloasă, prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu,, şi ca actul falsificat sa fie un act de comerţ sau de bancă.

Astfel, cecul, fiin un act eminamente de bancă şi codul comercial enumerându'l printre actele de comerţ, falsificarea unui cec, constitue un fals în acte de comerţ. (C. Galaţi II. 389 900, *Curierul Judiciar* 33 900, p. 259).

20. Faptul că notarul unei comune a plăsmuit un proces-verbal în care a semnat pe primar, fără ştirea acestuia, şi prin care constată că un locuitor a lipsit de la strajă într'o noapte, căci acel locuitor nu figura în tabloul de strajă, pe acea lună, constitue delictul de fals in acte publice, întrucât există şi elementul posibilităţii prejudiciului, căci acel locuitor puteà să facă două straje in loc de una într'o lună. (Cas. II, 369 901, B. p. 724).

21. Dacă pentru contractarea unei căsătorii a unui elin, după legea ţării sale nu se cere consimţământul p ă r i n ţ i l o r, faptul că acela care contractează căsătoria a interpus persoane declarate ca părinţi spre a da consimţământul, nu constitue un fals propriu zis, căci nu există nici prejudiciu, nici posibilitate de prejudiciu. (Cas. II, 17/902, B. p. 50).

22. Procesele verbale încheiate de membrii parchetului prin care constată că s'au transportat în diferite localităţi ca să ancheteze şi că a cheltuit cu acea ocazie oarecare sume de bani sunt acte care fac credinţă până la inscrierea în fals. Prin urmare falsificarea acelor pro cese verbale atrage aplicarea ultimului aliniat din art. 125 c. p. (Cas. II, 420 902, B. p. 561).

23. Faptul substituirei de dispoziţiuni legale şi existente prin altele cari nu-şi au fiinţa constitue delictul prevăzut de art. 125 c. p. Astfel, plăsmuirea unei cărţi de judecată in locul unui jurnal, care-şi are fiinţă din momentul pronunţărei în şedinţă, este o alcătuire de dispoziţiuni altele de cât cele ade

vărate, şi prin urmare intră în prevederile menţionatului articol. (Cas. II, 970 903, B. p. 1093).

24. Daca semnătura unei persoane dintr'un bilet la ordin este astfel făcuta încat la prima vedere s'ar observà că este de o mâna străina, şi dacă se dovedeşte ca acel bilet n'a fost fabricat pentru a fi vre-odata invocat contra ei, acea persoană nefiind expusa sau obligată la vre-o plata nu exista pentru ea nici prejudiciu nici posibilitate de prejudiciu în senzul legei penale.

De asemenea, prejudiciul lipseşte şi pentru beneficiarii efectului daca se dovedeşte că alterarea semnăturei s'a făcut cu ştirea şi consimţamantul lor, caci legea garanteaza numai pe acei cari de buna credinţă sunt induşi în eroare prin faptul falsificărei, iar nu pe aceia cari s'au făcut ei singuri culpabili de fapte ce ar fi putut da naştere unei acţiuni penale. (C. B. II, 14 Aprilie 1903, Dreptul 44 903).

25. De şi pentru existenţa delictului de fals nu este nevoe sa se constate o imitare a scrierei, ci o alterare a adevărului prin subscrierea unui nume strain intr'o obligaţiune oare care, totuşi. lipsa ori cărei încercări de asemuire, şi prin urmare de inducere în eroare prin acest mijloc, poate servì lupa împrejurările cauzei, pentru a cumpănì gradul de perversitate şi de rea credinţă a făptuitorului. (C. B. II, 14 Aprilie 1903, Dreptul 44 903, pag. 358).

26. Nu există intenţiune dolosivă, dacă în momentul falsificarei semnaturei, autorul n'a inţeles a pagubì, pe altcineva decât pe el singur sau a'şi creà un titlu ilicit pentru a luà ceva din averea străina, fără spirit de despăgubire. (C. B. II, 14 Aprilie 1903, Dreptul 44 903, pag. 358).

27. — Falsurile in acte publice savarşite de un accizar subzista încă şi se pedepsesc chiar în urma legei din 1 Martie 1903, care prevede abrogarea dispoziţiunilor relative la contravenţiunile şi pedepsele pentru contravenţiunile savârşite sub vechea lege a accizelor. (Cas. II, 1131/904, B. p. 1371).

28. Faptul ca suma ce şi-a apropriat un delicuent, a fost acoperita din garanţia ce aveà depusa, nu face sa dispara intenţia frauduloasa şi prejudiciul in delictul de fals in acte publice constate la savarşirea delictului. (Cas. II, 1304 904, B. p. 1667).

29. In delictul de fals in acte private. intenţia frauduloasă rezultă din modul comiterii faptului. (Cas. II. 704 906 B. p. 566.

30. Faptul dictarii unei persoane catre alta de a scri actul fals. constitue evident instrucţiuni spre a comite delictul în senzul art. 47 c. p. (Cas. II, 704 906, B. p. 566).

31.—Pentru existenţa delictului de fals în acte private este suficientă contrafacerea scrierii şi subscrierii cui-va şi nu se cerè ca delicuentul să fi imitat scrierea şi subscrierea persoanei

al carui act se falsifica. (Cas. II, 704/906, B. p. 566).

32. Pentru aplicarea articolului 125 c. p., se cere ca falsul sa fie facut în vreun act autentic sau public, sau intr'un inscris de comerciu sau de banca, spre deosebire de art. 127 c. p., care prevede falsificarea de inscrisuri particulare.

Astfel, falsificarea semnaturii dintr'un inscris particular, care n a fost prezentat spre autentificare vreunei autoritaţi şi nici are caracterul unui inscris comercial, se pedepseşte coform art. 127 c. p., iar nu conform art. 125 c. p. (Cas. II, 1030 907, B. p. 941).

33. Legea penala nu cere ca condiţie pentru existenţa delictului de fals, ca persoana de al carei nume s'a servit falsificatorul sa ştie sa scrie şi sa ceteasca, destul este ca semnatura contrafacuta sa fie numele unei persoane cari exista. (Cas. II. 54 908, B. p. 66).

34. Constatarea faptelor din cari instanţa de fond deduce existenţa elementelor delictului de fals este de atributul suveran al instanţei de fond. (Cas. II, 54/908. B. p. 66).

35. Pentru existenţa falsului penal nu e suficient să se constate numai o simplă alterare a adevarului, ci mai trebue încă a se constatà că această alterare a fost făcuta cu frauda, adică în scopul de a păgubì pe altul.

Şi dacă reclamantul declara in timpul instrucţiunii că se dezista dela plângerea ce a făcut şi că nu mai are nici o pretenţie la despăgubiri, acest fapt posterior nu mai poate aveà nici o influenţă asupra existenţei elementelor constitutive ale delictului de fals. (Cas. II, 55 908, B. p. 70).

36. Faptul de a se substituì unei alte persoane la autentificarea unui act, constitue un fals intectual, care are de obiect plasmuirea unei convenţiuni sau dispoziţiuni şi cade sub prevederile art. 125 c. p.

37. — Celce cu bună ştiinţă a asistat şi ajutat pe autorul principal al unui fals intelectual la pregatirea şi savarşirea falsificarii, se face pasibil de art. 50, al. 2, şi 51, combinat cu ar. 125 c. p., iar nu de articolul 288 c. p., combinat cu art. 17 din legea autentificarii actelor, cari prevăd cazul mărturisirii mincinoase pentru atestarea identităţii unei persoane la autentificare. (Cas, II, 434 908 B. p. 317).

38. Faptul de a falsificà semnatura cuiva pe o poliţa cu care să se prezinte la un comerciant şi pe baza semnăturei falsificate sa incaseze o suma de bani constitue delictul prevăzut de art. 125 c. p. deoarece intruneşte atat elementul intenţiei frauduloase cât şi pe acela al prejudiciului. (Cas. II, 1323/908).

39. — După art. 125 c. p. se pedepseşte ca falsificator ori ce altă persoană decât funcţionarul care va fi falsificat vre un act autentic şi public, fie prin plăsmuire de convenţii, dispoziţiuni, etc. sau prin inserţiunea lor posterioară, fie prin

adăogire sau alterare de declaraţiuni sau fapte ce aceste acte aveau de obiect a constată;

Prin urmare faptul unui fost primar de a fi falsificat un proces-verbal de înscrierea unei adopţiuni investit cu sigiliul comunei şi cu semnătura sa ca primar când numai aveà această funcţiune, constitue un fals în sensul art. 125 c. p. (Cas. II, 70/910).

10. Pentru ca un act autentic să fie valabil ca atare, este suficient ca magistratul competinte să fi luat consimţământul părţilor şi să fi dispus autentificarea actului; că din acest moment, actul dintre părţi are a fi considerat ca autentic, de oarece voinţa părţilor asupra celor conţinute în act a fost exprimata naintea magistratului competinte, şi acest magistrat a luat act de acele declaraţiuni. Imprejurarea că judecătorul dintr'un motiv sau altul nu a semnat procesul verbal de autentificare, nu ridică actului caracterul său de autentic şi nu poate aveà vre-o înrâurire asupra efectelor sale;

Prin urmare, un act de vânzare care dobândise autentificarea în condiţiile sus arătate, are caracterul unui act autentic aşa că falsul săvârşit in el întruneşte elemente delictului de fals consumat iar nu un delict neisbutit. (Cas. II, 1760 910, *Curierul Judiciar*, 65 910).

Art. 126. — Se va pedepsi cu inchisoarea de la 1 5 ani şi cu amendă de la 50 lei în sus, acela care, cu bună ştiinţă, se va servi cu plăsmuitele înscrisuri despre cari se vorbeşte în cele trei articole precedente. (p. fr. 148).

Doctrina şi Jurisprudenţă Românа

1. Imprejurarea că falsul s'a comis în ţară străină, nu este un motiv ca tribunalele române să nu fie competinte a judecà afacerea când se constată ca inculpatul s'a servit cu bună ştiinţă cu acel act în ţară. (Cas. II, 238 din 28 Iun. 76, B. p. 364).

2. Faptul ca cineva s'a servit cu bună ştiinţă de nişte bilete falsificate de un funcţionar competinte, pentru a puteà obţine admiterea unor vite la tăiere fără observarea prescripţiunilor legilor sanitare, constitue delictul corecţional prevăzut art. 126 din codul penal, de competinţa tribunalului de judeţ, iar nu o simplă contravenţiune sanitară. Şi intr'un atare delict existenţa prejudiciului sau a posibilităţei lui este evidentă, ca fiind cauzat in contra unei legi asupra salubrităţei. (Cas. II, 560/95, B. p. 1128).

3.—Se pedepseşte cu inchisoare şi cu amendă cel ce cu buna ştiinţă se servă cu un înscris plăsmuit.

Astfel acela care, servindu-se de actele plăsmuite de primar

și notar, s'a împrumutat dela creditul agricol fără a posedà vitele ce constituise amanet prin actul de împrumut, se pedepsește, chiar dacă primarul, autorul falsului, a fost achitat. (Cas. II, 186/98, B. p. 417).

4. Săteanul care se servă de un certificat fals liberat de primarul și notarul comunei, și în care se constată faptul mincinos că dânsul nu a fost împroprietărit după legea rurală, nici a cumpărat pământ, și se servă cu acest certificat știind bine că e fals, și numai în scopul de a frauda legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879, comite delictul prevăzut și pedepsit de art. 126 din codul penal. (Cas. II, 840/901, B. p. 1269).

5. Faptul unei persoane de a se înscrie la un examen cu certificat fals, constitue delictul prevăzut de art. 126 c. pen. iar împrejurarea că faptul a fost descoperit mai 'nainte ca acea persoană să fi depus examenul, nu sterge existența delictului. (Cas. II, 269/910).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. Trei elemente esențiale constituesc uzul de fals: 1) faptul de a uzà de un act; 2) falsitatea actului întrebuințat și 3) cunoștința agentului că acel act este fals. Judecătorul de fond este suveran să aprecieze cari sunt procedeurile de execuțiune cari constituesc primul element. Garraud, ed. II, vol. III, No. 1126; Blanche, vol. III. No. 242.

2. Nu se poate face uz de un fals care nu există, astfel ca cel de al doilea element este falsitatea piesei întrebuințate. Cu toate acestea se poate că cineva să comită delictul de a se fi servit de fals, deși autorul falsului, falsificatorul, a fost achitat pentru că nu a avut intenție frauduloasă. Garraud, ed. II. vol. III, No. 1126.

3. Cel d'altreilea element, intenția, există din moment ce acela care a făcut uz de un înscris a avut cunoștință de caracterul criminal al acelui act, fară să fie nevoe a se căuta scopul ce și-a propus să atingă. Garçon, art. 148. No. 40.

§ II

Despre falsificarea în scrieri private.

Art. 127. — *(Legea 17 Februarie 74[1])* Se va pedepsi cu închisoare dela 2 ani în sus, orice persoană va fi făcut veri o plăsmuire, orice fel, la

[1]) In vechiul art. 127 erà prevazut ca pedeapsa maximum închisorii.

înscrisuri particulare, prin unul din modurile exprese prin art. 125, precum şi cel ce, cu bună ştiinţă, se va servi cu asemenea înscrisuri plăsmuite (p. fr. 150).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 123

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Falsul în scrieri private nu poate fi pedepsit decât numai când s'a comis prin vre unul din modurile determinate de art. 125 c. p. Determinarea acestor moduri este esenţială, limitativa astfel ca afară din ele legea nu prevede alt caz de fals. Deci acele moduri trebuesc constatate prin hotarâre pentru a se puteà aplica art. 127 c. p. (Cas. II, 342 din 1 Oct. 69, B. p. 245).

2. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 127 c. p. este şi intenţiunea doloasă fără care nu se poate face aplicaţiunea art. 127 c. p. Deci cand inculpatul invoacă lipsa de intenţiune doloasă judecătorii trebue să se pronunţe anume asupra acestui element constitutiv al delictului. (Cas, II, 54 din 6 Febr. 81, B. p. 138).

3. Una din condiţiunile esenţiale ala existenţei falsului criminal fiind posibilitatea prejudiciului, urmează neapărat că numai un act care poate să facă probă în contra autorului său, adeca poate să'i aducă o vătămare, se poate considera ca întrunind caracterul falsului. Aşa fiind, un act iscalit cu punere de deget, care dupa lege nu are nici o putere doveditoare, nu poate să devină elementul unui fals criminal, daca plăsmuitorul nu vatămă de altmintrelea de fapt pe pretinsul datornic, obţinand contra lui o condamnare judiciară. In adevar, presupunerea că un act iscălit cu punere de deget nu poate să fie prejudiciabil, nu mai poate, fara îndoială, avea loc dacă actul iscălit cu punere de deget produce de fapt o vătamare reala, dacă adecă intervine o hotărare judecătorească care, în loc să'l înlăture ca ne avand nici o putere doveditoare, din contră 'l validează 'i dă o sancţiune formala, 'l recunoaşte ca valabil şi producator de efecte juridice. (Cas. II, 289 din 6 Iun. 90, B. p. 837).

4. Pentru aplicaţiunea art. 127 din codul penal nu se cere

ca element cunoştinţa de carte a persoanei care se servă cu bună ştinţă de un act fals. (Cas. II, No. 417 94, B. p. 809).

5. Cestiunea de a se şti dacă prevenitul a fost de bună sau rea credinţa servindu-se cu un act fals, delict prevăzut de art. 127 din codul penal, adecă daca a avut sau nu cunoştinţă despre falsitatea actului, con stitue o cestiune de fapt, lăsată la atributul suveran al instanţelor de fond. (Cas. II, 490 95, B. p. 1020).

6. Faptul de a se servì cu bună ştiinţă, cu inscrisuri plăsmuite, formeaza un fapt penal cu totul separat de acela al autorului falsului, şi se pedepseşte chiar dacă autorul falsului n'ar fi descoperit. (Cas. II, 76 98, B. p. 234).

7. Stabilirea de catre instanţa de fond a elementelor ce constitue falsul, exclude inşelăciunea, de oarece acelaşi fapt nu poate constituì şi fals şi inşelăciune. (Cas. II, 270 900, B. p. 455).

8.—In delictul de fals în acte private, admiterea cererei de expertiză a actului încriminat este lasată la suverana apreciere a judecătorului fondului. (Cas. II, 774 900, B. p. 1086).

9. Faptul că primarul unei comune, in această calitate a plasmuit o chitanţă contrafăcând semnătura după chitanţa unui lucrator prin care se afirmă că acesta a primit o sumă de bani pentru reparaţia unui obiect al comunei şi şi-a însuşit prin aceasta in profitul său şi în paguba comunei acea sumă de bani, constitue delictul de fals in sfieri private prevăzut de art. 127 c. p. (Cas. II, 48 901, B. p. 114).

. *10.* — Declaraţia făcută de inculpat la tribunal ca nu se mai serveşte de actul falsificat nu face sa dispară delictul de fals, odată ce acţiunea publica erà deschisă şi elementele delictului erau constatate. (Cas. II, 550 901, B. p. 1012).

11. In delictul de falsificare a unei cambii, faptul ca judecata nu discuta imprejurarea că la bancherul unde s'a scontat acea cambie nu s'a găsit nici un borderou privitor la nemotivarea hotărarei asupra acestui punct, nu constitue o omisiune esenţiala; căci lipsa unui asemenea borderou nu este, in favoarea celui care a falsificat cambia, o proba decizivă care sa facă neapărat imposibila existenţa delictului, ci este o simplă prezumpţiune din care se poate deduce neglijenţa bancherului, prezumpţiune ce poatè fi combătută prin orice alte imprejurari ce stabilesc că delicuentul s'a servit cu cambia falsă. (Cas. II, 952 901, B. p. 1410).

12. — Nicăeri legiuitorul nu pronunţă nulitatea obligaţiunei subscriitorului unei cambii pentru neîndeplinirea formalităţei cerută de art. 257 din codul comercial, adică aceia de a adăoga la semnatura sa cuvintele bun şi aprobat arătând in litere suma pentru care se obligă, şi singurul efect ce produce lipsa acestei formaltăţi consistă în aceia că o cambie neregulat făcută nu mai poate face probă complectă prin ea

însăşi, dar nu este despoiată pentru aceasta de orice efect; căci ea poate servi, ca orice înscris sub semnătură privată, de un început de dovadă scrisă, ce poat fi complectată prin martori şi prezumpţiuni.

Aşa dar, pe cât timp cambia făcută în condiţiunile de mai sus poate produce un efect juridic, rămâne învederat că contrafacerea iscăliturei semnatarilor de pe o asemenea cambie, este de natură a cauza un prejudiciu, şi deci, această contrafacere a iscăliturei semnatarilor constitue delictul de fals în acte private, prevăzut şi pedepsit de art. 127 din codul penal. (Cas. II, 952 901, B. p. 1410).

13. Legiuitorul, prin art. 127 din c. p., pedepsind pe acela care cu bună ştiinţă se servă de un act fals, instanţa de fond este deci datoare să constate dacă actul cu care se servă delicuentul întruneşte toate elementele falsului, şi dacă în momentul când inculpatul s'a servit de dânsul, cunoştea falsitatea lui, şi o lată stabilite aceste elemente, judecata nu mai are nevoe să motiveze şi asupra intenţiunei frauduloase; căci simplul fapt de a se împrumuta cineva cu bani pe o cambie ce o cunoaşte ca falsă, implică în sine intenţiunea frauduloasă a sa de a induce în eroare buna credinţa a împrumutătorului. (Cas. II, 952 901, B. p. 1410).

14. Ca să existe fals prin contrafacerea unei semnături, nu se cere o imitaţiune perfectă a iscăliturei reale, ci e destul ca numele scris să fie dat drept semnătura persoanei. (C. B. II, 63/901, Dreptul» 14/901, p. 108).

15.—Dacă la iscăliturile codebitorilor solidari dintr'o cambie, s'a omis a se arăta suma în litere pe lângă bun şi aprobat , actul rămâne pentru dânşii un simplu act sub semnătură privată, iar nu de comerţ, şi prin urmare, falsificarea iscăliturilor lor, este un fals în acte publice (aceiaşi decizie).

16. La fals, intenţiunea criminală reese din modul cum agentul a operat, şi din alte circumstanţe ale cauzei (aceiaşi decizie).

17.—Ca delictul de fals sa existe legalimente este destul să fie posibilitate de prejudiciu în momentul comiterei delictului, orice s'ar întampla in urmă;

Astfel, de şi cambia pe care se află contrafăcute semnăturile codebitorilor solidari s'ar retrage, menţionându-se pe ia achitată şi s'ar înlocui cu alta bună, în momentul când s'a contrafăcut semnăturile, a fost posibil un prejudiciu pentru portor, care a contat pe iscăliturile codebitorilor solidari, fără să ştie că sunt contrafăcute. In acest caz prejudiciul a fost posibil şi pentru codebitorii solidari a le căror semnaturi s'au contrafăcut de şi la semnăturile lor nu s'ar arăta suma în litere la bun şi aprobat fiindcă actul purtând semnături s'ar fi putut luà cà un început de dovadă scrisă, susceptibil de a fi complectat prin martori şi prezumpţiuni; prin urmare, ar fi putut fi expuşi la o acţiune. (aceiaşi decizie).

18. Acela care se serveşte cu un act fals se pedepseşte numai atunci când ar fi avut buna ştiinţă că actul este falsificat. Buna ştiinţă judecătorii o pot deduce din răspunsurile inculpaţilor făcute la instrucţiune, invocate de procuror în şedinţa publică şi discutate contradictoriu, precum şi din alte fapte ale inculpaţilor arătate de martorii ascultaţi în instanţă. (C. B. II, 63 901. Dreptul 14 901, pag. 108).

19. Legea nu cere ca actul falsificat, pentru a fi considerat ca atare, trebue să aibă caracterul unei obligaţiuuni sau a unui act ce crează vreun drept. şi nu consideră ca false numai aceste acte, ci orice fel de acte care alterând adevărul cu intenţie frauduloasă, cauzează altuia un prejudiciu. (Cas. II, 941 905. B. p. 1059).

20. Intenţia frauduloasă este cerută ca element esenţial numai în falsul intelectual. prevăzut de art. 124 din codul penal; încât priveşte însă celelalte cazuri de falsuri, cum ar fi falsificarea de documente, intenţia cerută pentru consumarea delictului de fals consistă în voinţa de a face să serve ca dovadă un document. despre care prevenitul ştie că e mincinos. şi este indiferent dacă prevenitul vrea să-şi procure prin alterarea săvârşită sieş sau altuia, un beneficiu nelegiuit. (Cas. II, 2020 908, B. p. 1451).

21. —Faptul unui individ de a stărui pentru obţinerea unui act fals şi de a se servì cu el înaintea instanţelor judecătoreşti unde a obţinut câştig de cauză, constue delictul prevăzut de art. 127 c. p. (Cas. II, 70 910. nepublicată încă).

22. Faptul unui individ de a se servi de nişte acte false în apelul făcut de dânsul, apel care a fost respins ca inadmisibil, fără a se discută fondul procesului nu constitue delictul de fals întrucât, în acest caz, hotărârea primei instanţe rămânând definitivă, nu poate exìstà prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu, element esenţial al delictului de fals. (Cas. II, 186 911, Jurisprudenţa No. 6 911, pag. 86).

Art. 128. — *(Legea 17 Februarie 74*[1]*)* Plăsmuitor de înscrisuri este şi acela care, în privire de a trage un folos pentru sine sau pentru altul, sau de a aduce vătămare altuia, umple o hârtie pe care se află subscrierea unei persoane, în contra voinţei acesteia, şi o întrebuinţează ca un titlu

Ori cine va comite infracţiunea prevăzută la articolul 128 se va pedepsì cu închisoare dela 6 luni

---

[1]) Vechiul art. 128 se terminà astfel: . . . . , se va pedepsì cu maximum închisorii.

până la 2 ani şi cu amendă dela 50 până la 1500 lei [2]), dacă hârtia i se va fi încredinţat de însuşi subscriitorul; iar dacă nu i se va fi încredinţat, se va pedepsì cu închisoare dela 2 ani în sus (c. p. 399; p. fr. 407).

§ III

Despre falsificarea de pasporturi, foi de drum şi certificate.

Art. 129. Se va pedepsì cu închisoarea dela 3 luni până la 2 ani, veri cine va plăsmuì pasporturi, sau va drege, ori va preface un pasport adevarat, sau va adăogà întrânsul vre-un cuvânt sau cifră, sau literă, precum şì cel ce, cu bună ştiinţă, se va servì cu asemenea pasport (c. p. 224; p. fr. 153).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. Plăsmuirea unui bilet de legitimaţie, care bilet se aseamăna cu pasportul, intră în prevederile art. 129, iar nu în ale art. 125 c. p. (Cas. II, 391 din 14 Noembrie 78, B. p. 384).

2. Art. 129 c. p. nu se poate aplica când este vorba de falsificarea unui pasport liberat într'o ţară străină, fiindcă pedepsirea falsificării unor asemenea acte nu este prevăzuta prin art. 129 c. p. Dar atunci cand cineva se foloseşte în România de un pasport liberat in ţară străină, ştiind că este fals, art. 129 trebue să se aplice, fiindcă dacă provenienţa pasportului este indiferentă, răul şi prejudiciul se cauzează prin intrebuinţarea lui in România, chiar dacă pasportul falsificat este străin. Şi nu se poate zice că precum insăşi falsificarea unui pasport străin nu s'ar putea urmărì în Românià conform art. 129 c. p., asemenea şi întrebuinţarea lui, fiindcă cerinţele de aplicare sunt altele într'un caz, şi altele in-tr'altul. Aplicand în acest mod art. 129 c. p., nu se violează principiul teritorialităţii legilor penale, fiindcă faptul este petrecut în România. Astfel, art. 129 c. p. se aplică celui care se serveşte de un pasport presupus liberat de autoritatea

---

[2]) Conform art. 399 al. II. c. p., amenda ce trebue aplicata celui ce comite acest delict este dela 50 1500 lei noui.

austriacă şi vizat în adevăr de vice-consulatul austriac din Roman, cu ocazia recrutarii, obţinând escluderea sa ca străin. (Cas. II, 77 din 7 Febr. 84, B. pag. 181).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

1. Art. 154 fr. trebue să fie interpretat în mod strict, astfel că nu se aplică aceluia care, pentru a i se libera un pasport, işi dă adevăratul nume, dar face o altă declaraţie mincinoasă pe care acest act aveà de obiect să o constate, spre exemplu declaraţia inexactă că femeia cu care călatoreşte este femeia sa legitima. Dall., Faux, 364.

2. Intrebuinţarea unui pasport consistă în prezentarea lui cand el este legalmente cerut. Singurul fapt al purtărei unui pasport fals nu poate fi considerat ca un uzagiu făcut de dansul şi prin consecinţă purtătorul care n'a luat parte nici la confecţionarea nici la falsificarea lui şi nici nu'l prezintă cand el este cerut, nu poate fi urmarit prin simplul fapt al posedărei acelui pasport. Ch. et Hélie, II, p. 482.

3. Uzurpaţiunea unei false calităţi într'un pasport nu constitue nici un delict, întrucât acest fapt n'a servit de instrument a săvârşi o escrocherie. Ch. et Hélie II, p. 494.

Art. 130. Cine va luà, pentru sine, un pasport pe nume închipuit sau va fi mijlocit, ca martor, spre a se liberà un pasport pe nume străin, se va pedepsì cu închisoare dela 3 luni până la 1 an. (p. fr. 154).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 129

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

Art. 130 c. p. pedepseşte numai faptul luărei, sau al mijlocirei ca martor, ce a avut de efect liberarea unui pasport pe nume închipuit, iar nu şi tentativa de a luà sau liberà un asemenea pasport. Astfel, art. 130 nu pedepseşte pe cel care a mijlocit ca martor a se liberà un pasport pe nume străin, când pasportul nu s'a liberat în realitate; delictul nu este consumat numai prin faptul mijlocirei, independent de faptul liberarii pasportului. (Cas. II, 389 din 18 Sept. 70, Bul. pag. 231).

Art. 131. — *(Legea 17 Februarie 74* [1]*).* Functio-

[1] Vechiul art. 131 se terminà cu cuvintele: «se va pedepsì cu maximum închisorii.

narul public care, cunoscând acea schimbare de nume, va fi dat pasport pe nume închipuit, se va pedepsì cu 2 ani închisoare. (c. p. 130; p. fr. 155).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 129

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Art. 132. — Oricine va fabricà sau va falsificà o foae de drum pentru sine sau pentru vitelele sale, sau se va servì de asemenea foae de drum, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 1 an. (p. fr. 156).

Cel ce falsifică un bilet de vânzare de vite cu sigiliul comunei, nu se poate zice că a comis falsul prevăzut de art. 120 c. p., de oarece asemenea bilete se dau dela primărie ca nişte foi de drum pentru vite, ci delictul prevăzut de art, 132 c. p. (Cas. II, 132 din 12 Mart. 70, B. p. 82).

Art. 133. — Asemenea, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 6 luni, orice persoană va face să-i se deà de funcţionarii publici o foae de drum sub nume închipuit. (p. fr. 157).

Art. 134. — *(Legea 17 Februarie 74* [1]). Otelierii, hangii şi cârciumarii cari, cu ştiinţă, vor înscrie în registrele lor, sub nume mincinoase sau închipuite, pe persoane ce vor găzduì la dânşii, se vor pedepsì cu închisoarea de la 15 zile până la 1 lună. (c. p. 389, No 1; p. fr. 154 § 2).

Art. 135. — Acela care fabrică, pentru dânsul sau pentru altul, un certificat fals de boală, sub numele unui medic, unui chirurg sau unei alte persoane care exercitează arta de a tămăduì, sau care falşifică un asemenea certificat adevărat, şi se serveşte cu dânsul spre a înşelà pe autorităţi sau pe societăţile de asigurare, se va pedepsì cu

1) Pedeapsa din vechiul art. 134 era închisoarea dela 6 zile până la 1 luna.

închisoare de la 1 lună până la 1 an. (p. fr. 159; p. pr. § 256

Doctrină și Jurisprudență Română

Faptul unui inculpat de a se fi servit de un certificat fals pentru a constatà identitatea unei persoane, nu constitue delictul prevăzut de art. 126 codul penal, care, referindu-se la art. 123, 124 și 125 codul penal, are în vedere și pedepsește numai pe funcționarii cari plăsmuesc acte relative la serviciul lor, sau pe particularii cari plăsmuesc acte autentice sau scrisuri de comerț, ceeace în speță nu erà, căci inculpatul nu ocupà vreo funcțiune și nici actul de care s'a servit nu erà un act autentic sau de comerț; asemenea fapt constitue delictul prevăzut de art. 15 din legea autentificărei actelor, combinat cu art. 135 codul penal. (Cas. II, No. 455 din 25 Aprilie 1905, B. p. 613).

Doctrină și Jurisprudența Franceza

Pentru existența acestui delict se cer trei condițiuni, adică: ca certificatul sa ateste o maladie sau o infirmitate, în al doilea loc să fie tacut sub numele unui medic chirurg sau ofițer de sănatate și în al treilea rand este necesar ca scopul să fie dispensa de un serviciu public. Ch. et Hél. II, p. 499; Blanche, III, No. 296 și urm.

Art. 136. Funcționarul care va fi liberat o asemenea foae, știind că numele pe care o dă este închipuit, se va pedepsi cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani. (c. p. 135; p. fr. 158).

Art. 137.—Medicii, chirurgii sau alte persoane, exercitând arta de a tămădui, cari dau, cu știință, asupra stării sănătății unei persoane, certificate contra adevărului, spre a servì la autorități sau la societăți de asigurare, se vor pedepsì cu închisoare dela 1 lună la 1 an.

Iar dacă vor fi primit și daruri sau făgadueli de daruri, se vor pedepsì cu închisoarea de la 3 luni până la un an și jumătate. (c. p. 144; art. 255 cod. just. milit.; p. fr. 160; p. pr. § 257).

Art. 138.—Acela care, spre a înșelà pe o au-

toritate sau pe o societate de asigurare, în privinţa sănătăţii sale, sau a unei alte persoane, se va servì cu un certificat din cele cuprinse la art. 135, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 1 an. (p. pr. § 258).

Art. 139.—Oricare va plăsmuì, sub numele vreunui funcţionar public, vreun atestat pentru sine ori pentru altul, de bună purtare, de neavere, ori de alte împrejurări menite spre a recomandà pe cel arătat într'însul la milostivirea guvernului, sau la a particularilor, spre a dobândì funcţiuni, credit ori ajutor, se va pedepsì cu închisoare dela 2 până la 6 luni.

Asemenea se va pedepsì şi vericine va preface pe numele său, sau pe numele altuia, vreun atestat adevărat.

Tot asemenea se va pedepsì şi cel ce, cu bună ştiinţă, se va servì cu acest fel de atestat plasmuit (p. fr. 161).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. Faptul unui individ de a plăsmui un certificat de studii şi de a se servì de dânsul pentru inscrierea la un examen este prevăzut şi pedepsit de art. 139 c. penal. (Cas. II, 2715 din 20 Sept. 1910).

2. Art. 139 c. pen. pedepsind cu aceiaş pedeapsa şi plasmuirea actului şi servirea de actul plasmuit, este suficient să se constate in sarcina inculpatului numai unul din aceste două fapte, pentru a i se aplica penalitatea din art. 139. (Cas. II, 2715 din 20 Sept. 1910).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

Art. 161 nu este aplicabil decât atunci cand certificatul s'a liberat sub numele unui funcţionar sau ofiţer public, sau sub acela al unui particular. Dacă aceasta condiţiune lipseşte, delictul nu există. Blanche III, No. 314.

CAP. II
Crime și delicte comise de funcționarii publici în exercițiul funcțiunii lor

SECȚIUNEA I

Sustracțiuni comise de depozitarii publicii

Art. 140.—*(Leg. 17 Februarie 74* [1]*).* Orice perceptor, orice funcționar însărcinat cu percepțiune, orice depozitar sau comptabil public, care va fi deturnat sau sustras bani publici sau privați, sau efecte ținând loc de bani, sau acte, titluri și alte lucruri mișcătoare, cari se vor aflà în mâinele lui, în puterea însărcinării sale, se va pedepsì cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lucrurile deturnate sau sustrase vor fi de o valoare de la 1200 lei [2]), în sus.

Dacă valorile sustrase sau deturnate sunt mai jos de 120 lei [3]), pedeapsa va fi închisoarea dela 1 an până la 2.

In ambele aceste cazuri, condamnatul va pierde dreptul la pensiune și se va declarà incapabil de a ocupà orice funcțiune publică pe toată viața.

Orice judecător, administrator, funcționar sau ofițer public, care va fi stricat, desființat, sustras sau deturnat actele și titlurile al căror depozitar erà, sau care i se încredințase sau comunicase, în virtutea funcțiunii sale, se va pedepsì cu ma-

---

[1] Primul aliniat al vechiului art. 140, prevedea ca pedeapsa recluziunea daca valorile deturnate erau de peste 3000 lei vechi. Secundul aliniat prevedea cazul când deturnarea erà mai mica de 3000 lei vechi. Aliniatul al treilea prevedeà ca pedeapsa recluziunea și pierderea dreptului de pensie. Ultimile 2 aliniate i-au fost adaogate prin legea din 21 Februarie 1882.

[2]) Acești leĭ sunt lei noui, dupa sistemul monetar actual, in timpul caruia s'a modificat acest articol.

[3]) Acești lei sunt lei noui, conform sistemului monetar de acum, in timpul căruia s'a adaogat ultimele 2 aliniate.

ximum închisorii şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, se va declarà şi incapabil de a ocupà funcţiune publică pe toată viaţa pierzând şi dreptul de pensiune.

Orice agenţi sau însărcinaţi, ori ai guvernului, ori ai depozitarilor publici, cari vor fi culpabili de aceleaşi sustracţiuni, vor fi supuşi la aceeaşi pedeapsă.

(Leg. 21 Februarie 82). Acela care fără autorizarea guvernului publică sau cu voinţă divulgă actele sau documentele diplomatice cunoscute, comunicate sau încredinţate lui în calitate de funcţionar public sau anume însărcinat, se va pedepsì cu închisoarea dela 3 luni până la 2 ani, sau cu amendă de la 1000 la 10000 lei şi cu incapacitatea de a mai ocupà funcţiuni publice pe timp mărginit.

Cu aceeaşi pedeapsă se va pedepsì şi acela care va comite acelaşi fapt, după ce a încetat din funcţiunea sau misiunea cu care a fost însărcinat. (c. p. 8, 203, 204, 323, 338, 367, 399; art. 256 cod. just. milit.; art. 82 leg. telegr. post. din 24 Mart. 80; p. fr 169—173).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. După art. 140 c. p., se .al infracţiunei deturnarea sau cere ca un element constitutiv sustragerea banilor publici sau

privaţi. Prin vorba detunare se înţelege neapărat o luare de bani în folosul său. Astfel dar, întrebuinţarea la o altă destinaţiune de către casier a unor bani depuşi la el, şi aceasta după ordinele superiorilor săi, nu'l face pasibil de panalitatea prescrisă de art. 140 c. p. ci cel mult răspunzator civilmente către casa de bani ce administra. (Cas. secţ.-unite 2, din 14 Februarie 74 B. p. 90).

2. Prin ordonanţa de urmărire a judelui instructor în care se dispune înapoerea banilor şi obiectelor gasite la inculpat el a fost pus legalmente în intarziere, şi nu mai este necesar de a i-se face osebita somaţiune în acest scop. (Cas. II, 375 din 5 Octombrie 76, B. p. 574).

3. Instanţele represive sunt competinte a se pronunţă asupra delapidărilor de bani publici, fără a fi ţinute să aştepte până ce Curtea de Compturi se va pronunţa; de oarece această instanţă este chemata a fixa quantumum sumei iar nu existenţa deficitului, care poate fi constatat prin chiar mărturisirea inculpatului. (Cas. II, 43 din 31 Ianuarie 77, B. p. 32).

4. In materie de sustracţiuni legiuitorul nu cere a se cercetă dacă prin faptul sustragerei s'a dat loc la prejudiciu, care nu este un element constitutiv al delictului de sustracţiune, precum este in alte materii. (Cas II. 310 din 22 August 79, B. p. 636).

5. Penalitatea prescrisa de art. 140 c. p. nu se aplică absolut numai deturnatorilor de bani publici cari au calitatea de funcţionari însărcinaţi cu perceperea; ori de depozitari sau comptabili, ci şi ori cărui agent sau însărcinat ori al guvernului ori al depozitarului public. (Cas. II. 202 din 2 Iulie 82 B. p. 778).

6. Art. 140 c. p. este aplicabil directorului prefecturei care, pe când gira afacerile de prefect, în lipsa titularului, sustrage o sumă de bani trimisă pe numele prefectului de ministerul de Culte pentru repararea şcoalelor. (Cas. II, 202 din 2 Iulie 82, B. p. 778).

7. Din conţinutul art. 67 din legea telegrafo-postală rezultă că legiuitorul s'a referit la contravenţiunile comise de personalul telegrafo-postal în afaceri de serviciu, asupra căror contravenţiuni numai autoritatea telegrafo-postala are dreptul a le cercetă şi prin escepţie a recurge la justiţie cu autorizaţia Ministerului. Dar cand nu este vorba de o contravenţiune săvârşită de un funcţionar telegrafo-postal in exerciţiul funcţiunei în condiţiunile prevăzute de legea telegrafo-postală, ci de delictul de delapidare, asemenea delicte fiind supuse jurisdicţiunei tribunalelor ordinare penale, nu poate sa'şi aiba loc aplicaţiunea art. 67 din legea telegrafo-postală. (Cas. II, 373 din 23 Septembrie 85, B. p. 698).

8. Un agent postal prin aceea că'şi însuşeşte copriusul unui grop, ne putând restitui însuşi gropul, sau că nu este în stare a da chiar gropul ce i se cere încât priveşte suma declarată de trimitător, are a se con-

sidera ca a'l comis delictul de delapidare, conform art. 140 c. p. Şi în adevar, pentru a subsuma faptul sub dispoziţiunile art. 140 c. p., există toate elementele acestui articol: există elementul prejudiciului care în acest caz este tocmai că nu se poate restitui însuşi gropul astfel precum a fost predat. şi acest prejudiciu nu încetează prin aceea că în urmă agentul postal ar despăgubi pe partea reclamantă cărei s'ar cuveni gropul, sau i-ar plăti ceea ce tusese declarat ca fiind în grop, fiindca prejudiciul cauzat prin însuşirea gropului subsistă cu toata despăgubirea materială a pacientului şi nu se înlătură urmele delictului săvârşit fiind ordinea publică lezata, care este lezată şi dupa repararea materiala pentru care partea vătamată a putut avea o acţiune civilă, căci acţiunea publică nu se stinge prin ne-exerciţiul sau imposibilitatea exerciţiului acţiunei civile. Iar despre punerea în întârziere ar puteà fi vorba la un comptabil care gireaza bani publici, un agent postal însă nu are á gira, el are a răspunde de gropurile aşa precum i s'au dat, şi de o deosebită punere în întârziere nici nu mai este trebuinţă. (Cas. II, 373 din 23 Sept. 85, B. p. 698).

9.—Daca cel numit de regie în tuncţiunea de m a g a z i n e r-comptabil 'şi însuşeşte din tutunul ce 'i era încredinţat în diferite moduri, acest fapt al său nu se poate subsuma sub art. 140 c. p., fiindcă aplicarea acestui articol nu presupune că este vorba de lucruri ce se încredinţează spre păstrare. Acest fapt nu este de cât un abuz de încredere. comform art. 323 c. p., căci oricine 'şi însuşeşte din lucrurile încredinţate, fie funcţionar, fie particular, comite un abuz de încredere. (Cas. II, 380 din 4 Oct. 85, B. p. 759).

10. Elevul telegrafist care. însărcinat de şeful oficiului de a primi şi expedià telegrame, încasează banii dela acele telegrame şi şi-i apropiaza, comite delictul penat de art. 140 c. p., de oarece prin art. 77 din regulamentul oficiului telegrafo-postal se acordă dreptul oficianţilor superiori de a delega amploianţii lor cu primirea telegramelor şi perceperea taxei cuvenite. (Cas. II, 262 din 6 Iun,. 88, B. p. 610).

11. Imprejurarea ca socotelile banilor delapidaţi dela oficiul postal nu sunt aprobate de directorul general al postelor nu este de nici o importanţă în urmărirea delictului, căci fie aprobate sau nu de director acele socoteli, faptul sustracţiunei tot ramâne în picioare. (Cas. II, 569 din 22 Noembrie 89. B. p. 989).

12.—Diriginţii telegrafo-postali sunt în drept să delege altui impiegat telegrafo-postal. perceperea în locul lor, a taxelor şi banilor ce se depun la oficiul postal. Prin urmare, comite delictul prevăzut de art. 140 c. p., impiegatul c a r e delapidează taxele ce a fost delegat să perceapă. (Cas. II, 569 din 22 Noembrie 89, B. p. 989).

13. Deşi este adevărat că intenţiunea frauduloasă este unul din elementele esenţiale

ale delictului prevăzut de art. 140 c. p., nu este însă adevărat ca insolvabilitatea autorului faptului ar constitui şi dânsa un element deosebit şi esenţial, şi pe care dar instanţa judecătorească să fie datoare a 'l dovedi pentru a puteà aplica sus zisul articol. Insolvabilitatea autorului delictului poate fi un indiciu al intenţiunei sale frauduloase, dar nu este singura dovada a unei asemenea intenţiuni. Tăgăduirea din partea celui ce a delapidat banii că el ar fi autorul acelei delapidari, cand o asemenea tagăduire se dovedeşte neîntemeiată dec atre instanţele judecătoreşti, precum şi punerea lui în intârziere de a restitui banii prin o acţiune penală intentată in contra sa, sunt suficiente pentru a stabili intenţiunea sa frauduloasă. Astfel, instanţa de fond stabileşte indeajuns intenţiunea frauduloasă a delinquentului când constată că el a tagăduit a fi autorul delapidarii, tăgăduire ce se dovedeşte a fi netemeinică, cand mai constată că el, după inceperea urmăririlor, s'a facut nevăzut din comuna sa, că nu a voit a se prezenta înaintea judecatorului de instrucţie şi că nu a depus banii delapidaţi decat după ce a fost osândit le tribunal. (Cas. II. 444 din 16 Oct. 90, B. p. 1188).

14 — Dacă instanţa de fond constată că vărsarea banilor delapidaţi inculpatul a făcut-o numai după ce s'a dovedit faptul şi s'a trimis naintea judecăţii, stabileşte prin aceasta existenţa culpabilităţii, şi prin urmare intenţiunea frauduloasă. (Cas. II, 164 din 16 Martie 90. B. p. 371).

15. Nu se poate apela decât odată cu hotărârea asupra fondului. hotararea care suspendă acţiunea penală in ceea ce priveşte urmărirea delictului de delapidare de bani publici până ce se va verifica mai intai de Curtea de Compturi gestiunea delapidatorului. (Cas. secţ.-unite 7 din 15 Mart. 90, B. p. 357).

16. Eeste depozitar de bani publici primarul care, in baza dispoziţiunilor generale pentru administrarea bunurilor Statului în Dobrogea din 1888, are calitatea de a arendà acele bunuri şi a primi garanţiile necesarii la licitarea lor. Deci cade sub prevederile art. 140 c. p. primarul care sustrage o asemenea garanţie. (C. Galaţi, I, 31 Octombrie 90, Dreptul 6 din 91).

17. In delictul de delapidare de bani publici depunerea sumelor delapidate poate apara de responsabilitatea penală pe delicuent numai când ea s'a efectuat mainte de începerea oricărei urmăriri, iar nu şi atunci când aceasta s'a făcut treptat-treptat, ba încă parte din sume le-a depus dupăce a fost condamnat de tribunal. (Cas. II, 295/95, B. p. 809).

18. Sustracţiunea unei sume de bani săvârşită de secretarul-comptabil al serviciului hidraulic dependinte de ministerul lucrarilor publice, care îndeplineà funcţiunea de casier al acelui serviciu, constitue delictul de delapidare prevăzut de articolului 140 din codul penel, fie că acea însărcinare i-a fost

dată nu de lege, ci de şeful acelui serviciu. (Cas. II, 351 95, B. p. 841).

19. In materie de sustracţiune de bani publici, nu este nevoe a se cercetà dacă există sau nu prejudiciu, existenţa prejudiciului nefiind un element constitutiv al delictului de delapidare de bani publici. De asemenea, acţiunea publica, în materie de delapidare de bani publici, nu se închide prin faptul că deliquentul a restituit banii, când această restituire, în loc să se facă mainte de începerea urmărirei, s'a făcut în urma, când deliquentul erà dat judecăţei. (Cas. II, 291 96, B. p. 859).

20. — Sunt culpabili de delistul de delapidare de bani publici nu numai funcţionarii însărcinaţi cu perceperea, ci şi auxiliarii lor şi depozitarii de bani publici. (Cas. II 639 96, B. p. 1600).

21. — Faptul că Statul s'a despăgubit de sumele, delapidate de către un auxiliar al perceptorului, dela perceptorul titular nu exclude existenţa prejudiţiului, de oarece persoana prejudiciată este însuşi perceptorul care a plătit suma delapidată cu din averea sa. (Cas. II, 639 96, B. p 1600).

22. Perderea dreptului la pensie este o consecinţă neapărat a condamnărei pentru delapidare de bani publici, astfel că chiar dacă nu s'a menţionat nimic despre perderea acestui drept în sentinţa condamnătoare, condamnatul tot nu are drept la pensiune. (Cas. II, 112 97, B. p. 764).

23. Intenţiunea frauduloasă este cerută şi pentru delictul de sustragere de bani publci, prevăzut de art. 140 din codul penal, şi ea reese din chiar faptul însuşirei de bani publici. (Cas. II 453 97, B. p. 1091).

24. Perderea dreptului la pensie este o consecinţă neapărata a condemnaţiei pentru sustragere, iar nu o pedeapsă accesorie pentru ca să fie trebuinţa să fie anume pronunţată. (Cas. II, 123/98, B. p. 757).

25. Delictul de sustragere de bani publici este consumat şi intenţie frauduloasa de sustragere exista atunci cand, in urma cercetarilor judecatoreşti şi acelor d'intâiu acte de urmărire, acel care a sustras nu e în stare sa restitue.

Astfel, un funcţionar care deţine bani publici şi nu-i poate restitui nici după cele d'intài cercetări. nici după ordonanţa judelui de instrucţie. ci numai câteva zile mainte de a fi judecat de tribunalul la care a fost trimis spre judecare, comite delictul de sustragere de bani publici şi este pasibil de pedeapsa prevăzută pentru acest delict. (Cas. II. 172 98, B. p. 338).

26 Garanţia depusă Statului, pentru orice pretenţiuni ale sale, din gestiunea unui agent mânuitor de bani publici, neputând fi liberă şi la dispoziţiunea agentului, decât după ce curtea de compturi examineaza această gestiune şi declară această garanţie liberă, urmează ca o instanţă corecţională nu poate să declare că suma sustrasă de un mânuitor de bani publici poate fi acoperită prin valoarea acelei ga-

ranţii şi să achite pe inculpat. (Cas. II. 172/98, B. p. 338).

27. Epitropul unei biserici, care ia din venitul bisericei o sumă de bani drept salariu al său, fără ca un asemenea fond să fie prevăzut in budgetul bisericei, comite delictul de deturnare de bani publici. (Cas. II, 364/98, B. p. 811).

28. Funcţionarul public însărcinat a incasa bani şi cari şi-i apropiază în folosul său, comite delictul de deturnare de bani publici, chiar dacă Statul à fost reintegrat în suma ce'i se cuvenea de către o altă persoană. (Cas. II, 575 98, Bul. pag. 1087).

29. Asemănat art. 107 din legea comunala, nici o cheltuiala nu se poate face decât în marginele cifrelor autorizate prin budget, şi cei ce contravin la această dispoziţiune se urmăresc potrivit art. 140 din codul penal. Pentru a se aplică insă acest text de lege din codul penal nu este de ajuns să se constate numai simplul fapt că s a făcut o cheltuială neprevăzută in budget, ci trebue să se constate şi intenţiunea frauduloasă din partea agentului, elementul cel mai caracteristic la oricarui delict. (Cas. II, 787 98, B. p. 1462).

30. Judecătorul are sau nu puterea primind împrejurări uşuratoare sa apere pe funcţionarul culpabil de necapacitatea de a ocupa funcţiuni publice pe toata viaţa şi de perderea dreptului la pensiune ?

Art. 171 c. pen. francez in deosebire de art. nostru 140 nu vorbeşte şi de perderea dreptului la pensiune, dar e vădit lucru, că in lipsa de o anume lege, care să hotărască contrariul, acelaşi principiu trebue să se aplice necapacităţei de a ocupa funcţiuni publice şi perderei dreptului la pensiune.

Dacă in art. 171 c. pen. francez e vorba de o interdicţiune judecătorească, pe care judecătorul e volnic sau nu să o pronunţe, sau de o interdicţiune legală, la această răspunde F. Hélie dinpreună cu jurisprudenţa franceză. Art. 463 (60 român) care autoriză trib. corecţionale a reduce pe depsele ce pronunţă, chiar la pedepse poliţieneşti, coprinde necesar şi virtual facultatea de a apăra pe condamnat în profitul căruia există circumstanţe atenuante, de interdicţiunea de a ocupa funcţiuni publice . Garraud, din contra, nu împărtăşeşte această părere şi hotărârea curţei noastre de casaţie s. II din 29 Mai 1897 consfinţeşte părerea lui Garraud că judecătorul cu toată primirea de împrejurări uşurătoare, nu e îndrituit să apere pe funcţionarul condamnat, în virtutea art. 140 c. pen. de perderea dreptului la pensiune. Legea franceză din 1853 asupra pensiunilor civile (art. 27), declară că dacă e reabilitare, dreptul la pensie va fi restabilit.

In Belgia, condamnarea la o pedeapsa corecţională de mai puţin de şease luni nu lasă sa se pearda dreptul la pensiune. In cazul unei pedepse corecţionale de mai mult de 6 luni pensia se suspendă numai pe timpul osândei.

Codul penal german nu cunoaşte interdicţiunea dreptului la pensiune ca pedeapsă penală; parlamentul german insă a pornit dela ideea că e vorba în asemenea caz de un drept dobandit, a cărui răpire ar isbi pe soţie şi copii. mai cumplit decat pe făcătorul de rele insuşi. Al. Dégré, Dreptul 8 98, pag. 73.

31. Un perceptor demisionat, dar cărei demisiuni nu i s'a dat nici o urmare, raspunde atat civilmente cât şi penalmente de delictul de delapidare de bani publici săvarşit de dansul in intervalul cat a continuat să funcţioneze in aceasta calitate. (Cas. II, 770/99, Bul. pag. 1294).

32. Acela care in calitate de funcţionar insărcinat cu perceperea, primeşte, în puterea însarcinărei sale, o sumă de bani in comptul Statului şi cu intenţiune vicleană şi o insuşeşte in propriul sau folos şi in paguba celui ce a plătit acea sumă pentru Stat, comite delictul de deturnare de bani privaţi. (Cas. II, 972 900, Bul. pag. 1379).

33. Faptul ca inculpatul are depusă o cauţiune care acoperă suma delapidată nu poate înlătura delictul săvarşit. (Cas. II, 95 902, B. p. 97).

34. Pentru ca delictul prevăzut de art. 140 să subsiste se cere ca element esenţial intenţia frauduloasa. Astfel. cand instanţa de fond constata numai că o persoană in calitatea sa de depozitar public nu a predat înlocuitorului sau timbrele poştale ce avea în depozit, fără insa a stabili intenţia numitului de a şi le apropia, delictul prevăzut de art. 140 nu exista. (Cas. II, 1039 904, B. p. 1317).

35. — Dupa art. 140 c. p., sunt consideraţi culpabili de acest delict nu numai perceptori ci şi orice funcţionar insărcinat cu perceperea, aşa ca şi agentul de percepţie poate să fie condamnat ca delapidator in condiţiunile art. 140, cand el, insarcinat cu manuirea banilor publici, şi-a insuşit acei bani. iar faptul ca posterior săvarşirei delictului, ar fi depus banii sustraşi, nu face sa dispară culpabilitatea agentului intenţia frauduloasă fiind constatată. (Cas. II, 1377 904, B. p. 1705).

36. Simpla afirmare a instanţii de fond că o persoana a perceput o taxă ilegala, fara a stabili ştiinţa acelei persoane că suma ce percepea era ilegala, adică intenţia frauduloasă. face ca acest delict sa fie inexistent. (Cas. II, 436 905 B. p. 603).

37. Cand un inculpat a fost dat judecăţei şi condamnat de trib. pentru un anumit delict, curtea de apel nu poate schimba calificarea acelui fapt şi sa-l condamne pentru un alt delict. fară să dea cuvântul acelui inculpat să se apere pentru noul fapt, pentru care Ministerul public nu exercitase acţiunea publică, de oarece nu se poate zice că partea ar avea să se apere numai asupra faptului, iar nu şi asupra calificărei lui, o asemenea nemărginire neexistand in lege.

Astfel. când trib. condamna pentru delictul prevăzut de art. 140

c. pen. curtea de apel nu poate schimba calificarea faptului condamnând pentru delictul prevăzut 322 fară ca mai intai să dea cuvântul inculpatului ca sa se apere. (Cas. II, 745 905, B. p. 957).

38. Dupa art. 140 c. p. delictul de sustragere de bani exista nu numai atunci cand banii au fost trecuţi in scripte dar şi atunci cand banii privaţi sau publici se incredinţeaza funcţionarului in puterea insărcinarii ce avea de a incasă acei bani. (Cas. II, 1143 906, Bul. pag. 959).

39. Legea comptabilitaţii publice asimiland cu comptabilii şi depozitarii de bani publici pe toţi aceia cari se amestecă in manuirea de bani publici şi gireaza de fapt asemenea bani, cu drept cuvant o persoana este condemnată pe temeiul art. 140 c. p. când este constant că acea persoana a girat cassa de bani a unei staţiuni de drum de fier al carei şef erà, cu care ocazie a sustras din cassă o sumă de bani (Cas. II, 2727 906, B. p. 2010).

40. — Imprejurarea că, in urma ordonanţii definitive a judecatorului de intrucţie, inculpatul achită sumele de bani delapidate nu este de natură a şterge existenţa delictului, căci acea împrejurare nu face să dispară nici intenţia frauduloasă nici posibilitatéa de prejudiciu ce a existat în momentul comiterii delictului. (Cas. II, 863 908, B. p. 699).

41. In delictul de sustragere de bani publici, faptul depunerii sumei sustrase după condamnarea delicuentului de catre Tribunal, nu poate face să dispară prejudiciul care există in momentul comiterii faptului. (Cas. II, 1566 908, B. p. 1201).

42. Sub imperiul legii Bancilor populare din 1903, faptul unui administrator care şi-a însuşit fondurile incredinţate, nu puteà fi calificat şi pedepsit decât ca abuz de incredere după dreptul comun. (Casaţia II, 1079 909, B. p. 612).

43. Faptul că Statul s'a despăgubit de sumele delapidate de un perceptor, urmărind in mod silit averea acestuia, conform legii de urmarire şi in timpul cand procesul se judeca la tribunal, nu poate folosi inculpatului pentru a zice că nu există delictul de delapidare, pentrucă plata facuta posterior urmăririi nu poate inlatură lipsa intenţiunei frauduloase ce a existat in momentul savarşirei delictului. (Cas. II, 2829 909, B. p. 1137).

44. Pentru constatarea delictului de delapidare, săvarşit de un perceptor, nu e nevoie in prealabil de a stabili acest delict instanţele administrative fiscale, cum ar fi Curtea de conturi, întrucat tribunalele corecţionale sunt competinte a constată ele singure existenţa şi elementele acestui delict. (Cas. II, 2829 909, B. p 1137).

45. Art. 140 din codul penal, in afară de perceptori, depozitari sau contabili publici, prevede şi pedepseşte cu aceiaşi pedeapsă şi pe orice agenţi sau însărcinaţi ai depozitarilor pu-

blici cari vor fi sustras bani publici.

Prin urmare, un însărcinat al şefului vămii este pasibil de panilitatea art. 140 din codul penal, când e dovedit că a sustras banî publici. (Cas. II, 3564 909, B. p. 1352).

46. Faptul casierului unei bănci populare de a sustrage o sumă de bani din o operaţiunea băncei chiar neprevăzută de statutele sale, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 140 c. p. (Cas. II, 3 910, Jurisprudenţa, No. 3 910).

47. Legea băncilor populare săteşti din 1 Aprilie 1908 a dat in competinţa judecătoriilor de ocoale deturnările de bani săvârşite de prepuşii acestor bănci, calificându-le abuzuri de încredere, iar prin legea modificătoare din 15 Aprilie 1910, s'a schimbat numai calificarea acestui fapt în delapidare, comf. art. 140 c. p., menţionându-se aceiaşi competinţa;

Prin urmare, delictul prevăzut de art. 140 c. p. şi săvârşit de prepuşii băncilor populare, este de competinţa judecătoriilor de ocoale în prima instanţă. (Cas. II, 2917 din 4 Oct. 910).

48. Din art. 17 al legei băncilor populare, modificat la 1 Aprilie 1908 rezultă că, deturnările de bani comise de funcţionarii acelor bănci se pedepsesc ca delapidări de bani publici, fără ca restituirea sumelor deturnate, să apere de pedeapsă pe cel vinovat şi chiar atunci când restituirea se face mai naite de punerea în întârziere. (Cas. II, 3178/910, *Curierul Judiciar* No. 13/911, p. 100).

49. Art. 17 din legea bancilor populare, trimite la art. 140 din c. p., numai in ce priveşte penalitatea, iar nu şi in ce priveşte faptul care constitue delictul de delapidare, pe care legiuitorul a voit să'l reglementeze mai riguros pentru funcţionarii băncilor, de cât pentru cei lalţi funcţionari publici. (Cas. II, 3178 910, *Curierul Judiciar* No. 13 911, p. 100).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. Dispoziţiuuile art. 169 (140 rom.) sunt aplicabile grefierilor cari vor fi deturnat bani sau efecte, încredinţaţi lor in această calitate. Blanche, III, No. 349.

2. Art. 169 (140 rom.) nu este aplicabil femeii sau copilului unui comptabil public cari sustrag banii sau efectele încredinţate soţului sau tatalui lor. Dalloz, Forfait, 34; Sirey, 1840, I, 731.

3. Cand faptele sustracţi-

unei sau deturnaţiunei săvârşite de către persoanele desemnate şi asupra lucrurilor enunţate în art. 169, au caracterul de simple delicte, tentativa, nu este pedepsibilă. Dalloz, 1851, 5. 518.

4.—Interdicţiunea de a ocupa funcţiuni publice, oricât ar fi de obligatorie pentru judecător, ea totuşi poate să nu fie pronunţată în caz de admitere de circumstanţe atenuante. Dalloz. 1846, I, 371).

5.—Simpla întârziere a unui comptabil public de a restituì deficitul constatat în sarcina sa, nu constitue delict l. Aceste fapte probează numai deturnarea materială, dar nu intenţiunea delictuoasă. Această intenţiune apare în evidenţă dacă agentul este pus în întârziere de a restituì suma, şi nu execută obligaţiunea sa. Blanche, III, 357; Ch. et Hél., II, 792.

6. Principiul separaţiunei puterilor administrative şi judiciare, conduce a decide că dacă tribunalele corecţionale sunt competinte a cunoaşte faptul deturnărei săvârşit de un comptabil public, acele tribunalele nu pot însă pronunţa pedeapsa decât când inculpatul a fost în prealabil declarat debitor de către puterea administrativă. Garraud, III, 249, sau ed. II, IV, 1153; Ch. et Hél., II, 794.

7. Tribunalul corecţional care recunoaşte existenţa circumstanţelor atenuante în favoarea prevenitului, poate să reducă pedeapsa interdicţiunei de a ocupa funcţiuni publice pronunţata de acest articol. Blanche, III, 354; Ch. et Hélie, II, 801; Garraud, III, 248, sau ed. II, IV, 1152.

SECŢIUNEA II

Pentru nedrepte luari săvârşite de funcţionarii publici

Art. 141. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Oricare din funcţionarii publici, oricari din ofiţerii publici sau însărcinaţii lor, oricari perceptori de drepturi, taxe, contribuţiuni, bani, venituri publice sau comunale, precum şi oricari însărcinaţi din partea perceptorilor, vor fi ordonat să se perceapă, vor fi cerut sau vor fi primit ceeace nu aveau drept a luà, sau mai mult decât ceea e se cuveneà să ia ca drepturi de taxe, contribuţiuni, bani sau venituri, sau

[1]) Primul aliniat al vechiului art. 141, prevedeà ca pedeapsă, minimum recluziunii pentru funcţionarii şi ofiţerii publici, iar pentru însărcinaţii lor numai închisoarea dela 6 luni 2 ani.

ca simbrie, ori apuntamente, se vor pedepsì: funcţionarii şi ofiţerii publici cu închisoare dela 2 până la 3 ani: iar însărcinaţii lor, cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani şi cu interdicţiunea pe timp mărginit.

Culpabilii se vor osândì încă şi la o amendă de o a 4-a parte cel mult şi de o a 12-a parte cel puţin, din suma restituţiunilor şi à daunelor interese ce vor fi datori a plătì, pierzând şi dreptul la pensiune (art. 256 cod. just. milit.; art. 82 leg. telegr. post. din 22 Mart. 80; p. fr. 174).

Doctrină şi Jurisprudenţă Româna

INDEX

1. Decateori este a se aplicà dispoziţiunile art. 141 c. p., pentru perceperi ilegale, nu este destul să se constate că inculpatul a perceput taxe ilegale, ci trebue să se constate că acea percepere este facută cu intenţiune frauduloasă, adică cu cunoştiinţă că taxa ce percepe este ilegală, de oarece intenţiunea este unul din elementele constitutive ale ori cărui delict. (Cas. II, 251 din 27 Mai 1881, B. p. 442).

2. — Comuna poate încasa veniturile ei sau în regie sau prin modul dărei în interprindere a venitului. In primul caz, agenţii însărcinaţi cu încasarea venitului sunt funcţionari direcţi ai comunei; în cazul de al doilea, arendaşul venitului comunei, substituindu-se în drepturile şi autoritatea comunei, trebue a fi privit, în perceperea taxei, ca şi un funcţionar public comunal, pentru care şi acesta cand ia o taxă mai mare de cat se cuvenea, trebue să fie supus dispoziţiunei art. 141 c. p. Odată aceasta admisă, şi însărcinaţii arendaşului, dacă iau taxe mai mult decat se cuvine, trebue asemenea să fie pedepsiţi conform art. 141 c. p., pentru că acest articol prevede anume şi pe însărcinaţi; căci fie arendaşul d a dreptul, fie omul lui însărcinat sau orânduit, aceste espresiuni fiind sinonime, unul şi altul esercită dreptul de percepere sub autoritatea şi în urma delegărei comunei, şi pentru aceasta şi unul şi altul au un caracter public. Altfel este, şi art. 141 nu s'ar putà aplica, dacă acela

care ar fi perceput taxe mai mult decât se cuvenea, n'ar fi nici funcţionar public. nici arendaş, nici însărcinat al unuia sau altuia, dacă cu un cuvant s'ar fi perceput de către unul care n'are un caracter public, în un asemenea caz, nu va putea fi urmarit pentru faptul prevazut de art. 141 c. p., ci pentru inşelaciune. (Cas. II, 401 din 6 Oct. 81, B. p. 777).

3. Art. 141 c. p., este aplicabil portarelului care a împlinit taxe mai mari decat cele ce i se cuvenea după lege. (Cas. II, 210 din 12 Iul. 82, B. p. 784).

4. Art. 79 din regulamentul portăreilor este relativ numai la perceperi de taxe mai mari din neglijenţă şi eroare şi la restituirea sumelor incasate, iar nu la perceperi de taxe cu intenţiune doloasă. Acest articol nu deroagă intru nimic dela dreptul comun care a ramas în vigoare şi în urma promulgărei legei şi regulamentului portăreilor. (Cas. II, 210 din 12 Iul. 82, B. p. 784).

5. Art. 141 c. p., este aplicabil antreprenorilor de axizuri sau celor cari iau în arendă un venit comunal, pentru că ei sunt asimilaţi cu funcţionarii publici, de oarecé ei sunt substituiţi în toate drepturile funcţionarilor communali, cari după lege trebuiau să perceapă taxele daca n'ar fi fost arendat venitul comunei. (Cas. II, 367 din 23 Sept. 86, B. p. 735).

6. Faptul unui notar de a percepe taxe ilegale pentru bilete de vanzare de vite, este prevăzut de art. 141 c. p., care nu distinge, dacă faptul pentru care se percepe o taxă ilegală, intră sau nu în atribuţiunile funcţionarului public. (Cas. II, 2718 din 20 Sept. 1910).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Prevenitul trebue sa fie considerat ca funcţionar sau ofiţer public, dacă exercita o autoritate personală în numele legei; nu este decat un prepus, dacă nu face decât să perceapă în virtutea unei delegaţiuni a superiorului. Blanche, III. No. 381.

2. Pentru ca amenda să poată fi aplicată, este esenţial ca să existe restituţiuni sau daune interese. Prin urmare, dacă nu este loc la restituiri sau daune, amenda nu va puteà fi pronunţată. Blanche, III, No. 389.

3. Delictul art. 174 este un delict intenţional. Aceasta intenţiune lipseşte oridecateori agentul a crezut că sumele ce percepe erau legalimente datorite. Blanche, III, 376; Ch. et Hélie, II, 817; Garraud, III, 258 sau ed. II, IV, 1162.

4. Tentativa delictului art. 174 este pedepsibilă. Complicitatea poaté ridica chestiuni mai delicate. (A se vedeà Garraud III, 260 fine sau ed. II, IV, 1164 fine).

SECŢIUNEA III

Despre infracţiunile privitoare la amestecarea funcţionarilor publici în afaceri sau comerciuri necompatibile cu a lor calitate

Art. 142. — Orice funcţionar, ofiţer public sau agent al guvernului, care, făţiş, sau prin acte simulate, sau prin interpoziţiune de persoane, va fi luat sau primit vreun interes oarecare în acte, adjudecaţiuni, întreprinderi, sau regii cu a căror administrare sau priveghere, totală sau parţială, este sau a fost însărcinat, în timpul săvârşirei faptei, se va pedepsi cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani, şi cu amendă care nu va trece a 4-a parte, nici va fi mai mică de a 12-a parte din restituţiunile şi desdaunările ce va trebuì a plătì.

Către acestea se va declarà necapabil pentru totdeauna a mai ocupà funcţiuni publice.

Aceleaşi pedepse se aplică şi oricărui funcţionar sau agent al guvernului, care va fi luat vreun interes în vreo pricină întru care el va fi fost însărcinat de a ordonanţà o plată sau lichidare de bani. (c. civ. 1308; art. 254 cod. just. militare; art. 34 şi 87 leg. burselor, 4 Iulie 81; art. 82 leg. telegr. post. din 22 Mart. 80; p. fr. 175).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

1. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 142 c. p., este abuzul de încredere ce funcţionarul comite în puterea funcţiunei sale, pricinuind cu modul acesta, administraţiunei din care face parte, un prejudiciu, de oarece legiuitorul nu a voit a pedepsi faptul material al participarii unui funcţionar în interprinderi cu a căror administrare sau priveghere era însarcinat, ci cupiditatea funcţionarului care ar lasa interesele guvernului, abuzand de puterea funcţiunei sale. Această interpretare reese şi mai mult din împrejurarea că amenda fiind proporţionala cu restituţiunile şi desdaunările ce culpabilul va trebui a plăti, indică în spiritul legiuitorului condiţiunea existenţei unui prejudiciu spre a constitui faptul

pedepsibil. (C. Buc. III, 192 din 18 Martie 82. Dreptul 50 din 82).

2. Pentru aplicarea art. 142 c. p, se cere să existe reaua credinţă şi prejudiciu. (Cas. II 273 din 10 Sept. 82, B. p. 898).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză.

1.—Consilierul municipal însarcinat în această calitate printr'o deliberaţiune a consiliului de a urmări o operaţiune interesând comuna, şi care profita de situaţiunea sa pentru a săvarşi deturnări, împărţind beneficiul rezultat din aceste deturnari, se consideră ca funcţionar şi prin urmare dispoziţiunile art. 145 (142 rom.) sunt aplicabile. Dalloz, 1874, I, 327.

2.—Dacă interpoziţiunea prezintă caracterele complicitaţei, persoana interpusă va puteà fi considerata ca complice. Blanche, III, No. 399.

3. Delictul prevăzut de art. 175 (142 rom.) este consumat din momentul în care a fost încheiată convenţiunea ilicită prin care funcţionarul public a luat sau a primit un interes într'o afacere in care era chemat prin funcţiunea sa a administra sau a supraveghia. Durata mai mult sau mai puţin lungă a efectelor ce produce acest delict, şi avantagele ce pot procura nu'i dă caracterul de delict succesiv, nici nu schimbă punctul de plecare al prescripţiunei. Cas. 15 Aprilie 1848. B. 120. Dalloz. 1848, 5, 71.

Art. 143. Orice comandant de diviziuni militare, de judeţe sau de oraşe, orice prefect şi subprefect, care, în întinderea ocolului unde are dreptul a-şi exercità autoritatea sa, va face făţiş, sau prin acte simulate, sau prin interpoziţiune de persoane, comerţ de grâu, vinuri, sau alte producte, afară din acele cari ar proveni din proprietăţile sale, se va pedepsi cu amendă dela 250 până la 5000 lei [1]). (c. p. 399; p. fr. 176).

SECŢIUNEA IV

Despre mituirea funcţionarilor publici

Art. 144. *(Legea din 17 Februarie 74* [2]). Orice funcţionar de ramul administrativ sau judecătoresc, orice agent sau însărcinat al unei administraţiuni publice, care va fi primit sau va fi pretins daruri

1) Conform art. 399, al. II c. p., amenda prescrisă de acest art. este dela 250—5000 lei noui.

2) In vechiul art. 144, în loc de închisoare dela 2—3 ani, se prevedeà maximum închisorii.

sau prezenturi, sau care va fi acceptat promisiuni de asemonea lucruri spre a face sau a nu face un act privitor la funcţiunea sa, fie şi drept, dar pentru care n'ar fi determinată de lege o plată, se va pedepsì cu închisoare dela 2 până la 3 ani, şi cu amenda îndoită a valorii lucrurilor primite sau făgăduite, fără ca această amendă să poată fi mai mică decât 100 lei [3]); iar banii sau darurile, ori valoarea lor, se vor luà pe seama ospiciilor sau caselor de binefacere ale localităţii unde s'a comis mituirea.

Ei nu vor puteà ocupà funcţiune publică şi vor pierde şi dreptul la pensiune.

Cu aceeaşi pedeapsă se va pedepsì şi orice arbitru expert, numit sau de către un tribunal, sau de părţi, care va fi acceptat promisiuni, sau primit daruri, sau prezente, pentru a da o deciziune sau a emite o opiniune favorabilă uneia din părţi. (c. p. 291, 399; art. 254 şi urm. cod. just. milit.; p. fr. 177, 180; p. pr. § 309, 310).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 144 c. p. este ca persoana care a primit daruri sau

[3]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda ce trebue aplicată celui ce comite acest delict nu poate fi mai mica de 100 lei noui.

promisiuni pentru a face sau nu face un act oarecare să aibă calitatea de funcţionar sau cel puţin de agent ori însărcinat al unei administraţiuni publice. (Cas. II, 25 din 20 Ianuarie 78, B. p. 41).

2. Cand se acorda circumstanţe atenuante celui inculpat pentru faptul penat de art. 144 c. p. se poate rezervà condamnatului dreptul la pensie (Cas. sect.-unite. 10 din 7 Decembrie 88, B. p. 1055).

3. Art. 144 c. p. cere ca un element constitutiv al delictului ce el prevede ca darurile să fi fost primite spre a face sau a nu face un act privitor la funcţiunea sa. Din termenii chiar ai acestui articol reese că actul comis de funcţionar, ori agent sau înputernicit, şi pentru cari au primit daruri, să fi întrat în atribuţiunile sale legale, sa fi fost cu un cuvânt un act de competenţa sa; căci un act strain de căderile sale şi care n'ar fi fost în drept să'l facă in virtutea titlului său, nu este un act al funcţiunei sale. şi deci nu intră în dispoziţiunile articolului 144 c. p. Nici voinţa sau credinţa părţilor nu pot face ca un act să intre sau să nu intre în atribuţiunile unei funcţiuni, ci legea numai determină şi fixează atribuţiunile unui funcţionar sau agent al unei administraţiuni publice; orice atribuţiune în afară de lege neputând fi dată şi primită decât prin abus de putere, abusul de putere nu poate nici mări nicĭ micşora cercul atribuţiunilor ce legea a recunoscut fiecăruia; a întinde sau a restrange atribuţiunile unui funcţionar in contra dispoziţiunilor legei şĭ după bunul plac, fie al său fie al celorlalţi, ar fi a schimbà răspunderea punand'o asupra altor persoane decat asupra acelora ce legea a voit să le considere ca responsabile. (Cas. II. 403 din 12 Iulie 89, B. p. 679).

4. — Directorul Eforiei spitalelor civile, deşi este agentul sau imputernicitul unei administraţiuni publice, nu este supus la pedeapsa prevăzută de articolul 144 c. p. când s'ar dovedi că a luat mită cu ocaziunea arendării moşiilor Eforiei, de oarece nu intră în căderile funcţiunei sale dreptul de a arendà moşiile Eforiei. (Cas. II, 403 din 12 Iulie 89, B. p. 679).

5. Eforia spitalelor civile din Bucureşti find un aşezământ public şi împiegaţii ei nişte funcţionari publici, comite delictul prevăzut de art. 144 c. p. directorul Eforiei care pretinde şi ia daruri dela diferite persoane spre a le dà în arendă în mod avantagios moşiile acelei administraţiuni, întrucat arendarea acelor moşii este de competenţa sa. (C. Buc. II, 360 din 31 Maiu 89. Dreptul No. 47 din 89).

6. — In principiu, când este vorba de mituirea unui funcţionar public în exerciţiul funcţiunei sale, mituitorul nu se poate constitui parte civilă în cauză, ca unul ce nu are interes, căci după art. 144 c. p., obiectul mituirei se ia pe seama stabilimentelor de bine-faceri. (Cas. 356-bis din 16 Iunie 89, B. p. 635).

7. Constitue delictul de mituire, prevăzut şi pedepsit de art. 144 din codul penal, faptul că primarul unei comune a luat bani dela săteni pentru a le împărţi pamânturi conform încheerei consiliului Comunal, s'au în urma delegaţiunei ce'i dedese ministerul. (Cas. II, 218 94, B. p. 578).

8. In delictul de mituire prevăzut şi pedepsit de art. 144 din codul penal, dacă judecătorul fondului constată în fapt, prin deciziunea sa, cum că prevenitul în calitatea funcţiunei sale (în specia aceia de primar) a pretins şi primit daruri pentru a face acte privitoare la funcţiunea sa, acte cari, dupa lege, dânsul nu are drept la nici o plată, prin aceasta se constată ca faptul săvârşit de prevenit întruneşte toate elementele zisului delict. (Cas. II 150/95, B. p. 345).

9. Dupa art. 144 din codul penal fiind pedepsiţi pentru delictul de mituire nu numai funcţionarii de ramul administrativ sau judecatoresc, ci şi orice agent sau însărcinat al unei administraţiuni publice, urmează de aci că cel care a fost însărcinat ca agent sanitar în timpul epidemiei de holeră de către medicul primar al judeţului, în calitate de reprezentat al consiliului sanitar, se consideră ca un însărcinat al administraţiunei publice cu un serviciu anume determinat, şi ca atare este pasibil de delictul de mituire prevăzut de citatul articol dacă a luat mită pentru a nu'şi îndeplini însărcinarea cu care fusese delegat. (Cas. II, 413/95, B. p. 948).

10.—Prescripţiunea, stabilită prin legile penale nu se aplică acţiunilor civile cari, în afară de faptul delictuos, işi trage principiul dintr'un contract pre esistent delictului. Astfel e acţiunea ce are de obiect cererea facută de o comună contra unui fost casier al ei, de a fi obligat sa'i restitue sumele încasate şi delapidate de dansul, caz în care dansa işi exercita acţiunea conform legilor financiare şi şi-o întemeiază pe contractul de drept public ce era între comună şi casier încă dela intrarea sa în funcţiune, adică pe o cauza preesistenta delictului, iar nu pe însaşi acest delict. In acest caz acţiunea nu poate fi supusa decât prescripţiunei regulată de dreptul civil. Cas. II, 592 95, B. p. 1205).

11. Constatarea făcută de instanţa de fond cum că autorizarea unui intrepozit a fost dată în schimbul unei sume de bani, face să rezulte implicit că acel care a dat o asemenea autorizare se găsea funcţionar în momentul cand a primit banii.

Calificarea, acestui fapt de mituire este o chestiune de apreciere suverană a instanţei de fond, care nu cade sub censura curţei de casaţiune. (Cas. II 571 96, B. p. 1544).

12. Constitue delictul de mituire, faptul unui funcţionar de ramul administrativ de a primi un dar pentru a face un act privitor la funcţiunea sa, şi aceasta chiar dacă s'a făcut sub formă deghizată a unui

împrumut şi s'a dat pentru aceasta chitanţa. (C. Buc. II, 966 95, Dreptul» 10 96, p. 74).

13. Cel çe primeşte o sumă prin mijlocirea altei persoane, spre a acordà o permisiune de atribuţiunea funcţiunei publice ce ocupă, e pasibil de penalitatea prevăzută in art. art. 144 c. penal. (C. Galaţi II, 23 96, Dreptul 18 96, p. 141.

Lucrurile primite sau valoarea lor nu se pot cere indărăt de catre cel ce cu buna ştiinţă le-a procurat pentru a se consuma delictul de mituire. (aceeaşi decizie).

14. Legea penala nepedepsind pe mituitori, dânşii pot fi ascultaţi ca martori in contra mituitului şi judecatorii fondului sunt suverani sa aprecieze intrucat depoziţiile mituitorilor pot fi crezute. (Cas. II, 417 98, B. p. 923).

15. Agentul de poliţie insarcinat cu descoperirea unui dezertor sau cu paza şi predarea dezertorului prins, nu lucreaza in calitate de agent al poliţiei judiciare, ci ca agent administrativ şi, deci, dacă in această calitate şi cu această ocaziune comite un delict, nu se judecă de-a dreptul in prima şi ultima instanţă de curtea de apel. (Cas. II, 434 98, B. p. 955).

16. Curtea de apel nu poate agrava pedeapsa dată de tribunal unui inculpat, cand dansa nu a fost chemată sa judece afacerea decât in urma apelului inculpatului. Prin urmare, când un inculpat a fost condamnat de tribunal la închisoare pentru delictul de inşelăciune din art. 332 şi 333 c. p. Curtea de apel nu poate in urma apelului sau să-l condamne pentru delictul de mituire din art. 144 c. p. care prevede o pedeapsă mai gravă. (Cas. II, 659 901, Bul. pag. 1091).

17. Delictul de mituire savàrşit de un şef de garnizoană intrand în prevederile art. 52 c. j. m. se judecă de trib. militare, astfel ca recursul in casaţie in contra deciziilor consiliilor de revizie în asemenea materie nu este admisibil decat pentru cauza de incompetinţa. (Cas. II 1021 902, B. p. 982).

18. Recursul în casaţie contra hot. trib. militar nu este admis decat pentru incompetinţă sau exces de putere. (Cas. II, Dec. 1095 902, B. p. 1068).

19. Dispoziţiunile art. 144 ult. al. c. pen. relative la ridicarea dreptului de pensie unui condamnat, nu face nici o distincţiune intre pensia deja câştigata şi aceia ce i se va recunoaşte, căci, dreptul in sine la pensiune e ridicat ca pedeapsă pentru anume fapte, după cum reese şi din art. 20 din legea pensiilor din 1902. (Cas. II, 363 903, B. p. 559).

20. Delictul de mituire presupune o simplă corupţiune a funcţionarului public, iar nu şi procurarea mijloacelor pentru a comite un delict. (Cas. II. 1327 903, B. p. 1539).

21. Conform art. 52 al. 8 c. justiţiei militare, şefii de garnizoană cari nu sunt chemaţi sub arme, numai atunci sunt justiţiabili de consiliul de războì. când săvârşesc delictele prevăzute de art. 211, 214, 216, 217 şi 218 c. j. m. şi art. 144

c. p., iar nu şi pentru delictele de drept comun. (Cas. II. 204 906, B. p. 271).

22. Conform art. 493 pr. penala, Curtea de apel judecă în prima şi ultima instanţă pe ofiţerii de poliţie judiciara pentru delictele comise de danşii în exerciţiul funcţiunii lor şi cari atrag dupa ele o pedeapsa corecţionala.

Prin urmare, cum comisarii de poliţie au o îndoita calitate de agenţi administrativi şi agenţi ai poliţiei judiciare, şi, fiind justiţiabili în primul caz de instanţele ordinare, iar în cazul din urma direct de Curtea de apel, urmeaza ca aceşti funcţionari nu pot fi judecaţi direct de aceasta din urma instanţă decat numai daca faptul ce li se imputa, l-a savarşit în exerciţiul funcţiunii lor de agenţi ai poliţiei judiciare. (Cas. II, 537 907, B. p. 468).

23. Faptul de a fi primit o suma de bani pentru a nu face un act privitor la funcţiune este prevazut de art. 144 din codul penal

Prin urmare instanţa de apel nu violeaza dreptul de apărare cand constatand existenţa acestui fapt în sarcina inculpatului aplica art. 144 din codul penal, în loc de art. 141 ce-i fusese aplicat de prima instanţă, menţinând însa pedeapsa data de prima instanţă. (Cas. II. 290 909, B. p. 172).

24. Faptul unui ajutor de grefă de a pretinde şi primi daruri pentru a face nişte acte privitoare la funcţiunea sa constitue delictul prevazut şi pedepsit de art. 144 c. pen. Lipsa delegaţiunei prevăzută de art. 17 din regulamentul grefelor tribunalului pentru facerea acelor acte, cum şi faptul ca darurile s'au primit în urma facerei actelor nu l pune la adapostul unei urmăriri penale. (Cas. II, 468 910, Jurisprudenţa . No. 9 910, p. 136).

25. Judecătorii fondului pe baza circumstanţelor uşuratoare recunoscute în favoarea inculpatului pot înlocui în închisoarea cu o amenda de orice sumă.

Astfel, nu se violeaza art. 144 c. penal când instanţa de apel înlocueşte închisoarea prevăzută de acel articol cu o amendă de 200 lei, căci aci nu e vorba de amendă îndoita a valoarei lucrurilor primite, care nici nu poate fi mai mica de 200 lei, ci de pedeapsa închisoarei, (Cas. II, 2800 910 .

26. Faptul unui primar de a primi bani pentru facerea unui act de învoeli agricole constitue delictul prevăzut de art. 144 din codul penal. (Cas. II 3678 910, Jurisprudenţa No. 4 911, p. 61).

27. Faptul unui funcţionar public de a primi bani şi obiecte dela diferite persoane, pentru a face nişte acte privitoare la funcţiunea sa, dar pentru care legea n'a determinat nici o plată de taxa, cade sub aplicaţiunea art. 144 c. p. iar nu a art. 141 c. p.

Intrucat însa, pedepsele prevăzute de aceste articole sunt aceleaşi aplicaţiunea greşita a unuia din aceste articole în locul celuilalt nu poate atrage casarea hotărîrei. (Cas. II, 280 din 28 Ianuarie 1911, Jurisprudenţa No. 8 p. 118).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Expresiunea de funcţionar public din art. 177 (144 rom.) trebue luata în sensul cel mai larg. Dalloz, 1893 I, 393.

2. Art. 177 (144 rom.) se aplica deputaţilor şi senatorilor cari au primit daruri sau promisiuni pentru a face un act relativ la atribuţiunile sale. Cas. 24 Febr. 1893. (Dalloz, 1893, I, 393).

3. Faptul unui jandarm de a cere o suma de bani pentru a se obţine dela un act care nu intra în atribuţiunile funcţiunei sale, nu constitue o mituire ci o escrocherie Dalloz, 1836, II, 77.

4. Calitatea de funcţionar nu încetează de a aparţine unui agent, care a fost conrupt (mituit) prin aceia numai ca numirea sa ar fi neregulata, daca aceasta neregularitate ignorată sau neinsemnata a lasat pretinsului funcţionar toata influenţa poziţiunei sale aparentă. Blanche, III, 412; Garraud, III, 275, sau ed. II, IV, 1179.

5. Expertul nu cade sub prevederile art. 177 de cat în cazul cand este numit de tribunal şi exercita prin urmare o misiune oficiala. Garçon II art. 177, No. 85.

Art. 145. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]) Dacă mituirea s'a urmat asupra unui judecător sau jurat, pronunţând în materii criminale în favoarea sau în contra acuzatului, pedeapsa va fi maximum închisorii şi pierderea drepturilor de a mai fi admis în serviciu pe toata viaţa; el va pierde şi dreptul la pensiune.

Daca mituirea s'a urmat asupra unui jurat, pronunţând în materie de expropriaţiune, pedeapsa va fi închisoarea dela 1 an până la 2 ani, pierderea dreptului de a mai fi admis în serviciu pe toată viaţa şi a dreptului de pensiune. (c. p. 8; p. fr. 178).

Art. 146. Oricare particular, care, în numele sau, sau în numele vreunui funcţionar public, administrativ, sau judecatoresc, cu ştirea sau fară ştirea acestuia, intr'un chip direct sau indirect, va cere, va luà, sau va face să i se promita daruri

---

[1]) Vechiul art. 145 prescria recluziunea, în loc de maximum închisorii; el nu conţinea nici aliniatul al doilea.

sau alte foloase nelegitime, spre a interveni spre a face, sau a nu se face vreun act din cele privitoare la atribuţiunile acelui funcţionar, se va pedepsì cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani, şi cu amendă, valoarea îndoită a lucrurilor luate sau promise, fără ca această amendă să fie mai mica de cât 100 lei [1]).

Lucrurile primite sau valoarea lor, se vor luà în folosul ospiciilor sau caselor de binefaceri ale localităţii unde s'a comis faptul.

Iar dacă mijlocitorul va fi funcţionar, va pierde dreptul d'a mai ocupà funcţiuni, şi nu va puteà primì pensiune. (c. p. 37, 144, 145, 399).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. — Intre elementele constitutive ale delictului prevazut de art. 146 c. p. este ca intervenirea să se facă pe langa un funcţionar spre a face sau a nu face vreun act din cele privitoare la atribuţiunile acelui funcţionar. (Cas. II, 186 din 19 Septembrie 75, B. p. 229; şi C. Buc. I. 561 din 3 Decembrie 82, Dreptul 53 din 83).

2. Faptul de a cere şi primi un înscris de valoare dela un condamnat, in numele şefului diviziei penale din Ministerul justiţiei, pentru ca acesta să activeze lucrarile pentru scoaterea unui decret de graciare relativ la acel condamnat, intră in prevederile art. 146 c. p., de oarece intra in caderile şefului de divizie al Ministerului justiţiei asemenea lucrări, dupa cum se vede chiar şi prin art. 11 din regulamentul pentru serviciul interior al acelui Minister. (Cas. II, 191 din 13 Maiu 83. B. p. 553).

3. Notarul care a primit mită spre a face acte, nu din cele ce se rapoarta la serviciul sau de notar, ci stiind că cali-

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda ce trebue aplicata celui ce comite acest delict nu poate fi mai mica de 100 lei noui.

tatea sa de notar va influentà pe lângă primar de a eliberà şi subscrie acele acte, este pasibil de penalitatea art. 146 c. p. (Cas. II, 327 din 23 August 83, B. p. 771).

4. — Notarul recunoscut culpabil de delictul penat de articolul 146 c. p. bine este condamnat la perderea dreptului de pensie şi de funcţiune, conform ultimului aliniat al articolului 146 c. p. (Cas. II, 327 din 23 August 83, B. p. 771).

5. Celce a cerut şi a primit o suma oarecare, cu ştirea unui funcţionar public, pentru ca acesta să facă un act relativ la atribuţiunile funcţiunei sale, se face pasibil de delictul prevazut şi pedepsit de art. 146 c. pen. (C. Galaţi II, 23 96, Dreptul 18 96, p. 141).

6. — Simpla intervenire făcută cu cererea sau primirea de bani, in numele unui funcţionar public anume desemnat pentru ca acesta sa facă un act privitor la atribuţiunile funcţiunei sale, cade sub art. 146 c. p., fară ca să fie cerută stabilirea ştiinţei funcţionarului despre aceastǎ cerere sau primire. (aceeaşi decizie).

7. Intenţiunea culpabilă este un element esenţial pentru aplicarea art. 146 c p. (C. Galaţi II, 23 96. Dreptul 18 96, pag. 141).

8. — In delictul de mituire, cand mijlocitorul este un funcţionar public, pedeapsa ce legea dă acestui mijlocitor este nu numai perderea dreptului de a maĭ ocupà funcţiuni şi de a primì pensiuni, ci şi inchisoarea şi amenda prevăzută pentru mijlocitorul simplu particular. (Cas. II, 90 98, B. p. 253).

9. — Constatarea şi aprecierea diferitelor fapte şi împrejurări din care instanţa de fond 'şi formează convingerea despre culpabilitatea unei persoane, constitue o cestiune de fapt, pentru care deciziunea supusă recursului nu poate fi censurată de Curtea de casaţie. (Cas. II, 716/99. B. p. 1150).

10. — Elementele delictului prevăzut de art. 146 c. p. sunt: luarea unei sume de bani în numele său sau în numele funcţionarului, cu ştirea sau fără ştirea acestuia, spre a intervenì a face un act privitor la atribuţiunile funcţiunei sale. iar constatarea acestor elemente este o cestiune de fapt şi Curtea poate să-şi formeze convingerea din depoziţiile martorilor, din contrazicerile inculpatului la instrucţie şi in instanţă, din acte şi prezumpţiuni. (C. Buc. s. III, 133 99, Dreptul 39 99, p. 317).

11. Delictul de mituire nu se poate săvarşi decat de funcţionari publici sau de particulari cari în numele unor asemenea funcţionari ar pretinde sau ar luà daruri ori alte foloase nelegitime, spre a interveni a se face ori a nu se face vreun act in cele privitoare la atribuţiile acelui funcţionar;

Prin urmare, nu constitue delictul de mituire faptul unui individ care ar fi dat diferite sumi de bani unui jandarm spre a face un proces verbal favorabil. (Cas. II, 3299 din 5 Noembrie 1910).

SECȚIUNEA V

ABUZ DE PUTERE

§ I

Abuz de putere în contra particularilor

Art. 147. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Orice funcționar administrativ sau judecătoresc va abuzà de puterea ce-i dă calitatea sa, spre a silì pe nedrept pe o persoană a face sau suferì un act, sau a se abține de dânsul, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 2 ani, și se va puteà încă declarà necapabil de a ocupà funcțiuni publice dela 1 an la 3. (p. pr. § 315).

Doctrină și Jurisprudența Româna

INDEX

1. Faptul unui procuror de a se introduce cu forța armată in sala alegerilor, fără a fi chemat de preşedintele biuroului electoral, şi a înprăştia pe alegătorii constitue un atentat la constituțiune, caz prevăzut de art. 99 c. p., pentru că dreptul a carui violare i se impută este un drept politic după obiectul său, consistând in libera expresiune a votului garantat prin constituțiune. Acest fapt nu intra in prevederile art. 147 c. p. care se afla sub rubrica abuz de putere în contra particularilor şi are de obiect pedepsirea atentatelor la drepturile private ale cetățenilor din partea funcționarilor. (Cas. II, 372 din 12 Iun. 71, B. p. 105).

2. — Prin art. 147 c. p. se stabileşte ca element constitutiv al acestui delict, ca funcționarul administrativ sau judecătoresc să fi silit, pe nedrept, pe o persoană a face sau a suferi un act sau a se abține dela dansul, element a cărui existență trebue constatată prin hotărare. (Cas. II, 152 din 23 Martie 84, B. p. 300; 476 din 2 Noembrie 87, B. p. 915).

3. Pentru a se puteà susține că procurorul şi prefectul au comis abuzul de putere de a ordona primarului şi altor funcționari inferiori ca cu orice preț

[1]) In vechiul art. 147 închisoarea erà dela 1 lună în sus.

să aresteze oarecare persoane pentru a le impiedeca de a luà parte la alegeri, urmează virtualmente ca dânşii au consumat faptul în exerciţiul funcţiunilor ce ocupau, caci numai in asemenea exerciţiu au putut să dea unor funcţionari inferiori menţionatul ordin şi instrucţiuni de arestarea acelor persoane. Daca motivul şi modul arestării nu erau fapte care să intre in competinţa funcţionarilor inculpaţi, de a fi apreciate şi ordonate de danşii, nu rezultă din aceasta circumstanţă că inculpaţii ar fi comis faptul ce li se imputa afara din exerciţiul funcţiunei lor, ci numai ca ei au lucrat in mod arbitrar in acel exerciţiu al funcţiunei lor, şi tocmai asemenea mod de procedare ilegal constitue abuzul de putere ce li se impută, pe când dacă ar fi lucrat in mod legal, atunci n'ar fi fost caz de a fi daţi judecaţii. (C. Iaşi, I. 332 din 13 Iunie 89 Dreptul 51 din 90).

4. Art. 147 c. p. prevede ca element esenţial al delictului de abuz de putere intenţiunea frauduloasă, element ce trebue constatat prin hotărare. (Cas. II, 122 din 6 Martie 91, B. p. 342).

5. Delictul de abuz de putere exista şi atunci, când depozitarul puterei publice, prin violenţe exercitate asupra unei persoane intermediare, sileşte pe o persoana a suferi un act daunător. (Cas. II, 192/ 93, B. p. 374).

6. Autorităţile comunale şi judeţene au dreptul a închide stabilimentele de c a r c i u m ă numai cand cârciumarul este gazdă de hoţi, sau când inlesneşte comiterea unor fapte oprite de lege;

Astfel, faptul inchiderei unui stabiliment de c a r c i u m a pe motiv că cârciumarul a introdus pe sub ascuns bauturi fara a plăti taxele legale, constitue delictul prevăzut de art. 147 c. p. (C. Buc. I, 21 Ianuarie 1894, Dreptul No. 11 94).

7. Agentul de poliţie judiciară care, cu ocazia cercetarei unui fapt ce constitue un delict, comite un abuz de putere asupra delicuentului, se judecă în prima şi ultima instanţă de Curtea de Apel. (Cas. II, 519/99, B. p. 837).

8. Elementele constitutive ale delictului de abuz de putere pevăzut de art. 147 c. p. sunt: a se cere unei persoane să facă un act pe care din liberul său arbitru nu l'ar fi făcut; cererea să se facă fără drept; executarea să se obţie prin o siluire a voinţei; siluirea să se facă din invocarea sau întrebuinţarea autorităţei cu care agentul este însituit. Dacă agentul administrativ, însărcinat cu menţinerea ordinei în strada loveşte nişte trecători cari nu manifestau, cari nu fusese somaţi să circule, şi dela cari n'a intampinat rezistenţă, faptul său constitue, nu un abuz de putere în sensul art. 147 c p. ci o lovire sau rănire prevăzută de art. 238 c. p. (C. Buc. II, Dreptul 72 900, p. 583).

Art. 148. — Orice funcţionar care, în exerciţiul. sau cu ocaziunea funcţiunii sale, va maltratà prin ofense orale pe o persoană, se va pedepsì cu închisoare până la 6 luni.

Acel funcţionar se va puteà încă declarà incapabil de a ocupà funcţiuni publice dela 1 an la 3. (p. fr. 186; p. pr. § 316).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1.—Sub-comisarii de pe langă prefectura poliţiei Capitalei fiind nişte agenţi ai siguranţei publice şi ai poliţiei judiciare, prin urmare, funcţionari însărcinaţi cu un serviciu public, urmează de aci că maltratările savârşite de dânşii contra cui-va constitue delictul de abuz de putere prevăzut de art. 148 din codul penal, de competinţa tribunalelor de judeţ de a-l judecà, iar nu simplul delict de lovire, de competenţa judecătorului de pace. (Cas. II, 183 95, B. p. 477).

2. — Faptul de a maltratà prin ofense orale, pe o persoană, comis de un funcţionar în exerciţiul şi cu ocaziunea funcţiunei sale, constitue delictul prevăzut de art. 148 din codul penal şi este de competinţa tribunalului a'l judecà.

Astfel, când un agent fiscal, cu ocaziunea cererei de incasare a darilor fiscale, maltratează, prin ofense orale şi prin lovituri pe contribuabil, comite delictele prevăzute de art. 148 şi 238 din codul penal, de competinţa tribunalului ale judecà. (Cas. II, 647 97, B. p. 1451).

3. Faptul de lovire comis de un comisar poliţienesc în localul poliţiei şi în calitate de comisar constitue delictul de abuz de putere şi este de competinţa tribunalului corecţional a'l judecà. (Cas. II, 773 900, B. p. 1084).

4. Faptul unei persoane de a adresà cuvinte insultatoare, pe cand se gaseà in exerciţiul funcţiei sale, constitue delictul de abuz de putere prevăzut de art. 148 c. p. şi este de competinţa trib. de a'l judecà. (Cas. II, 207 902, B. p. 260).

5. Faptul de insultă şi amenintare s ă v â r ş i t de un primar, secretar şi juraţi cu ocazia aducerei la îndeplinire a unei carţi de judecata, intră în prevederile art. 148 c. p. de competinţa tribunalului a l judeca. (Cas. II, 1003 905, B. p. 1091).

6. Faptele unui poliţai, de a aduce o persoană la poliţie pentru un pretins ultragiu comis asupra sa, spre a încheià proces verbal de dare în judecată, de a reţine un timp oarecare şi de a-i adresa ofense orale, sunt comise de poliţai în calitate de ofiţer al poliţiei judiciare, iar nu in aceia de funcţionar administrativ, căci acesta din urmă nu poate arestà pe nimeni şi nu poate instrumentà într'un delict. Prin urmare, pentru aceste fapte dânsul are a fi judecat direct de Curtea de apel. (Cas. II, 2114 din 24 Septembrie 1908, nepublicata).

7. Faptul unui primar de a adresà cuvinte ofensătoare in localul primăriei cade sub prevederile art. 148 c. p. şi este de competinţa tribunalului a-l judecà în prima instaţă. (Cas. II, 307 din 31 Ianuarie 1911).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1. Legiuitorul nu a definit ceeace trebue a se înţelege prin violenţe contra persoanelor. In sensul art. 186, violenţele ce le vizează sunt acelea ce sunt pedepsite, dupa regulele dreptului comun, fie ca crime, fie ca delicte corecţionale. Cu alte cuvinte, după cum s'a judecat prin o hotarire, această dispoziţiune se intinde la toate violenţele, oricare ar fi natura, şi ori care ar fi rezultatul. Dalloz Lib. indiv. 59.

2. Art. 186 este aplicabil tuturor agenţilor puterei executive tutulor acelora cari sunt investiţi cu un mandat legal pentru a pune în executare legile şi ordinele justiţiei. Acest articol se aplică chiar şi prepuşilor. Ch. et Hèlie, III, 882; Garraud, III, 310 sau ed. II, IV, 1214.

3. Actele de violenţa savârşite de un funcţionar nu sunt pedepsite, dacă el a avut un motiv legitim. Se înţelege insă că acest motiv legitim nu constitue o scuză legală peremtorie şi absolută, ci un fapt justificativ care suprima criminalitatea. Blanche III, 464; Ch. et Hélie, III. 883; Boitard 263.

4. — Motivul legitim din articolul 186, nu se poate com funda cu legitima apărare. Agenţii forţei publice au dreptul de a uzà de violenţe in nenumărate cazuri. Datoria lor ii obligă adesea a luà ofensiva. Dalloz, 1869. 1, 114.

5. — Motivul legitim care justifică violenţele săvârşite de funcţionari sau ofiţeri publici, nu se pot confunda cu scuza de provocaţiune prevăzută de articolul 321 c. pen. (rom. 250). Blanche, III, 464; Ch. et Hélie, III, 884.

Art. 149.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Orice funcţionar care, afară din cazurile şi formele prevăzute de

[1]) In vechiul art. 149, la primul sau aliniat, închisoarea era dela 3 luni în sus. La al treilea aliniat figura maximum închisorii.

lege, va arestà sau va ordona a se arestà o persoană, sau va prelungì într'un mod ilegal ţinerea ei la închisoare. se va pedepsì cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani, și se va puteà încă declarà de incapabil, dela 1 an până la 3, de a ocupà funcţiuni publice.

Dacă arestarea ilegală a ţinut mai mult de 3 zile, minimum pedepsei va fi de 4 luni, și se va declarà incapabil de a mai ocupà funcţiuni publice de la 1 an la 3 ani.

Dacă arestarea ilegală va ţine mai mult de 1 luna, osânda va fi de 2 ani închisoare.

In aceste din urmă două cazuri, funcţionarul va pierde și dreptul la pensiune. (c. p. 99, 103, 105, 272; 13 const.; pr. p. 39, 88, 581, 587; art. 2 leg. 30 Dec. 76; p. pr. § 317).

Doctrina și Jurisprudența Româna

1. Primarul care, intalnind niște indivizi cu un car cu boi și bănuind ca acei boi ar fi de furat, conduce pe acei indivizi la primărie și, sub cuvant de a le face instrucţiunea, 'i ţine arestaţi 3 zile, comite delictul de arestare ilegală, prevăzut de art. 149 c. p., de oarece faptul nu se produce in condiţiunile art. 40 pr. p., și nu este nici de natură a fi pedepsit cu pedeapsă criminala, in care caz numai, conform art. 39 comb. cu 47 pr. p., ar fi putut aresta pe acei indivizi. (Cas. II, 386 din 2 Nov. 83, B. p. 1087).

2. Primarul ca ofiţer al poliţiei judiciare, are dreptul a aresta pe un individ numai in caz de flagrant delict, și cand faptul comis e de natura criminala. Orice privaţiune a libertaţei in afara de acest caz constitue o arestare ilegala. (Cas. II, 553 93, B. p. 1144).

3. Art. 149 din codul penal pedepsește arestarea sau prelungirea inchisorei numai cand ea este ilegală. (C. Craiova II, 258 96, Dreptul 25 96, p. 225).

4. Faptul unui jeandarm rural de a aresta din nou la cazarma jeandarmilor, fară drept și fără să aibă un ordin in acest sens, pe un presupus delicuent care fusese deja dus de acel jandarm la autorităţile in drept care'l liberaseră, constitue delictul de arestare ilegală. (Cas. II, 125 99, B. p. 195).

5. Paza bunei ordine in comuna intrand in atribuţiunile administrative ale Primarului,

faptul de arestare ilegală şi lovire comis de acesta cu ocazia exercițiului acelui act administrativ, este competinte tribunalul a-l judeca. (Cas. II, 577 904, B. p. 857).

Art. 150. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Orice funcționar care, în instrucțiunea cauzelor corecționale, ori criminale, va fi întrebuințat sau va fi ordonat a se întrebuință caznă, spre a silì pe banuiți a face marturisiri sau declarațiuni, se va pedepsì cu 2 ani închisoare, fără a se apără prin aceasta de alte pedepse mai mari, pentru lovituri sau răniri prevăzute de lege. (c. p. 238 şi urm.; p. pr. § 319).

Doctrină şi Jurisprudența Română

1. Este bine aplicat art. 150 c. p. cand instanța constatata ca loviturile ce au fost aplicate pacientului erau de o aşa natură încat 'i au produs fractura a 3 coaste. (Cas. II, 380 din 31 Oct. 83, B. p. 995).

2. Cuvantului caznă nu trebue a i se da numai ințelesul mijloacelor inchisitoriale ce erau intrate în moravurile judiciare ale societăților barbare, ci şi acela al oricărei coercițiuni fizice de natură a oprima libertatea de cugetare sau de voință a acelui asupra căruì dansele sunt executate. (C. Buc., III, 527 din 21 Sept. 88, «Dreptul 62 din 88).

3. Când din ordonanța judecatorului de instrucțiune, din actul medical şi din celelalte acte ale cauzei, se constata numai faptul că prevenitul in calitate de jandarm rural, pe cand cerceta pe un individ bănuit de furt, i-a aplicat acestuia loviri cu un ciomag gros şi l'a călcat cu cismele, aceste loviri oricât de grave ar fi fost şi orice consecințe ar fi avut, nu constitue ideia de caznă in sensul art. 150 c. pen. căci nu s'au intrebuințat mijloace extraordinare sau combinări speciale pentru a imflige victimei suferințe şi dureri mai violente decat se puteau obține prin mijloacele ordinare de loviri cari au cauzat moartea conform art. 238 şi 241 c. pen. (C. de acuzare B. 2, N-bre 907, Dreptul 78 907. p. 642).

Art. 151.—*(Leg. 17 Febr. 74* [2]). Orice funcționar administrativ sau judecătoresc, orice ofițer de jus-

---

[1]) Vechiul art. 150 prescrià ca pedeapsă maximum închisorii.

[2]) In ambele aliniate ale vechiului art. 151 minimum închisorii erà de 6 zile.

ţiţie sau de poliţie, orice comandant sau agent al forţei publice, care se va introduce, în a sa calitate, în domiciliul unui cetăţean, în contra voinţei acestuia, afară din cazurile prevăzute de lege, şi fără formalităţile ce ea prescrie, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 3 luni şi cu o amendă dela 26 până la 500 lei [1]), avându-se însă în vedere aplicarea § 2 dela art. 99.

Orice particular care, prin ameninţări sau mijloace silnice, se va fi introdus în domiciliul unui cetăţean, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 3 luni, şi cu amendă dela 26 până la 250 lei [2]). (c. p. 399; const. 15; pr. p. 35, 47, 84 87; art. 83 leg. monop. tutun.; p. fr. 184).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. Pentru ca un particular să devină pasibil de pedeapsa prevăzută pentru delictul de violare de domiciliu, este suficient ca să se fi introdus în domiciliul unui cetăţean prin ameninţări. (Cas. II, 10 1895, B. p. 43).

2. Competinţa instanţei regulanduse dupa faptele cele mai grave, cari atrag şi pe cele mai puţin grave, numai tribunalul e competinte a judecà delictele de violare de domiciliu şi bătae. (Cas. II, deciz. No. 1056 3 Octombrie 905, Bul. pag. 1241).

3. Pentru ca un particular să poata fi pasibil de pedeapsa prevăzută de art. 151 din c. pen. trebue ca el să se fi introdus în domiciliul altuia, contra voinţei acestui din urma, prin ameninţări sau mijloace silnice.

Ameninţările nu pot fi adresate decât persoanei, pe cand mijloacele silnice sau violenţa, care consistă în orice întrebuinţare nelegitimă a puterei, pot fi intrebuinţate atat în contra persoanei, cât şi in contra lucrurilor.

Principiul in virtutea căruia domiciliul oricărui cetăţean este inviolabil, se aplică nu numai la locuinţa propriu zisa, ci şi la dependinţile şi atenansele sale. Astfel, cand o casă de locuit, este coprinsă ca

---

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda ce trebue aplicată în speţa este dela 26 500 lei noui.

[2]) Conform art. 389, al. II, c. p., amenda ce trebue aplicata in speţa este dela 26 250 lei noui.

şi dependinţele sale în incinta unei curţi închise, dependinţele şi curtea fac parte din domiciliu cu acelaşi titlu ca şi casa de locuit. D. Alexandresco, *Curierul Judiciar* No. 46 906, pag. 370.

4. In caz de exercitare a dreptului de proprietate nu poate fi violare de domiciliu. (Cas. II, 1549 907, B. p. 1227).

5. Intrucat o persoană morala are un sediu al ei, unde se adună şi lucrează organele cari o reprezinta, acel sediu este domiciliul persoanei morale.

Prin urmare, când mai multe persoane se introduc înarmate in localul unei asemenea persoane morale, cu toată opunerea portarului, violeaza domiciliul şi se fac pasibile de penalitatea art. 151 din codul penal. (Cas. II, 2314 908, B. p. 1679 şi *Curierul Judiciar* No. 9 909, pag. 68).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. Intra in prevederile art. 184 acela care se introduce intr'o casă de ţara care in acel moment nu erà ocupată dar care erà mobilată şi pe care proprietarul nu o locuià decat pe timpul vacanţelor. Dalloz, 1890, I, 334.

2. Introducerea fără motiv legitim şi cu violenţă in fondul altuia într'un camp chiar închis nu constitue delictul de violare de domiciliu. Garraud, III, 301, nota 15, sau ed. II, IV, 1205 nota 18.

3. Art. 184 pedepseşte nu numai introducerea intr'o casă locuită propriu zisă ci inviolabilitatea domiciliului se întinde la toate dependinţele cari se găsesc în curtea locuinţei. Doctrina este unanimă asupra acestui punct. Dalloz, 1897, II, 242.

4. — Cuvântul domiciliu, este o expresiune generală, care coprinde in acelaş timp nu numai locuinţa şi fiecare din părţile ei dar încă şi mobilele ce acea locuinţă conţine. Cas. 1849, Dalloz 1851, 2, 214; Garraud, III. 301, nota 19 sau ed. II, vol. IV, 1205, nota 24, critică această deciziune a Curţei din Paris. In tot cazul aceasta deciziune a rămas izolată şi nu poate fi considerată ca o jurisprudenţă.

5. Elementul moral al delictului de violare de domiciliu de catre un funcţionar, consistă in cunoştinţa ce a avut acel funcţionar, că s'a introdus in locuinţa unui particular în contra voinţei acestuia şi în afară de cazurile in cari legea îi dă dreptul a se introduce. Puţin importă că el nu a violat domiciliu decât din exces de zel

şi în interesul public. Aceste consideraţiuni nu pot influenţă decat asupra aplicaţiunei pedepsei. Dalloz, 1890, I, No. 334.

6. Daca un portărel, pentru a executà o hotarire, străbate, intr'o zi de sarbătoare intr'o locuinţa, contra voinţei locatarului inclinăm a crede ca delictul art. 184 este realizat. Garsonnet, I, 34, II, 563.

7. Opiniunea aproape unanima a autorilor este ca legea opreşte percheziţiunile domiciliare in timpul nopţei, chiar acei cari permite o arestaţiune in timpul nopţei, refuza a intinde aceasta soluţiune vizitelor domiciliare. F. Helie, III, 1524; Garraud III, 303 sau ed. II IV, 1207.

8. Agenţii forţei publice au totdeauna dreptul de a intrà chiar contra voinţei proprietarului in localurile in cari toată lumea este admisa precum, cafenele, cabareuri, şi pot intrà chiar noaptea cat timp acele localuri sunt deschise publicului. Ch. et Helie, III, 865; Blanche, III, 447; Garraud, III, 303 sau ed. II, IV, 1207.

9.-Cuvantul domiciliu are aci un sens special, care este determinat prin insaş scopul legei. Domiciliu este casa locuinţa particularului. Din aceasta definiţiune rezulta ca art. 184, protejaza locuinţa unui cetaţean, chiar cand ea nu constitue nici domiciliu legal, nici reşedinţa obijnuită. Astfel, se poate considerà ca un domiciliu in ensul acestei dispoziţiuni o camere dintr'un hotel inchiriata pentru o zi de un voiajor. Curtea de Casaţie a aprobat acest principiu. Dalloz, 1895 1, 407 şi 1891, 286.

Art. 152. Orice judecator sau autoritate judecatoreasca, orice administrator sau autoritate administrativa, care, sub pretext de tăcere sau de nedesluşire a legii, va denegà dreptatea ce este dator parţilor ce-i vor fi cerut-o, şi care va fi staruit în denegarea sa, chiar în urma de prevestirile sau ordinele ce va fi primit dela superiorii săi competinţi, se va puteà urmărì şi pedepsi cu amendă dela 50 până la 500 lei [1]), şi se va declarà necapabil de a ocupà funcţiuni publice dela 1 an pana la 3 ani. (c. p. 399; leg. curţ. cas. 33, § 2; c. civ. 3; pr. civ. 305 şi urm.; p. fr. 185).

[1]) Conform art. 399, al. II, c. p., amenda ce trebue aplicată in speţa este dela 50 500 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

Nu trebue a se confundà denegarea de dreptate, care nu angajaza decat responsabilitatea civila a judecatorului cu denegarea de dreptate care constitue delictul din art. 185 (152 rom.), şi care consistă în aceea că judecătorul persista in denegarea sa şi după avertismentul superiorilor săi. Ch. et Hélie, III, 878; Garraud, III, 307, sau ed. II, IV, 1211; Blanche nu da nici un comentariu asupra acestui articol.

Art. 153. *(Legea 17 Februarie 74* [1]). Orice funcţionar care va executa o pedeapsă ce nu a fost pronunţată de judecată, sau care o execută peste masura prevazută de judecată, se va pedepsi cu inchisoarea până la 2 ani. (c. p. 399, al. I; p. pr. § 320).

Art. 154. *(Leg. 17 Februarie 74* [2]). Orice funcţionar, însarcinat cu urmărirea crimelor sau cu executarea pedepselor, care, cu scop de a sustrage pe un individ dela o pedeapsă legală, nu va urmări crima sau delictul, sau care nu execută pedeapsa pronunţata, ori execută o pedeapsă mai mica decat cea pronunţata de judecata, se va pedepsì cu închisoarea până la 2 ani, sau cu amenda dela 50 pana la 1500 lei [3]) şi se va declarà incapabil dela 1 an pană la 3 ani de a ocupà funcţiuni publice. (c. p. 399; p. pr. § 321).

Doctrina şi Jurisprudenţă Româna

1. Legiuitorul, prin art. 154 c. p., inţelege a pedepsì pe funcţionarii insarcinaţi cu urmărirea crimelor sau a delictelor, sau care nu executa pedeapsa pronunţata, ori executa o pedeapsa mai mica decat cea pronunţata de judecata, fară să prevada şi contravenţiunile. Astfel dar, el nu este aplicabil primarului care nu a urmarit o contravenţiune la legea monopolului tutuuri-

[1]) Vechiul art. 153 se termina astfel: se va pedepsì cu inchisoarea .

[2]) In vechiul art. 154, in loc de închisoarea pana la 2 ani, se zicea nchisoarea».

[3]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda ce trebue aplicata n speţa este dela 50 1500 lei noui .

lor. (Cas. II, 352 din 19 Aug. 81. B. p. 592).

2. Pentru existenţa delictului prevăzut de art. 154 c. p., se cere ca element esenţial, scopul deliquentului de a sustrage pe un individ de la o pedeapsă legală.

Prin urmare pronunţă o deciziune nemotivată instanţa de fond, când condamnă pe deliquent pentru acest fapt, fără să stabilească anume, că el ar fi săvârşit delictul cu intenţiune culpabilă de a sustrage pe cineva de la pedeapsa prescrisă de lege. (Cas. II, 1368 din 17 Noemvrie 904, B. p. 1703).

Art. 155. *(Legea 17 Februarie 74* [1]*).* Orice funcţionar care, dela sine, în contra legii, fără competinţă şi fără a mijlocì o hotărâre a autorităţi competinte, va deposedà pe un particular, se va pedepsì cu închisoarea până la 2 ani, şi se va declarà incapabil de a ocupà funcţiuni publice dela 1 an până la 3 ani. (c. p. 147).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

Pentru a existà delictul prevazut de art. 155 c. p., trebue să se constate: 1° că funcţionarul care l-a comis nu a avut competinţă: 2° că chiar daca s'ar recunoaşte că acel funcţionar aveà competinţa, totuşi deposedarea a avut loc fără să existe hotarîre judecătorească. Astfel, nu intruneşte elementele acestui delict faptul că un portărel deposedeaza pe un particular in virtutea unei sentinţe judecatoreşti pe care o executa. (Cas. II, 376 din 22 Oct. 79. B. p. 751).

Art. 156. *(Legea 17 Februarie 74* [2]*)* Orice supresiuni, orice deschidere de scrisori încredinţate la postă, făcută sau înlesnită de vreun funcţionar sau agent al guvernului, ori al administraţiunii postelor, se va pedepsì cu închisoarea până la 2 ani şi cu amendă dela 26 până la 250 lei [3]).

Culpabilul se va declarà necapabil de a ocupà funcţiuni publice dela 1 an până la 2 ani. (const. 25; eg. telegr. post. 81; p. fr. 187; p. pr. § 328).

---

1) In vechiul art. 155 se zicea: «se va pedepsì cu închisoare, şi se va declarà.....».

2) In vechiul art. 156 se zicea: «se va pedepsì cu închisoarea şi cu...»

3) Conform art. 399. al. II c. p. amenda ce trebue aplicata celui ce comite acest delict este dela 26 250 lei noui

Doctrina şi Jurisprudenţa Româna

1. Secretul scrisorilor şi al depeşilor garantat de constituţiune priveşte mai mult pe funcţionari telegrafo-postali, pentru cari, codul penal în art. 156 a prevăzut chiar o pedeapsă, în caz de violare. El nu poate împedecà însă investigaţiunile justiţiei în caz de crime sau delicte, spre a se descoperi acei cari turbură ordinea publică şi siguranţă statului;

Deci magistratul care a descoperit o crimă sau delict prin cetirea unei depeşi suspecte, nu comite nici un delict. spre a se puteà cere anularea instrucţiunei şi chiar dacă s'ar admite că, în baza art. 25 din constituţie, oricine a violat secretul corespondenţei a comis un delict şi trebue pedepsit, căci din aceasta nu reese că instrucţia penală făcuta pe baza acelei corespondente şi care ar descoperi probe decisive, trebue să fie declarată nulă. (C. Buc. III, 133 99, Dreptul 39/99, pag. 317).

2. Faptul că cineva a violat secretul unei scrisori şi a sustras din aceasta corespondenţă hartii de valoare, constitue două delicte deosebite, cărora are a li se face aplicaţiunea ambelor texte de lege cari prevăd aceste delicte. (Cas. II, 969 903, Bul. pag. 1001).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. In sistemul codului penal, delictul de deschidere sau distrugere de scrisori este aranjat sub titlul abuzului de autoritate, aşa ca el nu poate fi săvârşit de cât de un funcţionar sau agent al guvernului sau al administraţiunei poştelor. Prin urmare distrugerea sau deschiderea de scrisori de catre un particular, nefiind prevăzuta prin lege, nu este pedepsibilă. Garraud, III, 322 sau ed. II. IV, 1226; Ch. et Hélie, III, 887; Blanche, III, No. 472.

2. Jurisprudenţa consideră că simplul fapt al întârzierei voluntare de transmitere a unei scrisori la destinaţie. constitue o supresiune momentana care intră în prevederile art. 187 (156 rom.). Cas. fr., 9 Aug. 1889, Dalloz 1889, 5, 368; Pandectes, 1889 I, 1212. Doctrina: Garraud, III. 320 sau ed. II, IV, 1224; Ch. et Hélie, III, 885, nota I.

3. Delictul prevăzut de art. 187 este pedepsibil dacă el este făcut de un agent al administraţiunei postelor. Această expresiune trebue sa fie înţeleasă în sensul cel mai larg, coprinzand pe toţi indivizii întrebuinţaţi de această administraţiune la primirea, transmiterea şi la distribuirea obiectelor încredinţate poştei; puţin importa de cine au fost numiţi, dacă au prestat sau nu jurământul profesional, dacă exercită un serviciu pur interimar sau dacă nu întruneşte condiţiunile cerute de regulamente, pentru a ocupà acel serviciu. Blanche, III, 470; Ch. et Hélie, III, 887.

4. Chestiuneà de a se şti cari obiecte pot fi suprimate

este delicată și controversată. Unii au susținut că această supresiune nu este pedepsită de cât când e vorba de scrisori propriu zise. Această opiniune însă n'a prevalat. Scopul legei este dublu: el garantează secretul corespondenței închise, dar în acelaș timp vrea să asigure exacta transmitere a obiectelor încredințate poștei. Astfel supresiunea unor anume scrieri, hartii de afaceri cari sunt expediate sub banda, pot cauza particularilor un prejudiciu mult mai considerabil de cat acela al unei scrisori închise dar insignifientă. Blanche. III, 473, note; Garraud, III, 320, ed. II, IV, 1224.

5. Delictul prevăzut de art. 187 este un delict intenționat, și intențiunea consistă în voința de a suprimà sau de a deschide o corespondență, ori, aceasta voința este nedespărțită de cunoștință. Cel ce deschide o scrisoare sau suprimă un pachet încredințat poștei, are întențiunea de a face ceea ce legea oprește. Ch. et Hélie, 890

Art. 157. Orice funcționar superior care, prin amăgire, va face pe subordinații săi de a comite o crimă sau un delict în exercițiul funcțiunii lor, sau care, cunoscànd asemenea crime sau delicte din partea subordinaților săi, le tolerează, se va pedepsì cu pedeapsa aplicabilă acelor crime sau acelor delicte. (c. p. 69, al. II; p. pr. § 330).

§ II

Abuz de autoritate în contra lucrului public

Art. 158.—Orice funcționar public, orice agent sau însarcinat al guvernului, de orice grad sau stare, care va cere sau va ordonà, va face a se cere sau a se ordonà mișcarea sau întrebuințarea forței publice în contra execuțiunei unei legi, în contra percepțiunei unei contribuțiuni legale, sau în contra execuțiunei unei ordonanțe, sau mandat al justiției, sau în contra oricărui alt ordin al autorității legitime, se va pedepsì cu recluziunea; iar dacă o asemenea cerere sau ordine a isbutit a se și pune în lucrare și a produce efect, pedeapsa va

fi maximum reclusiunei. (c. p. 7, 15, 84, 106, 107, 150, 160; p. fr. 188).

Art. 159. Pedeapsa hotărîtă în articolul de mai sus nu va încetà de a se aplicà la funcționarul, agentul sau însărcinatul ce va fi săvârșit asemenea infracțiune din ordinul mai marilor săi, afară numai dacă acest ordin se va fi dat de către acei mai mari, în cazuri de a lor competință și pentru care acel funcționar sau agent erà dator să arate supunere de erarhie.

Atunci se vor supune la pedeapsa hotărîtă în acel articol acei mai mari, cari vor fi fost cei dintâi a dà asemenea ordine. (c. p. 59, 99, 158; p. fr. 190).

Art. 160. Dacă, în urma acelor ordine sau cereri, vor naște alte crime, supuse la pedepse mai mari decât cele exprimate la art. 158, aceste pedepse mai mari se vor aplicà funcționarilor, agenților, sau însărcinaților culpabili de asemenea ordine sau cereri. (c. p. 159; p. fr. 191).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

Aceste dispozițiuni coprinse in art. 188, 189, 190 și 191 nu au avut niciodată aplicațiune. Disciplina funcționarilor francezi ea ferit de abuzul de autoritate contra lucrului public. Ch. et Hélie, III, 891, Garraud, III, 324 sau ed. II, IV, 1228.

SECȚIUNEA VI

Despre oarecari delicte privitoare la ținerea actelor statului civil

Art. 161. — Ofițerii statului civil, cari nu vor fi înscris actele civile, sau cari le vor fi înscris pe foi libere, iar nu în registrele destinate spre acest sfârșit, se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 3 și cu o amendă de la 26 până la 100 lei [1]). (c. civ. 27, 38; c. p. 399; pr. fr. 192).

---

[1]) Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabila în speța este de la 26—100 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1. Art. 192 (161 rom.) nu vorbeşte decât de inscripţiunea actelor pe foi volante. Acele înscrieri făcute pe alte registre decat cele destinate în acest scop, constitue numai o contravenţie la art. 40 c. civ. fr (27 rom.) şi nu are altă sancţiune decât amenda de 100 lei prescrisa de art. 50 c. c. fr. (36 rom.); Garraud. III, 334 nota 7, sau ed. II, IV, 1238, nota 10.

2. Delictul prevăzut de art. 192 nu poate fi săvarşit decat de ofiţerul stărei civile. Astfel, secretarul sau amploiatul primăriei cari au redijat un act de stare civilă pe o foae volanta, nu pot fi pedepsiţi. Ch. et Hélie, III, 897; Garraud, III, 334, sau ed. II, IV, 1238.

3. Amenda prevăzută de acest articol este o amendă penala şi trebue aplicata de către tribunalele corecţionale. Garraud, III, 333, sau ed. II, IV, 1237.

Art. 162.—Ofiţerul statului civil, care nu se va fi asigurat mai întâi despre fiinţa consimţimântului tatălui, mamei sau altor persoane, cerut de lege pentru validitatea căsătoriei, se va pedepsi cu închisoarea dela 2 până la 6 luni, şi cu amendă de la 50 până la 750 lei [1]). (c. p. 271, 399; c. civ. 59, 131, 139; p. fr. 193).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

Prin însarcinarea ofiţerului de stare civilă de a se asigurà de existenţa consimţământului, legea a înţeles a vorbì nu numai de lipsa consimţamantului părţilor prezinte, dar încă şi de lipsa actelor destinate a-l constata, când părţile sunt absinte. Prin urmare, singura neregularitate a acestor acte, nu poate angaja responsabilitatea ofiţerului. Ch. et Hélie, III, 899, Garraud, III, 335, sau ed. II, IV, 1239.

SECŢIUNEA VII

Exerciţiul autorităţii publice anticipate sau prelungite în contra legii

Art. 163. — Funcţionarul public care va intrà în lucrarea funcţiunei sale până a nu depune ju-

---

[1]) Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabilă în speţa este de la 50—750 lei noui.

rământul cerut, se va pedepsì cu o amendă egală cu onorariul pe o jumătate lună, neputând nici odată ocupâ acea funcțiune fără a depune jurământul cerut. (c. p. 207, 399; const. 125; p. fr. 196).

Art. 164. Funcționarul care, fiind suspendat sau destituit, nu va încetà din lucrarea funcțiunei sale, precum și funcționarul ales pe un timp, care va fi exercitat funcțiunile sale după ce a fost înlocuit cu altul, se va pedepsì cu închisoarea dela 2 luni până la un an, păzindu-se tot într'un timp și dispozițiunile articolului 83. (p. fr. 197).

Doctrina și Jurisprudență Română

Singurul fapt al exercitării funcțiunii din care funcționarul a fost suspendat sau destituit este pedepsit de art. 164 codul penal, fără a se distinge dacă funcționarul suspendat sau destituit continuă a exercità funcțiunea sa cu intenție de a nu se supune ordinelor superioare, sau fără această intențiune (Cas. II, 2698/909, B. p. 999).

Doctrina și Jurisprudența Franceză

1. Acest articol este aplicabil și Primarului sau ajutorului său cari, după ce au luat cunoștință oficială de revocațiunea lor continuă a exersà funcțiunea. Dalloz, 1835, I, 281 și 1898, I 548.

2. Art. 197 (164 rom.) este textual aplicabil funcționarilor electivi, administratorilor stabilimentelor publice desemnați prin alegere, ca și membrilor consiliilor județene și comunale. Dalloz, 1887, 1, 238 și nota.

3. Elementele caracteristice ale delictului prevăzut de art. 197 consistă in continuarea de a exercità funcțiunile cu care funcționarul numai erà investit. Tribunalele corecționale trebue sa aibă grije de a specificà faptele de unde rezultă această continuațiune, și dacă nu o va face, hotărîrea va fi nulă pentru lipsa de motivare. Dalloz, 1849, 5, 282.

4. Un funcționar nu este pedepsibil prin singurul fapt că a continuat a exercità funcțiunile, după ce a fost revocat, destituit sau suspendat. Trebue ca el să cunoască acea revocațiune, și trebue chiar ca el să fie oficial încunoștiințat. Dalloz, 1887, I, 507; Blache, III. 447; Ch. et Hélie, III, 904.

DISPOZIȚIUNI PARTICULARE

Art. 165. Afară de întâmplările în care legea hotărește pedepsele pentru crimele ori delictele sa-

vârşite de către funcţionarii publici, acei funcţionari cari vor fi participat la alte crime sau delicte, a căror priveghiare sau înfrânare erà pusă asupră-le, se vor pedepsì după cum urmează:

De va fi vreun delict, se vor supune la maximum pedepsei hotărîtă de lege pentru acel delict.

De va fi o crimă, se va osândi la maximum pedepsei dictată de lege pentru acea crimă, afară de cazul când crima va atrage după sine aplicarea muncei silnice pe timp mărginit, în care caz pedeapsa i se va aplicà fără nici o agravaţiune. (p. fr. 198).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Gardistul poliţienesc, fiind însărcinat cu priveghierea şi înfrânarea delictelor, dacă comite un furt în timpul funcţiunei sale, independent de valoarea obiectului furat, faptul său intră în prevederile art. 308 combinat cu art. 165 c. p. Dar după art. 61 din legea judecătoriilor de ocoale, judecătorii de ocol sunt competinţi de a judecà numai furturile simple, a căror valoare nu trece peste 100 lei. Or, în speţă fiind vorba de un furt complicat cu circumstanţa agravantă că agentul, cărui i se impută acest delict este funcţionar public, tribunalul este competinte de a judecà acest fapt iar nu judecătorul de ocol. (Cas. II, 287 din 13 Iun. 84, B. p. 567).

2. Delictele de loviri, prevăzute de art. 238 c. p., cu circumstanţa agravantă din art. 165 c. p., sunt de competinţa judecătoriilor de ocoale, de oarece acea circumstanţă agravantă din cauza calităţii delicuentului nu schimbă în nimic natura delictului de lovire şi nu-l scoate de sub prevederile art. 238 c. p. (Cas. II, 507 din 17 Oct. 89, B. p. 883.)

3. Art. 165 c. p. are în vedere numai calitatea de funcţionar a delicuentului, făra sa ceară ca el să fi comis delictul în exerciţiul funcţiunei sale. Astfel, dacă delicuentul comite

delictul de tăinuire pe când se găseşte ca primar, funcţiune care îl obliga să privegheze şi să înfrâne asemenea delict, trebue să i se aplice şi art. 165 c. p. (Cas. II, 306 din 25 Iun. 90. B. p. 865).

4. Delictul de rănire săvârşit de un primar cade sub previsiunile art. 165 din codul penal, fără a fi nevoe de a se mai constată dacă dânsul se găseà sau nu în exerciţiul funcţiunei când l-a săvârşit, căci citatul articol are în vedere numai calitatea de funcţionar a delicuentului. (Cas. II, 220 din 11 Mai 94, B. p. 586).

5. Delictul de lovire simplă, prevăzut de art. 238 din codul penal, rămâne tot în competinţa judecătorului de pace de a-l judecà, chiar dacă, din cauza calităţei de funcţionar a agentului care l-a săvârşit, ar intrà în previsiunile art. 165 din acelaşi codice, căci prin aplicarea acestui articol nu-şi schimbă natura. (Cas. II. 205 95, B. p. 522; 386 98, B. p. 914; 453/905, B. p. 608 şi altele din 1907 şi 908. etc. *Contrà:* Cas. II, 392 900, B. p. 695; 315 900, B. p. 535.

6. Delictul de loviri simple, prevăzut de art. 238 din codul penal, delict care. din cauza funcţiunei prevenitului (cum e aceea de ajutor de primar), cade sub previsiunile art. 165 din acelaşi cod, este de competinţa tribunalului de judeţ de a fi judecat, iar nu a judecătorului de pace. (Cas. II, 206 95, Bul. pag 540).

7. Delictul de lovire simplă, prevăzut de art. 238 din codul penal, nu mai intră în competinţa judecătorului de pace de a fi judecat atunci când, din cauza calităţei de funcţionar a agentului care l'a săvârşit ar cădea sub previsiunile art. 165 din acelaşi cod, căci în acest caz pedeapsa este de un an de închisoare şi judecătorii de pace sunt opriţi de art. 23 din noua lege a judecatorilor de pace de a pronunţa pedepse mai mari de şease luni. (Cas. II, 232 95. B. p. 665. (Deciziunile de sub No. 6 şi 7, sunt pronunţate sub imperiul legei judecatoriilor de ocoale din 1894).

8. — In delictul de loviri simple, stingerea acţiunei publice prin împăcarea părţilor poate avea loc numai în caz când bătaia a avut loc între particulari, iar nu şi atunci când ea a fost comisă de un funcţionar public şi este pedepsită de art. 165 din codul penal. (Cas. II 232 95, Bul. pag. 665).

9. In materie penală, competinţa se regulează după legea în vigoare în momentul judecăţei delictului, iar nu după aceea în care s'a comis faptul.

Astfel fiind, delictul de lovire comis de un funţionar public căruia este dată priveghiarea şi înfrânarea unor asemenea delicte fiind supus închisorei corecţionale de un an, astăzi numai cade în competinţa judecătoriilor de pace, cari nu pot, după art. 23 din noua lege a acestor judecătorii, a pronunţa o pedeapsă mai mare de 6 luni şi o zi.

Prin urmare, e casabilă deciziunea curţei de apel care declară neadmisibil apelul celui

s'a adresat contra hotărârei unui tribunal de judeţ dată într'un atare caz. (Cas. II, 576 95, B. p. 1150).

10. — Funcţionarul care participă la un delict a cărui priveghere şi înfrânare îl privea, este supus la maximum pedepsei. (C. Buc. II, 966 95, «Dreptul 10 96, pag. 74).

11.—Circumstanţa agravantă prevăzută de art. 165 c. pen. nu e aplicată decât în cazul când funcţionarul a participat la comiterea unei crime sau unui delict a căror priveghere sau înfrânare erà pusă asupră-i, iar nu şi în cazul când singur el, fără participarea altuia, a comis infracţiunea. (C. Iaşi II, 142 96, Dreptul 25/96, p. 224).

12. Cazul prevăzut de art. 165 din codul penal, după care funcţionarul public, care ar comite un delict din acelea a căror privighere sau înfrânare erà în sarcina lor se pedepseşte cu maximum pedepsei hotărâtă de lege pentru acest delict, nefiind prevăzut printre delictele enumerate de art. 71 din legea judecătoriilor de ocoale şi date în competinţa acelor judecătorii, este de competinţa tribunalului a'l judeca. (Cas. II, 277 97, B. p. 781).

13. Agenţii comunali de pe la barierele oraşelor nu pot fi consideraţi ca ocupând funcţiuni de acelea ce intră în prevederile art. 165 din procedura penală şi, deci, faptul comis de un asemenea agent de a lovì pe o persoană constitue delictul de lovire simplă, iar nu delictul de abuz de putere, şi deci, este de competinţa judecătoriilor de pace a'l judeca. (Cas. II, 718 98, B. p. 1343).

14. Delictul de lovire simplă savârşit de un agent administrativ, în calitatea sa de funcţionar administrativ, nu în calitate de agent al poliţiei judiciare, este de competinţa judelui de ocol a'l judecà, căci consideraţiunea agravărei pedepsei, din art. 165 din codul penal, nu este o cauză pentru judele de ocol de a'şi declinà competinţa. (Cas. II, 194 99, B. p. 325).

15. — Furtul simplu, când valoarea obiectului furat nu trece peste 100 lei, deşi după art. 71 din legea jud. de ocoale este dat în competinţa acelor judecătorii a'l judecà, însă întrucât dreptul judecătorului de ocol de a judecà este limitat, neputând pronunţà altă pedeapsă decât cea prescrisă de citatul articol 71, urmează ca atunci când din cauza unei circumstanţe agravante, cum este aceea din art. 165 din codul penal, se poate ca pedeapsa să treacă peste limitele competenţei judecătoriilor de ocoale, asemenea delicte au a se judecà de tribunalele corecţionale. (Cas. II, 314 900, B. p. 534).

16. — Delictul de lovire săvârşit de primarul unei comune se judecă de tribunal în prima instanţă, cu drept de apel la Curte, iar nu de tribunal în prima şi ultima instanţa. (Cas. II. 255 902, B. p. 407).

17. Delictul de furt săvarşit de un gardist în timpul când erà de pază se pedepseşte tot cu pedeapsa din art. 308

c. p. însă cu agravarea prevăzută de art. 165 c. p. Astfel că, dacă valoarea lucrului furat nu trece de 100 lei, judele de ocol îl judecă în prima instanţă. (Cas. II, 19 1905, B. p. 67).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Acest articol prevede nu numai cazul in care funcţionarul sau ofiţerul public a participat la o crimă săvârşită de un tertiu, dar şi cazul în care crima sau delictul a fost săvârşit personal şi izolat de către funcţionarul sau ofiţerul public. Blanche, III, No. 484; Garraud, II, 126 sau ed. II, 600. *Contra:* Ch. et Hélie, III, p. 55, a cărui părere a rămas izolată. Părerea sa se fondează pe cuvântul *participaţiune*, care presupune conivenţa funcţionarului cu delicuenţi.

2. Funcţionari cari se fac culpabili de o crimă sau de un delict, pe care are datoria a o reprimà, sau de a o constatà, nu li-se agravează pedeapsa conform art. 198, daca faptul l'a săvârşit afară din circumscripţia unde ei işi exercită funcţiunile. In afară de această limită, datoria lor de supraveghere nu mai există. Dalloz, Forfait, 192.

3. Art. 198 stabileşte o circumstanţă agravantă generală. Legiuitorul a crezut că trebue pedepsit mai sever crimele sau delictele, când ele sunt săvârşite de către funcţionari publici cari aveau datoria de a-le supraveghea şi a-le reprimà. Ch. et Hélie, III, 906; Blanche, III, 480. Şi această circumstanţă, agravanta cere trei condiţiuni constitutive, adică: ca culpabilul să fie însărcinat, în calitate de funcţionar sau de ofiţer public cu surveghere sau represiunea crimelor sau delictelor ce au săvârşit; ca să fi participat în mod real la acele crime sau delicte, şi in fine ca legea să nu reguleze in special pedepse pentru aceste crime sau delicte.

CAP. III

Despre turburările aduse ordinei publice de către feţele bisericeşti

Art. 166. *(Leg. 17 Febr. 74[1]).* Orice preot, de orice cult, care va celebrà o cununie mai înaintea îndeplinirei actelor şi formelor cerute de legea civilă, se va pedepsì, pentru prima oară, cu amendă

[1]) Vechiul art. 166 terminà cu cuvintele: se va pedepsì cu închisoare».

dela 50 până la 500 lei [1]); iar în caz de recidivă se va pedepsì cu închisoare până la 2 ani. (c. p. 43, 46, 271; const. 22; c. civ. 49, 151; p. fr. 199).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Unul din elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 166 c. p.. este ca căsătoriile celebrate de preoţi, mai înainte de îndeplinirea formelor prescrise de legea civilă, să fi fost săvârşite între supuşi români, iar nici decum şi între supuşi de o naţionalitate staină. Deşi art. 166 c. p., nu face nici o distincţiune în această privinţă, însă ea reese din motivele legislative care au presidat la confecţionarea acestei legi; de oarece legiuitorul român, voind a asigura starea civilă a supuşilor săi, au edictat o asemenea pedeapsă pentru ca celebrarea religioasă a cununiilor fără îndeplinirea prealabilă a formelor civile să nu inducă persoanele inculte in eroarea de a crede că benedicţiunea religioasă este suficientă pentru validatea căsătoriei. O asemenea măsură de precauţiune legiuitorul n'a putut o luà negreşit decât pentru supuşii lui, cărora le puteà impune şi formele civile ale căsătoriei, iar nici decum şi pentru supuşii străini ale caror forme de căsătorie sunt regulate după legea ţării lor. Dacă art. 152 c. civ., lasă a se înţelege că Românii se pot căsători în străinătate cu formele prescrise de legea noastra, apoi, in virtutea principiului pus in art. 11 c. civ., dupa care străinii se bucură în Romania de aceleaşi drepturi ca şi Romanii, caută a se admite că şi străinii se pot căsători in România cu îndeplinirea formelor cerute de legea lor naţională, cu atât mai mult că regula locus regit actum este facultativă pentru parţi, iar nu obligatorie. Astfel fiind, art. 166 c. p., nu se aplică preotului străin, care a celebrat o căsătorie dintre supuşi străini, fără îndeplinirea formelor cerute de legea civila. (Cas. II, 76 din 11 Febr. 85, B. p. 133).

2. Preoţii de orice cult, fie că ar fi cetăţeni romani. fie că n'ar fi, cată a fi pedepsiţi conform art. 166 din c. p., cand au consacrat pe teritoriul român o cununie maintea indeplinirei actelor şi formelor cerute de legea civilă şi cu toate că căsatoriţii erau cetaţeni romani sau supuşi unei protecţiuni străine, de oarece dispoziţiile de poliţie şi de un caracter penal au a se aplica la toţi deopotrivă fară distingere dacă sunt sau nu cetăţeni romani şi fiind-că in Statul român este de interes şi de ordine publică să se efecteze

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţa este de la 50—500 lei noui.

şi să se cunoască celebrarile civile. (Cas. II, 568/95, B. p. 1140).

3.—Art. 166 c. p., se aplică preotului catolic care a celebrat căsătoria intre doi streini în ţară, fără a se fi îndeplinit mai întâi celebraţiunea dinaintea ofiţerului de stare civilă. C. Iaşi II, 22 Iunie 1895 Dreptul 76 95, p. 629).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

1. Legea n'a întins sanţiunea art. 199 asupra preotului care procedă la o inmormântare sau un botez fără să-i se fi justificat ca actul de deces sau de naştere a fost în prealabil dresat de un ofiţer al stărei civile. Ch. et. Hélie, III, 917; Garraud, III, 345 sau ed. II, IV, 1249.

2. Opiniunea unanimă a doctrinei şi jurisprudenţei este că delictul prevăzut de art. 199 este neintenţionat. Ea se intemeiază pe cuvântul Contravenţiune care se găseşte in rubrica paragrafului, şi în textul art. 200. Garraud III, 350, sau ed. II, IV, 1254.

3. Proibiţiunea de a celebra o căsatorie religioasă fără ca ea să fie săvârşită mai intai de ofiţerul stărei civile, coprinde şi căsătoriile contractate între streini, puţin importă, dacă legea lor naţională admite validitatea casătoriei pur religioasă. Dalloz, 1871, 5. 259.

Art. 167. Orice preot sau obraz bisericesc de orice cult, care, în adunare publică, în exerciţiul funcţiunei sale, va pronunţà un discurs cuprinzând vreo critică, sau cenzură contra guvernului, în contra Adunărei legiuitoare, în contra unei legi, a unui decret domnesc, sau oricărui act al autorităţii publice, se va pedepsi cu închisoarea dela 3 luni până la 2 ani. (c. p. 168; p. fr. 201).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

Pronunţarea unei cuvântări în exerciţiul funcţiunei, care cuvântare coprinde o critică a actului autorităţii publice, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 167 din c. p. (Cas. II, 2044 905, B. p. 1665).

Art. 168. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Dacă un asemenea discurs cuprinde o provocaţiune directă la

[1]) Vechiul art. 168, al. II, în loc de 2 ani închisoare». cuprindea «maximum închisorii».

nesupunere către legi sau către alte acte ale autorităţi publice, sau dacă tinde a ridicà sau a armà o parte din cetăţeni în contra altora, preotul sau obrazul bisericesc, care îl va fi pronunţat, se va pedepsì cu închisoarea până la un an, dacă provocarea n'a fost urmată de nici un efect.

Iar dacă a dat naştere la nesupunere, se va pedepsì cu 2 ani închisoare.

Dacă această nesupunere a ajuns până a se transformà în sediţiune sau în revoltă, care va dà loc, în contra unuia sau mai multora dintre culpabili, la aplicare de pedepse mai aspre, atunci preotul sau obrazul bisericesc se va pedepsì cu aceeaşi pedeapsă. (c. p. 47, 167, 181, 244; p. fr. 202, 203).

Art. 169. Aceleaşi pedepse arătate în art. 168 se vor aplicà în aceeaşi gradaţiune, preoţilor sau obrazelor bisericeşti, când aceleaşi delicte s'au comis prin scrieri date sub formă de instrucţiuni pastorale. (p. fr. 204).

CAP. IV

Rezistenţa, nesupunere şi alte necuvinţe în contra autorităţii publice

SECŢIUNEA I

Rebeliuni

Art. 170. — Orice atac, orice rezistenţă cu violenţă, prin fapt, în contra vreunui funcţionar administrativ ori judecătoresc, de orice treaptă şi calitate, care ar fi în lucrarea execuţiunei legilor, ordinelor sau ordonanţelor autorităţii publice, a ordinelor, a mandatelor sau a hotărîrilor judecătoreşti, se numeşte rebeliune, şi se pedepseşte după împrejurări ca crimă sau ca delict. (c. p. 1, 171 şi urm.; cod. just. milit. 218; p. fr. 209).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. Rezistenţa nu este pedepsibilă decat atunci cand ea este acompaniata de violenţa sau de fapte; dacă ea nu este decat pasivă, nu constitue un fapt delictuos. Blanche IV, No. 24.

2.—Delictul de rebeliune nu exista decat atunci cand rezistenţa este acompaniata de violenţe şi fapte.

In consecinţă, aplicaţiunea acestui articol nu este justificata daca hotărirea constată numai ca prevenitul in momentul arestaţiunei a opus o vie rezistenţă. Sirey 1880, I, 392.

3. Regulele generale dela complicitate se aplica crimelor şi delictelor dela rebeliune. Dalloz, Rebel. 60; Dalloz 1869. I, 381.

4.—Rebeliunea este un delict formal, care nu admite tentativa. Garraud III, 396 sau ed. II, IV, 1298.

5. Art. 209 (170 rom.) indică expres agenţii protegiaţi contra rebeliunii. Legea nu a vizat pe toţi funcţionari pentru ca mulţi dintr'înşi ordonă, dar nu execută. Orì, numai in caz de execuţiune se poate produce rebeliune. Ch. et Hélie III, 938; Blanche IV, 39; Garraud III, 378 sau ed. II, IV, 1282.

6. Acte de violenţă sunt şi atunci cand printr'un act material şi violent a impedicat pe ofiţerul ministerial sau prepusul autorităţei publice de a'şi îndeplinì misiunea cu care a fost insărcinat. Blanche IV, No. 26.

7. Un Primar, procedând ca ofiţer al poliţiei administrative, este protejat prin acest articol. Dalloz, Rebellion, 32.

8. Nu poate fi rebeliune dacă actul căruia i se opune rezistenţa este un act ilegal. Blanche IV, No. 47; Ch. et Hélie, III, 960.

9. — De asemenea şi atunci cand se opune rezistenţa unui jandarm care voeşte sa conduca la inchisoare pe un simplu contravenient. Dalloz, Rebell. 39.

10. Art. 209 întrebuinţează cuvintele violenţe şi fapte; este sigur cu toate acestea că legea nu le cere cumulativ. Violenţele sau faptele singure sunt suficiente pentru a constitui delictul. Dalloz, Rebell. 19.

11. Delictul de rebeliune este intenţional. Intenţiunea există cand autorul cu voinţă a exercitat violenţe şi fapte, ştiind că aceste violenţe erau îndreptate contra unei persoane insărcinate cu executarea legilor şi

ordinelor autorităţei. Garraud II, 381 sau ed. II, IV, 1284.

12. Este o chestiune celebră în doctrină şi în jurisprudenţa de a se şti, dacă rezistenţa este permisă pentru a respinge un act ilegal al autorităţei, şi dacă în deosebi art. 209 este aplicabil aceluia căruia întrebuinţează violenţe şi fapte pentru a împedica execuţiunea unui act neautorizat de lege, sau care este oprit, oricare nu este făcut în formă legala.

Doctrina autorilor celor mai autorizaţi, admite în general legitimitatea rezistenţei contra atacurilor injuste sau nelegale. Ch. et Hélie, III, 941; Garraud III, 380 sau ed. II, I, 302.

Art. 171. — Dacă rebeliunea s'a urmat de mai mult de 20 persoane armate, culpabilii se vor pedepsi cu recluziunea; iar de nu vor fi fost armaţi, se vor pedepsì cu minimum recluziunei. (c. p. 7, 90, 91, 170; p. fr. 210).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1. In regulă generală rebeliunea, după gradul criminalităţei, este un delict corecţional, dar pedeapsa se poate mări prin două circumstanţe agravante: numărul rebelilor şi faptul când rebelii sunt armaţi. Garraud, III, 383 sau ed. II, IV, 1825,

2. Nu pot comptà ca rebeli decat acei cari au luat parte fie în mod principal, fie accesoriu la rebeliune iar nu şi simpli spectatori. Dalloz, Rebell., 60. Complicii sunt comptaţi în numarul rebelilor când ajută şi asistă pe autorii principali.

3.—Sub denumirea de arme se coprind toate felurile de instrumente proprii pentru a face ranire sau pentru a omorî. A se vedea notele de sub articolul 101 (91 rom).

4. Numărul rebelilor şi portul armelor constitue circumstanţe agravante ale delictului de rebeliune şi deci, ele formează obiectul unor chestiuni speciale şi distincte. Dalloz, Rebell., 19.

5. Este lesne a distinge rebeliunea de atentatul contra siguranţei interioare a Statului. Aceste crime difera prin scopul ce culpabilul îşi propune a atinge, şi prin mijloacele ce el întrebuinţeaza.

Atentatul este de ordinar îndreptat contra puterei Statului tinzând a răsturnà sau a modificâ modul de guvernament stabilit; a organizà un război civil sau devastaţiuni. Rebeliunea, din contră, tinde a împedicà execuţiunea unui act special şi determinat de către agenţii autorităţei. Ch. et Hélie, III, 934; Garraud, III, 381, ed. II, IV, 1284.

Art. 172. — Dacă rebeliunea s'a urmat de un număr de mai mult de 3 indivizi până la 20 in-

clusiv, pedeapsa va fi minimum reclusiunei, de vor fi fost armați; iar de nu vor fi fost armați, pedeapsa va fi închisoarea de la 3 luni la 2 ani. (c. p. 7, 91, 170; p. fr. 211).

Doctrina și Jurisprudență Româna

1. Faptul ca, mai mulți locuitori dintr'o comună, în urma unei comune înțelegerei, au adus cu forța la localul primăriei pe notar, primar și consilieri, și le-au impus să rupă oare-cari acte din arhiva primăriei, în scop de a nu se pune în aplicare niște taxe votate de consiliul comunal, constitue delictul de rebeliune prevăzut de art. 170 din codul penal, iar nu acela de provocațiune la săvârșirea delictului prevăzut și pedepsit de art. 367 din acelaș cod; căci, în acest caz, ca să existe provocațiune la comiterea acestui delict, trebue ca prin daruri, promisiuni sau amenințări, provocatorul să fi determinat pe agent ca, de bună-voe să distrugă actele. (Cas. II, No. 401 94 B. p. 796).

2.—Faptul mai multor locuitori cari, cu ocazia aplicării unei legi, s'au opus la aplicarea ei, adunându-se în număr mare și amenințând și fugărind pe funcționari astfel ca legea să nu fie aplicată, constitue crima de rebeliune, iar instanța competinte a constată și a califică faptul este camera de punere în acuzare. (Cas. II. 41 902, B. p. 61).

3. Simplul fapt de a se opune autorității administrative care execută un ordin, fără violențe și fără a se întrebuința loviri din partea opunatorilor, nu constitue delictul de rebeliune prevăzut de art. 172 din codul penal, precum nici delictul de ultraj prevăzut și pedepsit de art. 185 c. p.;

Că, dacă opunătorii au întrebuințat gesturi și expresiuni ocăratoare la adresa agenților cari executau un ordin dat de superiorii lor, acest fapt constitue delictul de ultraj prevăzut și pedepsit de art. 183 din codul penal. (C. Galați 2 Aprilie 1908, *Curierul Judiciar*, 75 908 p. 606).

4. Faptul mai multor persoane de a huidui și a arunca cu caramizi în agenți forței publice nu poate constitui crima de rebeliune, atunci când agenți polițienești nu se găseau în executarea unui ordin al autorității publice administrative sau judecătorești, sau în execuțiunea legilor, ci ei nu făceau decât să păstreze ordinea și liniștea publică. (Cas. II, 1053/910, *Curierul Judiciar*, No. 50 910).

Art. 173.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Dacă rebeliunea

[1]) Vechiul art. 173, în ultima sa parte, prevedea ca minimum al închisorii 6 zile, în loc de 15 zile.

nu s'a urmat decât de 1 până la 3 persoane ármate, se va pedepsi cu închisoarea dela 3 luni până la 2 ani; iar dacă rebeliunea s'a urmat fără arme, pedeapsa va fi închisoarea dela 15 zile până la 6 luni. (c. p. 91, 170; p. fr. 212).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

In cazul când rebeliunea s'a săvarşit de doua persoane din care numai unul dintr'ànşi purtà arme, circumstanţa agravantă are a se aplicà pentru ambele persoane. Dalloz, Rebell., 55.

Art. 174. — La caz de rebeliune urmată de o ceată sau atrupament, nu se va aplicà nici o pedeapsă rebelilor ce se vor aflà fără vreo însărcinare sau întrebuinţare în ceată şi cari se vor fi retras la cel dintâi avertisment al autorităţii publice, sau chiar in urma acelui avertisment, de se vor fi prins fără arme, afară de locul rebeliunei, şi fără noui rezistenţe din parte-le.

Insă vor fi supuşi la pedeapsă pentru crimele sau delictele particulare ce fiecare va fi săvârşit personal. (c. p. 90, 170; p. fr. 213).

Art. 175. Orice adunare de persoane pentru o crimă sau delict, se va socotì ca o adunare înarmată, când mai mult de 3 din acele persoane vor purtà arme de faţă. (c. p. 91; p. fr. 214).

Art. 176. — Cei ce vor aveà asupră-le arme ascunse, şi cari vor fi făcut parte dintr'o ceată sau adunare, care nu se va socotì înarmată se vor supune fiecare la o pedeapsă întocmai ca când ar fi făcut parte dintr'o ceată ori adunare înarmată. (c. p. 90, 91, 175; p. fr. 215).

Art. 177.— Cei ce vor fi săvârşit crime ori delicte în timpul şi cu ocaziunea rebeliunii, vor fi supuşi la pedepsele hotărîte pentru fiecare dintr'acele crime, dacă acele pedepse vor fi mai mari

decât cele cuvenite pentru rebeliune. (c. p. 40, 170; p. fr. 216).

Art. 178. Arestanţii aceia cari, fiind preveniţi, acuzaţi sau condamnaţi pentru alte crime sau delicte, se vor condamnà pentru faptul de rebeliune cu violenţă sau ameninţare în contra autorităţii sau puterii publice, vor luà osànda pentru rebeliune îndată după împlinirea sorocului pedepsei pentru cele lalte crime sau delicte.

Dacă arestanţii se vor achità sau absolvì pentru crimele ori delictele pentru cari au fost închişi, pedeapsa hotărîtă pentru rebeliune o vor luà îndată după darea hotărîrei definitive pentru apărarea lor de acele crime sau delicte. (c. p. 44, 195; p. fr. 220).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceza

1. Acest articol determinà cum trebue sa fie executată pedeapsa pronunţată contra deţinuţilor cari s'au făcut culpabil de rebeliune. A se vedeà Dalloz, Rebell., 70; Ch. et Hélie. III, 953 şi urm.

2. In cazul cand deţinutul execută o pedeapsa in virtutea unei hotărîri ramasă definitivă, art. 220 decide ca hotărîrea care reprimă rebeliunea va fi executată imediat după expirarea pedepsei ce execută deţinutul. Textul legei nu face excepţiune la aceasta regulă decât in cazul cand pedeapsa este capitala sau perpetuă. Cu toate acestea daca pedeap a pronunţata pentru rebeliu a fost de o altă natură şi mai gravă ca cea ce se execută, autorii decid in general că art. 220 nu se aplică. Astfel, dacă un individ, incarcerat in virtutea unei hotărîri care-l condamna la doui ani inchisoare, se revoltă in timpul detenţiunii şi este condamnat la muncă silnică sau la recluziune această din urmă condamnaţiune, trebue imediat executată. Dalloz, Rebell., 70; Ch. et Hélie, III, 953.

Art. 179. — Străinul care, după ce a fost gonit din ţară, reintră fără autorizarea specială a guvernului, se va pedepsì cu inchisoarea dela 3 luni la 2 ani. (c. p. 220; legea asupra străinilor din 7 Aprilie 1881; p. pr. § 115).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Daca după legea din 1881 asupra strainilor este de atributul exclusiv al administraţiunei de a pronunţa expulsarea străinilor cari compromit siguranţa interioară sau exterioara a ţarii, fara ca dispoziţiunile ei in aceasta privinţa să poată fi atacate dinaintea instanţelor judecatoreşti, totuşi aceasta nu inseamneaza că legalitatea acestor dispoziţiuni, cari sunt nişte adevarate regulamente administrative sa nu poata fi contestată pe cale incidentala dinaintea justiţiei, când aceasta este chemata a se pronunţă asupra consecinţelor civile sau penale ce se deduc din acest fapt al expulzarii intr'un proces civil sau penal de care ea este sesizată. In asemenea caz, tribunalele civile sau penale sunt singure chemate a aprecià legalitatea faptului din care se deduc consecinţele supuse judecaţii lor. A admiţe contrariul ar fi ridicà orice garanţie justiţiabililor, substituind in realitate puterii judecătoreşti, in materie penală sau civila, puterea administrativă. Astfel, instanţa de fond, pentru a stabilì existenţa delictului prevazut şi pedepsit de art. 5 din legea dela 7 Aprilie 1881, urmează, mai inainte de toate, sa constate daca inculpatul are calitate de străin şi poate sa cada sub aplicarea acelei legi. (Cas. II, 411 din 9 Sept. 87, B. p. 713).

2. Hotărarile de expulzare ale Consiliului de Miniştri nu sunt supuse controlului instanţelor judecătoreşti. Tribunalele şi Curţile judecă numai infraţiunea prevazută şi pedepsită de art. 5 din legea asupra strainilor, fàra a putea critica hotărarea de expulzare a Consiliului de Miniştri. Prin urmare, chestiunea de a se şti daca expulzatul este sau nu străin, nu este de competinţa instanţelor judecătoreşti. (C. Iaşi II, 346 din 12 Aug. 87, Dreptul 64 din 87).

3. Conform legii din 7 Aprile 1881, Statul este imputernicit, în interesul siguranţei interioare şi exterioare, a expulza pe straini. Aprecierea motivelor pentru aceasta măsură este lasată cu totul la apreciarea guvernului. Instanţele judecatoreşti, conform impărţirei puterilor in Stat, nu pot să intervina a controla motivele ce au determinat pe puterea executivă a uzà de imputernicirea data prin legea din 1881. Dar aplicarea pedepsei, fiind de exclusiva putere a instanţelor judecatoreşti, ele urmează a vedeà dacă faptul, a cărui reprimare se cere, intruneşte elementele unui delict represibil. Ori, pentru a cadea sub sancţiunea art. 5 al legii

din 7 Aprilie 1881, se cere ca străinul expulzat să fi reintrat pe teritoriul României. Și, conform codului civil și constituțiunei, locuitorii teritoriului român se împart în Români și străini; nici o lege nu determină o stare intermediară între aceștia. Prin urmare, evreul ce nu dovedește că a dobândit naturalizarea, conform legilor anterioare sau constituțiune, revizuite, nu este decat străini. Și legea din 7 Aprilie 1881, nefăcând o definițiune specială cuvantului de străin, urmează că ea a avut în vedere că această stare se aplică acelor pe cari legile anterioare îi determină ca straini. (Galați, II, 672 din 2 Nov. 87, Dreptul 8 din 88).

4. Nici textul legii din 7 Aprilie 1881 asupra străinilor, nici motivele de siguranță publică, prin natura lor urgentă, care au determinat pe legiuitor sa dea puterei executive dreptul de expulziune față cu străinii, nu pot justifica ideia că exercitarea acestui drept să fie supusă unei prealabile cercetări judecătorești asupra punctului de a se ști dacă persoana, pe care guvernul crede de trebuință a o expulza din țară este străin sau român. (Cas. II, 18 din 11 Ian. 88, B. p. 56).

5. —Legea din 7 Aprilie 1881, asupra străinilor nu face nici o deosebire între diferitele categorii de străini ce ar putea locuì pe pământul României; și prin ea dându-se guvernului dreptul de a expulza din țară pe orice străin, fie numai resident, fie chiar și domiciliat în țară în sensul legal al cuvântului, a voit să investească pe guvern cu această putere față cu orice persoană care nu însușește calitatea de cetățean român și care prin purtarea sa ar compromite siguranța interioară sau exterioară a Statului, ar turburà liniștea publică sau ar luà parte la lucrări având de obiect răsturnarea ordinei publice sau sociale. Prin urmare, străinul expulzat care nu stabilește calitatea sa de cetățean român nu poate fi scutit de pedeapsa pronunțată contra sa. (Cas. II, 18 din 11 Ian. 88, B. p. 56). In sens contrariu a se vedea Curtea de apel Buc. s. II, decizia No. 371/903, publicată în *Curierul Judiciar* No. 39/903, pag. 355. A se vedea în acelaș număr la pag. 329 — 334, cu privire tot la această chestie, remarcabilul studiu al mult regretatului N. Mandrea *(Iunius)*, care susține că legea expulzărilor nu se poate aplica decât numai străinilor cari sunt supuși altor state și pentru cari anume această lege, a fost creată, iar nu și supușilor noștrii, cum ar fi evreilor pământeni, cari nu sunt supuși nici unui alt stat.

6. — La noi simplul fapt al vagabondagiului, este o infracțiune sui generis, iar dispozițiunile legei relative la vagabonzi, nu sunt decât niște măsuri particulare de poliție, destinate, a înfrânà și îndreptà modul de trai al vagabonzilor, cari tocmai din această cauză, pot deveni foarte lesne periculoși societăței. In această materie intervențiunea tribunalului nu este

prevăzută de lege, decat pentru a pronunţà starea de vagabondagiu şi această măsură nu este calificată de codul penal ca pedeapsă, nici enumărată între pedepse de art. 7, 8 şi 9 c. p.
Astfel, isgonirea unui vagabond strein din ţară, nu poate fi pronunţată prin sentinţă judecătorească, ci asemenea măsură are a fi luată numai de guvern. (C. Galaţi I, 1185/97, Dreptul 78/97, p. 652).

SECŢIUNEA II

Ultragiu şi violenţe în contra forţei publice, in contra autorităţii publice şi depozitarilor lor

Art. 180. — Se va pedepsì cu amendă dela 150 lei până la 2500 lei [1]), sau cu închisoarea dela 1 lună până la 2 ani:

I. Acela care, cu ştiinţă şi în contra prohibiţiunii autorităţii, ridică, vinde sau răspândeşte, în orice chip, în localuri sau întruniri publice, steaguri sau alte semnaluri de natură a propagà rebeliunea sau a turburà pacea publică;

II. Acei cari, în locuri sau întruniri publice, poartă semne exterioare de întruniri cari au fost oprite în interesul ordinei şi al siguranţei publice de către autorităţile judeţului;

III. Acei cari cu rea cugetare, scot, strică sau sfarmă steagurile sau alte semne ale autorităţii publice. (c. p. 170, 206, 393, No. 9; 399; p. pr. § 93).

Art. 181. (*Leg. 17 Febr. 74* [2]). Acei cari, prin vre unul din mijloacele enumerate la art. 294, vor provoca direct la nesupunere către legi, ori către autorităţile constituite, la dispreţ către religiunea domnitoare sau către celelalte religiuni, la ură sau dispreţ contra guvernului;

---

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabila în speţă este dela 150—2500 lei noui.

[2]) Acest art. 181 este adaogat prin legea dela 17 Februarie 1874, iar vechile art. 181 şi 182 au devenit art. 182.

Acei cari, prin aceleaşi mijloace, vor lăuda fapte calificate de crime sau delicte de codicele penal. sau vor deschide subscripţiuni, prin veri ce mezii. pentru a se plătì amenzile celor condamnaţi ; precum şi acei cari vor reproduce un discurs, o scriere, un imprimat, o gravură, un desemn sau o emblemă condamnată de justiţie, se vor pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la un an, şi cu amendă dela 500 până la 5000 lei [1]). c. p. 47, 168, 169, 399 : c. civ. 21 ; leg. presei 47, 58 ; c. p. germ. 166).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. — Dacă delictul prevazut de art. 181 c. pen. imputat cuiva este datorit pasiunilor şi frământarilor politice din timpul alegerilor şi în scop de a influenţa pe alegători, ca să voteze pentru aderenţii inculpatului, acest delict constitue o violaţiune a unui drept de ordine politică şi prin urmare un delict politic, de competinţa Curţei cu juraţi a fi judecat. (Cas. II, 83 93, B. p. 160).

2. Pentru ca sa existe delict politic trebue ca inculpatul sa aibă intenţia şi scopul de a aduce vreo atingere directa organizaţiei politice a Statului. Astfel faptul de a se imparţi manifeste către muncitori, cu intenţia de a provoca nesupunere către legi, constitue delictul din art. 181. (Cas. II, 160 din 22 Ian. 1908, B. p. 92).

3. Legea noastră n'a definit ce este delict politic, nici nu arată cari sunt elementele sale constitutive. Nu încape însă indoială că legiuitorul a admis existenţa acestei categorii de infracţiuni. Dovadă este art. 105 din constituţie care dă in competinţa Curţei cu juraţi delictele politice şi art. 226 pr. pen. care prevede că Curtea cu juraţi va intra în cercetarea delictelor politice în urma trimiterei ce i se va face prin ord. jud. Instructor; apoi art. 43 c. pen. care prevede că în materie de delict politic, delicuentul nu se va considera recidivist decât dacă prima osândă va fi fost asemenea pentru delict politic ; în fine art. 483 pr. pen. care prevede că în delictele politice curtea va judeca totdeauna fără asistenţa juraţilor, pe deliquenţii în lipsa.

Lipsa unei definiţiuni in lege, a făcut ca unele din instanţele judecătoreşti, mai de mult însă sa tăgadueasca existenţa acestei infracţiuni ; actualmente însă intreaga jurisprudenţă admite delictele politice. Ceeace se dis-

[1]) Aceşti lei nu pot fi decât lei noui, moneta în vigoare când s'a introdus acest art. 181.

cuta însă este criteriul cel mai bine pentru a caracteriza un delict politic.

Prin infacţiuni politice trebue a se înţelege crimele sau delictele, cari aduc o atingere direct ordinei politice interne sau externe, adică organizaţiunei politice a statului. Ordinea politică externă are de obiect independenţa naţiunei, integritatea teritoriului şi raporturile statului cu celelalte state. Ordinea politica internă coprinde forma de guvernământ, puterile politice stabilite prin constituţie şi drepturile politice ale cetăţenilor, adică dreptul de a alege şi de a fi ales în Cameră, Senat, Consiliele judeţene şi comunale.

Este de observat că nu toate delictele contra bunului public sunt delicte politice. Numai când statul este lovit într'un drept ce'l are ca putere suverană, delictul trebue calificat ca politic. Ceeace trebuie să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este însuşi caracterul politic al faptului. (Remus C. Bonişache, *Curierul Judiciar* 16 908, p. 126).

4. Faptul de a împărţi manifeste, prin cari se convoaca muncitorii Capitalei la o întrunire publica şi cari manifeste sunt redactate în termeni de natură a aţaţà la ura şi dispreţ contra guvernului şi la nesupunere către legi, constitue delictul prevăzut. şi pedepsit de art. 181 codul penal. Acest fapt nu îmbraca caracterul de delict politic decat numai dacă din împrejurarile de fapt s'ar fi putut stabilì că inculpaţii ar fi avut de scop a aduce vreo atingere directă organizaţiunii politice a Statului. (Cas. II, 160/908, B. p. 92).

Art. 182. *(Legea din 17 Februarie 74* [1]). Cel ce prin cuvinte sau scrieri înjurătoare, va atinge onoarea unui sau mai multor funcţionari administrativi sau judecătoreşti, sau unui jurat, în lucrarea sau cu ocaziunea exerciţiului funcţiunii lor, se va pedepsì cu închisoarea dela 15 zile până la 6 luni; iar dacă ultragiul se va fi urmat în sala şedinţelor unei Curţi sau unui tribunal, osânda va fi închisoarea dela 2 luni până la 1 an. (p. fr. 222).

Ultragiul făcut prin gesturi ofensătoare sau prin ameninţări, în contra unui asemenea funcţionar public sau jurat în exerciţiul, sau cu ocaziunea func-

[1]) Acest art. 182 este format, în primul sau aliniat, din vechiul art. 181, iar în secundul aliniat, din vechiul art. 182, care conţineà ca minimum al închisorii 6 zile, în loc de 15 cum este acum.

ţiunii sale, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 3 luni; iar de se va fi urmat ultragiul în sala şedinţelor unei Curţi sau tribunal, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 6 luni. (c, p. 189; pr. p. 177, 516; p. fr. 223).

Doctrină şi Jurisprudenţa Romană

INDEX

1. Dupa art. 182 c. p. înjuriile şi ultragiile aduse unui magistrat se pedepsesc, nu numai cand ele sunt proferate in şedinţă in timpul exerciţiului funcţiunei, dar chiar şi afară din şedinţă, daca ultragiul s'a făcut pentru un fapt săvârşit de judecător cu ocaziunea exerciţiului funcţiunei sale. (Cas. II, 291 din 26 Iun. 81, B. p. 554).

2. Din contextul art. 182 c. p. nu rezultă că se cere ca ultragiul făcut prin cuvinte sau scrieri injurătoare în contra unui funcţionar administrativ sau judecătoresc, in lucrarea sau cu ocaziunea exerciţiului funcţiunei sale, să fi fost adresat directamente la persoana lui, ci este destul ca ultragiul, prin care se atinge onoarea funcţionarului, sa fi fost făcut cu intenţiune ca să parvină negreşit la cunoştinţa acestui funcţionar, fie şi prin un mod indirect. (Cas. II, 256 din 20 Aug. 82, B. p. 843).

3. Legiuitorul, prin art. 182 c. p., nu determină ce anume expresiuni injurioase constitue delictul de ultragiu, ci le lasa cu totul la suveranitatea instanţelor de fond. (Cas. II, 141 din 9 Apr. 85, B. p. 310).

4. Chestiunea de a se şti dacă delictul de ultragiu, comis contra unui funcţionar public, a fost săvarşit sau nu cu ocaziunea funcţiunei sale, constitue o chestiune de fapt, care ca atare scapă de sub controlul casaţiei. (Cas. II, 240 din 21 Iun. 85, B. p. 555).

5.—Se consideră culpabil de delictul de ultragiu cel ce, prin cuvinte sau scrieri injurioase, va atinge onoarea unuia sau mai multor funcţionari administrativi sau judecatoreşti, in lucrarea sau cu ocaziunea exerciţiului funcţiunei lor.

O scrisoare injurioasa adresată unui funcţionar pentru lucrarea sau cu ocaziunea exerciţiului funcţiunei sale, chiar dacă nu a fost dată publicităţei, constitue delictul de ultragiu. (Cas. II, 121 97, B. p. 270).

6. Faptul de a trece într'o

petiţiune adresată. Ministrului de justiţie cuvinte injurioase ce ating onoarea unui magistrat constitue delictul de ultragiu prevăzut şi pedepsit de art. 182 din codul penal, iar nu delictul prevăzut de art. 302 din acelaşi cod, întrucât acest articol are în vedere expresiunile injurioase adresate de părţi cu ocaziunea unui proces printr'o pledoarie orală sau scrisă la adresa magistraţilor cari judecă. (Cas. II, 159 97, B. p. 259).

7. Nu se poate face un motiv de casare din faptul că instanţa a aplicat un alt articol de lege pentru un delict decât cel prevăzut pentru faptul pentru care delicuentul fusese dat în judecată, dacă articolul aplicat prevede o pedeapsă mai uşoară. (Cas. II, 319/97, Bul. pag. 905).

8. Imprejurarea că aceluia căruia i s'a adresat injurii prin scris sau prin graiu, ocupa o funcţiune, nu este de ajuns pentru a se puteà califica faptul ca ultragiu, cand acele injurii se referă la persoana, în afara de îndeplinirea unui act al funcţiunei sale, sau cu ocazia exerciţiului acelei funcţiuni. Acest fapt rămâne o insultă prevăzută de art. 300 din codul penal, de competinţa judecatorului de ocol. (Cas. II, 424 903 B. p. 602).

9. Legiuitorul prin art. 182 al I din codul penal a voit să pedepsească pe toate acele persoane cari prin cuvinte sau scrieri injurioase, au atins onoarea unui funcţionar administrativ sau judecătoresc în lucrarea sau cu ocazia exerciţiului funcţiunei lui; prin urmare, legea nu are în vedere persoana funcţionarului, ci numai funcţiunea publică cu care el este investit şi care este atinsă şi ultragiată;

De aci rezulta că, legiuitorul a înţeles să acorde funcţionarului o protecţiune specială numai când este atacat ca funcţionar, adică în momentul în care cel ofensat reprezintă autoritatea publică, sau cu ocaziunea actelor ce le-a săvârşit ca organ al acestei autorităţi; şi deci, ori de câteori ultragiul va fi privitor la viaţa sa privată şi în afară de exerciţiul funcţiunei sale, funcţionarul nu va putea reclama decât sub garanţiile comune acordate oricărui cetăţean, căci in acest caz, el nu poate fi considerat decat ca un simplu particular.

Aşa dar, pentru a se putea stabilì dacă injuriile adresate unui funcţionar constitue un ultragiu, sau o simplă insultă este necesar de a se stabilì daca agentul a avut in vedere funcţionarul sau s'a adresat simplului particular, şi in acest scop trebue să se facă urmatoarea distincţiune:

Când ultragiul este săvarşit contra funcţionarului in exerciţiul funcţiunei sale, puţin importă dacă el se refera la un fapt sau la un act al funcţiunei sale, este suficient ca funcţionarul, obiect al delictului, să lucreze în calitatea sa, şi in acest caz, codul penal nu face nici o distincţiune chiar dacă insulta ar avea o cauză străină acestor funcţiuni, cum ar fi de pildă un act al vieţei private,

de oarece, ea atinge nu numai individul dar însuşi statul în unul din organele sale. Când însă ultragiul, fie prin cuvinte, fie prin scriere este săvârşit contra funcţionarului în afară de exerciţiul funcţiunei sale, atunci, pentru ca art. 182 c. pen. să fie aplicabil trebue ca agentul să se fi adresat funcţionarului, adica să aibă de obiect un act al funcţiunei sale;

Astfel, când soţul unei persoane scrie prefectului judeţului căruia acea persoana 'i trimesese un bilet pentru un bal de binefacere, iar prefectul îl refuzase, restituindu-l chiar în plicul în care'l primise, şi în acea scrisoare face pe prefect prost, lipsit de inteligenţă, de demnitate de cea mai elementară bună cuviinţă, că, trebue să'şi dea seama de situaţiunea în care se găseşte printr'o întâmplare neesplicabilă pentru mulţi, 'i impunea ca să răspundă cu demnitate şi urbani tate la adresa ce primea, aceste cuvinte şi această frază, nu pot fi luate ca ultragiu adus calităţei de prefect. de oarece nu se referă la nici un fapt sau la vreun act relativ la funcţiunea de prefect, ci sunt adresate omului privat şi deci constitue o insulta de competinţa judecătoriilor de ocol a o judeca. (C. Galaţi, s. I, 109 903. *Curierul Judiciar* 14 904, p. 116).

10. După Garraud, ceeace s'ar fi înţeles a se apăra în mod special în această materie ar fi viaţa publică a funcţionarului, însaşi funcţiunea sa, aşa că ultragiul n'ar exista numai atunci când ofensa ar fi îndreptată contra funcţionarului în relaţia directă cu funcţiunea de care el este investit, dar şi atunci când ultragiul ar fi adus cu ocaziunea funcţiunei sau calităţei persoanei ultragiate. (Tom. IV § 1307, pag. 231, ediţia II).

Această soluţie nu a fost admisă nici de Curtea de apel din Galaţi (dec. 1909 903, *Curierul Judiciar* 14 904, pag. 116) nici de Curtea de casaţie (dec. 424 903, *Curierul Judiciar* 14 904, p. 115). Ambele aceste decizii pun, cu drept cuvânt. principiul că cu toate că acela căruia i s'a adresat o injurie, fie prin scris, fie prin viu graiu, ocupă o funcţiunea publică, totuşi nu e de ajuns, pentru a fi ultragiu, ca acele injurii să se refera la persoana funcţionarului public, în afară de îndeplinirea unu act al funcţiunei sale, sau cu ocazia exerciţiului acelei funcţiuni. (D. Alexandresco, *Curierul Judiciar* 14 904, pag. 120).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Se atribue în general calitatea de magistrat funcţionarilor cari exercită printr'o delegaţiune directă de la lege, fie

în ordinea judecatorească fie în ordinea administrativă, o parte din autoritatea publica cu dreptul de jurisdicţiune sau de a comanda. Blanche, IV, No. 90.

2. Ultragiul este comis în exerciţiul funcţiunei atunci cand funcţionarul în momentul perpetrarei faptului procedà la un act al funcţiunii sale; ultragiul este comis cu ocaziunea funcţiunei, atunci cand funcţionarul se raporta la un act, relativ la funcţiune. Ch. et Hélie, III, p. 116; Blanche IV, No. 98-101.

3. Ultragiurile primite în exerciţiul funcţiunilor, sunt pedepsite chiar când sunt relative la viaţa privată a funcţionarului, magistratului, etc., ultragiat. Din contră, când e vorba de un ultragiu primit de funcţionar sau magistrat cu ocazia funcţiunei judecătorul faptului are să aprecieze dacă acel ultragiu nu a fost inspirat din motive de ordin privat carī nu se raportà la omul public, caz în care art. 222 şi 223 nu sunt aplicabile. Dalloz, 1875, 1, 385.

4. Art. 222 nu pedepseşte ultragiul adresat magistraţilor decât atunci când el a fost adresat direct sau cand voinţa formală a autorului delictului a fost de a face să parvie la cunoştinţa magistratului ultragiat. Blanche, IV, No. 88.

5. Falsele denunţări obişnuite în practică nu constitue de ordinar nici delictul de denunţare calomnioasă, nici pe acela de publicaţiuni, de informaţiuni false care turbură liniştea publică. Pentru a le reprimà, s'a urmarit adesea autorii lor pentru delictul de ultragiu; dar legalitatea acestei calificaţiuni este foarte discutată. Unii autori decid că o asemenea denunţare mincinoasa nu poate; în nici un caz, constitui un ultragiu. Ch. et Hélie, III, 978; Blanche, IV, 109; Garraud considera ca denunţarea unuĭ delict imaginar nu poate constitui un ultragiu, decat atunci cand ea este făcuta cu intenţiunea de a ultragia agenţii autorităţei. Garraud, III, 417 sau ed. II, IV, 1319. Jurisprudenţa însă a variat asupra acestui punct. Pentru negativa, vezi Dalloz, 1858. 2, 67 şi Dalloz, 1892, 2, 117. Pentru afirmativă, vezi Dalloz 1883, 2, 178.

6. Provocaţiunea nu justifică delictul de ultragiu pedepsit de art. 222 şi 223. Deşi delictul sau contravenţiunea de insultă în contra particularilor dispare, cand este precedată de provocaţiune; această regulă însă nu trebue să fie întinsă şi la injuriile adresate funcţionarilor, mai puţin încă ultragiului prevăzut de codul penal. Judecătorii pot numai să ţină seamă de această circumstanţă cu ocazia aplicării pedepsei. Dalloz, 1871, 1, 71; Dalloz 1886, 2, 259; Dalloz, 1893. 2, 41.

7. S'a susţinut adesea că ultragiul nu este pedepsibil când funcţionarului caruia i s'a adresat, a săvarşit el însuşi o ilegalitate şi nu a lucrat în limitele competenţei şi conform regulelor prescrise de lege. Blanche, IV, 99; Ch. et Hélie, III, 960.

8. — In ce priveşte prezenţa funcţionarului ultragiat. Sub vechiul cod penal jurisprudenţa

admisese ca ultragiul era pedepsit chiar in lipsa funcţionarului ultragiat. In urma modificarei art. 222 (182 part. I. rom.) ultragiul nu eră pedepsit decat când eră adresat direct şi cu voinţa magistratului. Ch. et Helie. III, 964; Blanche, IV, 88; Garraud, III, 418, not. 41, sau ed. II, IV, 1320.

Jurisprudenţa a admis o interpretare mai largă. Ea recunoaşte că ultragiul nu este pedepsit decat dacă a ajuns la cunoştinţa funcţionarului ofensat, prin voinţa delicuentului de a-i parvenı acele ofense. Cas. fr. 1872 (Dalloz, 1873, 1 169; Dalloz. 1880, 1. 396; Dalloz, 1889, 1, 271 şi 1900, 5, 532).

Delictul de ultragiu este intenţional, dar cestiunea de a se şti in cari cazuri aceasta intenţiune exista sau dispare, prezintă dificultaţi particulare cari nu au fost definitiv rezolvate nici prin jurisprudenţă nici prin doctrină. Garraud, III, 419 sau ed. II, IV, 1321.

Art. 183. *(Legea 17 Februarie 74* [1]). Ultragiul facut prin cuvinte, gesturi sau ameninţări în contra oricărui funcţionar public, precum şi în contra oricaruĭ cetaţean însărcinat cu un serviciu public sau municipal, sau agent însărcinat cu forţa publică, în exerciţiul sau cu ocaziunea funcţiunii sale, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 2 luni sau cu amendă dela 26 până la 100 lei [2]). (c. p. 182, 399; c. just. milit. 213, 217; art. 129 leg. elect.; p. fr. 224).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Faptul de a intrà in camera portăreilor şi a-le adresà mai multe expresiuni injurioase, intră în prevederile art. 183 c. p., deoarece portăreii sunt nişte funcţionari publici. (Cas. II, 110 din 4 Martie 85, B. p. 198).

2. Părţile nu se pot împăcà asupra delictului de ultragiu, şi acţiunea publică nu

[1]) In vechiul art. 183 minimum închisorii era de 6 zile.

[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabila în speţă este dela 26 100 lei noui.

poate fi subordonata cererei părţii lezate, ci ea se exercita de ministerul public, independent dacă este sau nu constituită parte civilă. (Cas. II. 110 din 4 Martie 85, B. p. 198).

3. Militarii, când sunt în exerciţiul ocupaţiunei lor, trebue a se considerà ca nişte cetăţeni însărcinaţi cu un serviciu public, iar nu ca simplii particulari; de unde resultă că cuvintele insultătoare rostite la adresa unui locotenent pe când acesta intrà in curtea casărmii intorcându-se cu compania dela exerciţiul militar, constitue un ultragiu. (C. Iaşi, II, 500 din 26 Novembrie 85. Dreptul 5 din 85).

4. Cestiunea de a se şti dacă cutare expresiune sau acţiune constitue sau nu o injurie sau ameninţare în sensul articolului 183 c. p. este de atribuţiunea judecătorului de a o rezolvà; pentru aceasta el trebue să cunoască terminii intrebuinţaţi sau gesturile făcute. Astfel, violează art. 183 c p. instanţa care il aplică fără a constatà mai întâi existenţa elementului celui mai esenţial al delictului de ultragiu, adică natura injurioasă sau ameninţătoare a cuvintelor rostite de inculpat. (Cas, II, 35 din 15 Ianuarie 86, B. p. 55).

5. — Deşi şefii de gară nu pot constatà infracţiunile la legea penală, întrucât nu sunt agenţi ai poliţiei judiciare, totuşi însă dânşii, în această calitate, având administraţiunea şi poliţia gărei unde funcţionează, sunt competinţi să încheie procese-verbale atunci când, aflandu-se în exerciţiul funcţiunei lor, se comite contra lor un delict. (Cas. II, 119 97, B. p. 269).

6. Asemanat art. 183 din codul penal, se considerà ca ultragiu şi se pedepseşte, conform cu citatul tex de lege, veri-ce cuvinte, gesturi, sau ameninţări ce se adresează în contra veri-cărui funcţionar public când sunt în exerciţiul funcţiunei lor. (Cas. II, 119 97, B. p. 269).

7. Un inginer, având autorizarea tribunalului de a hotărnicì o moşie nu îndeplineşte un serviciu public, ci o însărcinare dată de un particular, şi prin urmare. el nu este un funcţionar public. astfel că atunci când este ultragiat in exerciţiul lucrărei de hotărnicie, acest fapt nu intră in prevederile art. 183 din codul penal, ci în acela prevăzut şi pedepsit de art. 300, combinat cu articolul 396, al. 2 din acelaşi cod, şi dar de competinţa judecătorului de pace a-l judecà. (Cas. II, 164 98, B. p. 329).

8. Insultele aduse unui jandarm, pe când dansul ducea la oborul comunal vitele gasite în holdele sale, nu constitue delictul de ultragiu, cì acela de simplă insultă, de competinţa judecătorului de ocol a-l judecà întrucât cand un jandarm duce la oborul comunal vitele găsite in holdele sale nu este în exerciţiul funcţiunei sale. (Cas. II 145/900, B. p. 241).

9. — Deşì în penal instrucţiunea înaintea instanţelor de judecată trebue să fie orală însă judecata se poate intemeia

şi pe un act din instrucţia scrisă, afară numai când acel act ar fi combătut prin altceva. (Cas. II, 93 901, B. p. 159.

10. — Cuvintele injurioase şi ameninţările adresate unui funcţionar public nu constitue delictul de ultragiu, prin simplul fapt ca au fost adresate în biroul functionarului, ci trebue să se constate că sunt referitoare la afaceri de serviciu şi cu ocazia acelui serviciu, caci altfel constitue o injurie. (Cas. II, 471/902, B. p. 589).

11. Insultele adresate unui învaţător însărcinat cu un serviciu public, pe cand se află în localul primăriei, dar cari insulte nu se refereau la serviciul cu care erà însarcinat sau din cauza acelui serviciu, ci la afaceri cu totul personale dintre danşii, constitue delictul de insulta, iar un delictul de ultragiu din art. 183 c. p. (Cas. II, 643 902. B. p. 810).

12. Nu poate fi vorba de legitimă apărare cand se constata că deliquentul auzind de o perchezitie ce i-se făceà la domiciliu, a venit infuriat şi a insultat şi lovit pe agenţii ce făceau percheziţiunea. (Cas. II. 537 904. B. p. 818).

13. In starea actuală a legislaţiunii noastre penale, când judecatorii de fond vor găsi că delictul de ultragiu, prevăzut le art. 183 din codul penal, merita a fi pedepsit numai cu amendă. această amendă nu poate trece de 100 de lei. care este maximum prevăzut de acest articol. (Cas. II, 762/907, B. p. 691).

14. — In delictul de ultragiu, judecătorii, spre a puteà aplicà amenda n'au trebuinţă a face uz de art. 60, alin. ultim din codul penal, fiindca art. 183 prevede amenda ca pedeapsă alternativă, iar nu cumulativă; că art. 60 nu şi-ar aveà utilitatea decât numai atunci când judecătorii ar voi să scadă amenda sub minimum de 26 lei. (Cas. II, 762 907, B. p. 691).

15. După art. 183 codul penal, pentru ca să existe delict de ultraj, se cere ca funcţionarul lovit să se gaseasca în exerciţiul funcţiunii sale sau cu ocazia acestui exerciţiu.

Prin urmare. nu poate fi ultraj cand se constată că funcţionarul lovit erà ocupat in acel timp cu un lucru particular, cu totul în afară-de functiunea sa. (Cas. II, 1200 907, B. p. 1124).

16 Constatarea instanţei de fond cumcă o persoana, în calitatea sa de şef de gara, însărcinata în unele ocaziuni în cuprinsul gării cu atribuţiuni de ofiţer al poliţiei judiciare, a aţaţat în public pe soldaţii rezervişti la nesupunere către legi şi autorităţi, stabileşte existenţa tuturor elementelor delictului prescris de art. 181 şi 165 codul penal, chiar dacă delictul nu a avut urmări. (Cas. II, 1981 907. B. p. 1342).

17. Cuvintele şi gesturile ofensătoare adresate unui magistrat în exerciţiul funcţiunei constitue delictul de ultraj, iar nu acela de rebeliune întrucat nu a avut loc în fapt nici un atac sau rezistenţa cu violenţă. (C. Buc. II, 959 907, Dreptul 54 907, pag. 447).

18. Când instanţa de fond

constată în fapt că sergentul care a fost ultragiat şi lovit erà postat de către poliţie la uşa localului unde s'a comis delictul, se înţelege că el erà în exerciţiul funcţiunii sale. Prin urmare, aplicarea art. 183 şi 184 c. p. este justificata şi decizia Curţii de apel suficient motivata. (Cas.II, 336 908, B. pag. 278 şi *Curierul Judiciar*, No. 73 908, p. 591).

19. Sunt culpabili de delictul prevăzut de art. 183 din codul penal acei cari ultragiază prin cuvinte, gesturi sau ameniețari pe agenţii forţei publice cari executau un ordin de a interzice ţinerea unei întruniri, chiar daca acel ordin ar fi fost în sine neconstituţional. (Cas. II, 2164 908, B. p. 1480 şi *Curierul Judiciar*, No. 75 908 p. 605). Mai vezi asupra calificarii delictului de ultraj şi C. Galaţi II, din 2 Aprilie 1908 în *Curierul Judiciar*, No. 75 908, p. 606

20. Avocatul Statului nu e un funcţionar public în sensul art. 183 şi urmatorii cod. penal, pentrucă dansul nu reprezinta decat interesele private ale Statului dinaintea justiţiei, aşa că lui nu i se poate recunoaşte caracterul de funcţionar public, şi, deci, cuvintele injurioase adresate advocatului public, care reprezentà în instanţa interesele Statului, nu pot constitui un ultragiu. (Cas. II 2739/908, B. p. 2091).

21. Cuvantul obraznic adresat unui funcţionar public în exerciţiul funcţiunei sale, constitue delictul prevazut şi pedepsit de art. 183 c. p. (Cas. II, 2279 din 13 Octombrie 1908, nepublicata).

22. Insultele proferate de un funcţionar asupra altui funcţionar, constitue delictul de ultragiu prevazut de art. 183 c. p. iar nu acel de abuz de putere prevazut de art. 148 c. p. Prin urmare, acest fapt intra în competinţa judelui de ocol a-l judeca. (Cas. II, 183 911, nepublicata inca).

23. In [illegible] ul legislaţiunei noastre penale, pedeapsa amenzei oricare ar fi cuantumul ei, este considerata cu un grad inferior închisorii corecţionale, şi cum art. 60 ult. al. nu prevede decat minimul amendei, la care judecătorul poate să se coboare, cu circumstanţe atenuante, urmeaza că maximul este lasat la facultatea lui;

Prin urmare, substituirea pedepsei de 15 zile ce se dedese în lipsa inculpatului pentru delictul art. 183 c. p. printr'o amenda de 200 lei în urma opoziţiei, este conform art. 60 combinat cu art. 183 c. p. (Cas. II. 508 din 1911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1. Art. 224 (183 rom.) nu pretinde (ca art. 222) ca ultragiul a atinga onoarea şi delicateţa aceluia care'l primeşte. (Blanche, IV, No. 109).

2. Printre cetăţenii însarcinaţi cu un serviciu public sunt coprinşi toate persoanele cari, fară a fi ofiţeri ministeriali sau depozitari ai forţei pu-

blice, sunt însărcinaţi cu un serviciu public oare-care. Blanche, IV, No. 114.

3. Ultragiul adresat unui consilier comunal, în această calitate, fără a fi investit cu un serviciu special, nu constitue decât o iniurie simplă. Dalloz, 1878, 2, 30.

4. Ultragiul adresat grefierilor Curţilor şi tribunalelor intră în prevederile art. 224 (183 rom.) Garraud, IV, 1314.

Art. 184. Oricine va lovì, chiar fără armă şi chiar fara a rezultà rănire, pe orice funcţionar administrativ sau judecătoresc, în exerciţiul funcţiunii sale, sau cu ocaziunea acestui exerciţiu, se va pedepsi cu închisoare dela 1 an până la 2 ani.

Iar dacă lovirea ce va fi urmat în sala şedinţelor a unei Curţi sau a unui tribunal, culpabilul se va osândì încă şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, (c. p. 27, 185, 189; pr. p. 177, 515; p. fr. 228).

A se vedea şi Doctrina şi Jurisprudenţa de sub art. 170 şi 183

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

1. Insulta adresată unui consilier comunal, chiar în localul primariei, nu constitue delictul de ultragiu prevăzut de art. 184 din codul penal, dacă se constata ca în momentul perpetrarei faptului dansul se gaseà acolo numai din întamplare, iar nu convocat a luà parte la lucrările comunei. In acest caz, el neputand fi considerat decat ca un simplu particular, fapta se constitue o simpla contravenţiune de competinţa judelui de-pace de a o judecà. (Cas. II, 428 94, Bulet. p. 884).

2. Bataia suferita de un primar în exerciţiul funcţiei sale nu poate fi calificată ca delict politic, daca acestui fapt îi lipseşte criteriul obiectiv, care este caracterul politic al faptului delictuos.

Spre a calificà un fapt delict politic nu trebue a aveà în vedere daca interesul sau scopul ce l'a avut inculpatul atinge ordinea publică într'un mod oarecare; asemenea nu trebue să avem în vedere care poate să fi fost intenţia inculpatului în momentul săvarşirei faptului, căci daca am admite ca criteriu interesul şi intenţia sau numai una din ele, multe fapte delictuoase prevazute de codul penal ordinar ar puteà fi calificate delicte politice. Din contra ceeace trebue să determine a califica un fapt delict politic este, înainte de toate, însuşi caracterul politic al faptului; astfel ca, dacă prin acelaş fapt se atinge ordinea politică şi dacă el constitue şi o violare a dreptului penal comun, asemenea fapt încă nu poate fi calificat

delict politic propriu zis, de oare ce criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului. Pentru calificarea delictelor politice nu avem criterii numai subiective, precum este interesul sau scopul politic ce poate să fie urmărit direct sau indirect, mai mult sau mai puţin depărtat sau precum ar fi intenţia inculpatului, ci avem un criteriu obiectiv, şi astfel, vom zice că este delict politic numai dacă se atinge ordinea politica. (Cas. II, 627 95, Bul. p. 1258).

3. Faptul de lovire săvârşit in persoana unui miliţian insărcinat cu paza ordinei într'un balciu, în timpul sau cu ocaziunea exerciţiului serviciului său, constitue delictul de ultragiu prevăzut şi dedepsit de art. 184 din codul penal. Cas. s. II. 116 96 Bul. pap, 535.

4. Faptul de lovire săvârşit în persoana primarului unei comune pe când acesta se găseà în exerciţiul funcţiunei sale, cade sub previziunile art. 184 din codul penal. Şi primarul unei comune rurale se găseşte in exerciţiul funcţiunei sale când este chemat de agenţii fiscali de urmarire ca să ridice obiectele sequestrate ale unui debitor al Statului spre a le transportà la locul hotărit pentru vânzare dansul fiind obligat la aceasta de art. 13 din legea de urmărire. (Cas. II, 139 96, B. p. 565).

5 Delictele politice având de scop rasturnarea autorităţii publice sau impiedicarea funcţionării ei, determinarea caracterului lor atârna de scopul urmărit de delicuenţi şi de intenţia cu care ei au lucrat. Prin urmare, elementele caracteristice ale delictului politic nu pot să rezulte decât dintr'o instrucţie mai amănunţită, ce singură Camera de punere sub acuzare este în măsura să o facă. (Cas. II, 431 902, B. p. 575).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Se considera ca acte de violenţă in sensul acestui articol faptul de a scuipà in figura unui funcţionar de a-i rupe hainele şi insignele şi de a-l îmbranci. Ch. Hélie. III, p. 152. *Contrà:* Blanche, IV, No. 129.

2. Elementul intenţional al delictului prevăzut de art. 228 şi 230, nu prezinta nici o dificultate specială, trebue numai ca violenţele să fie voluntare. Legea nu pedepseşte cu o pedeapsă particulară pe acela care loveşte pe un magistrat din imprudenţă. In al doilea rând, trebue ca agentul să loveasca, cunoscând calitatea victimei. Garraud, III, 436, sau ed. II IV, 1338.

Art. 185. — Atacurile prevăzute la art. 184, de vor fi făcute în contra unui impiegat sau ofiţer ministerial, contra unui agent al forţei publice, sau

în contra unui jurat, ori alt cetăţean însărcinat cu un serviciu public în timpul exerciţiului serviciului lor, sau cu ocaziunea acestui exerciţiu, se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an. (c. p. 188; p. fr. 230).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Pentru ca faptul de lovire săvarşit asupra unui cetăţean să intre în prevederile art. 185 c. p., trebue neapărat ca cetaţeanul să fi fost însărcinat cu un serviciu public şi ca lovirea să se fi comis asupra lui în timpul executării serviciului sau cu ocaziunea acelui serviciu. (Cas. II, 476, din 11 Sept. 89, B. p. 775).

2. Comite delictul penat de art. 185 c. p., cel care loveşte pe cetăţeanul însărinat de primărie a ridica nişte cruci cu care inculpatul împedecase drumul şi în timpul pe cand acel cetăţean îndeplinea însărcinarea ce'i dăduse primăria. (Cas. II, 476 d n 11 Sept. 89, B. p. 775).

3. Faptul că cineva a atacat pe un sergent de oraş, sărind asupra i şi muşcându'i mainele cu gura, pe când acel sergent însoţea la locuinţa sa pe verificatorul masurilor şi pe comisar cari voiau să'i confişte nişte măsuri falşe din stabilimentul ce avea, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 185 din codul penal, fără să se poată susţine nici că atacurile nu s'ar fi comis în timpul serviciului, fiind stabilit că sergentul a fost atacat cu ocaziunea îndeplinirei misiunei cu care fusese însărcinat de şeful unui serviciu public, şi nici că sergentul de oraş nu ar intra în categoria persoanelor protejeate de art. 185, de oarece dansul însoţea pe verificator în calitate de reprezentat al forţei publice şi cu menirea de a-l àsista şi a'i da mană de ajutor în caz de trebuinţă. (Cas. II, 196/894, B. p. 564).

4. In delictul de ultragiu, chestiunea de a se şti dacă ameninţările şi expresiunile întrebuinţate erau de natură ultragiantă constitue o chestiune de fapt, lasată cu totul în atributul suveran al judecătorului de fond, fără ca deciziunea sa în această privinţă sa cadă sub cenzura Curţei de casaţie. (Cas. II, 522 894, b. p. 1133).

5. Guarzii câmpeni, fie chiar ai particularilor, sunt considerați ca funcționari însărcinați cu un serviciu public, când au prestat jurământul la intrare in funcțiune; astfel că, faptul de a lovi pe un asemenea guard campean, in exercițiul funcțiunei sale, constitue delictul de ultragiu, de competința tribunalului a'l judeca. (Cas. II, 635 96, Bul. pag. 1592).

6. Jitarul tocmit de săteni, in mod particular, pentru a le păzi țarinele, nu poate fi privit ca funcționar administrativ in sensul legei poliției rurale, cum ar fi un gardian câmpenesc, și, deci, faptul de a lovi sau rănì pe un asemenea jitar nu constitue delictul de ultragiu, ci delictul de lovire sau rănire cu voință. (Cas. II, 527 1900, Bul. pag. 848).

7. Nu se violează principiul celor două grade de jurisdicțiune, și nu poate fi vorba de rea calificare a faptului când instanța de apel condamnă pe un inculpat pentru faptul de bătae prevăzut de art. 238 c. pen. deși prima instanță îl condamnase pentru delictul prevăzut de art. 185 c. p. din cauza calităței de funcționar a pacientului. (Cas. II, 2280 din 13 Octombre 1908, nepublicată).

8. Băncile populare nu sunt nici instituțiuni de ale statului, nici nu sunt constituite pentru un serviciu public, ci sunt societăți cooperative de credit, considerate ca societăți comerciale;

Prin urmare, funcționarii acestor bănci, nu se găsesc în cazurile art. 185 c. pen. (Cas. II, 2280 din 13 Oct. 1908, nepublicată).

9. Art. 185 din codul penal nu face decât să se refere tot la art. 184, cu deosebire că prevede alte persoane ultragiate și o pedeapsă cu mult mai ușoară decât aceea prevăzută la art. 184; așa că art. 185 nu prevede un alt delict, ci tot delictul din art. 184 săvârșit în alte circumstanțe mai ușoare, care delict are fi judecat tot de Judecătoriile de ocoale, conform art. 53 din legea Judecătoriilor din 1908, care a dat în competința acestor instanțe judecarea delictelor de ultraj, prevăzute de art. 182, 183 și 184 c. penal. (Cas. II, 237 909, B. p. 161).

Art. 186. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Dacă atacurile urmate în contra funcționarilor și agenților prevăzuți la art. 184 și 185 au fost pricinuitoare de vărsare de sânge, de răniri sau boale, pedeapsa va fi închisoarea dela 3 până la 5 ani și interdicțiunea pe timp mărginit; iar dacă din aceasta se va fi urmat și moarte, în termen de 40 zile, culpabilul se va pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit. (c. p. 7, 27, 187, 189; p. fr. 231).

[1]) Pedeapsa din prima parte a vechiului art. 186 erà recluziunea.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Lovirile aplicate unui agent al forţii publice în exerciţiul funcţiunei publice, cauzandu-i leziuni şi incapacitate de lucru pe un timp oarecare constitue delictul de ultragiu cu circumstanţa agravantă a ranirei, prevăzut de art. 186 c. p. Faptul că instanţa s'a servit în hotărîrea sa de termenul general de ultragiu iar nu de termenul de ultragiu cu rănire, deşi a aplicat articolul 186, nu poate viţia hotărarea. (Cas. II. 226/1901, B. p. 340).

2. — Deşi art. 186 c. p. prevede numai cazul când rănirile sunt c a u z a t e funcţionarului, însă el se aplică şi atunci când rănirile sunt cauzate unui simplu particular şi deci dacă moartea nu a urmat în cele 40 zile dela răniri faptul este un simplu delict prevăzut de art. 240 c. p. de competinţa instanţelor penale ordinare, cu toate că moartea a survenit mai târziu. A susţine contrariul ar fi a ţine judecata inculpatului în suspensie. (Cas. II, 43 1902, B. p. 70).

3. Dispoziţia art. 186 fiind specială numai la lovirile contra funcţionarului, loviri care au cauzat moartea, nu se poate aplicà şi în cazul art. 248 c. p., astfel că în acest caz inculpatul este responsabil chiar dacă moartea a survenit chiar după 40 zile. Acest motiv se poate propune direct la Curtea de casaţie de oareco este relativ la buna aplicare a legii. (Cas. II, 402 1902, B. p. 553).

4. Moartea unei persoane cauzate din lovituri, putând suverni după împrejurări mai curând sau mai târziu legiuitorul, bazându-se pe opiniunea în genere admisă în ştiinţă a pus în art. 186 c. p. principiul, că, nu se poate atribuì unuì inculpat care a săvârşit un delict de lovire decât moartea pacientului survenită în termen de 40 zile după lovituri. Că deşi acest principiu este edictat cu ocazia pedepsirei atacurilor urmate în contra unui funcţionar, nu se poate zice că el e aplicabil numai în acest caz special, căci calitatea de funcţionar dacă poate agravà o pedeapsă nu poate însă schimbà natura faptului care rămâne aceiaş; de unde urmează că, fiind nu o analogie, ci o ipoteză identică în art. 241 cu aceía din art. 186, urmează că regula înscrisă într'unul din aceste articole să fie comună în ambele cazuri;

Prin urmare, moartea unei persoane survenita după trecerea de 40 zile dela săvârşirea delictului de lovire asupra acelei persoane constitue nu o crimă, ci un delict de lovire de competinţa tribunalului a-l judecà în prima instanţă. (Cas. II. 124 903, B. p. 124).

A se mai vedeà, tot asupra art. 186 c. p. Cas. II, 1053 910, în *Curierul Judiciar*, No. 50 910, p. 248.

Doctrină și Jurisprudența Franceză

INDEX

1. Acest articol nu distinge daca violențele au fost exercitate cu sau fără premeditațiune. Ch. et Hèlie, III, p. 165.

2. Fiecare din circumstanțele agravante din art. 231, 232 și 233 trebue să facă obiectul unei chestiuni distincte. Dalloz 1852, 5, 172.

3.—Faptele prevăzute de art. 231 (186 rom.), 232 (187 rom.) și 233 (188 rom.) constitue circumstanțe agravante a delictelor din art. 228 (184 rom.) și 230 (185 rom.).

Când e vorba de circumstanțe agravante legiuitorul numai face nici o deosebire intre magistrați de o parte și ceilalți ofițeri ministeriali sau agenți ai forței publice de altă parte. Cand violențele sunt grave, legiuitorul a crezut necesar de a acorda la toate persoanele aceiași protecțiune. Ch. et Hélie, III, 994; Blanche, IV, 142.

4. Prima circumstanță agravantă există când violențele au cauzat vărsare de sânge, rănini sau maladie. Nu e necesar ca ranirile sa producă incapacitate de lucru. De asemenea. puțin importă dacă rănirile sunt sau nu grave. Ch. et Helie. III, 994.

5. A doua circumstanță agravantă rezultă din faptul când violențele au fost urmate de moarte în cele 40 zile urmatoare. Trebue însă să fie bine stabilit că moartea a survenit din cauza violențelor. Ch. et Hélie, III, 995.

6. O altă circumstanță agravantă este atunci cand lovirea s'a săvârșit cu precugetare sau pândire. A se vedea în privința acestui punct Ch. et Hélie, III, 1221; Blanche, IV, 484.

7. In fine, ultima circumstanță agravantă există când rănirea sau lovirea s'a urmat cu cuget de a omorî. Ch. et Hélie, III, 997.

Art. 187. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Chiar când niște asemenea atacuri nu vor fi cauzat vărsare de sânge. răniri sau boale, culpabilul se va pedepsì cu închisoare dela 3 până la 5 ani, și cu interdicțiunea pe timp mărginit, dacă lovirea s'a săvârșit cu precugetare sau prin pândire. (c. p. 27, 186, 189, 227, 228; p. fr. 232.

Art. 188. De s'a urmat lovirea ori rănirea, cu

[1] Vechiul art. 187. pedepseâ faptul cu recluziunea.

cuget de a omorî, asupra vreunuia din funcţionarii citaţi la art. 184 şi 185, în timp când aceştia se aflau în lucrare sau cu ocaziunea funcţiunii lor, culpabilul se va pedepsì cu munca silnică pe toată viaţa. (c. p. 3, 189, 225; p. fr. 233).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

Oricine loveşte ori răneşte cu cuget de a omora, pe vreunul din funcţionarii judecătoreşti în in sala şedinţelor unei Curţi sau unui tribunal, când aceştia se aflau în lucrare, sau cu ocaziunea funcţiunei lor, culpabilul se pedepseşte cu munca silnică pe toată viaţa.

Asemenea acte de violenţă săvârşite în audienţa Curţii de casaţie, sau a unei Curţi apelative, se judecă de aceste instanţe de îndată şi fără întrerupere, aplicandu-se pedeapsa prescrisă de lege, prin deciziune motivată, fără a se preocupà de celelalte persoane cari ar fi înlesnit săvârşirea crimei, persoane cari rămân a se urmărì şi judecà după dreptul comun. In asemenea caz, condamnarea nu se poate pronunţà decât cu unanimitate de voturi. (Cas. II, 1195/1904, B. p. 1463 şi *Curierul Judiciar*, No. 67 904, p. 564).

Art. 189.—Pedepsele prevăzute la art. 181, 182, 184, 186, 187 şi 188, se vor aplicà şi acelora cari vor insultà sau vor atacà pe un membru al Corpurilor legiuitoare, în localul adunării sau în curtea ei, pentru opiniunile emise de dânsul în sânul adunării. (c. p. 299).

SECŢIUNEA III

Refuz de serviciu datorit legalmente

Art. 190.— Orice comandant sau ofiţer de oştire, precum şi orice funcţionar ce are forţa publică, care, după legala cerere ce i se va face de către o autoritate civilă, nu va voì a întrebuinţà puterea ce are sub ordinele sale, se va pedepsì cu închisoarea dela 15 zile până la 2 luni, îndatorându-se a plătì şi pagubele ce vor fi rezultat din acest de-

lict. (pr. p. 3, 24, 101, 110, 399, 591 art. 83 leg. monop. tutun.; p. fr. 234).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

1. Elemente constitive ale delictului sunt:

1⁰) Calitatea aceluia căruia cererea este adresată; 2⁰) O cerere legală a autorității civile și al 3⁰) refuzul de a întrebuința forța publică. Ch. et Hélie, III, 1003; Blanche, 149.

2. Autoritățile civile cari au calitatea de a cere forța publică sunt, prefecții, subprefecții, Primarii, ajutoarele, etc. (a se vedea Ch. et Hélie III, 1003 și urm.; Blanche, IV, 152).

3. Ceeace constitue delictul art. 234 este refuzul comandantului forței publice de a se supune cererilor legale ce i-au fost adresate de autoritatea civilă. Simpla întarziere provenită dintr'o neglijență rămane în domeniul pedepselor disciplinare. Ch. et Hélie. III, 1003.

4. Art. 64 din decretul dela 1891 cere expres ca cererea să fie scrisă, iar nu verbală. O asemenea cerere scrisă este și necesară pentru că numai ea constitue o adevarată punere în întârziere, care nu lasă nici o indoială asupra existenței legale a cererei.

O excepțiune se poate admite în cazul cand cererea este adresata forței armate de către un purtător al unui mandat de arestare. Blanche, IV, 153.

Art. 191. Acela care, cu voință, se va pune în stare de a nu fi propriu pentru serviciul militar, prin ciuntiri sau alte mutilațiuni făcute de sine sau prin altul, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 3.

Aceași pedeapsă se va aplicà și aceluia care va pune pe un individ. după cererea lui, în stare de a nu fi propriu serviciului militar. (p. pr. § 113.

Art. 192.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Martorii și jurații. în materie penală, cari, sub un pretext neadevărat, nu vor veni la chemarea ce li se va face, se vor puteà osàndi, pe lângă amenzile ce li se vor pronunța pentru nevenirea lor, și la o închisoare dela

[1]) Minimum închisorii din vechiul art. 192 era de 6 zile.

15 zile până la 2 luni. (pr. p. 77, 83, 155, 287, 288, 329, 378; p. fr. 236).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

1. Dispozițiunile acestui articol nu sunt aplicabile experților. Ch. et Hélie, III, 1009. Dar sunt aplicabile martorilor citați la judele de instrucție. Mangin, Just. crim., No. 110.

2. Martorii cari nu se prezintă în urma citațiunei, și cari arată o scuză recunoscuta falsă, trebue cumulativ condamnați la amendă și la închisoare. Blanche, IV No. 160.

3. Iar dacă un jurat se prezintă în urma citațiunei, și invoaca o scuză recunoscută falsă, nu poate fi supus decat la pedeapsa prescrisă de art. 236; el nu poate fi condamnat la amendă pentru că s'a prezentat. Ch. et Hélie, III, 1008.

Art. 193.— *(Leg. 17 Februarie 74* [1]*).* Se consideră cá un serviciu datorit legalmente, și se va pedepsi cu o amendă de 20 lei [2]) pentru fie-care zi de întârziere:

1. Girantul, sau, în lipsa lui, editorul unei scrieri periodice care nu va publica răspunsul ori cărei persoane citate direct sau indirect în acea publicațiune, cel mai târziu, în primul număr care va apărea după 60 ore din ora în care acel răspuns va fi fost depus la redacțiune sau administrațiune.

Dacă răspunsul conține un număr de litere mai mare decât de 2 ori numărul literilor din articolul provocator, autorul va trebuì să plătească excedentul, de o dată cu depunerea, după prețul însemnat în publicațiunea pentru anunțuri.

Depunerea răspunsului se probează prin chitanță sau prin proces-verbal dresat de un portărel.

2. Girantul, sau, în lipsă de girant, editorul veri cărei foi periodice, care nu va publicà în capul

[1]) Acest art. 193 este adaugat prin legea din 17 Februarie 1874, iar vechiu art. 193 și 194 formează acum art. 194.

[2]) Acești lei, nu pot fi decât lei noui monetă în vigoare când s'a adaugat acest art. 193.

celui d'întâiu număr sentinţa prin care o persoană va fi fost condamnată pentru un delict de presă comis prin acea publicaţiune.

3. Girantul, sau, în lipsă de girant, editorul veri cărei foi periodice, care nu va publicà în capul primului număr comunicatele oficiale destinate a îndreptà faptele eronate produse de acea publicaţiune.

Prin editor, se înţelege tipograful sau litograful când nu se află alt editor cunoscut. (const. 24; legea presei 37, 43, 55).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

Legiuitorul penal, prin nici o dispoziţiune nu a calificat delictele de presă, ci s'a mărginit, prin art. 24 din constituţiune, a stabilì competinţa curţilor cu juraţi pentru delictele de presă. Prin urmare, singurul criteriu pentru a distinge delictele ordinare de delictele numite de presă, este de a cerceta dacă delictul în chestiune s'a comis prin presă sau nu; dacă presa şi anume cutare ziar este cel ce se judecă, sau un individ pentru fapte personale lui; dacă cutare ziarist sau girant al unui ziar este tradus înaintea justiţiei, ca reprezentant responsabil al ziarului său, fie acea imputaţiune un refuz de serviciu datorit legalmente, fie o calomnie fie orice alt delict, sau dacă este tradus pentru fapte ale sale proprii, independent de procedările sau de interesele ziarului său. In specia de refuz de a se publica răspunsul persoanei citate în ziar, a pune chestiunea este a o rezolvà, căci este constant şi evident că publicarea comunicatului refuzat, urma a se face prin înserarea acelui comunicat în ziar; ziarul deci este tradus naintea justiţiei în persoana girantului său responsabil în această calitate pentru un refuz de serviciu datorit după lege; dacă culpabilitatea s'ar constatà, ziarul va fi constrâns, contra vederilor şi aprecierilor sale, poate cu vătămarea intereselor sale morale sau materiale, a face înserarea ce i se cere; ce este mai mult, presa este evident interesată în afaceri care concern înserarea sau refuzul comunicatelor şi modul de a procede în asemenea afaceri, iar girantul este interesat în chestiune exclusiv în calitatea sa de reprezentant responsabil al ziarului, şi faptul ce i se impută fiind relativ la ziarul său, el are evident drept la garanţiile ce legiuitorul a voit să dea redactorilor şi giranţilor de ziare, întrucât priveşte diversele delicte ce ei pot comite în asemenea calitate prin fapte relative la ziarul lor, fie acele delicte prevăzute

sub orice rubrică sau calificațiune specială în codul penal. Prin urmare, argumentul ce s'ar invoca că delictul în chestiune, aflânduse sub rubrica capitolului IV rezistențe, nesupunere... , ar urma să se judece de tribunalele corecționale, nu este admisibil, de oarece sub aceeași rubrică se găsesc diferite delicte, precum cele prevăzute de art. 181 și 182 care incontestabil sunt de jurisdicțiunea curții cu jurați, de câteori se comit prin presă. Pe cât timp dar in legislațiunea penală sunt delicte care constau în refuzul îndeplinirei unor fapte, delicte penate și unele și altele după gravitatea lor fără alta distincțiune, nu este nici o rațiune de a distinge acolo unde legiuitorul n'a distins, și ar fi arbitrar a susține că presa nu se poate face culpabilă de un delict de refuz ilegal de serviciu datorit când, ce este mai mult, delictul în chestiune, după natura sa chiar, nu se poate comite decat prin presă și de către un ziar. Apoi, nu se poate susține cât de puțin, că inserarea unui comunicat într'un ziar periodic, ar fi prescripțiunea unui act în îndeplinirea sau neîndeplinirea căruia n'ar fi loc la apreciare de culpabilitate alta decât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul constând numai într'o abatere de la o măsură reglementară, căci aceste abateri și aceste prescripțiuni ce concern presa, sunt strâns legate cu interesele presei, fie interese de principiu, de demnitate a unui ziar, sau fie interese pur materiale, când exemplu un comunicat ar fi vexator, ar tinde în timp inoportun a cuprinde tot spațiul unei foi și alte asemenea cazuri. Cu un cuvant, odată ce refuzul unui serviciu impus de lege, constitue un delict după legea penală și fiind constant că nu este delict fără imputabilitate și fără culpabilitate, cine zice culpabilitate zice apreciere, cumpănire de fapte și de circumstanțe. Astfel fiind, legiuitorul n'a sustras nicaeri aprecierea faptelor, in specia care ne ocupă, dela jurisdicțiunea ordinară, care in materie de delict de presă este aceea a juraților. Pe lângă acestea, faptul în chestiune este relativ la limitele în care se pot exercită libertatea presei, de oarece ar putea fi cazuri în care inserarea unui comunicat ar fi pe nedrept vătămătoare intereselor morale sau materiale ale unui ziar, cazuri pe care are să le aprecieze judecătorul legal al delictului, fie acel delict comiterea unui fapt ilegal, fie refuzul unui serviciu impus de legiuitor sub sancțiune de pedeapsă, și prin urmare, juriul singur poate fi competinte a se pronunța, după constituțiune, in asemenea materie. Și sancțiunea de 20 lei pe fiecare zi de întârziere, prescrisă de art. 193 al. III c. p., este o adevărată pedeapsă, de oarece este prescrisă de codul penal și, ce este mai mult, această amendă se poate transforma chiar în închisoare, conform art. 28 c.

p. Astfel fiind, faptul în chestiune nu este de competinţa instanţelor corecţionale. (C. Buc. III, 193 din 24 Februarie 78 Dreptul 32 din 79).

SECŢIUNEA IV

Despre scăparea arestanţilor şi despre ascunderea criminalilor

Art. 194. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Se va pedepsi cu închisoare dela 15 zile până la 2 ani acela care, cu voinţă, înlesneşte sau încearcă a înlesnì scăparea, sau a face a se scăpà un arestant care se află pus într'o închisoare sau sub paza forţei armate, a funcţionarului ori a agentului însărcinat de a-l conduce ori de al priveghià. (p. pr. § 94).

Când un arestant va scăpà păzitorul sau conducătorul, care va fi cauzà voluntară a acestei scăpări, se va pedepsì cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani. (p. pr. § 95, al. I).

Dacă va fi numai neglijenţă, pedeapsa va fi închisoarea dela 15 zile până la 1 an. (art. 209 cod. just. milit.; p. pr. § 95, al. II).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Art. 194 c. p. prevede şi pedepseşte două diferite cauze: 1° când o terţie persoană, care nu este însărcinată cu paza arestatului, cu voinţă înlesneşte, sau chiar încearcă numai a înlesnì scăparea unui arestat care se află pus sub paza forţei armate, etc.; 2° când păzitorul sau conductorul este acela chiar care a contribuit la scăparea arestatului. In acest din urmă caz, fiind vorba de un delict comis de un individ care are sarcina legală de a păzì sau a conduce pe un arestat, legiuitorul, în vederea gravităţei faptului şi pentru a face mai rare scăpările, pedepseşte pe păzitor cu o pedeapsă în adevăr mai mai mică, nu numai când a existat din partea sa rea voinţă, dar chiar când scăparea arestatului a avut loc din neglijenţa păzitorului. (Cas. II, 275 din 31 Iul. 79. B. p. 599).

2. — Călăraşul cu schimbul din armata teritorială, este jus-

[1]) Acest art. 194 este format din vechile art. 193 şi 194, cu diferinţa că minimum închisorii de 15 zile cum este acum în primul aliniat, erà în vechiul art. 193 de 14 zile.

tiţiabil de tribunalele militare pentru faptul că a scapat din paza sa pe un arestant ce i s'a încredinţat pe când se afla în activitate de serviciu. (Cas. II, 205 91, B. p. 633).

3. Din termenii generali în cari este conceput şi redactat art. 194 din codul penal, rezultă că prin arestant legea înţelege orice individ pus sub pază, fie că acel individ ar fi arestat pentru veriun delict comis pe teritoriul ţărei şi care ar atrage dupa sine o pedeapsă prevăzută de legile române, fie că ar fi fost arestat şi ţinut sub pază dupa cererea de extrădare a unui Stat strein, pentru veriun delict sau crimă de drept comun comisă pe teritoriul acelui Stat. Aşa dar, se face culpabil delictul prevăzut de citatul articol acela care a înlesnit scăparea unui arestant destinat a fi extrădat după cererea unui Stat strain pentru crimă de drept comun. (Cas. II, 570 din 5 D-brie 1994, B. p. 1267).

4. Directorul unui penitenciar nu poate fi răspunzător de evadarea arestantului, chiar dăcă se dovedeşte abateri grave de la datoriile sale; art. 194 c. pen. nu are în vedere decât pe pazitorul sau gardianul arestanţilor, cu cari directorul un poate fi asimilat. (C. B. III, 6 Februarie 1895, Dreptul No. 26, p. 214).

5. Art. 194 din codul penal pedepseşte în genere şi fără deosebire pe oricine din a cărui neglijenţă va scăpà un arestat ce erà pus într'o închisoare sau sub paza forţei armate.

Prin urmare, este culpabil de acest delict gardianul căruia i se încredinţase paza unui condamnat care a reuşit să scape din lipsa de supraveghere a gardianului. (Cas. II, 2390 907, p. 1907).

Asupra delictului de scăpare de arestanţi, prevăzut de art. 194 c. p., a se vedeà şi Trib. Putna s. I. 40 910 cu nota critică a savantului profesor de drept penal d-l *I. Tanoviceanu*. în *Curierul Judiciar*, No. 40/910, p. 352-354.

Art. 195. Arestaţii cari, prin atrupamente sau însoţire, vor fi scăpat dintr'o închisoare, prin întrebuinţare de violenţă sau de rezistenţă în contra custozilor (păzitorilor), sau aceia cari vor fi silit pe aceştia ca să facă niscaiva acte sau să-i poprească de a le face, precum asemenea şi aceia cari vor fi participat la o asemenea nesupunere, se vor pedepsì cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani.

Acei cari se vor fi încercat a face vreuna din infracţiunile prevăzute în acest articol, fără însă a

isbutì, se vor pedepsì totd'auna cu minimum închisorii prevăzute mai sus.

Pedeapsa prevăzută mai sus se va pronunţà contra arestanţilor, peste pedeapsa pentru care erau condamnaţi, şi se va executà după împlinirea acestei pedepse. sau după pronunţarea sentinţei definitive de achitare sau de absoluţiune, fără prejudiciul de alte pedepse mai grele ce li s'ar cuvenì, pentru alte crime sau delicte ce vor fi comis prin violenţele întrebuinţate de dânşii cu ocaziunea scăpărei lor. (c. p. 39, 44, 178, 196 p. fr. § 96).

Art. 196. Dacă scăparea, prin spargere ori cu mijloace silnice, s'a înlesnit prin dare de arme. paznicul şi conducătorul, cari se vor fi împărtăşit la aceasta, se vor pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit; iar ceilalţi cu reclusiunea. (c. p. 7, 91; art. 209 cod. just. milit.; p. fr. 243).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1.—Arme se consideră toate obiectele enumărate în art. 101 (91 rom.). Blanche, IV, No. 190. *Contrà:* Garraud. IV, 25 sau ed. II, IV, 1369.

2. — Ch. et Hélie, susţin că art. 243 (196 rom.) este aplicabil în cazul când deţinutul purtà arme în momentul evadărei, chiar dacă nu s'a servit de ele pentru a rănì sau lovì.

Legea distinge evadarea simplă de evadarea cu violenţe sau spargerea închisorei. Deţinutul nu este pedepsit pentru evadarea simplă. Dacă el fuge pentru că a fost rău păzit nu comite nici un delict. Deţinutul însă devine pedepsibil dacă întrebuinţează violenţe contra păzitorilor sau dacă sparge închisoarea pentru a evadà. Garraud, IV, 10 sau ed. II, IV, 1354.

3.—Unii criminalişti susţin că crima nu este săvârşită decât dacă evadarea a fost operată cu ajutorul armelor sau instrumentelor furnizate, şi dacă deţinutul a făcut uz de ele. Ch. et Hélie, admite însă că art. 243. va fi aplicabil dacă deţinutul purtà arme în momentul evadarei, fără însă a se servì de ele pentru a rănì sau lovì. Ch. et Hélie, III, 1039.

4. Gardienii cari transmit arma deţinuţilor pentru a favorizà evadarea sunt desigur pedepsiţi cu pedepsele din art. 243. Mare parte din autori cred, că art. 241 este asemenea aplicabil acestor gardieni, dacă ei

furnizează simple instrumente de evadare. In adevăr, acest din urmă text (241) nu-i vizează în mod expres, dar când zice: *cei ce favorizeaza evadarea*, expresiunea este generală, care coprinde nu numai pe terţiile persoane, ci şi pe gardieni. Blanche, IV, 186.

5. Tentativa de evadare cu violenţe sau spargerea închisorei, de către deţinut, constitue un început de execuţiune şi se pedepseşte. Când însă deţinutul încetează de bună voe proectul şi lucrarea sa de evadare, faptul încetează de a se pedepsì Ch. et Hélie, III, 1014; Garraud, ed. II, IV, 1362.

Art. 197. — *(Leg. 17 Febr. 74 [1])*. Aceia cari vor fi ascuns, ori vor fi miilocit a se ascunde persoane pe care le cunoşteau de săvârşitoare de crime, se vor pedepsì cu închisoare dela 1 lună la 1 an.

Iar dacă ascunderea, sau mijlocirea de ascundere, se va fi făcut pentru a-şi împarte folos, pedeapsa va fi de 2 ani închisoare. Vor fi însă apăraţi de osânda coprinsă într'acest articol, rudele de sus şi de jos, soţul sau soţia, şi chiar de vor fi despărţiţi, fraţii şi surorile culpabililor celor ascunşi, şi afinii până la aceeaşi spiţă. (c. p. 52, 59; art. 209 cod. just. milit.; p. fr. 248).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

INDEX

1.—Pentru aplicarea acestui articol nu este necesar ca culpabilitatea prevenitului sa fie legalmente recunoscută. Blanche IV, No. 204; Contra Ch. et Hélie, III, p. 214.

2. Nu este suficient, pentru a constituì ascunderea unui prevenit, de a-i procura mijloace de a se sustrage dela justiţie, ci de a'i da un azil sau un refugiu criminalului. Ch. et Hélie, III, 1042; Dalloz, 1867, 1. 457. (vezi asemenea Garraud, IV, 29 sau ed. II, IV, 1373).

3 Prin o deciziune din 1

[1]) Pedeapsa prescrisă de vechiul art. 197 la al doilea al său aliniat erà maximum închisorii.

Maiu 1897 (Dalloz 1898, 1, 253) Curtea de casaţie fr. a revenit asupra deciziunei din 1867, şi a decis că prin ascunderea despre cari vorbeşte art. 248, nu se poate înţelege decât un azil dat criminalului sau de acte cari au de obiect de a'l pune la adăpost de acţiunea justiţiei.

4.—Delictul de ascundere, nu implică neapărat clandestinitatea actelor cari 'l constitue. Dalloz 1898, 1, 287

5. Chestiunea de a se şti dacă art. 248 pedepseşte ascunderea nu numai a persoanelor condamnate definitiv pentru crime, dar şi pe cele cari erau numai urmărite, este delicată, şi jurisprudenţa, asupra acestui punct a dat deciziuni contrazicătoare. Prima opinie este că legea nu pedepseşte decât ascunderea condamnaţilor, căci atât timp cât un individ nu e definitiv condamnat, nu se poate zice că el a săvarşit o crimă. Dalloz, Evasion. 1860; Ch. et Hélie. III, 1041.

6. In general, însă, s'a decis că ascunderea este pedepsita când persoana ascunsă a făcut obiectul unei inculpaţiuni de crimă. Legea a voit a pedepsi prin art. 248 atât pe acuzaţii preveniţi cât şi pe condamnaţi Dalloz supl. Evasion 1879; Garraud, IV. 29 b. sau ed. II, IV, 1373 b.

7.—Delictul art. 248 este un delict intenţional. Acest articol nu cere însă o cunoştinţă precisă de ce natură a fost crima săvârşită şi care era pedeapsa ce atrăgea acea crimă. Este destul ca ascunzătorul să ştie personal că ascunsul a săvâşit o crimă pedepsită cu pedeapsa corporală. Dalloz 1898, 1, 287.

SECŢIUNEA V.

Despre spargerea sigiliilor şi luarea actelor sau lucrurilor aflate în depozite publice.

Art. 198. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Când sigiliele. puse din ordinul unei dregătorii administrative sau judecătoreşti, se vor sparge din neîngrijirea custozilor, atunci aceşti custozi se vor pedepsi cu închisoare dela 15 zile până la 4 luni. (p. fr. 249).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Art. 249 cere ca peceţiile să fie puse fie din ordinul guvernului, fie în urma unei ordonanţe a justiţiei. Această dispoziţiune este comună la toate ruperile de sigilii. Blanche, IV, 212; Ch. et Hélie, III, 1046; Dalloz, Scellés 154.

2. Ruperea de sigilii cu voinţă şi intenţionată este pe-

[1]) Minimum închisorii din vechiul art. 198 erà de 6 zile.

depsită, fie că ea a fost săvârşita de custode, fie de către alte persoane, dar pedeapsa este mai aspră pentru custode. Legea pedepseşte încă pe custodile neglijent. Insărcinat a veghea la conservarea sigiliilor, este penalmente responsabil dacă nu şi-a ındeplinit d a t o r i a. Dar această responsabilitate nu rezultă din simplul fapt al ruperei sigiliilor, ci neglijenţa trebue dovedită. Ch. et Hélie, III, 1045 ; Garraud, IV, 36, sau ed. II, IV, 1380.

3. — Sustragerea unui obiect pus sub sigilii, nu constitue delictul prevăzut de art. 249 când acel obiect a fost sustras lăsând sigiliile intacte ; acest fapt poate constitui un furt. Dalloz, 1847, 4, 435.

4. — Se consideră ca puse cu ordonanţa justiţiei peceţiile puse după cererea unui executor testamentar, şi în urma unei ordonanţe a judelui de pace, care prevede transportarea sa la localitate spre a procede la punerea sigiliilor. Dalloz 1899, I, 128.

Art. 199. — Dacă spargerea sigilielor se va face la hârtii şi lucruri ale unei persoane, care, sau va fi sub pâră de crima supusă la pedeapsa muncei silnice, sau se va fi osândit la această pedeapsă, neîngrijitorul custode se va osândì la închisoare dela 3 luni până la 1 an. (c. p. 200 ; p. fr. 250).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

1. Pedeapsa ruperei sigiliilor este agravată pentru gardieni sau pentru terţiile persoane, în cazul când peceţiile erau puse asupra hârtiilor şi efectelor unui individ prevenit sau acuzat de o crimă care ar atrage pedeapsa cu moartea, munca silnică pe viaţă sau deportaţiunea.

Agravarea rezultând din articolul 250 trebue însă mărginită în termeni expreşi ai legei ; ea nu poate fi întinsă şi asupra obiectelor puse sub sigilii în cursul unei proceduri urmat[ă] contra unui individ acuzat de o crimă ce atrage pedeapsa muncei silnice pe viaţă, dacă aceste obiecte nu aparţineau individului prevenit sau condamnat. Dalloz, repertoir. Bris de Scellés No. 20.

2.—Din principiul că ruperea sigiliilor este pededsită pentru a asigurà respectul autorităţei publice, urmează că acest delict există, chiar când nu există nici un prejudiciu pentru particulari. Dalloz, Scellés, 155.

Art. 200. — *(Legea din 5 Mai 1895)*. Acela care, intradins va sparge sigiliile puse pe hârtii sau pe

lucruri despre care se vorbeşte în articolul precedent, ori va fi complice la spargerea peceţiilor, se va pedepsì cu doi ani închisoare; iar de va fi însuş custodele, pedeapsa va fi maximul închisorei.

Cu aceiaş pedeapsă de 2 ani închisoare se va pedepsì debitorul urmărit, care cu ştiinţa va fi desfiinţat sau va fi pus la o parte, sau va fi sustras, sau va fi cercat să desfiinţeze ori să pună la o parte, ori să sustragă fie prin spargere de sigilii, fie fără spargere de sigilii, lucrurile sale sechestrate, când sunt date în paza altuia.

Dispoziţiunile art. 307 din codul penal, nu se vor aplică în cazul acesta. (P. 330 pr. p. 418, p. fr. 251)

Doctrină şi Jurisprudenţa Româna

1. — Pentru ca un inculpat să fie pasibil de penalitatea prevăzută de art. 200 din codul penal pentru spargere de sigilii şi sustragere de lucruri sechestrate, se cere ca lucrurile suquestrate şi cari s'au sustras să fi fost date în paza altuia, iar nu în paza aceluia care săvârşeşte delictul, căci dacă lucrurile fuseseră date chiar în paza celui ce le-a sustras, atunci el se face pasibil de pedeapsa prevăzută de art. 330 din c. penal. (Cas. II, 277 99, Bul. pag. 450).

2. Achitarea sumei pentru care o persoană fusese sechestrată, posterior comiterei faptului ruperei sigiliilor ce se puseseră pe obiectele sechestrate, nu înlătură intenţiunea doloasă a deliquentului în faptul săvârşit şi, deci, nu poate stinge acţiunea publică.

Această achitare a sumei nu-l poate apără decât de despăgubirile civile. (Cas. II, 781 99, B. p. 1310.

3. Cand se constată că înstreinarea obiectelor sechestrate s'a făcut de inculpat cu intenţia de a prejudiţia pe Stat şi când acest element este constatat, faptul depunerii banilor în cursul urmăririi şi judecaţii delictului nu înlătură elementul prejudiţiului, care erà constatat în momentul comiterei faptului. (Cas. II, 736 904, B. p. 1062.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

1. In regulă generală, tentativa de rupere de sigilii nu este pedepsită afară de cazul prevăzut de art. 251 (200 rom.) Garraud, IV, 36, in fine, sau ed. II, IV, 1380.

2. Legea pedepseşte pe custozii negligenţi. Insărcinaţi

a veghià la conservarea sigiliilor aplicate ei sunt penalicește respunzători dacă nu-și îndeplinesc datoria. Dar această responsabilitate nu rezultă din singurul fapt că sigiliile ce erau în paza sa, au fost rupte, ci trebue dovedită greșala sau neglijența custodelui. Prin urmare trebue ca judecătorii să aiba grije de a specificà faptele din cari deduc proba neglijenței... Dacă nu o face, Curtea de casație e pusă în imposibilitate de a controlà calificarea delictului. Ch. et Hélie, III, 1045; Garraud, IV, 36, sau ed. II, IV. 1380.

Art. 201. — Pentru orice altfel de spargere de sigilii, culpabilii se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an, și de va fi însuși custodele, pedeapsa va fi închisoarea dela 6 luni până la 1 an și jumătate. (p. fr. 252).

Doctrină și Jurisprudență Română

Arendașul care s'a obligat de a plăti direct creditului rural ratele imprumutului de care este afectata moșia ce ține în arendă, devine culpabil de delictul prevăzut și pedepsit de art. 201 din codul penal când sustrage de pe moșie și vinde din productele sequestrate de Credit, știind că sunt sequestrate. (Cas. II, 636 900. B. p. 927).

Art. 202.—Orice furt săvârșit prin spargere de sigilii se va pedepsì ca și furtul săvârșit cu spargere. (c. p. 310; p. fr. 253).

Doctrina și Jurisprudență Franceză

1. Articolul 253 (202 rom.) dispune în mod expres că, orice furt savârșit prin rupere de sigilii se pedepsește ca un furt cu efracție. In acest caz ruperea sigiliilor, devine o circumstanță agravantă. Ch. et Hélie, III, 1049; Blanche, IV, 213.

2 Efracțiunea se consideră interioară sau exterioară. Este interioară atunci când pecețiile au fost aplicate asupra mobilelor cari garniseau un apartament: este exterioară dacă ele au fost aplicate asupra ușei de intrare a apartamentului sau casei în care sustracțiunea s'a săvârșit. Dalloz repert. Bris de scellés, 27.

Art. 203. — La întâmplare de sustracțiune, as-

cundere, și desființare de înscrisuri, de lucrări sau de procedură criminală, sau de alte hârtii, registre, acte și lucruri puse în archivă, în cancelarii, ori în alte depozite publice, sau date în pastrarea unui funcționar public, pedepsele vor fi, pentru grefieri, portărei, arhivari, registratori sau alți depozitari, cari nu au avut cuviincioasa îngrijire, închisoarea dela 1 lună până la 1 an, și o amendă dela 150 până la 500 lei [1]). (c. p. 204, 399; p. fr. 254).

A se observà Doctrina și Jurisprudența de sub art. 200

Doctrina și Jurisprudența Româna

1. Notarii primariilor fiind păstrători direcți ai hârtiilor și obiectelor depuse la primariile unde funcționează, urmează ca dânșii sunt responsabili de sustracțiunile unor asemenea hartii sau obiecte, și supuși pedepselor prevăzute de art. 203 și 204 c. pen. (Cas. II, 470 93, B. p. 919).

2. Intenția și prejudițiul există în delictul de sustragere de acte din depozite publice, prin simplul fapt al sustragerii actului, în mod fraudulos, dintr'un depozit public și fără știrea depozitarului. (Cas. II, 277 902, B. p. 426).

3. Perceptorul fiscal fiind depozitar al registrelor lui încredințate, instanța de fond dă o bună interpretare art. 203 din Codul penal, când condamnă pe un percepor pentru faptul ca din lipsă de îngrijire a pierdut mai multe registre de chitanțe ce i se încredințase de Stat pentru îndeplinirea funcțiunii date. (Cas. II, 2369 din 7 Sept. 909, nepublicată și *Curierul Judiciar*, No. 69 909, p. 559).

A se mai vedeà asupra delictului prevazut de art. 203 c. p. Trib. Ilfov, s. III. 139 909, in *Curierul Judiciar* No. 23 909. p. 181.

Doctrină și Jurisprudența Franceza

INDEX

1. După art. 254 (203 rom.), lucrurile sustrase, distruse sau ridicate, trebue să fie piese, proceduri criminale, sau alte hartii,

1) Conform art. 399 al. II. c. p., amenda aplicabila în speța este dela 150 500 lei noi.

egistre, acte sau lucruri. Pare ca legea nu ar fi vizat decat acte și titluri. Dar cuvântul *effets* care termina această enumerațiune, fiind prea vaga jurisprudența a decis că intră în cercul obiectelor protejate prin acest articol toate lucrurile așezate într'un depozit public, ca și obiectele mobiliare. Blanche, IV, 217 și 218; Ch. et Hélie, III. 1051.

2. După unii autori, Curtea de casație a judecat ca cabinetul unui jude de instrucțiune, nu poate fi considerat ca un depozit public. Garraud, IV, 40 nota 9 sau ed. II, IV, 1384, nota 12.

3. Chestiunea de a se ști daca un depozit poate fi considerat ca un depozit public, și daca inculpatul are calitatea de depozitar public, sunt chestiuni de drept, iar nu de fapt. Blanche, IV, 223. Garraud, IV, 43, sau ed. II IV. 1387.

4. Articolul 254 și 255 (203 și 204 rom.) prevede și pedepsește sustragerea și distrugerea înscrisurilor așezate într'un depozit public. Dacă aceste dispozițiuni nu există, asemenea sustracțiuni sau distrugeri nu rămaneau nepedepsite. Savarșite intențional, ele se pedepseau ca furt sau abuz de încredere. Circumstanța ca lucrul sustras sau distrus se găsește într'un depozit public imprimă faptului un caracter particular care explică și justifica derogațiunea dela dreptul comun. Legiuitorul a considerat că depozitul public este un azil sfant și că toate sustragerile săvarșite sunt violațiuni a le garanției sociale. un atentat adus autorității care a instituit depozitul. Blanche, IV. 215; Ch. et Hélie, III, 1050; Garraud, IV. 39, sau ed. II, IV, 1383.

5. Furtul obiectelor conținute în arhive, grefe sau depozite publice. nu se pedepsește de articolul 254 și 255 (203 și 204 rom.) decat atunci cand ele se găseau depuse într'un scop analog destinațiunei acelui depozit public. Prin urmare, dispozițiile acestor articole nu sunt aplicabile furtului unui obiect servind la mobilarea localului. Dalloz, *abuz de încredere*, 143.

6. Calitatea de depozitar public a autorului sustragerei, constitue o circumstanță agravanta a delictului art. 254 (203 rom.) și 255. Garraud, IV, 43, sau ed. II, IV, 1387.

Art. 204.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Cel ce va fi culpabil de sustracțiuni, ascunderi sau desființări de hârtii, ori lucruri menționate în articolul precedent, se va pedepsi cu 2 ani închisoare; iar dacă culpabilul va fi însuși depozitarul. pedeapsa va fi ma-

[1]) Vechiul art. 204 pedepsea faptul prevazut în primul aliniat cu maximum închisorii, iar pe depozitar 'l pedepsea cu recluziunea.

ximum închisorii. (c. p. 140, 203, 323, 338, 673; p. fr. 255).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză de sub art. 203

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

Se face pasibil de penalitatea prevăzută de art. 204 c. penal un funcţionar al căilor ferate care, însărcinat cu recepţionarea biletelor de drum internaţionale dela conductorii de trenuri, în loc de a preda acele bilete biroului de control le deturnează dela acea destinaţie vanzandule la alţi în propriul său folos. (Cas. II, 760 din 7 Martie 1911).

Art. 205.—*(Legea 17 Februarie 74* [1]*).* Dacă spargerea sigiliilor, sustragerea, ascunderea sau desfiinţarea hârtiilor s'a săvârşit, prin violenţă, în contra vreunei persoane, pedeapsa va fi, pentru orice persoană, maximum închisorii, fără prejudiciu însă de alte pedepse şi mai grele, la care a putut da loc natura violenţelor sau a crimelor ce se vor fi săvârşit. (c. p. 8, 200, 201, 204; p. fr. 256).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Acest articol stabileşte o circumstanţă agravantă a delictelor din art. 254 şi 255 (203 şi 204 rom.). Legea nu distinge aci, dacă faptele au fost săvârşite de gardieni sau de alte persoane, nici dacă peceţiile au fost puse asupra unor obiecte oarecari, sau asupra hârtiilor sau efectelor unui inculpat al cărui fapt atrage o pedeapsă perpetuă. Ch. et Hélie, III, 1055.

2. De asemenea, legea nu defineşte violenţele cari formează circumstanţa agravantă. Dar pedepsele extrem de grave ce prevede, lasă a se înţelege că violenţele trebue să prezinte o reală gravitate. Dalloz. Abuz de conf. 146.

SECŢIUNEA VI

Despre degradarea monumentelor publice

Art. 206. Vericine va fi distrus, dărâmat, ciuntit sau degradat, în totul sau în parte, monu-

[1]) Vechiul art. 205 pedepseà acest fapt cu recluziunea.

mente, statue şi alte lucruri, cari servesc spre folosul ori podoaba publică, şi sunt făcute de către autoritatea publică sau cu voia ei, se va pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an. şi cu amendă dela 50 până la 250 lei[1]. (c. p. 352, 353, 365; p. fr. 257).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Monumentele pe cari art. 257 (206 rom.) le ea sub protecţiunea sa sunt lucrari de arhitectură şi de sculptură făcute pentru a conservà memoria oamenilor iluştri şi evenimentele mari. Blanche. IV, No. 229.

2. — Degradaţiunea chiar cu voinţa a monumentelor ridicate de către particulari fără autorizaţiune, nu intră în termenii acestui articol. Ch. et Hélie, III, p. 238.

3. Art. 257 protejază deopotrivă felinarele şi orice alte obiecte de acest gen destinate utilităţei publice, aşezate de catre autoritatea publică sau cu autorizaţia sa. Blanche, IV, No. 227.

4. Art. 257 (206 rom.) se aplică aceluia care distruge un drapel naţional arborat cu ocaziunea unei sărbători naţionale. Dalloz. 1886, 1, 140 şi 1884, 1. 210.

5. Prevenitul urmărit pentru degradaţiunea unor monumente va puteà câte odată să se prevaleze de un drept de proprietate. Presupunand că acest drept a fost dovedit, delictul dispare, pentru că autorul nu a făcut decat să uzeze de un *jus abutendi* ce-i aparţinea. In asemenea caz. această excepţiune constitue o chestiune prejudicială de competinţa exclusivă a tribunalelor civile. Dalloz, Quest. prej. 140.

6.—Delictul art. 257 (206 rom.) este intenţional; el nu este constituit, dacă distrugerea sau degradarea obiectului protejat de această dispoziţiune a legei n'a fost săvârşit decat prin o simplă greşală, sau imprudenţă. Dalloz, repert. Degradation de de mon. 12.

7. Hotărîrea care pronunţă o condamnaţiune pentru delictul art. 257, (206 rom.) trebue neapărat să constate existenţa fiecărui element al delictului,

---

[1]) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabila în speţă este dela 50 250 lei noui.

spre a putea permite Curţii de casaţie de a exercità controlul său. Cas. fr., 3 N-brie 1898. (Dalloz, 1899, 1, 264).

SECŢIUNEA VII

Usurpare de titluri sau funcţiuni publice

Art. 207.—Oricare, fără cădere, se va amestecă în funcţiuni administrative, judecătoreşti, ori ostăşeşti, ori municipale, sau va face acte ale unei dintr'aceste funcţiuni, se va pedepsì cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani, fără prejudiciul pedepsei de plăsmuire, dacă actul poartă caracterul acestei crime. (c. p. 83, 108—111, 125, 163, 164; art. 30 leg. burselor; p. fr. 258).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. După dispoziţiunile art. 88 din legea burselor, mijlocitorii de mărfuri sunt supuşi la aceleaşi regule prevăzute de art. 30 pentru mijlocitorii de schimb; şi prin art. 30 se dispune că cei ce 'şi vor însuşi dreptul de mijlocitori de schimb fără drept, sau vor săvârşi operaţiuni de atribuţiunile mijlocitorilor de schimb, se vor pedepsì ca uzurpatori de titluri şi funcţiuni. In faţa acestor texte din legea burselor, rezultă în modul cel mai clar că mijlocitorii de mărfuri sunt asimilaţi întru toate cu agenţii de schimb; de unde rezultă că atât sarcinile cât şi drepturile, responsabilitatea cât şi garanţiile, le sunt comune, şi în consecinţă art. 207 c. p. este aplicabil atât în materia agenţilor de schimb cât şi în acea a agenţilor de mărfuri. Această consecinţă directă şi expresă prin ultimul aliniat al art. 88 nu poate fi înlăturată prin argumentul că cuvântul regule nu s'ar referă decât la ţinerea registrelor, carnetelor, comptabilităţii şi procedurei, de oarece în primul aliniat se vorbeşte de toate acestea iar ultimul aliniat se referă mai cu seamă la penalitate, mijloace de coerciţiune, sancţiunea aceloraşi regule, adică a tutulor prescripţiunilor art. 30. Chiar în lipsa ultimului aliniat al art. 30, totuşi art. 207 c. p. este aplicabil în specie, de oarece. după dispoziţiunile art. 82 din legea burselor, numai mijloci-

torii de mărfuri au dreptul de a fi mijlocitori la vânzarea și cumpărarea mărfurilor, iar, după art. 20 și 85, mijlocitorii de mărfuri sunt numiți prin decret regesc de Ministerul Comerciului; de unde rezultă că numai ei sunt competinți a opera asemenea vânzări și cumpărări și au calitatea de funcționari publici administrativi și în consecință usurpatorii lor sunt pedepsiți conform art. 207 c. p. (C. Buc. III, 542 din 21 Oct. 83, Dreptul 81 din 83).

2. Prin art. 88 din legea burselor se stabilește că mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași regule prevăzute de art. 30 din legea burselor pentru mijlocitorii de schimb. Or, prin art. 88 trimițând la art. 30, care cuprinde și cazul de penalitate, rezultă din aceasta că legiuitorul nu distinge între mijlocitorii de schimb și mijlocitorii de mărfuri, și acolo unde legea nu face distincțiune nici judecătorul nu poate să o facă. Dar, după art. 30, oricine 'și însușește dreptul de mijlocitor de schimb fără drept sau săvarșește operațiuni de atribuțiunile mijlocitorilor de schimb se pedepsește, conform art. 207 c. p., ca uzurpator de titluri și funcțiuni. Intrucât dar mijlocitorii de mărfuri sunt asimilați în totul cu mijlocitorii de schimb. apoi art. 207 c. p. le este aplicabil. Așa dar, art. 207 c. p. se aplică celui care a mijlocit vânzarea unei mărfi fără să fi fost competinte a face asemenea operațiuni, de oarece nu aveà calitatea de agent de mărfuri. (Cas. II, 250 din 22 Mai 84, B. p. 482).

3. In ceeace privește usurparea drepturilor mijlocitorilor de schimb și de mărfuri, legiuitorul nu a pus altă sancțiune decât cea prescrisă prin art. 30 al. I din legea burselor din 1881, specificând că au să fie pedepsiți pentru asemenea fapte numai cei ce 'și vor însuși drepturile mijlocitorilor de schimb. Deși prin art. 88 ultimul aliniat din legea burselor se zice: «mijlocitorii de mărfuri sunt supuși la aceleași regule prevăzute de art. 30 pentru mijlocitorii de schimb», dar ținânduse seama de celelalte dispozițiuni ale întregei secțiuni a XIV, și avand în privire chiar aliniatul I al art. 88, care îndatorează pe mijlocitorii de mărfuri să aibă registre și carnete tot ca mijlocitorii de schim, trimiterea ce se face la art. 30 neîndoelnic nu vizează la alt decât la regulile expuse în art. 30, după care trebue să se țină asemenea registre și carnete, iar nici cât și la penalitatea din primul aliniat al art. 30, și aceasta negreșit pentru că legiuitorul nu a considerat faptul usurpării drepturilor mijlocitorilor de mărfuri ca având aceeași importanță ca însușirea drepturilor mijlocitorilor de schimb, căci dacă ar fi crezut că între faptele acestor usurpatori există o similitudine egală și dacă ar fi voit să se pedepsească cu aceeași măsură, s'ar fi exprimat clar și categoric; de unde rezultă că nefăcând'o, expresiunea

sunt supuşi la aceleaşi regule trebue să rămână circumscrisă în aplicaţiunea secundului aliniat al art. 88 numai la modul cum trebue să'şi ţină şi mijlocitorii de mărfuri registrele şi carnetele lor. Aşa dar, întrucât legiuitorul nu a pus o dispoziţiune expresă, clară şi categorică, şi pentru pedepsirea usurpatorilor drepturilor mijlocitorilor de mărfuri, şi întrucât în penal prin analogie nu se pot aplicà pedepse neprevăzute anume, se face o greşită şi rea interpretare a art. 30 şi 88 din legea burselor. când se condamnă mijlocitorii de mărfuri. (Cas. II, 499 din 3 Oct. 89, B. p. 867).

4.—Secretarul primării neavând cădere să se amestice în atribuţiuni municipale, se pedepseşte, conform art. 207 din codul penal. când, în lipsa ofiţerului stărei civile, usurpă atribuţiunile acestuia şi celebrează în locul său casătoriile civile. (Cas. II, 406/97, B. p. 999).

5. — Inchirietorii de corabii sunt mijlocitori de mărfuri, şi ceice fac asemenea închirieri fără a aveà calitatea de mijlocitor legal, se pedepsesc conform art. 207. (Cas. II, 299/99, B. p. 458).

6. — Legea burselor nu declară că toate vânzările şi cumpărările de producte trebue să se facă prin intermediul curtierului oficial, şi deci, o persoană privată, ca comisionar sau ca mandatar al unei persoane. poate face cumpărări pentru mandanţi, şi de asemenea cineva poate să intervină între un vânzător şi cumpărător. pentru că faptul de a interveni între un vânzător şi cumpărător pentru încheiere de vânzare şi cumpărare, nu poate fi considerat ca un amestec în funcţiunea publică conferită prin legea burselor curtierului de mărfuri; prin urmare, un asemenea fapt săvârşit de o persoană nu constitue o contravenţie la art. 30 şi 88 din legea burselor. (Cas. II, 727 99, B. p. 1165).

7. — Asemănat art. 30 din legea burselor, astfel cum a fost modificat prin legea dela 12 Martie 1897, se pedepseşte conform art. 207 c. penal, orice speţă de mijlocitori, fie ei de schimb sau de mărfuri, cari vor fi uzurpat titlul de mijlocitori şi vor fi intervenit deci pe nedrept în operaţiunile de schimb sau vânzare de mărfuri. rezervate curtierilor oficiali, şi aceasta fără dinstinţiune fie că vor fi operat prin burse, fie că vor fi operat, afară din burse, ca simpli misiţi. (C. Galaţi II, 597/901, *Curierul Judiciar* 74/901, p. 617).

8.—Legea burselor nu declară că toate vânzările de producte trebue să se facă neapărat prin intermediul curtierului oficial şi dar o persoană privată poate ca comisionar sau mandatar al unei persoane să facă cumpărări de producte pentru mandant, sau poate să intervie pentru o vânzare de producte între vânzător şi cumpărător, fără ca prin aceasta să se zică că se amestică în funcţiunea publică a curtierului oficial, şi

deci nu contravine la legea burselor. (Cas. II, 898/901, B. p. 1363).

A se mai vedeà asupra acestei importante chestiuni, care este controversată: Trib. Tutova, sentinţa din 28 Febr. 901, în *Curierul Judiciar* însoţită de nota savantului profesor dela Iaşi d-l *D. Alexandresco*, precum şi Trib. Dolj, s. III, 852/906, în *Curierul Judiciar* No, 16/907, pag. 126.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Pentru a caracterizà acest delict de amestecare în funcţiuni publice, nu este necesar ca prevenitul să facă unul din actele privitoare la funcţiune; acest delict poate rezultà dintr'un conex de fapte cari, fără a constitui acte determinate şi caracterizate, prezintă totuşi manopere de natură a face să se creadă că sunt făcute în puterea funcţiunei. Dalloz, 1861, 1, 355—356. Pand., 1896, 1. 249.

2.—Un ajutor de primar, care, cu tot refuzul primarului, profitând de absenţa sa, procedează la celebrarea unei căsătorii, săvârşeşte delictul de uzurpaţiune de funcţiune. Dalloz. 1852, 2 52.

3. — Uzurpaţiunea funcţiunei de portărel nu poate da loc de cât la o acţiune în daune. Blanche, IV, No. 242.

4.—Delictul prevăzut de art. 258 este intenţional; acest element subiectiv există din momentul ce prevenitul a lucrat cu cunoştiinţă ştiind că se amestecă într'o funcţiune publică în care nu aveà nici un titlu. Asemenea intenţiune lipseşte dacă un individ a exercitat o funcţiune, cu credinţa că el a fost regulat numit în acea funcţiune. Dalloz, 1851, 2. 52.

Art. 208.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Oricine va purtà în public vreun costum, o uniformă, un semn distinctiv de autoritate, sau o decoraţiune care nu i se cuvine, sau pentru care nu are autorizare, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 6. (constituţ. 12; cod. just. milit. 257; c. p. fr. 259).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Ceeace legiuitorul a cerut pentru a puteà fi loc la aplicaţiunea art. 208 c. p. este intenţiunea din partea autorului acestui fapt de a face pe public să creadă că este în drept a purtà o uniformă sau insemne ce nu au fost sau nu mai este în drept a purtà, căci aceasta poate constituì din parte-i ca un ultraj adus autorităţii publice şi ca o tendinţă de a-i compromite şi insemnele şi de a-i uzurpà şi puterea. (Cas. II, 485 din 12 Noembrie 80, B, p. 398).

[1]) Din vechiul art. 208 lipseau cuvintele «un semn distinctiv de autoritate».

Doctrină și Jurisprudență Franceză

INDEX

1. Pentru ca sa existe delictul prevăzut de articolul 259 (208 rom.) trebuie ca portul să fie public, și ca costumul sau uniforma să aibă semnul exterior al unei autorități recunoscută de lege. Blanche, IV, No. 247.

2. — Unii autori cred că constitue port ilegal al unui costum oficial nu numai a îmbrăcà un costum fără drept, dar încă când poartă costumul în condițiuni altele decât cele fixate prin lege, decrete și regulamente. Garraud, IV. 58, sau ed. II. IV, 1402.

3. — Prin cuvintele, costume și uniforme nu se poate înțelege și insignele cum ar fi eșarpa unui primar. Garraud, IV, 58, sau ed. II, IV, 1402.

4. Doctrina a discutat chestiunea de a se ști dacă art. 259 (208 rom.) este aplicabil portului ilegal al unui costum oficial strein. Garraud, IV, 58, sau ed. II, IV, 1402, admite afirmativa, fără discuție. *Contra:* Blanche, IV, 250.

5. — Costumul eclesiastic având un caracter oficial, este protejat prin art. 252 atât acel purtat în biserică sau cand oficiază in afară din biserică, cât și acel ce poartă pe stradă. Dalloz, 1852, 1, 170.

6. Cuvântul *decorațiune* din art. 259 (208 rom.) presupune o distincțiune onorifică specială decretată prin lege sau regulamente. Garraud. IV, 61, sau ed. II, IV, 1405.

7. Se consideră port ilegal de decorațiuni și atunci cand se poartă o decorațiune de un grad superior decât cel ce i s'a conferit. Garraud, IV, 62, sau ed. II, IV, 1406.

SECȚIUNEA VIII

Impedecări la liberul exercițiu al unei religiuni

Art. 209. — Oricine care, prin fapte sau amenințări, va silì sau va proprì pe una sau mai multe persoane de a 'și exercità cultul religiunei lor, de a asistà la exercițiul acestui cult, sau de a celebrà sărbătorile lor, se va pedepsì cu amendă dela 50 până la 500 lei[1]. (c. p. 212, 399; constituțiune 21; p. fr. 260).

---

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabila în speță este dela 50 500 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

Faptul unei persoane de a adresa unui preot cuvinte injurioase, aducându-i imputari pentru fapte anume determinate şi de a îndemnà pe locuitori de a nu asistà la serviciul cultului religios, constitue o insultă adusă instituţiei bisericei şi corpului preoţesc care se pedepseşte de art. 209 şi urm. c. pen. şi este de competinţa trib. de a-l judecà. (Cas. II, 145 din 4 Febr. 1904, B. p. 218).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

1. Acest articol nu are in vedere decat actele tiranice exercitate de particulari, adică atentate private; vexaţiunile ofiţerilor publici cari constitue excese de putere sau acte arbitrare, aparţin unor alte ordine de fapt. Ch. et Hélie, III, p. 258.

2. Legea nu a acordat protecţiunea sa decat numai culturilor recunoscute de stat. Blanche IV, No. 272; sau cel puţin autorizate. Dalloz, 1867, II, 149.

3. Acest articol pedepseşte în special pe acela care constrange o persoana a exercita un cult, violand astfel libertatea lui prin impunerea unui act religios, dela care el vrea să se abţie, precum şi pe acela, care impedica o persoană de a asista la exerciţiul unui cult, violand libertatea de a practica religiunea ce profesează. Ch. et Hélie, III, 1073, Garraud, IV, 70 sau ed. II, IV, 1414; Boittard, 312.

4. Delictul art. 260 nu poate fi savarşit decât de cat e particulari. Legiuitorul însă nu a voit a lasa nepedepsit atentatele la libertatea conştiinţei savârşite de funcţionari in exerciţiul funcţiunei. Codul penal a prevăzut acest delict in art. 114 aşezat sub rubrica *atentat la libertate*. Garraud, IV, 72 sau ed. II, IV, 1416.

Art. 210. *(Legea din 17 Februarie 74* [1]). Aceia cari vor împedecà, vor întârzià, sau vor curmà îndeplinirea datoriilor unei religiuni, prin turburări ori desordine făcute în biserică, sau în alt loc hotărît spre acest sfârşit, se vor pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 1 lună, şi cu amendă dela 26 până la 100 lei [2]). (c. p. 212, 399; p. fr. 261).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1. Turburarea şi dezordinea pe cari legea le pedepseşte, sunt acelea cari împedică, întârzie sau întrerupe exerciţiul unui

[1]) In vechiul art. 210 minimum închisorii erà de 6 zile şi minimum amenzii erà de 16 lei.

[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabila în speţa este dela 26 100 lei noui.

cult, oricare ar fi acel exerciţiu. Generalitatea termenilor, nu comportă distincţiune. Blanche, IV, No. 273.

2. Nu se consideră ca turburare pedepsibilă faptul de a adresa, in timpul unei ceremonii religioase, cuvinte injurioase unui amploiat al templului, întrucât oficiantul în care se personifică exerciţiul cultului, a putut să'şi îndeplinească misiunea sa până la sfârşit fără a fi intrerupt. Ch. et Hélie, III, p. 257.

3. Această dispoziţiune din art. 261 are încă de scop de a asigura libertatea cultului, dar, pe când art. 260 protege libertatea constiinţei individuale, art. 261, voeşte să garanteze exerciţiul ceremoniilor rituale. Blanche, IV, 271.

4. Elementele delictului prevazut de art. 261 sunt trei; 1⁰) Un fapt material de turburare sau de dezordine care sa împedice, să intârzie, sau să întrerupă exerciţiul cultului; 2⁰) ca dezordinea să fie produsă într'un templu sau intr'un loc destinat exerciţiului cultului şi 3⁰) intenţia delictuoasă a agentului. Ch. et Hélie, III, 1078; Garraud, IV, 76 sau ed. II, IV, 1420; Boittard, 313.

5. — Acţiunea publică care naşte din acest delict, se exercită de Ministerul public. Preotul nu poate a se constitui parte civilă, el neavand calitatea a reprezenta interesele religioase pe cari art. 261 are de scop a le protejà. Dalloz, 1889, 2, 29.

Art. 211. — *(Legea 17 Februarie 74* [1]*).* Acel care va lovì pe preotul unei religiuni, pe când este in lucrarea funcţiunilor sale, se va pedepsì cu închisoarea dela 1 an până la 2 ani.

Acela care, prin gesturi sau cuvinte, va ultragià pe Ministrul unui cult pe când se află în exerciţiul funcţiunei sale, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile la 3 luni, şi cu amendă dela 26 până la 50 lei [2]. (c. p. 183, 184, 212, 299 al. II, 399; p. fr. 262, 263).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Faptul mergerei unui preot în prima zi a fiecărei luni cu botezul prin locuinţele creştinilor este un act important al cultului pe care'l exercită preotul, şi a'l insultà sau a'l lovi in

[1]) In secundul aliniat al vechiului art. 211 minimum închisorii erà de 6 zile şi minimum amenzii de 16 lei.

[2]) Conform art. 339 al. II, c. p., amenda aplicabilă în speţa este dela 26 50 lei noui.

exerciţiul acestui act, este a comite delictul prevazut şi pedepsit de art. 211 din codul penal. (Cas. II, 577 din 5 Noembrie 1897, B. p. 1357).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1.— Delictul de ultragiu prevazut de art. 262 (211 rom.) poate fi urmărit din oficiu de către Ministerul public, nefiind necesară o plângere prealabilă a ministrului cultului. Acesta insă se poate constitui parte civilă in acel proces. Dalloz. 1889, 2, 29.

2. Elementele delictului prevăzut de art. 262 (211 rom.) sunt: 1° Un ultragiu prin cuvinte sau gesturi; 2° ca acest ultragiu să fie adresat obiectelor cultului, al 3° ca ultragiu să se produca într'un loc destinat cultului sau servind atunci exerciţiului cultului, şi al 4° intenţiunea delictuoasă a agentului. Garraud. IV, 78, sau ed. II, IV, 1422. Ch. et Hélie, III, 1081.

3. Art. 262 imbrăţişază tot ce constitue un cult sau serveà la exerciţiul acelui cult, ca dogme, ceremonii, simboluri. icoane, ornamente, in fine tot ce este obiectul adoraţiunii şi veneraţiunii credincioşilor. Dalloz, 1854, 5. 226.

4. Art. 262 (211 rom.) pedepseşte de asemenea toate persoanele cari prin cuvinte sau gesturi ultragiază pe preoţi în exerciţiul funcţiunei lor. Garraud IV, 80. sau ed. II, IV, 1424. Ch. et Hélie, III. 1081; Blanche, IV. 275.

Art. 212. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Dispoziţiunile acestei secţiuni se aplică numai asupra tuiburărilor, ultragiilor, loviturilor sau altor desordine a căror natură ori împrejurări, nu vor dà ocaziune de a se aplicà pedepse mai grele după alte dispoziţiuni ale acestui codice. (c. p. 209—211; p. fr. 264).

CAP. V

Despre asociarea facatorilor de rele şi despre vagabonzi

SECŢIUNEA I

Despre asociarea făcătorilor de rele

Art. 213. — Orice asociare de făcători de rele, spre vătămarea persoanelor. sau a proprietăţilor,

[1]) Vechiul art 212 începeà astfel: Dispoziţiunile acestui *paragraf...*».

este crimă în contra liniştei publice. (c. p. I, 7, 90, 214, 354; p. fr. 265).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

Constitue crima prevăzută de art. 213 din codul penal orice asociaţiune care ar avea de scop vătămarea persoanei sau a proprietăţei, fie că această vatamare ar proveni numai din delicte, fie din crime. (Cas. II, 496 95, B. p. 1025).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Art. 265 şi urm. (213 rom.) a fost aplicat unei asociaţiuni de falsificare de monede considerând astfel falsificarea de monede ca o crimă contra proprietăţei. Blanche IV, 288. Ch. et Hélie, III. 1087.

2. Elementele constitutive ale crimei definită prin art. 265 213 rom.) şi pedepsită de articolul 266 sunt: 1⁰ O asociaţiune formată sau o înţelegere stabilită între doua sau mai multe persoane; 2⁰ ca scopul acelei asociaţiuni sau înţelegeri să fie de a prepara sau săvârşi crime contra persoanelor sau proprietarilor, şi 3⁰; intenţiunea criminală a asociaţilor. Garraud, ed. II, IV, 1429.

3. Redacţiunea noului articol 265 şi lucrările preparatorii din 1893 nu limitează aplicaţiunea numai la cazul unde înţelegerea nu a fost stabilită decat în vederea crimelor atunci determinate de o maniera precisa. Este suficient ca asociaţiunea sau înţelegerea să se aplice la un gen determinat de crime. Pandectes, 1895, I. 251.

Art. 214. Această crimă există prin singurul fapt al organizării cetelor, ori al corespondenţei între dânsele cu căpeteniile lor, ori al învoirei privitoare la darea de socoteală,sau la împărţirea lucrurilor provenite din delicte. (c. p. 213; p. fr. 266).

Art. 215.—Când această crimă nu va fi însoţită, nici urmată de o altă crimă, autorii, directorii, asociaţii şi căpeteniile sau sub căpeteniile acestor cete. se vor pedepsi cu recluziunea. (c. p. 86 90, 213. 214, 354; p. fr. 267).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

Art. 215 c. p. pedepseşte asociaţiunile făcătorilor de rele, în scopul aratat în art. 213, ca un delict particular şi abstracţiune facanduse daca o crimă a rezultat sau nu din acea asociaţiune. Pentru a f pedepsită este destul ca un act

pregatitor să o manifeste, şi a cel acteste organizarea cetelor. Iar semnele caracteriste ale acestei organizaţiuni sunt lăsate in suverana apreciere a juraţilor. (Cas. II, 507 din 25 Nov. 80, B. p. 407).

Art. 216. (*Legea 17 Februarie 74* [1]). Se vor pedepsì cu 2 ani închisoare orice alte persoane cari vor fi fost însărcinate cu vreun serviciu într'aceste cete, precum şi aceia cari, cu bună ştiinţă sau voinţă, vor fi dat cetelor arme, muniţiuni şi instrumente pentru crime, locuinţă, scăpare sau loc de întâlnire. (c. p. 52, 89, 197, 213 215: p. fr. 268).

SECŢIUNEA II

Pentru vagabonzi

Art. 217. Vagabonzii, adică oamenii fără căpătâiu, sunt aceia cari n'au, nici domiciliu statornic nici mijloc de hrană, nici esorcitează obicinuit vre-o profesiune sau meşteşug. (c. p. 218—224; p. fr. 270).

Doctrina şi Jurisprudenţă Franceza

INDEX

1. Pentru ca delictul de vagabondagiu sa existe, este necesar intrunirea celor trei condiţiuni cerute de acest articol. Ch. et Hélie, III, p. 283; Blanche, IV, No. 304; Dalloz, 1886, 1, 480.

2. Legea presupune implicit ca delictul de vagabondagiu işi are origina intr'un fapt intenţionat din partea culpabilului Astfel, aceia cari din cauza unui incendiu, naufragiu, sau o invazie inamică, sunt privaţi de resurse şi sunt reduşi la un vagabondagiu temporar, nu sunt vagabonzi in sensul legei. Ch. et Hélie, III, p, 288.

3. Femeea măritată care a părasit domiciliul conjugal, fara a se fixà nicăeri şi care n'are nici resurse nici profesiune,

[1]) In vechiul art. 216 se zicea: «Se vor pedepsì cu maximum închisorii...».

poate fi declarată în stare de vagabondagiu. Dalloz, 1876, 2, 152.

4. Nu este suficient ca prevenitul să justifice că are mijloace de existenţă ci trebue ca el să legitimeze proveninţa acelor mijloace. Ch. et Hélie, III, p. 286; Blanche, IV, 302.

5. Reuniunea tutuor elementelor delictului este necesară pentru a constitui vagabondagiul; astfel, nu este vagabond nici acela care, având un domiciliu sigur, nu are mijloace de subsistenţa şi nu exercită nici o meserie, precum nici acela care având mijloace de existenţă, nu are domiciliu. Dalloz, 1889, I, 128.

6. Prin domiciliu legea înţelege o locuinţă reală şi efectivă, iar nu un domiciliu legal stabilit de codul civil. şi care poate fi pur fictiv. Acest principiu discutat altă dată, astazi este constant în doctrină şi în jurisprudenţa. Blanche, IV, 301; Ch. et Hélie, III, 1097.

7. Un minor poate deveni vagabond deşi el are totdeauna domiciliul legal la tatăl sau, sau la tutore. Delictul nu exista insa decat daca minorul a abandonat locuinţa părintească pentru a duce o viaţa rătăcita. Dalloz, 1867, I, 48.

8. Vagabondajul in vagoane trăsuri (roulotte) scapa de pedeapsa vagabondagiului. Trăsura in care cărăuşul trăeşte şi doarme, este suficienta pentru a constitui un domiciliu. Garraud, IV, 104 sau ed. II, IV, 1456.

Art. 218. Nimenea nu se poate declarà vagabond decàt numaì prin sentinţă judecătorească.

Nimenea nu poate fi declarat de vagabond decât dela etatea de 16 ani împliniţi în sus. (c. p. 61, 62, 217, 219—224).

Art. 219. Acei declaraţi de vagabonzi, se vor adunà într'o mănăstire, sau un alt loc anume determinat prin un regulament de administraţiune publică, şi se vor supune a învăţà o meserie cu care să se poată hrănì, sau vor fi obligaţi a lucrà în meseria ce cunosc.

Timpul şedereĭ lor în un asemenea loc va fi dela 6 luni până la 1 an. (c. p. 217, 218).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

1. — Art. 219 nu se aplica decât celor născuţi în ţară, cari n'au nici un fel de instruire şi nici o meserie care să-i asigure existenţa, iar nu şi celor născuţi in ţari streine, pentru cari administraţia acelor ţări nu le-a dat nici o cultură

şi cari se strecoară în altă ţară, fără să poată aduce acolo un serviciu. (Cas. II, 52/94, B. p. 71).

2. —Art. 219 din codul penal, care prescrie că cei declaraţi vagabonzi să fie condamnaţi la detenţiune într'un loc anume spre a învăţà un meşteşug, n'a vizat decât pe cei născuţi în ţară, cari nu au nici un fel de instrucţiune, nici o meserie, care să le asigure mijloace de existenţă, iar nu şi pe cei născuţi în ţară străina, cărora administraţiunea acelei ţări nu a putut să le deă nici o cultură şi cari se strecoară într'o altă ţară, fără a puteà aduce acolo veri un serviciu. (Cas. II, No, 191 94, B. p. 557).

3. Codul penal român nu consideră vagabondagiul propriu zis ca un delict, şi de aceia autoritatea judecătorească nu are de făcut altcevà decât să declare pe un individ ca vagabond, fără însă a'l condamnà şi la o pedeapsă în sensul pedepselor codului penal, şi în ceeace priveşte măsurile prescrise de art. 219 şi 221 din codul penal în contra vagabonzilor, adică adunarea şi detinerea lor, dela 6 la 12 luni, într'un loc determinat spre a învăţà o meserie, aceste sunt măsuri de prevenţie şi de educaţie a căror impunere şi observare sunt lăsate autorităţei administrative de siguranţă, şi prin urmare, asemenea măsuri nu au a fi pronunţate prin hotărîrea judecătorească. (Cas. II, 656 98, B. p. 1231).

Art. 220. Acei declaraţi de vagabonzi de naţionalitate străină, se vor puteà şi izgonì din ţară. (c. p. 179, 217, 218; art. 1 leg. asupra străinilor, din 7 Aprilie 81; p. fr. 272).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Izgonirea din ţară a unui străin, declarat în stare de vagabondagiu, nefiind dată expres în atribuţiunea instanţelor judecătoreşti prin art. 220 din codul penal, acest drept revine şi aparţine exlusiv puterei administrative, după cum şi legea din 1881 îl prevede. (Cas. II, 702 97 B. p. 1500).

2. In privinţa cestiunii, cine trebue să orânduească izgonirea, articolului nostru 220 tace. Articolul 272 din codul penal fr., corespunzător cu art. nostru răspunde prin ordinul guvernului . Credem însă că însăşi interesul streinului reclamă înlăturarea amestecului justiţiei, la izgonire, căci izgonirea făcută pe cale judecătorească l'ar înjosi, l'ar pătà, iar formele ordinare, cerând timp, i-ar prelungi arestul preventiv.

Haus, distinsul jurisconsult belgian se rosteşte că Magistratura nu poate împarţi cu guvernul grija de a menţine ordinea interioară şi bunele relaţiuni cu naţiunile streine .

Judecătorul, aşa dar, nu se poate amestecà când e vorba

de izgonirea streinilor, care e materie curat politică. Legea noastră asupra streinilor din 7 Aprilie 1881, art. 1, dispune prin urmare, streinul va puteà fi constrâns *de guvern* de a părăsì ţara, iar art. 179 c. p. legiueşte: Streinul care, după ce a fost isgonit din ţară, reintră fără autorizarea specială a *guvernului*, se va pedepsi cu închisoare dela 3 luni la 2 ani. Al. Dégré, Dreptul 10/98, pag. 90.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceza

1.—Tribunalele nu pot ordona ca străini declaraţi vagabonzi să fie izgoniţi din ţară. Numai autoritatea administrativă are a judeca necesitatea aplicărei acestei măsuri. Ch. et Hélie, III, p. 302; Blanche IV. No. 312.

2. Autoritatea administrativă nu poate recunoaşte ea însăşi faptul vagabondagiului, ci este indispensabil ca streinul să fie declarat vagabond prin hotărâre judecătorească. Blanche IV. No. 312.

Art. 221. — Inainte de a se trimite un individ declarat de vagabond în unul din locurile prevăzute prin art. 219, i se va pune un soroc de cel mult 1 lună, în care el va puteà să'şi găsească un mijloc regulat de existenţă, în care caz va fi scutit de a merge în casa destinată vagabonzilor. (c. p. 217, 218).

Art. 222. — Dacă comuna unde este născut vagabondul sau vre-o persoană cunoscută şi solvabilă va reclamà pe vagabond, sub ofertă de garanţie, individul astfel reclamat, se va trimite în comuna care l'a cerut sau în aceea pe care garantul a arătat-o. (c. p. 217; p. fr. 273).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1. Reclamarea vagabondului de care vorbeşte art. 222 este de căderea administraţiunei. In adevăr, din momentul ce guvernul dă ordinul de expulzare (vezi art. 220), e vădit lucru că tot guvernul trebue să hotărască şi liberarea lui pe cauţiune.

In privinţa chestiunei dacă dispoziţiile art. 222 se aplică şi vagabonzilor streini. C. Iaşi, s. I, prin decizia No. 486/92, a hotărât că şi vagabonzii streini pot reclamà liberarea lor pe garanţie. Curtea de casaţie însă a casat deciziunea de mai sus pe motiv că art. 222 nu poate aveà alt înţeles decât art. 273 francez, şi că legiuitorul român priveşte mult mai rău pe vagabonzii streini decât

pe cei născuţi în ţară. (vezi Cas. s. II, 522 92, Dreptul, 69 92).

Adevăratul motiv însă este că art. 222 c. pen. vorbeşte de comuna unde este născut vagabondul, căci trimiterea vagabondului la comună străină ar fi izgonirea lui din ţară, caz prevăzut de art. 220 c. penal. Al. Dégré, Dreptul, 10 98 pag. 90.

2.—Vagabonzii străini nu pot fi liberaţi pe cauţiune. (Cas. II, 7 93, B. p. 50).

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceză

Autori sunt de acord a recunoaşte că acceptarea cauţiunei după condamnare, are de efect a amnestia întrucâtva delictul. Trebue chiar a admite, deşi în privinţa acestui punct sunt oarecari controverse, că oferirea cauţiunei va putea interveni înaintea judecăţei; dacă ea este primită, urmărirea trebue să înceteze. Ch. et Hélie, III, 1109: Blanche, IV, 315 et s.

Art. 223. Vagabondul care se va prinde îmbrăcat cu port schimbat sau purtând arme, deşi nu le va fi întrebuinţat, sau având asupră-i pile, cârlige sau alte unelte îndemânatice, ori spre săvârşire de furtişaguri, sau de alte delicte, ori spre a-i înlesnì mijloacele de a intrà prin case, se va pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 1 an. (c. p. 91, 217. 218, 315; p. fr. 277).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Nu este de ajuns ca vagabondul să aibă asupră-şi instrumente mai mult sau mai puţin proprii pentru a comite o crimă, ci este necesar ca să se constate că el nu poate dà nici un motiv legitim de ce poartă acele instrumente. Ch. et Hélie, III. p. 319. *Contra*, Blanche, IV, 336.

2. Din termenii acestui articol rezultă că cerşetorii sau vagabonzii trebue să fie prinşi travestiţi. Unii autori cred, în consecinţă că culpabilii trebue să fie găsiţi în flagrant delict. Ch. et Hélie, III, 1127. Alţii recunosc că flagrantul delict nu este necesar, dar cere ca cerşătoria să fie exercitată pe strade sau pe pieţe publice. Garraud. IV, 120 sau ed. II, IV, 1472.

3. Posesiunea unei arme nu este agravantă decât cand cerşătorul sau vagabondul poartă această armă asupră'i. Art. 277 nu este aplicabil aceluia care avea în cufărul său un revolver şi cartuşe pentru această armă. Dalloz, 1862, I, 104.

4. Art. 277 (223 rom.) e apli-

cabil cerşetorului sau vagabondului aprovizionat cu instrumente proprii fie pentru a săvârşì un furt fie pentru a'şi procura mijlocul de a pătrunde într'o locuinţă. Această circumstanţa este îndeplinită prin prezenţa unor asemenea instrumente în locul unde prevenitul a fost arestat, fără să fie trebuinţă ca ele să se găsească asupra lui chiar. Dalloz, 1871, 2, 150, *Contra*, Ch. et Hélie, III, 1127.

Art. 224. — Pedepsele hotărîte într'acest codice pentru ceice vor aveà paspoarte sau răvaşe de drum false, se vor urcà la maximum pentru vagabonzi, când asemenea paspoarte ori răvaşe de drum se vor găsì la dânşii. (c. p. 129, 130, 132, 133, 217; p. fr. 281).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Pedepsele stabilite prin acest articol, nu se aplică simplului port de paşapoarte sau certificate de drum, dar şi fabricaţiunei şi întrebuinţărei lor. Ch. et Hélie, III, p. 322.

2. Cu toată formula imperativă a acestui articol, este fără îndoială că această dispoziţiune nu exclude aplicaţiunea art. 463 (60 c. pen. rom.). Blanche, IV, No. 348; Garraud, IV, 124, nota 3 sau ed. II, IV, 1476, nota 5.

TITLUL IV

CRIME ŞI DELICTE IN CONTRA PARTICULARILOR

CAP. I

Crime şi delicte în contra persoanelor

SECŢIUNEA I

Pentru omor şi alte crime mari. Amenințări de omor în contra persoanelor

§ I

Omor, asasinat (ucidere), părintucidere, pruncucidere, otrăvire

Art. 225. — Omuciderea săvârşită cu voinţă se numeşte omor. (c. p. 226, 229, 230, 231, 234, 248,

250, 251, 253, 255, 256, 363, 370, 371, 374, 376: p. fr. 295).

Doctrină și Jurisprudență Română

1.—Voința de a omorî, fiind un element constitutiv al crimei de omor, trebue pusă în cestiunea asupra faptului omuciderei, iar nu în o cestiune separată. (Cas. II, 236 din 12 Iulie 78. B. p. 275).

2. Deși acuzatul a fost dat judecății pentru crima de omucidere cu voință, și deși omuciderea cu voință. constituind, în virtutea art. 225 c. p., un delict special, președintele este dator a pune, conform art. 361 pr. p. o cestiune unică, dar dacă președintele divide acea cestiune unică ce trebue pusă juraților în 3 cestiuni, și anume: aceea dacă lovirile erau voluntare, dacă acele loviri au cauzat moartea și, în fine, dacă acele loviri cari au cauzat moartea au fost aplicate cu voință de a cauzà moartea, și dacă jurații răspund afirmativ la toate acele cestiuni, răspunsul lor afirmativ la toate acele 3 cestiuni constitue crima de omucidere cu voință. Așa dar, prin cestiunile astfel divizate, nu se poate pretinde nici că cestiunea ce trebuia pusă juraților, conform actului de acuzațiune, nu a fost pusă într'un mod astfel încât dânsa să fie deslegată în întregul eí de jurați, nici ca prin această diviziune vreun prejudiciu a putut să rezulte pentru acuzat, nici că a putut dà naștere în spiritul juraților la vreo confuziune. Afară de acestea, în virtutea art. 362 și 363 pr. p., președintele are dreptul. când din desbateri ar rezultà vreo circumstanță, fie în sarcina acuzatului, fie în favoarea sa, să pună juraților o cestiune subsidiară, chiar dacă o asemenea cestiune nu ar fi fost menționată în actul de acuzațiune, și prin urmare dânsul ar fi fost în drept, dacă din desbateri s'ar fi putut crede că acuzatul nu a comis o omucidere cu voință, dar o rănire cu voință care a cauzat moartea, să pună o asemenea cestiune; dacă dar președintele are dreptut a pune o asemenea cestiune în mod subsidiar, nu este nici un motiv rațional ca dânsul să nu poată face aceasta divizând încă dela început cestiunea într'un mod astfel în cât, prin diferitele cestiuni ce a pus, să aibă răspunsul juraților și asupra cestiunii de rănire cu voință care a cauzat moartea și asupra cestiuni de omucidere cu voință. (Cas. II, 491 din 21 Nov. 90, B. p. 1349).

3. — In crima de omucidere cu voință, voința de a ucide a agentului constituind unul din elementele acestei crime, trebue ca ea să fie cuprinsă în cestiunea pusă juraților. Așa, dar, atunci cand cestiunea nu conține decât întrebarea: Daca acuzatul în ziua de..... a comis omorul ,ea este o cestiune greșita și aceasta atrage nulitatea deciziunii Curții cu jurați. Cas. II, 112 95, B. p. 217).

4. In crima de omor cu voinţă este regulat pusă cestiunea dacă acuzatul este culpabil că cu voinţă a ucis pe.. in toate circumstanţele cuprinse în rezumatul actului de acuzare .Cas. II. 23 96, B. p. 79).

5. Faptul că Curtea a trecut în decizia de condamnare pentru crima de omor prin otrăvire, intre alte articole aplicate şi art. 225 c. p. nu poate a trage nulitatea deciziei, deoare ce acel articol nu face decât să definească omuciderea aşa că prin aplicarea lui nu s'a îngreunat intru nimic poziţia condamnatului.(Cas. II, 633 901. B. p. 1057).

A se mai vedea, asupra acestui art. 225, Camera de punere sub acuzare a Curţii de apel Bucureşti No. 155 905, Rechizitorul Primului procuror Trib. Ilfov No. 16722 905 .cum şi ordonanţa definitivă a judelui Instr. cab. V Ilfov No. 39 905, date în celebra afacere *Donic şi regretatul profesor universitar Dr. Manolescu* publicate toate in *Curierul Judiciar* No. 57 905. pag. 455 456, insoţite de nota critică a savantului profesor de drept penal d-l *I. Tanoviceanu*, ce s'a publicat in acelaş număr la pag. 449 455.

Doctrină şi Jurisprudenţa Franceza

INDEX

1. Omuciderea poate fi rezultatul unui fapt negativ, spre exemplu, dacă cineva sechestrează o persoană sau o lasă să moară de foame. Blanche, IV, No. 463; Ch. et Hélie III, pag. 399.

2. Lovirile şi rănirile nu pot fi calificate tentativă de omor, decât dacă agentul a avut intenţiunea de a omorî. Dalloz, Tentative, 62, 63.

3. Omorul consumat, presupune totdeauna o viaţă umană preexistentă. Criminaliştii cari admit teoria crimei imposibile conchid că tentativa de omor nu este pedepsită, dacă acel obiect nu exista. Acela care loveşte un cadavru, nu este culpabil de omor. Asupra acestei cestiuni a se vedea art. 2 fr. (38 rom.).

4.—Pentru a se stabili cauza decesului victimei, natura şi gravitatea rănirilor făcute, trebue a se recurge la o expertiză medico-legală. Această expertiză este adesea utilă, dar ea nu este obligatorie. Briand et Chaudé, I., pag. 407 şi 786: Taylor, Blessures, p. 235.

5. Omorul şi rănirile făcute cu ocazia unui duel, cad sub

aplicaţiunile legei penale, chiar cand duelul sa petrecut în mod legal. Dalloz. Duel, p. 284.

6. Martorii într'un duel trebuesc consideraţi ca complici, cand există din partea acestora acte cari prezintă caracterul complicităţei legale. Cas. fr. 11 Aprilie 1851, *Ib.* p. 142.

7. Sinuciderea sau tentativa de sinucidere erau considerate ca crime în vechiul drept penal. Legile criminale moderne şi în special codul penal nu pedepseşte însă nici sinuciderea nici tentativa. Ch. et Hélie, 1234; Blanche. II, 46.

8. De asemenea, jurisprudenţa anterioară anului 1837, erà de acord de a susţine că duelul nu se pedepseà de codul penal, nefiind nici crimă nici delict. Dupa 1837 însa, Curtea de casaţie a judecat în mod constant şi în secţiuni unite, că omuciderea sau rănirile săvârşite cu ocazia unui duel, intră în dispoziţiunile generale ale codului penal. Dalloz, 1854, 5, 276; Dalloz. 1856, 5, 490. De asemenea şi martorii la duel se consideră ca complici (aceleaşi deciziuni).

9. Doctrina discută în teorie dacă omuciderea poate să rezulte din simple torturi morale. Autorii cei mai noi raspund că această calificaţiune va fi totdeauna imposibilă, pentru că nu se va puteà niciodată să se stabilească o relaţiune dela cauză la efect între durerile morale şi moartea victimei. Ch. et Hélie, III, 1188; Garraud, IV, 220. sau ed. II, IV, 1572.

10. Este o chestiune clasică aceia de a şti dacă omorul prin omisiune este pedepsibil. Doctrina franceză nu a studiat această gravă dificultate decat într'un mod superficial. Ştiinţa germană din contră, a discutat'o în mod profund şi a rezolvat această problemă a pedepsirei omisiunei în generalitatea sa. Ch. et Hélie, III, 1188; Blanche, IV, 468.

Art. 226. — Omorul comis cu precugetare sau cu pândire, se numeşte asasinat. (c. p. 225, 227, 228, 232; p. fr. 296).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

1. La comiterea unui asasinat, circumstanţa agravantă a pandirii nu se poate înţelege şi nici nu poate să existe fără premeditare; prin urmare juraţii, când răspund afirmativ la pândire şi negativ la premeditare, pronunţă un verdict contradictoriu şi cu violaţiunea art. 226 c. p. (Cas. II, 257 din 3 Maiu 89, B. p. 546).

2. Omiterea punerii la juraţi a unei cestiuni asupra circumstanţei agravante a precugetării sau pândirii, fiind în avantajul acuzatului, el nu se poate prevalâ de lipsa ei. (Cas. II, 267 din 28 Mai 90, B. p. 736).

3.—Când din desbateri a rezultat ca un acuzat a comis crima de omor ce i se impută cu precugetare, preşedintele este

in drept a pune juraţilor o cestiune şi asupra precugetării. (Cas. II, 539/97, B. p. 1250).

4. Juraţii pot să răspunză afirmativ la cestiunea premeditării şi negativ la cestiunea pândirii, fără ca prin aceasta să dea un verdict contradictor, căci premeditarea poate să existe independent de pândire. Art. 226 nu cere ca circumstanţele agravante, precugetarea şi pândirea să existe de odată pentru ca omorul să fie calificat asasinat, ci este suficient să fie cel puţin premeditare, sau pândire, care presupune existenţa unei premeditări. (Cas. II, 967/908, B. p. 869 şi *Curierul Judiciar* No. 58/908, p. 460).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Premeditarea sau pândirea nu sunt circumstanţe constitutive ale asasinatului considerat ca o crimă sui generis, ci circumstanţe agravante ale omorulului. Dalloz, Inst. Crim. 2859 şi 3202.

2. — Pândirea presupune necesitatea premeditaţiuni; ea nu este decât unul din actele exterioare din care reese premeditarea. Dalloz, locul sus citat. Curtea de casaţie fr. a anulat ca contrazicător respunsul juraţilor cari răspund afirmativ pentru pândire, şi negativ pentru premeditare. Dalloz. 1868, 5. 110. şi 1877, 1, 335.

3. Premeditaţiunea este o circumstanţă agravantă a omuciderei. Ea poate să fie propusă juraţilor ca rezultând din desbateri, chiar dacă nu a fost prevăzută în actul de acuzaţiune. Dalloz, 1853, 5, 122, şi 1859, 5, 215.

4. Se susţine de unii că, premeditarea este constituita prin singurul fapt că actul nu a urmat imediat rezoluţiunei. Este suficient că intre conceperea şi executarea crimei, omorîtorul să fi avut timpul a şi dà seama. Dacă concepe crima, şi o execută îndată ce o concepe, nu este decat un omorîtor.

Dacă din contră, după concepere, nu o execută decat după oarecari reflecţiuni, este asasinat. Blanche. IV, 484.

Art. 227. — Precugetarea este atunci când mai înaintea faptei s'a făçut hotărîre de a se porni asupra vieţei unei persoane anume, ori asupra aceluia ce se va găsì, sau se va nemerì, şi chiar când hotărîrea ar atârnà de vre-o împrejurare ori condiţiune. (c. p. 226, 232; p. fr. 297).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa de sub art. 226

Art. 228. Pândirea este a aşteptà pe cine-va, oarecare timp, într'unul ori mai multe locuri, sau

ca să'l omoare, sau ca să exercite asupra lui acte de violenţă. (c. p. 223, 232; p. fr. 298).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa de sub art. 226

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Precugetarea şi pândirea sunt două circumstanţe agravante ale crimei de omor, cari sunt distincte una de alta, iar caracterele lor sunt anume determinate de aceste două articole (227 şi 228) ale codului penal; că, dacă este adevărat că pândirea implică în sine precugetare, nu tot astfel este cu precugetarea care poate existà fără pândire;

De aceia trebue să se pună juraţilor o chestiune separată pentru fiecare din aceste circumstanţe agravante, căci numai astfel juraţii sunt puşi în poziţiune de a se pronunţà distinct asupra fiecăruia din ele. (Cas. II, 221/911, nepublicată încă).

Art. 229. — Părintuciderea este omorul săvârşit asupra părinţilor legitimi, naturali sau adoptivi, sau asupra ori cărui alt ascedent (rudă de sus) legitim. (c. p. 225 232, 252; p. fr. 299).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Jurisprudenţa consideră paricidul ca o crimă sui generis; doctrina însă crede, în general, că este un omor cu circumstanţă agravantă. In tot cazul, paricidul nu este constituit decât dacă întruneşte următoarele condiţiuni:

1⁰) un omucid voluntar, al 2-le, raportul de filiaţiune care uneşte raportul cu victima, şi al 3-lea, intenţiunea agentului de a omorî acea persoană. Ch. et Hélie, III, 1196; Blanche, IV, 487; Garraud, IV, 235 sau ed. II, IV, 1587.

2. Paricidul nu este niciodată scuzabil, dar, este de principiu elementar că nu trebue confundată scuza legală cu provocaţiunea sau legitima apărare. Blanche, V, 35, şi 44; Ch. et Hélie, 1442.

3. Dispoziţiunile acestui articol sunt restrictive şi limitative. In consecinţa, omorul

săvârşit asupra tatălui sau mamei naturale nu ea caracterul de paricid decat dacă este săvarşit de un copil legalmente recunoscut. Dalloz, 1851 1, 113.

4. Posesiunea de stat nu înlocueşte recunoaştere,. Blanche, IV, No. 489; Dalloz, 1868, 1. 608.

5. Se consideră paricid dacă un copil încestuos sau adulterin a cărei filiaţiune este constatată, săvârşeşte omor voluntar asupra tatalui sau mamei naturale. Blanche, IV, p. 561. *Contra* Ch. et Hélie. III, p. 416.

6. Calitatea victimei într'o acuzaţiune de paricid, este un element constitutiv, iar nu o circumstanţă agravantă a crimei, şi prin urmare se poate pune o singură chestiune juriului, atât asupra existenţei faptului cât şi asupra calităţei victimei. Dalloz, 1851, 5, 153.

7. Art. 299, califică paricid: omorul tatălui. mamei sau al tuturor celorlalţi ascendenţi legitimi. Unii autori susţin că paricidul nu încetează de a există chiar când culpabilul a trecut în altă familie prin adopţiune. Garraud, IV, 239 sau ed. II, IV, 1591.

8. — O chestiune delicată ce ridică crima paricidului, este de a se şti cum are să se stabilească legătura filiaţiuni dintre culpabil şi victimă. Această chestiune este viu discutată în doctrină şi jurisprudenţă. Unii autori susţin că paricidul este constituit chiar cand filiaţiunea nu a fost legalmente stabilită; art. 299 nu distinge între copii naturali recunoscuţi şi cei nerecunoscuţi. Blanche. IV, 489. Existenţa filiaţiunei naturale nu ar fi decat o chestiune de fapt.

9. Alţi autori au respins aceasta opiniune. Filiaţiunea naturala se stabileşte prin oarecari proceduri determinate de codul civil. Garraud, IV, 240 sau ed. II, IV, 1592.

10. Autorii nu discută decat chestiunea pentru copii naturali, caci filiaţiunea legitima nu face nici o îndoiala. In practică însa s'a întalnit adesea speţe neauzite. Astfel, s'a întamplat ca culpabilul într'o acuzaţiune de paricid să tăgaduească filiaţiunea, susţinand în acelaş timp că numai tribunalele civile sunt competinte a tranşa chestiunea stărei civile cari trebue judecată în prealabil de acele instanţe. Curtea de casaţie, însă, în mod constant a judecat că punctul de a se şti dacă acuzatul este fiu al victimei, nu constitue nici o chestiune prejudicială a acţiunei, nici o chestiune prejudicială judecăţei. Tribunalele criminale ca judecători ai acţiuni sunt şi judecatorii excepţiunilor. Dalloz. 1879, I, 316; Blanche, IV, 494; Ch. et Hélie, III, 1201.

Art. 230. Pruncuciderea se numeşte omorul copilului său născut de curând. (c. p. 225, 232; p. fr. 300).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Unii autori au susţinut că infanticidul nu este pedepsibil dacă copilul, nu era născut viabil; această opiniune însă este astăzi generalmente respinsă, se considera omorator acela care scurtează viaţa unei persoane, chiar dacă acea persoană este fatalmente condamnat la o moarte apropiată. Ch. et Hélie, III, 1213; Garraud, IV, 253 sau ed. II, IV, 1605.

2. Garraud admite că un copil încetează de a fi considerat ca nou născut din momentul ce este înscris in registrele stărei civile, dar adaogă că, copilul perde această calitate chiar înaintea expirărei termenului de trei zile, dacă faptul naşterei a devenit notoriu, şi că o conservă, din contra, chiar după expirarea acestui termen dacă nu s'a făcut declaraţiune, şi dacă naşterea nu a devenit notorie. Garraud, IV, 225 sau ed. II, IV, 1607.

3. Acuzatul de infanticid, achitat de această crimă, poate fi ulterior urmărit înaintea tribunalului corecţional sub prevenţiunea de omucidere involuntară a copilului său, fără ca prin aceasta să se violeze maxima: *non bis in idem.* Cas. fr. secţiuni-unite, 25 N-bre. 1841, Bul. 332; Dalloz, Chose Jug. 476.

4. Caracterele crimei de infanticid au fost modificate prin legea din 22 Noembrie 1901 care a dat o nouă redacţiune art. 300 şi 302 din codul penal. Jurisprudenţa anterioară trebue dar consultată cu prudenţă. Fără îndoială însa că un mare număr de deciziuni işi păstrează încă autoritatea, altele însă nu au decât o valoare istorică.

5. Criminaliştii vechi discutau dacă este legitim de a omorî un nou născut monstru. Ştiinţa modernă a hotărât însă, că tot ce este născut din femee, oricari ar fi formaţiunea fizică a născutului, este o persoană umană a cărui existenţă este protejeată de lege. Ch. et Hélie, III, 1187; Garraud, IV, 217 sau ed. II, IV, 1569.

Art. 231. Otrăvirea este omorul unei persoane prin întrebuinţare de substanţe cari pot cauza moarte, mai curând sau tàrziu, ori şi în ce mod ar fi fost întrebuinţate sau date acele substanţe. (c. p. 225, 232, 245, 247; p. fr. 301).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. – Crima de otrăvire, penată de art. 231 c. p., când este pe vorba de punerea cestiunilor la juraţi, poate fi descompusă în o omucidere cu voinţă, infracţiune pedepsită de art. 234 al III c. p., şi în întrebuinţare de substanţe care pot cauză

moartea maĭ curând sau mai târziu, care constitue un element agravant al omuciderei voluntară. (Cas. II, 147 din 14 Maiu 82, B. p. 595).

2. — In crima de omor cu voinţă prin mijlocul otrăvirei prevăzută de art. 231 c. pen. otrăvirea constituind un element al crimei de omor, iar nu o circumstanţă agravantă, cu drept cuvânt se pune ca chestiune principală. (Cas. II, No. 429/91, B. p. 1018).

3. — In crima de omor prin otrăvire nu se pune o cestiune deosebită pentru precugetare, fiindcă este în cerinţa unei asemenea crime ca ea să fie precedată de acte pregătitoare. De asemenea, otrăvirea nu are să fie constatată prin o cestiune deosebit pusă, de oarece otrăvirea este un element al crimei de omor prin otrăvire. (Cas. II, 633 901, B. p. 1057).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. S'a discutat dacă trebue calificat otrăvire întrebuinţarea de substanţe care, putând da moartea, nu sunt cu toate aceste otrăviri. Curtea de casaţie franceză a judecat că legea înţelege otrăvire toate atentatele la viaţa unei persoane, nu numai prin efectul substanţelor veninoase, propriu zise, dar şi prin efectul substanţelor cari pot da moartea. Dalloz, Crim. contre pers. No. 107; Blanche, IV, 517.

2. Din principiu că otrăvirea consistă în întrebuinţarea criminală a unei substanţe care putea da moartea s'a conchis că nu se pedepseşte acela care a administrat o substanţă inofensivă. Crima nu poate fi pedepsibilă din momentul ce nu există nici un fapt material, nici un început de execuţiune al crimei. Blanche, IV, 517; Ch. et Hélie, III, 1290.

3. — Legislatorul cod. penal, urmând o tradiţie constantă in toate timpurile şi în toate ţările, a considerat otrăvirea ca crimă specială şi a pedepsit-o sever, pentru că este in acelaş timp şi periculoasă şi laşe. Blanche, IV, 512; Garraud, IV, 271 sau ed. II, IV. 1630.

Art. 232. Tot culpabilul de omor cu precugetare, de părintucidere, pruncucidere şi de otrăvire, se va pedepsì cu munca silnică pe viaţă.

Pruncuciderea când se va săvârşì asupra unui copil nelegitim de către mama sa, se va pedepsì cu recluziunea. (c. p. 226, 229, 230, 231. 252; p. fr. 302).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

1.—Art. 232 c. p. pedepseşte cu aceeaşi pedeapsă a muncei silnice pe viaţă, crima de omor săvârşită, fie în toate circumstanţele în el arătate, fie cu concursul numai a uneia din ele. Astfel, dacă acuzatul a fost recunoscut culpabil pentru faptul de omor cu precugetare şi pândire, cestiunea de a se ştì dacă mortul a fost părintele legitim al acuzatului, nu prezintă interes pentru acuzat. (Cas. II, 216 din 27 Aprilie 90. B. p. 568).

2. Prevenitul declarat culpabil de omucidere cu voinţă şi precugetare, crimă săvârşită dar neisbutită şi în favoarea căruia s'a admis circumstanţe atenuante, nu poate fi condamnat la mai puţin de maximum închisoarei corecţionale. adică la cinci ani. (Cas. II, 712 901, B. p. 1108).

3. Instanţa de fond care se întemeiază, pentru dovedirea depozitului în delictul de abuz de încredere, pe un proces-verbal încheiat de agenţii vamali, care nu sunt competinţi să constate o contrabandă descoperită după săvârşirea sa, se întemeiază pe un act nul şi fără nici o valoare, astfel că decizia sa este casabilă. (Cas. II, 248 902, B. p. 400).

4. In caz de omucidere a părintelui legitim trebue să se pue juraţilor două cestiuni deosebite. adică una în privinţa faptului uciderii şi alta că ucisul erà părintele legitim, căci uciderea parintelui legitim este după lege o circumstanţă agravantă care trebue anume să fie constatată. (Cas. II, 163/904, B. p. 244).

5. — După art. 232 c. pen. omorul cu precugetare se pedepseşte cu munca silnică pe pe toată viaţa. când e constatat că el a fost comis cu precugetare. (Cas. II, 967 908, B. p. 869 şi *Curierul Judiciar*. No. 58 908, p. 460).

Art. 233. Se vor pedepsì ca nişte ucigaşi cu precugetare, toţi acei făcători de rele cari vor întrebuinţà cazne ori chinuri spre săvârşire crimelor lor. (c. p. 232, 273. 319; p. fr. 303).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Legea nu defineşte expresiunile torturi şi acte de barbarie , această determinaţiune este lasată la lumina şi conştiinţa juriului. Dalloz, Crimes cont. pers. 1835.

2. Actele de barbarie săvârşite asupra cadavrului victimei de către un omorator, nu constitue nici o circumstanţă agravantă. Garraud, IV, 266 sau ed. II, IV, 1625.

Art. 234. Omorul se va pedepsì cu munca silnică pe toată viața când se va fi săvârșit mai înainte, sau deodată, sau în urma altei crime.

Omorul se va pedepsì asemenea cu munca silnică pe toată viața, când va fi avut de scop ori a preparà, ori a înlesnì, ori a executà un delict, sau de a ajutà dosirea, ori a asigurà nepedepsirea autorilor sau a complicilor acelui delict.

In toate celelalte cazuri, culpabilul de omor se va pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit. (c. p. 225, 250 și urm.; cod. just. milit. 249 : p. fr. 304).

Doctrină și Jurisprudență Română

INDEX

1. Primul aliniat al art. 234 c. p. se aplică numai atunci când prevenitul a comis omorul mai înainte de o dată sau în urma unei alte crime, dar nu a unui delict. (Cas. II, 368 din 16 Oct. 79, B. p. 147).

2. Este culpabil de o tentativă de omor cu voință, urmat de o crimă de omor săvârșit, cel care voind a omorî pe cineva a tras cu pușca asupra lui și a omorât pe altul. In acest caz este aplicabil art. 234 c. p. (Cas. II, 405 din 6 Nov. 79. B. p. 851).

3. — După art. 234 c. p., omorul se pedepsește cu munca silnică pe viață numai atunci când va fi avut de scop ori a preparà. ori a înlesnì, ori a executà un delict, iar în toate celelalte cazuri se pedepsește cu munca silnică pe timp mărginit. Prin urmare, delictul care a urmat sau a precedat omorul, fiind o circumstanță agravantă, urmează să facă obiectul unei chestiuni separate la jurați. (Cas. II, 274 din 11 Iulie 83, B. p. 731).

4. Faptul omuciderei cu voință săvârșită cu scop de a înlesni comiterea unui furt, constituind o circumstanță agravantă, președintele curții cu jurați este ținut, conform art. 361 pr. p., să pună o chestiune separată asupra lui, iar nu să pună o singură chestiune atât asupra faptului principal cât și asupra circumstanței agravante. Cas. II. 236 din 2 Mai 90, B. p. 689).

5. Dacă acuzatul este declarat culpabil pentru faptul penat de art. 234 al. III c. p., Curtea este în drept. față cu

circumstanţele uşurătoare admise în favoarea acuzatului să 'l condamne la 7 ani recluziune. (Cas. II, 258 din 16 Mai, 90. B. p. 721).

6. In crima de omucidere cu voinţa, crimă săvârşită dar neizbutită, tentativa, care consistă în neizbutirea crimei, este un element constitutiv al ei, iar nu o circumstanţă agravantă care să dea loc la punerea unei chestiuni separate, (Cas. II. 106 94. B. p. 180).

7. Pedeapsa la munca silnică pe timp mărginit, şi anume la 20 de ani, pronunţată de Curte in urma verdictului care acordă circumstanţe uşurătoare pentru crima de omor ce s'ar fi pedepsit cu muncă silnică pe toată viaţa, este legală, întrucât este cu un grad mai jos decât munca silnică pe toată viaţa. (Cas. II. 630/96, B. p. 1585.

8. Un condamnat nu poate face un motiv de casare intemeiat pe faptul că erà minor in momentul când a comis crima pentru care a fost condamnat, când se constată că dânsul nu a făcut o asemenea propunere înaintea juraţilor şi că Curtea dela sine, prin preşedintele său, a adresat juraţilor o chestiune specială asupra majorităţei acuzatului şi că juraţii au răspuns afirmativ şi la această chestiune. (Cas. II, 184 900. B. p. 264).

9. Crima de omucidere se pedepseşte cu munca silnică pe toată viaţa numai dacă crima s'a săvârşit în vederea unui delict între care este o relaţie. caz în care verdictul juraţilor trebue să constate elementele atât ale omuciderei cât şi ale delictului şi a legăturei ce există între ele. Prin urmare dacă cu ocazia unei omucideri s'a săvârşit şi delictul de răpire de minori, iar verdictul juraţilor nu constată decât elementul omuciderei, iar nu şi elementele delictului de răpire, în acest caz Curtea nu poate pronunţa decât pedeapsa din ultimul aliniat al art. 234 c. p. adică la munca silnică pe timp mărginit. iar nu pe toată viaţa. (Cas. II, 670 902, B. p. 815).

10.—Când acuzatul este declarat culpabil de crima de omucidere cu voinţă, săvârşită dar neizbutită şi i se acordă circumstanţe atenuante, pedeapsa ce urmează să i se aplice este recluziunea sau maximul închisoarei corecţionale, astfel că Curtea face o violare a acelor articole când condamnă numai la 1 an închisoare. (Cas. II, 161 908. B. p. 94).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Necesitatea existenţei unui delict corelativ pedepsibil a ridicat vii controverse, când omorul este acompaniat de un furt comis de către una din persoanele cari se bucură de imunitatea art. 380. Curtea de casaţie a judecat în mod constant că această dispoziţie nu se opune exerciţiului acţiunei publice, relativ la aceste sustracţiuni decât atunci când formează obiectul principal al prevenţiunei; că, însă, nu se

opune că o sustracţiune de acest fel formează în termenii art. 304 o circumstanţă accesorie agravantă a omuciderei. Ch. et Héllie, V, 1955; Garraud, IV, 290, V, 98 sau ed. II, IV, 1649.

2. Omorul se pedepseşte la francezi cu moartea, iar la noi cu munca silnică pe viaţă. când el a fost precedat, acompaniat sau urmat de o altă crimă. Circumstanţa agravantă cere dar două condiţiuni esenţiale: prima rezultă din timp: ca omorul să fie săvârşit simultaneu cu o altă faptă pedepsibilă; a doua depinde de gravitatea faptului care însoţeşte omorul. Trebue ca faptul să constitue crimă. Garraud, IV, 289 sau ed. II, IV, 1648. Natura crimei însă este indiferentă. Garraud, loc. cit. şi Dalloz, 1879, I, 482. *Contra,* Ch. et Hélie, III, 1304.

3. Pedeapsa art. 304 nu poate fi pronunţată contra aceluia care cu un singur foc de puşcă a dat, fără premeditare, moartea la două persoane. Ch. et Hélie, III, 1304; Garraud, IV, 290 sau ed. II, IV, 1649.

4.—Curtea de casaţie a decis că delictul corelativ, apreciat nu ca o infracţiune distinctă, dar ca o circumstanţă agravantă a omorului, nu poate fi supus la o altă prescripţiune decât aceia a faptului principal. Cas. fr. 21 Ian. 1887 Dalloz, 1887, I, 237. Această decizie este aprobată şi de Garraud, IV, 1652.

§ II

Ameninţări

Art. 235.—Acela care va fi ameninţat, prin înscris, anonim sau subscris, de a asasinà, de a otrăvì, ori de a face asupra vreunei persoane orice alt atentat, supus la munca silnică pe toată viaţa sau pe timp mărginit, se va pedepsì cu recluziunea, dacă ameninţarea se va fi făcut cu cerere de a depune o sumă de bani la un loc hotărât, sau de a împlinì orice alte condiţiuni. (c. p. 7, 236, 273, 366; p. fr. 305).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

Din combinaţiunea art. 235 şi 237 din codul penal, rezultă că ameninţarea prin graiu de a asasinà, otrăvi, etc., nu constitue delictul prevăzut de articolul 237, decât dacă o asemenea ameninţare a fost însoţită de o cerere de a depune o sumă de bani într'un loc hotărît sau de a îndeplini per-

sóana amenințată vre-o condițiune a cărei executare să depindă neapărat de dânsa. Așa dar, amenințarea făcută de un părinte în persoana aceluia, care bătuse pe copilul său, cumcă 'l va omorî dacă copilul nu se va însanătoșì, fiind însoțită de o condițiune a cărei realizare, sau nerealizare nu atârnă de voința persoanei amenințate, nu întrunește elementele delictului de amenințare, nici constitue un fapt care să cadă sub previsiunile codului penal. (Cas. II, 406 95, B. p. 943).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. Expresiunea amenințări prin scris este generală și se întinde la tot ce este scris ori cum ar fi. De ordinar, la scrierea cu mâna pe hârtie. Este de sigur pedepsibil, dacă ele se manifestă prin alte moduri de scris cum ar fi de exemplu prin caractere desenate pe un zid sau pe o ușe. Dalloz, 1885, 2, 262.

2. — Delictul de amenințare există chiar când scrierea n'a fost adresată direct persoanei amenințată, sau când cuvintele n'au fost proferate în prezența acelei persoane, destul numai ca ele să fie astfel spuse încât să parvie la cunoștința sa. Dalloz, 1873. 2. 85 și Dalloz, 1883, I, 46.

3. Amenințările prin desenuri nu sunt rari în practică. Legea însă nu le prevede și această tăcere este cu atât mai frapantă cu cât în materii de ultragi, de injurii, legiuitorul a avut grije a le pedepsì de o potrivă cu scrierile. Cu toate acestea, majoritatea autorilor decid că aceste amenințări se pedepsesc. Dalloz crim. contre pers. 117; Dalloz, supl. 109. Garraud, IV, 325, sau ed. II, IV, 1684.

4. Autorul unei amenințări cu moartea îndreptând o armă de foc în direcția persoanei amenințată, nu scapă de pedeapsă. chiar probând că nu putea executà această amenințare pentrucă această armă nu erà încărcată; această circumstanță poate numai să justifice aplicațiunea unei pedepse mai ușoare. Dalloz, 1872 2, 147 Dalloz, 1885, 2, 262; Garraud, IV, 317, sau ed. II, IV, 1676.

Art. 236.—Dacă amenințarea în scris nu va fi însoțită de nici o cerere sau condițiune, osànda va fi închisoarea dela 1 an la 2, și amenda dela 50 până la 2500 lei [1]). (c. p. 235, 356, 399 ; p. fr. 306).

---

1) Conform art. 399 al. II c. p. amenda aplicabilă în specie este dela 50 2500 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Delictul de ameninţare, prevăzut şi pedepsit de art. 235 şi 236 din codul penal, este de competinţa tribunalului corecţional a'l judecà. (Cas. II, 92 901. B. p. 158).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Ameninţarea este sub condiţiune atunci când are de scop, nu numai de a constrânge persoana ameninţată de a face un lucru, dar şi de a se abţine de a face ceva. Dalloz, crim. c., pers. 120; Dalloz 1885. 2, 262; Blanche, IV. 646; Ch. et Hélie, IV, 1313.

2. — In principiu nu avem a distinge dacă ordinul care însoţeşte ameninţarea, este just sau injust, nici dacă are de scop de a face a se respectà dreptul celui ce îl dă. Astfel, are a fi pedepsit individul care ameninţă pe debitorul său de a-i incendià casa dacă nu-ţ plăteşte o creanţă ce i datorează de mai mult timp şi pe care i-a reclamat-o în zadar. Garraud, IV, 328 sau ed. II, IV, 1687.

Art. 237.—Dacă ameninţarea, însoţită de cerere sau de vre-o condiţiune, s'a făcut prin grai, culpabilul se va osândi la închisoare dela 3 luni până la 1 an şi la o amendă dela 50 până la 250 lei [1]). (c. p. 366, 399; p. fr. 307).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. Nu constitue delictul de ameninţare prevăzut şi pedepsit de art. 237 din codul penal, dacă ameninţarea n'a fost însoţită, de vre-o cerere sau condiţiune. (Cas. II. 82 93 B. p. 158).

2. O simplă ameninţare verbală, nemsoţită de o cerere s'au condiţiune, nu constitue delictul prevăzut de art. 237 din codul penal (Cas. II, 311 94, B. p. 730).

A se observà Doctrina şi Jurispr. Franceză de sub art. 235 şi 236.

---

[1]) Conform art. 399, al. II, c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 50—250 lei noui.

SECŢIUNEA II

Răniri loviri şi alte crime şi delicte comise cu voinţă

Art. 238. *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Faptul de a lovì sau rănì, cu voinţă, o persoană sau a'i cauza orice alte leziuni corporale, se pedepseşte după împrejurări, ca crimă, ca delict sau ca contravenţiune.

Rănirile şi lovirile care n'au cauzat nici o boală, nici vre-o incapacitate de lucru, şi cari sau urmat din certe prin cârciume, bâlciuri, oboruri şi târguri, se pedepsesc ca contravenţiuni.

Celelalte răniri şi loviri simple se pedepsesc cu închisoare dela 15 zile până la 1 an.

Iar dacă au fost cu precugetare sau cu pândire, pedeapsa va fi închisoare dela 2 luni până la 1 an şi jumătate, şi amendă până la 2000 lei [2]. (c. p. 1, 227, 228, 239 243, 249, 250, 396 No. 2, 399; cod. just. milit. 214—216; cod. just. marit. 40; p. pr. § 187; p. fr. 311).

Doctrină şi Jurisprudenţa Română

INDEX

1. Prin cuvintele bâlciuri, cârciumi şi oboruri , întrebuinţate de art. 238 c. p. se înţelege orice adunare mare de

[1]) Vechiul art 238 erà ast-fel redactat: «Acela care cu voinţa va lovì sau va rănì pe o persoană sau 'i va cauza orice alte leziuni corporale, se va pedepsì cu închisoare dela 6 zile până la 6 luni. Iar dacă ranirile sau loviturile vor fi fost cu precugetare sau pândire, pedeapsa va fi închisoarea dela 2 luni până la 1 an şi jumatate. Pedepsele prevăzute prin acest art. nu se raportă decât la rănirile şi lovirile cari n'au cauzat nici boala, nici vre-o incapacitate de lucru».

[2]) Leii în cestiune nu pot fi decât lei noui, monetă în vigoare când s'a adăogat această pedeapsă, prin legea dela 1874. la vechiul art. 238.

oameni în locuri anume destinate unde se fac cumpărări și vanzări de tot felul de lucruri. Așadar, în rândul acestora se prenumără și piețele publice, destinate anume prin regulamentele comunale, unde fie-care cetățean zilnic trebue a se duce spre a'și cumpără articolele necesarii pentru hrană cari sunt expuse acolo spre vânzare. Cas. II, 426 din 12 Novembrie 76, B. p. 625).

2. După art. 60 din legea judecătoriilor de ocoale, acțiunea publică în privința delictelor prevăzute de art. 238 și 299 al. 1 c. p. se stinge prin împăcarea părților. Din acest articol rezultă că părțile au dreptul a se împăcă în tot timpul cât durează cercetarea acțiunei publice, de oarece nicăeri nu se limitează exercițiul acestui drept. Astfel, dacă judecata nu s'a pronunțat în mod definitiv, părțile se pot împăcă în apel ca și la prima instanță. (Cas. II, 228 din 9 Maiu 84, B. p. 457).

Părțile se pot împăcă chiar dinaintea Curții de casație. (Cas. II. 326 910, *Curierul Judiciar,* No. 46 910, p. 399).

3. Deși delictul penat de art. 238 c. p. după art. 60 din legea dela 9 Martie 1879, este lăsat în competința judecătorilor de ocoale, și nu trebue să fie trimis direct tribunalului, dar pe cât timp tribunalul este competinte să judece în apel asemenea procese și părțile interesate nu declină competința tribunalului, el este obligat, conform art. 188 pr. p., să judece acest delict în prima și ultima instanță. Deci, cu drept cuvânt Curtea de apel respinge ca neadmisibil apelul făcut contra unei atari sentințe a tribunalului. (Cas. II, 507 din 17 Octombrie 89, B. p. 883).

4. Deși legiuitorul, prin art. 60 din legea judecătoriilor de ocoale, a deferit judecata faptelor prevăzute de art. 238 c. p. judecătorului de ocol, nu rezultă de aci că a schimbat și natura acestei infracțiuni și a considerat-o ca simplă contravențiune, când chiar textul legei zice că rămân delicte. (Cas. secț.-unite 16 din 1 Novembrie 90, B. p. 1301.

5. Pe cât timp despăgubirea civilă rezultată din loviri nu este decât accesorie, cel ce are competința de a judecă principalul fapt al lovirei are și competința de a judecă accesoriul despăgubirei, fie de orice sumă. (Cas. II, 377 din 10 Septembrie 80, B. p. 329).

6. Faptul de bătae simplă, deși deferit judecătoriilor de ocoale, constitue un delict, și apelul este admisibil atât din partea ministerului public cât și din aceia a părților, în contra cărților de judecată dată în această materie. (Cas. II, 581 91, B. p. 1357).

7. — Delictul de lovire săvârșite cu ocaziunea alegerilor comunale, cu scop de a împedică pe alegători de a puteà pătrunde în localul de alegere constitue un delict politic, de competința numai a Curței cu jurați de a-l judecà. (Cas. II, 121 93. B. p. 205).

8. Asemănat art. 22 din legea judecătoriilor de pace din

1894, faptele prevăzute şi pedepsite de art. 238 din codul penal sunt de competinţa acelor judecătorii, fără a se face veri o distincţiune între diferitele aliniate ale acestui articol. (Cas. II, 45 95, B. p. 77).

9. Asemănat art. 23 din legea judecătoriilor de pace, aceşti judecători neputând pronunţà o pedeapsă mai mare de 6 luni şi o zi pentru delictele date in competinţa lor, urmează de aci că pentru delictul de bătae. maximul prevăzut de art. 238 din codul penal fiind de un an, judecătorul de pace nu e competinte de a judecà pe un funcţionar care s'a făcut culpabil de un asemenea delict. căruia. prin aplicarea art. 165 acelaşi cod cată să i se deà maximul pedepsei de un an. In acest caz numai tribunalul de judeţ este competinte a judecà delictul. (Cas. II. 105 95, B. p. 215 Această decizie este dată sub legea jud. de ocoale din 1894).

10. In urma modificarei adusa codului de justiţie militară prin legea din 27 Martie 1894 şi asemanat art. 52, alin. 8 din aceasta lege modificătoare, şefii de garnizoană in comunele rurale sunt justiţiabili de tribunalele ordinare civile pentru delictul de lovire, prevăzut de art. 238 din codul penal, savârşit in persoana unui rezervist, iar nu de tribunalele militare. (Cas. II. 755 95, B. p. 1491).

11. Hotărîrile date de judecătorii de pace în materie de delicte de loviri şi răniri simple, prevazute de art. 238 din codul penal, sunt în totdeauna susceptibile de apel, oricât de minimă ar fi cifra amendei şi despăgubirilor civile pronunţate. (Cas. II. 41 96, B. p. 98).

12. — Delictul de lovire săvârşit de un funcţionar în persoana altui funcţionar cade sub previziunile art. 238 din codul penal şi este de competinţa judecătorului de pace, când nici de calitatea sau autoritatea de funcţionari publici nu s'a abuzat nici în puterea acelei calităţi s'a comis delictul. (Cas. II, 414 96, B. p. 454).

13. Delictul de loviri şi răniri săvârşit in persoana cuiva cade sub previziunile art. 239 din codul penal şi este de competinţa tribunalului de judeţ de a-l judecà, dacă acele loviri sau răniri au dat naştere la o incapacitate de lucru, cu toate că această incapacitate de lucru s'a prelungit din cauza slabei constituţiuni a p a c i e n t u l u i. Cas. II, 149 96, B. p. 592).

14. Lovirile săvârşite în persoana cuiva intră sub previziunile art. 238 din codul penal şi este de competinta judecătorului de pace de a-l judecà. Şi imprejurarea că pacientul a zăcut un timp oarecare în urma acelor lovituri, nu face ca delictul să cadă sub art. 239 din zisul cod. cand se constată că zăcerea a provenit nu din cauza gravităţei loviturilor, ci din cauza stărei de beţie în care se găseà pacientul in momentul în care a fost lovit. (Cas. II, 176 96, B. p. 697).

Pentru cazul cand pacientul a încetat din viaţă după 40 zile din ziua cand a fost lovit

sau rănit, a se vedeà dec. Cas. II, 124 903 însoţită de nota critică a d-lui S. Scriban. în *Curierul Judiciar*, No. 11 904, p. 91 şi 92.

15. — Expresiunea generică de recurs», întrebuinţată de o parte care atacă înaintea tribunalului o carte de judecată a judelui de pace, nu trebue luată în totdeauna în sensul restrâns că partea a voit a recurge la o cale extraordinară de reformare a cărţei de judecată, ci şi în sensul că a voit a recurge la o cale ordinară, şi anume aceea a apelului, întrucât tribunalul este şi instanţa de apel şi instanţă de casaţie în contra cărţilor de judecată. Tribunalele sunt in drept, în asemenea caz, să constate care a fost intenţiunea părţilor. (Cas. II, 346 96, B. p. 1076.

16. — In hotărîrea instanţei de apel numai este necesar a se inserà textul articolului ce s'a aplicat unui condamnat, când acest text a fost inserat în hotărîrea apelată şi care a fost confirmată de instanţa de apel. (Cas. II, 323 96. B. p. 871).

17.—Acţiunea publică în delictul de loviri şi răniri simple, delict de competinţa judecătoriilor de ocoale a-l judecà, se poate stinge prin împăcarea părţilor, însă declaraţiunea de împăcare trebue să fie formală şi nu se poate stinge acţiunea publică prin faptul neprezintării părţilor la judecată, întrucât prin acest fapt nu se poate şti care ar fi intenţiunea părţilor. (Cas. II, 215/97, B. p. 585).

18. — Delictul de lovire prevăzut de art. 238 din codul penal, cu circumstanţa agravantă din art. 165 acelaşi cod, este de competinţa tribunalului córecţional a-l judecà, de oare ce art. 165 din codul penal nu este prevăzut de art. 71 din legea judecătoriilor de ocoale, articol care determină competinţa acestor judecătorii în materie corecţionala, printre delictele deferite acelor judecătorii. (Cas. II, 391 97, B. p. 987).

Contrà : vezi mai la urma decizii din 1907. 1909, etc.

19. — In delictul de lovire pentru a se şti dacă lovirile au produs sau nu incapacitate de lucru, nu se poate lua în considerare decât certificatul medical. (Cas. II, 677 97, B. pag. 1465).

Asupra probei ce poate face certificatul medical, a se vedeà Cas. II, No. 336 908, în *Curierul Judiciar*, No. 73 908, p. 591.

20. — Constatarea de catre judecată că o persoană a fost bătută este suficientă şi nu este trebuinţă a se constatà în deosebì elementul voinţei, întru cât faptul de a bate pe cineva implică, din partea autorului, voinţa de a lovì. (Cas. II, 623 din 1897, B. p. 1395).

21. — Controlorul fiscal ne având cădere să incaseze contribuţiuni, faptul că un controlor a bătut pe un contribuabil pentru refuzul de a platì contribuţiunile este de competinţa judecătoriilor de ocoale a-l judecà, întrucât controlorul nu a comis delictul ca funcţionar, ci ca simplu particular. (Cas. II, 416 din 1897, B. p. 1002).

22. Când un inculpat este

trimis înaintea tribunalului corecţional, prin acelaş rechizitor sau prin aceeaşi cerere a părţii vătămate, pentru două fapte deosebite: pentru furt de o valoare superioară sumei de 100 lei şi pentru lovire simplă, tribunalul este competent să judece ambele fapte, astfel că nu poate să-şi decline competinţa, pe motiv că furtul, nefiind dovedit trebue înlăturat şi rămanând numai delictul de lovire simplă, trebue trimis la judecatoria de pace, singura competentă pentru asemenea delicte; pentru că în asemenea caz, cand un fapt penal nu este dovedit, nu se poate înlătură ci instanţa trebue să-l judece şi să achite, şi dacă tribunalul era competent a judecà delictul de furt, deşi aveà să pronunţe a sentinţă achitătoare pentru acest delict, tot el erâ competent să judece şi faptul de lovire, a cărui judecare simultanee se deferise prin acelaşi art. (Cas II, 553 98, B. p. 1005).

23. Faptul unui notar dintr'o comună rurală de a lovì pe o persoană în localul primăriei, nu însă în exerciţiul sau cu ocaziunea exerciţiului funcţiunei lui, ci cu ocaziunea unei neînţelegeri particulare ce aveà cu pacientul, constitue delictul de bătae simplă, prevăzut de art. 238 din codul penal, de competinţa judecătoriei de pace a'l judeca. (Cas. II, 583/98, Bul. pag. 1101).

24. Competinţa nu se determină decât după cerere sau după cum a fost deferit faptul, iar nu după cauzele cari se relevează şi cari au de urmare micşorarea faptului.

Astfel, când un inculpat a fost dat în judecată înaintea tribunalului şi condamnat pentru delictul de lovire prevăzut de art. 239 din codul penal, Curtea poate, în urma apelului condamnatului, să constate că faptul nu întruneşte elementele delictului prevăzut de art. 239 din codul penal, ci ale delictului prevăzut de art. 238 acelaşi cod. şi să judece dânsa faptul, fără a fi necesitate să-şi decline competinţa şi să trimită afacerea la judele de ocol. (Cas. II, dec. 411 98, B. p. 920).

25. Delictul de lovire comis de un jeandarm rural asupra unui cetăţean, este de competinţa tribunalelor ordinare a'l judeca, iar nu al tribunalelor militare. (Cas. II, 640 99, Bul. pag. 1008).

26.—Ceeace trebue să determine a califica un fapt delictuos ca delict politic, este, înainte de toate, însuşi caracterul politic al faptului. Aşa, dacă prin acelaşi fapt se atinge ordinea politică, şi dacă el constitue şi o violare a unei dispoziţiuni din codul penal, asemenea fapt încă nu poate fi calificat delict politic, fiindcă criminalitatea nu este determinată numai de caracterul politic al faptului.

De aci urmează că delict politic este numai dacă se atinge ordinea publică. Astfel, faptul de a bate, după terminarea unor alegeri, pe cei ce serbează izbânda lor în alegeri, pentru a'şi răzbunà fiindcă în sărbătorirea izbândei ar fi insultat pe ad-

versarii lor politici, nu constitue un delict politic, ci un delict de drept comun. (Cas. II, 128/900, B. p. 221 şi *Curierul Judiciar*, No. 18 900, p. 141).

27. — Delictul de lovire savarşit de un ofiţer demisionat din armată şi a cărui demisiune fusese primită inaintea săvârşirei delictului de lovire, este de competinţa Tribunalelor ordinare a-l judeca, iar nu de Tribunalele militare. (Cas. II, 65 901, B. p. 128).

28. Faptul de a maltrata pe părinţii săi constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 243 din codul penal, şi acest delict nu este de competinţa judecătoriilor de pace a-l judeca. (Cas. s. Vacanţelor, 443/96, B p. 1149; Cas. II, 749 99, B. p. 1185; Cas. II, 325/900, B. p. 544; Cas. II, 75 900, B. p. 106; Cas. II, 37 901, B. p. 110; Cas. II, 518/902, B. p. 668).

Mai vezi, în acelaş sens, Cas. II, 911 900 in *Curierul Judiciar*, No. 81 900, p. 649).

29. *Contra:* Cand faptul de lovire prevăzut de acest articol s'a comis în contra părinţilor, aceasta constitue o circumstanţă agravanta, care are a fi judecată tot de judele de ocol, care este competinte să judece faptul principal de lovire. (Cas. II, 1404 902, B. p. 127; Cas. II, 10 903, Bul. pag. 84; Cas. II, 1298 904, B. p. 1657; Cas. II, 510 905, B. p. 801; Cas. II, 789 906, B. p. 601; Cas. II, 1136 908, nepublicate şi altele mai recente).

30. Delictul de lovire săvârşit de un jeandarm rural în exerciţiul funcţiei, exercitand un serviciu de poliţie administrativă, intră în competinţa instanţelor ordinare de a-l judeca, în speţă de competinţa judelui de ocol fiind vorba de o lovire simplă. (Cas. II, 1178 902, B. p. 1086).

31. Obligaţia judelui de ocol de a încerca mai intai să împace părţile nu este impusă decat în materie civilă, iar nu şi în materie penală în privinţa delictelor prevăzute de art. 238, 249, 299, 300 şi 396 c. penal pentru care legea jud. de pace admite, prin excepţie, că acţiunea publică se poate stinge prin împăcarea parţilor. Judele de ocol este dator să ţina seamă de o propunere de impacare făcută de părţi, iar in lipsa acesteia judele trebue să dea curs acţiunii. (Cas. II, 1086 902, B. p. 1064).

32 — In delictul de lovire prevăzut de art. 238 c. p. acţiunea publică fiind în mâna părţii civile când aceasta parte declară la instanţa de judecata, fie chiar în apel, că s'a împacat cu inculpatul, acea instanţă urmeaza sa declare stinsă acţiunea chiar in lipsa inculpatului. (Cas. II, 653 905, Bul. pag. 905 şi *Curierul Judiciar*. No. 68 905, p. 538).

33. In caz de conexitate a două fapte penale de deosebite gravităţi, competinţa instanţei faptului mai grav atrage şi pe aceia a celui mai puţin grav.

Astfel, deşi faptul prevazut de art. 238 din codul penal este de competinţa judelui de ocol de a-l judecà ca primă instanţă, totuş, dacă acest fapt este in stransă legătură cu cel prevă-

zut de art. 239 din cod. penal, tribunalul este competinte să le judece pe amândouă, ca primă instanţă, şi cu apel la Curte. (Cas. II, 2092 905, Bul. pag. 1672).

34. Lovirea unui agent fiscal in timpul când mergea pe strada pentru a-şi îndeplini serviciul nu constitue delictul de ultragiu, ci lovire simplă de competinţa judelui de ocol a-l judeca. (Cas. II, 2130/906, Bul. p. 1432).

35. Judecătoriile de pace sunt competinte să judece în primă instanţă lovirile simple prevăzute de art. 238 cod. pen. cu apel la Tribunal; că dacă însă judecata unor asemenea fapte se aduce direct inaintea Tribunalului, şi dacă la ziua infaţişării părţile nu cer declinarea competinţei şi trimiterea afacerei în judecata primei instanţe, Tribunalul pronunţă hotarirea sa în ultimă instanţă. (Cas. II, 568 906, B. p. 344).

36. In delictul de lovire, calitatea de funcţionar public a agentului, constitue numai o circumstanţă agravantă, care are de rezultat aplicarea maximului pedepsei fără însă a schimbà natura delictului şi instanţa de judecată.

Prin urmare. simplele loviri săvârşite de funcţionarii publici. se judecă de Judecătoriile de ocoale în prima instanţă, iar nu de tribunal. (Cas. II, 1048 907, B. p. 959; Cas. II, 2260/909, B. p. 909).

Mai vezi, în acelaş sens, şi Cas. II, 2085 907 în *Curierul Judiciar*, No. 68/907, p. 542).

37. Dacă un inculpat a fost dat judecăţii înaintea tribunalului pentru faptele prevăzute şi pedepsite de art. 238 şi 239 c. p., şi a fost găsit culpabil numai de faptul de lovire simplă, pentru care a fost condamnat, fără ca dansul sau ministerul public să fi cerut declinatoriul de competinţă, în acest caz apelul inculpatului în contra sentinţei tribunalului este neadmisibil, intrucât Curtea de apel este necompetinte să judece faptul din art. 238 c. p. (Cas. II, 2146 908, nepublicată).

38. Faptul din art. 238 şi 239 din codul penal e acelaş, agravat numai în acest din urmă articol de circumstanţa necapacităţii de lucru sau de o vătămare însemnată sănătăţii sau unui membru al corpului.

Prin urmare, instanţa de apel este în drept să schimbe calificarea faptului de lovire simplă, când constată o circumstanţă agravantă din cele arătate de art. 239, mai cu osebire când inculpatul s'a şi apărat, discutând acea circumstanţă agravantă. (Cas. II, 289 909, B. p. 168).

39. — Faptul unui perceptor de a lovì când se găseşte în exerciţiul funcţiunii sale nu constitue delictul de abuz de putere prevăzut de art. 147 c. p., ci un delict de lovire simpla prevăzut de art. 238 sau 239 din codul penal, după împrejurări, cari sunt de competinţa judelui de ocol de a-l judecà, conform art. 53 din legea judecătoriilor de ocoale.(Cas. II. 128 910.

40.—Faptul de lovire săvarşit de un ofiţer al poliţiei ju-

diciare chemat a înfrână lovirile, fiind prevăzut tot de art. 238 c. p. şi fiind numai pedepsit cu maximum închisorei din acel articol, asemenea fapt poate. prin împăcare. să dea loc la stingerea acţiunii publice. (Cas. II, 2791 910.

41. In privinţa cestiuni de a se ştie care instanţă este competinte a judecà faptul de lovire săvârşit de un funcţionar in exerciţiul funcţiuni, Curtea noastră de casaţie are o bogată jurisprudenţă dar deciziunile sale sunt contradictori; unele dă acest delict in competinţa tribunalelor (Cas. II, 12 Febr. 1890, B. p. 212 şi 27 Aprilie 1890, B. p. 536; Cas. II, 183 din 17 Martie 1895, B. p. 478; dec. 647 din 1 Dec. 1897. B. p. 1452 şi 763 din 18 Sept. 1900, B. p. 1084). Altele il dă în competinţa judelui de ocol (Cas. II, 329 din 8 Iunie 1892, B. p. 629; dec. 416 din 31 Iulie 1897, B. p. 1002). Jurisprudenţa însă admisă prin decizia 128 910 a fost pentru prima oară admisă prin două deciziuni din 1907 (2085 şi 2317). La prima gândire s'ar părea că interpretarea dată este întemeiată, căci legea dă în competinţa trib. delictul prevăzut de art. 148 c. pen. adică maltratările orale, şi in cazul de faţă e vorbá de maltratări prin loviri.

Ceeace e straniu însă este ca o fapta mai uşoară să fie judecată de tribunal (ofense orale) şi faptul mai grav (maltratarea prin loviri) să fie judecat de judele de ocol, ceeace e neraţional Desigur că legiuitorul la 1864 nu s'a gândit la regulele competinţei, când scria art. 148 şi 238, căci ambele aceste fapte erau tot de competinţa tribunalului şi nici mai târziu nu a voit să mai agraveze pedeapsa pentru bătăile comise de funcţionari, caci i s'a părut că agravarea din art. 165 c. pen. e suficientă, pe cand pedeapsa pentru injurii din art. 300 i s'a părut insuficienta când e săvârşita de funcţionar.

Legiuitorul sa ocupat de pedeapsă, iar nu de competinţă. Când a dat insă bătăile in competinţa jud. de ocol, el nu s'a gàndit şi nici n'a voit să deà şi bătăile săvârşite de funcţionari în exerciţiul funcţiuni, căci aceşti judecători nu sunt competinţi să judece nici chiar simple injurii săvârşite de funcţionari. De aceea credem că e mai bună vechia jurisprudenţă a Curţei noastre de casaţie. care dà in competinţa trib. de judeţ judecarea lovirilor săvarşite de funcţionari in exerciţiul funcţiuni. I. Tanoviceanu, adn. la dec. Cas. II, 128 910, *Curierul Judiciar*, 45 910.

42. După art. 82 din legea judecătoriilor de ocoale, părţile pot prin împăcare să stinga acţiunea publică pentru delictul de lovire prevăzut de articolul 238 c. p., şi această împăcare poate să fie propusă d'a dreptul la Curtea de casaţie. (Cas. II, 3731 din 15 Decembrie 1910).

Art. 239.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]) Dacă lovirile sau rănirile au cauzat o vătămare însemnată sănătăţii sau unui membru al corpului victimei, ori dacă au dat naştere vreunei necapacităţi de lucru, culpabilul se va pedepsì cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani, şi amendă până la 2000 lei [2]).

Iar dacă se va fi urmat cu precugetare sau cu pàndire, minimum pedepsei va fi de 6 luni. (c. p. 227, 228, 238, 243, 250; p. pr. § 192; p. fr. 309).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — In o acuzaţiune de sechestrare ilegală şi de torturi asupra persoanei sechestrate, dacă juraţii răspund negativ asupra cestiunii relativă la faptul sechestrării şi afirmativ asupra chestiunii relativă la circumstanţa agravantă, care este formulată astfel: «acuzatul cu ocaziunea faptului arestării victimei a comis asupra ei torturi din a căror cauză, precum şi a relelor tratamente, la cari a fost supusă în timpul sechestrării sale, a rezultat leziuni corporale», Curtea bine condamnă pe acuzat cu aplicaţiunea art. 239 c. p., întrucât ambele fapte, pentru care acuzatul a fost trimis în judecata juraţilor, pot constitui fiecare câte un delict special, pedepsit de legea penală. (Cas. II, 371 din 24 Oct. 83, B. p. 991).

2. — Dacă comisiunea juraţilor răspunde afirmativ numai la cestiunea asupra rănirii cu voinţă, în lipsa unei cestiuni

[1]) Vechiul art. 239 pedepseà faptul prevăzut în primul său aliniat numai cu închisoareà dela 2 luni până la 1 an şi jumatate, iar în secundul aliniat nu figurau cuvintele „sau cu pândire".

[2]) Aceşti lei nu pot fi decât lei noui, de oarece aceasta erà moneta în vigoare la 1874 cand s'a adaugat la vechiul art. 239 şi această pedeapsa a amenzii.

speciale relativă la gravitatea rănirii din care să rezulte că acea rănire a cauzat o vătămare însemnată sănătăţii sau o incapacitate de lucru, Curtea nu poate să aplice dispoziţiunile art. 239 c. p., din cauză că lipseşte unul din elementele constitutive ale acestui delict. Şi oricât de evidentă s'ar părea asesorilor gravitatea leziunii adusă pacientului, ei nu sunt autorizaţi a supleea la constatările de fapt făcute de juriu, şi sunt legaţi a califică faptul constatat prin verdict, fără a puteà adăogi ceva la acele constatări. (Cas. II, 409 din 30 Oct. 85, B. p. 799).

3. Când rezultă din *visum et repertum* al medicului, singurul competinte a se pronunţà asupra gravităţii loviturilor. că ele erau de natură a produce o incapacitate de lucru, faptul intră în prevederile art. 239 c. p., şi este de competinţa tribunalului a-l judeca. (Cas. II, 413 din 18 Nov. 83).

4. Dacă instanţa de fond s'a intemeiat pe certificatul medical în ceeace priveşte gravitatea leziunilor, şi nu a chemat înaintea sa pe medic spre a afirmà cu jurământ cele arătate în certificatul său prin aceasta, instanţa de fond nu a comis nici un exces de putere şi nu a violat nici un text de lege, fiind suverană să aprecieze până la ce punct se poate pune temei pe un asemenea certificat medical. (Cas. II, 254 din 20 Maiu 91, B. p. 689). A se vedeà şi No. 22.

5.—Dacă inculpatul nu acerut înaintea instanţei de fond să se cheme medicul ca să afirme cu jurământ cele constatate în certificatul său, nu poate invocà aceasta ca motiv de casare înaintea curţii de casaţie. (Cas. II. 254 din 29 Mai 91, B. p. 689).

6. Acţiunea publică pentru delictul de loviri şi răniri grave din cari s'a cauzat pacientului o incapacitate de lucru, delict prevăzut de art, 239 din codul penal, nu poate fi stinsă prin împăcarea părţilor. (Cas. II, 615 95, B. p. 1232).

7. Faptul de lovire săvarşit în persoana cuiva, din care cauză acesta a fost nevoit să steà un timp de nouă zile în cura spitalului şi în imposibilitate de a lucrà ceva, constitue delictul prevăzut de art, 239 din codul penal de competinţa tribunalului de judeţ de a-l judeca. (Cas. II, 22 95, B. p. 54).

8. Lovirile săvârşite in persoană cuiva şi cari i au cauzat o incapacitate de lucru, constitue delictul prevăzut de art. 239 din codul penal, de competinţa tribunalului de judeţ de a-l judecà, iar prin incapacitate de lucru, în sensul zisului articol, cata a se înţelege nu numai punerea pacientului în stare de a nu mai puteà munci din cauza leziunilor primite, dar şi abţinerea sa dela orice lucru ce-l puteà face pentru a-şi înlesnì vindecarea. (Cas. II, 226 96 B. p. 760).

9. Faptul de lovire care a cauzat pacientului o vătămare însemnată sănătaţii. cum ar fi pierderea unui ochiu, intră în previziunile art. 239 din codul penal şi este de competinţa tri-

bunalului a-l judecà. (Cas. II, 68 97, B. p. 225).

10. Gravitatea leziunilor şi incapacitatea de lucru cauzate unei persoane, fiind cestiuni de fapt, au a fi constatate în mod suveran de judecătorii fondului. (Cas. II, 19/97, B. p. 81).

11. Cerinţele art. 239 codul penal sunt îndeplinite, când instanţa de fond constată că loviturile aplicate, dacă n'au cauzat moartea pacientului, dar au contribuit la a g r a v a r e a boalei de care a murit. (Cas. II, 123/98, B. p. 280).

In ce priveşte dacă rănirile sau lovirile au cauzat moartea pacientului, după 40 zile, a se vedeà decizia Cas. II, 124/903, însoţită de nota critică a d-lui S. Scriban, in *Curierul Judiciar,* No. 19/904. p. 91—92.

12. — In delictul de lovire gravă, prevăzut şi pedepsit de art. 239 din codul penal, legea cere ca să existe o incapacitate de lucru pentru pacient, fără însă a cere ca incapacitatea să lureze un anume timp determinat şi acest delict este de c o m p e t i n ţ a tribunalului corecţional a'l judeca. (Cas. II, 489 98, B. p. 988).

13. Faptul de a smulge cu forţa un revolver dela o persoană şi a trage în altă persoană rănind'o şi cauzându'i incapacitate de lucru, constitue delictul de rănire prin armă de foc, cu voinţă, din partea delicuentului, de competinţa tribunalului a'l judeca, care va aveà să decidă atât în ce priveşte circumstanţele în care delictul a fost săvârşit, cât şi etatea delicuentului. (Cas. II, 747/98, B. p. 1342).

14. — In delictul de lovire, incapacitatea de a lucrà a pacientului se poate dovedì şi cu martori nu numai printr'un certificat medical, astfel că dacă din depunerile martorilor reese că pacientul a suferit o incapacitate de a lucrà, faptul este de competinţa tribunalului corecţional a'l judeca. (Cas. II, dec. 157/99, B. p. 208).

15. Când tribunalul sau Curtea stabileşte delictul de rănire gravă, prevăzut de art. 239 din codul penal, elementul voinţei cerut de acest articol este implicit, stabilit din probele pe cari s'au întemeiat pentru a stabilì delictul. (Cas. II, 239 99. B. p. 420).

16.—Când certificatul medical constată că leziunile pacientului sunt la braţe, neapărat că dânsul a suferit o incapacitate de lucru şi deci delictul de rănire în asemenea circumstanţe se judecă de trib. (Cas. II. 1037 904, B. p. 1315).

17.— Poziţiunea unui prevenit condamnat de prima instanţă nu poate fi agravată în urma apelului făcut de dânsul; că dacă instanţele de apel sunt în drept a da calificarea legală faptului imputat, totuşi ca consecinţă a sus zisului principiu, ele n'o pot face ori de câteori prin această calificare faptul ar devenì de o natură mai gravă, fie prin natura şi durata pedepsei ce ar trebuì să i se aplice în urma acelei calificări, fie prin consecinţele legale ce

faptul astfel calificat ar trebuì să aibă;

Astfel, dacă un prevenit a fost condamnat de Tribunal pentru delictul de lovire şi rănire prin imprudenţă, prevăzut de art. 249 din cod. penal, şi el a făcut apel, Curtea nu poate califica faptul ca loviri şi răniri cu voinţă ce au cauzat pacientului incapacitate de lucru, fapt prevăzut de art. 239 c. penal, căci prin aceasta 'i agravează poziţiunea prevenitului. (Cas. II, 870 904, B. p. 1.129).

18. Pentru ca delictul de lovire să intre în prevederile art. 239 nu e trebuinţă să se indice anume incapacitatea, ci ea poate să rezulte şi din alte expresiuni şi împrejurări constatate, cum ar fi când în certificatul medical se zice că este trebuinţă de 4 sau 5 zile spre vindecare. (Cas. II, 105/908. nepublicată).

19. Lovirile aplicate de aceiaş persoană la două deosebite persoane nu pot fi considerate ca un singur delict, dar continuat, ci este considerat ca un concurs de delicte, aşa că cu drept cuvânt se aplică art. 40 din codul penal de către instanţa de fond. (Cas. II. 2520 907. B. p. 1936).

20. Aplicarea art. 239 din codul penal nu are a se face numai atunci când s'a produs pacientului o incapacitate de lucru, dar şi atunci când i s'a produs o vătămare însemnată sănătăţii. (Cas. II, 2520/907, B. p. 1936).

21. Dacă o persoană voind a da cu cuţitul în altă persoană loveşte din greşeală pe o a treia persoană, faptul său constitue o rănire cu voinţă, iar eroarea asupra persoanei nu exclude această voinţă.

Prin urmare, delictul săvârşit în asemenea împrejurări intrând în prevederile art. 239 codul penal, este de competinţa Tribunalului a-l judecà. (Cas. II, 522/907, B. p. 460).

22.—Deciziunea instanţei de fond, intemeiată pe un certificat medical pentru constatarea gravităţii leziunilor cauzate prin lovire, nu poate fi supusă cenzurii Curţii de Casaţie, intrucât Curtea de fond se poate întemeià pe un asemea certificat, mai cu seamă atunci când inculpatul nu cere ca medicul să fie chemat a afirmà prin jurământ cele constatate prin certificatul său. (Cas. II. 336 908, B. p. 278 şi *Curierul Judiciar* No. 73/908 p. 591.

23. Instanţa de fond, poate să'şi formeze convingerea despre incapacitatea de lucru a pacientului dintr'un certificat medical nelegalizat. (Cas. II dec. No. 2282 din 13 Octombrie 1908 nepublicată).

24. Acţiunea publică poate fi declarată stinsă prin impăcarea părţilor, intrucât e vorba de delictul art. 239 cod. penal pentru care art. 82 din legea jud. de ocoale permite înpăcarea. (Cas. II, 326/910, *Curierul Judiciar*, 46 910).

25. Deciziunea instanţei de fond întemeiată pe un certificat medical pentru constatarea gravităţei unor leziuni, fără ascultarea medicului sub prestare de jurământ, nu poate fi supusă controlului Curţei de casaţie

întrucât instanţa de fond se poate întemeia pe un asemenea certificat mai cu seamă atunci când inculpaţii nu cer ca medicul să fie chemat a afirma prin jurământ cele coprinse în certificat. (Cas. II, 13/911, nepublicată încă).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Art. 309 (239 rom.) este aplicabil chiar atunci când incapacitatea de lucru, infirmitatea sau moartea, nu au fost o urmare a lovirilor sau rănirilor, ci a stărei bolnăvicioase şi patologice a victimei. Dalloz, crim. c. pers. 141; Nypels, II, pag. 341.

2. Aparţine judecătorilor de fapt a decide în fiecare speţă, dacă incapacitatea de lucru, infirmitatea sau moartea, este consecinţa directă a violenţelor. Garraud, ed. II IV, 1700.

3. Dacă, în urma unei judecăţi care a pronunţat o pedeapsă corecţională contra unui individ pentru loviri sau răniri, şi mainte de a expirà termenul de apel, victima moare, această circumstanţă schimbă titlul prevenţiunei şi atribue faptului urmărit caracterul crimei. Prin urmare, în acest caz, jurisdicţiunea corecţională încetează de a fi competinte a mai judecà. Dalloz, Appel, crim. 344.

4. Pentru existenţa art. 309 (239 rom.) nu este necesar ca culpabilul să facă uz de arme sau de instrumente oarecari. O lovitură cu piciorul sau cu pumnul, c o n s t i t u e delictul. Dalloz, 1893, 1, 190.

5. Crimele şi delictele prevăzute de art. 309 (239 rom.) şi 311, cere neapărat voinţa culpabilă şi intenţiunea delictuoasă a agentului. Este evident că lovirile şi rănirile nu sunt pedepsite dacă autorul este un minor care a lucrat fără discernământ sau o persoană atinsă de alienaţie mintală. Faptul material este prin urmare justificat, nu prin lipsa de intenţiune, dar pentrucă agentul nu l'a comis cu voinţa liberă. Casaţia franceză a făcut aplicaţiunea acestui principiu la 25 Martie 1886, B. p. 128: Dalloz, supl. crime con. pers. 140.

6. Din principiul că pedeapsa se determină după gravitatea răului produs victimei, trebue a conchide că judecătorii trebue să aprecieze consecinţele violenţelor aşa cum sunt constatate la epoca când afacerea li se supune spre judecată.

Probabilitatea unui rezultat fatal mai târziu, nu e suficient ci trebue certitudinea, sau mai bine zis faptul îndeplinit. Ch. et Hélie, IV, 1346; Garraud, IV, 366. sau ed. II, IV, 1725.

7. — Tentativa de răniri şi loviri nu este pedepsită. Acest punct nu prezintă nici o îndoială. Garraud, IV, ed. II, 1707 şi 1715.

Art. 240.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1].) Dacă, în urmareà loviturilor sau rănirilor voluntare, pătimaşul a rămas slutit sau în incapacitate pe toată vieaţa de a lucrà, sau mut sau orb, sau surd, sau a perdut facultatea de a procrea, sau a rămas smintit de minte, ori nebun, sau imbecil, culpabilul se va pedepsì cu închisoare dela 2 până la 5 ani, şi amendă până la 5000 lei [2]).

Aceiaşi pedeapsă se va aplicà, şi când persoana bătută, fiind o femee însărcinată, din cauza bătăii, a lepădat. (c. p. 238, 239, 242, 243, 246, 250; p. pr. § 192; p. fr. 317).

Doctrină şi Jurisprudenţa Româna

1.—Din art. 257, No. III, c. p., după care omuciderea şi rănirile făcute de o femee sunt scuzate dacă ele au fost provocate imediat prin o siluire exercitată asupra persoanei sale, şi din art. 240 c. p., care pedepseşte rănirile ce au de rezultat pierderea de a procreea, rezultă că castraţiunea, departe de a nu fi prevăzută de lege, este inglobată de legiuitorul nostru în categoria generală a omuciderilor, rănirilor şi lovirilor. Iar circumstanţa că castrarea s'a comis cu consimţimantul pacientului nu face nimic în cauză, căci faptele imorale, ca contrarii naturei şi oprite de lege, nu pot servì de obiect convenţiunilor dintre privaţi. (Cas. II. 499 din 6 Nov. 72, B. p. 305).

2. Faptul de a lovi cu voinţă pe o femee însărcinată care, din cauza loviturilor priturilor primite, a născut prematur, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 240 din c. p., şi este de competinţa tribunalului corecţional a'l judecà, şi în acest caz lipsa unui certificat medical nu poate îndrituì pe tribunal a'şi declinà competinţa, fiindcă faptul naşterii premature se poate dovedi prin orice fel de dovezi admisibile în penal. (Cas. II, 55/99, B. p. 84).

3. Art. 240 c. p., prevede nu numai lovirile care produc o incapacitate de lucru pe toată viaţa, dar şi lovirile cari produc o sluţire a unui organ. (Cas. II, 2329/906, B. p. 1623).

---

[1]) Pedeapsa prevazută în vechiul art. 240 erà numai maximum închisorii. Acel articol nu aveà aliniatul al doilea.

[2]) Leii în cestiune nu pot fi decât lei noui, de oarece aceasta erà moneta în vigoare la 1874 când, la vechiul art. 239, s'a adăogat această pedeapsă a amenzii.

Art. 241. — Dacă rănirile sau lovirile voluntare au cauzat moartea, culpabilul se va pedepsì cu recluziunea. (c. p. 7, 225, 238, 242, 243, 250; p. fr. 309 ult. al.).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Dacă juraţii declară că acuzatul este culpabil de faptul de lovire care a cauzat avort şi moartea pacientei, aci nu este vorba decât de un singur fapt prevăzut şi penat de art. 241 c. p., (Cas. II. 556 din 11 Dec. 87, B. p. 1041).

2. Este casabilă deciziunea magistraţilor Curţii cu juraţi cand condamnă pe prevenientul găsit culpabil de crima de lovituri ce au pricinuit moartea. şi căruia-i s'a acordat şi circumstanţe uşurătoare la pedeapsa muncei silnice. (Cas. II. 419 97, B. p. 1008).

3. Dacă într'o crimă de omucidere cu voinţă prezidentul Curţii a divizat chestiunea în trei părţi şi anume: dacă rănirea a fost voluntară, dacă i-a a cauzat moartea şi în fine dacă acuzatul a avut intenţia de a omorâ, chestiunea astfel divizată nu poate să aducă nici un prejudiciu acuzatului nici să provoace vre-o confuzie in spiritul j u r a ţ i l o r, ci, din contră, prin modul cum s'au pus chestiunile, juraţii sunt în stare să răspunză atât asupra chestiunei de rănire cu voinţă care a cauzat moartea cât şi asupra chestiunei de omucidere cu voinţă. (Cas. II, 908 904, B. p. 1140).

4. In materie de loviri şi răniri faptul p r i n c i p a l este delictul prevăzut de art. 238 c. p., iar toate celelalte circumstanţe prevăzute de art. 239, 240, 241 şi următorii sunt agravante, iar nu constitutive şi de aceia fiecare din ele trebue să facă obiectul unei chestiuni deosebite.

Astfel, slutirea provenind din lovirile voluntare aplicate unei persoane. nu constitue un fapt nou altul decât acela pentru care acuzatul fusese trimis în judecată. (Cas. II, 2231/906, B. p. 1607).

5.—In caz de răniri şi loviri grave, dacă pacientul a încetat din viaţă după 40 de zile dela ziua cand a fost lovit şi rănit, moartea sa nu se mai poate imputa autorului lovirilor şi rănirilor, şi deci acesta nu poate fi urmărit decât pentru delictul de loviri şi răniri grave, delict prevăzut şi pedepsit de art. 239 din C. penal. şi aceasta fără deosebire dacă pacientul a fost un simplu particular sau un funcţionar public, lovit şi

rănit in exerciţiul funcţiunei sale. (Cas. II, 124 903, *Curierul Judiciar*, No. 11 904, pag. 91, cu nota critică a d-lui S. Scriban ce o însoţeşte).

6. — Cand se constată că moartea pacientului e consecinţa loviturilor primite, faptul constitue crima prevăzută de art. 241 C. penal orcare ar fi timpul trecut între data aplicărei loviturilor şi moartea pacientului. (Trib. Muscel, 1378 902 însoţită de nota aprobatoare a d-lui I. Ionescu-Dolj, în *Curierul Judiciar* No. 7/903, p. 55 58).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Legea nu a fixat nici un termen în care moarte are să urmeze rănilor sau loviturilor. Chanveaux et Hèlie (IV, 1351) susţine că acest termen ar trebui fixat la 40 zile pentru aceleaşi motive prevăzute în art. 231. Această opiniune însă a remas izolată. Este destul ca rănirile sau l o v i r i l e să ocazioneze moartea victimei. In acest sens, Dalloz, supl. crim. c. pers. 250; Blanche, IV, 580: Garraud, IV, 358, sau ed. II, IV, 1717, not. 6.

2. Aparţine judecătorilor de fapt a decide în fiecare speţa, dacă incapacitatea de lucru, infirmitatea sau moartea este consecinţa directă a violenţelor. Pentru rezolvarea acestei chestiuni se poate ordonà o expertiză medicală, care singură poate, cu oarecare siguranţă, să stabilească gravitatea rănirilor şi consecinţele lor. Garraud, ed. II, IV, 1700.

Art. 242.—Dacă rănirile sau lovirile s'au făcut, cu precugetare sau cu pândire, de s'a urmat moartea pedeapsa va fi munca silnică pe timp mărginit, iar dacă nu s'a urmat moartea, ci una din leziunile prevăzute prin art. 240, se va pedepsì cu minimum recluziunei. (c. p. 7, 227, 228, 241. 250; p. fr. 310).

Art. 243. — In cazurile prevăzute de art. 238, 239, 240, 241, dacă culpabilul a comis fapta în contra părinţilor săi legitimi. naturali sau adoptivi, sau în contra altor ascedenţi legitimi, i se va aplicà maximum pedepsei prevăzută la fie-care articol, afară de cazul art. 240 unde pedeapsa se va îndoì. (c. p. 7, 8; p. fr. 312).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Inrudirile prin afinitate nu intră în acelaşi rând cu inrudirile enumărate în art. 243 c. p. Astfel, faptul de bătae comis asupra socrului său nu intră în prevederile art. 243, ci intră între faptele prevăzute de art. 238 c. p. (Cas. II, 207 din 27 Mai 85. B. p. 460).

2.—Delictul de loviri săvârşite de ginere în persoana socrului său nu cade sub prevederile art. 243, ci constitue un delict de simple loviri. (Cas. II, 48 94, B. p. 67).

3. — Când un părinte adresează o plângere procurorului tribunalului pentru loviturile şi maltratările suferite dela fiul său, procurorul este în dreptul său a deschide acţiunea publică in contra fiului, pentru delictul de lovire săvarşit asupra părintelui său. (Cas. II, 227 1898, B. p. 549)

4 Lovirile sau rănirile săvârşite de un fiu în persoana părintelui său. fiind, în primă instanţa de competinţa judecătoriilor de ocoale, iar nu de aceea a tribunalelor corecţionale, de aci rezultă că în asemenea materie, acţiunea publică se poate stinge prin împăcarea părţilor. (C. Iaşi I. 6 N-bre 902, Dreptul , 77/902, p 627).

5. — Părerea care după noi este cea mai juridică. este că acest delict constitue un delict special de competinţa tribunalului a-l judeca în primă instanţă chiar când loviturile nu au produs o vătămare sănătăţei sau o incapacitate de lucru.

Părinţii naturali la care se referă legea noastră, nu poate fi decât mama naturală. care este sau poate fi intotdeauna cunoscută, cât pentru tatăl natural, el neexistând în legea noastră şi copilul neavând nici un drept în privinţa lui, nu poate să aibă nici îndatoriri; de unde rezultă că maltratarea sau chiar omorul comis de un fiu asupra tatălui său natural, nu va putea fi pedepsit cu circumstanţa agravantă edictata de lege. Concluzia e imorală, o recunoaştem, insă ea este consecinţa fatală a sistemului regretabil admis de legiuitorul nostru in privinţa paternităţei şi filiaţiunei naturale, sistem imprumutat dela Codul Caragea. (Partea IV. cap. 3, art. 21).

Art. 243 mai vorbeşte şi despre maltratarea ascendenţilor legitimi, între cari trebue să coprindem şi pe ascendenţii mamei naturale, de oarece copilul firesc intră în familia mamei şi este, faţă cu dansa. şi cu ascendenţi ei, tocmai ca şi un copil legitim. In Franţa soluţia trebue să fie contrară, pentru că acolo copilul natural nu face parte din familia mamei şi legiuitorul francez ca şi al nostru. nu vorbeşte decat de

ascendenţi legitimi. (D. Alexandresco, Dreptul, 77 902).

6. Judecătorii de ocol nu sunt competinţi a judecà decât contravenţiunile şi, prin excepţiune, delictele specificate de articolele 60 şi 61 din legea lor respectivă şi anume: delictele prevăzute de art. 238 şi 299, al. 1, din codul penal şi furturile simple când valoarea obiectelor furate nu trece peste 100 lei. Această excepţiune este de drept strict şi nu poate fi întinsă la alte delicte.

Prin urmare, delictul de loviri simple săvârşit de către fiu în persoana părintelui, delict prevăzut de art. 243, din codul penal, intră în competinţa tribunalelor de judeţ de a fi judecat, iar nu a judecătoriilor de ocoale. (Cas. II, 127 94, B. p. 285; Cas. II, 118 95, B. p. 223; Cas. II. 498/95, B. p. 1027; Cas. II, 257 97, B. p. 763; Cas. II, 227 98, B. p. 550; Cas. II, 249 98, B. p. 614; Cas. II, 380 900, B. p. 685; Cas. II, 296/901, B. p. 563 şi Cas. II, No. 911 900, *Curierul Judiciar*, No. 81, p. 649).

7. *Contra*: Rănirea părintelui fiind o circumstanţă agravantă prevăzută de art. 243, trebue să formeze obiectul unei chestiuni deosebite de acea relativă la faptul principal. (Cas. II, 199 904, B. p. 282; Cas. II, 147 904; Cas. II, 381 908, nepublicate şi altele din 1909 şi 1910).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceza

1. Art. 312 (243 rom.) nu este aplicabil ginerului care exercită violenţe, asupra persoanei socrului sau soacrei sale. Dalloz, crim. c. pers. 66.

2. — Regulele complicităţei pentru lovirea sau rănirea ascendenţilor, sunt aceleaşi cari sunt fixate pentru paricid. Dalloz, Complic. 25.

3. — In codul francez prin legea din 19 Aprilie 1898, s'a introdus în art. 312 (243 rom. mai multe aliniate cu privire la violenţele comise în contra copiilor de către părinţii lor, dreptul comun părând insuficient pentru a asigurà o justă represiune a acestor acte abominabile. A se vedeà în această privinţă, rezumatul lucrărilor preparatorii, Dalloz, 1898, 4, 41; Dalloz, 1855, 1, 319.

Art. 244. — Dacă crimele şi delictele, prevăzute prin această secţiune şi prin secţiunea precedentă, s'au săvârşit de vre-o adunare turburătoare cu rebeliune sau cu jefuire, acele crime sau delicte sunt imputabile căpeteniilor, uneltitorilor şi invitatorilor acelor adunări, rebeliuni sau jefuiri, cari se vor pedepsì ca culpabili de acele crime ori delicte, şi se

vor osândi cu aceleaşi pedepse ca şi aceia cari le vor fi săvârşit în persoană. (c. p. 86—90, 170 177, 225 243, 354; p. fr. 313).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Principiu acestei dispoziţiuni este demn de remarcat. Criminaliştii contimporani cari au studiat această interesantă chestiune a crimelor sau delictelor săvârşite de o adunare turburătoare sunt de acord a recunoaşte că răspunderea trebuie să apese asupra provocatorilor reuniunei. Art. 313 deroagă astfel dela regulele complicităţei, pedepsind provocaţiunea simplă şi indirectă. Conducătorii adunărilor turburătoare se fac responsabili de violenţele contra persoanelor săvârşite de acei cari i-au antrenat, chiar dacă ei nu au participat personal la acele violenţe şi chiar dacă ei nu le au prevăzut şi nu le au voit. Ch. et Hélie, IV, 1360; Garraud IV, 376 sau ed. II, IV, 1839.

Art. 245.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Oricine va cauza altuia o boală sau o incapacitate de lucru, dând cu voinţă şi cu orice chip, substanţe, care, fără a fi de natură a cauză moartea, sunt vătămătoare sănătăţii, se va pedepsi cu închisore dela 1 lună până la 2 ani, şi cu amendă dela 50 până la 2500 lei [2]).

Dacă delictul s'a comis în contra părinţilor, astfel precum sunt specificaţi la art. 243, pedeapsa va fi dela 2 până la 3 ani închisoare. (c. p. 231, 247, 399; p. fr. 317).

Art. 246. *(Legea 17 Februarie 74* [3]). Oricare, prin lucruri de mâncare, băuturi, doctorii violente,

---

[1]) Vechiul art. 245, în ultimul sau aliniat, prevedeà maximum închisorii.

[2]) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda ce trebue sa se aplice în speţa este dela 50 2500 lei noui.

[3]) Pedeapsa prescrisă de primul aliniat al vechiului art. 246 erà recluziunea dela 4 ani în sus. Vechiul art. 246 mai cuprindeà şi acest aliniat: «In caz când lăpădarea pruncului se va fi efectuat asupra unui prunc nelegitim de catre mama sa, pedeapsa va fi închisoarea dela 6 luni până la un an».

sau prin orice alt mijloc, va face, cu ştiinţă, pe femeea însărcinată să lepede, ori cu voia ei sau nu, se va pedepsì cu minimum recluziunei.

Femeea care de sineşi va fi făcut vreun mijloc ca să lepede, sau va fi primit să întrebuinţeze mijloacele de lepădare ce i se vor fi arătat. ori i se vor fi dat spre acest sfârşit, se va pedepsì cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani, de va fi rezultat lepădarea pruncului.

Medicii, chirurgii, ofiţerii de sănatate, spiţerii şi moaşele cari vor arătà, sau vor da, sau înlesnı aceste mijloace, se vor pedepsì cu recluziunea, dacă lepădarea va aveà loc.

Dacă, din lepădare, se va fi cauzat moartea mamei, pedeapsa se va aplicà cu un grad mai sus. (c. p. 7. 240; p. fr. 317).

Doctrina şi Jurisprudenţa Română

Deciziunile camerei de punere sub acuzare au un caracter indicativ de jurisdicţiune pentru tribunalele corecţionale, şi un caracter atributiv de jurisdicţiune pentru Curţile cu juraţi, pe cari le leagă în mod irevocabil.

Prin urmare, dacă prin deciziunea camerei de punere sub acuzare s'a trimis ın judecata Curţei cu juraţi o moaşe pentru crima din al. I al art. 246 şı pacienta pentru delictul din al. II al aceluiaşi articol şi daca se declară stinsă acţiunea publică în ce priveşte pe moaşe din cauza morţei ei, în acest caz Curtea cu juraţi rămane competintă să judece delictul săvârşit de pacientă. (Cas. II, 467 910, Jurisprudenţa , No. 9, din 1910, p. 137.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Legea n'a definit substanţele cari trebuesc a fi considerate ca vătămătoare sănătăţei. Aceasta este o chestiune

de fapt care trebue determinata printr'o expertiză şi pe care judecătorii o apreciază în mod suveran. Dalloz, 1869, 5, 235.

2. Pentru a constitui delictul art. 317 trebue ca substanţa administrată să producă în mod real o maladie sau o incapacitate de lucru personal. O indispoziţiune legeră şi momentana, nu este de ajuns pentru a justificà aplicaţiunea art. 317. Ch. et Hélie, IV, 1383.

3. Avortul încetează de a fi pedepsit, cand este practicat de un medic, pentru a scapà viaţa mamei. Garraud, IV, 392, sau ed. II. IV, 1755; Dalloz, 1874, 2, 69.

4. Avortul este criminal chiar cand este practicat în primele timpuri după fecondaţiune. In fapt, chiar el se produce întotdeauna în primele luni ale sarcinei. Toţi autorii sunt azi de acord în privinţa acestui punct. Ch. et Hélie, IV, 1363; Garraud, IV, 385 sau ed. II, IV, 1748.

5. Lovirile şi rănirile voluntare săvârşite asupra unei femei însărcinate chiar cand au avut ca consecinţă avortul, nu constitue crima prevazuta de art. 317. dacă culpabilul nu a voit acest rezultat. Cas. fr. 27 Marte 1902, B. p. 128).

6. Agravarea pedepsei pre văzuta in art. 317 § 3, este aplicabilă şi moaşelor. Acest punct constant azi in jurisprudenţa nu se mai discuta. Dalloz. 1888, 2, 235; Blanche, IV, 621; Garraud, IV, 394 sau ed. II. IV, 1757. *Contra:* Dalloz. 1851, 2, 8; Ch. et Hélie, IV, 1376.

7. Chestiunea de a se ştì dacă tentativă de avort se pedepseşte este controversată. O jurisprudenţă constantă a rezolvat-o prin distincţiuni. Autorii însă au criticat aceasta jurisprudenţă şi au susţinut că tentativa nu se pedepseşte. Distincţiunile facute de Curtea de casaţie erau contrarii şi textului şi lucrărilor preparatorii. Sistemul jurisprudenţei se poate rezuma că: femeea însarcinată nu se pedepseşte pentru o tentativă de avort asupra ei însaşi. Tentativa de avort săvârşită de o altă persoană asupra femeei însărcinată se pedepseşte. Ch. et Hélie, IV. 1369: Garraud, IV, 397 sau ed. II, IV, 1760; Dalloz, 1864, 1, 406.

Art. 247. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Veri cine va vinde băuturi prefăcute şi amestecate cu materii vătămătoare sănătăţii, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 2 luni, şi cu amendă dela 26 până la 250 lei [2]); iar prefăcutele băuturi, ce se

---

[1]) In vechiul art. 247 minimum închisorii aplicabilă în speţă, erà de 6 zile şi minimum amenzii erà de 16 lei.

[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabila în speţa este dela 26 250 lei noui.

vor dovedì a fi ale vânzătorilor, se vor confísca. Amenda se va pronunţà în favoarea doveditorului. (c. p. 37, 331, 389, No. 7 şi 12; p. fr. 318).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Legiuitorul, servindu-se in art. 247 c. p. de expresiunile băuturi prefăcute şi amestecate, de aci rezultă că, fie că un individ fabrică băuturile adaogând noui substanţe vătămătoare sănătăţii, sau că nu extrage din băuturile fabricate substanţele vătămătoare sănătăţii, şi într'un caz şi în altul se aplică art. 247 c. p. (Cas. II. 376 din 26 Nov. 82. B. p. 1121).

2. — Este un principiu constant in dreptul penal că nu poate să existe crimă sau delict fără intenţiune frauduloasă sau culpa agentului. Şi art. 247 c. p. nu face excepţiune la această regulă generală. Aşa dar, nu este suficient faptul vânzării unor băuturi vătămătoare sănătăţii, ci trebue a se constatà ştiinţa ce trebue să o aibă vânzătorul că in adevăr acele bauturi conţin asemenea substanţe. (Cas. II, 15 din 10 Ian. 86, B. p. 40).

3. In delictul prevăzut de acest articol, odată ce este constatat că substanţele puse în băuturile vândute sunt vătămătoare sănătăţii, aceasta este suficient spre a se demonstra intenţia frauduloasă. (Cas. II, 103 94, B. p. 169).

4. Judecatorul fondului uzează de o facultate care nu constitue o micşorare, denegare s'au violare a dreptului de apărare, când în delictul de vanzare de bauturi prefăcute şi amestecate cu materii vatamatoare sănătăţei, prevăzut şi pedepsit de art. 247 din codul penal, răspunde la cererea făcută de prevenit în mod cu totul subsidiar de a se face o nouă analiză de un chimist special, spre a se dovedi că nu conţine materii vătamătoare sănătăţei, că o asemenea analiză nouă nu e necesară, de oarece cea existentă este destul de lămurită şi convingătoare. (Cas. II, 172 94. B. p. 458).

5. In delictul prevăzut şi pedepsit de art. 247 din codul penal constatarea făcută în deciziunea condamnatorie, cum că agenţii sanitari au luat probe din vinul ce delicuentul debita în cârciuma sa, constatat amestecat cu materii vătămă-

toare sănătăţei, este suficientă pentru a determina aplicarea citatului articol, fără să mai fie trebuinţă şi de constatarea cum că dânsul ar fi fost surprins asupra vânzărei din vinul amestecat, căci prin aceasta se constată că vinul din care el vindea era amestecat. (Cas. II, 172 94, B. p. 458).

6. In delictul de vânzare de băuturi falsificate, prevăzut şi pedepsit de art. 247 din codul penal, atunci cand prevenitul a reuşit de a sustrage zisele băuturi dela executarea confiscărei, dânsul nu poate fi condamnat la plata valoarei lui. (Cas. II, 334 94, B. p. 733).

7. Pentru ca să existe delictul prevăzut de art. 247 din codul penal nu este suficient faptul vanzărei de băuturi vătamătoare sănătăţei, ci trebue a se constata de instanţa de fond ştiinţa vânzătorului că, în adevăr, acele băuturi conţin substanţe vătămatoare sănătăţei. (Cas. II, 290 94, B. p. 707).

8. In caz când judecătorul fondului, prin admitere de circircumstanţe atenuante în favoarea prevenitului în materie de delicte corecţionale, substitue inchisoarea prin amendă, dansul poate fixa cuantumul acestei amende dela 26 lei in sus până la suma ce va crede necesară pentru reprimarea justă a delictelor. Aşa dar în delictul de vânzare de băuturi falsificate, prevăzut şi pedepsit de art. 247 din cod. penal, judecătorul a fost în drept ca, înlocuind închisoarea prin amendă, prin admiterea circumstanţelor ate nuante, să dea o amendă de 1.000 lei, deşi a trecut peste suma amendei ce mai prevede citatul articol, căci acea amendă n'ar fi putut să fie mai mare decât in cazul când s'ar fi aplicat prevenitului şi pedeapsa închisoarei prevăzută în acel articol, iar nu şi atunci când s'a substituit această închisoare numai prin amendă. (Cas. II, 334/94, B. p. 733).

9.—Elementele delictului prevăzut de art. 247 din codul penal sunt:

1) Ca prevenitul să fi vândut băuturi; 2) ca băuturile să fie prefăcute şi amestecate cu substanţe vătămătoare şi 3) ca el să ştie că băuturile conţin asemenea substanţe. Atunci, dar, când judecătorul fondului stabileşte, prin deciziunea sa, că la prevenit în pivniţă s'au găsit vinuri prefăcute cu substanţe vătămătoare sănătăţei, ca dânsul a avut cunoştinţă că sunt prefăcute şi că cunoştea calitatea mărfurilor ce vindea şi avea cunoştinţa de ceia ce vindea, de oarece el însuşi prefăcuse vinul; toate acestea demonstră învederat constatarea existenţei tutulor elementelor zisului delict şi în special acela al cunoştinţei prevenitului cum că substanţele introduse în băuturi erau în adevăr vătămătoare sănătăţii. (Cas. II, 348 94, Bul. pag. 753).

10. Art. 247 din cod. penal pedepseşte pe toţi aceea cari au vândut băuturi prefăcute şi amestecate cu materii vătămătoare sănătăţei, fără a face vreo distincţiune dacă cei cari au vândut asemenea băuturi le-au cumpărat prefăcute gata.

sau le-au prefăcut ei inşişi. (Cas. II, 464 94, B. p. 906).

11. In sistemul legislaţiunei noastre penale pedeapsa amendei este cu un grad inferior decat aceia a inchisorei. oricare ar fi cuantumul ei; şi. cum art. 60, ultimul aliniat din codul penal, nu prevede decat minimul amendei la care judecatorul poate să'o scoboare când admite circumstanţe atenuante, ceeace invederează că maximul este lasat la facultatea lui, de aci urmează că substituirea pedepsei inchisoarei de două luni, ce se dăduse deliquentului pentru faptul prevăzut de art. 247 din codul penal, printr'o amendă de 1000 lei, in urma opoziţiunei sale şi a admiterei circumstanţelor atenuante, este conformă cu prescripţiunile citatului art. 60, fără a se putea zice că i s'a îngreuiat poziţiunea. (Cas. II, 187 95, B. p. 481).

12. Numai simpla vanzare de băuturi prefăcute constitue contravenţiunea prevăzută de art. 389, alin. 7 din cod. penal. de competinţa judecatoriilor de pace, iar nu şi vanzarea de bauturi prefăcute cu substanţe vatamătoare sanătăţei, care constitue delictul prevăzut de art. 247 din acelaş cod, de competinţa tribunalelor de judeţ. (Cas. II, 268 95 B. p. 784).

13. Faptul că cineva a pus in vânzare vinuri in care bagase singur acid salicilic, care constitue o substanţă vătamătoare sanataţei, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 247 din codul penal, de competinţa tribunalelor de judeţ de a fi judecat iar nu simpla contravenţiune prevăzută de art. 389, alin. 7 din acelaşi cod, de competinţa judecătorului de pace. (Cas. II, 428 95, B. p. 957).

Acest articol (fr. 318), a fost abrogat în Codul francez prin legea din 27 Martie, 1851 şi 5 Maiu 1855.

SECŢIUNEA III

Omucidere, raniri şi loviri fără voe. Crime şi delicte scuzabile şi cazurile în care nu pot fi scuzate. Omucidere, raniri şi loviri cari nu sunt nici crime nici delicte.

§ I

Omucidere, răniri şi loviri fără voe

Art. 248. — Oricare din nedibăcie, din nesocotinţă, din nebăgare de seamă, din neîngrijire sau din nepăzirea regulamenţelor, va săvârşi omor fără voe, ori va fi fost cauza involuntară de a se săvârşi omorul, se va pedepsi cu închisoarea dela 3

luni până la 1 an şi jumătate şi cu amendă dela 26 până la 500 lei [1]). (c. p. 22:), 249, 399 ; p. fr. 319).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Fie nedibăcie. nesocotinţă, sau nebăgare de seamă, neîngrijire sau nepăzire a regulamentelor, prin care s'ar fi cauzat un omor, o rănire sau lovire, în acele cazuri se cere un fapt direct din partea cuiva prin care s'a cauzat omorul, rănirea sau lovirea, un fapt care poate fi sau nedibăcie, sau nesocotinţa, etc., după distincţiunile legii, şi care, deşi nu este săvarşit cu intenţiune, dar fiindcă a cauzat un rău, codul penal îl consideră ca delict. Dacă însă nu există unul din aceste fapte din art. 248 c. p., nu poate fi vorba de delict. penal. Astfel, ne luarea de măsuri trebuincioase, nefiind prevăzută de art. 248 c. p., faptul săvârşit prin acest mod nu este penal în sensul art. 248, ci numai un delict civil. (Cas. II, 295 din 25 Aug. 78, B. p. 292).

2. Art. 248 c. p. se aplică, nu numai acelui ce a săvârşit omor fără voe, dar şi acelui ce a fost cauza involuntară a unui omor, şi răspunderea penală nu încetează pentru el decât atunci când ar fi stabilit că nu i se poate împută nici o culpă din cele prevăzute de acest articol. Or, printre aceste culpe. legea pune şi nesocotinţa, şi estè nesocotinţă, când se omite a se luà o precauţiune pe care prudenţa o comandă şi a cărei observare ar fi evitat omorul. Astfel, în cazul când cineva moare din cauza muşcăturii unui câine, tribunalul, care este competent a cercetà această cauză, trebue ca, examinând împrejurările faptului, să se pronunţe dacă în speţă nu erà o nesocotinţă pentru inculpat de a-şi ţine câinele nelegat. (Cas. II, 394 din 12 Sept. 88, B. p. 788).

3. — Planurile podurilor dela debarcadere lucrându-se de ingineri în birourile societăţei, dacă la un accident de rupere a unui asemenea pod a contribuit şi viciile planului, agenţii societăţii cari numai au construit sau supraveghiat executarea nu pot fi responsabili de delictul prevăzut de art. 248 c. p., dacă executarea s'a făcut conform planului şi cu material bun. şi dacă în sarcina lor, nu se con-

1) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabila în speţă este dela 26 500 lei noi.

stată neglijenţă sau nedibăcie. (C. Galaţi, II, 825/96. Dreptul, 75 96, pag. 638).

4. – In caz de accident prin ruperea unui pod la un debarcader din cauza aglomeraţiuni prea mare a publicului şi a infrîngerei dispoziţiunilor reglementare, agenţii comerciali ai societăţei de navigaţie neavând cădere după legi şi regulamente a menţine ordinea în port, nu pot fi responsabili de delictul prevăzut de art. 248 c. p., dacă în sarcina lor nu se constată neglijenţă, imprudenţă sau nepăzire de regulamente. (C. Galaţi, II, 825 96, Dreptul, 75 96, pag. 638).

Mai vezi asupra omorului prin neglijenţă sau imprudenţă, Trib. Putna 559 900 în *Curierul Judiciar*, No. 30. p. 240 242 şi Trib. Iaşi s. I. din 13 Oct. 1906 în *Curierul Judiciar*. No. 76 906, p. 610.

5. — Omuciderea involuntară nu se pedepseşte decât atunci când este rezultatul uneia din greşelile anume indicate de articolul 248 c. p. singurele pentru care cine-va poate să fie declarat responsabil sub raportul penal, spre deosebire de responsabilitatea civilă care, conform art. 998 şi 999 cod. civ. poate să rezulte din orice fapt, care cauzează altuia un prejudiciu, oricare ar fi natura greşelei. Prin urmare, face o bună aplicare a art. 248 c. p. instanţa de fond când constată că inculpatul din lipsă de prevedere a comis o omucidere involuntară. (Cas. II, 238/902, B. p. 287).

6.—Dacă pentru vreunul din cazurile prevăzute de art. 248 între care este şi imprudenţa nu se săvârşeşte omor, ci se cauzează cuiva răniri, fără deosebire de modul cum sunt produse rănirile, acest fapt este prevăzut de art. 249 c. p. şi este de competinţa judelui de ocol. (Cas. II, 357/902. B. p. 490).

7. Art. 248 c. p. pedepseşte pe acela care din nedibăcie, din nebăgare de seamă, din neîngrijirea sau din nepăzirea regulamentelor va săvarşi omor fără voie, sau va fi cauza involuntară de a se săvârşi omorul şi aceasta fără nici o deosebire între omorul involuntar şi acela accidental, întrucât o asemenea deosebire nu rezultă din lege. (Cas. II, 1347 906 B. p. 1179).

8. — Necesitatea efectuării unei autopsii a cadavrului, in caz de moarte violentă, e lăsata la aprecierea procurorului, care e dator a o face numai atunci când ar exista îndoială asupra cauzei morţii victimei, spre a determina în mod ştiinţific cauza primă a morţii, iar nu şi în cazul când cauza morţii este evidentă. (Cas. II, 2417 908, B. p. 1712).

9. In penal nu există respundere indirectă nici chiar dela fiu la tată; în adevăr, unde am merge şi unde neam opri cu cu teoria respunderei indirecte în penal? O asemenea răspundere, niciodată n'a fost admisă de doctrină şi jurisprudenţă. O deciziune cam veche a Curţei noastre de casaţie zice cu drept cuvânt: Fie nedibăcie, nesocotinţă sau nebăgare de seamă, neîngrijire sau nepăzire de regulamente, prin care s'ar fi cauzat un omor, o rănire sau

o lovire; in acele cazuri se cere *un fapt direct* din partea cuiva prin care să se fi cauzat omorul, rănirea sau lovirea. (Cas. II, 295/78, B. p. 292). De altmintrelea pedepsirea pentru neglijenţă ori nepricepere, este o extensiune în penal, unde de ordinar se pedepseşte intenţiunea; însă, asemenea neglijenţă ori nepricepere nu se pedepseşte decât la autorul ei, căci altfel am pedepsi pe o persoană pentru fapta alteia, ceiace nu e admis în penal. Chiar responsabilitatea pentru faptele intenţionate nu se poate comunicà altor persoane decât dacă există complicitate; cu atât mai puţin nu se poate comunicà responsabilitatea slabă pentru faptele neintenţionate. Este însă evident că legiuitorul poate să fie mai sever şi să întindă mai departe sancţiunea civilă decât cea penală, tocmai din cauză că ea este mai uşoară. *I. Tanoviceanu,* adnotaţie la sentinţa Trib. Muscel, No. 1642 din 30 Septembrie 909. *Curierul Judiciar.* No. 41/910, p. 358 361.

10. — Legiuitorul prin articolul 248 c. p. a prevăzut şi pedepsit omorul involuntar nu numai când este provenit dintr'o cauză directă şi imediată imputată cuiva, ci şi pe acela provenit dintr'o cauză indirectă şi aceasta rezultă în mod neîndoios din cuvintele cuprinse în art. 248 care zice: va săvârşi omor fară voie, ori va fi fost cauza involuntară de a săvârşi omorul, iar stabilirea unei asemenea cauze este lăsată cu totul la suverana apreciere a judecătorilor de fond. (C. Buc. II. 75 910, şi Trib. Muscel 1642 909. însoţite de nota critică a savantului profesor de drept penal d-l *I. Tanoviceanu*, în *Curierul Judiciar*, No. 41 910, p. 357 361).

Doctrina şi Jurisprudenţa Franceză

INDEX

1. Curtea de casaţie, prin câteva hotărîri (Dalloz, 1855. I, 267; Dalloz, 1865. 1, 399) a admis că aparţine judecătorilor de fapt de a aprecià. în mod suveran, dacă faptele declarate de ei ca constante, constitue o imprudenţă sau o neglijenţă.

2. Prin hotărîri mai recente însă a afirmat din contră, dreptul său de a verificà această calificaţiune şi de a aprecià consecinţele legale, ce Curtea de apel a dedus din fapte constatate de ea în mod suveran. Dalloz, 1876. 1, 141; Dalloz, crim. c. pers. 237; Garraud, IV, 416, sau ed. II. V, 1781.

3. Prin răniri ori lovituri

se înţelege în genere, toate atingerile aduse integrităţei corporale, sau sănătăţei unei persoane şi prin consecinţă, nu numai leziunile externe, dar încă şi leziunile interne, şi maladiile. Ch. et. Hélie, IV, 1426; Blanche, V, 25; Garraud, ed. II, V. 1789.

4. -Enumeraţiunea din articolul 319 (248 rom.) este limitativă. Prin urmare, trebue să se constate în sarcina prevenitului, nu o greşală oarecare, dar una din acele cari sunt în special determinate de art. 319. Dalloz, 1880, 1. 43; Cas. fr. 29 Iulie 1898, B. p. 270.

5. Imprudenţa, neglijenţa şi neatenţiunea sunt greşeli de aceiaşi natură. Aceste expresiuni coprind toate greşelile pe care autorul lor puteà să le evite cu mai multă prevedere grije şi diligenţă. Ch. et Hélie, 1420.

6. — Violarea sau neobservarea regulamentelor legalmente făcute, constitue adesea o contravenţie pedepsibilă chiar dacă nu a rezultat nici un prejudiciu. In caz cand ele au cauzat un omor sau răniri, credem că nimic nu se opune la o dublă urmărire având de obiect: una, pedepsirea contravenţiuni, alta pedepsirea omuciderei. Garraud, IV, 422 sau ed. II, IV, 1787. Cas. fr. 16 Iunie 1900, Pand. 1902 1. 110.

7. Din regula că pedepsele sunt personale, autori deduc în general că, tatăl, mama sau tutorele, nu pot fi condamnaţi la închisoare sau la amendă cu ocazia omuciderei sau rănirilor cauzate de minor ce este sub paza lor. Răspunderea lor este pur civilă. Garraud IV, 426 sau ed. II, V, 1791.

8. — Regulele dela complicitate sunt generale şi se întind chiar şi la delictele neintenţionate. Aceste regule nu au primit esceptiune expresă pentru art. 319 şi 320. Ch. et Hélie, IV. 1425: Garraud, II, 238, IV. 425, sau ed. II, II, 649 şi V. 1790.

Art. 249. — *(Legea 17 Februarie 74* [1]). Dacă din una din cauzele precedente vor fi rezultat numai răniri ori lovituri, închisoarea va fi dela 15 zile până la 2 luni, şi amenda dela 26 până la 250 lei [2]). (c. p. 238, 239, 248, 399; p. fr. 320).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Cel condamnat pentru contravenţiunea prevăzută de art. 385 c. p. pentru faptul că nu s'a supus ordinului ce i s'a dat de către autoritatea comunală de a dărâmà casele sale

1) Inchisoarea prevăzută de vechiul art. 249 erà dela 6 zile până la 2 luni.

2) Conform art. 339 al. II, c. p., amenda aplicabilă în speţa este dela 26 250 lei noui.

ce amenință ruină. poate fi în urmă urmărit și condamnat pentru faptul de rănire involuntară cauzată prin căderea zidului casei sale, fără ca prin aceasta să se poată zice că pentru același fapt este condamnat de 2 ori și că s'a atins regula *non bis in idem*, de oare ce, de și se urmează două judecați, insa fiecare are de obiect o faptă deosebită, de natură deosebită, cu sancțiune deosebită și supusă la jurisdicțiune deosebită. (Cas. II. 477 din 11 Sept. 89, B. p. 776).

2. Delictul de rănire prin imprudență, independent dacă pacientul ar fi suferit sau nu vreo incapacitate de lucru din cauza ranirilor ce i s'ar fi cauzat, este de competința judecătoriilor de pace a-l judecà. (Cas. II, 709 97. B, p. 1504; Cas. II, 58 900, B. p. 82; Cas. II 494 900, B. pag. 744; Cas. II. 595 904. B. p. 872: Cas. II, 946 904, B. p. 1154: Cas. II. 112 905, B. p. 97).

3. Când se constată că inculpatul a produs pacientului rănirea piciorului, acest fapt. chiar dacă a cauzat o vătămare însemnată unui membru al corpului întrucât e fără voe, e prevăzut de art. 249 c. pen. (Cas. II, 49 908, nepublicată).

4. Pentru existența delictului prevăzut de art. 249 c. p. se cere existența nedibăciei, nesocotinții, nebăgării de seamă. neîngrijirii sau nepăzirii regulamentului din partea delicuentului.

Astfel, singurul fapt că delicuentul a călcat cu căruța sa pe o persoană, nu motivează aplicarea art. 249 din c. penal, fără a se constatà celelalte elemente ale delictului. (Cas. II. 3445 909, B. p. 1338).

A se mai vedea asupra acestui articol și adnotația d-lui profesor *D. Alexandresco* asupra decis. Curții de casație din Franța. în *Curierul Judiciar*, No. 41 906, p. 332).

A se observà Doctrina și Jurisprudența Franceză de sub art. 248

§ II

Crime și delicte scuzabile și cazuri cund nu pot fi scuzate

Art. 250. — Omorul, rănirile și loviturile sunt scuzate, dacă au fost provocate prin loviri sau violențe mari urmate asupra unei persoane. (c. p. 59, 232, 234, 238 244, 251—254; pr. p. 363, 390; p. fr. 321).

Doctrina şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Infracţiunile ce s'ar comite în urma unei provocaţiuni nu sunt justificabile, ci numai scuzabile, în care caz imputabilitatea faptului nu dispare, ci numai pedeapsa se micşorează. (Cas. II, 59 din 6 Febr. 70, B. p. 49).

2. Cazurile de scuză, nù instanţele de instrucţiune sunt in drept a le examinà şi a hotărî despre efectele lor, ci numai judecătorii de represiune cari singuri sunt competinţi a le aprecia şi în urmă a reduce pedeapsa. Instanţele de instrucţiune numai atunci pot declară că nu este caz de urmărire când nu vor găsì destule indicii de culpabilitate sau nu vor găsì urme de vreo infracţiune pedepsită de legea penală. (Cas. II, 59 din 6 Febr. 70. B. p. 49).

3. — Cazurile de scuză nu sunt lăsate in atributul judecătorului, ci sunt anume declarate de lege. Astfel, rănirile şi lovirile numai atunci sunt scuzabile când au fost provocate, nu prin orice mod, cum ar fi nişte insulte, ci numai prin loviri sau violenţe mari urmate asupra unei persoane. (Cas. II. 59 din 6 Febr 70, B p. 49).

4. In general, orice fapt de scuză propriu zisă, invocat de apărare, trebue să fie pus ca chestiune juriului, sub pedeapsă de nulitate, precum rezulta din art. 363 pr. p.. sub condiţiune dacă scuza se propune în interesul apărării de către acuzat şi dacă faptul propus ca scuză este admis de lege. Când faptul întruneşte condiţiunile unei scuze legale, Curtea cu juraţi nu poate refuza punerea chestiunei în privinţa scuzei, sau fiindcă ar fi contrarie enunţărilor deciziunei camerei de punere sub acuzare şi actului de acuzare, sau fiindcă faptul scuzei nu este enunţat nici în acea deciziune nici în actul de acuzare, sau fiindcă faptul de scuza este in contrazicere cu declaraţiunile acuzatului făcute cu ocazia dezbaterilor orale, sau fiindcă faptul nu ar rezulta din dezbateri. Dacă dar s'ar propune o scuză legală, Curtea nu poate aprecià dacă ea rezultă din dezbateri sau dacă constitue un mijloc de apărare; din contra, Curtea are dreptul a nu pune o chestiune când faptul propus nu are caracterul unei scuze legale. Astfel dar, în cazul când se propune scuza prevăzută de art. 250 c. p., Curtea nu are a cercetà dacă lovirile sau violenţele mari există sau sunt grave, căci existenţa şi gravitatea lovirilor sunt chestiuni de fapt, lăsate cu totul aprecierei juraţilor; din potrivă, Curtea poate refuza

punerea chestiunei când, sub titlul de scuză legală de provocaţiune, conform art. 250 c. p., se invoacă fapte care n'au caracterul de scuză legală. Aşa, dacă apărarea nu se mărgineşte a cere punerea chestiunei în privinţa provocaţiunei, ci precizează şi faptele care ar constitui provocaţiunea, Curtea poate sa cerceteze dacă ele au caracterul legal de scuză în senzul art. 250 c. p. Şi atunci când nu se afirma decat că pacientul venea asupra acuzatului injurând şi cu intenţiunea de a scoate un par din gard ca să'l lovească, desigur, Curtea este în drept a'i nega caracterul de scuză legală şi a refuză punerea unei chestiuni, fiindcă venirea asupra cuiva chiar injurând şi inchipuirea ca vine cu intenţiune de a luà un par din gard spre a lovi, nu sunt violenţe mari, căci inchipuirile cuiva. in modul arătat, nu pot fi o violenţa. Şi provocarea, ca să fie o scuză legala, conform art 250 c. p., trebue ca să fie loviri şi violenţe mari exercitate asupra deliquentului · de aceea. injuriile orale, ameninţările verbale. cand nu sunt însoţite de loviri sau nu sunt exercitate avand arme in mană, nu sunt o provocaţiune în sensul art. 250 c. p. (Cas. II. 390 din 15 Oct. 85, B. p. 772).

5. Din conţinutul art. 363 pr. p. rezultă că dacă acuzatul propune o scuză din cele admise de lege, preşedintele trebue sub pedeapsă de nulitate să o pună în chestiune juraţilor. Şi prin scuze legale se înţelege orice imprejurare de natură a micşorà pedeapsa Astfel fiind, dacă provocaţiunea este de o aşa natură încât intruneşte elementele constitutive ale unei provocaţiuni conform cu spiritul legii, atunci fiind admisă de art. 250 c. p., preşedintele este ţinut să pună o chestiune juraţilor asupra acestei provocaţiuni, altfel violează art. 363 pr. p. (Cas. II, 415 din 4 Nov. 85, B. p. 835).

6. Chestiunea provocaţiunei numai atunci constitue o scuză, când omorul rănirile şi lovirile au fost provocate prin loviri sau violenţe mari urmate asupra unei persoane. (Cas. II, 342 97, B. p. 927).

7. Omorul, rănirile şi loviturile fiind scuzabile dacă au fost provocate prin loviri sau violenţe mari urmate asupra unei persoane, urmează că juriului trebue sa i să pună o chestiune specială in privinţa scuzei, şi această sub pedeapsă de nulitate, când punerea acestei chestiuni se cere de apărare, sau cand rezultă din desbateri ori din decizia camerei de punere sub acuzare, caci judecătorii Curţei n'au a cercetà dacă loviturile sau violenţele mari exista sau nu grave, aceasta fiind lăsata cu totul la aprecierea juraţilor, iar judecătorii Curţeî numai atunci ar puteà refuzà punerea chestiunei când sub titlu de scuză legală de provocare s'ar invoca fapte care n'au acest caracter şi n'ar puteà fi considerate nici ca violenţe nici ca loviri. (Cas. II, 389 99, B. p. 692).

8. Preşedintele Curţei cu juraţi este obligat să pue ju-

raţilor chestiunea provocaţiunei numai atunci când din faptele propuse de acuzat, rezultă elementele cerute de articolul 250 c. p. pentru a fi provocaţiune, căci numai în acest caz, este admisă de lege ca scuză. (Cas. II, 2092 din 23 Septembrie 1908, B. p. 1460).

9. — Provocaţiunea nefiind admisă de lege ca scuză decât în cazurile prevăzute de articolul 250 c. p., ea nu poate fi propusă dacă se constată cumcă nu întruneşte elementele cerute de art. 250 cod. pen. (Cas. II, 2092/908, B. p. 1460).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Prima condiţiune a scuzei este ca provocatorul, victimă a delictului scuzabil, să fi uzat el singur de lovituri şi violenţe grave. Nici o altă provocaţiune ori care ar fi natura sa, nu autoriză aplicaţiunea art. 321 (250 rom.). Astfel, injuriile sau calomniele, scrise sau verbale, publice sau nu, nu scuză nici omorul, nici lovirile sau rănirile de care persoana ofensată s'a făcut culpabilă contra ofensătorului. Boittard, 360; Ch. et Hélie. IV, 1434; Garraud, II, 136, sau ed. II, II, 615; Dalloz 1896, 1, 79.

2. A doua condiţiune a scuzei este ca violenţele grave săvârşite de provocator, să fie îndreptate contra unei persoane. Prin urmare, violenţele contra lucrurilor. nu sunt considerate de lege ca o provocaţiune. Dalloz, Peine, 467. supl. 511; Ch. et Hélie, IV, 1432.

3. — Violenţele încetează de a fi o provocaţiune când sunt legitime. Această regulă nu este formulată expres de art. 321 (250 rom.), dar e sigură. Ch. et Hélie, IV, 1436: Garraud, II, 136, sau ed. II, II, 615.

4.—Autorii decid, în general, că scuza va puteà fi invocată dacă funcţionarul a lucrat în mod ilegal. Ch. et Hélie, III, 998 şi IV, 1437; Garraud, II, 136, sau ed. II, II, 615.

5. Legea creind scuza provocaţiuni a avut în vedere iritaţiunea ce poate produce un act de violenţă grav asupra persoanelor. De aci urmează, dar, că culpabilul nu va puteà să o invoace, dacă nu a lucrat sub imperiul unui sentiment impulsiv de apărare, sau dacă a reflectat înainte de a lovì la rândul său. Blanche, V, 31; Ch. et Hélie, IV, 1438; Garraud, II, 135, sau ed. II, II, 614.

Art. 251. — Crimele şi delictele menţionate în acel din urmă articol sunt asemenea scuzabile, dacă se vor fi comis respingând ziua escaladarea sau efracţiunea îngrădirilor, a zidurilor ori a intrărilor unei case locuite sau a unui apartament locuit ori a dependinţelor acestora.

Dacă faptul s'a urmat noaptea, acest caz este regulat de art. 257. (c. p. 250, 254, 312; p. fr. 322).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Efracţiunea şi escaladarea unei case locuite constitue acte de violenţă contra lucrurilor, dar nu e mai puţin adevărat că aceste fapte ameninţă în mod indirect siguranţa persoanelor. Prin faptul că persoanele nu au fost în mod direct lovite s'ar puteà susţine că nu există provocaţiune.

Ar fi necesar ca legiuitorul să ridice această îndoială printr'o dispoziţiune expresă. Blanche, V, 38; Ch. et Hélie, IV, 1452.

Art. 252.— Paricidul nu este niciodată scuzabil. (c. p. 229, 250; p. fr. 323).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Lovirile şi rănirile voluntare asupra ascendenţilor, pot fi scuzabile prin provocaţiune. Art. 321 (252 rom.) pune un principiu general, dela care art. 323 nu derogă decât pentru crima de paricid. De aci urmează că provocaţiunea părintelui poate scuzà o crimă de loviri şi răniri voluntare săvarşite de fiu, chiar dacă ele au ocazionat moartea părintelui fără intenţiune. Ch. et Hélie, IV, 1442; Garraud, II, 137 sau, ed. II, vol. II, 616; Villey, pag, 478.

2. – Chestiunea de a se şti dacă poate fi scuzat un fiu care omoară pe părintele său, surprins în flagrant delict de adulter cu soţia sa (a fiului) în casa conjugală este controversată Afirmativă dejà admisă de vechiul drept, pare preferabilă. Garraud. II. 137. sau ed. II, vol. II, 616.

Art. 253. Omorul săvârşit de către bărbat asupra femei sale, sau de către aceasta asupra bărbatului său, nu este scuzabil, dacă viaţa soţului sau a soţiei care a comis omorul nu a fost pusă în pericol chiar în momentul când s'a comis omorul. In caz însă de adulter, omorul comis de către soţ asupra soţiei sale, sau asupra complicelui, sau de către soţie asupra soţului său, sau asupra complicei, în momentul surprinderei în flagrant delict în casa conjugală, este scuzabil (c. p. 58, 59, 225, 269, 254, 256; pr. p. 40, 363; p. fr. 324).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Omorul este justificat dacă soţul a cărui viaţă a fost pusă in pericol nu poate scăpà dela moarte decât omorând pe celălalt soţ. Ch. et Hélie, IV, 1461; Garraud, II, 137, ed. II, II, 616.

2. — Din momentul ce legea scuzează omorul femeei, uşurează aforţiori pedeapsa crimelor sau delictelor de lovire sau rănire de care bărbatul ar puteà să se facă culpabil asupra femeei adultere şi asupra complicelui. Garraud, II, 139 şi nota 24, sau ed. II, 618 şi nota 28; Villey, pag. 477.

3. — A doua parte din articolul 324 admite o scuză în profitul bărbatului, care şi-a omorît soţia sau complicele în momentul în care i-au surprins în flagrant delict de adulter în casa conjugală. Această dispoziţiune este tradiţională. Ch. et Hélie, IV, 1463.

4.—Scuza este admisă când bărbatul a întrebuinţat ajutorul unui terţiu la executarea omuciderei? Vechii jurisconsulţi privea acest concurs ca legitim. Motivul erà că este permis de a face prin altul, ceiace poţi face însuţi. Sub imperiul noului cod s'a decis că scuza trasă din adulterul femei e personală bărbatului. Ch. et Hélie, IV, 1469.

5.—Majoritatea autorilor decid că bărbatul nu va fi admis a invocà scuza dacă el a întreţinut o concubină în domiciliul conjugal. Ch. et Hélie, IV, 1471; Garraud, II, 139, sau ed. II, 618. *Contra*: Blanche, V, 52.

Art. 254.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]*)*. Când fapta scuzei va fi dovedită, la caz de vreo crimă care trage după sine pedeapsa muncei silnice pe toată viaţa, sau pe timp mărginit, sau recluziunea, pedeapsa se va reduce la închisoare dela 6 luni până la 2 ani.

Iar la caz de orice alte crime, pedeapsa va fi închisoarea dela 3 luni până la 1 an.

La caz de un delict. pedeapsa se va reduce la închisoare dela 15 zile până la 6 luni. (c. p. 59, 250—253; pr. p. 363, 390; p. fr. 326).

§ III

Omucidere, răniri şi loviri cari nu sunt calificate nici crime, nici delicte

Art. 255. — Nu se socoteşte nici crimă nici delict, când omuciderea, rănirile şi loviturile erau

[1]) In ultimul alíniat al vechiului art. 254 minimum închisorii era de 6 zile.

ordonate de lege şi comandate de autoritatea legitimă. (c. p. 57, 58; p. fr. 327).

Art. 256. — Nu este nici crimă nici delict când cel ce a săvârşit omuciderea, rănirile şi loviturile, a fost silit la aceasta prin necesitatea actuală a unei legitime apărări, conform art. 58. (c. p. 257; c. just. milit. 222; c. just. marit. 40; p. fr. 328).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Constatarea şi aprecierea faptelor din cari ar rezulta provocarea sau legitima apărare sunt lăsate la suverana apreciere a instanţelor de fond. (Cas. II, 352/900, B. p. 572).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. O crimă încetează de a fi justificată atunci când victima agresiunei puteà evità nenorocirea prin fugă? Criminaliştii moderni sunt de acord în general pentru a decide că persoana ameninţată nu este obligată să fugă. Dreptatea nu este ţinută a cedà înaintea nedreptăţei, şi fuga adesea ruşinoasă, nu poate fi obligaţiune legală. Acest principiu, deşi admis nu este însă absolut. Astfel, judecătorii vor refuzà cu drept cuvânt de a justificà pe acela care, atacat de un nebun sau imfirm, preferă de a'l omorî decât să steà în furia lui, sau fiul care loveşte pe tatăl său, pe cât timp puteà lesne a se sustrage loviturilor lui. Ch. et Hélie, IV, 1485; Nypels, II, pag. 402; Villey, p. 83; Garraud, I, 246 not. 14, sau ed. II, vol. I, 305 not. 26.

2. — In principiu opinia generală nu admite legitima apărare pentru protecţiunea bunurilor. Motivul principal este textul art. 328 care nu justifică decât crima săvârşită pentru apărarea lui însuşi sau a altei persoane. Răul cauzat bunurilor nu este ireparabil pentrucă proprietarul are c ă i l e de drept pentru a fi restabilit în persoană sau indemnizat de prejudiciul pecuniar ce i s'ar fi cauzat. Ch. et Hélie, IV, 1480; Garraud, I, 244, sau ed. II, I, No. 300.

3.—Nu este legitimă apărare

decât atunci când se respinge un atac injust. Legea nu poate autorizà de a rezistà la un act care este comandat sau autorizat. Acela care sufere un prejudiciu legal, nu are dreptul a se apărà. Blanche, V, 68; Ch. et Hélie, IV, 1487; Garraud, I, 245, sau ed. II, 301.

4.—Femeia adulteră şi complicele său ameninţaţi cu moartea de soţul care i-a surprins în flagrant delict în casa conjugală, are dreptul de a omorî pentru a se apărà. Legea nu autorizà pe soţ de a omorî pe culpabili care 'l ultragiază. Ea scuză numai acest fapt. Agresiunea sa este dar injustă. Ch. et Hélie, IV, 1490; Garraud, I, 244, sau ed. II, vol. I, 303.

5. — Legitima apărare nu există când agresiunea e manifestată prin simple violenţe uşoare cari n'au nici o gravitate. Ch. et Hélie, IV, 1481; Garraud, I, 244, sau ed. II, vol. I, 300.

6.—Legitima apărare nu este autorizată decât pentru a respinge un rău prezent, pentrucă numai atunci ea devine necesară. Cu alte cuvinte, apărarea trebue să fie simultanee cu agresiunea. Ch. et Hélie, IV, 1483; Blanche, V, 67.

7. — De asemenea, trebue a se considerà ca actual nu numai atacul realizat şi săvârşit dar şi atacul iminent. Acela care e obiectul unei agresiuni, nu este ţinut a aşteptà, pentru a se apărà ca prima lovitură să i se deà, căci atunci această apărare và fi tardivă şi ineficace. Este destul ca pericolul să fie actual. Garraud, I, 246, sau ed. II vol. I, 304.

8. — Paricidul este de asemenea justificat prin legitimă apărare. In adevăr, art. 323 declară că paricidul nu este nici-odată scuzabil; dar nu trebue confundat scuza cu faptele justificative. Dalloz, 1880, 1, 189; Ch. et Hélie, IV, 1501; Garraud, I, 245, sau ed. II, vol. I, 301.

9. Legitima apărare nu este o scuză ci un fapt justificativ esclusiv de orice urmărire. Judecătorul de instrucţiune trebue dar când stabileşte existenţa legitimei apărări, să declare că nu este caz de urmărire. Acest punct constant azi în jurisprudenţă nu mai este coprins în deciziuné. Dalloz, crimes cont. pers. supliment 342.

10.—Legitima apărare fiind un drept, nu poate constituì nici o greşeală din punctul de vedere al responsabilităţei civile.

Acest principiu conduce la consecinţele următoare: prevenitul achitat de urmăririle corecţionale îndreptate contra lui, pentrucă această justificare a şters delictul, nu poate fi condamnat de tribunalele civile a reparà prejudiciul cauzat agresorului. Dalloz, 1885, 2, 21; Dalloz, 1886, 1, 438; Carnot, art. 328. *Contra:* Ch. et Hélie, IV, 1499.

Art. 257. — Sunt cuprinse în cazurile de necesitate actuală de legitimă apărare şi următoarele 3 cazuri:

I. Dacă omuciderea, rănirile sau loviturile s'au săvârşit respingând noaptea escaladarea sau efracţiunea îngrădirilor, zidurilor sau intrărilor unei case locuite, sau a unui apartament locuit, sau a dependinţelor acestora;

II. Dacă fapta s'a săvârşit apărându-se cineva în contra autorilor de furtişaguri sau de jefuire, executate cu violenţă;

III. Dacă omuciderea, rănirile sau lovirile comise de o femee vor fi fost provocate imediat de o siluire exercitată asupra persoanei sale. (c. p. 58, 251, 256, 309, 310, 312, 313, 354; p. fr. 329).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Prezumpţiunea din art. 329 se aplică a fortiori, dacă escaladarea sau efracţiunea s'a săvârşit deja şi agresorul a pătruns în casă sau în dependinţi. Ch. et. Hélie, IV, 1495; Blanche, V, 72; In sens contrariu vezi Garraud, I, 328, sau ed. II, I, 308.

SECŢIUNEA IV

Despre duel

Art. 258. — *Leg. 17 Febr. 74* [1]). Acela care într'un duel, servindu-se cu arme, nu a ocazionat nici omor, nici răniri, se va pedepsi cu închisoare dela 15 zile până la 6 luni şi cu amendă dela 100 până la 500 lei [2]). (c. p. 259, 260, 399; p. pr. § 168, al. I).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Codul nostru penal proibă în art. 258 — 261 duelul cu sau fără martori. Cu toate acestea, delictul duelului e considerat ca şi un fel de delict politic, este privilegiat şi afară de foarte

1) In vechiul art. 258 minimum închisorii era de 6 zile.

2) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 100—500 lei noui.

rari excepţiuni, nici nu se pedepseşte.

Legile asupra duelului au fost zădărnicite şi în Franţa şi în Germania şi în Italia şi la noi.

Prin urmare şi fiindcă delictele contra onoarei sunt de o natură deosebită de a delictelor comune, să le recunoaştem şi o jurisdicţiune specială, să avem o justiţie deosebită pentru delictele contra onoarei. (C. Dissescu, «Dreptul No. 36, din 18/98, pag. 309).

A se vedeà şi adnotările de sub art. 260.

Art. 259. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Când, dintr'un duel, ar fi rezultat moarte sau răniri, pedeapsa luptătorilor va fi închisoarea dela 15 zile până la 4 ani. (c. p. 258, 260; p. pr. § 168, al. II).

Art. 260.— Dacă luptătorii se vor bate la duel fără secundanţi ori martori, sau dacă regulile hotărîte de martori ori secundanţi nu se vor fi observat, şi dacă din acest duel a rezultat moartea sau rănirea unuia, culpabilul se va pedepsì după dispoziţiunile generale cuprinse în această lege asupra omorului sau alte răniri corporale. (c. p. 234. 238, 239, 240; p. pr. § 170 şi 171).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Duelul erà pedepsit şi în vechea legiuire a Moldovei. (a se vedeà legea votată sub Mihail Sturdza la 1841 de către Adunarea obştească şi întărită prin ofisul Domnesc din 1842 sub No. 30 reprodusă în Dreptul 23/98, pag. 206.

Acea lege, pedepsea nu numai pe acei cari s'a bătut în duel dar şi pe martori şi secondenţi.

Legiuitorul nostru. în privinţa duelului s'a inspirat atât de legea belgiană, unde o pedeapsă este edictată în contra martorilor (art. 432 c. pen. belgian) cât şi de legea prusiană unde art. 172 apără pe martori de orice penalitate, nu reproduce însă nici una din aceste dispoziţiuni, ceeace dovedeşte că martorii nu trebuesc pedepsiţi. ei nefiind meniţi a înlesnì duelul, ci a face din contra ca lupta să fie egală şi leală.

In Franţa, până la 1837 n'a existat nici o dispoziţiune specială asupra duelului, doctrina

---

1) Pedeapsa prescrisă de vechiul art. 259 erà închisoarea dela 6 zile până la 2 ani. Vechiul art. 259 mai aveà şi acest aliniat: «Judecătorul, după împrejurări, poate urca penalitatea şi până la 4 ani de închisoare».

însă și jurisprudența erau de acord a decide că duelul nu poate fi pedepsit, conform și cu opiniunea lui Merlin care zicea: Faptul de a cauză moartea într'un duel, nu constitue un omor, nici un asasinat; acesta e un fapt sui generis, cu caractere speciale și nu poate fi pedepsit decât prin o lege specială. La 1837 Curtea de casație din Franța s. unite, a decis că duelul trebue să fie pedepsit, conform dreptului comun. Aceâstă jurisprudență însă, a fost criticată în doctrină.

Ceeace doctrina zice pentru duel, este aplicabil și la martori, căci dacă pentru pedepsirea duelului e nevoe de o lege specială, nu putem recurge la dreptul comun pentru a pedepsì martorii.

Dacă în Franța, dreptul comun se aplică numai contra combatanților, nu însă și contra martorilor, cu atât mai mult această soluțiune este admisibilă în dreptul nostru unde avem o lege specială care nu prevede nici o pedeapsă în contra martorilor.

Așa dar, după rigoarea principiilor, nici acei cari au transmis provocațiunea la duel (aducători chemărilor, după cum îi numește legea dela 1841) pe cari art. 166 din codul penal prusian îi pedepsește, nici martori, nu pot în principiu fi supuși unei pedepse în legislațiunea noastră. Aceasta, bineînțeles, pentru cazurile obijnuite în cari martorii n'au întrebuințat nici daruri, nici promisiuni, nici amenințări pentru a provocà duelul. (D. Alexandresco, «Dreptul» 23/98, p. 205).

2. — Martorii cari au dat concursul lor la un duel, ori care ar fi stadiul în care și-au dat concursul, nu pot fi considerați ca complici și nu pot fi pedepsiți pentru faptul lor întru cât nu există o anume dispoziție în codul penal. (Cas. II, 122/900, B. p. 214 și *Curierul Judiciar* No. 17, pag. 135-137. Vezì și nota ce o însoțește. Mai vezi Curtea de apel București s. I, 509/98. (Duelul Filipescu-Lahovari) în *Curierul Judiciar* No. 33/98. p. 266-270 și Trib. Ilfov s. III din 21 Febr. 98. *Curierul Judiciar* No. 12/98, pag. 92).

Art. 261. — Când un militar se va bate în duel cu un individ, care nu este militar, se va supune la jurisdicțiunea ordinară a tribunalelor civile. (c. p. 258—260; art. 72 cod. just. milit.).

SECȚIUNEA V

Atentate în contra bunelor moravuri

Art. 262.—*(Legea din 5 Maiu 1895).* Oricine va comite un ultraj public în contra pudoarei, se va

pedepsì cu închisoare dela trei luni până la un an. şi cu amenda dela 26 până la 100 lei.

Cu aceeaş pedeapsă se va pedepsì oricine va comite sau va ajutà să se comită un ultraj în contra moralei publice sau religioase, sau în contra bunelor moravuri printr'unul din mijloacele enumărate la art. 295 din acest codice. (p. fr. 330).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Vânzarea de scrieri imorale fie şi băeţilor din şcoală, nu constitue, în sensul art. 262 din codul penal, un ultragiu contra pudoarei publice. (Cas. II, 439 93, B. p. 796).

2. Asemănat art. 262 din codul penal, astfel cum a fost modificat prin legea din 11 Mai 1895, cei ce comit un ultragiu contra bunelor moravuri. sau contra moralei publice prin unul din mijloacele enumerate la art. 294 din codul penal, cum de exemplu prin scrieri sau imprimate, se pedepsesc. (Cas. II, 340/97, B. p. 925).

3.—Faptul de a vinde cărţi postale cu ilustraţii obscene nu constitue un delict de presă, ci faptul prevăzut de art. 262 combinat cu art. 294 c. penal, de competinţa tribunalului de a fi judecat. iar nu de aceia a Curţi cu juraţi. (Cas. II, 2162 din 29 Septembrie 1908, Bul. pag. 1477 şi *Curierul Judiciar* No. 80/908, p. 646-648 în care această decisie a fost adnotată de d-l I. Ionescu-Dolj).

4. — La delictele de presă propriu zise intenţia nu se relevează prin felul publicităţii, ci ea trebuie cercetată şi constatată; iar convingerea asupra existenţii intenţiunii nu se dobândeşte decât prin cântărirea şi analizarea cuprinsului articolelor publicate, care intră în competinţa Curţii cu juraţi. (Cas. II, 409/909, B. p. 187).

5.—Atunci când presa servă ca mijloc de a reproduce scene obscene, atingând simţul moral fără nici o gândire exprimată, pentru asemenea fapt nu se poate invocâ beneficiul jurisdicţii juriului, căci în cazul acesta nu este locul a cântărì sau aprecià, ci brutalitatea faptului obscen se impune la prima vedere, şi de aceia un asemenea fapt n'are a fi judecat de juriu, întrucât nu este un delict de presă propriu zis. (Cas. II. 2605/909, B. p. 983 şi *Curierul Judiciar*, No. 73/909, pag. 589).

6.—Obscene sau pornografice sunt toate acele gravuri, de-

senuri, fotografii, scrieri, etc., la efectuarea saŭ reproducerea cărora nu a domnit nici o preocupare artistică, ci numai intenţiunea de a deşteptà gânduri lascive şi a îndemna la lubicitate.

In Franţa s'a făcut o mulţime de legi recente asupra acestei chestiuni, şi ar trebuì şi la noi să se facă tot astfel, şi să hotărască că ultragiul în contra moralei publice şi bunelor moravuri comis prin gravuri, desenuri, fotografii, scrieri, foi volante sau orice alte imprimate, afară de cărţi, nu e delict de presă ci delict de drept comun, de competinţa trib. ordinare, ca să dispară şi discuţia şi incertitudinea ce avem azi în legislaţiune.

In al doilea rând ar trebuì să se pedepsească ca şi în Franţa distribuţiunea gratuită sau clandestină, dând o pedeapsă mai aspră acelora cari ar dà sau vinde astfel de scrieri şi gravuri tinerilor mai mici de 17 ani. (Legea Franceză din 16 Martie 1898). I. Ionescu-Dolj, adnotaţie la sent. Trib. Ilfov, s. I din 18 Dec. 908, în *Curierul Judiciar*, No. 40/909, pag. 322.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Elementul esenţial şi caracteristic al delictului articolului 330 (262 rom.) este publicitatea. Nu este actul însuşi, oricare ar fi imoralitatea lui, pe care legea îl reprimă, ci scandalul ce rezultă pentru pudoarea publică. Ch. et Hélie, IV, 1515 ; Boittard, 368 ; Garraud IV, 447, sau ed. II, V, 1811.

2. In materie de ultragiu la pudoare, publicitatea există nu numai în cazul când actul imoral a fost văzut de unul sau mai multe persoane, dar şi atunci când prin natura locului unde a fost săvârşit faptul, acest fapt a fost oferit privirii publicului care a putut fi observată chiar întâmplător. Dalloz, 1862, 1, 197, 1870, 1, 96 şi 1900, 1, 279.

3. Judecata care pronunţă o condamnaţiune, pentru ultragiu public la pudoare, trebue să constate, sub pedeapsă de nulitate, cele două elemente esenţiale ale delictului, adică faptul material şi publicitatea lui. Ch. et Hélie, IV, 1525 ; Blanche, V, 83 ; Garraud, IV, 447, sau ed. II, V, 1811.

4. — Chestiunea de a se ştì dacă delictul de ultragiu public la pudoare este sau nu intenţional, este c o n t r o v e r s a t ă. Curtea de casaţie prin decizia din 28 Aprilie 1881 (Dalloz, 1881, 1, 447), a susţinut că intenţiunea nu este una din condiţiunile existenţei delictului. Mai târziu la 3 Martie 1898 (Dalloz, 1899, 1, 59), a susţinut contrariu că, dacă intenţiunea culpabilă este unul din elementele esenţiale ale delictului de ultragiu public la pudoare, nu este indispensabile, ca ea să fie declarată în termrni expreşi, ci e suficient ca ea să rezulte

din circumstanţele de fapt reţinute prin hotărâre. Această controversă nu e mai puţin vie printre autori. Ch. et. Hélie, IV, 1514; Dalloz, supl. Att. aux moeurs, 9.

Art. 263. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Orice atentat în contra pudoarei. îndeplinit sau cercat, *fără violenţă,* asupra persoanei unui copil de sex bărbătesc sau femeesc, de vârstă mai mic de 14 ani, se va pedepsi cu inchisoare dela 2 până la 3 ani. (c. p. 264, 265, 266; p. fr. 331).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Intră în prevederile articolului 236 c. p. atentatul la pudoare comis asupra unei copile care nu are 14 áni împliniţi, lipsindu-i până la 14 ani încă 20 zile. (Cas. II. 224 din 19 Aprilie 89, B. p. 472).

2. — Art. 263 c. pen. cerând ca element constitutiv al delictului ca victima să fie mai mică de 14 ani, neconstatarea acestui element în hotărîre constitue o lipsă de motivare care atrage casarea. (Cas. II, 328/91, B. p. 824).

3.—In delictul de atentat la pudoare constatarea etăţei victimei, constitue o chestiune de fapt lăsată de lege la o suverană apreciere a instanţelor de fond, care nu cade sub censura Curţei de casaţie. (Cas. II, 86/93, B. p. 164).

4. — Elementul principal al delictului de atentat contra pudoarei unei fete mai mică de 14 ani, este ideia de obscenitate, adică intenţiunea culpabilă de a seduce, producându-i astfel corupţiunea şi desfrânarea. Lipsind acest element, delictul nu există şi inculpatul urmează a fi achitat. (C. Craiova II, 1074/95, «Dreptul 77/95, pag. 634).

5. — Pentru existenţa delictului de atentat la pudoare prevăzut de art. 263 se cere, între alte elemente, şi stabilirea vârstei victimei, chiar dacă vârsta n'ar fi fost contestată de inculpat. (Cas. II, 1291/902, B. p. 1190).

6. — Pentru existenţa delictului prevăzut de art, 263 din codul penal, nu se cer alte condiţiuni decât ca să se fi săvârşit sau să se fi cercat un

[1]) Vechiul art. 263 pedepseà acest fapt cu minimum recluziunii.

atentat la pudoare contra unei persoane în vârstă mai mică de 14 ani, așa că odată ce această condițiune este stabilită delictul există (Cas. II, 1647/909, B. p. 797).

7. — Pentru existența delictului prevăzut de art. 263 c. penal. instanța de fond nu este obligată să constate dacă inculpatul știa că victima este mai mică de 14 ani. (Cas. II, 258 din 28 Ianuarie 1911, «Jurisprudența» No. 8, pag. 120).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

INDEX

1. — Legea consideră că un copil sub această vârstă nu poate da liberul consimțimânt actelor de imoralitate ce a suferit sau la cari a fost personalmente asociat și ea stabilește o prezumpțiune legală neîndoioasă de violență. Ch. et Hélie, IV, 1537; Garraud, IV, 460 sau ed. II, V, 1824.

2.— Art. 331 încetează de a fi aplicabil dacă culpabilul a uzat de violențe fizice pentru a învinge rezistența victimei, chiar dacă crima a fost săvârșită asupra unui copil de mai puțin de 13 ani. Dalloz, 1854, 5. 53.

3.—Atentatul la pudoare fără violență nu a fost pedepsit oricare ar fi fost vârsta victimei. Oarecari Curți cu jurați au încercat să pedepsească pe aceia cari au săvârșit faptul asupra tinerilor copii. în considerație că consimțimântul victimei nu fusese liber și că culpabilul ar fi exercitat violențe morale. Curtea de casație a respins însă această interpretare. Ch. et Hélie, IV, 1557; Garaud IV, 459, sau ed. II, V, 1823.

4. — O chestiune juridică se prezintă când violatorul a omorît victima. Dacă omorul l'a săvârșit după viol, ambele crime sunt constituite. Această circumstanță dispare însă dacă violul a fost săvârșit după omor. Cas. fr., 10 Ianuarie 1902, B. p. 19.

5.—Unirea sexuală nu poate fi încriminată decât atunci când este ilicită. Violențele exercitate de bărbat asupra soției sale legitime, nu pot niciodată constitui crima de viol. Ch. et Hélie, IV, 1579; Garraud IV, 453. sau ed. II, V, 1817.

6.—Violul săvârșit de un soț divorțat asupra femeiei care a încetat de a fi soția sa legitimă este pedepsibil. Unii autori decid însă că crima nu e constituită dacă este săvârșită de soț asupra soției după separațiunea de corp, pentrucă

această separaţiune suspendă legăturile căsătorii fără ale distruge. Ch. et Hélie. IV, 1579; Garraud IV, 453 sau ed. II, V, 1817. Faptul este pedepsit însă dacă este săvârşit de un logodnic asupra logodnicei sale. Ch. et Hélie. IV, 1579.

7. — Tentativa de viol după reforma codului penal din 1832, având o sferă de aplicaţiune determinată, se pedepseşte, însă numai atunci când îndeplineştè condiţiunile ordinare ale tentativei, adică ca ea să se manifesteze printr'un început de execuţiune, şi să nu fie întreruptă decât printr'o circumstanţă independentă de voinţa autorului. Dalloz 1850, 5, 37.

Art. 264. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Oricine va comite un atentat în contra pudoarei, îndeplinit sau cercat, *cu violenţă*, în contra unui individ de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximum închisorii.

Dacă crima s'a comis în contra persoanei unui copil mai mic de 15 ani împliniţi, culpabilul se va pedepsi cu maximum recluziunii. (c. p. 7, 8, 263, 265, 266; p. fr. 332).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Din combinaţiunea art. 263 şi 264 c. penal rezultă că dacă etatea de mai puţin de 14 ani a individului contra căruia s'a comis un atentat la pudoare constitue un element constitutiv al infracţiunei pedepsită de art. 263 c. p., când acest atentat s'a îndeplinit sau cercat fără violenţă, pentru că atentatul comis fără violenţă nu este pedepsit cand individul contra căruia s'a comis este mai mare de 14 ani, şi de aceea împrejurarea etăţii în asemenea caz poate fi pusă juraţilor într'o singură chestiune cu faptul comiterei sau încercărei atentatului; nu este tot astfel când atentatul la pudoare s'a comis

[1]) Pedeapsa din primul aliniat al vechiului art. 264 erà recluziunea dela 3 6 ani.

cu violenţă, în care caz această infracţiune este pedepsită de legè, oricare ar fi etatea individului contra căruia s'a comis acel atentat, cu deosebire numai că dacă atentatul la pudoare cu violenţă s'a comis contra unui individ mai mic de 15 ani impliniţi, atunci pedeapsa este mai grea, pe când atentatul la pudoare comis cu violenţă contra unui individ mai mare de 15 ani se pedepseşte mai uşor. Astfel dar, dacă atentatul la pudoare este comis cu violenţă, imprejurarea că pacientul este sau nu mai mic de 15 ani împliniţi constitue o circumstanţă agravantă, care trebue pusă juraţilor în o chestiune separată. (Cas. II, 596 din 5 Nov. 73, B. p. 238).

2. Vârsta, fiind o circumstanţă agravantă a faptului penat de art. 264 c. p., trebue pusă juraţilor în o chestiune separată. (Cas. II, 487 din 9 Nov. 87, B. p. 295).

3.—Violenţa, fiind un element constitutiv al delictului prevăzut de art. 264 c. p., iar nu o circumstanţă agravantă, nu poate face obiectul unei chestiuni separate la juraţi. (Cas. II, 487 din 9 Nov. 86, B. p. 925).

4.—Chestiunile puse juraţilor trebuesc a fi aşa formulate în cât elementele esenţiale ale crimei, precum le determină dispoziţiunile codului penal, să fie coprinse în chestiunea pusă. Astfel, în crima de «atentat la pudoare», punerea în chestiune numai a cuvântului atentat», iar nu atentat în contra pudoarei, atrage nulitatea verdictului şi a deciziunei. (Cas. II, 657/96, B. p. 1658).

5. — Atentatul la pudoare, săvârşit prin violenţă de mai multe persoane cari s'au ajutat reciproc spre a'l îndeplini este calificat, de lege crimă şi este de competinţa Curţei cu juraţi a'l judecà. (Cas. II, 505/99, Bul. pag. 826).

6.—Când există contrazicere în răspunsurile juraţilor, nu se poate admite ca constatat şi declarat decât ceeace e mai favorabil pentru acuzat.

Astfel, dacă juraţii răspund afirmativ atât la cestiunile relative la faptul prevăzut de articolul 264 din códul penal, care priveşte atentatul la pudoare cu violenţă, cât şi la chestiunea pusă cu privire la atentatul la pudoare fără violenţă, judecătorii Curţii trebue să aplice penalitatea prevăzută pentru atentatul la pudoare fără violenţă. (Cas. II, 767/99, B. p. 1289).

7. In delictul de atentat la pudoare, prevăzut şi pedepsit de art. 264 c. p., pentru a determinà atâtea victimi, şi, prin urmare, competinţa instanţelor de judecată, constatările şi ordonanţa judecătorului se iau de bază, şi prevenitul, dacă crede că victima a fost mai mică sau mai mare de 15 ani, trebue să propună aceasta la judecată şi să o d o v e d e a s c ă. (Cas. II, 365/900, B. p. 593).

8.— Pentru ca un atentat la pudoare să cadă sub aplicarea art. 264 c. p. trebue să se stabilească că a fost îndeplinit sau cercat cu violenţă, şi dovada violenţei materiale, poate să

rezulte din echimozele găsite pe corpul victimei şi mai ales pe părţile intime ale corpului în apropierea şi vecinătatea părţilor genitale, echimoze ce dovedesc lupta şi rezistenţa victimei; afară de aceasta, pentru existenţa acestui delict, violenţa poate să fie şi morală, şi o întrebuinţare de forţă brutală, nu e indispensabilă pentru ca atentatul să fie pedepsit de legea penală, iar o violenţă morală ca aceea rezultând din administrarea unor substanţe narcotice, sau unor băuturi alcolizate, având de efect anihilarea, sau chiar numai micşorarea voinţei, este suficientă, pentru a imprimà actului caracterul penalităţei, de oarece faptul pe care legiuitorul a voit să'l pedepsească este atentatul la pudoare, fără sau în contra voinţei unei femei;

Astfel, faptul că victima înainte de a fi dusă în localul unde sa săvârşit atentatul, a fost dusă prin localuri publice, unde i sa dat să bea diferite băuturi alcolice, constitue o violenţă morală, întrucât acest fapt, dacă nu i-a anihilat cu totul voinţa, totuşi i-a micşorat'o. (C. Buc. s. II, 1032/901, *Curierul Judiciar,* 79/901, pag. 661).

9.—Analizarea şi caracterizarea faptelor constatate spre a şti dacă ele înfăţişează elementele juridice ale delictului imputat, este o lucrare de drept pe care are a o controla şi face şi Curtea de casaţie, căci altfel sentinţele şi deciziile în materie penală n'ar fi supuse censurei Curţei de casaţiune. (Cas. II, 1102 901, B. p. 1697 şi *Curierul Judiciar*, No. 5/902, p. 41 cu nota d-lui Em. Dan. A se mai vedeà şi *Curierul Judiciar*, No. 58, 72 şi 79 901 în cari s'au publicat ordonanţa Jud. instruc. cab. V Bucureşti, No. 70/901. sentinţa Trib. Ilfov, s. II, No. 1901/901 şi decizia Curţii de apel Buc. secţia II, No. 1032/901 în cunoscuta afacere: *Drama din str. Uranus).*

10. — In delictul de atentat la pudoare, pentru a exista violenţă în sensul cerut de art. 264 cod. penal, nu e suficientă constatarea de către instanţa de fond a unor oarecari fapte ce ar puteà fi considerate ca constituind violenţă, ci trebue analizată condiţiunea fizică şi psihică a aceluia asupra căruia se exercitează violenţa, astfel că dacă persoana obiectului atentatului consimte nu mai poate fi vorba de violenţă in sensul juridic cerut de art. 264 cod. penal. (Cas. II, 1102/901, B. p. 1698).

11. — Atentatul la pudoare cu violenţă consistă în faptul de a abuzà de o persoană contra voinţei sale, fie că lipsa de consimţimânt rezultă dintr'o violenţă fizică sau morală, fie că rezultă din orice alt mijloc de constrângere sau de surpriză;

Astfel, îmbătarea persoanei asupra căreia s'a comis în urmă în starea ei de beţie, un atentat la pudoare constitue o constrângere asupra sa, care face ca atentatul la pudoare să fie comis cu violenţă. (Cam. de acuzare Craiova, *Curierul Judiciar*, 10/905. p. 80).

12. — Oricât de urâte şi reprobabile sunt faptele unui in-

culpat care a profitat de predispozițiile ușoare și dorința de a trage profit bănesc a unor fete tinere mai mari de 14 ani, aceste fapte nu cad sub aplicațiunea art. 264 codul penal, dacă nu se constată violența care este elementul constitutiv al acestui delict. (C. Iași, I, 17 Ianuarie 1907.. «Dreptul», 33/907, p. 264).

13. — Violența în crima prevăzută de art. 264 c. p, nu constitue o circumstanță agravantă, ci un element constitutiv al crimei, așa că, pentru violență, nu are a se pune o chestiune separată juraților. (Cas. II, 2478 din 10 Novembrie 1908, B. p. 1886).

A se mai vedeà, asupra acestui articol, Trib. Romanați, sentința din 8 Ianuarie 1906 în *Curierul Judiciar*, No. 19/907, p. 149 și Curtea de apel București s. IV, No. 100/910, în *Curierul Judiciar*, No. 28/910, pag. 220 cu nota critică a distinsului profesor de drept penal dela Univ. din București d. *I. Tanoviceanu*.

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1.—Legea nu a definit atentatul la pudoare, așa că aparține tribunalelor de a decide dacă actul incriminat este așa de grav pentru ca să merite această calificare. Jurisprudența a stabilit însă oarecari principii generale, care face posibil azi calificarea delictului. Blanche. V, 94; Ch. et Hélie, IV, 1562; Garraud, IV, 456, sau ed. II, V, 1820.

2. — In atentatul la pudoare tentativa se confundă cu faptul însuși. Prin singurul act de a tentà la un atentat la pudoare cu violențe, se săvârșește însăși faptul plin, întreg și consumat. Autorii au aprobat în general această soluțiune. Ch. et. Hélie, IV, 1574; Blanche, V, 88; Garraud, IV, 457 sau ed. II, V, 1821.

3. — Am spus că violul nu este pedepsit când el este săvârșit de soț asupra soției sale. Bărbatul însă care uzează de violențe pentru a săvârși acte contra naturei, asupra femeei sale, se face culpabil de atentat la pudoare. Ch. et Hèlie, IV, 1576; Blanche, V, 107; Garraud, IV, 468, sau ed. II, V, 1832.

4. — Violența este elementul caracteristic al atentatului la pudoare prevăzut de art. 332. Legea nedefinind această expresiune, jurisprudența a asimilat constrângerea morală cu violența fizică.

Astăzi se poate zice că atentatul este constituit totdeauna când actul impudic a fost săvârșit fără voință și fără consimțământul victimei. Blanche. V, 105; Garraud, IV, 469, sau ed. II, V, 1833.

Art. 265.—Dacă culpabilii sunt ascendenții persoanei asupra căreia s'a comis siluirea, sau dacă sunt dintre acei cari au o autoritate asupră-i, dacă

sunt institutorii sau servitorii săi sau ai persoanelor mai sus însemnate, dacă aceşti culpabili sunt funcţionari ai unui cult sau preoţi ori călugări, sau dacă culpabilul, oricare ar fi, a fost ajutat în crima sa de catre una sau mai multe persoane, pedeapsa va fi pentru cazul prevăzut de art. 263 şi 264, maximum recluziunii.

Când siluirea se va fi comis de către persoanele menţionate în acest articol asupra unui copil de sex bărbătesc sau femeesc în vârstă mai mic de 15 ani, pèdeapsa va fi maximum muncei silnice pe timp mărginit. (c. p. 7, 266: p. fr. 333).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Spre a se aplicà pedeapsa agravantă din art. 265 c. p. trebuie să se constate că prevenitul intră în vre-una din categoriile de persoane enumerate de acest articol. (Cas. II, 274 din 28 Iulie 76, B. p. 423).

2. — Când acuzatul este recunoscut culpabil pentru faptul de încercare de atentat la pudoare, care cade sub prevederile art. 264 şi 265 c. p., dacă i se acordă circumstanţe atenuante. Curtea nu poate aplicà art. 38 c. p. şi reduce pedeapsa închisorii corecţionale la mai puţin de 1 an, fără a face o greşită aplicaţiune a legei. (Cas. II, 48 din 28 Ianuarie 80, Bul. pag. 53).

3.—Dacă în chestiunea pusă asupra circumstanţei îngreunătoare, relativă la autoritatea ce aveà acuzatul asupra pacientei s'a zis că această autoritate rezultă din faptul că pacienta erà servitoare la acuzat. această împrejurare nu poate atrage nulitatea, de oarece prin acest adaus nu se face altceva decât a se explicà mai clar de unde decurge autoritatea acuzatului asupra pacientei. (Cas. II, 104 din 28 Februarie 81, B. p. 164).

4.—Prin art. 265 c. p. legiuitorul prevede o circumstanţă agravantă contra autorilor unui atentat la pudoare cari sunt ascendenţii sau cari prin diferite texte de lege sunt consideraţi că au avut vre-o autoritate asupra victimei. Insă, juraţii neputând fi întrebaţi de cât asupra faptelor care fac obiectul acuzaţiunei, preşedintele Curţii cu juraţi nu le poate

pune chestiunea decât asupra relaţiunilor de fapt care există între autorul unui atentat şi victima sa şi care pot face ca culpabilul să fie cuprins în categoria acelor caré au o autoritate asupra unei persoane; iar chestiunea autorităţii fiind pură de drept, aparţine Curţii de a decide după circumstanţele de fapt declarate de juraţi. Astfel, dacă juraţii răspund afirmativ asupra chestiunei dacă acuzatul era tutore şi cumnat, Curtea este în drept de a se pronunţà, iar nu juraţii, dacă aceste calităţi implică în sine vre-o autoritate. (Cas. II, 480 din 31 Oct. 84), B. p. 879).

5. Chestiunea de a se şti dacă un prevenit, dat judecăţei pentru atentat la pudoare, avea sau nu autoritate asupra victimei sale este o chestiune de fapt lăsată la aprecierea suverană a juraţilor. (Cas. II, 70/98, B. p. 231).

6.—Faptul de atentat la pudoare cu violenţă comis de un inculpat care a fost ajutat la comiterea acestui fapt de una sau mai multe persoane, constitue crima prevăzută şi pedepsită de art. 265 codul penal, de competinţa Curţii cu juraţi a fi judecată. (Cas. II, 202/907, B. pag. 243).

A se mai vedeà asupra acestui articol şi ordonanţa judelui de Instrucţie, cab. V, Bucureşti No. 70/901 în *Curierul Judiciar*, No. 58/901, p. 478—485.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Expresiunea «ascendent din art. 333 (265 rom.) nu coprinde şi pe ascendenţii prin alianţă, şi mai ales pe socru şi soacră. Acest punct este astăzi de jurisprudenţă constantă. Garraud, IV, 466 şi 474 şi nota 11 sau ed. II, V, 1828 şi 1838 şi nota 11.

2. Expresiunea ascedent a ridicat oarecari controverse. Ea coprinde de sigur pe toţi acei ce sunt uniţi cu victima prin o legătură de rudenie în linie directă rezultând dintr'o legitimă căsătorie şi în special, tatăl, muma, tată mare şi mamă mare legitimi, cum şi tatăl, mama, tata mare şi mamă mare ai unui copil legitimat. Dalloz, att. aux moeurs, No. 108.

3.—Circumstanţa agravantă din art. 333 este aplicabilă nu numai acelora cari au o autoritate legală asupra victimei, dar încă şi acelora cari exercită o autoritate de fapt. Acest punct este constant şi în jurisprudenţă. Ch. et Héllie. IV, 1592; Blanche, V, 105; Garraud, IV, 475 sau ed. II, V, 1839.

4.—Agravarea pedepsei contra institutorilor, se explică nu numai prin autoritatea ce ei exercită asupra elevilor, dar încă şi prin încrederea ce le este acordată de părinţi cari i-a confiat, precum şi prin familiaritatea ce le permite funcţiunea lor. Blanche, V, 129; Ch. et Héllie, IV, 1596; Garraud, IV, 476 sau ed. II, V, 1840.

5.—O jurisprudenţă devenită

constantă decide că o achitare pronunţată la Curtea cu juraţi asupra unei acuzaţiuni de viol sau de atentat la pudoare, cu sau fără violenţă, nu face obstacol unei urmăriri corecţionale ulterioare, întemeiată pe acelaş fapt, dar calificat ultragiul public la pudoare. Dalloz, 1855, 1, 441; 1858, 5, 36; 1870. 1, 369.

Art. 266. — Dacă din crimele prevăzute la art. 263, 264 şi 265 va rezultà moartea, culpabilul se va pedepsì cu munca silnică pe viaţă. (c. p. 7; p. pr. § 144 ult. al.).

Art. 267. — Oricine va fi atentat la bunele moravuri aţâţând, favorizând sau înlesnind obicinuit desfrânarea sau conrupţiunea tinerilor de ambe sexe mai mici de 21 ani, se va pedepsì cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani, şi cu amendă dela 50 până la 1500 lei [1]).

Dacă îndemnătorii, ajutătorii sau înlesnitorii desfrânării a fost tatăl, sau mama, epitopii sau alte persoane însărcinate cu priveghiarea lor, pedeapsa va fi închisoarea dela 1 an până la 2 ani, şi amenda dela 50 până la 500 lei [2]). (c. p. 268; p. fr. 334).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Votrirea, adică deprinderea cuiva la desfrânări, spre a împărţì folos, constituià, în vechia noastră legislaţiune, un delict special. Astăzi votrirea se pedepseşte numai când se exercită în un mod obicinuit (art. 267 c. p.), sau când, fără a fi exercitată în mod obicinuit, se comite de o dată cu răpirea

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 50—1500 lei noui.
[2]) Conform art. 399, al. II, c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 50—500 lei noui.

de minori. (art. 283 c. p.). (Cas. II, 88 din 15 Februarie 72, B. p. 44).

2.—Elementele delictului prevăzut de art. 267 c. p. sunt: 1⁰ etatea mai mică de 21 ani, 2⁰ înlesnirea corupţiunei, şi 3⁰ obiceiul; căci nu se poate explica altfel cuvântul obicinuit» din art. 267 decât că nu este suficient ca agentul să fi facilitat un act de prostituţiune, ci trebue ca el să se fi dedat obicinuit la acest comerţ, legea voind astfel ca meseria, ca profesiunea infamă să fie bine stabilită, acest trafic de corupţiune ce constitue delictul. Art. 267 pedepseşte într'un mod general pe toţi aceia cari trafică corupţiunea juneţei, care 'i excită la desfrânări sau corupţiune, facilitându-le mijloacele pentru a se dedà la prostituţiune; trebue însă ca frecuenţa şi repetiţiunea faptelor să aibă un caracter de o deprindere criminală. Acest obiceiu poate să rezulte fie din fapte de corupţiune repeţite la diferite epoce în privinţa aceleaşi persoane, fie din aceleaşi fapte succesive practicate în privinţa unor persoane diferite, astfel că pluralitatea victimelor nu este o condiţiune esenţială a obiceiului, ci mai multe fapte reiterate sunt suficiente pentru a-l constitui; aceea ce-l constitue este frecuenţa şi continuitatea actelor, iar nu numărul persoanelor cari sunt obiectul acestor acte, este exerciţiul acestei meserii sau acţiuni neîncetat sau succesiv cu scop de a excità sau facilità corupţiunea. Delictul dar nu are fiinţă decât prin concursul acestor două circumstanţe: 1⁰ trebuie ca desfrânarea sau corupţiunea să nu fi fost excitată în scop de a satisface propria sa pasiune, şi 2⁰ ca să fie obiceiul acestor acte de excitaţiune, adică reiteraţiunea lor, fie că această reiteraţiune s'a manifestat asupra unei singure persoane, sau asupra mai multora. (C. Iaşi, I, 23 Martie 84, «Dreptul», 45 din 84).

3. — Cestiunea de a se şti dacă art. 267 c. p. se aplică la aceia cari dau la prostituţiune copile tinere cari mai înainte erau prostituate, legea nu face nici o distincţiune; ea pedepseşte pe toţi aceia cari îşi fac o meserie de a excità la desfrânări pe cei mai mici de 21 ani, puţin importă dacă acei minori erau de mai înainte desfrânaţi; morala nu distinge între aceia cari-i întreţin în aceste sentimente; aceşti din urmă nu sunt câte odată cei mai puţin culpabili; unii ca şi alţii trebue să sufere aceeaşi pedeapsă. Proxeneţii nu vor fi scuzabili dacă tinerile copile pe cari le dedau prostituţiunii au fost înscrise la primărie. Livretele şi inscripţiunea tinerelor publice pe registrul primării nu constitue o autorizaţiune de a se dedà la prostituţiune. Această măsură, luată în interesul public, nu are alt scop decât a le supune la priveghiarea autorităţilor şi vizitelor medicale, prescrise de regulamente. Primăria, dar, trebue necesarmente a supune fetele minore măsurilor de supraveghiare comune tutulor fetelor

publice, şi este cu neputinţă de a se vedeà în aceste măsuri o autorizaţiune care să poată deveni o scuză a delictului. (C. Iaşi, I, 23 Mart. 84, Dreptul 45 din 84).

4.—Atentatul contra pudoarei nu constitue delictul prevăzut de art. 267 cod. penal decât atunci când există înlesnire de desfrânare sau corupţiune. Nu comite acest delict, şi nu este pasibilă de penalitatea edictată de art. 267. mama unei fete, care a primit in casa ei pe un individ, considerându-l ca viitor ginere, în mod public şi în faţa tuturor. (C. Craiova, II, 1074/95, Dreptul 77 95, p. 634).

5. — Art. 267 pedepseşte în mod general nu numai pe aceia cari intervin pentru coruperea tinerilor ca proxeniţi, ci şi pe aceia cari pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, aţâţă obijnuit pe tinerii mai mici de 21 ani, provocând desfrânarea sau corupţiunea lor. Textul este general şi nu suferă nici o distincţie, puţin importă scopul ce şi-a propus acel care exercita asemenea meserie infamă. (D. Alexandresco, *Curierul Judiciar* 27/900. pag. 211).

6. — Faptul aceluia care seduce unul sau mai mulţi tineri, pentru a'şi satisface cu dânşi propriele sale pasiuni, nu intră în prevederile art. 267 c. penal corespunzător art. 334 fr. şi deci nu poate fi pedepsit. Aceeaşi soluţie o găsim în dreptul vechi francez prin legea din 19 Iulie 1791 unde se pedepsea numai proxenitismul, iar în expunerea de motive a actualului cod penal fr. el e conform cu legea veche în această privinţă.

Doctrina franceză cea mai acreditată învaţă că articolul de lege de care ne ocupăm, nu se aplică la seducţiunea personală, ci numai proxeneţilor ori care ar fi mobilul intervenţiuni lor.

Această părere e împărtăşită de Merlin, Chauveau et Hélie, Boitard, etc. Teoria contrarie o găsim numai în Blanche iar Garraud are o părere intermediară. Jurisprudenţa Curţei de casaţie din Franţa, după mai multe variaţiuni a admis aceeaşi teorie în 1840 şi 1841, decizii toate în secţiuni unite, şi de atunci până azi timp de 50 ani, jurisprudenţa a fost menţinută în mod constant.

A se vedeà argumentele acestei doctrine cum şi criticile ei pe larg dezvoltate de d. Victor Romniceanu. Dreptul 35/900. pag. 281.

7.—Comit delictul de atentat la bunele moravuri prevăzut şi pedepsit de art. 267 cod. penal. nu numai aceia cari intervin pentru coruperea tinerilor ca proxeneţi, ci şi acei cari, pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, aţâţă obicinuit pe tineri mai mici de 21 ani, provocând desfrânarea lor sau corupţiunea lor, (Cas. II, 279/900, B. p. 458 şi *Curierul Judiciar*, No. 27 900, p. 213. Vezi în sens contrar: Trib. Putna 1357/99 şi Curtea apel Galaţi s. I, 79/900 în *Curierul Judiciar*, No. 17/900. p. 137 şi 138).

8.—Ceeace art. 267 din cod. penal, pretinde pentru existenţa

delictului de atentat la bunele moravuri, este ca cineva să aţâţe, să favorizeze sau să înlesnească obişnuit desfrânarea sau corupţiunea, fără însă a pretinde ca să fie nevoe ca, persoana căreia i se impută acest delict să participe la vre-unul din actele ce au avut de scop aţâţarea la corupţiune.

Că, obişnuinţa ca element al delictului poate să rezulte, fie din fapte de corupţiune, repetate la diferite epoci, asupra aceleiaş persoane, fie din aceleaşi fapte succesive, practicate asupra diferitelor persoane, aşa că pluralitatea victimelor, nu este o condiţiune esenţială a obiceiului. (Cas. II, 1293/904, B. p. 1655).

9. — Se fac culpabili de delictul prevăzut de art. 267 din cod. penal, şi se pedepseşte cu închisoarea dela şease luni până la doi ani, oricine favorizează sau înlesneşte obişnuit corupţ. a tinerilor mai mici de 21 ani; că constatarea faptelor din care instanţa de fond deduce elementele acestui delict, formează o deciziune de fapt care nu poate fi censurată de Curtea de casaţie. (Cas. II, 607/905, Bul. pag. 798).

10. — Scopul art. 267 codul penal, fiind a pedepsi favorizarea şi aţâţarea la desfrâu a minorilor, fie că aceasta s'ar face în scop de a trage un folos dela cel d'al treilea care se satisface prin desfrâul minorilor, fie că aceasta s'ar face fără consideraţia unui folos şi numai spre satisfacerea aceluia care aţâţă sau favorizează pe minori la desfrâu, este învederat că în toate aceste cazuri dispoziţia codului penal are a fi aplicată. (Cas. II, 2564/906, B. p. 1843 şi *Curierul Judiciar*, No. 78 906, p. 625).

11. - Până la 1840 Curtea de casaţie franceză a decis în mod constant că art. 334 cod. penal fr. (267 cod. penal al nostru), pedepseşte de o potrivă pe toţi acei cari corup tineretul fie ca intermediari, pentru alţi (proxeneţi), fie pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni. Dela 1840 încoace, Curtea de casaţie din Franţa, decide însă în mod invariabil, că textul menţionat nu are în vedere decât proxenetismul (lenocinium), iar nu pe acei cari corup tineretul pentru a'şi satisface pasiunile lor ruşinoase.

Această din urmă soluţie a fost admisă şi la noi de Trib. Putna şi Curtea din Galaţi. Casaţia Română însă a casat decizia C. de Galaţi, iar C. de Iaşi unde s'a trimis afacerea s'a conformat jurisprudenţei Inaltei curţi. In două cazuri ivite în urmă, Curtea de casaţie a menţinut jurisprudenţa sa. (D. Alexandresco, adnotaţie «Dreptul» 33/907, p. 262).

12.—Pentru existenţa delictului prevăzut de art. 267 codul penal, se cere constatarea elementelor constitutive ale delictului şi anume: înlesnirea corupţiei obijnuită, şi etatea tinerilor să fie mai mică de 21 de ani. Prin urmare, dacă instanţa de fond condamnă pe un individ pentru faptul prevăzut de art. 267 cod. penal, fără să

constate elementele acestui delict şi fără să arate dovezile pe care se sprijină decizia, urmează a fi casată. (Cas. II, 2300/910, *Curierul Judiciar*, No. 71/910, p. 600).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. Dela promulgarea codului penal până la 1840 Curtea de casaţiune a admis că art. 334 (267 rom.) se aplică nu numai proxenetelor cari éxcită tineretul la prostituţie, dar încă la toţi aceia cari conrupe şi demoralizează minori, pentru satisfacţiunea propriilor lor pasiuni.

Dela 1840 însă s'a produs o complectă reacţinne; chestiunea venind din nou din 'naintea secţiunilor unite ale Curţei de casaţie. au decis că art. 334 nu se poate aplica decât numai proxenetei care lucrează pentru a satisface pasiunea altuia. Dalloz, att. aux moeurs, 141; 1851, 5, 36; 1853, 1, 273.

2. — Legea nedefinind faptul material constitutiv al delictului şi nefixând cu exactitudine sensul cuvintelor *a excità, favoriza sau facilità desfrâul sau conrupţiunea* aceasta rămâne la interpretarea judecătorilor de fapt. Garraud, IV, 490 sau ed. II, V, 1854; Blanche, IV, 490.

3. —Delictul prevăzut de art. 334 (267 rom.) este un delict de obijnuinţă.

Legea din 1903 care a modificat art. 334 a menţinut condiţiunea obijnuinţei pentru toate faptèle cari cad azi esclusiv sub prevederile primului număr din art. 334. Ch. et Hélie, IV, 1543; Blanche, V, 151; Garraud, IV, 491 sau ed. II, V. 1855.

4.—Curtea de casaţie este în drept de a controla dacă faptele constatate prin hotărîre constitue un act prin care prevenitul a excitat, favorizat sau înlesnit desfrâul. Ea admite asemenea că chestiunea de a se şti dacă obijnuinţa există este o chestiune de drep. Dalloz. 1861, 5, 34; Cas. 22 Febr. 1890, Bul. 42; Dalloz. 1901, 1, 173.

5. — Este o chestiune destul de delicată de a se şti dacă excitaţiunea la desfrâu poate să rezulte din simple cuvinte. In privinţa aceasta a se vedeà Blanche, V, 149; Garraud, IV, 490 sau ed. II, V, 1854; Ch. et Hélie. IV, 1541.

6.—Minoritatea victimei este un element esenţial al acestui delict. Blanche, V, 154; Garraud, IV. 492 sau ed, II, V, 1856.

7.—Delictul art. 334 este un delict intenţionat. Intenţiunea există când agentul a săvâşit faptul încriminat ştiind că serveşte de intermediar pentru conruperea victimei. Când

această ştiinţă nu este stabilită, delictul nu există. Astfel, delictul nu există dacă conrupătorul nu a cunoscut starea de minoritate a victimei. Blanche, V, 155; Garraud, IV, 493 sau ed. II, V, 1857.

8. — In vechiul cod excitaţiunea minorilor la desfrâu de către tată, mumă, tutore sau alte persoane însărcinate cu supravegherea lor forma un delict special. Jurisprudenţa însă a judecat în mod definitiv că penalitatea delictului art. 334 va fi numai agravată prin calitatea persoanei ce excită. In toate cazurile însă se cere obijnuinţa. Dalloz, 1876, 1, 239; Dalloz, 1881. 1. 91.

Art. 268. — Cei căzuţi în delictul menţionat în cel din urmă articol, se vor mai condamnà şi la interdicţiunea dreptului de a fi tutori, curatori şi părtaşii la consiliile de familie, dela 1 an până la 2 ani, pentru indivizii cărora se aplică intâiul paragraf al acelui articol; dela 2 ani până la 4, pentru cei de cari se vorbeşte în paragraful al doilea al aceluiaş articol.

Dacă delictul s'a comis de către tatăl sau mama, culpabilul va fi încă lipsit de drepturile ce i se acordă de codicele civil asupra persoanei copilului în virtutea puterii sale părinteşti. (c. p. 27, 267; c. civ. 325, 341; p. fr. 335).

Art. 269.—Acel culpabil de adulter (preacurvie), precum şi complicele său, se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 6 luni. (c. p. 48, 51, 253, 270; p. pr. § 140).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—De şi consumarea actului fizic constitue elementul esenţial al delictului de adulter, dar faptele din cari se poate deduce consumarea acelui act sunt lăsate la suverana apreciare a instanţelor de fond. (Cas. II, 86 din 2 Martie 83, B. p. 341).

2.—Proba adulterului nu re-

zultă numaĭ din un flagrant delict. ci adulterul se poate dovedi prin toate mijloacele permise de lege, şi judecătorii de fond pot deduce constatarea existenţei lui din toate circumstanţele cauzei. (C. Craiova, II, 30 Oct. 90 «Dreptul» 6 din 91).

3. — In delictul de adulter ministerul public e în drept a face perchiziţiuni, chiar la domiciliu unui al treilea, spre a constata delictul, fără ca aceasta să constitue o violare de domiciliu. (Cas. II, 456/93, B. p. 896).

4.—De şi este esact în drept că consumarea actului fizic constitue elementul esenţial al delictului de adultèr, cu toate acestea, faptele din care se poate deduce consumarea acestuĭ act, sunt lăsate la suverana apreciere a judecătorului de fond. (Cas. II, 456/93, B. p. 896).

5. — Curtea de casaţie din Roma prin o deciziune din 6 Maiu 1899 a admis principiul că moartea femeii adultere, întâmplată în urma plângerei bărbatului ofensat, lasă să subziste acţiunea publică pusă în mişcare în contra complicelui, sau coautorului, pentrucă acela pe care legea îl numeşte complicele femeii, nu este în realitate decât coautorul delictului. In acelaşi sens se pronunţă şi A. Blanche, fost mult timp avocat general la Curtea de casaţie din Franţa. (Etudes pratiques sur le code pénal, Vol. 5, ed. II. No. 183, pag. 229). Atât doctina cât şi jurisprudenţa s'aù pronunţat în sens contrariu, căci daca, obijnuit în materie ordinară, m o a r t e à autorului principal nu impedică acţiunea ministerului public contra complicilor, aceştia din urmă pot fi urmăriţi chiar atunci, când acţiunea numai e cu putinţă contra a u t o r u l u i principal. Această soluţie numai este admisă în materie de adulter, căci moartea femeiĭ, întâmplată înainte de plângerea bărbatului, ar face cu neputinţă orice urmărire. atât în contra ei cât şi în contra complicelui. Prin urmare acelaşi efect trebue să'l producă moartea ei, survenită în cursul instanţei, şi inaintea pronunţărei unei hotărîri definitive.

O altă chestiune este dacă moartea bărbatului survenită în urma plângerei făcută contra femeii sale, stinge sau nu acţiunea ministerului public pentru reprimarea delictului. După o părere asupra cărei chiar casaţia fr. a revenit. moartea bărbatului echivalează în speţă cu dezistarea sa, şi deci stinge acţiunea ministerului public, atât contra femeii cât şi contra complicelui. La aceasta se răspunde că acel săvârşit din viaţă fără a ierta, ofensa ce i-sa adus de celalt soţ nu poate fi presupus că s'a dezistat. Afară de aceasta, interesul bărbatului fiind singurul mobil al acestei dispoziţiunı esceptionale, care permite de a nimici acţiunea publică, acest interes numai există, decâteori moartea a desfăcut legătura care unea pe soţul culpabil cu acel ofensat. (*D. Alexandresco,* «Dreptul» 57/900, pag. 466).

Mai vezi asupra chestiunei, dacă soţul inocent nu se prezintă în instanţă, se poate con-

sidera neprezentarea lui că o dezistare? Trib. Ilfov, s. III 709/902 în *Curierul Judiciar*, No. 71/902, p. 590, însoţită de *nota* critică a d-lui profesor D. Alexandresco.

6. — Intre elementele cerute ca să fie adulter este şi intenţia şi voinţa criminală care implică în sine şi cunoştinţa despre căsătoria aceluia care sau cu care se urmează relaţii ilicite, şi aceste elemente trebue să fie anume constatate de judecătorul fondului, întrucât sunt elemente e s e n ţ i a l e. (Cas. II, 146/901, B. p. 258).

7.—Persoana urmărită pentru complicitate de adulter urmează a fi achitată, dacă nu se stabileşte că ea aveà cunoştinţă că femeia cu care a avut relaţiuni era măritată. (C. ap. Bruxeles, 2 Iulie 1902. Pasicrisie belge, 1902, *Curierul Judiciar*, 16/904, pag. 135, însoţită de nota d-lui profesor D. Alexandresco).

8.—Legea nu defineşte adulteriul, însă etimologia cuvântului ne arată că acest delict pe care unele legislaţiuni nu'l pedepsesc, de exemplu acea engleză, consistă în profanarea patului conjugal, în călcarea credinţei conjugale.

Pentru existenţa acestui delict se cere: 1) raportul sexual între două persoane de sex deosebit, al 2) căsătoria validă a unuia din culpabili cel puţin; şi al 3) voinţa criminală a agentului. Principiul general că nu există delict fără voinţă de a'l comite, îşi primeşte deci şi aci aplicarea; astfel, nu există adulter decâteori femeia a fost victima unei violenţe sau a unei erori.

Nu comite delictul de adulter acela care de bună credinţă credeà că femeia cu care a avut relaţii nu era măritată.

Cine însă, trebue să dovedească necunoştinţa sau ignoranţa în care se găseà prevenitul? Faustin Hélie se mărgineşte a afirmà, fără nici o argumentare că ignoranţa prevenitului trebue să fie bine stabilită, de unde ar păreà să rezulte că el e presupus a cunoaşte că femeia erà măritată. In materie penală, nimeni nefiind însă presupus culpabil, ministerul public sau bărbatul femeiei, trebue să stabilească elementele delictului între care şi că acel urmărit pentru adulter a cunoscut, şi n'a putut să ignoreze că femeia cu care a avut relaţiuni, erà măritată. Soţul adulter, autorul principal al delictului, ar puteà să stabilească buna sa credinţă prin dovezi neîndoelnice. (*D. Alexandresco*, *Curierul Judiciar* 16/904, pag. 136).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Căsătoria desfăcută prin divorţ ia sfârşit din ziua transcripţiunei hotărârei la oficerul de stare civilă.

Prin urmare, relaţiunile ce o femeie poate avea cu un altul decât bărbatul, fie în timpul instanţei înainte de darea definitivei hotărîri care pronunţă divorţul, fie între judecata de-

finitivă şi transcrierea hotărîrei, constitue un adulter pedepsibil. Pand. fr. 1900, 2, 126.

2. — Din principiul că adulterul presupune neapărat căsătoria femei, de aci se deduce că delictul dispare când căsătoria este nulă. In asemenea caz, are a se face o distincţiune între nulităţi absolute, adică atunci când unire legitimă nu a existat nici odată din cauza acelei nulităţi şi nulitate relativă, cari însă nu a făcut obiectul unei cereri de anulaţiune în justiţie. Garraud, IV, 503 sau ed. II, V, 1875; Ch. et Hélie, IV, 1608.

3.—Unirea secsuală a soţiei cu un altul decât bărbatul este elementul caracteristic al adulterului. Delictul presupune dar un complice. Nici familiaritatea culpabilă, nici actele inpudice ce o femeie măritată exercită asupra ei însăşi, nici raporturile contra naturei ce poate avea cu altă femeie, nu constitue un adulter. Ch. et Hêlie, IV, 1607; Blanche, V, 171.

4. — Dacă în materie de adulter, bărbatul singur are dreptul de a pune în mişcare acţiunea publică ministerul public, după acea plângere, exercită acţiunea publică, în numele societăţi, interesată a menţine credinţa conjugală, care este fundamentul familiei. Blanche, V, 184; Ch. et Hélie, IV, 1613; Garraud, IV, 521 sau ed. II. V, 1888.

5. — Moartea bărbatului în cursul urmărirei începută după plângerea lui nu stinge acţiunea publică; în consecinţă, când moartea survine după condamnarea femei ministerul public poate să recurgă în casaţie în termenul legal;

Dacă însă moartea survine în timpul instrucţiei, femeia poate să fie trimisă din 'naintea tribunalului corecţional. Dalloz, 1901, 2, 8; Dalloz, supl., Adult. 50. Această doctrină este aprobată şi de unii autori. Blanche, V, 182; Ch. et Hélie, IV, 1623; Garraud, V, 1887 ed. II, nota 22 şi No. 1188. Deciziuni mai vechi însă au decis că moartea bărbatului stinge orice urmărire. Dalloz, 1850, 1, 95.

Art. 270. — Acţiunea de adulter nu se va putea intentà dacă soţul inocent nu va cere-o formal.

Soţul inocent poate cere şi dobândì ori când în cursul procesului stingerea acţiunii publice, precum şi după darea sentinţei definitive, încetarea pedepsei, dacă va consimţì a rămâneà în căsătorie. In cazul acest din urmă, complicele osândit nu poate fi apărat de penalitate. (c. p. 269; pr. p. 5, 9; c. civ. 211, 251).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — După art. 270 c. p., adulterul femeii nu poate fi denunţat decât de soţ, care are chiar dreptul a retrage efectele condamnaţiunii pronunţată de tribunal. Din acest articol rezultă că legea derogând în acest punct la principiul care a prezidat la instituţiunea ministerului public în materie penală, şi luând in consideraţiune atât interesul general al societăţii cât şi interesul privat al familiei, a învestit exclusiv pe soţ cu dreptul de a denunţà şi urmărì adulterul femeii sale. Astfel, acţiunea de adulter aparţinând exclusiv soţului, ministerul public în această materie nu este decât partea alăturată, şi deci nu poate pune în mişcare acţiunea publică, fie la tribunal, fie în apel, fără consimţimântul soţului inocent. Aşa dar, dacă soţia culpabilă a fost achitată de tribunal şi soţul său nu a făcut apel, ci Curtea a fost sesizată numai după apelul procurorului general, apel de care s'a desizat la ziua înfăţişării, Curtea nu poate, fără să fie sesizată de apelul soţului, singur în dr pt a urmărì acţiunea de adulter, să reformeze sentinţa tribunalului şi să condamne pe soţie fără a comite un exces de putere şi a violà art. 270 c. p. (Cas. II, 6 din 9 Ianuarie, 80, B. p. 36).

2.—Legiuitorul, prin art. 270 c. p., lăsând în mâna soţului inocent stingerea acţiunii publice, deja pusă în mişcare de el, nu a făcut aceasta decât în vedere de a menţine căsătoria, şi de aceea zice: dacă va consimţì a rămâneà în căsătorie», Or, această condiţiune ne putându-se împlinì când soţul inocent moare după ce făcuse a se începe urmărirea şi fără a retrage acţiunea. judecătorii nu pot declarà stinsă acţiunea de adulter prin moartea soţului inocent. (Cas. II, 364 din 27 Aug, 80. B. p. 262).

3. — Excepţiunea de reconciliare fiind o cauză de neprimire peremptorie contra acţiunei soţului ultragiat, fără de care acţiunea publică nu este admisibilă, sau după intentarea ei o cauză de stingere absolută, ea aparţine atât complicelui cât şi femeii culpabile; că fiecare din aceştia o poate invoca în apărarea sa; că tăcerea femeii sau adesiunea ei la sentinţa primei instanţe nu poate

lipsi de acest drept pe prevenitul de complicitate; că acesta poate dar totd'auna invoca faptul reconcilierei şi propune probe spre a'l dovedi; că dacă în art. 270 cod. penal, legiuitorul a dispus că după darea sentinţei definitive complicele condamnat nu poate fi apărat de penalitate chiar când soţul lezat ar consimţi a rămâne în căsătorie, această dispoziţiune nu se aplică decât la cazul când sentinţa este definitivă şi în privinţa complicelui, iar nu numai în privinţa soţiei culpabile, dreptul pe care 'l esercită soţul în această specie fiind un drept de graţiare care, după natura lucrului, rămâne limitat la soţia sa şi nu poate schimba efectele lucrului judecat în privirea persoanei complicelui; că însă, decâteori nu există încă lucru judecat în privinţa lui, reconciliarea soţilor are caracterul de a stinge chiar adulterul stabilind o prezumpţiune legală că n'a existat nici când; că tocmai această prezumpţiune a putut fi cauza pentru care soţia inculpată nu a mai uzat de dreptul său de apel devenit inutil; că raţiunile de înaltă ordine socială care se opun la continuarea unui proces scandalos atunci când soţul continuă convieţuirea cu soţia sa există şi în cazul când acest proces nu s'ar mai continua decât în privinţa persoanei complicelui; că Curtea de apel, în specie, declarând că reconciliarea nu este probată fără a ascultà probele invocate de recurent pentru a proba acest fapt, a violat dreptul de apărare şi rău a interpretat art. 270 c. p. (Cas. II, 450 din 12 Dec. 83, B. p. 1230).

4.—Acţiunea publică pentru urmărirea crimelor şi delictelor aparţine esclusiv ministerului public; şi dacă legiuitorul, pentru consideraţiuni speciale: motive protectoare a menţinerii familiilor, a temerei de turburare a focarului domestic, a subordonat punerea în mişcare a acţiunei publice pentru delictul de adulter cererei formale a soţului inocent, această acţiune odată intentată, ea 'şi ia calea ordinară, se urmăreşte conform dreptului comun, afară de cazurile şi împrejurările când legea a stabilit altfel. Şi precum despărţenia, ca şi moartea soţului inocent, intervenită după pronunţarea sentinţei condamnatoare a soţului culpabil, nu poate aveà de efect a oprì executarea pedepsei, sub motiv că soţia nu mai poate face să renască legăturile căsătoriei, tot asemenea despărţenia, ca şi moartea soţului inocent, intervenită înaintea pronuţărei sentinţei de condamnare, nu poate oprì ca acţiunea de adulter să'şi urmeze cursul său, de şi soţul inocent nu mai are căderea a face să înceteze acţiunea publică. (C. Buc. I, 309 din 26 Maiu 84. «Dreptul» 74 din 84).

5.—Regula că cererea de despărţenie se stinge prin împăcarea soţilor urmată după primirea cererei de despărţenie, statornicită de art. 251 c. civ., trebue aplicată cu mai mult cuvânt încă şi în cazul acţiunei de adulter, căci, pe lângă aceea că are de efect a venì în sprijinul menţinerei căsătoriei, do-

rință neîndoioasă a legiuitorului, apoi o asemenea regulă tinde încă a preveni scandalul procesului de adulter atât de compromițător pentru moravuri. Deci, după intentarea acțiunei de adulter, constatându-se împăcarea intervenită între soți, ea trebuie interpretată în sensul că soțul inocent voește a stinge acțiunea de adulter, și prin urmare un asemenea eveniment trebue considerat ca un fine de neprimire contra continuărei acțiunei. ministerul public ne mai având în acest caz căderea legală a opri împăcarea intervenită între soți. O asemenea împăcare intervenită între soți, având de efect a formà un fine de neprimire în contra acțiunei de adulter, poate fi espresă sau tacită. (C. Buc. I, 303 din 26 Maiu 84. Dreptul 74 din 84).

6.—Dacă Curtea de apel s'a întemeiat, pentru a respinge acțiunea de adulter, pe faptul că soții s'au împăcat în urma intentărei acțiunei de adulter, privind acest fapt ca un fine de neprimire al acțiunei ce se intentase, neapărat că ea nu trebuia a cercetà și judecà acea acțiune nici din punctul de vedere al acțiunei civile, căci nu puteà Curtea admite despăgubiri civile în virtuteà unei acțiuni pe care o recunoscuse că nu se mai puteà esercità, (Cas. II, 405 din 3 Sept. 84, B. p. 721).

7.— In materie corecțională art. 412 pr. p. acordă părții civile dreptul de a face recurs în casație, chiar când deciziunea atacată cu recurs achită pe prevenit. Astfel fiind, și fără a face nici o distincțiune în această privință între delictul de adulter și celelalte delicte, dreptul de recurs nu se poate închide părții civile prin faptul că deciziunea atacată cu recurs achită pe prevenit. (Cas. II. 404 din 3 Sept. 84, B. p. 721).

7 bis.—Cererea complicelui de a 'i se admite proba cu martori spre a dovedi că, după comiterea adulterului și a cunoștiinței ce a avut soțul de adulterul soției sale. soțul s'a împăcat cu soția sa și de atunci vietuesc împreună, dacă este dovedită, este de natură a atrage achitarea complicelui, conform cu art. 270 c. p. A se stabili în principiu că o asemenea cerere nu este fundată dacă bărbatul nu declară în mod espres că iartă pe nevasta sa, este a se adăoga legei o condițiune care nu este cerută de dânsa, legiuitorul privind împăcăciunea urmată între soți, în urma adulterului, ca o iertare implicită. (Cas. II, 207 din 1 Apr. 89, B. p. 441).

8. — Declarațiunea soțului inocent că renunță la acțiunea în adulter intentată contra soției sale, din cauză că s'au împăcat, trebue să fie făcută într'un mod espres înaintea instanței care este sesizată cu judecareà afacerei. Astfel, dacă soțul prezent în instanță declară aci că nu a iertat și nu'și iartă soția pentru delictul ce l'a comis, este evident că judecătorii nu pot din oficiu să pronunțe închiderea acțiunei în adulter. și complicele nu mai poate fi primit a dovedi că soții s'au împăcat, (C. Galați, I, 60 din 8 Febr. 89).

9.—Dacă soția culpabilă de

adulter continuă a locuì în casa conjugală, aceasta nu dovedeşte că soţii s'au împăcat, pentrucă până când acţiunea de divorţ nu este intentată şi până când soţia nu a dobândit dela justiţie autorizaţiunea pentru a părăsi domiciliu conjugal, ea trebue să locuiască la soţul său. (C. Galaţi, I, 60 din 8 Febr. 89).

10. Spre a evità ca scandalul unui adulter să nu treacă peste pragul domiciliului conjugal sau cel puţin să nu se lăţească ori să nu capete o constatare judecătorească, legiuitorul, prin art. 270 c. p., a dat soţului inocent, nu numai dreptul de a pornì singur şi când va crede oportun acţiunea în adulter, dar încă 'i-a acordat facultatea imensă, de care nu se bucură nici chiar ministerul public, de a oprì cursul justiţiei şi a face să înceteze orice urmărire penală când interesul său 'i-ar comanda astfel. Ceva mai mult, în interesul menţinerei căsătoriei, legea permite soţului inocent să împiedice chiar executarea condamnaţiunei rezultând dintr'o hotărîre definitivă, dacă va consimţi să trăiască în căsătorie cu soţul condamnat ca adulter. Aceste două din urmă drepturi acordate soţului inocent sunt distincte atât prin natură cât mai ales prin efectele lor juridice. In adevăr, dezistarea dela acţiunea în adulter, încă pendinte nu şi-ar atinge scopul pentru care s'a încuviinţat dacă efectele ei s'ar întinde numai asupra soţului culpabil, rămânînd însă acţiunea deschisă contra tutulor celorlalţi cari, fie în calitate de coautori, fie ca complici, ar fi luat parte la comiterea delictului, căci într'un asemena caz necesarmente urmează ca adulterul să se stabilească judecătoreşte, ceia ce soţul inocent a voit să împiedice prin dezistare; de aceia dezistarea stinge procesul faţă cu toate părţile, cu autorul principal ca şi faţă cu complicii săi. Însă, îndată ce a intervenit o hotărâre definitivă, fie faţă cu toate părţile din proces, fie n u m a i faţă cu una din ele, căci legea nu face nici o distincţiune, scandalul este pe deplin şi în mod public produs şi adulterul judecătoreşte constatat, şi, dar, în acest caz, dreptul soţului inocent de a împiedica executarea pedepsei nu mai constitue o dezistare dela acţiune, ci numai o iertare de care nu poate profita şi complicele soţului; şi nu este nici o raţiune ca această iertare personală soţului şi permisă numai în interesul menţinerii căsătoriei să se î n t i n d ă şi asupra altor persoane străine de căsătorie. Ar fi cu totul anormal ca procesul să ià sfîrşit printr'o condamnaţiune definitivă faţă cu autorul principal, pe când faţă cu complicele, care în realitate nu este decît un coautor, acţiunea să se declare stinsă, şi aceasta pentru motive ce nu 'i sunt de lor personale. De altă parte, este netăgăduit că dacă condamnaţiunea ar fi rămas definitivă de o dată pentru ambele părţi, iertarea soţului nu ar fi putut aveà nici o influenţă asupra complicelui său, aceasta ur-

mând să'şi execute pedeapsa, de oarece paragraful ultim al art. 270 c. p. nu mai lasă nici o îndoială în această privinţă. A stabili dar o regulă contrarie pentru cazul când judecata complicelui s'a prelungit pînă după condamnarea definitivă a soţului şi iertarea lui, ar fi a stabili o distincţiune pe care legea nu o face şi pe care raţiunea nu o justifică. (C. Craiova, II, 30 Oct. 90, Dreptul» 6 din 91).

11.—Acţiunea publică pentru adulteriu nu se exercită de soţul inocent ci numai de ministerul public după cererea formală a soţului inocent;

Prin urmare, este neadmisibil apelul soţului inocent contra sentinţei achitătoare, când el are în vedere numai acţiunea publică. (Cas. II, 270/92, Bul. pag. 507.

12.—Soţul inocent poate cere oricând, în timpul procesului de adulteriu, stingerea acţiunei publice.

Prin urmare, soţul inocent, care este în drept a intenta acţiunea publică pentru adulteriu, poate renunţa la această acţiune şi renunţarea poate fi nu numai formală, expresă, ci şi tacită; şi este tacită când se stabileşte prin fapte şi împrejurări că o reconciliare a avut loc între soţi. (Cas. II, 197/97, B. p. 560).

13.—Acţiunea de adulter nu se poate intenta decât după o cerere formală a soţului inocent, care poate, oricând, în cursul procedurei, să'şi retragă această cerere şi să ceară stingerea acţiunei publice.

Acest drept al soţului inocent de a cere atingerea acţiunei publice nu încetează nici în cazul când, înainte de a se judeca acţiunea de adulter, căsătoria s'ar fi desfăcut definitiv. (Cas. II, 40/97, B. p. 108).

14. — Reconciliarea soţilor este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond, şi deciziunile lor în această privinţă nu pot fi supuse cenzurei Curţei de casaţie care n'are dreptul de a controla şi verifica dacă faptele din cari instanţa de fond deduce reconciliarea implică în sine într'adevăr o reconciliare. (Cas. II, 197/97, B. p. 560).

15.—Soţul inocent poate retracta acţiunea pentru adulteriu chiar după desfacerea căsătoriei.

Numai pentru exerciţiul dreptului de graţiere, când hotărârea pentru adulteriu a rămas definitivă, se cere ca condiţiune soţului ultragiat de a consimţi să rămână în căsătorie. (Cas. II, 608/98, B. p. 1113).

16.—Soţia adulteră nu poate fi apărată de pedeapsă chiar dacă adulterul a fost reciproc.

Prin cuvinte soţul inocent» din art. 270 din codul penal, se înţelege soţul reclamant, adică acela dintre toţi care a cerut formal urmărirea soţului vinovat. (Cas II, 53/99. Bul. pag. 82).

17. — Soţul inocent poate cere oricând, în cursul procedurei, stingerea acţiunei publice de adulter, şi aceasta nu numai dacă căsătoria continuă, şi chiar dacă căsătoria s'a desfăcut. (Cas. II, 151/99, B. p. 203).

18.—Acţiunea de adulter nu

se poate intenta decât după o cerere formală a soțului inocent. (Cas. II, 151/99. B. p. 203).

19. — Deși în apel se pot aduce probe noi atât de acuzație cât și de apărare, însă, în acțiunea de adulter, care nu se poate intenta decât de soțul inocent, și a cărui urmare depinde tot de voința lui, o probă scrisă dela care soțul urmăritor s'a dezistat, și celalt a acceptat dezistarea, nu se mai poate aduce în discuție nici pune temei pe dânsa. (Cas. II, 595/905, B. p. 796).

20. — Când se contestă de părți existența căsătoriei, instanța chemată a judeca delictul de adulter este datoare să examineze dacă căsătoria există și dacă este valabilă. (Cas. II, 310/905, B. p. 384).

21. — Prin faptul divorțului, soțul ofensat nu'și perde dreptul de a urmări instanța de adulter, (C. Buc. s. II, 30 Sept. 1905, Dreptul . 75/905, p. 616).

22. — Desfacerea căsătoriei prin pronunțarea divorțului, neputând șterge faptele petrecute pe când căsătoria își avea ființă, de aci rezultă că soțul inocent poate urmări acțiunea în adulter contra soției sale culpabilă de acest delict chiar în urma desfacerei căsătoriei prin divorț. (C. Buc. s. II. 921 905, *Curierul Judiciar*, 64/906, pag. 515).

23. — Soțul inocent căruia singur 'i aparține dreptul de a pune în mișcare acțiunea publică de adulter, poate oricând, în cursul procesului, să stingă acțiunea publică prin dezistare sau ertare, iar pentru aceasta soțul nu este ținut să'și reia soția și să continue viața comună, o asemenea obligațiune, legiuitorul neinpunând'o decât atunci când a intervenit o condamnațiune definitivă, și soțul voește să facă să înceteze efectele ei, căci atunci el exercită un drept de grație indicat de lege. în interesul menținerei căsătoriei.

Dezistarea soțului înainte de darea sentinței definitive, stinge acțiunea publică de adulter, nu numai în privința femei dar și în privința complicelui, căci bărbatul consimțind să erte infidelitatea soției și să prevină sau să înceteze scandalul unor dezbateri judecătorești, scopul legei nu ar fi atins, dacă urmăririle ar putea să fie îndreptate contra complicelui, motiv care nu exista cand condamnațiunea a devenit irevocabilă și scandalul este dobân dit. (C. Buc. s. I, 14 Decembire, 1907. *Curierul Judiciar*, 17/908, pag. 135).

24. — In materie de adulter, în caz de achitare și în lipsă de apel din partea ministerului public, acțiunea publică este și ramâne stinsă, și soțul nu mai poate figură în apel decât ca parte civilă, neputând cere decât daune civile pentru prejudiciul ce va probà că i s'a cauzat. (Cas. II, 784 907, B. p. 694 și *Curierul Judiciar*, No. 33/907, pag. 259).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Bărbatul are dreptul de a opri urmărirea începută în contra femeiei dezistându-se dela plângerea ce a făcut. Ch. et Hélie, IV, 1643; Blanche, IV, 178; şi această dezistare poate interveni şi chiar în apel. Dalloz. Adult 43: Dalloz. 1898, 2. 63; Dalloz, 1867, 1, 464.

2. Dezistarea dela plângere nu este subordonată condiţiunei ca bărbatul să consimtă a'şi relua soţia în căsătorie. Această condiţiune nu este cerută decât pentru a împedică efectele unei condamnaţiuni rămasă definitivă. Dalloz, 1886, 1, 428; Dalloz, 1887, 1, 239.

3.—Dezistarea stinge în mod irevocabil acţiunea publică. Ea numai poate fi reinviată printr'o nouă plângere a bărbatului, chiar atunci când nu s'a reconciliat cu femeia sa. Dalloz, 1851. 2. 171.

Art. 271. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Se va pedepsì cu maximum închisorii persoana aceea care, fiind căsătorită, se căsătoreşte din nou, mai înaintea desfacerii căsătoriei celei precedente, dacă acea căsătorie va fi fost valabilă.

Asemenea se va pedepsì şi acela care nefiind căsătorit, se căsătoreşte din nou cu o persoană căsătorită şi pe care o ştia că erà căsătorită.

Această pedeapsă se va aplicà şi preotului sau ofiţerului statului civil, care cunoscând că o persoană este căsătorită, îşi dă concursul ministerului său la o nouă căsătorie a aceleeaşi persoane. (c. p. 8, 51. 162, 166; c. civ. 130, 171; p. fr. 340).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. Instanţa de fond nu trebue să suspende judecarea delictului de bigamie, pe baza art. 130 c. civ., dacă nu i se dovedeşte că, atunci când se judecă acel delict, inculpatul

---

[1]) Vechiul art. 271 pedepseà aceste fapte cu minimum detenţiunii de 5 ani.

intentase deja acţiunea la tribunalul civil pentru anularea primei sale căsătorii şi că acea acţiune este pendinte. (Cas. II, 367 din 27 Iul. 90. B, p. 925).

2.—Pentru ca să existe delictul de bigamie, pe lângă existenţa unei căsătorii anterioare şi faptul de a contractà o altă căsătorie se mai cere şi intenţiune frauduloasă din partea agenţilor şi această intenţiune frauduloasă trebue constatată de instanţele judecătoreşti. Astfel este casabilă deciziunea Curţei, care nu arată de unde rezultă intenţiunea frauduloasă. (Cas. II, 386/96, B. p. 1105).

3.—Pentru ca să existe delictul de bigamie, ca şi orice alt delict, se cere intenţiunea delictuoasă. şi în delictul de bigamie intenţiunea delictuoasă consistă în voinţa de a înfrânge legea care opreşte pe acela care, fiind căsătorit, se căsătoreşte din nou mai înaintea desfacerea primei căsătorii şi nimeni nu poate invocà ignoranţa legei pentru a scăpà de răspunderea ce o are înfrângând legea.

Astfel, este casabilă hotărârea care achită pe o femeie de delictul de bigamie pe motiv că fiind fără cultură şi crezând că prima căsătorie care fusese celebrată numai la oficiul stărei civile fără să fie urmată de benedicţiunea religioasă, nu este valabilă, n'a avut intenţiunea criminală şi n'a voit să înfrângă legea când a contractat a doua căsătorie fără ca cea d'ântâiu să fie desfăcută, când însăşi instanţa care achită constată în fapt că inculpata ştia la contractarea celei de a doua căsătorii că fusese căsătorită mai înainte civilmente cu un altul de care încă nu se desfăcuse. (Cas. II. 603/98, B. p. 1110).

4.—Pentru ca să existe delictul de bigamie se cere, ca la orice alt delict, intenţiunea delictuoasă, şi această intenţiune, la bigamie. consistă în voinţa de a înfrânge legea care opreşte pe acela care, fiind căsătorit, se căsătoreşte din nou mai înainte ca prima căsătorie să fie desfăcută, şi nimeni nu poate invocà ignoranţa legei, pentru a scăpà de răspunderea ce o are înfrângând legea.

Astfel, nimeni nu se poate apărà de delictul de bigamie, pe motiv că fiind fără cultură a crezut că prima căsătorie contractată numai civilmente, şi neurmată de benedicţiunea religioasă, nu erà valabilă. (Cas. Secţiuni-Unite, 6 99, B. p. 705).

5.—Validitatea primei căsătorii fiind un element constitutiv al delictului de bigamie, instanţa de fond trebue să constate şi să stabilească existenţa şi validitatea acelei căsătorii. Faptul că judecătorul de instrucţie ar fi văzut în registrele primăriei un asemenea act de căsătorie fără ca acel act să fi fost prezentat tribunalului sau Curţii de apel, precum şi recunoaşterea chiar ce ar fi făcut-o inculpatul în instanţă că ar fi existat căsătoria, nu sunt suficiente şi nu pot stabili decât cel mult existenţa căsătoriei, iar nici de cum validitatea ei ca element al de-

lictului. (Cas. II, 1253/902, B. p. 1164 şi *Curierul Judiciar*, No. 84/902, pag. 608 cu *nota* d-lui S. Scriban).

6.—Textul nostru, spre deosebire de cel corespunzător francez adaogă: dacă acea căsătorie va fi fost valabilă. Prin urmare, dacă prima căsătorie e desfăcută înainte de celebrarea celei de a doua, nu mai poate fi vorba de bigamie. Codici penal Italian (art. 359) şi unguresc (251) prevăd şi ei ca prima căsătorie să fie valabilă chiar dacă a doua căsătorie s'a contractat mai înainte de a se declarà nulă prima căsătorie, bigamia trebue înlăturată, căci nulitatea, ca şi inexistenţa primei căsătorii, face ca bigami să nu existe.

După Codul penal prusian se pedepseşte cu 5 ani recluziune acel care fiind căsătorit contractează o nouă căsătorie, înainte de desfacerea celei d'ântâi căsătorii, indiferent dacă e valabilă sau nu.

Tentativa de bigamie nu se pedepseşte, căci după art. 39 c. pen., tentativa de delict nu se pedepseşte, de cât atunci când prevede anume legea.

In o acţiune de bigamie, inculpatul poate invocà o nulitate absolută, sau relativă care îi este personală. El mai poate invocâ şi nulitatea celei de a doua căsătorii, dar nu pe motivul că prima căsătorie e valabilă. Când prevenitul contestă existenţa uneia sau alteia din căsătorii, acest mijloc de apărare formează o chestie prejudicială şi în privinţa tribunalului care să judece această chestie sunt trei păreri: a) nulitatea primei căsătorii formează o chestie prejudicială de competinţa trib. civile, dar trib. penale au competinţa a statuà asupra validităţei secundei căsătorii; b) că tribunalele penale trebue să suspende judecarea până se va pronunţà trib. civil; şi c) că validitatea căsătorii în penal, nu formează o chestie prejudicială. Această din urmă părere e singura admisibilă în dreptul nostru, căci judecătorul acţiunei e şi judecătorul escepţiunei. Ştefan Scriban în *Curierul Judiciar*, No. 84/902, pag. 700.

7.—In legislaţia română tribunalul corecţional poate verificà existenţa sau neexistenţa primei căsătorii, a căreia nulitate a fost invocată de inculpat în delictul de bigamie, spre a constatà astfel existenţa sau neexistenţa delictului.

Delictul de bigamie e un delict instantaneu, pentru care prescripţiunea începe a curge din momentul efectuărei celei din urmă căsătorii. I. Ionescu-Dolj. Ord. de neurmărie No. 89/908, *Curierul Judiciar* No. 3/909, p. 23.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Nulitatea primei căsătorii trebue supusă tribunalelor civile şi asemenea nulitate nu poate fi declarată şi pronunţată decât de acele instanţe. Cas. Fr., 16 Ianuarie 1826, B. p. 10; Merlin, Rép. Bigâmie, No. 2.

2. Tribunalele de represiune sunt incompetinte pentru a statua, într'o acuzaţiune de bigamie, asupra mijloacelor de nulitate opuse de acuzat asupra primei sale căsătorii, asemenea nulităţi urmând a fi judecate de tribunalele civile. C. Rennes, 23 Ianuarie 1879.

3.—Tentativa de bigamie este pedepsibilă ca şi însăşi delictul săvârşit. Cas. Fr. 28 Iulie 1826, B. p. 145.

4. — Există tentativă de bigamie, atunci când delicuentul procedează la publicaţiunile unei noi căsătorii şi să prezintă la Primărie cu viitorul sau viitoarea soţie şi cu martori. Cas. Fr., 28 Iulie 1826, B. p. 145.

5. - Bigamia este o crimă instantanee, care este consumată în momentul în care cea de a doua căsătorie este contractată înaintea ofiţerului stării civile.

Prin urmare, p r e s c r i p ţ i a acţiunei curge din ziua celebrărei căsătoriei. Garraud. ed. II, vol. V, No. 1900; F. Hélie, Instr., crim., vol. II, No. 1069; Boitard, No. 875. Vezi in sens contrar Blanche, vol. V, No. 227.

6. – Din acest principiu rezultă că locul crimei este acela unde a fost celebrată căsătoria, astfel că un strein, căsătorit prima oară fie în Franţa, fie in streinătate, care s'ar căsători în Franţa cu o femee franceză sau streină, înainte de desfacerea celei dântâi căsătorii, ar comite în Franţa crima de bigamie şi ar fi justiţiabil de Trib. franceze. Legea care stabileşte monogamia în Franţa şi pedepseşte bigamia este de ordine publică.

Puţin importă că statutul personal al acelui strein ar autoriza poligamia. Garçon, art. 340, No. 7.

7. Doctrina şi jurisprudenţa este de acord de a recunoaşte că nu există bigamie atunci când căsătoria de a doua este nulă în mod absolut sau relativ. Tot aşa este şi în caz când cea dântâi căsătorie este nulă în mod absolut.

Dacă însă nulitatea celei dântâi căsătorii nu este decât relativă, bigamia va subsista.

Alţii autori susţin că nulitatea relativă sau absolută a celei dântâi căsătorii are efect retroactiv din ziua celebrărei ei, astfel că în ambele cazuri nu este decât o căsătorie valabilă şi deci nu există bigamie. Garraud.

ed. II, vol. V, No. 1905, Ch. et Hélie, vol. IV, No. 1673.

8. Chestiunea de a se ştì care tribunal este competinte să judece nulitatea pretinsei căsătoriei este controversată. Garraud, (ed. II, vol. 5, No. 1905) susţine că jurisdicţia criminală chemată să judece crima este competentă să judece mijlocul de apărare bazat pe nulitatea căsătoriei. De aceeaşi părere este şi Haus, vol. II, No. 1211.

Alţi autori disting între cea dântâi şi cea de a doua căsătorie. Judecătorul criminal este competent să judece validitatea celei de a doua căsătorii, aci este cazul a se aplicà, regula că judecătorul acţiunei este şi judecătorul excepţiunei. Dalloz, Bigamie, 33, Supliment 10; Ch. et Hélie, IV, 1677.

O a treia opinie pretinde că toate chestiunile privitoare la validitatea căsătoriei sunt chestiuni prejudiciale şi de competinţa tribunalelor civile, fără a distinge între nulitatea primei căsătorii şi cea de a doua. Blanche, V, 220 şi 225.

9.—Excepţiunea prejudicială poate fi ridicată fie înaintea judelui instructor, fie înaintea Camerei de punere sub acuzare, fie înaintea instanţei de fond. Nu poate fi propusă însă pentru prima oară la Curtea de casaţie. Dalloz, 1880, 2, 189.

10. — Bigamia este crimă, la noi un delict intenţional. Ch. et Hélie, IV, 1676; Garraud, IV, 534 sau ed. II, V, 1899.

SECŢIUNEA VI

Arestaţiuni ilegale, sechestraţiuni de persoane şi alte atentate la libertatea individuală

Art. 272.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Se va pedepsì cu 2 ani de închisoare, oricine, fără ordinul autorităţii competinte şi afară de cazurile unde legea ordoană sau permite anume arestarea unei persoane, va fi arestat, va fi deţinut, sau va fi sechestrat pe o persoană, pentru un motiv oarecare şi fără scop de a comite un delict special.

Se va pedepsì cu aceeaşi pedeapsă şi acela care va fi dat locuinţă spre a se executà arestuirea, închiderea sau sechestrarea persoanei. (c. p. 51, 99, 102, 105, 149, 273, 274; pr. p. 589; p. fr. 341).

[1]) In vechiul art. 272 pedeapsa erà maximum închisorii.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Intră în prevederile art. 272 c. p., faptul de a deţine în biserică un copil care erà adus a fi botezat, contra voinţei femeii care 'l adusese în acel loc, şi a nu i se dà libertatea de cât în urma intervenirei primarului. (Cas, 201 din 30 Mai 79, B. p. 461).

2. — Cea ce este suficient şi indispensabil pentru aplicarea acestui articol este numai constatarea faptului de arestare, de deţinere, sau de sechestrare a unei persoane, fără ordinul autorităţii competinte şi afară de cazurile în care legea ordonă sau permite arestarea. Nu se cere stabilirea motivului sau scopului pentru care s'a comis delictul şi nici ca arestarea sau deţinerea să fie făcută într'o casă sau locuinţă oarecare. Prin urmare, faptul de a deţine cu violenţă pe cineva într'o trăsură constitue delictul prevăzut de art. 272 c. p. (Cas. II, 196/902, B. p. 242).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — A deţine o persoană însemnează a o supraveghia, pe cât timp sechestrarea însemnează închiderea persoanei într'un loc oarecare, închisoare sau casă privată. Blanche, V, 232; Garraud, IV, 543 sau ed. II, V, 1908.

2. — Unul singur din faptele prevăzute de art. 341, (272 rom.) adică, arestaţiunea, sau deţinerea, sau sechestrarea e suficient pentru a constituì faptul, textul nu cere întrunirea tuturor acestor fapte. Aceste expresiuni indică trei naturi de crime (la noi delicte) cari pot existà în mod izolat. Ch. et Hélie, IV, 1687; Garraud, IV, 543 sau ed. II, V, 1903.

3. — Acest articol este aplicabil la toate persoanele, funcţionari sau particulari cari se fac culpabili de acest fapt. Blanche, V, No. 237; Dalloz, liberté ind. No. 78.

Nu este necesar ca inculpatul să se facă culpabil deodată de arestaţiune, detenţiune sau de sechestrare, ci este suficient ca el să opereze izolat unul sau altul din acestre trei acte. Blanche, V, 233.

4. — Art. 341 (272 rom.) se aplică şi părinţilor cari deţin pe copii lor, într'o parte a locuinţilor. Cas. Fr.. 27 Septembrie 1838, B. p. 319.

5. — Art. 341 nu se aplică aceluia care arestează o persoană în caz de flagrant delict. Cas. Fr.. 9 Decembrie 1842, B. p. 321.

6. — Bărbatul, neposedând nici un drept de corecţiune asupra femei sale, se face cul-

pabil de sechestrare arbitrară, când privează pe soţie de libertate, închizând'o. Garraud, IV, 543 sau ed. II, IV, 1908.

7. — Elementele constitutive ale crimei prevăzute de art. 341 (272 rom.) sunt: 1) un fapt material de arestare, de deţinere sau de sechestrare a unei persoane; 2) ilegalitatea acestei atingeri adusă libertăţii individuale; 3) intenţia criminală a agentului.

Pentru ca să existe crima prevăzută de acest articol este suficient să fie arestare, sau deţinere sau sechestrare, adică numai unul din aceste fapte, căci legea nu cere reunirea lor. Astfel, Curtea de casaţie a decis că arestarea ilegală poate să existe ca crimă, fără să fi fost urmată de deţinere sau de sechestrare, care constituesc ele însile crime distincte cari intră în prevederile acestui articol. Cas. din 27 Septembrie 1838; (Dalloz, Lib. indiv., No. 64).

In acelaş sens sunt şi autorii: Garraud, ed. II, vol. V, No. 1903; Ch. et Hélie, vol. IV, No. 1687.

8. — Intenţia agentului există din moment ce acela, care a operat arestarea, deţinerea sau sechestrarea unei persoane, a lucrat cu ştiinţă, cu cunoştinţă că privează fără drept pe acea persoană de libertatea sa. Intenţia deci lipseşte dacă sechestrarea s'a făcut din eroare de fapt, de exemplu când victima unei crime arestează pe un inocent, crezând că este culpabil. Eroarea de drept din contră lasă să subsiste intenţia. Garçon, art. 341, No. 41 şi 42.

Art. 273. — Culpabilul de infracţiunea prevăzută în articolul precedent, se va pedepsi cu recluziunea:

1. Dacă din faptul chiar al arestării victimei sau al tratamentului la care a fost supusă în timpul sechestrării sale, a rezultat o leziune corporală gravă sau dacă va fi fost supusă la vreo tortură;

2. Dacă sechestrarea a ţinut mai mult de 1 lună;

3. Dacă crima s'a comis asupra unui ascendent legitim sau natural;

4. Dacă arestarea sau sechestrarea s'a executat cu port schimbat, cu nume mincinos, sau cu vreun ordin, ori mandat plăsmuit al autorităţii publice, şi

5. Dacă individul arestat sau sechestrat a fost ameninţat cu moartea. (c. p. 7, 101, 208, 233, 235, 272; p. pr. § 210; p. fr. 342 şi 344).

Doctrină și Jurisprudență Română

Intr'o acusațiune de sechestrare ilegală și de torturi asupra persoanei sechestrate, dacă jurații răspund negativ asupra cestiunei relativă la faptul sechestrărei și afirmativ asupra cestiunei relativă la circumstanța agravantă și care erà formulată astfel: acusatul cu ocasiunea faptului arestărei victimei a comis asupra ei torturi din a căror cauză precum și a relelor tratamente la care a fost supusă în timpul sechestrărei sale a rezultat leziuni corporale, Curtea bine condamnă pe acuzat cu aplicațiunea art. 239 c. p., întru cât ambele fapte pentru care acusatul a fost trimis în judecata juraților pot constitui fiecare câte un delict special pedepsit de legea penală. (Cas. II, 371 din 24 Oct. 83, B. p. 991).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Pedeapsa din art. 272 este agravată prin patru circumstanțe cari sunt prevăzute în art. 342 și 344, din cari unele tind la durata pedepsei, iar altele la mijloacele întrebuințate pentru a săvârșì crima. Ch. et Hélie, IV, 1697; Blanche, V, 341.

2.—Prima circumstanță este atunci când sechestrarea a durat mai mult de o lună. Dificultatea este a se determinà cum trebue să se calculeze acest termen. Or, acest calcul s'ar putea face fără inconvenient socotind luna în general de 30 zile. Dalloz, Lib., indiv., 75.

3.—O a doua circumstanță este atunci când arestarea sau sechestrarea s'a executat cu port schimbat, cu nume mincinoase, sau cu ordin fals al autorității. Blanche, V, 243; Ch. et Hélie, IV, 1698; Garraud, IV, 547 sau ed. II, V, 1912.

4. — In al doilea rând art. 344 pronunță pedepse când individul arestat sau sechestrat a fost amenințat cu moartea. Este indiferent dacă amenințarea a avut loc în momentul arestării sau în timpul deținerei, dacă a fost făcută prin scris sau verbal, cu, sau fară vreo condițiune. Blanche, IV, 244; Ch. et Hélie, 1699; Garraud, V, 547 sau ed. II, V, 1912.

Art. 274. — Pedeapsa se va scădeà la închisoare dela 1 lună la 1 an, dacă cei culpabili de delictele menționate la art. 272, până a nu se pornì pâră asupră-le, vor fi liberat pe persoana arestată, în hisă sau sechestrată înaintea împlinirii zilei celei de al 10-lea, socotite din ziua arestării, a închisorii sau a sechestrării (c. p. 59; p. fr. 343).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Dacă pedeapsa sechestrărei ilegale este agravată, când deținerea a fost menținută mai mult de o lună, ea este, din contră, micșorată când victima n'a fost privată de libertate mai puțin de împlinirea a 10 zile dela sechestrare.

Elementele constitutive ale acestei scuze sunt: 1⁰) faptul material al deținerei mai puțin de 10 zile; al 2⁰) circumstanța ca culpabilul însuși și de bună voe să libereze pe victimă; al 3⁰) ca punerea în libertate să intervină înainte de orice urmărire. Ch. et Hélie, IV, 1696; Blanche, V, 241; Garraud, IV, 549 sau ed. II, V, 1914.

2.—Crima de arestațiune sau de sechestrare ilegală săvârșită cu una din circumstanțele agravante din art. 343 nu poate fi scuzată. Ch. et Hélie, IV, 1696; Garraud, IV, 549 sau ed. II, V, 1914.

3. — Regulele generale dela complicitate sunt aplicabile și crimei de arestare sau sechestrare ilegală; nici un text de lege n'a stabilit vreo excepțiune pentru aceste crime particulare. Blanche, V, 240; Ch. et Hélie, IV, 1695; Garraud, V, 551 sau ed. II, V, 1916.

SECȚIUNEA VII

Crime și delicte privitoare la oprirea sau distrugerea lovedirei Statului civil al unui copil sau la compromiterea existenței sale; răpire de minori; infracțiuni contra legilor asupra înmormântărilor

§ I

Crime și delicte în contra unui copil

Art. 275. — Culpabilii de răpire, de tăinuire, de supresiunea unui copil, de substituțiunea unui copil în locul altuia, sau aceia cari vor face să treacă un copil ca născut dintr'o femee, care însă nu l'a născut, se vor pedepsi cu recluziunea.

Această pedeapsă se va aplică și acelora cari, fiind însărcinați cu ținerea unui copil, nu-l vor înfățișă persoanelor cari au dreptul de a-l reclamă. (c. p. 7, 280; c. civ. 300; p. fr. 345).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

In materie penală, după cum aceasta rezultă din art. 1 c. p. natura pedepsei determină dacă faptul este delict sau crimă, şi prin urmare jurisdicţiunea competentă. Astfel, tentativa de supresiune a statului civil al unui copil este de natură a fi pedepsită cu pedeapsa corecţională şi ca atare este justiţiabilă de tribunalul corecţional, iar nu de Curtea cu juraţi. (Cas. II, 68 din 28 Ian. 87, B. p. 85).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Este isbită de nulitate pentru complexitate chestiunea unică de supresiunea unui copil născut viu. O chestiune principală trebuie să fie pusă pentru faptul supresiunii, şi o chestiune dinstinctă pentru circumstanţa că copilul era născut viu. Cas. fr. 14 Marte 1873, B. p. 70.—*Contrà:* Cas. 4 Marte, 1875; Dalloz, 1876, I, p. 508.

2. — Când crima a avut de scop de a atinge starea civilă a copilului prin răpire, supresiune şi substituţiune sau supoziţiune, acţiunea criminală nu poate fi începută decât după judecarea definitivă asupra cestiuni de stare civilă, şi tribunalele civile sunt singure competinte a statuà asupra acestui punct. Ch. et Héllie, IV, p. 425; Faustin Héllie, Instr. crim., III, p. 223; Sirey, 1877, I, p. 433.

3. —Crima supresiuni de stare civilă există prin singurul fapt că în actul de naştere s'a atribuit numai un nume fals, puţin importă dacă copilul este natural sau legitim. Dalloz, 1873, I, p. 386.

4. — Art. 345 (275 rom.), protejiază pe copii naturali ca şi pe copii legitimi. Acest articol nu distinge. Garraud, ed. II, V, 1927. *Contrà*: Bertauld. No. 35 şi urm.

6.— Ultimul paragraf al art. 345 pedepseşte cu recluziunea pe aceia cari însărcinaţi cu ţinerea unui copil, nu-l reprezintă persoanelor cari au dreptul a-l reclamà.

Această dispoziţiune a ridicat adesea vii controverse. Se crede însă că legea vizează cazul unde o persoană căruia un copil a fost confiat, spre exemplu o doică sau un institutor refuză de a-l redà părinţilor. Garraud, IV, 587 sau ed. II, V, 1952.

6. — Jurisprudenţa franceză nu este fixată asupra cestiunii de a se şti dacă prin supresiunea unui copil trebue să se înţeleagă supreşiunea stări sale civile sau a persoanei sale chiar.

Astfel a zis întâiu că art.

345 prevede în mod esențial și exclusiv un atentat în contra stării civile a copilului. Cas. secții-unite din August 1836, (Dalloz, crim. c. pers., No. 248). Altă dată Casația a decis că art. 345 (275 rom.), pedepsește numai supresiunea persoanei copilului. Cas. din 14 Marte 1873 (Dalloz, 1873, partea I, No. 161). Și în sfârșit. cu altă ocazie. a zis că art. 345 prevede două crime distincte : supresiunea stării civile a copilului. fapt care nu poate să fie urmărit de cât în urma unei hotărîri a trib. civil asupra cestiunii stării civile și a doua crimă, supresiunea persoanei copilului, crimă ce este constituită atunci când lipsește intenția specială de a atentă la starea civilă. Cass. din 2 Sept. 1880 (Dalloz, 1881, partea I, No. 48).

7.—Crima prevăzută de art. 345 (275 rom.), este constituită chiar dacă copilul nu este de curând născut, deși ea va fi comisă mai totd'auna imediat sau aproape imediat după naștere. Cas. fr. 4 Martie 1875, (Sirey, 1875, partea I, p. 433 și nota lui M. Villey).

8.—Cestiunea filiațiunii este prejudițială acțiunii publice. Ministerul public nu poate nici direct, exercitând acțiunea publică, nici indirect, cerând rectificarea unui act de naștere, să probeze o supresiune de stat, când particularii interesați nu au cerut și n'au obținut recunoașterea acelei stări. Garraud. ed. II, vol. V, p. 1921; Ch. et Hélie, vol. IV, p. 1717. *Contră:* Garçon, art. 345, No. 135.

Art. 276.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]). Verice persoană care, asistând la o naștere de copil, nu va fi făcut declarațiunea prescrisă de codicele civil, în timpul cerut de acea lege, se va pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 6 luni, și cu amendă dela 26 la 150 lei [2]).

Asemenea se va pedepsi și oricare persoană care, găsind un prunc de curând născut, nu-l va da celor însărcinați cu a lui luare și căpătuire.

Nu va fi supus la pedeapsă acela care găsind vreun copil, va voi să se însărcineze cu creșterea lui; va fi însă dator să dea asemenea înscris la institutul orfanilor, sau la municipalitatea locală. (c. p. 339; c. civ. 41, 44; p. fr. 346, 347).

1) Minimum închisorii prevăzută în vechiul art. 276 era de 6 zile.
2) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speță este dela 26—150 lei noui.

Doctrină și Jurisprudență Română

1.—Persoana în locuința căreia se naște un copil devine pasibilă de penalitatea prescrisă de art. 276 codul penal, cu toate că nu a asistat la naștere, dacă s'a însărcinat să declare nașterea și omite cu intențiune de a face această declarațiune. (Cas. II, 123/98, B. p. 280).

2. — Faptul unui părinte de a nu fi declarat în termen de trei zile nașterea copilului, delict prevăzut de art. 276 codul penal. nefiind prevăzut de art. 53 din Legea judecătoriilor de ocoale, unde se enumără faptele date în competința acestor judecătorii, de aci rezultă că acest delict intră în competința tribunalului de a-l judecà în primă instanță. (Cas. II, 626/909, B. p. 337).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Este inexactă formula legii care pare că coprinde pe toți aceia cari au asistat la nașterea copilului și că exclude pe acei cari n'au fost prezenți. Legea a voit să sancționeze obligația impusă de art. 56 c. civ., pe care de altfel îl vizează în mod expres. De aci rezultă că delictul este comis de către acei cari, după acea dispoziție, sunt ținuți să facă declarație, dar numai în măsura în care acestă obligație le incumbă. Garçon art. 345, No. 9.

2. Dacă tatăl legitim al noului născut a fost față, obligațiunea sa de a declarà nașterea, primează toate celelalte persoane cari au asistat la naștere, Mersier, act st. civile No. 62.

3. — Obligațiunea de a face declarațiunea nașterei unui copil a cărui mamă a născut afară din domiciliu său, incumbă persoanei la care a avut loc nașterea; această obligațiune este absolută, și persoana la care s'a săvârșit nașterea nu poate fi apărat de pedeapsa prevăzută de lege. Cas. fr., 12 Decembrie, 1862, B. p. 272 și Dalloz, 1867, pag. 190.

4.—Moartea copilului în momentul nașterei nu dispensează persoanele prezinte, sau acelea la care nașterea a avut loc, de a declarà nașterea, conform legei. Circumstanța că, declarațiunea trebue, în asemenea caz, a fi inscrisă în registrul de decese și nu în registrul de nașteri nu modifică în nimic obligațiunile impuse de lege. Dalloz, 1872, I, 277.

5. — Acest articol se aplică și aceluia care face declarația nașterei înaintea ofițerului stării civile din altă comună, de cât aceea a locului unde s'a născut copilul. C. apel Augers din 24 Mai 1858 (Dalloz, 1852, partea II, pag. 223).

Art. 277. — Cei cari vor lepădà, în vreun loc singuratic un copil mai mic de 7 ani deplini, pre-

cum şi cei ce vor ordonà a se lepădà copilul, dacă însă ordinul se va fi îndeplinit, se vor pedepsì, numai pentru acest fapt, cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani, şi cu amendă dela 26 lei până la 150 lei [1]. Iar de se va fi lepădat copilul de către părinţii, tutorii sau îngrijitorii săi, ori din ordinul lor, atunci pedeapsa va fi închisoarea dela 1 an în sus şi amenda dela 25 la 250 lei [2]. (c. p. 8, 278, 279, 399; p. fr. 349, 350 [3]).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. Delictul de părăsire de copil nu există de cât atunci când copilul este privat de supraveghere. Prin urmare nu se va pedepsì: femeia care şi-a dus copilul la amantul ei şi la lăsat acolo în mod făţiş, în prezenţa mai multor persoane. C. Caen, din 10 Mai 1876 (Dalloz, Crim. c. pers. Supl. pag. 392).... femeia care şi-a încredinţat copilul unei fetiţe de 13 ani, de care erà cunoscută, cu însărcinare de a-l duce la un ospiciu. C. Nancy, din 21 Decembrie 1857. (Dalloz pe anul 1858 partea II, pag. 120).

2. — Faptul de rapire sau de supresiunea unui copil este distinct de faptul părăsirei unui copil. Va fi supresiune de copil, atunci când persoana, care a răpit copilul, l'a încredinţat unui al treilea, care a consimţit să-l păstreze fie în mod gratuit, fie în schimbul unei plăţi. Acest fapt nu constitue o delăsare de copil care se pedepseşte. Dacă însă copilul a fost privat însă de proba identităţii sale, atunci crima din art. 345 va fi constituită. Din contra, va fi părăsire fără supresiune de copil, când acesta işi va fi păstrat probele stărei sale civile, cum ar fi în cazul când actul de naştere se va găsi asupra copilului părăsit, sau când a fost părăsit în mod ostensiv, astfel ca identitatea lui să rămâie stabilită în mod clar. In cele mai multe cazuri, însă, acelaş fapt va constituì în acelaş timp o supresiune şi o părăsire de copil, căci autorul părăsirei se va ferì să cerceteze

[1] Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—150 lei noui.

[2] Conform art. 399, al. II, c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 25—250 lei noui.

[3] Articolele noastre sunt reproduse după codul penal francez din 1791. Redacţiunea actuală a articolelor franceze corespunzătoare datează dela legea din 19 Aprilie 1898 şi se deosibeşte de cea veche prin aceea că încriminaţiunea este mai întinsă şi pedepsele sunt mai severe.

starea civilă a copilului, pentru a nu se descoperì el însuşi. Atunci va fi concurs ideal de delicte. Garçon art. 349, No. 39 şi urm.

3. — Chestiunea de a se şti dacă un loc este sau nu singuratic este lăsată la aprecierea judecătorilor faptului. Este imposibil şi chiar periculos de a definì şi a precizà aceste expresiuni prin o formulă legislativă. Soluţiunea va varià după oră, sezon şi circumstanţe. Dalloz, Crim. Contre pers. 270.

4.—Legea din 1898 a curmat nişte vechi lacune ce existà. Astfel noul art. 351 pronunţă agravarea pedepsei, când lepădarea s'a făcut într'un loc singuratic, iar art. 352 când ea s'a făcut într'un loc nesinguratic. In acest din urmă caz agravarea variază după rezultatele lepădărei adică maladie gravă, infirmitate permanentă sau moartea copilului. Garraud, V, 1972.

Art. 278.— De se va fi schilodit, ori se va fi betejit copilul, din cauza lepădărei, fapta se va privì ca o rănire desăvârşită cu voinţa celui ce l'a lepădat; iar de se va întâmpla moartea copilului, fapta se va privì ca omor. In cel d'ântâi caz culpabilul se va supune la pedeapsa hotărâtă pentru rănire cu voinţă, şi în cel d'al doilea la cea hotărâtă pentru omor. (c. p. 225, 234, 238, 239, 240, 277; p. fr. 351).

A se vèdeà doctrina şi jurisprundenţa fr. de sub art. 277.

Art. 279. — Aceia cari vor lepăda în loc care nu e singuratic un copil mai mic de 7 ani deplini, se vor pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 6 luni, şi cu amendă dela 26 până la 50 lei [1]).

Iar de se va fi lepădat copilul de către părinţii săi, de către tutorii, ori îngrijitorii săi, pedeapsa va fi închisoarea dela 2 luni până la 1 an şi amendă dela 26 până la 100 lei [2]). (c. p. 277, 278, 399; p. fr. 352, 353).

---

1) Conform art. 399 al II c. p, amenda aplicabilă în speţă este dela 26—50 lei noui.

1) Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—100 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Elementul intenţiunei culpabile în delictul de lepădare de copil, care este voinţa de a lepădà, poate să rezulte din împrejurările cauzei expuse şi lămurite de instanţa de fond. (Cas. II, 123/98, B. p. 280).

2.—Expunerea unui copil în oblonul sau la geamul unui institut de binefacere grigorian pentru pruncii părăsiţi, nu constitue delictul prevăzut de art. 279 c. penal; mai ales când acel institut are de scop tocmai scutirea de ruşine a mamelor alunecate. Apoi, acel oblon fiind în legătură cu un clopot care dă de ştire persoanelor menite a primi copilul şi a-i dà cuvenitul ajutor, cu drept cuvânt s'a zis, că nici odată copilul depus în acel oblon nu este lepădat. Este adevărat că în Franţa se decide contrariu, însă această soluţie se întemează pe decretul din 19 Ianuarie 1811 care nu admite în ospicii decât pe copii orfani şi pe copii găsiţi sau lepădaţi. In asemenea împrejurări se înţelege că acel care expune pe un copil, fără a se asigurà că el a fost primit de acei în drept, comite delictul de lepădare de copii, ori care ar fi titlu sau calitatea sa. Chiar în Franţa se decide în genere că nu există delict, de câte ori acel care părăseşte pe copil. se asigură mai întâi că el a fost primit de acei în drept. Această soluţie este a fortiori admisibilă şi la noi. D. Alexandresco, *Curierul Judiciar*, No. 34/905, p. 271. Vezi tot acolo, în sens contrariu sentinţa Tribunalului Iaşi, s. II, 565 din 1904, confirmată de Curtea de apel Iaşi, s. I, prin decizia No. 996 din 1904.

Mai vezi, tot asupra acestei chestiuni, Trib. Covurlui, s. I, sentinţa din 19 Martie 1908 cu remarcabila opinie separată a d-lui *George Angelescu* în *Curierul Judiciar*, No. 41/908 p. 327, opinie care a fost reprodusă mai de toate ziarele din ţară. cu elogii de aprobare.

§ II

Răpire de minori

Art. 280.—Veri care, prin viclenie sau violenţă, va răpì sau va face a se răpì minori, sau va înduplecà, ori va ascunde, sau va strămutà, sau va face a se ascunde sau a se strămută din locul unde erau aşezaţi de către aceia sub a căror autoritate, sau direcţiune erà supuşi ori încredinţaţi, se va pedepsì cu închisoare de la 1 an până la 2 ani. (C. p. 275, 281, 282, 283: c. civ. 342; p. fr. 354).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. După art. 280 c. penal, este pedepsit oricine pentru răpire de minori, destul numai ca răpirea, ascunderea sau strămutarea minorului din locul unde este aşezat de către acela sub a cărui autoritate ori direcţie este supus ori încredinţat, să fie săvârşită prin viclenie sau violenţă. (Cas. II, 540 93, B. p. 1082).

2.—In delictul de răpire de minori, prevăzut şi pedepsit de art. 280 din codul penal, proba cum că părinţii, sub autoritatea şi direcţiunea cărora erà supusă fata răpită, aveau cunoştinţă că aceasta întreţinea relaţiuni ilicite şi că'şi părăsea domiciliul pentru deliquent, face ca delictul să dispară.

De aci urmează că, dacă judecătorul fondului respinge ascultarea unor martori invocaţi de prevenit pentru a stabili aceasta sau refuză de a le pune chestiuni în acest sens, comite prin aceasta un exces de putere şi violează dreptul de apărare, ceeace dă loc la nulitatea şi casarea deciziunei ce pronunţă. (Cas. II, 566/95, B. p. 1135.

3.—Pentru ca să existe delictul de răpire de minori, se cere ca răpirea, ascunderea sau strămutarea minorului din locul unde erà aşezat de către acela sub a cărui autoritate ori direcţie este supus ori încredinţat, să fie săvârşită prin viclenie sau violenţă, şi judecătorul fondului este dator să stabilească dacă acest delict imputat unui prevenit s'a comis în condiţiunile cerute de legea penală prin art. 280. Cas. II, 578 97, B. p. 1361).

4.—In delictul de răpire de minori, tatăl copilului răpit se poate constitui parte civilă spre a cere despăgubiri, (Cas. II, 392 99, B. p. 694.

5.—Unul din elementele esenţiale ale delictului de răpire de minori este acela ca minorul să fi fost strămutat dela domiciliul părinţilor săi în altă parte. (Cas. II, 521 900, Bul. pag. 846.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Prin emancipaţiune şi prin mariaje starea de minoritate legală încetează;

Prin urmare, minorul emancipat sàu căsătorit încetează de a fi obiectul dispoziţiunilor art. 354 (280 rom.) cod. penal. Cas. Fr., Aprilie 1858, B. p. 117; Ch. et Hélie, IV, pag. 457; Contra, Blanche, V, No. 306.

2. — Dacă minorul a fost deplasat de către o persoană, având autoritate asupra lui, dispoziţiunile acestui articol încetează de a fi aplicabile;

Astfel, bărbatul care deplasează în mod fraudulos dela domiciliul comun o fată minoră a soţiei sale, născută dintr'un precedent mariaj, comite faptul pedepsit de art. 354 (280 rom.); calitatea sa de tată vitreg nu'i dă asupra ei o autoritate absolută de a o deplasa (strămuta). Dalloz, 1861, 1. pag. 234.

3.—O controversă destul de vie s'a ridicat în cazul când minorul se găsea în momentul răpirei pe calea publică. Este evident că legea a înţeles să protejeze minorul, chiar când pentru câtva timp se găsea afară din casa părinţilor săi Ch. et Hélie, IV, 1742; Garraud, IV, 616 sau ed. II. V, 1982.

4. — Crima (la noi delictul) prevăzută de art. 354 cere neapărat întrebuinţarea vicleniei sau violenţei. Această condiţiune este cerută nu numai când minorul a fost răpit, dar încă şi când a fost înduplecat, ascuns sau strămutat. Blanche, V, 303; Ch. et Hélie, IV, 1744.

5. — Art. 354 nu se aplică răpirei unui minor de 7 ani. Acest fapt cade esclusiv sub prevederile art. 345. Ch. et Hélie, IV, 1745; Garraud, IV, 612 sau ed. II, V. 1978.

6. — Crima (delictul la noi) din art. 354 este intenţională. Intenţiunea există când agentul a săvârşit faptul cu cunoştinţă. Ch. et Hélie IV, 1747; Blanche, V, 310

Art. 281. — Acela care, prin vicleşug sau prin violenţă, va răpi pe o fată mai mică de 16 ani, se va pedepsi cu maximum închisorii.

Iar dacă fata a consimţit la aşa răpire, ori de bună voe a mers după răpitorul ei, fără însă a cunoaşte şi părinţii sau tutorii ei, răpitorul se va pedepsi cu închisoarea de la 3 luni până la 2 ani. (C. p. 8, 275, 280, 282, 283; p. fr. 355, 356).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Acest articol nu este aplicabil când autorul răpirei este o femeie, legea ne având în vedere decât răpirea săvârşită de un bărbat. Dalloz, 1866, V, pag. 161. De aci rezultă că complicele la o răpire, fiind o femeie, ea nu se pedepseşte. (aceiaş decizie).

2.—Art. 355 (281 rom.) stabileşte o circumstanţă agravantă a faptului prevăzut de art. 354. Pedeapsa este mai aspră când persoana răpită are mai puţin de 16 ani împliniţi. Ch. et Hélie, IV, 1748; Blanche, V. 312.

3. — Art. 356 prevede şi pe

depseşte răpirea prin seducţiune, a unei fete mai mică de 16 ani. Această răpire nu cere ca element viclenie sau violenţe. Blanche, V, 314; Ch. et Hélie, IV, 1749; Garraud, IV, 623 sau ed. II, V, 1989.

Art. 282.—Dacă răpitorul se va fi căsătorit cu fata răpită, el nu va puteà fi urmărit decât după plângerea persoanelor acelora care, după codicele civil, au dreptul de a cere nulitatea unei asemenea căsătorii, şi nici va puteà fi condamnat de cât după ce se va fi pronunţat nulitatea căsătorii. (C. p. 281; c. civ. 162, 164, 307; p. fr. 357).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Răpitorul unei fete mai mică de 16 ani, este apărat de orice pedepse şi despăgubiri civile când se căsătoreşte cu fata răpită nu numai înainte de orice urmărire a faptului dar chiar după ce a fost judecat şi osândit de tribunal, în intervalul când afacerea se afla pendinte în apel, de oarece art. 282 c. penal nu face nici o distincţiune, şi în partea sa finală zice clar şi categoric că nici va putea fi condamnat. dacă răpitorul se va fi căsătorit cu fata răpită.' (C. Craiova II, 23 Sept. 1900, «Dreptul», 62/900, p. 502).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Cererea de nulitate a căsătoriei, nu poate înlocui plângerea şi punerea în mişcare a acţiunei publice. Blanche, V. No. 321, *Contra:* Mangin, Act pubb., No. 145.

2.—Urmărirea nu poate începe decât după pronunţarea nulităţei căsătoriei. Acţiunea nu poate fi exercitată atâta timp cât este nesigur dacă faptul este sau nu pedepsit de lege. Ch. et Helie, IV, pag. 465 şi Mangin, loc. cit. *Contra:* Carnot, art. 357, No. 2.

3. — In principiu, ministerul public poate urmări din oficiu crimele sau delictele răpirei de minori.

Legea însă stabileşte o excepţie în cazul când răpitorul s'a căsătorit cu fata răpită. Art. 357 decide că el nu va putea fi urmărit decât în urma cererei persoanelor cari după codul civil au dreptul de a cere nulitatea căsătoriei.

Nu poate fi nici condamnat decât atunci când căsătoria a fost anulată. Blanche. V, 321; Ch. et Hélie, IV. 1754.

Art. 283. — Acela care, prin amăgire sau prin violenţă, răpeşte o persoană mai mică de 16 ani, spre a o întrebuinţa ca să cerşetorească, sau a o deprinde la desfrănare, ori la alte sfârşituri spre a împărtăşì folos, se va pedepsì cu recluziunea. (C. p. 7, 267, 275, 280, 281; p. pr. § 205).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Votrirea, adică deprinderea cuiva la desfrânări spre a împărţì folos, constituià, în vechia noastră legislaţiune, un delict special. Astăzi votrirea se pedepseşte numai când se exercită în un mod obişnuit (art. 267 c. p.), sau când, fără a fi exercitată în mod obişnuit, se comite de o dată cu răpirea de minori (art. 283 c. p.). Aşa dar, legiuitorul când uneşte într'un articol şi într'o definiţiune două delicte separate, raptul şi votrirea, când le contopeşte împreună, când face din ambele delicte o crimă, pedepsindu-le cu o pedeapsă criminală, recluziunea, pe care nu o aveà nici unul din delictele separate, nu se poate susţine că unul din delictele întrunite în art. 283, votrirea, trebue să fie considerat ca o circumstanţă agravantă a celuialt, raptul, ci este evident că legiuitorul a creeat o crimă nouă, separată de fiecare delict în parte, şi că fiecare împrejurare cuprinsă în art. 283 constitue un element constitutiv al crimei. (Cas. II, 88/72, B. p. 44).

§ III

Călcarea legiuirilor asupra înmormântărilor

Art. 284. — *(Legea 17 Febr. 74* [1]*).* Cei cari, fără autorizarea prealabilă a oficerului public competinte, la întâmplările când se cere asemenea autorizare, vor îngropa vre-un mort, se vor pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 1 lună, fără a fi apăraţi cu aceasta de osânda cuvenită pentru crime sau delicte ce au însoţit acest delict.

La asemenea pedeapsă se vor supune şi cei cari vor călcà, ori în ce chip, legiuirile şi regulamentele

[1]) In vechiul art. 284 minimum închisorii erà de 6 zile.

relative la înmormântările grăbite. (C. p. 285; c. civ. 63; p. fr. 358).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Inmormântarea autorizată, dar făcută afară din cimitir, nu intră în preveziunile art. 358 din codul penal. ci e considerată ca o contravenţiune. Blanche V, 336; Ch. et Hellie. IV, 1765.

2. — Autorii decid în mod mod unanim că delictul prevăzut de art. 358 este neintenţionat şi intră astfel în delictele-contravenţiuni. Acest caracter nu împiedică însă de a se aplică regulele delictelor corecţionale. Blanche V, 330; Garraud IV, 635 sau ed. II-a, V, 1998.

3. — Infracţiunea prevăzută de art. 358 fiind un delict corecţional, complicii la acest delict se pedepsesc după toate regulele complicităţei. Garraud IV, 635 şi nota 9 sau ed. II-a, V, 2001 şi nota 13.

Art. 285.—Oricare va ascunde cadavrul unei persoane omorâte, ori moarte în urmare de loviri sau răniri, se va pedepsi cu închisoare de la 6 luni până la 2 ani, fără a fi apărat cu aceasta de alte pedepse mai mari de va fi participat la acea crimă.

Iar dacă ascunderea se va fi făcut cu în parte şi folos, atunci se va pedepsi cu închisoare de la 1 an la 2 ani. (c. p. 284; p. fr. 359).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Acest articol complectează dispoziţiunile codului penal relativ la înmormântări. După ce pedepseşte înmormântările neautorizate, legiuitorul loveşte cu o pedeapsă mai severă ascunderea cadavrului, când are de scop de a asigură nepedepsirea unei crime sau unui delict. Blanche V, 341; Ch. et Hellie, IV, 1766.

Art. 286. — Se va pedepsì cu închisoarea de la 3 luni până la 1 an, şi cu amendă de la 26 până la 150 lei [1]), veri cine violează mormintele sau co-

[1]) Conform art. 399 al II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—150 lei noui.

mite alte acte de profanațiune asupra lor, fără a fi apărat și de alte pedepse, pentru crimele sau delictele care se vor fi comis cu ocasiunea acestei violări. (p. fr. 360).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. —Se consideră ca mormânt patul unde sunt așezate rămășițele mortuare înconjurat de insigne religioase și lumânări. In consecință actele de profanațiune săvârșite asupra unui corp în asemenea condițiuni constitue delictul de violațiune de morminte. Sirey 1875, II, pag. 292.

2. Art. 360 nu a determinat elementele delictului violațiunei de morminte. El pedepsește fapta fără a-l defini. Această dispozițiune a ridicat în practică numeroase controverse. Dar astăzi doctrina și jurisprudența a stabilit o teorie generală și clară asupra acestor dispozițiuni. Blanche V, 346; Ch. et Hél. V, 1770.

3. — Elementul material al delictului este un act de natură a violà respectul datorit mortului.

Acest act trebue să consiste într'o acțiune fizică și în fapte. Astfel, art. 360 nu poate fi aplicabil aceluia care adresează verbal insulte sau defaimațiuni la adresa mortului. Dalloz, Cultes. Supl. 968; Ch. et Hél. IV, 1769; Garraud IV, 646 sau ed. II-a, V, 1212, nota.

SECȚIUNEA VIII

Mărturii mincinoase, calomnii, injurii, revelațiunea secretelor

§ I

Mărturie mincinoasă

Art. 287. — *(Leg. 17 Febr. 74[1]).* Veri care va da mărturie mincinoasă, în materie criminală, sau în contra acuzatului, sau în a sa favoare se va pedepsi cu maximum închisorii și cu interdicțiunea pe timp mărginit.

Dacă însă acuzatul, din cauza unei asemenea măr-

[1]) Vechiul art. 287, în primul său aliniat, pedepseà acest fapt cu recluziunea; iar secundul aliniat, în prima sa parte, prevedea recluziunea dela 4—10 ani.

turii, se va fi osândit la munca silnică pe timp mărginit, pedeapsa va fi recluziunea de la 6 până la 10 ani; iar dacă osânda acuzatului a fost munca silnică pe toată viaţa, martorul mincinos se va osândì la munca silnică pe timp mărginit. (C. p. 7, 8, 27; pr. p. 355, 446—449; p. fr. 361).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. După art. 287 c. p., nu poate fi mărturie mincinoasă, în materie criminală, decât aceea care este dată contra acuzatului sau în a sa favoare. Prin urmare, o mărturie mincinoasă, făcută chiar înaintea justiţiei dacă însă nu este dată contra acuzatului sau în a sa favoare, nu este pedepsită de art. 287, nici de vreun alt articol în codul penal, oricât de imoral ar fi faptul în sine, preocupaţiunea legiuitorului fiind de a pedepsì mărturiile mincinoase ce au putut să aibă o influenţă oarecare pentru sau contra acuzatului, iar nu şi depoziţiunile mincinoase cari s'ar referì la puncte străine cauzei sau cari ar fi indiferente. De unde dar urmează că circumstanţa dacă mărturia mincinoasă este dată contra acuzatului sau în favoarea sa, este un element constitutiv al infracţiunei pedepsită de art. 287 c. p., pentru care juraţii trebue să fie întrebaţi. (Cas. II, 427 din 22 Nov. 69, B. p. 303).

2. — Pedeapsa prevăzută de art. 287 c. p., nu se poate aplicà decât numai atunci când depoziţiunea martorului a produs un efect irevocabil, ceeace poate aveà loc numai când depoziţiunea s'a făcut înaintea unui tribunal sau Curte, iar nu şi la judecătorul de instrucţiune, căci dacă s'ar pedepsì şi această din urmă mărturie, atunci ar fi a se silì martorii să persiste în depoziţiunile lor făcute la judele instructor, chiar dacă ar recunoaşte în urmă că acele depoziţiuni nu au fost sincere. (Cas. II, 339 din 26 Iul. 72. B. p. 202).

3. — Dacă este adevărat că variaţiunile unui martor în depoziţiunea sa nu exclude în totd'auna buna credinţă, totuş, există delictul de mărturie mincinoasă în sensul art. 287 şi 288 c. p., atunci când martorul nu arată nici un motiv serios şi plauzibil care să explice acele variaţiuni şi când se constată în fapt că acele schimbări sunt făcute în scop de a venì în fa-

voarea inculpatului. (Cas. II, 57/93, B. p. 79; Cas. II, 186/903, B. p. 225.

4. Faptul de a face o mărturie favorabilă unui acuzat, fiind pedepsit numai ca pedeapsă corecţională, are caracterul unui simplu delict, şi ca atare instanţa competinte de a judecà, nu poate fi decât tribunalul corecţional.

In zadar se invoacă art. 355 pr. p. spre a se susţine că acest fapt trebue judecat de Curtea juraţilor, fiindcă cuvintele din acest articol: *«actele de instrucţiune se vor transmite dupa aceasta la Curtea de apel spre a se statuà asupra punerii martorilor sub acuzaţiune»* se referă la cazul când mărturia mincinoasă ar constituì o crimă conform ult. al. al art. 287 c. p. în care ipoteză numai afacerea ar trebui să treacă pe la Camera de acuzare; pe lângă aceasta, redacţiunea art. 355 pr. p. erà făcută în vederea art. 287 c. p.. mai inainte de modificarea din anul 1874, unde mărturia mincinoasă în materie criminală erà pedepsită cel puţin cu recluziunea, şi deci, constituia totdeauna o crimă. (C. Buc. II, 1333/902, Dreptul, 2/903. p. 10).

5.—Atât din textul art. 355 şi 356 pr. p. care, nu fixează momentul când o instrucţiune poate fi începută contra unui martor bănuit de falsitate cât şi în genere după doctrină şi jurisprudenţă, desbaterile sunt închise din punctul de vedere al existenţei delictului de mărturie mincinoasă, de îndată ce martorul a perzistat în atitudinea sa până în momentul când Curtea a simţit nevoe să amâne afacerea la o altă seziune, adică, de îndată ce din cauza lui, cursul justiţiei a fost întrerupt. (C. Buc. II, 1333/902 »Dreptul», 2/903, p. 10).

6.—Mărturia mincinoasă dată chiar în materie criminală în favoarea unui acuzat se pedepseşte tot cu închisoarea corecţională, afară de cazul când din cauza unei asemenea mărturii, acuzatul a fost condamnat la muncă silnică, caz în care legiuitorul face din mărturie o crimă. (Cas. II, 186/910, Bulet. pag. 225).

A se mai vedeà, tot asupra delictului de mărturie mincinoasă, sentinţa Trib. Ilfov, s. I, No. 1170 din 1904, însoţită de *nota* critică a d-lui *Stelian Popescu*, in *Curierul Judiciar*, No. 75 din 1905, pag. 597 599.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — O mărturie mincinoasă în sensul legal al cuvântului este depoziţiunea făcută în justiţie sub prestare de jură-

mânt. Ch. et Hél. IV, p. 491.

2. Persoanele cari sunt chemate numai pentru a dà informaţiuni şi cari sunt ascultate fără prestare de jurământ nu pot fi urmărite pentru mărturie mincinoasă. Dalloz, 1861, I, p. 239.

3.—Simplul refuz de a răspunde la întrebările puse, nu poate constitui o mărturie mincinoasă. Această abţinere face obiectul unei dispoziţiuni particulare; art. 304 (329 al nostru) din codul instrucţiunei criminale, pronunţă o amendă în contra martorului, care refuză de a face depoziţiunea. Ch. et Hél. IV, pag. 502.

4.—O depoziţiune falsă are caracterul unei mărturii mincinoase chiar atunci când martorul n'a alterat adevărul de cât numai pentru a nu fi el însuşi expus la urmărire. Dalloz. 1866. I, 352. *Contra;* Ch. et Hél. IV, pag. 493.

5.—Dacă un martor. care a făcut o mărturie falsă, o retractează în acea audienţă sau la o altă audienţă în care afacerea a fost continuată, mărturie mincinoasă nu mai există, întru cât depoziţiunea a fost rectificată înaintea închiderei desbaterilor, şi ea n'a servit de bază la nici o deciziune. Dalloz 1869, I, pag. 263; Blanche V, 368; Ch. et Hél. IV, 1792.

6. — Retractarea nu face să dispară faptul de mărturie mincinoasă când afacerea a fost amânată la o altă sesiune, sau când tribunalul s'a declarat incompetinte, sau când ea s'a produs în apel. Cas. fr. 29 N-bre 1873, B. pag. 294.

7. — Din principiul astăzi constant că mărturia mincinoasă poate fi retractată până la închiderea desbaterilor se conchide în general că tentativa acestui fapt este imposibilă. Ch. et Hél. IV, 1801; Garraud V, 7 sau ed. II-a, V, 2021.

8. — Crima sau delictul dispare când jurământul a fost neregulat prestat. Un jurământ nul este neexistent şi nu poate aveà nici o consecinţă legală. Cas. fr. 2 Decembrie 1864, Dalloz, 1865, 1, 318 şi Dalloz 1866, 1, 553.

9. — Crima sau delictul de mărturie mincinoasă sunt intenţionale. Legea nu pedepseşte martorul care săvârşeşte o greşeală, ci pe acela care cu ştiinţă şi voinţă mărturiseşte mincinos. Blanche V, 356. Ch. et Hél. IV. 1804.

Art. 288. — *(Leg. 17 Febr. 74[1]).* Ori care va da mărturie mincinoasă, în pricine corecţionale, ori în contra acuzatului, ori în favoarea lui, se va pedepsì cu 2 ani închisoare. (C. p. 291; art. 15 leg. act. autent.; p. fr. 362).

[1]) Vechiul art. 288 prescria ca pedeapsă maximum închisorii.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Tribunalul corecţional al audienţei în care se săvârşeşte o mărturie mincinoasă, având caracterul de simplu delict, poate reprima acest delict chiar în acea şedinţă fără a se ridica de pe loc, în virtutea art. 181 (177 al nostru) c. instr. crim. Dalloz, 1865, V, pagina 101.

2.—Retractarea unei mărturii mincinoase nu poate folosi, când dezbaterile au fost închise şi afacerea a fost amânată numai pentru pronunţarea hotărârei. Sirey, anul 1878, I, pag. 329.

A se vedea şi doctrina şi Jurisprudenţa franceză de sub art. 287.

Art. 289. — Oricare va da mărturie mincinoasă în pricini poliţieneşti, se va pedepsî cu închisoarea de la 1 lună până la 6 luni. (C. p. 291 ; p. fr. 362).

Art. 290. — *(Leg. 17 Febr. 74* [5]*).* Cel va da mărturii mincinoase în pricine civile, se va pedepsì cu închisoare până la 2 ani. (C. p. 8, 291 ; pr. civ. 204 ; p. fr. 363).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — In materie de jurământ, după Codul civil, unele fapte urmează să se dovedească cu martori, altele prin acte. Prin urmare, acolo unde proba trebue să se facă numai prin acte, dacă se admit martorii, în faţa legei este tot atât ca cum nu s'ar fi făcut nimic; deci responsabilitate legală nu poate fi. Or, jurământ mincinos numai atunci se poate considerà că există, în sensul art. 290 c. p., când nu numai că s'a urmat pentru fapte civile, dar magistraţii au observat cu stricteţă prescripţiunile legii civile în materie de dovedire a faptelor. (Cas. II. 265 din 13 Mai 72, B. p. 148).

2.—Un martor fiind dat judecăţei pentru delictul prevăzut de art. 290 c. penal, iar nu ca complice la frauda pentru scutire de serviciu militar, nu se poate aplicà în privinţa lui art. 81 din Legea recrutări după cari fraudele în materie de recrutare, n'au prescripţie; prin urmare, dacă martorul este urmărit după 5 ani din ziua când a prestat jurământul, delictul este prescris conf. art. 594 pr. pen. şi dacă faptul comis de martor ar constituì o complicitate la fraudă, ca să poată fi pedepsit, se cere ca el să fi avut buna ştiinţă, că actul de constatarea etăţei are să servească la Consiliul de revizie pentru a scutì un tânăr în mod fraudulos. (C. Galaţi, s. I,

[5]) Vechiul art. 290 terminà astfel: «se va pedepsì cu închisoarea».

740/900, «Dreptul»,4/900, p. 27).

3.—Pentru existenţa delictului prevăzut de art. 290 c. pen. se cere ca depoziţiunea martorului să fie făcută în justiţie sub prestare de jurământ a cărui formulă în materie civilă este prescrisă de art. 196 pr. civilă. Nu este destul ca procesul-verbal să constate numai că martorul a jurat ci trebue să constate în ce mod a jurat, spre a se vedeà dacă jurământul s'a prestat astfel cum prescrie legea: în lipsa unei asemenea constatări nu există o mărturie în sensul legal al cuvântului, şi prin urmare nu se poate impută inculpatului delictul prevăzut de art. 290 c. pen. (C. Galaţi, s. I, 740/900, «Dreptul», 4/900, pag. 27).

Tot asupra acestei chestiuni, a se vedeà sentinţa Trib. Ilfov, s. II, 1335/904, însoţită de *nota* d-lui profesor *Iulian Teodorescu*, în *Curierul Judiciar*, No. 73/904, p. 612—614.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—In anchetele cari au loc înaintea unui judecător delegat, care dresează un proces verbal, faptul de mărturie mincinoasă este consumat din momentul ce procesul verbal este închis. Cas. Fr., 6 Ianuarie 1859, B. p. 1.

2.—Mărturia mincinoasă în materie civilă erà pedepsită de vechiul cod penal cu recluziunea.

Reforma codului penal din 1863 a corecţionalizat'o, pedepsind'o cu aceiaş pedeapsă ca şi mărturia mincinoasă în materie corecţională. Ch. et Hélie, IV, 1807; Blanche, V, 380.

3.— Orice declaraţiuni extra judiciare dacă ele nu sunt comforme cu adevărul este o aserţiune mincinoasă, nu însă o mărturie mincinoasă. Blanche, V, 383; Ch. et Hélie, IV, 1808.

4. — In principia şi pentru aceleaşi motive, mărturia mincinoasă în materie civilă poate fi rectractată ca şi în materie represivă. Singurul punct delicat este a se ştì în care moment depoziţiunea devine definitivă, şi în consecinţă retractarea devine tardivă. Blanche, V, 385: Ch. et Hélie, IV, 1807.

A se vedea şi doctrina şi Jurisprudenţa franceză de sub art. 287.

Art. 291. — Martorul mincinos care va fi primit orice fel de mită, ori răsplătire, înfiinţată sau promisă, se va pedepsì cu recluziunea, de va fi pentru pricini corecţionale sau civile, iar de va fi pentru pricini poliţieneşti, cu închisoare de la 1 an până la 2. Către acestea, ceeace va fi primit martorul mincinos se va lua pe seama ospicielor. (C. p. 7, 144; p. fr. 364).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Faptul că cine-va a fost un martor mincinos într'o contravenţiune la Legea licenţelor, care atrăgeà pedeapsa amendei de 100 lei, sau că a corupt pe un asemenea martor, constitue crima prevăzută şi pedepsită cu reclusiune, conform art. 291 şi 292 din Codul penal, de competinţa Curţii cu juraţi de a o judecà, fiind că aci cată să se considere mărturia mincinoasă ca dată într'o pricină corecţională. iar nu de simplă poliţie. (Cas. II, decisia 258 din 1894, B. pag. 620).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Prin promisiuni trebue a se înţelege nu numai promisiunile scrise, dar şi pe acelea cari sunt verbale. Dalloz, 1829, I, 357.

2. — Dispoziţiunea finală a acestui articol asupra confiscaţiunei este generală şi se aplică chiar în caz de mărturie mincinoasă în materie criminală. Carnot, II, p. 191 ; Ch. et Hélie, IV, p. 536.

A se vedea şi Doctrina şi Jurisprudenţa franceză de sub art. 287.

Art. 292.—Cei ce, prin orice mijloc, vor amăgì pe martori spre a da mărturie mincinoasă, se vor pedepsì întocmai ca martorii mincinoşi, după dispoziţiunile celor din urmă 5 articole. (C. p. 47, 287—291 ; p. fr. 365).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Faptul de mărturie mincinoasă însoţit de mituire şi săvârşit într'un proces criminal constitue o crimă de competinţa Curţiì cu juraţi a o judecà, iar nu delictul din art. 287. (Cas. II, 1034/904, B. p. 1312).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Nu există amăgire în faptul unei persoane, de a solicita unui martor o mărturie mincinoasă ca un act de pură complezenţă şi fără a'i face nici o promisiune. Ch. et Hélie, IV, p. 344.

2. — Sub imperiului codului penal, Curtea de casaţie a decis că amăgirea este o provocaţiune la crima de mărturie mincinoasă şi că ea nu constitue decât un caz de complicitate, un fapt accesoriu care trebue, în mod necesar să se alăture la faptul principal.

Această complicitate specială însă se sustrage dela complicitatea generală. Blanche, V, 391; Ch. et Hélie, 1819; Gar-

raud, V, 17 sau ed. II, V, 2030.

3. — Un punct delicat este chestiunea de a se ști dacă există amăgirea pedepsibilă în manoperile frauduloase cari au de scop și de efect, de a înșela pe martor și al conduce să facă de bună credință o depoziție contrară adevărului. Unii autori o admite. Garraud, V, 19 sau ed. II, V, 2032; Blanche, V. 394. Curtea de casație însă a respins această interpretare. Dalloz, 1852, 5, 525.

Art. 293. — *Leg. 17 Febr. 74* [1]. Când în pricini civile, prigonitoarele părți vor propune una alteia a face jurământ, sau când jurământul se va propune de către judecător uneia din părți, și partea, primind propunerea, va săvârși jurământ mincinos, săvârșitorul unui asemenea jurământ se va pedepsì cu închisoare până la 2 ani, amendă până la 500 lei [2], și interdicțiunea pe timp mărginit. (C. p. 8, 27, 399; c. civ. 1208, 1213, 1219; pr. civ. 237—246; p. fr. 366).

Doctrină și Jurisprudență Română

INDEX

1. Unele din elementele constitutive ale delictului de sperjur, prevăzut de art. 293 c. p., sunt: 1) intențiunea frauduloasă, adică că persoana care a prestat jurământul aveà cunoștință de faptul pentru care i s'a deferit jurământul și cu toate acestea l'a săvârșit cu intențiune de a aduce prejudiciu celui care l'a deferit; și 2) pentru ca cineva să fie condamnat ca sperjur, trebue să se constate că faptul, asupra căruia i s'a deferit jurământul și l'a săvârșit, erà personal lui. (Cas.

[1] Pedeapsa prescrisă de vechiul art. 293 era numai degradațiunea civilă.

[2] Acești lei nu pot fi decât lei-noi, conform sistemului zecimal momentar în timpul căruia s'a adăogat, la vechiul art. 293 și această pedeapsă a amenzii.

II, 269 din 10 Iunie, '81, B. p. 534).

2. — După dispoziţiunea art. 1213 c. civ., privitor la jurământul decisoriu, când o parte a jurat, cealaltă nu mai este primită a probà falsitatea jurământului. Din acest principiu, consecinţă a caracterului contractual şi transacţional al jurământului decisoriu, resultă că cel ce nu este admis a probà falsitatea jurământului nu este admis nici acţiune în despăgubire a intentà din cauza falsităţii acelui jurământ. Dacă, după art. 293 c. p., săvârşirea jurământului decisoriu mincinos atrage penalitatea aplicabilă după iniţiativa şi stăruinţa representantului acţiunei publice represive care nu este contractant în privire către jurământul deferit şi este dator să urmărească represiunea faptelor criminale în raportul lor general cu interesul ordinei publice, de aci nu resultă însă că persoana ce a contractat cu partea adversă şi, adresându-se la manifestaţiunea conştiinţei sale, deferindu-i jurământ, s'a mulţumit cu rezultatele acelei manifestaţiuni, obligându-se a se supune consecinţelor ei, fie ea falsă sau adevărată, poate, după săvârşirea jurământului, probând falsitatea lui, să revie asupra transacţiunei şi asupra pretenţiunilor sale şi să ceară despăgubiri sub pretext de dol sau de delict, pe cât timp acel dol sau delict erà prevăzut ca posibil şi pe cât timp i-a deferit jurământul, a primit a se supune riscului şi nu mai poate anulà transacţiunea. (Cas. II, 189 din 25 Apr. 72, B. p. 121).

3. — Jurământul săvârşit de una din părţi asupra unor fapte civile, a căror existenţă nu poate fi probată de cât conform art. 1191 c. civ., nu poate aveà caracterul unui jurământ fals şi nu se poate urmărì pe cale criminală decât în cas când s'ar produce, conform art. 1197 c. civ., o probă scrisă sau cel puţin un început de probă scrisă asupra faptului negat de partea care a jurat. Căci, deşi faptele criminale pot fi probate şi prin deposiţiuni de martori, nu se poate însă urmà tot astfel şi în privinţa faptelor civile a căror existenţă, după legea civilă, nu poate fi constatată decât prin producerea unui act scris. In adevăr, în privinţa acestor fapte, legea determinând modul cum ele au a fi probate, chiar şi sub imperiul legei de procedură criminală, trebue a fi observate de judecătorii criminali, de oare ce faptele pedepsite de legea penală, fiind o consecinţă a faptelor civile, proba celor d'întâi este subordonată celor din urmă. (Cas. II, 97 din 18 Febr. 77, B. p. 82).

4. — Din dispoziţiunile art. 1213 c. civ. rezultă că partea care a deferit un jurământ nu mai poate cere daune-interese cauzate din falsitatea jurământului, şi prin urmare, o asemenea cerere nu o mai poate face nici chiar cu ocazia urmărirei corecţionale pentru jurământul mincinos ce ministerul public ar intenta celui ce a săvârşit acel jurământ. Dacă partea care a propus jurământul a figurat

ca parte civilă în procesul penal şi a făcut să fie ascultaţi martorii propuşi de ea spre a dovedì falsitatea jurământului, aceasta nu viciază în nimic judecata, de oarece procurorul a aderat tacit la acea producere de martori şi judecătorii au respins pretenţiunea de daune interese a părţii civile, condamnând pe inculpat numai la pedeapsa prevăzută de art. 293 c. p. (Cas. II, 381 din 11 Nov. 77, B. p. 403).

5. — Din dispoziţiunile art. 1213 c. civ. rezultă că partea care a deferit un jurământ nu mai poate cere daune-interese cauzate din falsitatea jurământului, chiar cu ocaziunea urmăririi corecţionale ce ministerul public ar intenta, în puterea dreptului ce are prin art. 293 c. p., celui ce a săvârşit un jurământ mincinos; iar nu că cu ocaziunea cercetărei unei asemenea acţiuni intentată de ministerul public, partea cealaltă n'ar putea procura în sprijinul acţiunei publice dovezi spre constatarea falsităţii jurământului. (Cas. II, 451 din 13 Dec. 78, B. p. 412).

6. — După art. 1213 c. civ., partea care a deferit jurământul decisoriu în cursul cercetărei unui proces civil nu are dreptul de a urmări pe cel care a prestat jurământul spre a proba falsitatea lui; de unde rezultă că acţiunea civilă de despăgubiri este stinsă cu desăvârşire în cât partea civilă ne mai având interes nici nu poate figura în cursul acţiunei penale. In ceeace priveşte urmărirea sperjurului pe cale penală, aceasta fiind numai în interesul ordinei publice, acţiunea de urmărire aparţine esclusiv ministerului public. (Cas. II, 192 din 19 Mai 80, B. p. 168).

7. — Săvârşeşte un jurământ mincinos cel ce jură că i se datoreşte o sumă de bani, pe când el în realitate dedese o chitanţă prin care declară că nu mai are să primească nimic, de şi susţine că atunci când a iscălit acea chitanţă de desfacere a crezut că iscăleşte o chitanţă de datorie, de oarece art. 1191 c. civ. oprind a se dovedì cu martori contra conţinutului unui act, urmează neapărat că acea chitanţă de desfacere totală trebue să fie privită ca fiind dată de numitul cu ştiinţă de conţinutul ei, şi prin urmare jurământul săvârşit de el că are să mai primească o sumă de bani, pe când prin acea chitanţă declară că nu mai are să primească nimic. este un jurământ mincinos, şi dar cade sub prevederile art. 293 c. p. (Cas. II, 487 din 19 Nov. 90, B. p. 1343).

8. — Există delictul de sperjur de câteori partea nu a dobândit câştig de causă de cât în virtutea jurământului ce a prestat şi care mai în urmă s'a dovedit a fi mincinos. (Cas. II, 5 din 2 Ian. 89, B. p. 65).

9. Instanţele de fond sunt suverane în apreciarea elementelor de convincţiune a jurământului fals. (Cas. II, 5 din 2 Ian., 89, B, p. 65).

10. Penalitatea prescrisă de art. 293 e nepotrivită cu faptul infamant şi mult mai nemerit

dispusese vechiul legiuitor când pusese ca pedeapsă degradaţiunea civică, întocmai cum este în legiuirea franceză la art. 366.

Dreptul de a pune în urmărire pe sperjuri nu poate să-l aibă partea care a deferit jurământul. In asemenea caz, nu poate fi vorba de parte civilă, căci cine a deferit jurământ renunţă la orice şi se deveseşte de orice interes.

Doctrina şi jurisprudenţa sunt constante în această privinţă. Urmărirea dar, a unui atare delict aparţine în toată plenitudinea ministerului public. Jurământul prestat însă nu poate lua caracterul unui jurământ fals, şi nici să devină pasibil de urmărire penală, decât numai când s'a produs o probă scrisă sau un început de probă scrisă a faptului tăgăduit prin jurământ, când legea civilă supune asemenea fapte la o asemenea probă.

Delictele pedepsite de legea penală fiind o consecinţă a faptelor civile şi dovezile celor d'intâi trebuesc să fie subordonate regulelor celor din urmă. (P. Borş, *Curierul Judiciar*, No. 13/95. p. 97).

11.—Jurământul săvârşit de una din părţi asupra unor fapte civile a căror existenţă nu poate fi probată decât conform art. 1191 din codul civil, nu poate avea caracterul unui jurământ fals şi nu se poate urmări pe cale penală decât în caz când s'ar produce, conform art. 1197 din acelaşi cod, o probă scrisă sau cel puţin un început de probă scrisă asupra faptului negat de partea care a jurat; căci, deşi faptele în materie penală se pot proba cu martori, nu se poate urma tot astfel şi in privinţa faptelor civile, a căror existenţă după legea civilă nu poate fi constatată decât prin producerea unui act scris. (Cas. II, 128/96. B. p. 537).

12. — Pentru dovedirea, în penal, a prestărei unui jurământ mincinos se poate aduce şi copia unui act, nu numai actul original, mai ales când existenţa acelui act nu este tăgăduită. (Cas. II, 709/99, Bul. pag. 1080).

13. — Prestarea unui jurământ fals poate fi urmărită de Ministerul public pe cale penală şi este pedepsită conform art. 293 din cod. penal. (Cas. II, 709/99, *B.* p. 1080).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Art 366 (293 rom.) se aplică atât în caz de jurământ fals-supletoriu, cât şi în caz de jurământ fals decizoriu. Blanche, V, 402; Garraud, V, 25 sau ed. II, V, 2038.

2. — Jurământul prestat nu poate lua caracterul unui jurământ fals decât atunci când există o probă scrisă, sau un început de probă scrisă, despre faptul tăgăduit prin jurământ. Dalloz, 1847, I, p. 375.

3. — Intr'o urmărire pentru mărturie mincinoasă, proba testimonială nu este admisă, când jurământul a fost prestat înaintea judecătorului civil pentru

o sumă, sau un rest din sumă superioară celei de 150 lei. Dalloz, 1852, 5, 504 şi 1878, I, p. 442.

4. — Jurământul decizoriu este o tranzacţiune, aşa că partea care a perdut procesul civil nu poate sub nici un titlu şi la nici o jurisdicţiune, să ceară daune interese, oricare ar fi prejudiciu cauzat, din cauza acelui jurământ fals. Garraud, V, 24 sau ed. II. V, 2037; Colmet de Santerre, V, 339; Laurent, XX, 275.

5.—Chestiunea dacă aceeaşi soluţie este admisă pentru jurământul supletoriu, este controversată.

Unii autori admit că nimic nu s'ar opune la exerciţiul unei acţiuni civile, dând ca argument că acest jurământ cerut de judecător pentru a'i complecta convingerea, nu'l leagă întru nimic; că el poate fi combătut de partea adversă fie la prima instanţă, fie în apel, şi că nu constitue nici un fel de tranzacţie. Blanche, V, 407; Bonnier, 443; Colmet de Santerre, V, 345 bis.

§ II

Calomnii, injurii, revelaţiune de secrete

Art. 294. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Este culpabil de calomnie acela care, prin cuvinte rostite în public, prin strigări, prin vreun act autentic sau public, prin scrieri, prin imprimate, prin desemne, prin gravuri, prin embleme vândute sau expuse spre vânzare, distribuite sau afipte în public, va prepune asupra unui individ fapte care, de ar fi adevărate, ar supune pe prepusul la pedepse, sau măcar la ura ori dispreţul cetăţenilor.

Calomnia în contra funcţionarilor publici, sau contra corpurilor depositare, sau agenţi ai autorităţii publice, sau contra oricărui alt corp constituit. va fi urmărită şi pedepsită întocmai ca şi calomnia contra particularilor, cu distincţiunea stabilită mai

[1]) Art. 294 vechiu: «Va fi culpabil de delictul de calomnie acela care, sau în locuri, ori adunări publice, sau în vre un act autentic şi public, sau în vre-o scriere tipărită ori nu, care însă se va fi afişat, se va fi vândut, ori se va fi împărţit, va propune asupra cuiva fapte care, de ar fi adevărate. ar supune pe prepusul la pedepse criminale, ori corecţionale, sau măcar la dispreţuirea şi la ura cetăţenilor».

la vale. (C. p. 295—300; const. 24; p. fr. din 1810 art. 367).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.— Circumstanţa că un delict s'a comis prin o scriere tipărită, nu este de ajuns pentru a-l transformà în delict de presă; căci dacă legiuitorul a voit a da o garanţie mai mult presei, deferind juraţilor judecata tutulor infracţiunilor la legea penală comise pe calea presei, nu se poate presupune că el a voit a ridicà cetăţenilor o altă garanţie, aceea a respectului onoarei şi vieţei lor private în contra calomniei. Dacă delictul de calomnie, numai pentru că s'ar fi comis prin o scriere tipărită, ar trebui să schimbe jurisdicţiunea şi să meargă înaintea juraţilor, toate garanţiile date cetăţenilor, prin art. 295 c. p., în privinţa dovedirei imputărilor calomnioase, ar deveni iluzorii, şi oricât de criticate pot fi de doctrină dispoziţiunile restrictive ale acestui articol. abrogarea lor nu se poate susţine prin deducţiune. (Cas. II, 25 din 4 Februarie 69, B. p. 44).

2.—Din expresiunile art. 24 din constituţiune că toţi sunt liberi de a comunicà şi publicà ideile şi opiniunile lor prin graiu, prin scris şi prin presă, şi că delictele de presă trebue judecate de juraţi, rezultă în mod evident că delictele de presă sunt toate acele infracţiuni pedepsite de codul penal pe care cineva, când voeşte a-şi comunicà şi publicà ideile, le comite prin canalul presei, adică nu prin graiu sau prin scris, ci prin imprimate, fără distincţiune dacă acele imprimate sunt periodice sau nu, prin urmare chiar foi volante. Aşa dar, delictul de calomnie, comis prin foi volante imprimate, este un delict de presă şi ca atare de competinţa Curţii cu juraţi. (Cas. II, 294 din 20 Aug. 69, B. p. 208).

3. — Faptul de a calomnia

pe cineva prin reclamaţiuni adresate tribunalului corecţional constitue delictul prevăzut de art. 298 c. p., iar nu cel prevăzut de art. 294 c. p. (Cas. II, 9 din 14 Ian. 75 nepublicată).

4. — Deşi în codul penal, în dispoziţiunile sale privitoare la delictul de calomnie, nu se dispune expres că renunţarea la acţiunea privată în materie de calomnie opreşte acţiunea publică, dar pentru a există delictul de calomnie trebue neapărat mai întâi să fie un calomniat. Şi nici nu se poate concepe acest delict în alt mod, căci nimeni nu poate pretinde a şti mai bine dacă faptele alegate contra cuiva sunt adevărate sau calomnioase decât chiar acela contra căruia s'au alegat. Aşa dar, dacă cel calomniat nu a reclamat nu poate fi delict de calomnie, şi prin urmare nu poate fi chestiune de regula pusă în art. 9 pr. p., după care acţiunea privată nu poate oprì nici suspendà exerciţiul acţiunei publice afară de cazurile unde legea dispune expres din contra, regulă care 'şi are aplicaţiunea sa chiar şi în materie de calomnie îndată ce delictul a luat naştere, adică îndată ce a fost plângere în calomnie, atunci renunţarea la acţiunea privată nu mai poate oprì acţiunea publică. (Cas., secţ.-un., 17 din 30 Oct. 69, B. p. 286).

5. — Dacă intr'un proces de calomnie prin presă, comisiunea juraţilor nu a acordat despăgubiri civile părţii reclamante, această circumstanţă nu face ca responsabilitatea penală să dispară, în ceeace priveşte comiterea delictului, când, asupra chestiunei pusă în această privinţă, comisiunea juraţilor s'a pronunţat în mod afirmativ; căci din art. 294 c. p. nu reese că pentru a fi delict de calomnie trebue să existe neapărat şi prejudiciu material. (Cas. II, 52 din 19 Ian. 90, B. p. 105).

6. — Se face o greşită aplicaţiune a art. 294 c. p. când se condamnă cineva în virtutea acestui articol fără să se constate şi elementele constitutive ale delictului de care inculpatul este răspunzător. (Cas. II, 105 din 5 Mart. 76, B. p. 125).

7. — In materie de calomnie adusă prin presă guvernului, acţiunea publică nu se poate pune în mişcare şi instanţele de represiune nu pot pronunţa pedeapsa contra calomniatorului decât în urma cererei şi stăruinţei guvernului care se pretinde calomniat. Iar dacă s'a pus în mişcare acţiunea publică după cererea ministrului calomnit, care în urmă s'a dezistat, această dezistare stinge acţiunea publică. (Cas II. 184 din 14 Mai 80, B. p. 164).

8. —Afară de oarecare excepţiuni, cum sunt: delictele de adulter, de răpire de minori şi altele, unde acţiunea publică nu poate fi pusă în mişcare decât după cererea şi stăruinţa părţii vătămate, toate celelalte delicte, interesând ordinea publică, ministerul public are dreptul de a pornì acţiunea şi a chema la răspundere pe deliquenţi. Or, delictul de calomnie, neintrând în excepţiunile

sus enunțate, nu se poate privì altfel decât ca un delict public, și astfel, chiar dacă nu există cerere din partea calomniatului, ministerul public are dreptul a pornì acțiune contra calomniatorilor. (Cas. II, 264 din 5 Iun. 81, B. p. 519).

9.—Elementele delictului de calomnie, prevăzut de art. 294 cod. penal, sunt: 1º o denuntare făcută contra unei persoane în scris sau niște cuvinte rostite în public, prin care va imputa acelei persoane fapte care, dacă ar fi adevărate, ar expune-o la pedeapsă sau măcar la ura și dispretul cetățenilor: 2º) intențiunea culpabilă. (Cas. II, 386 din 24 Aug. 84 Bul. pag. 657).

10.—Comite delictul prevăzut de art. 294 c. p. cel care, prin o petițiune adresată Ministrului de Interne, atribue unei femei că nu erà soția legitimă a cutărui decedat, și ca atare nu avea dreptul să se folosească de pensia numitului, adăogând că ea a încercat să fabrice acte false, pentru a obține pensia pretinsului său soț, înșelând cu modul acesta pe Stat. In adevăr, aceste fapte, dacă ar fi fost adevărate, erau de natură a'i atinge onoarea sau a'i atrage cel puțin ura și dispretul cetățenilor. Cas. II, 79 din 12 Febr. 85. (B. p. 137).

11.—Acțiunea în calomnie, în principiu, este o acțiune personală, și ca atare nu se poate pornì decât după plângerea părții lezate care singură este judecătorul ofensei ce i se aduce. Dacă dar reclamantul se desistă dela acțiunea sa și alte probe nu există în greutatea inculpatului, judecata, după dispozițiunile art. 207 pr. p., urmează a'l apăra. (Craiova. If, 926 din 5 Oct. 89).

12.—Este culpabil de calomnie acela care, în localul primăriei, adresează cuiva cuvintele «cațaonule, ai mâncat 2000 de galbeni lui X și averea cutăruia, și ceasornicul dela brâu este furat tot dela X», întrucât aceste cuvinte sunt adresate într'un local public, și au de obiect fapte determinate de furt care, dacă ar fi adevărate, ar supune pe cel căruia s'au adresat aceste cuvinte la o pedeapsă corecțională. (Cas. II. 222 din 30 Apr. 90, B. p. 574).

13. — Prevenitul pentru un delict de injurie al cărui element constitutiv este simpla expresiune ocărătoare, neînsoțită de imputarea vreunui fapt anume determinat, nu poate fi admis să se apere, probând adevărul faptelor imputate după distincțiunile art. 295 din c. penal, căci legea a voit să oprească și să pedepsească chiar întrebuințarea expresiunilor ocărătoare, independent de ori ce altă considerațiune. (Cas. II, 25/91, B. p. 77).

14.—In materie de calomnie adusă unui particular, acțiunea publică nu poate fi pusă în mișcare fără o plângere din partea calomniatului.

De și delictul de calomnie nu poate fi declarat stins prin retragerea plângerei formulată de către partea vătămată, cu toate acestea, prin dezistare, elementele lui, adică intențiunea calomnioasă a agentului și

denaturarea adevărului sunt înlăturate, de oarece prin această dezistare, partea ce se pretinde vătămată, recunoaşte implicit temeinicia imputărilor aduse. (C. Galaţi II, 10/95. «Dreptul», 69/95 pag. 571).

15.—In delictul de calomnie prin presă, delict prevăzut şi pedepsit de art. 294 din codul penal, urmează ca cestiunea pusă juraţilor să coprindă, pe lângă elementele materiale sau exterioare arătate în citatul articol, şi întrebarea asupra elementelor morale sau interne ale acestui delict, adică asupra ştiinţei agentului cum că faptele imputate nu erau adevărate şi că dânsul a avut intenţiunea de a aduce vătămare pacientului. Aşa dar, când prin cestiunea pusă juraţilor, aceştia n'au fost întrebaţi, osebit de faptul material şi asupra relei credinţe şi a intenţiunei culpabile a delicuentului, cestiunea este pusă în mod greşit şi aceasta atrage nulitatea deciziunei pronunţate. (Cas. II, 117 95, B. p. 221).

16.—Imputarea în persoana cuiva, pe nedrept, prin foi volante tipărite, adresate autorităţilor şi la diferite persoane, a unor fapte necorecte şi nedemne, constitue un delict de presă, care, după art. 105 din Constituţiune, este de competinţa Curţii cu juraţi de a-l judecà. (Cas. II, 226/96, B. p. 761).

17.—Delictele de presă pot fi deferite Curţii cu juraţi sau prin ordonanţa judecătorului de instrucţie, ori d'adreptul de către partea vătămată. (Cas. II, 226 din 1896, B. p. 761).

18.—In delictul de calomnie prin presă, când cestiunea pusă juraţilor coprindeà, afară de celelalte elemente, şi întrebarea dacă prevenitul a comis faptul cu rea credinţă, aceasta implică cu certitudine elementul bunei sale ştiinţe cum că cele imputate nu erau adevărate. (Cas. II, 249 96, B. p. 776).

19.—In materie de calomnie prin presă, expresiunea dacă este culpabil, conţine toate elementele cari constituesc culpabilitatea prevenitului, fără a mai fi trebuinţă a se mai pune juraţilor cestiunea dacă prevenitul a comis faptul cu voinţă. (Cas. s. II, 285 96, B. p. 857).

20. — Responsabilitatèa penală este suficient constatată şi stabilită pentru toate infracţiunile penale de competinţa Curţii cu juraţi prin întrebarea cutare este culpabil», şi nu este nevoie ca, pe lângă expresiunea culpabil să se adaoge şi expresiunea cu voinţă spre a i se puteà imputà faptul comis, afară numai la crimele de omucidere.

Astfel, pentru delictul de calomnie prin presă, nu este trebuinţă a se pune în cestiune şi ştiinţa inculpatului, fiindcă este coprinsă în întrebarea este culpabil?» şi nu este cerută de lege ca un element deosebit. (Cas. II, 183/97, B. p. 500).

21. Odată ce acţiunea publică pentru calomnie a fost deschisă după cererea părţei vătămate, simpla presumpţiune de renunţare din partea reclamantului, dedusă din faptul ne-

presentărei sale în instanţă, nu poate închide acţiunea publică, întru cât nici un text de lege nu acordă reclamantului în materie de calomnie, un asemenea drept. (Cas. II, 202/97. B. p. 577).

22. — Constitue delictul de calomnie faptul de a propune prin cuvinte rostite în public, prin strigări, etc. asupra unei persoane, fapte cari, de ar fi adevărate, ar supune pe prepus la pedeapsă sau cel puţin la ura şi dispreţul cetăţenilor.

Faptul însă de a spune, fie chiar în public, că procurorul tribunalului este «hoţ» şi că sunt acte compromiţătoare în contra sa nu constitue o calomnie. întru cât nu se impută părţei vătămate vre o faptă determinată, ci constitue pur şi simplu o insultă. (Cas. II, 592/97 B. p. 1237).

23.—Este culpabil de delictul de calomnie acela care, prin cuvinte rostite în public, prin strigări, etc. va propune fapte cari, de ar fi adevărate, ar supune pe prepus la pedeapsă sau cel puţin la ura sau dispreţul cetăţenilor.

Când însă prin cuvintele rostite în public nu se aduce părţei vătămate nici o imputare pentru veri o faptă determinată, faptă care de s'ar adeveri ar expune-o la pedeapsă sau cel puţin la ura şi dispreţul cetăţenilor, ci numai nişte acuzaţiuni vagi, cum ar fi de pildă cuvintele rostite la adresa unui funcţionar public că este hoţ» şi că are acte compromiţătoare contra lui», asemenea cuvinte nu constitue pur şi simplu de cât o insultă prevăzută şi pedepsită de art. 300 din codul penal. (Cas. secţ. unite, 15 98. B. p. 1251).

24. —In delictul de calomnie prin presă, când cestiunea pusă juraţilor coprinde dacă, prin inserţiunea din ziar, se articulează procedări necorecte şi moralitate îndoelnică la adresa unei persoane, expunând'o la ura şi dispreţul cetăţenilor această cestiune este bine pusă, căci conţine elementele constitutive ale delictului de calomnie prevăzut de art. 294 din codul penal. (Cas. II. 341 din 1898, B. p. 784).

25. — Faptul de a spune că un funcţionar dela bălţile Statului face contrabandă introducând mărfuri în ţară fără a plăti taxele, constitue o calomnie, iar nu o simplă injurie şi este de competinţa tribunalului a-l judecă. (Cas. II, Dec. 638/98, B. p. 1193).

26. — Responsabilitatea penală este suficient constatată şi stabilită pentru toate infracţiunile penale de competinţa Curţii cu juraţi, prin întrebarea: cutare este culpabil , şi nu este nevoe ca, pe lângă expresiunea culpabil , să se adauge şi expresiunea cu voinţă», spre a i se putea imputà faptul comis, afară numai la crima de omucidere prin imprudenţă, la care este în două feluri, adică «cu voinţă şi «fără voinţă .

Astfel, pentru delictul de calomnie prin presă, nu este trebuinţă a se pune în cestiune şi ştiinţa inculpatului, fiindcă este coprinsă în întrebarea; «este culpabil» şi nu este cerută de

lege ca un element deosebit. (Cas. II, 19/99, B. p. 45).

27. — Dacă în urma condamnărei în contumacie a unui inculpat pentru delictul de calomnie prin presă, adevăratul autor vine în urmă şi se declară, şi judecat contradictoriu, este condamnat la o pedeapsă ce nu depăşeşte limitele articolului 294 din cod. pen., dânsul nu poate face un motiv de casare din faptul că ar fi fost condamnat la o pedeapsă mai mare decât cea dată în contumacie. (Cas. II, 19/99, B. pag. 45).

28. Pentru ca delictul de calomnie să existe, se cere ca element esenţial ca delicuentul să impute părţei lezate o faptă anume determinată, care să o expună pe aceasta la o pedeapsă sau cel puţin la ura şi dispreţul cetăţenilor.

Astfel, expresiunile ocărătoare adresate unei persoane, fără însă a i se imputà o faptă determinată, nu constitue delictul de calomnie ci acela de simplă insultă, de competinţa judecătorului de ocol a-l judecà. (Cas. II, 319 din 1899, B p. 566).

29.—In delictul de calomnie cestiunea de a se şti dacă cuvintele ofensătoare au fost sau nu aduse în public, este o constatare de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond. (Cas. s. II, 85/900, B. p. 196).

30.—In materie de delict de presă, recursul se face, ca în materie criminală, fără plată de taxă de timbru şi se judècă de Curtea de casaţie fără ca recurentul să se constitue prisonier, dacă este condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, întru cât în asemenea materie nu există arest preventiv. (Cas. II, 586/900, B. p. 895).

31. — Calomnia consistă în imputarea unui fapt positiv, de natură a expune pe cel cărui se impută la o pedeapsă sau la dispreţul cetăţenilor. Şi este indiferent dacă faptele imputate sunt pronunţate în mod direct sau în urma unei altercaţii, destul numai că aceste fapte n'au fost doveditè. (Cas. s. II, 934/900, B. p. 1357 şi *Curierul Judiciar*, No 9/901, p. 67).

32. — Când printr'un ziar se aduce cuiva imputarea ca este trădător al cauzei naţionale, că a întins o mână de ajutor duşmanilor neamului românesc, aceste expresii nu constitue delictul de calomnie, de oarece, nu se aduce persoanei învinuite vre-o imputare pentru o faptă determinată. (Cas. II, 338/901, B. p. 706 şi *Curierul Judiciar*, No. 69/901, p. 577).

33. — Imputaţiunile calomnioase consemnate în scrieri, cari nu sunt acte autentice şi publice, se judecă de judecătorii locului unde s'a petrecut faptul, s'au de judecători locului unde scrierea s'a vândut sau s'a distribuit; că dacă vinderea sau distribuirea s'a făcut în mai multe localităţi fie simultaneu fie succesiv, delictul de calomnie se consumă în toate aceste localităţi, şi prin urmare în toate acestea poate fi urmărit. (Cas. II, 301/903, B. p. 432).

34. — Faptul de a fi extras sau copiat imputările neadevărate din altă scriere tipărită, nu poate fi invocat ca apărare

pentru a stabili buna credinţă a celui urmărit, aşa că, dacă instanţa de fond va ţine seamă de această împrejurare, nu se poate face un motiv de casare, bazat pe violarea art. 294 c. penal (Cas. II, 703/903, Bul. pag. 879).

35. — Elementul esenţial al delictului de calomnie este ca cuvintele rostite în public să conţină denunţarea unor fapte mincinoase făcută cu intenţie de a vătăma; legea însă nu cere ca denunţarea să fie scrisă pentru ca denunţătorul să fie culpabil penaliceşte;

Astfel afirmarea într'un local public, în prezenţa mai multor oameni că cutare persoană este autorul intelectual al unei crime de punere de foc, constitue delictul de calomnie. (Cas. II, 1035/903, B. p. 1153.

36. — Articularea în potriva unei persoane a unor fapte anume determinate, cari de ar fi adevărate ar expune pe acea persoană la ura şi dispreţul cetăţenilor, constitue delictul de calomnie prevăzut de art. 294 codul penal, şi intră în competinţa tribunalului a'l judeca. (Cas. II, 338/904, B. p. 474).

37.—Prin cuvintele adresate unei persoane, cum că a înşelat persoanele cărora le-a vândut nişte terenuri, imputând acelei persoane un fapt determinat, care dacă ar fi adevărat ar supune pe acesta la o pedeapsă corecţională, asemenea cuvinte constitue delictul de calomnie în toate elementele lui. (Cas. II, 1477/904. B. p. 1849).

38.—Faptul de a adresa unei persoane ce depunea ca martor într'un proces, în şedinţă publică, cuvintele că acesta în calitate de secretar al judecătorului sindic, i-ar fi pretins inculpatului o sumă de bani pentru lichidarea falimentului inculpatului, constitue delictul de calomnie prevăzut şi pedepsit de art. 294 şi 297 cod. penal. (Cas. II, 460/905, B. p. 616).

39.—In delictul de calomnie lipsa elementului relei credinţe, adică a intenţiunei de a vătăma face ca aplicarea legei să nu fie justificată.

Spontanietatea nu este un element constitutiv al delictului de calomnie şi deci existenţa acestui element nu motivează aplicarea art. 294 şi 297 cod. penal. (Cas. II, 1105/906. Bul. pag. 943).

40. — Pentru delictul de calomnie prin presă nu este trebuinţă a se pune o chestiune separată pentru ştiinţa inculpatului asupra celor publicate, fiindcă ştiinţa, privind elementul moral, este coprinsă în întrebarea «este culpabil». De altfel, art. 294 nu prevede în mod special ştiinţa ca element deosebit al delictului; şi a cere constatarea că inculpatul a avut ştiinţa că faptele propuse sunt neadevărate, este a adăugă un element necerut de lege. (Cas. II, dec. 1414 din 17 Iunie 1908. B. p. 1157, dată după divergenţă).

41.—Când este vorba de un fapt anume determinat, ce s'a imputat unei persoane, acest fapt cade sub prevederile art. 294 cod. penal, şi este de competinţa tribunalului de a fi judecat, întrucât judecarea lui nu

a fost dată în competința judecătoriilor prin nici un text din legea judecătoriilor din 1896. și nici a legei noi din 1908. (Cas. II, dec. 1752 din 31 Iulie 1908, B. p. 1342).

42. — Prin cuvântul individ din art. 294 cod. penal are a se înțelege nu numai persoanele fizice, ci și persoanele morale și societățile, căci și acestea pot fi calomniate. (Cas. II, 2566 din 19 Noembrie 1908, B. p. 1920).

43.—Faptul de a trimite cuiva la domiciliul său o carte postală deshisă, fie ea recomandată sau nu, prin care imputa acelei persoane fapte cari sunt de natură a supune pe acea persoană la o pedeapsă sau la ură și disprețul cetățenilor, nu constitue o calomnie, întrucât lipsește elementul publicității.

De asemenea, faptul de a trimite cuiva o carte postală injurioasă nu poate fi pedepsit nici ca simplă insultă, pentru că în sistemul legislațiuni noastre. injuriile scrise nu sunt pedepsite, ci numai cele rostite prin graiu.

Dacă însă cartea postală care coprinde fapte calomnioase ar fi adresată destinatarului într'un stabiliment public, cum ar fi o cafenea, în care destinatarul ar merge obijnuit, în asemenea caz există elementul publicității. (D. Alexandresco, «Dreptul», No. 1 909, pag. 7).

44. — In cazul când este vorba de o denunțare calomnioasă făcută în contra unui funcționar public, ministerul public este ținut, pentru prestigiul autorității ce reprezintă funcționarul calomniat, ca din oficiu să urmărească pe autorul denunțărei calomnioase, fără a mai aștepta ca funcționarul calomniat să'i adreseze vre-o plângere. (Cas. II, 996/910).

Tot asupra articolului 294 c. c. a se mai vedea: Trib. Gorj, sentința No. 1897 901 în *Curierul Judiciar*, No. 81/901, p. 680; Trib. Fălciu, sentința din 24 Noembrie 1906 în *Curierul Judiciar*, No. 3/907, p. 20 și Judecătoria Ocol. Urlați-Prahova, No. 125 902 în *Curierul Judiciar*, No. 20/902, p. 175).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

Art. 367 până la 372 inclusiv, corespunzătoarea articolelor noastre 294, 295, 296 și 297 prevăzând delictul de calomnie au fost abrogate prin legea presei dela 17 Mai 1819 modificată prin legea din 25 Martie 1822.

Art. 295.—Se socotește mincinoasă orice imputare pentru care nu se înfățișează legiuita dovadă. Prin urmare, imputătorul nu poate fi primit a cere, spre a sa apărare, de a se dovedì imputarea sa de către alții, nici va puteà să se apere zicând că înscrisurile, piesele sau faptele doveditoare ale crimei

ori delictului imputatului sunt cunoscute, sau că imputarea, pentru care imputătorul se află tras în judecată, s'a copiat ori s'a scos din scrieri străine sau din alte scrieri tipărite. (C. p. 294, 296, 297; p. fr. din 1810 art. 368).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Modul probaţiunei delictului de calomnie prin presă în contra particularilor. In cazul când e vorba de imputarea adusă unui funcţionar public pentru un fapt relativ la funcţiunea sa, faptele imputate se pot proba după regula comună, adică prin toate mijloacele de probaţiune ce legea pune la dispoziţiunea părţilor. In cazul când imputarea se aduce unei persoane particulare, dreptul de probaţiune este limitat şi justiţia nu poate admite alte probe decât cele prevăzute de art. 296, al. I. (art. de P. Borş, *Curierul Judiciar* 34/94).

2. — Reaua credinţă, ca element constitutiv al delictului de calomnie, are a fi considerată ca fiind coprinsă în chestiunea principală asupra faptului dacă cutare este culpabil şi deci nu trebue să formeze obiectul unei chestiuni deosebite. Astfel comisiunea juraţilor răspunzând afirmativ la prima chestiune a culpabilităţei acuzatului pentru delictul de calomnie imputat, cuvintele: «este culpabil din verdict implică neapărat şi reaua credinţă. (Cas. s. Vacanţelor, 429/96, B. p. 1136).

3. — Modurile de probaţie în materie de calomnie prin presă fiind limitate, orice dovadă care nu rezultă dintr'o hotărîre judecătorească sau act autentic nu poate fi ţinută în seamă. (Cas. II, 170 902, B. p. 226).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa de sub art. 294

Art. 296. — *(Leg. 17 Febr. 74* [9]). Când fapta imputată asupra cuiva se va dovedì adevărată, imputătorul va fi apărat de orice pedeapsă.

Se va socotì ca dovadă legiuită numai aceea ce va rezulta dintr'o hotărîre de judecată, sau din orice alt act autentic, sau din vreun înscris cu scrierea şi cu subscrierea imputatului.

Când imputarea va aveà de obiect faptele unui funcţionar public, relative la atribuţiunile sale, atunci faptele imputate se pot proba după regula comună.

---

[9]) Vechiul art. 296 nu aveà ultimul aliniat.

Când, pentru faptele imputate unui funcţionar sau unui particular, se vor fi început urmăriri de către Ministerul public, sau când există un denunţător, urmărirea calomniei se va suspendà, dacă va cere imputătorul, până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate. (C. p. 295; pr. p. 8; p. fr. din 1810 art. 370).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—De şi prin constituţiune s'a deferit juraţilor judecarea delictelor comise prin presă, între care şi delictul de calomnie, prin aceasta nu s'a schimbat întru nimic nici natura faptului de calomnie, nici modul de probare adus de legea penală în privinţa imputărilor socotite calomnioase. Astfel fiind, prin art. 296 c. p. proba testimonială fiind oprită în ceea ce priveşte constatarea faptelor imputate unui particular şi permisă numai în cazul când imputarea are de obiect faptele unui funcţionar public relative la atribuţiunile sale, cu drept cuvânt Curtea cu juraţi refuză ascultarea martorilor pentru a a se dovedì de acusat realitatea faptelor imputate unui particular. (Cas. II, 95 din 16 Febr. 77, B. p. 78).

2. — In materie de calomnie adusă persoanelor private, după art. 296 c. p., proba testimonială este inadmisibilă. Astfel, face o justă aplicare a art. 296 instanţa care respinge cererea calomniatorului de-a dovedì cu martori cele alegate de el. (Cas. II, 130 din 10 Mart. 81, B. p. 264).

3. — După art. 296 c. p., în cas când pentru faptele imputate unei persoane se vor fi început urmăriri sau ar există un denunţător, urmărirea calomniei se suspendă, dacă va cere imputătorul până la resolvarea procesului relativ la faptele imputate. Din aceste prescripţiuni ale legii rezultă că spre a fi loc de a se suspendà judecarea acţiunei în calomnie trebue, pe lângă alte condiţiuni, una din următoarele două: 1. să existe un denunţător care să fi sesizat cu urmărirea faptelor imputate pe cei îndrituiţi cu urmărirea crimelor şi a delictelor; 2. să existe deja urmărire de către ministerul public contra autorilor faptelor

imputate. Dar regula suspendărei acţiunei în calomnie, conţinută în art. 296, este o excepţiune la principiele legii asupra judecării acţiunilor în calomnie, după care nu se admite nici suspendarea judecăţii nici posibilitatea probaţiunii imputărilor prin alte mijloace de cât cele limitativ prescrise de lege; de unde resultă că dacă legea a admis în unele cazuri suspendarea acţiunei în calomnie, prin aceasta nu a putut voi să deà calomniatorului putinţa ca, constituindu-se el insuşi denunţător al faptelor imputate, să obţină, prin singurul său fapt, suspendarea acţiunei în calomnie pentru care este urmărit, nici a putut admite putinţa suspendării acţiunei în calomnie în casul când acţiunea contra calomniaţilor pentru faptele imputate de calomniator s'ar aflà prescrisă. (Cas. II, 130 din 10 Mart. 81, B. p. 264).

4. Imprejurarea dacă faptul imputat este licit sau ilicit este indiferentă, întru cât adevărul acelui fapt este constant, şi acel adevăr este de ajuns pentru a esclude orice idee de calomnie şi a scutì pe inculpat de orice răspundere. Aşa dar, din momentul ce inculpatul stabileşte adevărul faptelor imputate, nu i se poate imputà că a comis o calomnie. (Cas. II, 50 din 27 Ian. 84, B. p. 79).

5.—Afară de dovezile ce resultă dintr'o hotărâre judecătorească, din un act autentic sau din un înscris cu scrierea şi subscrierea imputatului pentru constatarea veracităţii faptelor imputate, şi mai presus de toate aceste probe, este proba resultând din însă-şi mărturisirea imputatului a faptului ce i se impută. Această mărturisire poate resultà dintr'o scriere tipărită pe care imputatul ar recunnoaşte-o că emană dela el şi că este opera sa proprie. (Cas. II, 32 din 15 Ian. 90, B. p. 92).

6.—Pentru a se decide care este natura probelor ce se pot administrà întru stabilirea faptelor imputate unui preot, trebue prealabil a se cercetà dacă ministrul cultului este considerat ca un funcţionar public după starea organisărei noastre sociale. Or, religiunea de stat a fost proclamată de puterea noastră constituantă (art. 21 din constituţinne) ca un principiu de drept public determinându-se chiar forma sa confesională, aceea adică a religiunei ortodoxe a răsăritului. Această practică a religiunei creştine ortodoxe de către Statul român se manifestă între altele cu ocaziunea solemnităţilor religioase care preced sau însoţesc un eveniment politic sau sărbătoare naţională şi care sunt de natură a afirmà caracterul statului şi a întărì aşezământul său moral; din clădirea şi întreţinerea edificielor publice consacrate cultului religios; prin împrejurarea pedepsirei faptelor care împedică sau turbură liberul exerciţiu al acestul cult (art. 209—221 c. p.); din prestarea jurământului ce se impune funcţionarilor şi martorilor, şi în fine din numirea sau confirmarea de către

stat a miniştrilor cultului însărcinaţi cu un serviciu public religios, precum şi a retribuirei lor iarăşi de către stat sau comună. Şi de şi atribuţiunile şi căderile preotului ce este chemat a exercită ministerul sacerdotal sunt de o ordine spirituală, totuşi din împrejurările sus expuse trebue a-l consideră ca un funcţionar public. Prin urmare faptele imputate unor atari persoane pot fi probate după regulele de drept comun. (C. Buc. III, 5 Sept. 90, «Dreptul», 62 din 90).

7.—Judecarea acţiunii în urmărirea calomniei, nu poate fi suspendată decât în cazurile prevăzute de art. 296 din c. p. (Cas. II, 457/93, B. p. 900).

8. — In materie de calomnie odată ce acţiunea este deschisă de persoana lezată, judecătorul numai poate, cu dela sine putere, să ordone închiderea ei, întemeindu-se pe prezumpţiunea de renunţare din partea reclamantului dedusă din faptul neprentării sale în instanţă, întru cât nu există un text de lege care să permită aceasta. (Cas. II, 457/93, B. p. 900).

9. — In materie de calomnie prin presă nu se admite ca dovadă, pentru constatarea veracităţei faptelor imputate, decât aceea care rezultă dintr'o hotărîre judecătorească s'au din orice alt act autentic, ori din veri un înscris cu scrierea şi subscrierea imputatului.

Aceste moduri de probaţiune fiind limitate, orice altă dovadă este neadmisibilă, nici chiar înaintea Curţii cu juraţi. (Cas. II, 444/94, B. p. 887).

10. După art. 296 din codul penal, suspendarea unei acţiuni îndreptate în contra calomniatorului nu poate fi admisă de cât atunci numai când, pentru faptele imputate unui funcţionar s'au unui particular, se va fi început urmăriri de către ministerul public, sau când există denunţătorul şi cere suspendarea.

Aşa dar, când, după denunţarea adusă în persoana unui judecător, s'a ordonat o cercetare de către minister şi nu s'à găsit temeinică, nu mai poate fi vorba de suspendarea acţiunii de calomnie până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate, întrucât nu se prezintă, conform art. 296 din codul penal, o legiuită dovadă. (Cas. II, 347/94, Bulet. pag. 751).

11.— Asemănat art. 296, ultimul aliniat din codul penal, când e vorba de imputări aduse unui funcţionar, relative la atribuţiunile sale, faptele imputate se pot proba după dreptul comun. (Cas. II, 546/95, B. p. 1049).

12.—In materie de calomnie, săvârşită prin fapte şi vorbe proferate în public în persoana cuiva, atât constatarea proferării acelor vorbe cât şi combaterea prevenitului în sens că n'a proferat vorbele invocate ca calomnioase, se pot dovedi prin proba cu martori. (Cas. II, 588 95, B. p. 1158).

13. Advocaţii epitropiei, spitalului sf. Spiridon din Iaşi nu pot fi consideraţi ca funcţionari publici, de oarece acel spital, deşi este un aşezământ

de utilitate publică, el însă este o instituţie privată.

Aşa dar, în materie de calomnie prin presă în persoana unui asemenea advocat, Curtea cu juraţi cu drept cuvânt a respins ca neadmisibilă proba de drept comun (cum e proba cu martori) prevăzută de art. 296 penultimul aliniat, ce autorul calomniei oferea spre a dovedì faptele imputate. (Cas. II, 205/96, B. p. 750).

14. In delictul de calomnie, art. 296 din codul penal socoteşte ca dovadă legiuită pentru ca imputătorul să fie apărat de orice pedeapsă pentru fapta imputată cuiva, aceea ce va rezulta dintr'o hotărâre judecătorească sau din orice act autentic, sau din veri un înscris cu scrierea şi subscrierea imputatului. (Cas. II, 577/98, Bul. pag. 1100).

15.—Dovada faptelor imputate, trebue a se face în conformitate cu dispoziţiunile art. 296 cod. penal.

Astfel dar, dacă tribunalul prin considerente zică că achită nu pe motiv că faptul imputat n'are fiinţă ci, pe motiv că lipsesc elementele delictului, şi dacă Curtea respinge apelul Ministerului public şi al părţei civile, adoptând motivele de fapt şi de drept din sentinţa tribunalului, aceste hotărâri judecătoreşti, pot servi ca dovadă că faptul imputat nu erà mincinos, ci adevărat.

Intenţiunea denunţătorului se poate trage din depoziţiuni de martori, sau din faptele şi circumstanţele cauzei. (C. B. I, 1405/902, «Dreptul», 79/902, pag. 642).

16.—Pentru existenţa delictului de calomnie, nu este suficient ca fapta imputată cuiva să fie neadevărată, trebue încă a se dovedì şi reaua intenţiune din partea aceluia care a făcut imputarea. (C. Jur. Ilfov, 15 Iunie 1902, Dreptul , 70/902. pag. 575).

Art. 297.—Acela care nu va sprijinì prepunerea sa cu dovadă legiuită, se va pedepsì ca calomniator după cum urmează:

Dacă fapta imputată va fi de natură a se pedepsì cu munca silnică pe toată viaţa sau pe timp mărginit, culpabilul se va pedepsì cu închisoarea de la 1 an şi jumătate până la 2 ani, şi cu amendă de la 50 până la 1250 lei.

In toate celelalte cazuri, osânda va fi închisoarea de la 1 lună până la 6 luni, şi amenda de la 25 până la 1000 lei. (C. p. 294, 399; p. fr. din 1810 art. 371).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Pentru ca să existe delictul de calomnie prevăzut de art. 294 şi pedepsit de al. 297 din codul penal, trebue să se dovedească că autorul calomniei, cu rea credinţă şi în scop de a face rău persoanei calomniate, i-a imputat, fie prin cuvinte rostite în public, fie prin strigări, fie prin acte autentice sau publice, fie prin scrieri, fie prin imprimate, fie prin embleme vândute, sau expuse spre vânzare, distribuite sau afipte în public, nişte fapte neadevărate, nişte fapte cari, de ar fi adevărate, ar supune pe cel calomniat la pedepse sau măcar la ura sau dispreţul cetăţenilor.

Astfel, nu comite un delict de calomnie directorul unui gimnaziu când adresează Ministrului de instrucţiune publică un raport în contra unui elev, întru cât un asemenea raport nu poate fi considerat ca un act public sau autentic, nefiind destinat publicităţii, ci destinat a fi cunoscut numai de Ministrul instrucţiunei publice.

2.—Pentru ca să esiste delictul de denunţare calomnioasă trebuie să se constate: 1) Că există o denunţare spontanee făcută, adică neprovocată de nimeni, făcută în mod regulat unei autorităţi superioare contra unei persoane care se află sub controlul, sub dependinţa sa, căci numai existând o astfel de denunţare să poate zice că delictul există şi că a fost consumat; 2) că faptul denunţat să fie fals; 3) că faptul fals să fie denunţat autorităţii superioare cu rea credinţă, ştiindu-se că este fals; 4) că această denunţare falsă să se fi făcut cu rea credinţă, cu intenţiune culpabilă pentru a cauza un rău, un prejudiţiu, aceluia căruia i se impută faptul; şi al 5) că această denunţare falsă să fi cauzat un prejudiţiu.

Astfel, cel ce se plânge că din cauza unui raport adresat de directorul unei şcoli, Ministerului instrucţiunei publice, fiul său a fost eliminat din toate şcolile din ţară pentru totdauna, fiind-că prin acel raport directorul arată că acel elev a scris într'un ziar articole în contra religiei, şcoalei şi sentimentului naţional, trebue să dovedească, pe lângă faptul constant al denunţărei şi al prejudiciului, că această denunţare s'a făcut în mod spontaneu de directorul şcoalei, că faptele denunţate, adică scrierea acelor articole în ziar, sunt false, şi să aceste fapte au fost denunţate de director cu rea credinţă şi cu intenţiunea culpabilă de a cauza un rău acelui elev ştiind că faptele sunt false.

Afară de aceasta, această denunţare nu poate fi considerată ca falsă dacă a intervenit o deciziune ministerială prin care pedepseşte pe elevul denunţat, fiindcă această deciziune aplicând o pedeapsă disciplinară şcolarului, consideră faptele ce i se impută de adevărate, şi din momentul ce această deciziune ministerială declară de adevărate faptele

denunţate, instanţele judecătoreşti nu mai pot cercetà despre exactitatea sau neexactitatea faptelor denunţate, căci aceste fapte având un caracter pur administrativ, numai instanţa superioară căreia i s'a denunţat aceste fapte poate cercetà despre exactitatea şi necesitatea lor, şi aceasta cu drept cuvânt pentru că numai această autoritate superioară, având la dispoziţiune toate documentele necesare pentru a verificà faptele denunţate se poate pronunţà în cunoştinţă de cauză, şi pronunţând; prin pedepsirea elevului. că faptele denunţate sunt adevărate. aceasta constitue lucru judecat şi leagă pe instanţele judecătoreşti. (Trib. Gorj, 1897/901, *Curierul Judiciar* No. 81/901, p. 680).

A se vedea şi Doctrina şi Jurisprudenţa română de sub art. 294.

Art. 298.—Acela care, cunoscând că acuzaţiunea sa este mincinoasă, face înaintea unei autorităţi publice, sau înaintea oficerului de poliţie judecătorească, o inscrisă denunciaţiune calomniatoare, prin care să acuze o persoană că ar fi comis o faptă supusă pedepsii, sau că ar fi călcat datoriile sale de funcţionar public, se va pedepsi cu inchisoarea de la 1 lună până la 1 an.

Se va puteà încă condamna şi la interdicţiune pe timp mărginit. (C. p. 27; p. fr. 5, 14, 15, 381; p. pr. § 133).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Pentrucа să existe delictul de denunţare calomnioasă nu este suficient ca să existe numai caracterele materiale ale delictului, adică o denunţare în formă regulată dată unei autorităţi oarecare, art. 298 c. p., ci trebue să existe şi elementele moralităţei sale, adică să fie recunoscută calomnioasă; şi ca să poată fi considerată calomnioasă trebue să reunească

două condiţiuni esenţiale, adică falsitatea faptelor imputate şi reaua credinţă a denunţătorului. Nu este dar suficient pentru a existà o denunţare calomnioasă ca să fie dovedită numai falsitatea faptelor denunţate, ci trebue să existe şi intenţiunea de a vătămà din partea denunţătorului. Şi în materie de denunţare, intenţiunea criminală nu consistă numai în voinţa de a aduce un prejudiciu persoanei denunţate, de oarece această voinţă este în totdauna legitimă când denunţătorul crede de bună credinţă că faptul denunţat există, legea însăşi îi face o datorie de a-l denunţà (art. 29 pr. p.). Trebue prin urmare ca voinţa de a aduce o vătămare prin denunţare să fie făcută cu ştiinţă că faptul denunţat este fals; tot delictul şi imoralitatea sa este în existenţa acestei intenţiuni de a vătămà ce a trebuit să animeze pe denunţător. (C. Iaşi, II, 492 din 7 Dec. 82, Dreptul» 24 din 83).

2. — Proba veritǎţii imputărilor este admisibilă în cazul prevăzut de art 298 c. p. (Cas. II, 255 din 25 Mai 84, Bulet. pag. 490).

3. — Denunţarea scrisă, prin care se acuză o persoană, cu intenţiune de a vătămà, că a călcat datoriile sale de funcţionar public, este prevăzută de art. 298 c. p. (Cas. 255 din 25 Mai 84, B. p. 490).

4.—Acţiunea publică, având de obiect pedepsirea faptelor care vatămă ordinea socială, aparţinând numai Ministerului public, nu poate fi pusă în mişcare de cât în casuri excepţionale, cum spre exemplu în baza art. 230 pr. p., când Camera de acuzare poate din oficiu să ordone oarecarì acte de urmărire, de instanţele judecătoreşti. Afară de cazurile excepţionale, o injoncţiune de această natură din partea unei autorităţi judecătoreşti făcută Ministerului public este un act nul, lipsit de verice valoare legală. Astfel, tribunalul, chemat a se pronunţà asupra unui delict de denunţare calomnioasă, nu se poate oprì în cursul judecării cauzei sub motiv ca mai înainte de a păşì la cercetarea culpabilităţii denunţătorului trebue a se urmărì judecata denunţatului, necum a-şi declinà competinţa când denunţatul pentru faptele imputate este justiţiabil direct de Curtea de apel şi nu este urmărit pentru acele fapte; ci sesisat a judecà pe denunţător, care nu intră în categoria celor justiţiabili direct de Curţile de apel, trebue a procede la cercetarea procesului, la examinarea diferitelor împrejurări de fapt ale cauzei pentru a vedeà dacă faptul ce se impută prevenitului întruneşte elementele delictului ce i se impută. In faţa neluărei nici unei măsuri din partea Ministerului public contra denunţatului pentru faptele ce i se impută, tribunalul chemat a judecà delictul de denunţare calomnioasă nu poate să rezolve litigiul ce-i este deferit decât prin unul din modurile prevăzute de art. 10 pr. p., adică a achità, absolvì sau a condamnà pe prevenit, iar nu a-şi declinà competinţa de a judecà procesul.

Singura împrejurare ce ar puteà venì în uşurarea prevenitului este că din cauza lipsei unei urmăriri a denunţatului cât şi din cauza că faptele denunţate nu formează obiectul unei judecăţi, tribunalul ar puteà uzà de un drept de apreciare mai mare în cercetarea mobilului ce a determinat pe imputător a face denunţarea ce i se impută. (C. Buc. II, 25 din 20 Febr. 85, Dreptul» 34 din 85).

5. — Elementele constitutive ale denunţărei calomnioase consistă în aceea că faptele ce se impută funcţionarului să fie de natură a atrage contra acestuia o pedeapsă sau să constitue o abatere de la funcţiunile sale. Aceste elemente trebuesc constate prin hotărîrea condamnatoare. (Cas., II, 99 din 11 Febr. 87, B. p. 161).

Mai vezi şi Trib. Mehedinţi, I. 75 907 în *Curierul Judiciar*, No. 48/907, p. 381.

6. — Oricât de temerară ar puteà fi apreciată denunţarea făcută, nu poate fi calificată calomnioasă pentru a face pe denunţător pasibil de penalitatea prevăzută de art. 298 c. p., dacă nu se constată că a făcut denunţarea pornită dintr'un cuget rău, acela de a aduce o vătămare denunţatului, ştiind că faptele ce denunţă sunt neadevărate. C. Buc. II, 25 din 20 Febr. 85. «Dreptul» 34 din 85).

7. — Lipsa semnăturei în josul unei denunţări scrise, nici după textul nici după spiritul legii. nu scuteşte pe denunţător de pedeapsa prescrisă de lege dacă denunţarea se va dovedì calomnioasă în sensul legii şi autorul său se va cunoaşte sau se va dovedì. (Cas. II, 261 din 5 Iul. B. p. 564).

8. — Cel care, însărcinat fiind de nişte locuitori a le redactà o plângere la Ministerul domeniilor contra unui inginer, fără ştirea acelor locuitori a inserat în plângere şi cuvintele că tânguindu-se către prefect acesta le-a răspuns să se ducă în Bulgaria că acolo sunt locurile lor, comite faptul de denunţare calomnioasă ce cade în prevederile art. 298 c. p. (Cas. II, 99 din 11 Febr. 87, B. p. 161.

9. — Minsterul public este în drept şi ţinut chiar, ca din oficiu şì fără existenţa unei plângeri să urmărească pe autorul unei denunţări calomnioase făcută în persoana unui funcţionar public.

Articularea în persoana unui funcţionar public a unor fapte de acelea, cari dacă ar fi adevărate l'ar supune nu numai la simple reprimande sau avertismente, ci la destituire şi chiar la darea sa în judecată, constitue delictul de denunţare calomnioasă prevăzută de art. 298 c. pen. (Cas. II, 53/91, Bul. pag. 105).

10. — Chestiunea de a se şti dacă o denunţare a fost adresată unei autorităţi publice sau unui particular, şi, prin urmare, dacă întrunesc condiţiunea de publicitate cerută de art. 298 din codul penal, pentru a constituì delictul de calomnie, este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond, care scapă de controlul Curţei de casaţiune.

Astfel este deciziunea jude-

cătorului de fond care declară că o denunţare nu a fost adresată unei persoane în calitatea sa de guvernator al Băncei Naţionale, ci personal ca om privat. (Cas. II, 542/94, B. p. 1166).

11.—Este culpabil ca coautor al delictului prevăzut şi pedepsit de art. 298 din codul penal şi acela care a scris şi a alcătuit denunţarea calomnioasă pentru alte persoane cari au subscris'o prin punere de deget, când dânsul a conlucrat la aceasta cu buna ştiinţă că acuzaţiunea este mincinoasă. (Cas. II. 148/96, B. p. 591).

12.—Denunţarea nedreaptă făcută cu uşurinţă, cu necugetare în persoana cuiva, fără ca autorul ei să-şi fi dat osteneala să fie bine informat, întruneşte elementele cerute de art. 998 şi 999 c. civ., ca să facă pe denunţător răspunzător de prejudiţiul cauzat denunţatului, fără a se puteà pretinde, ca condiţie a dreptului de despăgubiri, şi reua credinţă a aceluia care a făcut-o. (Cas. II. 165/96. B. p. 678).

13. — Responsabilitatea penală este suficient constatată şi stabilită pentru toate infracţiunile penale de competinţa Curţei cu juraţi, prin întrebarea pusă juraţilor: «cutare este culpabil», şi dacă pentru unele crime se cere pentru stabilirea intenţiunei să se declare anume dacă «cu voinţă» a săvârşit faptul, aceasta este numai la omucidere; de oarece există omucidere cu voinţă şi fără voinţă.

In deosebi, pentru delictul de calomnie săvârşit prin presă, nu este trebuinţă a pune în chestiune, sau o chestiune separată în privinţa ştiinţei inculpatului asupra faptelor publicate, fiindcă ştiinţa privind elementul moral, este coprinsă în întrebarea «este culpabil» şi ştiinţa în mod deosebit nu se cere pentru celelalte infracţiuni deferite spre judecarea juraţilor. (Cas. II, 733/98, B, pagina 1350).

14. — Pentru existenţa unei denunţări calomnioase se cere o înscrisă denunţare prin care să se acuze o persoană că ar fi comis o faptă supusă pedepsei, şi această denunţare să fie făcută cu ştiinţă că acuzaţiunea ce se aduce prin ea este mincinoasă. (Cas. II, 688/99, B. p. 1064 şi *Curierul Judiciar*, No. 38/99, p. 233; Cas. II, 778/901, B. p. 1223).

15. — Pentru ca să existe delictul de denunţare calomnioasă în sensul art. 298 din codul penal, nu este suficient să se constate numai existenţa caracterelor materiale ale delictului, adică o denunţare în formă regulată, dată unei autorităţi, ci trebue să existe şi elementele moralităţii sale, adică că acea denunţare s'a făcut de deliquent cu ştiinţă că faptul denunţat este fals. Astfel, este casabilă, ca dată cu violarea legei, hotărîrea ce condamnă pe deliquent fără a stabili elementele delictului. (Cas. II, 353/900, Bul. pag. 576).

16. — Pentru ca delictul de calomnie să fie de competinţa Curţii cu juraţi a-l judecă, trebue ca presa să fi servit ca mijloc pentru comiterea delic-

tului. (Cas. II, dec. 85/901, B. pag. 144).

17.—Pentru ca să existe delictul de calomnie prevăzut şi pedepsit de art. 298 din c. p., se cere, în prima linie, ca să existe o denunţare scrisă adresată unei autorităţi publice sau unui ofiţer de poliţie judiciară. Cas. II, dec. 85/901, B. p. 144).

18.— Pentru a se puteà imputà cuiva delictul de calomnie prevăzut de art. 298 c. pen., nu este suficient să existe o denunţare în scris, care ar fi calomnioasă, ci trebue încă ca inculpatul să fi cunoscut bine că acuzaţiunea erà mincinoasă şi să fi lucrat numai cu intenţiunea răutăcioasă de a vătămà pe cel denunţat. (C. Buc., s. II, 137/901, Dreptul» No. 24/901, pag. 186).

19. — Pentru existenţa delictului de calomnie prevăzut de art. 298 din codul penal, nu este suficient ca să existe o denunţare calomnioasă făcută în scris înaintea unei autorităţi, ci trebue, pe lângă aceste caractere materiale a le delictului să existe şi elementele moralităţii sale, adică să fie recunoscută calomnioasă, şi ca să poată fi recunoscută calomnioasă trebue să întrunească două condiţiuni esenţiale : falsitatea faptelor imputate şi reaua credinţă a denunţătorului, căci, ori cât de temerară ar puteà fi apreciată o denunţare, totuşi, ea nu poate fi calificată de calomnioasă, dacă nu se constată că a fost pornită dintr'un cuget rău, acela de a face rău denunţatului, şi ştiinţa pentru denunţător, că faptele ce le denunţă sunt neadevărate. (C. Iaşi II, 1202/902, *Curierul Judiciar*, 27 din 1903, pag. 221).

In acelaşi sens vezi şi decizia C. Buc., s. I, 1405/902, *Curierul Judiciar*, No. 20/903, p. 163.

20.—Pentru existenţa legală a delictului de denunţare calomnioasă nu este destul să se fi făcut o înscrisă denunţare către o autoritate publică, prin care să se impute cuiva fapte supuse pedepsei, trebuie încă ca faptele imputate să fie adevărate şi ca agentul să fi lucrat cu intenţiunea răutăcioasă, adică având buna ştiinţă că acuzaţiunea sa este mincinoasă, a făcut denunţarea în scop de a aduce o vătămare persoanei denunţate. (C.Buc. s. I, 1405/902, «Dreptul» 79/902, p. 642).

21.—Când într'un delict de calomnie instanţa de fond nu motivează în deajuns de unde deduce ştinţa inculpatului cum că denunţarea sa erà neadevărată, unul din elementele acelui delict nu este stabilit şi decizia trebue casată. (Cas. II, 463/902 B. p. 587).

22.—Pentru existenţa delictului de calomnie prevăzut de art. 298 c. penal, nu este suficient a se proba falsitatea imputărilor aduse, ci se mai cere a se dovedi şi reaua credinţă a inculpatului, adică cunoştinţa că acuzaţiunea sa este mincinoasă. (C. Craiova II, 1171/907, «Dreptul». 57/907, pag. 474).

23. — Denunţarea făcută cu rea credinţă înaintea unei autorităţi publice, prin care se atribue unei persoane un fapt, care, dacă ar fi adevărat, l-ar

expune la ura şi disprețul cetățenilor şi chiar la o pedeapsă corecțională, constitue delictul de calomnie, prevăzut de art. 298 c. p., chiar şi în cazul când denunțarea este făcută verbal înaintea judecății cu ocazia unui proces, constatată de judecată prin proces-verbal. (Cas. II, 16/907, B. p. 56).

24. — O scrisoare închisă adresată de o persoană alteia şi prin care se adresează insulte, nu poate constitui elementul publicității în delictul de calomnie, întrucât scrisoarea fiind închisă, injuria cuprinsă în ea nu a putut să fie cunoscută decât numai de acela că ruia îi era adresată. (Cas. II, 2285/907, B. p. 1736).

25. — Lipsa elementului publicității în delictul de calomnie face ca delictul de calomnie să nu existe. (Cas. II, 2358/907, B. p. 1770).

26.—Instanța corecțională dă o hotărîre casabilă, pentru lipsă de motivare, când condamnă pe un inculpat pentru denunțare calomnioasă, fără ca din împrejurările anumite din cari şi-a format convingerea să rezulte elementul esențial constitutiv al delictului, adică reaua credință şi intențiunea frauduloasă. (Cas. II, 320/907. B. p. 297).

27.—Săvârşeşte un exces de putere şi pronunță o hotărîre nemotivată instanța de fond când nu motivează în deajuns din ce împrejurări deduce existența intențiunei de a calomnià, condițiune fără de care nu poate să existe decât delictul de denunțare calomnioasă. Cas. II, 1104/908, Bul. 909).

28. — Intre caracterul public şi caracterul privat al actului unui funcționar public fiind o strânsă legătură, rezultă că atunci când actul se impută unui funcționar public e o infracțiune la legea penală, şi când pentru judecarea şi reprimarea lui legea a organizat jurisdicțiuni deosebite, dupăcum actul este public sau privat, judecătorul chemat a judecà este dator a examinà dacă a fost făcut în exercițiul funcțiunii cu care funcționarul se află investit, sau în afară de această funcțiune. (Cas. II, 3280/909, B. p. 1313).

Art. 299. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*)*.— Injuriile sau expresiunile ocărâtoare, comise prin mijloacele enumărate în art. 294, prin care nu s'ar aduce asupra cuiva imputare pentru vre-o faptă determinată, ci pentru un nărav sau vițiu arătat anume, se vor

---

[1]) Art. 299 vechiu: «Injuriile sau expresiunile ocărâtoare, prin care nu s'ar aduce asupra cuiva imputarea pentru vre-o faptă lămurită, ci pentru un nărav sau vițiu arătat anume, de se vor fi rostit în locuri sau adunări publice, sau de va fi trecut în scrieri tipărite, ori nu, care scrieri să se fi împrăştiat sau să se fi împărțit, se vor pedepsi cu amendă de la 30—2000 lei, sau cu închisoare de la 6 zile la 3 luni».

pedepsi cu amendă de la 200 până la 2000 lei [1]), sau cu închisoare de la 15 zile până la 3 luni.

Dacă asemenea injurii sau expresiuni ocărâtoare vor fi adresate contra membrilor clerului, vreunuia din corpurile legiuitoare, consiliului miniştrilor, sau vreunui ministru, vreunei Curţi, tribunal, administraţiuni locale (în care caz injuria sau expresiunea ocărâtoare se consideră făcută în persoana fiecărui membru al corpului), sau în contra oricărui depozitar al puterii publice, se vor pedepsì cu închisoare dela 1 lună până la 1 an, şi cu amendă de la 300 până la 3000 lei.

Cu aceeaşi pedeapsă se vor pedepsì injuriile de orice natură, săvârşite prin mijloacele enumărate la art. 294, prin care s'ar atinge demnitatea unui suveran străin având agenţi acreditaţi în România, sau chiar persoana agenţilor diplomatici. dacă asemenea injurii şi ofense contra suveranului României şi contra agenţilor ei se pedepsesc în ţările străine, sau în virtute de convenţiuni, sau în virtutea legilor acelor State. (c. p. 77, 182, 183, 189, 211, 300, 399; art. 46, 52 leg. presei; p. fr. din 1810, art. 375).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Cuvintele «hoţ, face tâlhării», rostite în public intră în prevederile art. 299 c. penal, întrucât prin ele se aduce o

[1]) Aceşti lei ca şi cei din secundul aliniat nu pot fi decât lei noi, conform sistemului zecimal monetar de acum, în timpul căruia s'a modificat vechiul art. 299 şi s'a introdus această pedeapsă a amenzii, astfel cum este specificată în noul art. 299.

imputare pentru un viţiu sau nărav arătat anume. (Cas. II, 22 din 14 Ian. 85, B. p. 54)

2. — După art. 299 c. penal, pentru ca injuriile şi expresiunile ocărâtoare. adresate unei persoane, să fie considerate ca insulte grave, să cere să existe elementul esenţial al publicităţii, adică că acele insulte sau expresiunii ocărătoare să fie adresate în locuri publice sau adunări publice. (Cas. II, 449 din 11 Nov. 86, B. p. 899).

3. — In orice urmărire criminală, instanţele de fond au a deslegà două cestiuni distincte, una relativă la stabilirea faptelor incriminate, alta la calificaţiunea lor legală, pentru ca astfel să justifice aplicaţiunea pedepsei. De şi le aparţine să decidă suveran în cea d'întâi, totuşi deciziunile lor sunt esenţialmente supuse controlului casaţiei în cea de a doua. Acest control nu se poate exercità de cât comparând calificaţiunea legală cu faptele la care s'a aplicat. Astfel, legiuitorul, prin art. 299 c. p., definind caracterul injuriei pedepsibile conform dispoziţiunilor lui, enunţarea în hotărîre a faptelor imputate inculpatului este indispensabilă pentru a se puteà controlà calificaţiunea. A se enunţà numai că din constatări reese că inculpatul a adresat mai multe cuvinte insultătoare, o enunţare aşa de vagă nu satisface prescripţiunilor legii, şi hotărîrea este nemotivată. (Cas. II, 519 din 30 Nov. 87, B. p. 954).

4. — Cel ce aduce cuiva imputări pentru un viţiu personal arătat anume. iar nu pentru un fapt care de ar fi adevărat ar supune pe prepus la pedepse sau la ura şi dispreţul cetăţenilor. comite delictul prevăzut de art. 299 al. I cod. penal. Astfel, cel ce califică pe cineva de «alcoholic», prepune asupra lui viţiul beţiei, fapt ce intră în prevederile art. 299 al. I c. penal. (Cas. II, 84 din 31 Ian. 90, B. p. 126).

5. — Pentru delictele prevăzute de art. 299 al. I cod. pen., probaţiunea veracităţii faptelor imputate nu apără pe autor de pedeapsa prescrisă de lege, precum este în cazul de calomnie unde legiuitorul admite aceasta. Aşa fiind, din momentul ce rămâne stabilit că injuria adusă cuiva există, cererea inculpatului de a se amâna judecata procesului pentru a doveđì celelalte fapte imputate, trebue respinsă, nefiind de nici o utilitate în cauză. (Cas. II, 25 din 16 Ian. 91, B. p. 77).

6. — Simplele injurii orale sau expresiuni ocărâtoare, fie rostite chiar în public. în persoana cuiva, constitue numai o contravenţiune poliţienească, de competinţa judecătorilor de pace de a o judecă. dacă prin ele nu se aduce o imputare pentru un fapt anume determinat. (Cas. II, 551/95. B. p. 1051. (Cas. II, 1016/901, B. p. 1557).

7. — Pentru ca delictul de injurie, prevăzut şi pedepsit de art. 299. alin. II din codul penal, să existe, nu este nevoe ca funcţionarul injuriat să fi fost faţă când s'a pronunţat cuvintele injurioase la adresa sa. (Cas. II, 502/98, B. p. 989).

8.—Legiuitorul, definind prin art. 299 din codul penal caracterul injuriei ce se pedepseşte, conform dispoziţiunilor citatului articol, urmează de aci că enumărarea faptelor ce se impută unei persoane este indispensabilă, pentru a se puteà controlà dacă acest fapt a fost bine calificat, şi este casabilă hotărîrea care se mărgineşte a spune că inculpatul a insultat fără să arate faptele din care reese aceste injurii. (Cas. II, 175/98. B. p. 343).

9.—Cuvintele de «hoţ şi pungaş», rostite la adresa unei persoane chiar public, nu constitue delictul de calomnie, întru cât nu se aduce acelei persoane nici o imputare pentru veri-o faptă determinată, ci o injurie, de competinţa judecătorului de ocol a judecà. (Cas. II, 456/99, B. p. 743).

10.—Faptul de a adresà unei persoane cuvintele de «hoţ şi puşcăriaş» constitue o insultă, nu o calomnie, întru cât nu se raportă la un viţiu anume determinat. (Cas. II, 533/99. Bul. pag. 854).

11.—Când prin cuvinte injurioase, cum ar fi cuvintele: «gazdă de hoţi», nu se impută părţei vătămate veri o faptă determinată, asemenea cuvinte constitue o simplă insultă, iar nu o calomnie, şi este de competinţa judecătoriilor de ocoale a o judecà, (Cas. II, 57/900, B. pag. 81).

12.—In sistemul Codului nostru penal, nu se pedepseşte decât insulta *orală* [1]) comisă în prezenţa persoanei insultate, aşa că insultele cuprinse în scrisori nu se pedepsesc. Această soluţiune rezultă din textul art. 300 c. p., care spune: «orice alte injurii *orale*...». De asemenea, dacă persoana insultată nu e faţă, cuvintele injurioase adresate nu pot constituì o insultă [2]).

Ce vom zice însă în caz când insultele au fost adresate prin telefon? Socot că din momentul ce insultele sunt *orale*, indiferent de modul cum au fost transmise la auzul persoanei insultate, ele intră în cadrul art. 300 c. p. In adevăr, să presupunem că insultele au fost transmise, la o distanţă oarecare, prin ajutorul unui instrument numit *porte-voix*, nu prin ajutorul unei sârme sau al unei unde vibratorii electrice, cum ar fi cazul telefonului fără sârmă; ei bine, necontestat că insulta nu va înceta de a fi orală, căci ceeace aude persoana insultată, e vocea insultătorului, sunt cuvintele lui injurioase actuale.

Acum presupunând că la aparat n'a fost chiar persoana insultată, va trebuì să decidem

[1]) In acest sens am hotărât şi noi. Vezi Trib. Neamţu, No. 1264/901. *Curierul Judiciar,* No 82 902. In acelaş sens. Trib. Tutova, din 5 Noembrie 1903. *Curierul Judiciar,* No. 14/904. D-l *Alexandresco,* care adnotează această sentinţă, e de aceeaşi părere. Aceasta e şi părerea lui *Degré.*

[2]) Cas. II, No. 17/98. «Dreptul», No. 29/97. *Corneliu Botez* în Codicele de şedinţă al judec. pace, pagina 280.

că injuriile nu constitue o insultă, ele fiind pronunțate în absența persoanei vizate.

Aceiași soluțiune se aplică și în caz când persoana insultată, e un funcționar și ar fi vorba de un ultragiu.

Autorii pe cari i-am consultat, ca și jurisprudența, nu se ocupă de insultele prin telefon, așa că speța venită dinaintea judecătorului ocolului Simila o putem considera ca nouă.

Ce vom zice în caz când insultele au fost reproduse prin ajutorul unui fonograf sau gramofon ?

Socot că dacă în momentul când s'a proferat insulta n'a fost fată persoana insultată, insulta nu se pedepsește, căci e necesar ca chiar în momentul comiterii ei să existe acest element constitutiv sus arătat. Speța anunțată e foarte delicată, căci gramofonul, ca și telefonul, nu fac decât să transmită vocea și s'ar putea spune că, și în acest caz, insulta e tot orală. Părerea aceasta însă nu se poate susține, căci prin faptul imprimării pe placă or pe cilindru, injuriile au încetat de a mai fi orale și pronunțate de chiar autorul lor în prezența persoanei căreia ele ce adresează.

Pe lângă această împrejurare, mai e și faptul că insulta ar putea fi repetată fără voea autorului ei, prin punerea în mișcare a gramofonului.

Cât timp insultele n'au fost pronunțate în prezența persoanei insultate, nu poate fi vorba de insulte. Locul deci unde trebue considerată ca comisă insulta, e acolo unde se află persoana insultată, cum foarte bine și motivat decide d-l Orănescu judele ocolului Simila. (*St. Scriban*, adnotație la cartea de judecată a jud. ocol. Simila-Tutova, No. 2575/904, *Curierul Judiciar*, No. 14 din 1905. p. 111).

13.—Faptele de a înjură pe cineva de părinți constitue contravenția prevăzută de art. 300 și pedepsită de art. 396 c. p., iar nu delictul de calomnie prevăzut de art. 294 c. p., și deci este de competința judelui de ocol. (Cas. II, dec. 2230 din 10 Oct. 1906 *nepublicată*).

Art. 300. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Orice alte injurii orale sau expresiuni ocărâtoare, fie chiar în public rostite, se vor pedepsì cu simple pedepse polițienești (c. p. 299, 396 ; pr. p. 141 ; p. fr. 376).

---

[1]) Art. 300 vechiu : «Orice alte injurii sau expresiuni ocărâtoare, carì nu vor avea gravitatea împrejurărilor de mai sus nici se vor fi urmat în adunări ori prin scrieri publice, se vor pedepsì cu simple pedepse polițienești».

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — După art. 60 din legea judecătorielor de ocoale, acţiunea publică se poate stinge prin împăcarea părţilor în cazurile prevăzute de art. 238 şi 299 al. I c. p. Insă contravenţiunile de insultă prevăzute de art. 300 c. p., fiind de o gravitate mult mai mică decât delictele prevăzute prin sus citatele articole, ordinea socială este mai puţin atinsă, şi prin urmare părţile interesante sunt în drept de a stinge acţiunea, după principiul că cine poate mai mult, poate mai puţin. Şi dacă legea judecătorielor de ocoale n'a vizat şi art. 300 c. penal, negreşit că legiuitorul a găsit-o de prisos, fiind odată admis principiul că pentru simple injurii acţiunea publică se poate stinge prin împăcarea părţillor. (Cas. II, 163 din 13 Mart. 87, B. p. 240). Mai vezi, tot asupra împăcărei părţilor, Trib. Tecuci, sentinţa din 16 Oct. 900 însoţită de nota critică a d-lui *I. Ionescu-Dolj*, în *Curierul Judiciar*, No. 79/900, pag. 633—634.

2.—Pentru ca injuriile orale sau expresiunile ocărâtoare, săvârşite în afară de mijloacele arătate prin art. 294 şi 299, alin. I, din codul penal, să constitue o contravenţie, şi, dar, să fie pedepsite ca atare, trebue să fie adresate în faţa persoanei reclamante, iar nu în lipsa sa. (Cas. II, 77/98, B. p. 236).

3. — Pentru aplicarea unei dispoziţiuni penale şi pentru condamnarea cuiva pentru un fapt prevăzut de codul penal, este trebuinţă să se constate de însăş instanţa judecătorească existenţa însăş a faptului penal imputat, şi apoi să se constate dacă faptul imputat întruneşte condiţiunile cerute spre a fi subsumat şi pedepsit conform unei dispoziţiuni penale.

Astfel, când este vorba de faptul de insultă, nu este suficient ca judecătorul de fapt să declare că cutare a injuriat, ci trebue să constate şi să arate cari sunt anume faptele sau actele cari, după aprecierea instanţei, formează obiectul injuriei sau al insultei, căci altfel afirmarea şi aprecierea că există faptul imputat n'ar fi constatată şi dovedită. (Cas. II, 238/98, B. p. 551).

4.—Cărţile de judecată achitătoare, pronunţate de judecătoriile de ocoale în materie de contravenţiuni poliţieneşti. nu sunt susceptibile de apel, întru cât nici un text de lege nu dă un asemenea drept nici părţii civile, nici ministerului public. (Cas. II, 670/1899, *Curierul Judiciar*, 37/1899, pag. 304).

5. — Imprejurarea că acela căruia i s'a adresat injurii, prin

scris sau prin grai, ocupă o funcţiune, nu este de ajuns pentru a se putea califica faptul ca ultragiu. prevăzut şi pedepsit de art. 182 din cod. penal, când acele injurii se referă la persoană, în afară de îndeplinirea unui act al funcţiunei sale sau cu ocazia exerciţiului acelei funcţiuni. Acest fapt rămâne o insultă, prevăzută de art. 300 din codul penal, de competinţa judecătorului de ocol a o judeca. (Cas. II, 424/903, *Curierul Judiciar*, 14/904, pag. 116).

6. — Injuriile şi expresiunile ocărâtoare, la care se referă art. 300 din codul penal, trebue să fie verbale, adică rostite prin viu grai. spre a putea fi pedepsite.

Injuriile sau expresiunile ocărâtoare, cuprinse într'o scrisoare închisă, nu sunt pedepsite, în sistemul legislaţiei noastre întru'cât ele sunt scrise şi nerostite prin viu grai, şi întrucât o pedeapsă nu poate fi pronunţată prin analogie şi interpretare. *Nula poena sine lege.* (Trib. Tutova. sentinţa din 5 Noembrie 903 însoţită de *observaţiunea* d lui profesor D. Alexandresco în *Curierul Judiciar*, 14/904, pag. 119).

7.—Cuvintele «ţigan», «grec», «bulgar», etc., cu cari desemnăm o persoană prin numele naţionalităţei căreia aparţine, deşi au aparenţa unui adevăr inofensiv, ele însă pot constitui o injurie care să intre în cadrul art. 300 combinat cu 396 cod. penal. atunci când din împrejurările în care au fost rostite, rezultă că sensul lor este acel metaforic, de ridiculizare şi de injurie. (Jud. ocol. Simila-Tutova, 1217/905, *Curierul Judiciar*, 60/905, pag, 477).

Art. 301.—Nu se va socotì injurie dojenirea ce va face un stăpân servitorilor săi, sau un părinte copiilor săi, sau un meşter ori învăţător ucenicilor săi. (c. p. 299, 300; p. pr. § 154).

Art. 302. — In privinţa imputărilor şi injuriilor cari s'ar cuprinde în scrierile relative la apărarea părţilor sau în pledoariile lor, judecătorii, întru a căror cercetare se va află acea pricină, vor puteà, judecând contestaţiunea, sau să hotărască a se suprimă injuriile sau scrierile injurioase, sau să mustre pe autorii injuriilor sau să suspende pe advocaţi, când sunt autorii acestor scrieri, sau pledoarii injurioase, din exerciţiul profesiunii lor.

Această suspendare nu va puteà ţine mai mult de 3 luni, iar la caz de recidivă va ţinea de la 6

luni până la 1 an. (c. p. 303, 304; pr. p. 177, 516; art. 13, 21 leg. corp. advoc. 6 Dec. 64: p. fr. din 1810, art. 377).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Simplele injurii cuprinse în scrieri privitoare la apărare se reprimă de judecătorii în a cărora cercetare se află procesul. Aşa fiind, ministerul public al primei instanţe nu poate din oficiu să deschidă acţiunea publică pentru asemenea injurii adresate acestei instanţe şi coprinse în memoriile presentate instanţei de apel. (Cas. II, 610/95, B. p. 1227).

2. — Art. 302 cod. penal, se aplică numai în ipoteza când se produce, în cursul dezbaterilor, o culpă din partea avocatului, o lipsă de deferenţă, de reverenţă, către instanţa, care judecă, iar nu şi atunci când se impută avocatului un ultragiu către această instanţă, căci, ultragiul constituind un delict, prin nici un text de lege avocaţii, care ar făptui un asemenea delict, ar fi supuşi unor regule speciale de competinţă. (Trib. Ilfov, III, sentinţa dela 17 Noembrie 907, *Curierul Judiciar*, No. 79/1907, pag. 631).

Art. 303.—Dacă injuriile, sau scrierile injurioase de care se vorbeşte în articolul precedent, vor aveà caracterul unei calomnii grave, în cât judecătorii, întru a căror cercetare se va aflà pricina prigonitorilor, să nu poată judecà acest delict, atunci ei vor suspendà provizoriu procesul şi îi vor trimite pentru judecarea delictului la judecătoriile competente. (c. p. 294; p. fr. din 1810, art. 377).

A se observà Doctrina şi Jurisprudenţa română de sub art. 299

Art. 304. — Dacă cei ce se arată cu asemenea înscrisuri imputătoare şi injurioase nu vor şti nici să citească, nici să scrie, atunci delictul va cădeà asupra alcătuitorului înscrisului. (c. p. 302, 303).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.— După art. 304 c. p., alcătuitorii înscrisurilor imputătoare sau injurioase, au a fi pedepsiţi atunci numai când se constată că cei care s'au presentat cu asemenea înscrisuri nu ştiau să scrie, nici să citească, aşa că este presupus că n'au cunoscut cele cuprinse în acele înscrisuri. (Cas. II, 440 din 27 Nov. 79, B. p. 865).

2. — Advocatul este respon-

sabil de insultele adresate unei instanţe judecătoreşti prin o reclamaţiune prezentată şi scrisă de advocat, deşi semnată de client, care însă nu ştia româneşte. (C. Craiva, II, 26 Nov. 88, «Dreptul 5 din 89).

Art. 305.— Doctorii, chirurgii, spiţerii, moaşele, şi orice alte persoane cari, urmând a fi după natura profesiuni lor cunoscătoare şi păstrătoare a secretelor ce li se încredinţează, le vor da pe faţă, afară din întâmplările când legea cere o asemenea destăinuire, se vor pedepsi cu închisoarea de la 1 lună până la 6 luni, şi cu amendă de la 50 până la 250 lei [1]). c. p. 399; pr. p. 29; art. 81 legea telegr. post.; art. 31, 86 leg. burs. 4 Iul. 81; p fr. 378).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Mărturia, privită ca revelare a unor secrete profesionale, nu poate avea decât urmările prevăzute de art. 305 c. p., dar nu invalidarea sa. (Cas. II, 90 din 8 Mart. 66 nepublicată).

2. — Avocatul martor după prestarea jurământului, poate refuza mărturisirea faptelor ce i s'au confiat cu ocaziunea exerciţiului profesiunei sale de avocat, şi în această privinţă el nu va avea ca normă, decât consciinţa sa, putând a se abţine dela veri ce răspunsuri cari ar viola discrecţiunea profesională. (C. Craiova s. I, 13 Iunie, 1898, «Dreptul» 50/98, pag. 433).

3. — Dacă un avocat chemat fiind ca martor în faţa justiţiei refuză ca să dea pe faţă faptele pe cari le cunoaşte în virtutea profesiunei sale, el nu poate fi obligat ca să depue asupra acestor puncte, şi refuzul său nu'l poate expune la măsuri represive din partea instanţei, în faţa căreia este chemat; iar faptul că clientul său îl autoriză ca să dea pe faţă aceste fapte, nu'i poate schimba situaţiunea, de oarece nu este în joc un interes particular, ci un interes de ordine publică care nu poate fi atins.

Profesionistul este singur în drept ca să decidă dacă trebue sau nu să depue ca martor în justiţie, ş poate să'şi ea hotărîrea în această privinţă, de oarece, în acest caz, singurul judecător este consciinţa sa.

[1]) Conform art. 399 al II c. p, amenda aplicabilă în speţă este dela 50—250 lei noui.

(Trib. Ilfov, s. III, sentinţa din 9 Noembrie 1905 cu *nota* aprobătoare a d-lui *I. Ionescu-Dolj*, care face un studiu dezvoltat asupra chestiunii în *Curierul Judiciar*, No. 17/906 p. 136—138).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Avocaţii fiind totdeauna ţinuţi de a păstra un secret inviolabil asupra tuturor chestiunilor ce el află în calitatea sa, poate, chemat ca martor, să refuze a depune asupra faptelor confiate lui în calitate de avocat. Dalloz, 1862, I, 545.

2.—Un martor legat prin secretul profesional poate, sau înainte sau după prestarea jurământului să refuze a răspunde asupra faptelor ce nu'i este permis de a se explica. Nu'i se poate pretinde că odată jurământul prestat, nu poate să se dispenseze de a răspunde la toate chestiunile ce'i s'au pus. Sirey, 1885, I, 141.

3. — Art. 378 este singurul text din legislaţiunea franceză care se ocupă de secretul profesional. El fiind însă insuficient, jurisprudenţa a trebuit să complecteze această lacună. Teoria însă ce a emis este încă obscură şi în oarecare punct contradictorie.

A se vedeà asupra acestei chestiuni Ch. et Hélie, V, 1866; Blanche, V, 444; Garraud, IV, 52 sau ed. II, V, 2064, cum şi Dalloz, 1892, 1, 139; Dalloz, 1894, 1, 137; Dalloz 1899, 1, 585; Dalloz, 1904, 1, 25.

4.—Art. 378 are de scop nu numai de a proteja secretul unui particular ci şi de a garanta o datorie profesională.

Acest secret este dar absolut şi de ordine publică. Ch. et Hélie, V, 1876 şi urm.; Garraud, V, 52 sau ed. II, V, 2064 şi nota 6.

5.— Art. 378 este aplicabil, când agentul a săvârşit faptul oprit cu cunoştinţă, ştiind că face aceia ce legea opreşte. destăinuind un secret ce i-a fost confiat sau pe care l'a cunoscut în exerciţiul profesiuni. Blanche, V, 552; Garraud, V, 56 sau ed. II, V, 2067.

6.—O chestiune de discutat este şi aceia de a se şti cum depozitari unui secret profesional trebue să invoace dis pensa de a fi ascultaţi ca martori.

De sigur că trebue să compare când este citat, căci nefăcând aceasta, se expune la pedepsele prevăzute de procedura penală pentru martorii cari nu compar. Ch. et Hélie V, 1875; Garraud, V, 57 sau ed.

II, 2069. Ei trebue chiar pentru aceiaş sancţiune să depună chiar jurământul. Dalloz, 1878, 5, 442.

7. — Chestiunea de a se ştì dacă depozitarul unuï secret profesional poate fi dezlegat de secretul său, este astăzi încă controversată. Afirmativa acestei chestiuni se susţine de unii.

Partizani doctrinei secretului absolut sunt încă intransigenţi. Ei susţin că acest secret nu este stabilit nici în interesul aceluia care l'a confiat, nici al aceluia care l'a primit, ci este în interesul social. Garraud, V, 56 sau ed. II, V, 2068.

8.— Art. 378 impune în mod expres secretul profesional medicilor, hirurgilor, ofiţerilor de sănătate, farmaciştilor şi moaşelor. Această listă însă nu este complectă.

Astfel, Curtea de casaţie a decis că directori spitalelor şi espiciilor sunt ţinuţi a observa secretul profesional. Dalloz, 1894, 1, 137.

CAP. II

Crime şi delicte contra proprietăţilor

SECŢIUNEA I

Furturi

Art. 306. — Acela care va lua printr'ascuns un lucru mişcător al altuia cu cuget de a şi-l însuşi pe nedrept, săvârşeşte un furt. (c. p. 307, 308, 309, 310, 317; c. civ. 472 şi urm., 1909 1910; p. pr. § 215).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Sustracţiunea unor scrisori confidenţiale făcute de persoana care le-a scris, nu constitue delictul de furt prevăzut de art. 306 c. penal. (Cas. II, 244/93, B. p. 487).

2. — Săvârşeşte delictul de furt acela care va luà printre ascuns un lucru mişcător al altuia, cu cuget de a şi'l însuşi pe nedrept, şi prezenţa unui servitor al păgubaşului la luarea lucrului nu exclude clandestinitatea faptului. (Cas. II, 660/96, B. p. 1661).

3.—Clandestinitatea nu este

o condiţiune esenţială a delictului de furt.

Creditorul, sechestrând samovolniceşte un lucru mişcător al datornicului său, nu se face culpabil de delictul de furt, mai ales când există pericol de fugă. (Al. Degré, «Dreptul», 68/97, pag, 563).

4.—Nu există furt, când nu există unul din cele patru elemente ale delictului, sustracţiunea printr'ascuns». (C. Buc, III, 375/97, *Curierul Judiciar*, 25/97, pag. 198).

5. — Elementul «luărei printr'ascuns» este esenţial în delictul de furt şi prin această expresiune din art. 306 trebue a se înţelege «fără ştirea şi fără voea proprietarului lucrului». In acest sens este jurisprudenţa Curţilor de apel. («Dreptul», 17/93, pag. 132; Dreptul», 45 93. Concluziile d-lui Proc. G-l al casaţiei G. Filiti, «Dreptul , 42 93, pag. 337. A. Negrescu, Dreptul», 12/98 p. 104).

6. — Faptul de a tăia lemne pe ascuns, dintr'o pădure în care făptuitorul se crede a fi coproprietar, constitue un furt, fiindcă asupra fiecărui copac tăiat are dreptul de coproprietate şi un altul care este vătămat prin tăere. (Cas. 272/98, B. p. 642).

7. Uitarea sau lăsarea unui obiect undeva nu constitue nici lăsare în depozit, nici o încredinţare în regulă, astfel că însuşirea acestui obiect de către o persoană nu constitue delictul de abuz de încredere, ci delictul de furt simplu, şi este de competinţa judecătoriei de pace a'l judeca, dacă valoarea acestui obiect este mai mică de una sută lei. (Cas. II, 200/98, B. p. 490).

8.—In delictul de furt, când inculpatul propune în apărarea sa, că a avut permisia de a lua obiectele ce se pretind furate, aducând şi acte dela proprietar sau dela un om al său pentru a dovedi mijlocul său de apărare, iar judecata nu se pronunţă asupra acestui punct esenţial, face o omisie esenţiată, care atrage casarea. (Cas. II, 411/901, B. p. 755).

9. —Competinţa unei instanţe de a judeca se regulează după suma coprinsă în cerere, astfel că în delictul de furt când partea vătămată cere ca despăgubire o sumă ce trece peste 100 lei, afacerea trebue să se judece de trib. în prima instanţă, chiar dacă partea civilă a lipsit dela înfăţişare, de oarece acea lipsă nu se poate considera ca o dezistare dela suma reclamată. (Cas. II, B. p. 741).

10. Faptul de a fi găsit şi prins un câine şi apoi a-l fi ascuns, pentru a nu fi găsit de stăpânul lui, constitue delictul de furt prevăzut şi pedepsit de art. 306 şi 308 cod. penal, iar nu delictul de abuz de încredere. (Cas. II, 2514/906, nepublicată).

11. — Luarea lucrului altuia, pentru ca să constitue delictul de furt, trebuie, după art. 306 din codul penal, să se facă printr'ascuns şi pe nedrept.

Prin urmare, săvârşeşte un exces de putere instanţa de fond când condamnă pe un inculpat pentru delictul de furt fără a constată existenţa ele-

mentului constitutiv al delictului luarea pe sub ascuns, precum şi când înlătură proba cu martori care tindeà tocmai a se stabilì că luarea obiectelor nu s'a făcut pe nedrept. (Cas. II. 424/908, B. p. 310).

12. — Elementul luării pe ascuns în delictul de furt poate fi constatat de instanţa de fond şi prin alte expresii decât aceea anume arătată de art. 306 din codul penal.

Prin urmare, dacă instanţa de fond constată că inculpatul a furat dela stăpânul său marfă din prăvălie, prin aceasta a stabilit că lucrurile au fost luate pe sub ascuns. (Cas. II, 2464/908, B. p. 1866).

A se mai vedeà, asupra elementelor constitutive ale delictului de furt, importanta carte de judecată No. 620/903 pronunţată de d-l Al. I. Spiridon, judele ocol. Moineşti-Bacău, redactată cu multă îngrijire, în *Curierul Judiciar*, No. 2/904, p. 15.

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Mobilele corporale sunt singurele susceptibile de furt. In adevăr, sustracţiunea, presupunând ridicarea sau deplasarea unui lucru, nu se poate aplicà imobilelor sau lucrurilor incorporale, cari prin natura lor chiar nu sunt susceptibile de a fi transportate dintr'un loc într'altul Ch. et Hélie, V, 1890; Blanche, V, 464; Garraud, V, 77 sau ed. II, 2090.

2. — O vie controversă care s'a ridicat aproape în toate statele asupra punctului de a şti dacă electricitatea este susceptibilă de furt.

O primă opinie o tăgădueşte. Electricitatea. zice, nu este un corp material, un lucru corporal, ci o vibraţiune, o stare particulară a materiei.

Această opinie a triumfat în Germania, şi a fost susţinută şi în Franţa. Pandectes, 1902, 2, 185.

Această opiniune însă este viu combătută. Electricitatea, ori ce ar fi, un fluid sau o energie, eà este susceptibilă de o proprietate privată, electricitatea este un lucru în sensul art. 379. ea se poate dar ridicà, a o răpì contra voinţei proprietarului. In acest sens au decis Curţile de apel şi tribunalele. Dalloz, 1905, 2, 471; Dalloz, 1903, 2, 333; Garraud, ed. II, V, 2090. A se vedeà asupra acestei noui chestiuni, interesantul studiu *Energia naturei din punct de vedere juridic*, publicat de d-l *Vespasian Erbiceanu*, în *Curierul Judiciar* No. 86/902, pag. 709—712 şi No. 2/903, pag. 9—12.

3. Intenţiunea delictuală este un element al furtului. Sustragerea lucrului altuia nu constitue un delict decât dacă el este săvârşită în mod fraudulos. Ch. et Hélie, V, 1903; Blanche, V, 474; Garraud, V, 87 sau ed. II, V, 2100.

4. —Restituirea spontanee a lucrului furat. justifică în tot-

deauna o largă atenuare a pedepsei. Uni autori fără a tăgădui că delictul există în rigoarea legi, consiliază însă ca în asemenea caz să nu se exercite urmărirea. Ch. et Hélie, V, 1901.

Art. 307. — Tainicile luări urmate ori de către bărbat spre paguba muerī sale, ori de către muere spre paguba bărbatului său, ori de către un văduv sau văduvă despre lucrul soţului celui răposat, ori de către copii sau alte rude de jos, spre paguba tatălui sau a mamei, sau altor rude de sus, ori de către tată sau mamă, sau alte rude de sus, spre paguba copiilor lor, sau altor rude de jos, ori de către afini de aceeaşi linie, ori de către fraţi şi surori între dânşii, nu se pot socotì furturi, ci sunt supuse numai la despăgubirea civilă. (c. p. 53, 59, 306, 308, 329; c. civ. 703, 712, 998; c. com. 878; p. fr. 380).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Cel care a dat povaţă soţiei să părăsească domiciliul conjugal şi să fure mai multe obiecte din casa soţului, şi, în comun acord ajutându-se şi furând mai multe obiecte, a primit pe numita în domiciliul său, este un agent provocator şi un coautor. Acest delict este personal lui şi el nu poate beneficia de dispoziţiunile excepţionale ale art. 307 c. p., care este aplicabil numai soţilor şi rudelor. (Cas. II, 272 din 22 Mai 87, B. p. 490).

2.—Orice vătămare a averei copiilor sau a rudelor de jós de către tată sau mamă, sau de alte rude de sus, prin furt sau abuz de încredere, nu se pedepseşte, şi în consecinţă, nimeni, nici chiar creditorii, nu pot cere urmărirea lor. (Cas. II, 34/98, B. p. 774).

3. Art. 307 c. p. stabileşte în materie de furt o imunitate penală pentru oarecari rude şi afini, iar art. 329 întinde imunitatea şi la abuzul de încredere.

Aceste dispoziţiuni împrumutate din dreptul roman, reproduce adliteram art. 313 c. p. Ştirbei. Motivele cari au determinat pe legiuitorul vechi, ca şi pe cel nou a adoptà asemenea soluţie, a fost pentru a înlăturà scandalul unei urmăriri penale şi a nu turbura liniştea familiilor, iar nici de cum ideia de coproprietate, nici că faptul ar fi lipsit de criminalitate.

Beneficiul imunităţei stabi-

lite de art. 307, nu se aplică de cât sustracţiunilor comise în prejudiciul persoanelor denumite în acest text iar autorul furtului sau abuzului de încredere să fie soţul, ascendentul sau descendentul, ori afinul în acelaş grad, ori fratele, ori sora, şi aceasta enumeraţie nu poate fi nici întinsă, nici restrânsă.

Art. 307 şi 329 n'ar acoperì însă sustracţiunile comise de un nepot în prejudiciul unchiului sau vice-versa, nici acele săvârşite de un copil natural în prejudiciul tatălui sau ascendenţilor despre tată şi vice-versa.

Sustracţiunile comise între fraţi naturali vor fi apărate de pedeapsă, ei fiind rude, şi moştenindu-se uni pe alţi.

Rudele denumite în art. 307 se folosesc de imunitatea edictată de acest text nu numai când au comis personal furtul sau abuzul de încredere dar şi atunci când ele sunt complicii unei persoane streine de familie, pentru că ele nu pot fi în nici într'un caz pedepsite.

Coautori complici, tăinuitori agenţi provocatori, după un sistem ar scăpà de pedeapsă, pe motiv că acolo unde nu există delict principal nu poate să existe complicitate. Credem însă că persoanele streine cari au cooperat la sustracţi au a fi pedepsite după cum prevedea numai art. 247 c. p. german, modificat la 26 Febr. 1876 fie că ele au cooperat ca coautori, ca complici, ca tăinuitori sau agenţi provocatori. Astfel, dispoziţia excepţională a art. 307 şi 329 c. p., care se aplică şi are o raţiune în privinţa rudelor anume determinate, nu se aplică persoanelor străine cari ar fi cooperat în orice mod la delict art. 307 şi 329 c. p.

Nepedepsirea autorului principal nu poate deci să atragă ca consecinţă nepedepsirea complicelui, şi distincţiunea pe cari unii autori o fac între complici, coautori, tăinuitori, etc., este nu se poate mai arbitrară, căci, sau toţi trebue să fie pedepsiţi, după gradul lor de culpabilitate, după concursul ce au dat la săvârşirea delictului, sau nici unul. (D. Alexandresco, *Curierul Judiciar*, No. 14/902, pag. 123 adnotaţie la sentinţa Trib. Iaşi s. I No. 1098/901). A se vedeà, tot în această chestie, Curţea de apel Iaşi, s. I, decis. No. 1208 din 904 în *Curierul Judiciar*, No. 84/904, pag. 710.

4.— Codul nostru penal, neconsiderând ca delict luările pe sub ascuns de lucruri mişcătoare de către copii dela părinţii lor, urmează că, acei cari, chiar cu bună ştiinţă au luat ca să neguţătorească asemenèa lucruri nu pot fi consideraţi ca culpabili de delictul de tăinuire, întrucât ele nu provin dintr'un delict. (Cas. II, 2689/906, B. pag. 1877 şi *Curierul Judiciar* No. 82 906, p. 659).

5. — Dispoziţiunile art. 307 din codul penal, cari nu socotesc furturi tainicele luări dela soţ, sunt personale numai soţilor, ceilalţi coautori sau complici neputând beneficià de acele dispoziţiuni, creiate în vederea numai a persoanelor acolo arătate.

Prin urmare, faptul unei persoane de coautor şi agent provocator la săvârşirea unui furt în condiţiile art. 307 cod. pen., se pedepseşte, independent dacă autorul nu se pedepseşte de lege. (Cas. II, 1900/909, B. p. 824).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Dispoziţiunea art. 380 (307 rom.). fiind excepţională, nu se poate întinde pe cale de interpretare. Imunitatea din acest articol nu poate dar fi invocată de către rudele sau aliaţi în linie colaterală. Dalloz, Vol. 164, 119 şi 653.

2.—Imunitatea art. 380 (307 rom.), nu poate fi invocată nici de către fiica unui comptabil public nici de către soţia unui perceptor cari au sustras bani din casa părintelui şi bărbatului său. Sirey, 1840. I, 731; Dalloz, 1898. 2. 180.

3.— Pentru ca sustracţiunea să fie nepedepsită, trebue ca ea să aibă loc direct şi esclusiv în prejudiciul uneia din persoanele desemnate prin art. 380. Dalloz, 1864. I, 396; Dalloz, 1870, I, 92.

4. — Coautorul unei sustracţiuni săvârşită între soţi sau rude în linie directă, când el nu figurează între aceste persoane, nu poate să invoace beneficiul art. 380. Blanche, V, No. 503.—*Contrà:* Ch. et Héllie, 5, p. 97 şi urm.

5.— Când coautorul are o calitate personală care agravează pedeapsa furtului. această circumstanţă însă nu dispare pentru că faptul a fost săvârşit în unire cu o persoană care se bucură de imunitate.

Astfel, furtul săvârşit de fiu în prejudiciul tatălui şi de un servitor atrage contra acestui din urmă pedeapsa din art. 386 (309 rom.). Dalloz, vol. 228).

6. O jurisprudenţă constantă a decis că complicele soţilor, descendenţilor sau ascendenţilor altul decât tăinuitorul nu se pedepseşte. Această soluţiune însă a fost combătută.

Textul art. 380 însuş dovedeşte din contra că complicele mult mai culpabil de cât tăinuitorul se pedepseşte. (Dalloz, Complic., 214; Ch. et Héllie, V, 1949 şi 1960: Garraud, II, 275. V, 101 sau ed. II, II, 699, V, 2113.

Art. 308. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Furtul, precum şi cercarea de furt, se va pedepsi cu închisoare

[1]) In vechiul art. 308 minimum închisorii era de 6 zile.

de la 15 zile până la 2 ani, şi càte o dată cu amendă de la 26 până la 500 lei [1]).

Judecătoriile vor puteà însă pedepsì pe culpabil şi cu interdicţiunea pe timp mărginit (c. p. 27, 306, 307, 399; c. just. milit. 241; p. pr. § 216).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Furtul de peşte din un eleşteu deschis intră în prevederile art. 308 c. p, (Cas. II, 115 din 6 Mart. 85, B. p. 206).

2.—Faptul de a'şi însuşi în mod clandestin şi pe nedrept timbre de pe scrisorile particularilor din cutiile poştei intră în prevederile art. 308 c. penal. (Cas. II. 352 din 27 Aug. 85, B. p. 627).

3.—Când furul s'a servit de adevărata chee cu care a deschis, faptul nu intră în prevederile art. 310 cod. penal, ci constitue un furt simplu, prevăzut şi penat de art. 308 c. p. (Cas. II, 17 din 13 Ian. 86. B. p. 43).

4.—Cel condamnat la 4 luni închisoare pentru furt simplu nu are nici un interes a cere casarea hotărîrei condamnătoare pentru motivul că faptul comis de el nu este un furt ci un abuz de încredere, de oarece pedeapsa ce i s'a dat nu covârşeşte pedeapsa prevăzută de art. 323 pentru abuz de încredere. (Cas. II. 412 din 10 Sept. 90, B. p. 1033).

5.—Furtul unei cămăşi aflată pe gardul unei curţi. de unde puteà să fie bine păzită, constitue delictul de furt simplu prevăzut de art. 308, iar nu furtul prevăzut de art. 309, de oarece prin acest articol legiuitorul a voit să protează mai mult sustragerea de obiecte de prin locurile indicate în al. I al art. 309, ceeace nu este cazul înspeţă. (Cas. II, 217/96, B. p. 755).

6. — Când o persoană este dată judecăţii pentru trei delicte de furt săvârşite la deosebite epoci în detrimentul ace-

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—500 lei noui.

leiaş persoane, judele de ocol este competent dacă valoarea obiectelor fiecărui furt nu trece de 100 lei, chiar dacă valoarea tutulor obiectelor furate ar întrece această sumă. (Cas. II, 36/98, B. p. 116).

7. — Delictul de furt comis de un soldat pe când nu erà în serviciu, ci trecut în congediu ilimitat, este de competinţa tribunalelor ordinare a'l judeca, iar nu de tribunalele militare. (Cas. II, 641/99, Bul. pag. 1010).

8. — Competinţa în delictele de furt simplu se determină după valuarea lucrului furat. Astfel, dacă mai mulţi deliquenţi au fost daţi în judecată prin o singură acţiune pentru furturi simple comise de fiecare în parte, la diferite epoce, dela diferite persoane, şi dacă valoarea obiectelor furate dela fiecare persoană în parte nu trece peste 100 lei, faptul este de competinţa judecătorului de ocol a-l judeca, căci singură împrejurare că furturile au fost descoperite în acelaşi timp şi că deliquenţii au fost daţi în judecată printr'o singură acţiune nu este de natură a schimbà competinţa judelui de ocol. (Cas. II, 755/900, B. p. 1061).

9. -Pentru determinarea competinţei nu trebue să se ţină seama decât de valoarea obiectului furat, nu şi de quantumul daunelor cerute de partea lezată. Astfel, în delictul de furt simplu dacă valoarea obiectului furat nu trece peste 100 lei, judecătorul de ocol este competent a judeca, oricare ar fi valoarea despăgubirilor cerute de partea civilă. (Cas. II, 278/900, Bul. pag. 457).

10. — Furtul, care este un delict de drept comun, iar nu de o natură specială pentru militari, comis de un militar pe când erà în concediu, se judecă de tribunalele ordinare, iar nu de tribunalele militare. (Cas. II, 258/900, B. p. 436).

11.—Dacă valoarea obiectelor furate a fost fixată de partea civilă prin cerere, la o sumă mai mare de 100 lei, afacerea este de competinţa Trib. iar Trib. nu pot reduce dela sine valoarea obiectelor furate şi să'şi decline competinţa pe motiv că valoarea lor nu trece peste 100 lei. (Cas. II, 535/901, B. p. 1001).

12.—Faptul de furt săvârşit în timpul zilei şi fără întrebuinţare de chei mincinoase constitue delictul prevăzut de art. 308 c. p. iar nu acela prevăzut de art. 310 şi deci este de competinţa judelui de ocol, dacă valoarea obiectului furat nu trece de 100 lei. (Cas. II, 40 902, B. p. 60).

13.—Faptul de furt prevăzut de art. 308 c. p. şi săvârşit de un militar în activitate pe timpul când se afla în concediu, neintrând între delictele arătate de art. 53 al. I Cartea IV, Titlul II c. j. m. se judecă de trib. ordinare. (Cas. II, 106/902, Bul. pag. 109).

14.—Faptul că cineva a violat secretul unei scrisori şi a sustras din această corespondenţă hârtii de valoare, constitue două delicte deosebite, cărora are a li se face aplicaţiunea ambelor texte de lege, cari prevăd aceste

delicte. (Cas. II, 969/903, Bul. pag. 1001).

15.– Furtul de peşte dintr'un iaz, ce nu erà închis, constitue delictul de furt simplu prevăzut de art. 308 iar nu acela din art. 309 al. I. (Cas. II, 1024/904, B. p. 1295).

16. — Faptul de a fura o cruce de pe mormànt constitue delictul de furt simplu, iar nu acela din art. 352, de oarece asemenea obiect nu este întrebuinţat în conservarea vreunui cult. (Cas. II, 948/904, Bul. pag. 1157).

17. — Faptul luărei pe sub ascuns din podul unei case, a mai multor obiecte, în timpul când în curtea acelei case se afla lume adunată la horă, constitue un furt simplu, de competinţa judelui de ocol a-l judeca, când valoarea obiectelor furate nu trece de una sută lei. (Cas. II, 1236/904, B. p. 1504).

18. — Furtul de rufe după culme sau după gard, în curtea locuinţei unde fusese întinse spre a se usca, constitue delictul de furt simplu, prevăzut de art. 308 c. penal, de competinţa judelui de ocol de a-l judeca. (Cas. II, 2113/906, Bul. pag. 1430).

19.— Expresia «furt», întrebuinţată într'o hotărâre. coprinde în sine clandestinitatea şi cugetul de a-şi însuşì pe nedrept lucrurile altuia, şi atunci când judecătorii întrebuinţează acea expresia ia sensul legal, aşa cum e definit furtul de art. 306 codul penal, fără să mai fie nevoie să se mai menţioneze în hotărîre clandestinitatea şi cugetul de a-şi însuşi pe nedrept lucrul altuia. (Cas. II, 141 909, Bul. pag. 76).

20.— Legea neprevăzând anume lucrurile cari pot face obiectul unui furt, poate fi furt şi luarea ne nisip şi pietrişi, dacă sunt constatate elementele acestuì delict. (Cas. II, 2809 910, *Curierul Judiciar* No. 74 910, pag. 624).

Art. 309.—*(Legea 17 Febr. 74* [1]*).* Se va pedepsì cu închisoare de la 3 luni până la 2 ani, şi cu amendă de la 50 până la 500 lei [2]) (c. p. 399).

1. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure de pe câmpurí, cai, ori dobitoace de povară. de tras sau de călărie, precum şi alte vite, mari ori mici, sau unelte de agricultură, ori vânatul aflat în parcuri închise, sau peşci din coteţe ori alte locuri închise, stupi de albine, postavuri, pânze sau

[1]) Vechiul art. 309, la § 2, începeà astfel: «Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure lemne tăiate din pădure sau din magazii....»

[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţa este de la 50—500 lei noui.

alte țesături, cari se întind în locuri determinate spre a se uscà sau a se albì; (c. p. 39, 368, 393, No. 11).

2. Acela care va fi furat sau va fi cercat să fure lemne, tăiate sau nu, din pădure, sau lemne din magazii destinate pentru lemnărie, sau lemne de pe la herestrae, ori lemne plutitoare sau din câmpuri, livezi ori grădinì, fân, bucate, fructe sau alte producte folositoare, secerate, cosite sau nu: (c. p. 39, 385, No. 10, 396, No. 3).

3. Acela care, fiind servitor cu simbrie, va fi comis un furt sau va fi cercat a-l comite dela stăpânul său, sau chiar dela persoane străine cari se aflau în casa stăpânului său, sau în casa unde el va fi mers cu stăpânul său; sau acela care, fiind lucrător, calfă sau ucenic, va fi săvârșit furtul în casa, atelierul sau magazinul stăpânului său, sau în locuința, atelierul ori magazinul unde lucrează obicinuit; (c. p. 39, 323, al. II).

4. Birtașul, hangiul, cârciumarul, otelierul, cărăușul, căruțașul, luntrașul, sau vreunul din oamenii lor, care va fi furat ori va fi cercat să fure toate ori parte din lucrurile încredințate lor în această a lor calitate; precum asemenea și călătorii cari vor fi furat sau vor fi cercat să fure lucruri din birtul, hanul, cârciuma sau otelul unde au fost primiți; (c. p. 39, 323).

Cu aceeași pedeapsă se va pedepsì:

5. Furtul săvârșit într'o casă locuită și în timpul nopții, sau de către două sau mai multe persoane, sau numai cu una din aceste două împrejurări. (c. p. 312).

In toate aceste cazuri mai sus arătate, culpabili se vor puteà osândì afară de pedeapsa principală, și la interdicțiune pe timp mărginit. (c. p. 27; p. pr. § 217).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Furtul de peşte din un eleşteu deschis intră în prevederile art. 308 c. p. (Cas. II, 115 din 6 Mart. 85, B. p. 206).

2.—După art. 309 No. 1 c. p. furtul se reprimă cu pedeapsa prevăzută în acest articol nu mai dacă se fură de pe câmp animale cari se întrebuinţează la agricultură, sau dacă se fură animale de pe locul de păşunat. (Cas. II, 342 din 25 Iulie 90; 495 din 26 Sept. 89). Aşa dar, furtul unei curci nu intră în prevederile acestui articol. (Cas. II, 495 din 26 Sept. 89, B. p. 792).

3.— Cestiunea prejudicială a proprietăţii, în materie de delicte silvice, devine inutilă dacă instanţa de fond constată că delictul s'a comis pe un loc aflat în posesiunea Statului. (Cas. II, 11, din 3 Ian. 89, B.p.74).

4.—Tribunalul dacă, referindu-se la depoziţiunile martorilor cum şi la cele constatate prin procesul-verbal, vede că dreptul de proprietate al terenului de pe care s'au tăiat arborii este pus în discuţiune, şi că în consecinţă nu este bine constatat delictul, poate suspendà acţiunea publică până când, pe cale civilă, se va statornicì dreptul de proprietate al acelui teren. (Cas. II, 173 din 15 Mart. 89, B. p. 350).

5.—Chestiunea dacă o instanţă criminală poate judeca o afacere civilă cu ocaziunea unui proces penal, nu este dezlegată de vreun text de lege. Avem, în adevăr art. 8 pr. penală care zice că acţiunea civilă derivată din delict se poate judeca de instanţa criminală, însă nu despre aceasta este vorba, ci despre un drept sau fapt pur civil care s'ar opune ca apărare în contra acţiunei publice adică care ar tinde a dovedì că faptul încriminat nu trebue să fie pedepsit. In senzul cerut avem numai art. 299 şi 300 codul civil care opresc pe tribunalul de represiune de a judeca chestiuni privitoare la starea civilă, Prin urmare, întrebarea este: art. 299 şi 300 c. civ. sunt aplicarea unei regule, sau o excepţiune la o regulă, cu alte cuvinte care este regula: că judecătorul acţiunei este judecătorul excepţiunei, sau, din contra, că judecătorul nu poate judeca pe cale incidentală ceea ce nu poate judeca pe cale principală? Prin răspunsul la întrebarea pusă se desleagă o

chestiune de competinţă care, pentru a fi lămurită, nu are nevoe de un text de lege, fiindcă răspunsul este o consecinţă logica a însă-şi instituţiunei tribunalului penal, care dacă nu ar puteà aprecia toate faptele ce sunt în legătură cu delictul ce pot să'l facă scuzabil sau care pot să dovedească că nu trebue să fie pedepsit, atunci acel tribunal nu ar putea să'şi îndeplinească misiunea pentru care a fost creeat. Aşa dar, dreptul de a judeca excepţiunea peremptorie ce se opune acţiunei publice derivă din însu'şi scopul înfiinţărei tribunalului penal, şi nu erà nevoe ca acest drept să fie dat prin un anume text de lege; deci regula este că judecătorul acţiunei este judecătorul excepţiunei. Insă o regulă nu este singură, ci alături cu ea mai sunt şi altele tot atât de legitime. Regulele nu trebue să se dărâme unele pe altele, ci cată să facă bun traiu împreună. Dacă se cuvine ca un tribunal să aibă dreptul de a judeca escepţiunile peremptorii, acest drept nu trebue să se întindă până a încălca asupra atribuţiunei altor tribunale, fiindcă orice competinţă trebue să fie mărginită. Aşa dar, de câteori faptul civil ar fi de o importanţă aşa că ar ocupà locul principal în proces, încât judecata delictului ar părea numai un incident, şi de câteori judecarea faptului civil ar cere anchete, hotărnicii, studiare de documente vechi şi alte proceduri îngreunătoare şi străgănitoare, proprii proceselor civile, instanţa penală va face bine să trimită civilul în judecata tribunalelor ordinare, suspendând penalul. Spiritul legei cere acesta; nu fără scop a' creeat legiuitorul tribunale civile şi tribunale criminale, nici procedura civilă deosebită de procedura penală. Astfel dar, întrun proces de delict silvic, în care ar trebuì să se cerceteze titluri de proprietate imobiliară şi a se face constatări la faţa locului prin ingineri, este mai bine a se pune în suspensiune procesul penal şi a se da un termen inculpatului pentru a intenta acţiune şi a rezolvì procesul civil privitor la dreptul de proprietate asupra termenului de pe care a tăiat arborii. (C. Iaşi, II, 13 Nov. 90, Dreptul», 14 din 91).

6.—Nu este suficient ca delicuentul să se mărginească a face o simplă şi vagă alegaţiune că proprietatea de pe care a comis delictul silvic este a sa, pentru ca aceasta să constitue o chestiune prejudicială care să dea loc la suspendarea judecării delictului, ci trebue încă să producă cel puţin oarecari titluri aparente din care să rezulte o prezumpţiune serioasă despre veracitatea afirmaţiunilor sale. Astfel, dacă tribunalul admite suspendarea judecăţii delictului silvic fără ca alegaţiunea inculpatului să fie sprijinită pe vreun titlu, şi fără ca, în tot cazul, să fixeze un termen în care judecata în civil să aibă loc, lăsând aceasta cu totul la dicreţiunea inculpatului, comite un adevărat exces de putere. (Cas. II, 315 din 27 Iun. 90, B. p. 886).

7. — In delictul de furt se cere ca element esenţial ca să se fi luat de către prevenit prin ascuns lucrul mişcător al altuia, cu intenţiunea de a şi'l apropia pe nedrept.

Aşa dar, pescuirea peştelui dintr'un eleşteu de către posesorul sau de arendaşul lui, în timpul cât durează procesul de revendicare ce i s'a intentat de un al treilea, făcută cu bună credinţă că eleşteul aparţine lor, neîntrunind elementul sus citat, nu constitue delictul de furt. (Cas. II, 115/96, B. p. 531).

8. — Furturile de păsări domestice şi alte animale mici, precum şi tentativele de asemenea furturi, comise în curţi, în câmp, în coteţe sau aiurea, fie noaptea, fie ziua, fără întrebuinţarea mijloacelor agravante prevăzute de art. 310 din codul penal, sunt de competinţa judecătoriilor de ocoale a le judeca, când valoarea obiectelor furate nu trece peste una sută lei. (Cas. II, 84 bis/97. Bul. pag. 245. Mai vezi, asupra furturilor de păsări domestice. Cas. II, 937/900, *Curierul Judiciar*, No. 3/902, p. 25).

9. — Furtul prevăzut şi pedepsit de art. 309, al. V din codul penal, oricât de mică ar ar fi valoarea obiectelor furate, este de competinţa tribunalelor corecţionale a'l judeca. (Cas. II, 458/97, B. p. 1102).

10.—Furtul calificat, prevăzut şi pedepsit de art. 309 al. 2 din codul penal, este de competinţa judecătoriilor de ocoale a'l judeca când valoarea obiectelor furate nu trece peste suma de 100 lei. (Cas. II, 207/97, B. p. 580. *Contra:* Cas. II, 90/99, B. p. 187).

11.—Furtul săvârşit în timpul nopţii în curtea unui stabiliment de cârciumă care era locuit intră în prevederile art. 309 al. V şi este de competinţa Trib. de a'l judeca. (Cas. II. 6/98, B. p. 75).

12. — Dacă un furt dela stăpân s'a săvârşit cu efracţie, instanţa de fond poate să aplice numai pedeapsa pentru furt cu efracţie prevăzută de art. 310, de oarece pedeapsa cea mai grea absoarbe pe cea mai uşoară. (Cas. II, 126/902, B. p. 120).

13. — Furtul de struguri din via unei persoane, săvârşit cu premeditare şi în timpul nopţii, constitue delictul din art 309 al. II, c. penal şi deci este de competinţa Trib. de a-l judeca. (Cas. II, 954/902. B. p. 956).

14.—Furtul a unor capre nu intră în prevederile art. 309 al. I şi deci nu este de competinţa Trib. de a-l judeca ci în prevederile art. 71 din leg. jud. de pace, care dă în competinţa acestor judecătorii furturile de animale mici, căci prin expresia generică de «animale mici» se înţelege şi oile, caprele, etc. (Cas. II, 864/902, B. p. 878).

15. — Furturile de pe câmp succesive şi deosebite, sunt de competinţa judecătorilor de ocol, dacă valoarea fiecărui lucru furat în parte nu trece peste o sută lei. (Cas. II, 666/903, Bul. pag. 868).

16. — Furtul dela stăpân, oricare ar fi valoarea obiectelor furate, cum şi delictul de tăinuire al obiectelor furate în acest mod, este de competinţa

Tribunalului a le judeca în primă instanţă. (Cas. II, 1306/904, Bul. pag. 1669).

17.—Furtul de lemne săvârşit de servitor din pădurea stăpânului lui, intră în prevederile art. 309 al. 3 codul penal şi este de competinţa tribunalului de a-l judeca. (Cas. II, 278/904. B. p. 423).

18.—Faptul unei servitoare, de a-şi apropia o sumă de bani găsiţi într'o mobilă a stăpânului său, constitue delictul de furt dela stăpân, prevăzut şi pedepsit de art. 309 al. 3 cod. penal, iar nu delictul prevăzut de art. 328 cod. penal, care pedepseşte faptul aceluia care va găsì într'o curte, grădină, grajd ori altă încăpere, bani ori lucruri ce nu sunt ale sale, şi nu le va arăta stăpânului locului ori chiriaşului. (Cas. II, 616/905, B. p. 809).

19.—Furturile de păsări domestice comise de un servitor dela stăpânul său sunt de competinţa Trib. (Cas. II, 167/906, B. p 118 şi *Curierul Judiciar*, No. 54/906. pag. 432).

20.—Faptul de furt săvârşit de doi sau mai mulţi inculpaţi intră în prevederile art. 309 al. 5 de competinţa Trib. a-l judeca în prima instanţă, chiar dacă nu e comis într'o casă locuită şi în timpul nopţii. (Cas. II, 842/99, B. p. 1385; Cas. II, 784/906, B. p. 600).

21.—Pentru ca o instanţă de fond să poată aplicà dispoziţiile art. 309, alin. I codul penal, trebue neapărat să constate circumstanţa agravantă a furtului, adică că vitele s'au furat de pe câmp.

Prin urmare, neconstatarea acestui element face ca hotărârea condamnatoare să fie casată. (Cas. II, 87/907, B. p. 69).

22. — Furtul săvârşit de 2 sau mai multe persoane, în timpul nopţei, cade sub prevederile art. 309 al. 5 cod. penal şi este de competinţa Trib. şi Curţii de Apel, oricât de mică ar fi valoarea obiectului furat. (Cas. II, 503/908, B. p. 342).

23. — Atât faptul din al. 5 cât şi acela din al. I de sub art. 309 fiind pedepsite cu aceiaş pedeapsă este fără interes dacă se aplică al. I sau al. 5. (Cas. II, 823/908, B. p. 674).

24. Furtul de pepeni de pe câmp, adică de pe un loc neîmprejmuit intră în prevederile art. 309, al. 2 codul penal, şi se judecă de judele de ocol. (Cas. II, 488/908, B. p. 339).

Art. 310. — *(Legea din 4 Maiu 1895* [1]*).* Se va pedepsì cu închisoare dela 3 ani până la 5 ani, şi cu interdicţiunea pe timp mărginit, acela care va săvârşì sau va încercà să săvârşească vreun furt în cazurile următoare : (c. p. 27).

[1]) Vechiul art. 310 pedepseà toate aceste fapte cu recluziunea de la 3—6 ani; el nu aveà aliniatul 8, iar No. 1 şi 2 dela finele articolului, era în cel vechiu puse înaintea No. 6, care atunci era No. 8.

1. Când furtul se va fi urmat, într'un locaş consacrat vreunui cult, asupra obiectelor consacrate cultului:

2. Când furtul s'a comis prin efracţiune sau escaladare într'o casă locuită sau servind spre locuinţă, sau în dependinţele ei, sau într'o curte închisă; (c. p. 306, 311, 312, 313, 314).

3. Dacă, spre a comite furtul, culpabilul a întrebuinţat chei mincinoase spre a intrà într'o casă, apartament, odae sau bastiment, sau într'o curte închisă, sau spre a deschide uşile, mobilele, casele de fier, dulapurile, lăzile şi orice alte lucruri destinate spre păstrarea banilor, a sculelor sau a altor obiecte care se află înăuntru; (c. p. 315).

4. Dacă culpabilul, prin tăerea legăturilor, prin ruperea sigiliilor, prin deschiderea coperişelor, sau prin întrebuinţarea de chei mincinoase, a furat pe drumuri publice sau pe strade, ori pieţe publice, într'o diligenţă, sau în curtea ori casa poştei, în drumul de fier, sau în vreo staţiune, în vapor sau alte vase de pe râurile navigabile, vreunul din lucrurile călătorilor, sau din cele destinate spre a se transportà; (c. p. 202, 315);

5. Dacă culpabilul a furat vreun lucru din cele ce aveà asupră-i sau purtà cu sine un nebun sau smintit, ori un copil mai mic de 12 ani;

6. Dacă furtul s'a comis în timpul unui incendiu sau unei inundaţiuni asupra obiectelor ce se aflau încă expuse pericolului, ori depuse într'un loc de siguranţă.

Se va pedepsì cu recluziunea, acela care va săvârşì un furt în cazurile următoare:

1. Dacă furul, sau unul dintre furi, sau unul dintre aceia cari au participat la furt, purtà asupră-şi arme de faţă sau pe ascuns; (c. p. 91).

2. Dacă furtul s'a comis de către doui sau mai mulţi complici, asociaţi pentru săvârşire de tâlhării sau furturi. (c. p. 317; p. pr. § 218).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — După art. 310 ultimul aliniat, furturile comise de 2 sau mai mulţi complici asociaţi pentru săvârşire de furturi sunt pedepsite cu recluziunea, şi ca atare, conform art. 1 c. pen., constituesc crime. (Cas. II, 345 din 13 Sept. 83, B. p. 848).

2. — Faptul de a fura vin prin dare de cep la un buriu constitue un furt simplu, întrucât vinul ce s'a furat din el s'a scos în modul obicinuit şi nu s'a spart nici o uşă sau încuetoare spre a se comite acel furt. (Cas. II, 260 din 21 Iun. 83, B. p. 705).

3. Legiuitorul, pedepsind furtul ca o vătămare adusă proprietăţii, a graduat pedeapsa autorului după diferitele circumstanţe agravante în care faptul s'a comis. Intre aceste circumstanţe prevăzute de legiuitor este şi aceea în care autorul a săvârşit faptul împreună cu alţi complici asociaţi pentru a comite tâlhării sau furturi; de unde rezultă că şi acesta constitue o circumstanţă agravantă, asupra căreia juraţii trebuesc întrebaţi printr'o chestiune separată. Căci, deşi legiuitorul a pedepsit cu o pedeapsă criminală furtul comis de mai multe persoane asociate pentru tâlhării sau furturi, de unde s'ar putea deduce că această circumstanţă ar fi un element constitutiv al crimei şi care prin urmare ar trebui să fie pus în chestiunea principală, totuşi această împrejurare nu este decisivă, de oarece agravarea pedepsei nu poate preschimba într'un element constitutiv al delictului, ceeace în natura lucrurilor şi în ochii legiuitorului nu constitue decât o circumstanţă agravantă a acelui delict, şi aceasta cu atât mai mult cu cât şi delictul de lovire se pedepseşte cu o pedeapsă criminală, când lovirile a cauzat moartea, şi cu toate acestea circumstanţa că lovirile au cauzat moartea nu încetează de a fi o împrejurare îngreunătoare în privinţa căreia preşedintele Curţii este dator de a pune juraţilor o chestiune separată. (Cas. II, 215 din 22 Apr. 87, B. p. 385).

4. — Furtul de vite săvârşit

prin spargerea lacătului dela coşarul unde erau închise vitele, intră în previsiunile art. 310 al. II cod. penal iar nu în previsiunile art. 309 al. 5 din acelaşi cod. (Cas. II, 759/99, B. p. 1195).

5.—Dacă Curtea în urma apelului inculpatului, constată că faptele astfel cum au fost comise constitue o crimă de competinţa Curţei cu juraţi, iar Camera de acuzaţiune, sesizată de procurorul-general, în urma respingerei unui regulament de competinţă, declară că nu este regulat învestită, atunci cursul justiţiei se află întrerupt şi urmează a se pronunţa un regulament de competinţă.

In asemenea caz, afacerea trebue a se trimite înaintea Camerei de punere sub acuzaţiune spre a cerceta şi califica faptele. (Cas. II, 843/900, Bul. pag. 1238).

6.—Faptul de a strica poarta sau încuetoarea porţii dela oborul comunal şi a lua din acel obor vitele închise acolo constitul delictul de distrugere, iar nu acela de furt, când vitele erau ale aceluia care a comis faptul sau ale părintelui său şi deci acest fapt este de competinţa judelui de ocol. (Cas. II, 38 901, B. p. 111).

7. — Aceea ce dă unei chei sau unelte oarecare caracterul de mincinoasă, în sensul art. 310, este faptul ca să nu fi fost destinată de proprietar a deschide sau închide o încuetoare.

Că, în acest înţeles, o chee este mincinoasă chiar dacă nu este prefăcută. (Cas. II, 1372/902, B. p. 1252).

8.—Când furtul s-a săvârşit prin spargerea lacătului dela uşă, judecarea acelui delict intră în competinţa Tribunalului, oricari ar fi valoarea obiectelor furate. (Cas. II, 1299/904, Bul. pag. 1659).

9.—Conform art. 310 partea finală se pedepseşte cu recluzia acela care săvârşeşte un furt în cazul când furul sau din acei cari au participat la furt, a purtat asupră-şi arme pe faţă sau pe ascuns. De aci rezultă că agravarea prevăzută de lege are loc numai pentru furtul săvârşit iar nu şi pentru tentativa de furt. Prin urmare, când e vorba numai de o tentativă de furt cu spargere, ea se pedepseşte conform art. 310 al. 2 şi 3 c. pen. adică cu închisoarea corecţională, iar nu după art. 310 partea finală cu recluzia. (Cas. II, 1045/908, Bul. pag. 890 şi *Curierul Judiciar*, No. 59/908, pag. 467).

Vezi, în ce priveşte furturile de bonuri săvârşite de către pompieri, cu ocazia unui incendiu, şi negocierea acelor bonuri cu concursul a diferite persoane, Trib. Ilfov, s. III, sentinţa din 11 Oct. 1904 dată în afacerea furturilor bonurilor Gârleştencei, în *Curierul Judiciar*, No. 86/904, pag. 723—728.

Art. 311. — Agravarea pedepsei furtului comis

sau încercat [1]) într'o casă locuită, prin efracţiune sau escaladare, se aplică şi chiar atunci, când locuitorii casei nu se aflau înăuntru în momentul furtului. (c. p. 310, 312; p. pr. § 220).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Faptul de furt, prevăzut de art. 311 din codul penal, prevăzând tot un furt cu efracţie sau escaladare, săvârşit în anume circumstanţe, judecarea acestui delict este dată tot în competinţa judelui de ocol, după cum prevede art. 53 din acea lege, modificată în 1908. (Cas. II, 2172/909, B. p. 903).

Art. 308 309, 310, 311, 312 şi 313 sunt copiate după Codul penal prusian. Codul penal francez consideră diferitele categorii de furturi prevăzute în art. 381—389 ca crime, şi le pedepseşte ca atare.

Art. 312. — Sunt asemănate cu casele locuite:

1. Vasele de apă şi orice altă clădire mişcătoare, de vor fi locuite;

2. Edificiile destinate unui cult;

3. Edificiile publice destinate pentru exerciţiul unei profesiuni sau pentru conservaţiunea de lucruri;

4. Imprejmuirea care face parte dintr'o casă locuită sau dintr'un edificiu asemuit cu o casă locuită (No. 2 şi 3), precum şi orice alte clădiri sau îngrădiri se vor fi aflând înăuntrul împrejmuirii.

Se socoteşte împrejmuit sau îngrădit orice loc închis, unde nu poate cineva pătrunde de cât prin mijlocul cheilor, sau întrebuinţând efracţiunea sau escaladarea. (c. p. 310, 313, 314; p. pr. § 221).

Art. 313. — Escaladarea se numeşte ori ce intrare în case, clădiri, ori împrejmuiri săvârşită prin suire peste ziduri, porţi, învelitori, uluce sau alte îngrădiri închise, precum asemenea şi orice intrare pe ferestre, prin coşuri (hornuri), prin ferestrue de

[1]) Cuvintele *sau încercat* sau adăogat prin legea din 4 Mai 1893.

pivniță, sau prin orice alte găuri pe sub pământ care nu sunt destinate pentru a servì de intrare. (c. p. 310, 311; p. pr. § 222).

Art. 314. — Efracțiune (spargere) se numește:

1. Orice siluire, rupere, spargere, dărâmare a zidurilor, a ulucelor sau altor îngrădiri închise, a învelișelor, a porților, a pardoselelor, a ferestrelor, a încuieturelor, a lacătelor, sau a oricăror alte unelte sau instrumente destinate a poprì intrarea, prin siluirea căror agentul își deschide o trecere care nu existà mai înainte sau care era închisă, ori lărgește, pentru ca să poată intrà, o gaură ce se află în ființă, sau face o deschidere oarecare prin mijlocul căreia el să se poată introduce înăuntru spre a comite furtul, sau chiar fără a se introduce înăuntru (p. fr. 393);

2. Când agentul, în interiorul casei sau clădirii ori îngrădirii aflându-se, a deschis, prin vreunul din mijloacele arătate mai sus, ușile, îngrădirile sau încuetorile dinăuntru, dulapurile, lăzile, cuferile, sau orice alte mobile sau locuri închise, destinate pentru păstrarea banilor, sculelor sau altor obiecte.

In rândul acestor efracțiuni interioare se socotesc și ridicarea de case de bani, cutii, bale înfășurate cu pânză și legate cu frânghii sau funii, și de orice alte mobile mișcătoare încuiate, cari cuprind lucruri de orice fel, de și nu se vor fi deschis, rupt, sau spart acolo pe loc. (c. p. 310; p. pr. 223).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

INDEX

1. — Actul material al infracțiunei consistă în forțarea cu violență a unui obiect care servea de închizătură. Ch. et Hélie, V, p. 231.

2. — Se consideră furt cu

efracţie exterioare faptul care, pentru a fura tuburile de plumb servind pentru conducte de apă într'o clădire, dărâmă zidul în care ele sunt aşezate. Blanche, VI, No. 28. *Contra:* Ch. et Hélie, V, p. 239.

3. Efracţiunea făcută pentru a eşi din casa unde s'a săvârşit furtul, nu poate constitui o circumstanţă agravantă a furtului. Blanche, VI, No. 25; Ch. 'et Hélie V, 2087. *Contra:* Dalloz. 1854. 2, 111; Garraud, V, 166 sau ed. II, V. 2179.

4. — Casetele şi cutiile de carî se vorbeşte în acest articol, nu se consideră decât acelea cari sunt destinate a forma un mijloc de siguranţă şi de apărare a lucrurilor ce conţine.

Astfel, furtul unui butoi plin cu vin nu poate fi considerat ca săvârşit cu efracţie, căci acest butoi nu e un mijloc de siguranţă pentru băuturile ce conţine, dar numai un mijloc de a păstră şi transporta asemenea lichide. Garraud, V, 169 sau ed. II, V, 2181.

5. —Aceea ce constitue circumstanţa agravantă a art. 393, nu este furtul mobilei ce servea pentru închiderea obiectelor, ci este furtul acestor obiecte săvârşit prin efracţiunea mobilei ce le conţinea. Ch. et Hélie, V, 2093; Garraud, V, 170 sau ed. II, V, 2183.

6.—Autorii admit în general ca rău-făcătorii cari din interiorul unei case forţează o uşe pentru a da drumul complicilor lor, se fac culpabili de o infracţiune exterioară. Blanche, VI, 29; Garraud, V, 168 sau ed. II. V, 2181.

Art. 315.—Chei mincinoase se înţeleg orice cârlige, chei diverse, prefăcute sau semuite. şi orice fel de unealtă care să nu fi fost hotărîtă de către proprietar, chiriaş sau birtaş a deschide sau închide broaşte, lacăte şi orice încuetoare va fi descuiat cu dânsele culpabilul. (c. p. 310; p. pr. § 224).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Se consideră ca chei mincinoase: Cârligele, paspartuurile, cheile imitate, contrafăcute sau alterate şi în general toate instrumentele de orice natură ar fi, cari pot procura deschiderea încuetorilor. Se poate asimila cu chei mincinoase, acelea cari, fără a fi imitate, contrafăcute sau alterate, a putut servì furului de a deschide o încuetoare pentru cari acele chei nu erau destinate.

Astfel, este un furt săvârşit cu cheie falsă sustragerea unei sume de bani dintr'o cutie a unui birou unde furul s'a servit pentru a deschide sertarul cu cheia lăsată în broasca exterioară a mobilei de către proprietar care nu ştia că cu acea cheie se poate deschide serta-

rele interioare. Cas. fr. 12 Aug. 1880, B. p. 160; Pandectes 1881, 1, 1091.

2. — Un punct controversat este chestia de a se şti dacă se poate considera ca circumstanţă agravantă când furul, găsind o cheie, ce erà perdută. a făcut uz de ea pentru a deschide încuetoarea pentru care servise acea cheie. O opiniune susţine că nu se poate aplica această circumstanţă agravantă, pentru că această ipoteză nu intră în definiţiunea complectă şi riguroasă a art. 398. Dalloz, Vol. 575; Ch. et. Hèlie, V, 2110. Această părere însă n'a triumfat în jurisprudenţă. Se susţine că cheia furată sau găsită, a perdut destinaţiunea sa originală. Că furtul este înlesnit prin întrebuinţarea acestui mijloc ca şi cum ar fi întrebuinţat o cheie mincinoasă. Gar., V, 181 sau ed. II, V, 2194; Blanche, VI. 52.

Art. 316. — Cel ce, cu ştiinţă de rea întrebuintare, va preface sau va preschimbà chei mincinoase, se va osândì la închisoare de la 1 lună şi jumătate până la 1 an. (c. p. 315; p. fr. 399).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Pentru ca acest articol să fie aplicabil, trebue ca cheile să fie fabricate cu ştiinţă din partea celui ce le fabrica, despre falsitatea lor şi de întrebuinţarea lor ilicită. Ch. et. Hèlie, V, p. 263; Garraud, V, 183 sau ed. II, V, 2196.

2. — Art. 399 presupune că agentul a fabricat chei mincinoase ştiind că ele va servì sau va putea servì la săvârşirea unor furturi nedeterminate. Dacă însă el cunoştea în mod precis furtul s'au delictul ce avea a se săvârşi cu acele chei mincinoase, el devine complice al autorului acestor infracţiuni. Gar., V, 184 sau ed. II, V, 2197; Ch. et. Hèlie, V, 2112.

SECŢIUNEA II

Tâlhării

Art. 317. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Acela care, prin întrebuinţare de violenţă în contra persoanelor, sau prin ameninţări de a omorî sau de a rănì îndată,

[1]) Vechiul art. 317 nu aveà ultimul aliniat.

va răpì lucrul altuia cu cuget de a şi l însuşi pe nedrept, săvârşeşte o tâlhărie.

Se socoteşte asemenea că comite o tâlhărie şi acela care, surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuinţează violenţă asupra unei persoane sau ameninţă că va omorî sau va rănì îndată spre a puteà să scape sau să ţînă lucrul furat.

Tâlhăria se va pedepsì cu recluziunea. (c. p. 7, 306, 318, 320; pr. p. 40; p. pr. § 230).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Violenţa fiind elementul constitutiv al crimei prevăzută de art. 317 c. p., este suficient să fie cuprinsă în chestiunea principală pusă juraţilor, şi nu este trebuinţă a se mai repetì şi în chestiunile relative la circumstanţele agravante. (Cas. II, 427. din 28 Oct. 81, Bul. pag. 805).

2.—Juraţii trebuesc întrebaţi şi asupra faptului dacă răpirea obiectelor s'a urmat cu cuget de a şi le însuşì pe nedrept, circumstanţă care constitue unul din elementele tâlhăriei definită de art. 317 c. p. (Cas. II, 363 din 19 Nov. 82, B. p. 1113).

3.— Legea noastră (art. 317 c. p.), în deosebire de cea franceză (art. 385 c. p.), consideră furtul cu violenţă, nu ca furt, ci ca tâlhărie, şi tentativa de furt cu violenţă ca tentativă de tâlhărie. Astfel, comite o tentativă de tâlhărie. fapt prevăzut de art. 317 al. II şi 38 c. p., cel care, dupa ce a cercat a comite un furt, a întrebuinţat, ca să scape, violenţe asupra persoanei care l'a surprins în acest fapt. (Cas. II, 446 din 30 Sept. 87. B. p. 738).

4. - Dacă inculpatul, fiind surprins pe când se încerca să fure, a întrebuinţat violenţe asupra persoanei care l'a surprins spre a putea scăpa şi a nu fi descoperit, pe cât timp violenţa a fost săvârşită pe când inculpatul nu perpetrase încă furtul, de oarece nu 'şi însuşise lucrul altuia pe nedrept, ci comisese numai o tentativă de tâlhărie. acest fapt nu poate constituì decât o tentativă de tâlhărie, răpirea efectivă a lucrului străin fiind un element constitutiv al tâlhăriei săvârşite. (Cas. II, 498 din 18 Nov. 87, B. p. 939).

5. — Tentativa de tâlhărie,

dacă nu mijlocesc împrejurări agravante, se pedepseşte cu închisoare corecţională, şi deci este justiţiabilă de tribunalele corecţionale. (Cas. II, 446 din 30 Sept. 87, B. p. 738).

6.—Pentru ca să existe crima de tâlhărie, se cere violenţa şi un furt consumat, şi violenţa se poate exercita sau înainte, sau spre a comite furtul, sau când fiind surprins în flagrant delict de furt spre a reţine lucrul furat, sau spre a scăpa, dar în toate împrejurările pentru existenţa tâlhăriei se cere nu numai violenţa ca să fie exercitată, ci şi furtul să se fi săvârşit. Dacă furtul nu s'a săvârşit, sau dacă autorul n'a fost surprins în flagrant delict de furt, dacă s'a exercitat numai violenţa fără să existe şi furtul cu toate criteriile furtului consumat, ci numai posibilitatea de a fi voit a săvârşi delictul de furt, în acest caz nu există tâlhărie consumată, nici tâlhărie săvârşită dar neizbutită, ci o tentativă de tâlhărie şi tentativa de tâlhărie se pedepseşte cu închisoare corecţională conform art. 38 din codul penal. (Cas. II, 628/98, B. p. 1142).

7.—Pentru ca luarea lucrului altuia cu cuget de însuşire pe nedrept să constitue crima de tâlhărie, trebue ca acea luare să fie comisă prin violenţe sau ameninţări de fapt simţite de pacient în timpul comiterei faptului.

Astfel, când se constată că mai mulţi preveniţi s'au introdus într'o casă locuită, şi după ce au ameţit pe stăpânul casei cu băuturi în cari puseseră cloroform, 'i-au furat bani şi obiecte din casă, acest fapt nu constitue crima de tâlhărie, ci un asemenea fapt constitue delictul de furt comis de mai multe persoane într'o casă locuită deşi în timpul nopţii. (Cas. II, 490/99, B. p. 815).

8.—Când preşedintele Curţei pune juraţilor, în crima de tâlhărie o singură chestiune în care se cuprinde şi aceea relativă la violenţă. care este elementul esenţial al tâlhăriei, cum şi acea relativă la relele tratamente, care constitue o circumstanţă agravantă a crimei de tâlhărie, în loc să pună două deosebite chestiuni, violează legea şi pune astfel pe juraţi în imposibilitate a se putea pronunţa asupra fiecărei din aceste două împrejurări în parte, şi, deci, verdictul este nul şi decizia casabilă. (Cas. II, 215/900, B. p. 376).

9.—In crima de tâlhărie, când preşedintele Curţei cu juraţi, după ca a pus juraţilor o primă chestiune în care se cuprinde elementele t â l h ă r i e i, pune o adoua chestiune prin care se cere juraţilor să declare dacă acuzatul la comiterea crimei, a întrebuinţat bătăi şi cazne din care s'au cauzat moartea pacientului, aceasta adoua chestiune, astfel pusă, prin cari juraţi sunt întrebaţi deodată asupra circumstanţei agravante de întrebuinţare de bătăi şi cazne, cât şi asupra aceleia dacă acele bătăi şi cazne au pricinuit moartea pacientului, constitue o chestiune complexă, pentru că ridică juraţilor putinţa de a delibera şi a se pro-

nunţa în mod separat pentru fiecare circumstanţă ce are un efect deosebit încât priveşte pedeapsa, şi procedând astfel se violează legea, iar verdictul este nul. (Cas. II, 465/900, B. p. 734 şi *Curierul Judiciar* No. 50/900. pag. 398).

10.—După definiţia dată de art. 317 cod. penal tâlhăria fiind răpirea prin violenţă a lucrului altuia cu cuget de a şi le însuşi pe nedrept, întrebarea principală ce are a se pune juraţilor trebue să coprinză toate aceste elemente, din care unul de ar lipsì. aplicarea legii rămâne nejustificată. Prin urmare, se violează art. 361 pr. p. când juraţii nu au fost întrebaţi dacă răpirea unor obiecte s'a făcut cu cuget de a şi-le însuşi pe nedrept. (Cas. II, 46/906. B. p. 77. In acelaş sens Cas. II, 202/906, B. p. 269).

11.—Dacă în chestiunile puse juraţilor nu s'a pus cuvântul de tâlhărie, aceasta nu poate viţia verdictul, de oarece legea nu cere decât ca chestiunile să coprindă elementele constitutive ale faptului, iar nu şi denumireà lui legală. (Cas. II, 2380/906, nepublicată).

12.—In crima de tâlhărie nu e nevoie a se formà chestiuni separate pentru fiecare element al crimii, de oarece nu este vorba de nişte circumstanţe agravante, ci de elementele constitutive ale crimii de tâlhărie, pe care codul penal o pedepseşte ca o infracţiune specială. (Cas. II, 2795/909 Bul. pag. 1135).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză [1])

1. — Furtul cu violenţe în toate timpurile a fost dinstinct de celelalte furturi, Dreptul Roman îl deosibea sub numele de «*Rapino*». Mai multe legislaţiuni streine contimporane ia păstrat un nume particular (la noi se numeşte tâlhărie). Codul francez urmând tradiţia vechiului cod, a considerat numai violenţa ca o circumstanţă agravantă, pronunţând însă pedepse severe. A se vedea în această privinţă: Blanche, V, 515 şi 522; Ch. et. Hélie, 2116; Garraud, V, 192 sau ed. II, V, 2205.

2. — In Franţa este controversată chestiunea de a se ştì dacă violenţele constitue o circumstanţă agravanţă, când ele urmează după luarea lucrului şi în scop ca furul să 'şi înlesnească fuga. O deciziune a judecat în mod afirmativ, şi această deciziune este aprobată de Blanche, V, 516.

Curtea de casaţie abandonând această opiniune a judecat contrariù, cum că circumstanţa agravantă nu trebue

1) Art. 317 până la 320, au fost copiate după codul penal Prusian. Pentru că însă, în unele puncte, dispoziţiunile din codul penal francez se apropie de acelea ale codului Prusian şi prin urmare şi de codul nostru, dăm aci sub fiecare articol unele doctrine şi jurisprudenţe cari sunt aplicabile şi la noi.

ridicată contra unui individ care după ce a comis un furt, în momentul când pleca din casă cu lucrurile furate a rănit şi a lovit o femeie. Se susţine că in acest moment furtul erà săvârşit şi fuga furului nu erâ un act de execuţiune a furtului, aşa că un delict nu se poate agrava din cauza circumstanţelor posterioare execuţiuni. Acel individ, se susţine, că trebue condamnat deosebit pentru furt, şi deosebit pentru răniri şi loviri. Garraud susţine însă că culpabilul este în acţiune de furt, până în momentul când lucrul furat şi'l însuşeşte fără a fi nevoe a se apăra contra proprietarului acelui lucru. Lucrul nu a eşit complect din posesia proprietarului atât timp cât hoţul se găseşte încă în casa unde venise să fure. Garraud, Vol. V, pag. 84 sau ed. II, V, pag. 2097.

Art. 318. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Se va pedepsì cu recluziunea dela 6 ani în sus, tâlhăria săvârşită în împrejurările următoare:

1. Dacă tâlharul, sau unul din tâlhari, sau unul din complicii lor, aveà asupră-şi arme de faţă sau pe ascuns;

2. Dacă tâlhăria s'a săvârşit de către două sau mai multe persoane:

3. Dacă tâlhăria s'a săvârşit pe drumuri publice sau pieţe publice;

4. Dacă tâlhăria s'a săvârşit prin bătăi sau rele tratamente, fără însă să fi cauzat răniri. (c. p. 7, 91, 317, 319, 320; p. pr. § 232).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Deşi în chestiunea principală asupra faptului prevăzut de art. 317 c. p. s'a cuprins şi circumstanţa agravantă a bătăii prevăzută de art. 318 No. 4 c. p., totuşi complexitatea acestei chestiuni nu poate atrage nulitatea verdictului, de oarece la chestiunea a doua, pusă asupra circumstanţei agravante de la No. 2 al art. 318, juriul a răspuns afirmativ; astfel, faptul fiind constatat că s'a comis cu una din circumstanţele agravante cuprinse în art. 318 c. p., nu mai este nici un interes practic de a se casa decisiunea. (Cas. II, 325 din 25 Aug. 76, B. p. 482).

2.—Acuzatul fiind trimis îna-

[1]) Pedeapsa prescrisă de vechiul art. 318 era recluziunea de la 5 ani în sus.

întea juraţilor pentru faptul de tâlhărie comisă cu mai multe persoane necunoscute şi având arme asupra lor, preşedinte Curţii trebue să întrebe pe juraţi mai întâi asupra faptului principal al tâlhăriei şi apoi asupra fiecărei din circumstanţele îngreunătoare, dacă tâlhăria s'a urmat de mai multe persoane şi dacă tâlharii aveau arme asupra lor, iar nu să le cuprindă pe toate în o singură chestiune. (Cas. II, 23 din 19 Ian. 77, B. p. 23).

3. — Când acuzaţiunea este pentru tâlhărie cu violenţe şi bătăi, circumstanţa agravantă, bătăile, care face ca tâlhăria să se pedepsească conform art. 318 c. p., trebue pusă juraţilor ca chestiune separată. (Cas. secţia II, decizia No. 85 din 11 Febr. 1877, B. p. 73).

4.—Tentativa la tâlhăria prevăzută de art. 318 c. p., având a fi pedepsită cu un grad mai jos, decât dacă tâlhăria ar fi fost executată, urmează că penalitatea aplicabilă este închisoarea corecţională iar nu recluziunea de la 5—10 ani care se aplică pentru tâlhăria prevăzută de art. 317 c. penal. (C. B. s. III. 152/908, Dreptul» 49 din 908, pag. 396).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.— Cand unui hoţ surprins in flagrant delict i s'a găsit asupra-i un revolver de care nu a făcut nici un uz, nu poate fi ridicată această circumstanţă agravantă. Purtarea de arme nu este decât o prezumpţiune că rău făcătorul are intenţia să uzeze de violenţe, dar această prezumpţie perde mult din forţa sa, când, în fapt culpabilul nu a făcut uz de ele, ci din contră s'a lăsat a fi arestat fără rezistenţă. Blanche, V, 513. Ch. et Hèlie, 2114. Garraud, V, 188, ed. II, V, 2201.

2.—Furtul devine mai grav când este săvârşit de două sau mai multe persoane. Aceasta dovedeşte că crima a fost premeditată. Blanche V, 510. Ch. et Hèlie, V, 2075.

3. — Drumul este public în sensul art. 383 când el este în fapt consacrat uzagiului public, când servă de trecere zilnică pentru toată lumea şi pe care, orice persoană poate circulà liber. Puţin importă dacă este făcut pe proprietăţi private sau că aparţine particularilor. Dalloz, vol. 376; Blanche, V, 530; Garraud, V, 157 sau ed. II-a. V, 2170; unii autori admit o interpretare mai restrânsă. Ei susţin că drumuri publice sunt

acelea cari sunt declarate de autoritatea administrativă pentru uzul public, şi cari aparţin Statului, judeţului sau comunei. Ch. et Hélie, V, 2073.

4.—Furturile săvârşite pe o stradă sau piaţă în interiorul unui oraş, suburbie sau comună, nu intră în prevederile art. 383 (318 rom.) aceste strade neputând fi considerate ca drumuri publice. Dalloz, 1880, 1, 397. Dalloz, vol. 382. Unii autori întind această dispoziţie şi asupra părţilor dintr'un drum public cari au pe margine locuinţe. Ch. et Hèlie, V, 2074; Garraud, ed. II, V, 2170, nota 25.

5. Râurile şi canalurile navigabile nu sunt considerate ca drumuri publice în sensul art. 383 c. pen. Dalloz, 1846, 1, 121.

6. Căile ferate de asemenea nu pot fi considerate ca drumuri publice. Dalloz, 1872, 1, 284.

Art. 319. — Se va pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit:

1. Oricare va fi comis tâlhăria întrebuinţând cazne, răniri sau schilodiri asupra persoanei;

2. Acela care a comis tâlhărie întrebuinţând bătăi, violenţe, ameninţări, sau rele tratamente, din care s'a pricinuit victimei vreo boală a minţii sau o necapacitate la lucru, sau pierderea auzului ori a limbei, sau a facultăţii de a procreea. (c. p. 7, 240, 317, 318, 320; p. pr. § 233).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Singurul fapt al purtării de arme, independent de cazne, răniri sau schilodiri, constitue una din circumstanţele agravante, determinate de art. 318 c. p., care caracterizează furtul prin violenţă; asemenea caznele rănirile sau schilodirile, independent de purtarea de arme, constitue unele din circumstanţele agravante. Prin urmare, bine se aplică art. 319 c. pen. când din declaraţiunile juraţilor rezultă că tâlhăria s'a comis prin cazne, răniri sau schilodiri, fără a mai fi nevoe de punerea unei cestiuni relativă la purtarea de arme. (Cas. II, 143 din 15 Iul. 68, B. p. 113).

2. — Preşedintele care pune în o singură întrebare atât violenţa, care este elementul constitutiv al tâlhăriei, cât şi circumstanţa agravantă a rănirii, violează art. 361 şi 362 pr. p., punând astfel pe juraţi în imposibilitate de a se puteà pronunţà asupra fiecărei din aceste două împrejurări în parte. (Cas. II, 92 din 22 Martie 69, B. p. 115).

3. — Dacă acuzatul este dat

judecăţii pentru faptul că surprins fiind în drum cu un cal furat, a întrebuinţat răniri cu revolverul asupra reclamantului cu intenţiune de a-şi apropria calul, întrebările trebuesc puse juraţilor pentru ca să se constate de s'a comis o tâlhărie în condiţiunile art. 317 al. II şi 319, No. 1 c. p. Pentru aceasta, prima cestiune are a se referi la elementele cuprinse în alin. II al art. 317 c. p., iar a doua cestiune are a se referì la împrejurarea agravantă cuprinsă în art. 319 No. 1 c. p. Ceeace constitue tâlhăria în sensul art. 3, 7, al. II, este ca surprins fiind în flagrant delict de furt, întrebuinţează violenţă asupra unei persoane». Prima cestiune dar de pus juraţilor, pentru ca să corespundă art 317, al. II, trebue să fie concepută astfel ca să reiasă că acuzatul, surprins fiind în flagrant delict a furtului unui cal de la cutare persoană, a întrebuinţat violenţă asupra cutărei persoane, iar din cestiunea a doua să reiasă natura agravantă a tâlhăriei, conform art. 319, No. 1 c. p. (Cas. II, 335 din 18 Iul. 84, B. p. 603).

4. Când în urma verdictului juraţilor, acuzatul a fost recunoscut culpabil de faptul că a comis tâlhărie prin întrebuinţare de răniri ce au cauzat o incapacitate de lucru, fapt ce, după art. 319, al. II din codul penal, se pedepseşte cu munca silnică pe timp mărginit, Curtea a făcut o d r e a p t ă aplicaţiune a pedepsei, condamnându-l la 5 ani recluziune dacă juriul i-a acordat circumstanţe atenuante, căci în acest sens pedeapsa nu se poate reduce, conform art. 60, al. II din acelaşi cod, de cât la recluziune sau la maximul închisorii corecţionale. (Cas. II, 148/95, B. p. 341).

Art. 320.— Se va pedepsì cu munca silnică pe toată viaţă oricare săvârşeşte vreo tâlhărie, prin întrebuinţare de violenţe, ameninţări, rele tratamente, bătăi, cazne, schilodiri sau alte leziuni corporale, din care s'a pricinuit moartea pacientului. (c. p. 7, 233, 241, 317—319; p. pr. § 233).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. - In tâlhăria prevăzută de art. 320 c. penal este de interes pentru acuzat a se pune separat chestiunea de a se şti

dacă moartea pacientului a provenit din chinurile ce a suferit dela acuzat, sau din altă cauză independentă de acele torturi, de oarece tâlhăria cu torturi simple este pedepsită cu munca silnică pe timp mărginit, iar cea cu torturi din care a rezultat moartea, se pedepseşte cu munca silnică pe viaţă. (Cas. II, 246 din 2 Nov. 68, B. p. 177).

2. — Intr'o acuzaţiune de tâlhărie comisă cu rele tratamente şi torturi, din care s'a cauzat moartea victimei, aceste circumstanţe, fiind de natură a agrava pedeapsa acuzatalui, nu trebuesc cuprinse în chestiunea asupra faptului principal. (Cas. II, 514 din 11 Nov. 72, Bul. pag. 310).

3. — Deşi prima chestiune pusă juraţilor asupra faptului principal de tâlhărie este complexă, căci cuprinde circumstanţa agravantă «cazne», dar această neregularitate nu poate a t r a g e nulitatea verdictului când acea circumstanţă este în urmă pusă separat într'o chestiune distinctă, şi juraţii răspunzând afirmativ la aceasta a doua chestiune, complexitatea primei chestiuni nu a putut schimbà şi n'a schimbat în nimic intensitatea criminalităţii faptului. (Cas. II, 440 din 27 Oct. 80, B. p. 365).

4.—Acuzaţiunea de tâlhărie cu violenţe şi omor cuprinde în sine şi violenţele cu omor, cu toate că ele nu au fost comise pentru a f u r a. Astfel, Curtea poate pune juraţilor o chestiune subsidiară privitoare numai la lovirile aplicate de acuzat pacientului care 'i au cauzat moartea. (Cas. II, 128 din 28 Apr. 82, B. p. 511).

5.—Dacă în tâlhăria prevăzută de art. 320 c. penal. preşedintele, după ce pune juraţilor chestiunea prescrisă de art. 361 pr. p., prin o a doua chestiune mai cere juraţilor să declare şi dacă acuzaţii, la comiterea faptului, au întrebuinţat bătăi şi leziuni din care s'a cauzat moartea pacientului, punând astfel aceasta a doua chestiune, juraţi sunt întrebaţi de o dată, atât asupra circumstanţei agravante de întrebuinţare de bătăi şi leziuni, cât şi asupra aceleia dacă acele bătăi şi leziuni au pricinuit moartea pacientului; prin urmare, chestiunea este complexă, pentru că ridică juraţilor putinţa de a delibera şi a se pronunţa în mod separat asupra fiecărei circumstanţe; iar preşedintele când pune o astfel de întrebare, violează art. 361 pr. p. (Cas. II, 349 din 25 Iul. 90, B. p. 915).

6. Dispoziţiunile art. 320 din codul penal sunt bine aplicate când se stabileşte că acuzatul, p r i n întrebuinţare de violenţe în contra unei persoane, 'i-a răpit banii şi obiectele cu cuget de a'şi-le însuşi; că dânsul a avut armă asupra sa; că a comis crima pe drum public, şi în fine, din acele cazne şi violenţe s'a cauzat moartea pacientului. (Cas. II, 786/99, B. pag. 1317).

SECŢIUNEA III

Strămutare sau desfiinţare de hotare

Art. 321. — *(Leg. 17 Februarie 74* [1]*).* Se va pedepsì cu închisoare până la 2 ani, sau cu amendă dela 50 până la 500 lei [2], acela care, cu cuget de a-şi însuşi pământul posedat de altul, şi într'un mod ilegal, va strămutà sau va face a se strămutà semnele de hotare dintre proprietăţi. (c. p. 8, 355, 399; art. 17 regul. de hotărnicii din 6 Mart. 68; p. fr. 389).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—După art. 321 c. p., unul din elementele esenţiale ale delictului de desfiinţare sau strămutare de hotare este însuşirea cu intenţiune a dreptului de proprietate asupra pământului posedat de altul prin strămutarea ilegală a semnelor de hotare. Prin urmare, trebue constatat prin hotărîre şi acest element esenţial al delictului prevăzut de art. 321 c. p. (Cas. II, 138 din 28 Mart. 88, B. p. 299).

2 — Ararea în mod ilegal a brazdei care serveà de hotar între două proprietăţi, intră în prevederile art. 321 c. p. (Cas. II, 138 din 28 Mart. 88, B. p. 299).

3. — Delictul de strămutare sau desfiinţare de hotare, prevăzut de art. 321 din codul penal, intră în competinţa tribunalului de a fi judecat, întru cât nu a fost dat în competinţa judecătorului de ocol prin nici un text de lege. (Cas. II, 3626/909, B. p. 1357).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Caracterul dinstinctiv al delictului prevăzut de art. 389 este că strămutarea, sau tentativa de strămutare trebue să aibă de scop de a săvârşi un furt de recolte sau de produse utile ale pământului. Cuvântul, *hotar*, din art. 389 are acelaş sens cu cel din art. 456 (355 rom.); prin el se înţelege nu numai pietrele despărţitoare dar încă orice hotar despărţitor, cum ar fi orice arbori servind drept hotar. Blanche.

---

1) Vechiul art. 321 dispunea: «Se va pedepsì cu închisoare sau cu amendă....».

2) Conform art. 399 al II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 50 500 lei noui.

V, 634; Garraud, V. 118 sau ed. II-a, V, 2131. Uni autori însă, susţin că prin hotar nu trebue a se înţelege de cât pietrele despărţitoare. Chauveau et Hélie, V, 2051.

SECŢIUNEA IV

Despre abuz de încredere

Art. 322. — Oricare va specula asupra trebuinţelor, slăbiciunelor sau patimelor unui minor ca să-l facă să subscrie, spre a sa pagubă, obligaţiuni, chitanţe, sau vreun înscris de răfuire pentru împrumutare de bani, ori de lucruri mişcătoare, ori de înscrisuri comerciale, sau de orice alte înscrisuri îndatoritoare, sub oricare formă se va fi făcut asemenea tocmeală, se va pedepsi cu închisoarea dela 2 luni până la 2 ani şi cu amendă care nu va puteà trece peste a 4 parte a sumii ori a preţului lucrurilor ce va urmà a se întoarce înapoi vătămatului, nici să fie mai mică de 26 lei. (c. p. 323, 399; p. fr. 406).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Intrebuinţarea de manopere frauduloase de natură a specula slăbiciunile unui minor pentru a-l înşelà să subscrie nişte poliţe, constitue delictul prevăzut de art. 322 c. pen. (Cas. II, 46 din 3 Febr. 81, B. p. 131).

2. — Este casabilă hotărîrea care, în delictul prevăzut de art. 322 din codul penal, mărginindu se a aplicà cifra amendei arătată în citatul articol, fără să ţină seamă şi de art. 399 acelaşi codice. pronunţă o amendă mai mare. (Cas. II, 416/94, B. p. 807).

3. — Comite un abuz de încredere acela care speculează asupra trebuinţelor unui minor, ştiind bine că este minor, făcându-l cu intenţiune frau-

duloasă să subscrie, spre a sa pagubă, mai multe poliţe în alb, cu mult superioare sumelor de bani împrumutate. (C. Galaţi II, 1259/95, *Curierul Judiciar* 39/95, p. 309).

4.—In delictul de abuz de încredere prevăzut de art. 322 c. pen., judecătorul nu poate pronunţà o amendá mai mare de 26 lei, cât fixează acest articol, dacă nu determină cuantumul restituţiunilor şi al daunelor interese cauzate, aceasta sub pedeapsă de nulitate şi casarea întregei decizii. (Cas. II, 198/96, B. p. 741.

5. Art. 322 c. pen., care se mărgineşte a ocrotì pe minori, nu se poate întinde la indivizi puşi sub un consiliu judiciar, la femeile măritate, la persoanele ce vârsta sau boala lasă pradă la orice ispită. Dar majorii rătăciţi, stricaţi, inesperimentaţi, n'au oare nevoe de ajutorul legei? Desigur că da. Ori cine volnic este a stipulà dobânzi ori cât de mari, dar acela care abuzează mişeleşte de nevoia altuia, ca să-l facă să-i promită o dobândă enormă, merită o pedeapsă penală.

Legea franceză pedepseşte ca o abatere penală însuşi faptul de a imprumutà în mod obijnuit cu dobândă mai mare ca cea legală, abstracţie făcând de orice dol din partea agentului.

Art. 494 c. pen. Belgian hotărăşte contrariu. Legea germană din 19 Iunie 1893 ca şi legea Austriacă, înţeleg lucrul tot astfel, adică nu pune nicio stavilă libertăţei în materie de stipulaţiune de dobânzi, dar pedepseşte dolul cămătarilor şi micşorează astfel, în parte cel puţin, relele ce le aduce cu sine libera concurenţă. Al. Dégrea. Dreptul» 84/99, pag. 683.

6.—Cel condamnat numai la închisoare pentru un delict pedepsit de lege cu închisoare şi amendă nu poate face recurs pe motiv că a fost condamnat numai la închisoare, când legea prevede pe lângă închisoare şi amendă, aceasta putând justificà cel mult o cerere de casare în interesul legei, din partea Ministerului public. (Cas. II, 470 din 99, pag. 800).

7. —Pentru existenţa abuzului de încredere prevăzut şi pedepsit de art. 322 din cod. pen. se cere: ca abuzul să se fi săvârşit asupra unui minor; 2) ca minorul să fi subscris în paguba sa obligaţii şi acte obligatorii; 3) ca aceste obligaţii să fi fost obţinute abuzând de slăbiciunile, de trebuinţele şi de pasiunile minorului, şi pentru aceasta a treia condiţie se cere ca prevenitul, spre satisfacerea unui scop de cupiditate şi câştig, să fi favorizat relele patimi ale minorului, profitând de neexperienţa lui spre a-l face să subscrie o obligaţie oneroasă pentru minor, şi apoi o intenţie sau o voinţă din partea prevenitului de a procurà şieşi sau altuia un beneficiu ilegitim prin subscrierea acelei obligaţii oneroase.

Toate aceste varii fapte cari pot constituì abuzul de încredere, sunt lăsate la aprecierea instanţelor de fond, însă nu este suficient ca judecătorii fondului să afirme un abuz, ci trebue să motiveze hotărîrea asupra con-

diţiilor mai sus arătate. (Cas. II, 470/99, Bul. pag. 800). Mai vezi, în ce priveşte elementele delictului de abuz de încredere, decizia Curţei Buc. s. II, No. 299/910 dată în afacerea Rozescu cu Epitropia Nifon, în *Curierul Judiciar*, No. 43/910. pag. 373—378 precum şi sentinţa Trib. Dolj No. 587/902, dată în materie de sustragere de electricitate în mod fraudulos, in *Curierul Judiciar*, No. 79/902, pag. 658).

8. In delictul de abuz de încredere depunerea sumei ce delicuentul îşi apropiase, făcută după darea ordonanţei definitive, nu poate înlătura existenţa prejudiciului. Cas. II, 728/99, Bul. pag. 1167. Cas. II, 740/900, B. pag. 1038.

A se mai vedeà decizia Cas. II, 434 99 în *Curierul Judiciar*, No. 25/99. p. 199 cum şi decizia Cas II, No. 417/901, în *Curierul Judiciar*, No. 47/901, pag. 382.

9.—Când elementele delictului de abuz de încredere sunt constatate în momentul săvârşirei delictului, faptul că inculpatul s'a dat dator părţii vătămate printr'o chitanţă pentru o parte din suma ce şi-a apropriat, nu face să înceteze acţiunea publică. (Cas. II. 1032/904, Bul. pag. 1306).

10.—Violează dispoziţiile art. 322 c. p. şi pronunţă o hotărire nemotivată instanţa de fond când condamnă pe o persoană pentru abuz de încredere fără a ţine seamă de motivele de apărare ce acea persoană a invocat, şi fără să motiveze din ce anume fapte a stabilit reaua lui credinţă la săvârşirea delictului. (Cas. II, 1363/904, Bul. pag. 1701).

11. — In delictul de abuz de încredere, faptul că, după începerea urmărirei, inculpatul ar fi dat părţei civile o declaraţie prin care se recunoaşte dator cu suma ce şi-a însuşit pe nedrept. nu-l apără de pedeapsa pentru delictul săvârşit. deoarece acţiunea publică fiind în mâna ministerului public, o atare declaraţie nu poate imputa asupra acţiunei, care n'ar puteà fi împedicată nici în cazul în care partea civilă n'ar mai aveà pretenţie în contra inculpatului. (Cas. II, 828/905, Bul. pag. 986).

12.—După art. 52 din codul justiţiei militare, sunt justiţiabili de Consiliul de răsboiu în timp de pace pentru toate crimele şi delictele, afară de titlul IV al cărţii a II, ofiţerii de toate gradele, ofiţerii de administraţie, etc.

Prin urmare, întru cât în acele excepţiuni nu se prevede delictul de abuz de încredere, rezultă că un asemenea delict săvârşit de un căpitan în activitate are a fi judecat de Consiliul de răsboiu, iar nu de tribunalele ordinare. (Cas. II, 1447 din 909, B. p. 783).

13.—Din momentul ce inculpatul nu a tăgăduit nici o dată suma de bani încredinţată lui, pe care a şi restituito la cererea reclamantului, nu poate fi abuz de încredere întrucât lipseşte intenţiunea frauduloasă. (Cas. II, 742/911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Minorii emancipaţi cari exercită comerţ fiind consideraţi majori pentru toate actele relative la comerţul lor, art. 406 nu le este aplicabil în ce priveşte acele acte. Ch. et Hélie, V, 2247. *Contra:* Blanche, VI, No. 191; Garraud, V, 286 sau ed. II, V, 2299.

2. — Interzişii şi incapabilii sunt protejaţi de art. 406. Blanche, VI, No. 193.

3.—Faptele cari pot constitui delictul prevăzut de art. 406. sunt lăsate la aprecierea judecătorilor. In consecinţă, aplicaţiunea acestui articol este suficient justificată când hotărîrea condamnătoare, după ce a enumerat circumstanţele faptului, constată intenţiunea din partea prevenitului de a abuza de slăbiciunea sau de pasiunea acelor minori. Dalloz, 1881, 1, 239; Ch. et Hélie, V, 2247.

4.—Cel ce abuzează de slăbiciunea sau pasiunea unei femei măritate mai mare de 21 de ani, pentru a o face să subscrie, în prejudiciul ei şi fără autorizaţia soţului, obligaţiuni chitanţe, etc. nu comite delictul prevăzut de art. 406, puţin importă dacă a fost măritată sub regimul dotal.

Ea este incapabilă ca femeie măritată însă este mai mare de 21 ani, adică majoră. Garraud, V, 285 şi nota 6 sau ed. II, V, 2299.

5.—Delictul prevăzut de art. 406 este săvârşit din momentul ce minorul a fost ademenit de a subscrie obligaţiunile, şi delictul nu dispare dacă culpabilul a îndemnizat pe minor ulterior, chiar înaintea oricărei urmăriri. Dalloz, Abus de conf. 16.

6.—Este o chestiune clasică de a se şti dacă delictul dispare în cazul când actul subscris de minor este izbit de o nulitate şi nu'i cauzează nici un prejudiciu. Afirmativa e fără discuţie dacă nulitatea provine din cauza minorităţei.

Controversa nu se poate ridica decât dacă nulitatea provine din alte cauze decât aceia a minorităţei. Unii autori susţin că delictul nu este constituit, de oarece prejudiciul lipseşte. Ch. et Helie, V, 2251.

Alţi susţin că este pedepsibil, pe motiv că prejudiciul poate există şi dintr'un act nul. Blanche, VI, 199; Garrand, V, 287 sau ed. II, V, 2300.

Alţi, în fine, fac o distincţiune. Ei susţin că deşi în principiu nulitatea nu face să dispară delictul, dar nu este tot astfel când nulitatea este de aşa natură în formă încât nu prezintă

nici o existenţă aparentă de obligaţiune, precum ar fi constituirea unei ipoteci printr'un act sub semnătură privată. Carn. art. 406.

7.—Regulele dela complicitate se aplică fără deosebire şi delictului de abuz de încredere prevăzut de art. 406. Cas. fr. 9 August 1889, B. p. 287.

Art. 323.—Oricare va pune la o parte, sau va risipì, spre paguba proprietarilor, a posesorilor ori a detentorilor obligaţiuni, bani, mărfuri, bileturi, chitanţe, sau orice alte acte cuprinzând vreo obligaţiune, sau apărare, şi care i se vor fi dat sub titlul de închiriare, de depozit, de mandat, sau pentru vreun lucru cu plată ori fără plată, cu îndatorire de a-l întoarce înapoi sau de a-l înfăţişà, ori de a-l întrebuinţà într'un chip hotărât, se va pedepsì după cuprinderea articolului 322.

Dacă abuzul de încredere, prevăzut prin paragraful de mai sus, se va săvàrşì de vreo slugă, om cu simbrie, ucenic, calfă, grămătic, lucrător, ajutor, spre paguba stăpânului său, pedeapsa va fi închisoarea dela 6 luni până la 2 ani.

Toate acestea fără prejudiciul celor ce s'a zis la articolele 203, 204 şi 205, pentru punerea la o parte sau ridicarea banilor, a obligaţiunilor ori a altor acte, ori lucruri aflate în depozite publice. (c. p. 140, 309, No. 3, p. fr. 408).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Pentru aplicarea art. 323 c. p. se cere, ca element, punerea la o parte sau risipirea de bani în mod fraudulos. Este

însă învederat că, mai înainte de a se cercetà dacă elementele acestui articol există, trebue să se constate a căror sume se cere restituirea. Şi, în această privinţă, chiar dacă este vorba de un funcţionar cărui i s'a încredinţat bani nu numai spre conservare ci şi spre întrebuinţare, nu se poate zice că acel funcţionar ar trebui să restitue în orice moment banii încredinţaţi, fără o luare de sosoteli în regulă, prin care să se constate dacă sumele încredinţate s'au întrebuinţat într'un mod hotărît sau nu, şi cari sunt acele sume. (Cas. II, 317 din 19 Sept. 78, B. p. 336).

2.—Arendaşul Statului, care primeşte lemne de la Stat în virtutea contractului de arendare cu îndatorire de a le întrebuinţà pentru repararea ecaretelor şi nu le întrebuinţează în acest mod, comite delictul prevăzut de art. 323 c. p., căci prin primirea acelor lemne el nu a devenit proprietar pe ele spre a puteà face cu ele ce ar voi, ci le a primit cu titlul de arendaş şi cu însărcinarea de a le întrebuinţà în modul arătat prin contract. (Cas. II, 71 din 15 Febr. 80, B. p. 84).

3.—Art. 323 c. p., ne conţinând o definiţiune sacramentală, constatarea intenţiunii frauduloase poate rezultà şi din complexul constatărilor făcute de judecătorii fondului, fără a fi nevoe ca acei judecători să o exprime în anumite cuvinte. (Cas. II, 239 din 14 Maiu 84, B. p. 462).

4. — Dacă instanţa de fond constată că inculpatul, în calitate de incasator al unei societăţi de asigurare, a incasat şi reţinut în mod fraudulos, fără să verse societăţii, o sumă de bani mai mare de cât garanţia ce o aveà depusă, şi că se află în stare de insolvabilitate ca să garanteze pe societate de prejudiciul ce i-a cauzat, în faţa acestora, existenţa prejudiciului şi a intenţiunei frauduloase din partea delincuentului fiind pe deplin stabilite, nu se violează întru nimic prescripţiunile art. 323 c. p. (Cas. II, 324 din 10 Iul. 90, B. p. 897).

5. — Dacă instanţa de fond decide că împrejurarea depunerii banilor sustraşi, abia după 7 ani, nu face să dispară intenţiunea culpabilă a delincuentului în comiterea delictului de abuz de încredere, aceasta constitue o cestiune de fapt care intră în apreciaţiunea instanţelor de fond şi scapă de controlul Curţii de casaţie. (Cas. II, 246 din 9 Mai 90, B. p. 709).

6.—Pentru a fi abuz de încredere, pe lângă celelalte elemente, trebue ca inculpatul să fi fost pus în întârziere. Cas. II, 274 din 29 Mai 90, B. p. 741).

7. — Chemarea la instrucţie poate fi considerată ca punere în întârziere, însă nu într'un mod absolut, ci numai când acela, căruia i-a fost dată păstrarea obiectelor, nu probează că, până la chemare, a restituit obiectele ce i s'au încredinţat sau a satisfăcut pe încredinţător, astfel în cât restituirea nu mai aveà nici un interes a se face. (Cas. II, 274 din 29 Mai 90, B. p. 741).

8. — Dacă cel dat judecăţii pentru înstreinare de obiecte amanetate la Creditul agricol, când i s'a luat interogatoriul de judecătorul de instrucţiune, a justificat pentru o parte din datorie că a plătit-o, iar pentru cealaltă că însuşi Creditul i-a acordat reînoirea contractului mai înainte de chemarea la interogatoriu şi de orice altă punere în întârziere, restabilindu-se fără nici o rezervă raporturile dintre el şi Credit, pe bazele legii privitoare la împrumuturile agricole, în acest caz, ne mai existând motivele ce s'ar fi putut invocà în contră-i pentru necorectitudinea ce i se impută, el nu mai poate fi condamnat pentru acest fapt. (Cas. II, 274 din 29 Mai 90, B. p. 741).

9.—Nu face o rea aplicaţiune a art. 323 c. pen. instanţa de fond care constată că inculpatul, în calitate de sub-prefect, primind hârtie dela fabrica Letea pentru a o distribuì la comune şi, incasând banii dela acele comune, în loc de a-i trimite fabricei, şi-i însuşeşte şi nu-i dă la cerere. (Cas. II, 483 din 14 Nov. 90, B. p. 1336).

10.—Comite delictul prevăzut de art. 323 c. pen. secretarul-comptabil de la creditul agricol care, fiind însărcinat cu un mandat din partea unor debitori ai creditului, prin care îi încredinţează capitaluri de plătit, contracte de preschimbat, dobânzi de achitat către acea casă, primeşte de bună voe să execute acel mandat, îndatorindu-se de a trimite plătitorilor contractele de preschimbare şi chitanţele de plată, şi, în loc să execute acesta, opreşte cu viclenie în folosul său sumele primite, fără să le verse la destinaţie, vărsare care nu o face de cât după ce se descoperă faptul, şi este pus în întârziere prin darea sa în judecată la instrucţie. (Cas. II, 163 din 16 Mart. 90, B. p. 368).

11.—Dacă inculpatul este dat judecăţii pentru faptul că a sustras, în profitul său, suma de 249 lei ce-i primise, pe când era sub-prefect, din vânzarea unor colecţiuni de legi şi a unor bilete de loterii ce i se trimisese spre desfacere de prefectură, instanţa de fond se poate baza pe raportul acelui sub-prefect, prin care arată că înaintează suma de 60 lei ce a mai incasat din costul colecţiunilor de legi, bani care însă nu s'au vărsat, de oarece acel raport poartă semnătura inculpatului şi conţine recunoaşterea că asupra sa se găsesc bani din vânzarea acelor colecţiuni, şi ca atare constitue o probă legală contra sa. şi poate servì de baza pentru stabilirea culpabilităţii lui; şi faţă cu un asemenea act, instanţa de fond este în drept să-şi fundeze sentinţa şi pe celealte acte de instrucţiune şi pe depunerile martorilor. (Cas. II, 246 din 9 Mai 90, B. p. 709).

12. — Deşi inculpatul a restituit sumele de bani deturnate după ce s'a văzut condamnat de tribunal, totuşi instanţa de fond este în drept a deduce, din obstinaţiunea inculpatului de a nu da banii primiţi decât după ce s'a văzut condamnat,

intenţiunea sa de a fi voit să 'şi însuşească acei bani în paguba celor ce erau în drept a'i primì. Această intenţiune instanţa de fond este în drept a o deduce şi din împrejurarea că inculpatul nu a depus sumele de bani ce luase, în termenul ce se angajase în faţa judecătorului de instrucţiune. (Cas. II, 81 din 12 Febr. 91, B. p. 245).

13.—Comite delictul prevăzut de art. 323 c. p. primarul care emite un mandat pentru plata salariului şefului de garnizoană şi, incasând tot el banii din acel mandat, şi i apropriază în în propriul său folos şi în papuba şefului de garnizoană. In adevăr, primarul are mandat de la lege a ordonanţa plata salariilor funcţionarilor comunali, prin urmare el a emis mandatul de plata salariului şefului de garnizoană în puterea mandatului său ce aveà de la lege. Deci, deturnând în propriul său folos şi în paguba proprietarului acea sumă de bani ce i se încredinţase în puterea funcţiunii sale pentru a o întrebuinţă într'un chip hotărît, el intră în cazurile prevăzute de art. 323 c. p. (Cas. II, 80 din 12 Febr. 91, B. p. 245).

14.—Judecătorul corecţional investit de o urmărire pentru un abuz de încredere, nu este ţinut a amâna judecata până ce tribunalele civile vor statuà asupra diferitelor incidente ce se ridic între mandatarul inculpat şi mandante în privinţa sumelor detürnate; el poate să cerceteze şi se judece singur aceste incidente (Cas. II, 338/92, B. p. 641),

15.—După art. 323 c. p. abuzul de încredere este săvărşit şi autorul este supus pedepsei din momentul ce se constată că a pus la o parte, cu intenţiune frauduloasă, obiecte sau bani ce i s'au încredinţat pentru un scop determinat, chiar dacă, în urmă, autorul delictului a căutat să restitue obiectele sau banii deturnaţi de la destinaţiune. (Cas. II, 470/93. B. p. 919).

16.—Faptul că cine-va a deturnat în folosul său sumele de bani ce a primit de la nişte locuitori, pentru a-i plăti la Creditul agricol împrumuturile făcute, constitue delictul de abuz de încredere prevăzut de art. 323 din codul penal. (Cas. II 125/95, B. p. 231).

17.—Faptul că un agent fiscal a primit, în această calitate, o sumă de bani de la un contribuabil ca plată de contribuţiuni, fără să facă veri o operaţiune de descărcare în această privinţă în registrele percepţiei, a putut forma convingerea judecătorului de fond cum că acei bani au fost luaţi de prevenit cu rea intenţiune, în folosul său şi în paguba contribuabilului, şi să declare că el constitue delictul de abuz de încredere prevăzut de art 323 din codul penal, fără ca deciziunea sa să poată fi censurată de Curtea de casaţiune. (Cas. II, 602/95, B, p. 1216).

18.—Ori ce contract de comision implică în sine şi un mandat. Aşa dar, faptul că co-

misionarul a contravenit şi şi-a însuşit sumele încasate, pentru mărfurile cu a căror vânzare sau conservare a fost însărcinat, constitue delictul de abuz de încredere, prevăzut de art. 323 din codul penal. (Cas. II, 721 95, B. p. 1457).

19.—Funcţionarul public inculpat de abuz de încredere, comis ca funcţionar, nu se poate apăra pe motiv că a restituit şi s'a descărcat de obiectele însuşite, când restituirea nu s'a făcut de cât mult timp după începerea urmărirei penale, şi aceasta chiar când autoritatea, în prejudiciul căreia deturnase acele obiecte, nu s'a constituit parte civilă.—(Cas. II, 445/98, B. p. 956).

20.—Faptul unui căruţaş, de a sustrage parte din lucrurile ce i s'au incredinţat să transporte, nu constitue delictul de furt, ci delictul de abuz de încredere de competinţa tribunalului a'l judeca. (Cas. II 488/98, B. p. 986).

21.—In delictul de abuz de încredere, faptul că inculpatul a achitat, după ce a fost condamnat in prima instanţă. paguba părţei vătămate, nu face ca delictul să inceteze, odată ce s'a constatat că a fost consumat şi prejudiciul pentru partea lezată a existat în momentul consumărei delictului, ast-fel că în apel, cu drept cuvânt, Curtea condamnă pe delicuent. (Cas. II, 560/98, B. p. 1076).

22.—Faptele de comerţ puputându-se dovedi cu martori, această probă este admisibilă şi în penal. chiar dacă este vorba de un abuz de încredere prin deposit de o valoare ce trece de 150 lei vechi, când acest deposit derivă dintr'un fapt de comerţ, (Cas. II, 741/98, B. p. 1196).

23.—Pentru existenţa delictului de abuz de încredere este suficient ca să se constate că s'a dat delicuentului o sumă de bani, cu însărcinarea de a o întrebuinţa în cutare mod şi că el şi-a însuşit-o în folosul său fără a-şi fi îndeplinit însărcinarea. (Cas. II, 359 99, pag. 592). Mai vezi şi decisia, Cas. II, 355/906, in *Curierul Judiciar*, No. 20/906, pag. 161.

24.—Când un perceptor, dat în judecată şi condamnat pentru că ar fi primit de la diferiţi locuitori bani în comptul datoriei lor către stat şi Creditul Agricol, şi în loc să le dea chitanţe de descărcare ar fi deturnat în folosul său acei bani, invoacă înaintea Curţii de Apel lipsa de prejudiciu, presentând în dovedire un certificat al percepţii care constată că acei locuitori au primit chitanţe de descărcare şi nu au mai fost urmăriţi pentru banii ce plătiseră acelui perceptor, şi Curtea de apel se mărgineşte numai în a declara că o asemenea probă e făcută prea târziu, fără să ţină seamă de cuprinsul acelui act şi fără să motiveze pentru ce o asemenea probă nu mai putea să fie făcută înaintea sa, prin aceasta nesocoteşte dreptul de apărare, şi deci, hotărîrea sa este casabilă. (Cas. II, 431/99, B. pag. 722 şi *Curierul Judiciar*. No. 25/99, p. 199). Mai vezi şi Cas. II, 417/901,

în *Curierul Judiciar*, No. 47/901, p. 381).

25.—In delictul de abuz de încredere, proba testimonială este admisibilă spre a se dovedi deturnarea unei părţi din sumele de bani încredinţate inculpatului, când depositul este constatat şi constant. (Cas. II, 618/900, B. p. 916).

26.—Faptul că cine-va vinde o casă şi obiectele ce i s'au lăsat în păstrare constitue delictul de abuz de încredere. (Cas. II, 497/901, B. p. 913).

27.—Delictul de înstrăinare de obiecte amanetate la Banca agricolă. odată consumat, nu încetează dacă în urmă, înaintea instanţei de apel, inculpatul dovedeşte despăgubirea Băncei, fiindcă această posterioară despăgubire nu poate avea de efect să stingă delictul. (Cas. II, 1075 901 B. p. 1673).

28.—Un coasociat, care administrează asociaţia fie în puterea unei autorizaţiuni speciale fie în puterea dreptului ce are fiecare asociat la asemenea administraţiune în lipsa de autorizaţiune specială, se consideră ca mandatar al societăţei şi, dacă dispune în folosul său şi în paguba coasociaţilor săi de banii şi valorile societăţei, deşi ştia bine că trebue să dea socoteală de administraţia sa şi că nu are drept decât la partea sa din beneficiul net al societăţei, conform contractului de asociaţie, prin aceasta dânsul săvârşeşte delictul de abuz de încredere. (Cas. II, 904/901, B. p. 1364).

29.—Elementul esenţial pentru existenţa acestui delict este punerea la. o parte sau risipirea de bani în frauda proprietarilor. Prin urmare, pentru stabilirea acestui element trebue să se constate mai întâi ce anume sume s'au dat persoanei pentru a'i întrebuinţa în cutare scop, apoi dacă în adevăr nu a întrebuinţat acele sume şi, în fine, care este suma însuşită. Instanţa de fond, care se mărgineşte a declară că elementele delictului există, fără să arate care sunt socotelile făcute în afacere, dă o hotărâre casabilă (Cas. II, 356/902, B. p. 486).

30.—Faptul că o persoană refuză să restitue altei persoane banii ce i s'a dat a-i schimba constitue delictul de abuz de încredere, întru cât, între diversele cazuri prevăzute de art. 323 este şi acela când cineva pune de o parte banii cari i se vor fi dat a-i întrebuinţa într'un chip hotărât; şi aci nu poate fi vorba de un contract de mandat intervenit între părţi, de oarece se pedepseşte ca abuz de încredere, nu numai când lucrul s'a primit cu titlu de închiriere. mandat sau depozit, ci şi în cazul când i s'a dat banii spre a-i schimba, operaţiune pentru care practica şi uzul nu cere facerea unui act scris. (Cas.II, 237/903, B. p. 239).

31.—Există delictul de abuz de încredere numai atunci când s'ar fi încredinţat inculpatului paza unor obiecte anume determinate, cu obligaţia de a restitui aceleaşi obiecte .(Cas. II, 2464/908, Bul. pag. 1866).

32.—Faptul de a primi o sumă de bani mai mare de cât

aceea ce se datora, sumă ce-a fost dată din greşeală, nu constitue delictul de abuz de incredere, de oare ce raportul dintre plătitor şi primitor, în acest caz, nu se poate considera ca mandat. (Cas. II, 2526 din 17 N-brie 1908, B. p. 1911).

33. — Faptul de a înstrăina amanetul pus la Creditul Agricol, prevăzut de art. 28 din legea Creditului, se pedepseşte ca abuz de încredere; iar pedeapsa pentru asemenea fapt este aceia din art. 323 din codul penal, iar nu aceia din art. 330, căci acest din urmă articol prevede pedeapsa pentru acei însărcinaţi cu paza lucrurilor sechestrate şi date în păstrarea lor.

Prin urmare, faptul sus arătat fiind pedepsit de art. 323 din codul penal, intră în competinţa Tribunalului de a fi judecat în prima instanţă. (Cas. II, 2370/909, B. p. 957 şi *Curierul Judiciar*, 66/909, p. 532).

34.—Prescripţia delictului de abuz de încredere începe să curgă, când este vorba de obiecte determinate încredinţate unei persoane, din momentul când ele nu pot fi restituite în starea primită. iar când este vorba de lucruri fungibile, de la data cererei sau somaţiunea de restituire, dacă ele nu se restitue, căci numai de la aceste epoci delictul se poate considera consumat. (Cas. II, 771/910 «Dreptul», No. 43 910 p. 342.

35.—Abuz de încredere nu poate să fie de cât atunci când e intenţie de deturnare de fonduri încredinţate administratorului. Garraud susţine că o retenţie frauduloasă nu constitue un abuz de încredere. Ca să fie deturnare, trebue ca administratorul să-şi însuşească fondurile sau să le dea la o terţă persoană. (D. N. Comşa, adnotaţie la dec. C. apel B. II, No. 299/910 în *Curierul Judiciar*, No. 43, p. 375—378).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Ceeace constitue delictul de abuz de încredere, este voinţa culpabilă a agentului. (Ch. et Hélie, V, p. 437), şi nu este necesar ca frauda să fie declarată formal, ci e suficient ca

ea să rezulte din constatarea judecătorilor. Cas. fr. 10 Mai 1867, B. p. 113.

2. — Restituţiunea efectuată în timpul unei urmăriri începută nu face să dispară delictul de abuz de încredere. Dalloz, 1873, I, 220.

3. — Pentru a constitui delictul de abuz de încredere nu este suficent numai ca obiectele deturnate să fie remise cu îndatorire de a le întoarce. Trebue încă ca aceasta remitere să fie făcută în executarea unui contract din acelea limitativ enumerate prin art. 408. Este nulă, prin urmare, hotărîrea care omite a specifica cu ce titlu s'a făcut remiterea obiectelor a căror deturnare a fost calificată de abuz de încredere. Sirey, 1879, 1, 283.

4.—Depozitul este (după art. 1915 c. civil fr.) actul prin care cineva primeşte lucrul altuia, cu însărcinarea de a-l păstra şi restitui în natură. Legea penală nu a dat depozitului alt înţeles decât codul civil. Ch. et Hélie, V, pag. 452.

5. — Tutorele administrând bunurile minorului cu titlu de mandat, faptul lui de a deturna sau risipi valorile aparţinând pupilului cade sub aplicaţiunea art. 408. Dalloz, 1866, 1, 336.

6.—Acela, căruia i s'a confiat anume obiecte, nu comite un abuz de încredere dacă, chiar contrariu convenţiunei părţilor, a uzat de ele. Astfel depozitarul unui cal care-l înhamă la trăsura sa, sau femeia care poartă bijuteriile primite în depozit nu săvârşeşte un abuz de încredere. Acest uzagiu nu împedică restituirea obiectelor, şi ar fi numai o neexecutare a contractului care nu dă loc de cât la o acţiune civilă. Ch. et Hélie, V, 2287; Blanche, VI, 237.

7.—Este o greşeală gravă a se crede că punerea în întârziere este totdeauna necesară şi că formează ca un preliminar indispensabil pentru toate urmăririle abuzului de încredere. Acesta este un sistem de apărare obijnuit înaintea tribunalelor, care se sprijină însă pe o falsă interpretaţiune a jurisprudenţei. Punerea în întârziere nu este cerută de lege, şi ea devine inutilă, dacă se poate altfel stabili existenţa elementelor delictului. Dalloz, 1870, 1, 372; Dalloz, Abus. de conf. supl. 32; Dalloz, 1899, 1, 611.

8. — Art. 408 a determinat limitativ natura obiectelor cari pot fi deturnate sau risipite. Astfel sunt efectele, bani, mărfuri, bileturi, chitanţe sau orice alte acte coprinzând vreo obligaţiune sau descărcare. Ch. et Hélie, V, 2281; Blanche, VI, 230; Garraud, V, 306 sau ed. II, V, 2319.

9. — Inchirierea este primul contract vizat prin textul art. 408, care a fost introdus în anul 1832. Ch. et Hélie, V, 2285; Blanche, VI, 239.

10.—Lucrul deturnat trebue să fie mobil; dar un locatar de mobile săvârşeşte un abuz de încredere pedepsit, vânzând, ridicând, sau apropiinduşi imobilele prin destinaţiune, căci asemenea obiecte îşi reiau caracterul mobiliar din momentul ce au fost detaşate dela imobil. Dalloz. 1862, 2, 47.

11. — Abuzul de încredere prin violarea contractului de depozit, erà deja pedepsit de codul penal din 1810. Vezi Ch. et Hélie, V, 2287; Blanche, VI, 243.

12.—Prima condiţiune a depozitului este remiterea unui lucru mobil şi corporal. Dacă acest element lipseşte nu poate fi abuz de încredere. In consecinţă s'a judecat că revelaţiunea unui secret de procedeu industrial; de către acela căruia i se confiase, nu cade sub prevederile art. 408. Cas. fr.. 29 Aprilie 1848, B. p. 131; Pandectes, 1848, 2, 650.

13.—Cuvântul «*mandat*» din art. 408 se întinde la toate felurile de mandate din dreptul civil. Astfel, nu avem a distinge între mandatul expres sau tacit; de asemenea el coprinde nu numai mandatul convenţional dar şi mandatul legal, şi cel judiciar. Dalloz, 1867, 2, 46; Dalloz, 1860, 1, 368.

14.—Art. 408 nu este aplicabil deturnărilor săvârşite de tată, tutore sau administratorul legal, sau de mumă-tutrice în prejudiciul copiilor lor minori; nici celor săvârşite de femeie în prejudiciul soţului interzis sau celor săvârşite de bărbat administratorul bunurilor soţiei în prejudiciul ei. Insă coautorul sau complicele la asemenea deturnări se pedepseşte. Ch. et Hélie, V, 2299; Blanche, VI, 253; Garraud, V, 316 sau ed. II, V, 2329.

15.—Textul primitiv al art. 408 nu menţionează de contractul de împrumut pentru usagiu al unui lucru cu îndatorire a-l întoarce înapoi, contract a cărui violare constitue un abuz de încredere. Legea din 1863 a împlinit această lacună, pedepsind în mod expres deturnarea lucrului dat împrumut pentru a-l întrebuinţa. Această soluţiune este, de altfel, juridică căci împrumutatul posedă lucrul cu titlul precar. Ch. et Hélie, V, 2290; Blanche, VI, 257; Garraud, V, 313 sau ed. II, V, 2326.

16. — Deturnarea lucrurilor date pentru vreun lucru cu plată a fost deja pedepsită prin codul penal din 1810. Dar, pentru vreun lucru fără plată nu s'a introdus decât prin legea din 1832. A se vedea Ch. et Héllie, V, 2302; Blanche, VI, 259; Garraud, V, 319 sau ed. II, V, 2332.

17.—Circumstanţa agravantă din art. 408 privitoare la abuzul de încredere săvârşit de vreo slugă, om cu simbrie, ucenic etc., a fost introdusă cu ocazia reformei din 1832. Sub vechiul cod penal, furtul domestic constituea o crima, pe cât timp abuzul de încredere a fost totdeauna un delict corecţional. Legiuitorul din 1832 a restabilit principiile, pedepsind abuzul de încrederetot ca crimă, pedepsind astfel şi furtul şi abuzul de încredere cu recluziunea. Ch. et Hélie, V, 2308; Blanche, V, 263; Garraud, V, 320 sau ed. II, V, 2334 şi 2340.

18. — Se consideră ca mandatar acela care primeşte plăţi şi face plăţi pe comptul altor persoane; acest fel de mandat este unul din sursele cele mai frecvente ale abuzului de în-

credere. Cas. fr. 11 Mai 1905, B. p. 223 şi 1877, B. p. 199; Pandectes, 1894. 1, 208.

19.— Servitorul se face culpabil de delictul de abuz de încredere în prejudiciul stăpânului, când risipeşte sumele ce i s'a încredinţat pentru a face plăţi sau cumpărări, sau când, dându-i-se a face cumpărări, majorează preţul, pentru a'şi apropia parte din banii încredinţaţi. Dalloz, 1891, 2, 80.

20.—Regulele dela complicitate se aplică şi la delictul de abuz de încredere. Astfel, devine complice al acestui delict, prin provocaţiune, prin instrucţiunile date, prin mijloace întrebuinţate, prin asistenţă. Dalloz, 1898, 1, 374.

21. — Aplicaţiunea regulei «*Una electa via non datur ad alteram recursus*», a ridicat dificultăţi în delictul de abuz de încredere. Este sigur însă, că ea nu poate fi opusă exerciţiului acţiunei publice de către ministerul public.

Această acţiune nu poate, de sigur, a fi declarată neadmisibilă, sub pretext că partea lezată a deschis mai nainte acţiune civilă născută din violarea contractului, înaintea jurisdicţiuni civile sau comerciale.

Dacă dar, renunţarea la asemenea acţiune civilă de către victimă nu împedică urmărirea penală, a fortiori, alegerea ce victima a făcut pentru calea civilă nu poate avea nici o influenţă asupra acestei urmăriri. Dacă afacerea civilă nu a fost încă judecată, pentru că acţiunea publică a fost intentată, tribunalul civil trebue să suspende judecata conf. art. 3 din codul instrucţiunei criminale. Dalloz, 1890, 1, 489.

22.—Abuzul de încredere nu este un delict succesiv, ci un delict instantaneu. Prin urmare, acest delict începe a se prescrie din ziua când s'a săvârşit delictul. A se vedeà în privinţa prescripţiuni: Blanche, VI, 270; Garraud, V, 303 sau ed. II, V, 2316.

Art. 324.— *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Avocatul care, prin daruri, oferte sau promisiuni, se va înduplecà a se înţelege cu partea adversă şi va vătămà, prin fapte pozitive, sau prin omisiuni doloase, cauza clientului său, va fi pedepsit prin închisoare până la 2 ani, prin suspensiunea din exerciţiul profesiunii de advocat, prin interdicţiune dela funcţiunile publice până la 15 ani, şi prin amendă dela 150 până la 1500 lei [2]). (c. p. 399).

---

[1]) In vechiul art. 324 se zicea: «... va fi pedepsit prin închisoare....»

[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 150—1500 lei noui.

Art. 325. — *(Legea 17 Febr. 74* [1]*).* Când avocatul va vătămà, cu viclenie, prin fapte pozitive sau prin omisiuni, cauza unui acuzat sau a unui prevenit, se va pedepsì precum urmează:

In caz de crimă, prin interdicţiune de la profesiunea de avocat şi dela verice funcţiune publică şi prin recluziune.

In caz de delict, prin interdicţiune dela profesiunea de avocat şi dela oricare altă funcţiune, la care pedeapsă se va puteà adăogì şi închisoarea până la 2 ani.

In caz de contravenţiune, prin interdicţiune dela profesiunea de avocat şi dela oricare altă funcţiune publică, nu pe mai puţin de 6 luni, şi prin amendă până la 150 lei [2]. (c. p. 7, 399).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Delictul de distrugere, prevăzut şi pedepsit de art. 325 din codul penal, oricare ar fi valoarea lucrului distrus, este de competinţa judecătorului de ocol a'l judeca. (Cas. secţia II, decizia 612 din 3 August 1899, B. p. 899.

Art. 326. — Cel ce, după ce va produce vreun document înscris sau memoriu la o judecătorie, pentru vreo prigonire, îl va sustrage în orice mod, se va pedepsì cu o amendă dela 26 la 150 lei [3].

Această pedeapsă se va hotărî de acelaşi tribunal în a cărui cercetare se află prigonirea (c. p. 399; pr. civ. 97, 104; p. fr. 409).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Art. 409 (326 rom) are de scop de a pedepsì pe acela care, după ce a produs un act întrun proces, îl sustrage în

[1] In vechiul art. 325, la al. III, nu era determinat timpul închisorii.

[2] Conform art. 399. al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă nu poate fi mai mare de 150 lei noui.

[3] Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este de la 26—150 lei noui.

orice mod. Legea voeşte să menţină buna credinţă în procese. Când o piesă a fost produsă în justiţie, adversarul a dobândit un drept asupra acelei piese, aşa că dispariţia ei poate să-i cauzeze prejudiciu şi este în tot cazul un obstacol la o bună administraţiune a justiţiei. Blanche, VI, 278; Ch. et Hélie, V. 2312; Garraud, V, 337 sau ed. II, V, 2351.

2. — Pedeapsa delictului din art. 409 (326 rom.) este o simplă amendă. Singurul punct discutabil este de a se şti dacă acest delict atrage incapacităţi pe cari legea le edictează în contra celor condamnaţi pentru abuz de încredere. Sunt autori cari cred că delictul, fiind un abuz de încredere în sensul strict al cuvântului, atrage toate incapacităţile delictului. Această opiniune însă pare prea riguoasă.

Este greu de a crede că legiuitorul a voit să adaoge, la o condamnaţiune aşa de uşoară, incapacităţi aşa de grave, cari nu sunt în proporţie cu pedeapsa principală. Garraud, V, 238 sau ed. II, V, 2352.

3. — Al doilea paragraf din art. 409 (326 rom.) decide în mod expres că pedeapsa va fi pronunţată de tribunalul învestit cu contestaţiunea.

Legea dă acest delict în competinţa tutulor jurisdicţiunilor oficiale şi publice oricari ar fi ele, de orice grad, ca şi tribunalelor administrative.

O chestiune delicată este de a se şti dacă această competinţă este esclusivă. In general, autorii o admit, şi această soluţiune pare comformă textului legii. S'a admis totuşi că pedeapsa poate fi pronunţată şi de tribunalul corecţional, când tribunalul înaintea căruia actul a fost produs, s'a devestit de contestaţiune prin hotărârea dată. Dalloz, Abus de conf. 224.

Art. 327. — Cel ce, găsind pe drumuri ori pe uliţă lucruri ce nu sunt ale sale, şi întrebându-se despre ele, le va tăgădui, se socoteşte că a comis un abuz de încredere, şi se va pedepsi cu închisoarea de la 15 zile până la 3 luni. (c. p. 328; p. pr. § 226).

Art. 328. — Cel ce va găsi într'o curte, grădină, în grajduri, ori în altă încăpere, bani ori lucruri ce nu sunt ale sale, şi nu le va arătă stăpânului locului ori chiriaşului, se va pedepsi cu pedeapsa prevăzută la articolul precedent. (c. p. 327).

Art. 329. — Dispoziţiunile art. 307 se vor aplică şi la cazul de abuz de încredere urmat între persoanele acolo arătate. (c. p. 322—328).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Abuzul de încredere săvârşit de un părinte, ca tutore legal, faţă cu copilul său minor nu constitue un delict. (Cas. II, deciziunea No. 450 din 1894. Bul. pag. 895).

Art. 330. — Se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an;

1. Tutorii, curatorii, executorii testamentari, acei însărcinaţi cu paza lucrurilor sechestrate, administratorii de fundaţiuni, cari, cu rea credinţă, lucrează în vătămarea persoanelor, sau lucrurilor încredinţate direcţiunii sau administraţiunii lor;

2. Samsarii, agenţii de schimb, expeditorii, comisionarii şi alte persoane exercitând o profesiune cu care sunt anume însărcinaţi de autoritate publică, dacă în afacerile cari le sunt încredinţate aduc, cu rea credinţă, vătămare acelora cari le-au încredinţat afacerile. (c. p. 142; leg. credit. agric. 30; p. pr. § 246).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Actele de rea gestiune din partea unui tutore, în sine, nu constituesc delictul prevăzut de art. 330 c. p. Pentru aplicarea lui se cere intenţiunea frauduloasă, care consistă în ştiinţa că actele săvârşite de tutore şi care i se impută sunt nelegale şi că ele cauzează prejudiciu minorului ale cărui afaceri le girează tutorul. Acest element astfel înţeles trebue constatat prin hotărâre. (Cas. II, 201 din 27 Apr. 84, B. p. 376).

2. — Pentruca să existe delictul de abuz de încredere pedepsit de art. 330 c. pen. se cere ca tutorele, cu rea credinţă şi în vătămarea interesului pupilului, să fi refuzat predarea socotelilor la timp. (Cas. II, 347/93, B. p. 666).

3. — Nu constitue un abuz de încredere, faptul proprieta-

rului care, lăsat custode asupra lucrurilor sale urmărite şi sechestrate le sustrage înlocuindu-le cu altele de calitate inferioară. (C. Iaşi, s. I, 6 Aprilie 1894, «Dreptul» 60/94).

4. — Faptul că un debitor, căruia i s'a sechestrat şi i s'a lăsat în păstrare mai multe lucruri, a înlocuit obiectele sechestrate cu altele de o calitate inferioară, constitue delictul de abuz de încredere prevăzut şi pedepsit de art. 330 din codul penal. (Cas. II, 304/94, Bul. pag. 727).

5. — Elementul constitutiv al delictului prevăzut şi pedepsit de art. 330 codul penal, relativ la gestiunea tutorilor, este reaua credinţă.

Astfel, este casabilă hotărârea care condamnă pe un tutore, ce nu s'a prezentat pentru a justificà întrebuinţarea sumelor de bani provenite din averea minorilor. când nu constată reaua credinţă a tutorelui. (Cas. II, 28/97, B. p. 95).

6. — Faptul prevăzut de art. 330 din codul penal, după care tutorii se pedepsesc când, lucrând cu rea credinţă, vatămă interesele pupililor lor, nu este considerat ca un abus de încredere, ci ca o infidelitate, prin care se înţelege orice vătămare cauzată averei pupilului de către tutore, fie acel tutore chiar tatăl sau muma.

Astfel, tatăl sau muma tutori, când girează interesele minorului în scop de a trage ei foloase şi prin o aşa gestiune vatămă interesele şi averea minorului, în asemenea caz faptul lor nu constitue un abus de încredere, ci o infidelitate şi ca atare, dânşii pot fi urmăriţi conform art. 330 c. pen. (Cas. II, 340/98, B. p. 774).

7.—Când un tutore este dat în judecată pentrucă ar fi înstrăinat averea minorului care erà depusă în păstrarea sa, şi dânsul propune martori in apărarea sa spre a dovedì că nu dânsul a înstrăinat acea avere, ci o altă persoană, instanţa judecătorească violează dreptul de apărare, comite un exces de putere şi face o greşită aplicare a art. 330 din codul penal. respingând această probă pe motiv că tutorele ar fi responsabil, chiar dacă înstrăinarea nu s'a făcut de dànsul. (Cas. II, dec. 633/98, B. p. 1144).

8. — Faptul de a înstreinà lucruri sechestrate de către acela însărcinat cu paza lor constitue delictul de abuz de încredere prevăzut de art. 330 c. p. Achitarea creanţii, pentru care fusese sechestrat, achitare posterioară deschiderii acţiunii publice, nu are nici o influenţă asupra acţiunii publice, căci delictul a fost consumat. (Cas. II, 40/901, B. p. 113).

9. — Instanţa de fond comite un exces de putere şi violează legea, când condamnă pentru înstrăinare de obiecte sechestrate, fără să constate în acelaş timp că lucrurile sechestrate au fost încredinţate pazei aceluia care le-a înstrăinat. (Cas. II, dec. 56/901, B. p. 123 şi *Curierul Judiciar,* No. 15/901, pag. 118).

10. — Sechestrul judiciar, în caz de nedepunerea sumelor percepute, are fi condam-

nat numai la despăgubiri cari consistă în plata dobânzilor şi în repararea oricărei daune cauzate prin nedepunerea la timp, iar acţiunea publică nu poate fi pusă în mişcare decât atunci când delictul de abuz de încredere, aşa cum îl formulează art. 330 din c. pen., este consumat, adică când există prejudiciu, in deosebire de depozitarul de bani publici, care are a fi urmărit la simpla constatare a lipsei banilor. (Cas. II, decizia No. 3250 din 909, Bul. pag. 1309.

Art. 331. — Cărăuşii, vâslaşii sau oamenii lor cari, prin amestecare de materii vătămătoare, vor fi preschimbat calitatea vinurilor, sau orice altfel de băuturi, ori de mărfuri al căror transport li s'a fost încredinţat se vor pedepsì cu închisoare dela 2 luni la 2 ani; iar dacă preschimbarea nu se va fi făcut prin amestecare de materii vătămătoare osânda va fi închisoarea dela 1 lună până la 6 luni, sau amenda dela 26 până la 250 lei [1]). (c. p. 247; p. fr. 387).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Acest articol pedepseşte amestecarea în vin a unor materii vătămătoare, iar nici de cum sustragerea vinului sau altor băuturi încredinţate lor a le transportà. Când sustrage din acele băuturi faptul se pedepseşte de art. 386. Garraud, volumul V, 120 sau ed. II, volumul V, 2133.

SECŢIUNEA V

Inşelăciune sau escrocherie

Art. 332.—Acela care, în vedere de a împărtăşì folos, face să nască o amăgire în paguba averii altuia, sau făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimându-le de tot, este culpabil de înşelăciune. (c. p. 333; p. pr. § 241).

[1]) Conform art. 399 al II c. p, amenda aplicabilă în speţă este dela 26—250 lei noui.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Unul din elementele constitutive ale delictului de escrocherie este si acela că «în vedere de a împărtăşì folos, face să nască o amăgire în paguba averii altuia». Astfel, pe lângă prejudiciu şi manoperile frauduloase întrebuinţate, trebue să se constate că acele manopere au fost de natură a induce în eroare pe reclamante spre a'l păgubì. (Cas. II, 119 din 28 Mart. 80, B. p, 121).

Mai vezi, în ce priveşte elementele constitutive ale delictului de excrocherie, Trib. Neamţ, 777/902 în *Curierul Judiciar,* No. 52/902, pag. 430; Trib. Ilfov s. I, 1170/905, în *Curierul Judiciar*, No. 75/905, pag. 597; Trib. Ilfov, s. III, 1618/907, confirmată de C. B., I. 635/908 în *Curierul Judiciar*, No. 67 908, p. 546; Trib. Argeş 2273/909 confirmată de Curtea Buc. s. II, dec, 876/909, în *Curierul Judiciar,* No. 15/910, pag. 117, însoţită de nota d-lui profesor I. Tanoviceanu.

2. — Faptul de a vinde peşte cu lipsă de dramuri, fără a se stabilì în acelaşi timp că s'a servit cu măsurì mincinoase sau cu alte măsuri decât cele autorizate de guvern, nu poate fi calificat ca o contravenţiune poliţienească prevazută de art. 393 No. 7 c. p., de oarece acest articol necuprinzând şi pe pescari, dispoziţiunile codului penal trebuind a fi interpretate într'un mod strict, ca atare nu se poate aplicà la cazuri neprevăzute prin acel codice. Acest fapt nu intră nici în prevederile art. 332 c. p., întrucât nu se stabileşte că inculpatul a întrebuinţat manopere frauduloase, elementul constitutiv al delictului de înşelăciune. Astfel dar, acest fapt nu constitue nici delict, nici contravenţie, ci un fapt pentru care legiuitorul nostru nu a prescris nici o pe-

deapsă. (Cas. II, 851 din 21 Sept. 83, B. p. 856.

3. — Inşelăciunea, în termeni generali, precum este stabilită prin art. 332 c. p., nu se pedepseşte decât ca delict consumat, nu însă ca încercare, căci art 333 c. p., care declară pedeapsa, nu o declară şi pentru delictul încercat, precum se declară anume prin § 242 din codul penal prusian. (Cas. II, 567 din 22 Dec. 87, B. p. 1046).

4. — Comite delictul prevăzut de art. 332 c. p. şeful de biurou, comptabil al casei pensiunilor şi însărcinat cu emiterea bonurilor de milă la Eforia spitalelor civile, care emite bonuri de pensiuni şi milă în dublu şi triplu pe aceiaşi lună, pentru aceiaşi persoană şi pentru persoane care nu există şi tot dânsul semnând pe unele din aceste persoane, iar pentru altele care nu ştiu carte le aplică sigiliul care este lăsat in conservarea sa, cu toate că aceste persoane nu'l însărcinase nici odată ca să le primească bonul şi pensia, şi astfel prin aceste manopere frauduloase amăgeşte pe casier, făcându-l să creadă că aceste bonuri sunt exacte, şi-i achită sumele arătate în acele bonuri, sume ce el şi le apropiază în prejudiciul casei milelor şi în folosul său. (Cas.II, 372 din 27 Iun. 89, B. p. 664).

5. — Elementele escrocheriei sunt: 1⁰ întrebuinţarea de mijloace frauduloase; 2⁰ faptul de a face să i se remită sau de a încercà să se facă a i se remite valoarea obţinută prin ajutorul acestor mijloace frauduloase; 3⁰ deturnarea sau risipirea acestor valori. Manoperi frauduloase sunt mijloacele întrebuinţate pentru a surprinde confienţa terţiilor. Această expresiune de manopere presupune o oarecare combinaţiune de fapte, o machinaţiune preparată cu o măestrie mai mare sau mai mică, o prefăcătorie urzită cu o artă mai mult sau mai puţin dibace. Astfel, faptul directorului Eforiei spitalelor civile din Bucureşti de a primì o sumă de bani dela o persoană pentru a-i arendà una din moşiile Eforiei, lucru care s'a realizat, nu constitue delictul de escrocherie, de oarece pacientul ştià că Directorul Eforiei aveà puterea de a face să i se arendeze acea moşie şi de oarece Directorul nu a întrebuinţat vre-o artă, dibăcie, sau machinaţiune pentru a luà suma pretinsă. Afară de aceasta, dacă prin demersurile şi îngrijirile Directorului s'a realizat arendarea, nu avem aci o escrocherie, căci în acest caz suma remisă nu este decât preţul serviciilor sale, Acest fapt nu intră în prevederile nici unui alt text din codul penal. (C. Craiova, I, 1222 din 19 Dec. 90, «Dreptul», 41 din 91).

6. — Codul penal, în art. 332—334, sub rubrica înşelăciune sau escrocherie», prevede diferite delicte pedepsite sub această denumire, delicte ce nu trebuesc confundate, căci fiecare'şi are elementele sale constitutive ce'l deosibesc de celelalte. Astfel, între înşelăciunea prevăzută şi pedepsită de art. 332 şi 333 şi aceea de care tratează

art. 334, există deosebirea care desparte un delict simplu de un delict calificat, căci pe când art. 332 declară culpabil de înşelăciune pe acela care, în vedere de a împărtăşì lolos, face să nască o amăgire in paguba averii altuia, saŭ făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimându-le de tot; art. 334, caracterizând o înşelăciune mult mai gravă, face să depindă existenţa acestui delict de întrebuinţarea unor mijloace dolosive, anume specificate, şi a căror întrebuinţare nu este cerută pentrucea un prevenit să să poată fi declarat culpabil şi pedepsit pentru înşelăciunea simplă prevăzută de art. 332. (Cas. II, 150 din 20 Mart. 91, B. p. 362).

7.—Elementele delictului de înşelăciune, prevăzut de art. 332 c. p., sunt 3: *a)* ca agentul să aibă în vedere a împărtăşì un folos; *b)* ca agentul să facă a se naşte o amăgire în paguba averei altuia; şi *c)* să facă să treacă de adevărate fapte mincinoase sau să prefacă în mincinoase fapte adevărate, ori să le suprime de tot. La delictul prevăzut de art. 332 c. p.. manopera nu trebue să se distingă prin un rafinament deosebit, ajunge şi o minciună grosolană care aduce o vătămare în dauna averii altuia. Astfel, comite delictul prevăzut de art. 332 c. p., Directorul Eforiei spit. civile din Bucureşti care face pe arendaşul acelei Eforii să creadă că, deşì Eforii au pus rezoluţiune pe petiţia lui de a i se arendà moşia, încuviinţând cererea, însă fiindcă pentru acea moşie mai sunt şi alţi amatori, el are puterea să facă a nu i se dà lui moşia, şi să o arendeze la altul fără licitaţiune, dacă nu'i va da 15000 lei, şi cu modul acesta'l determină să'i deà acea sumă. In adevăr. acest fapt întruneşte toate elementele delictului prevăzut de art. 332 c. p. Aşa: 1° Directorul Eforiei primeşte 15000 lei dela arendaş, fără nici un drept, şi se foloseşte de această sumă; iacă primul element; 2° face pe arendaş să creadă că deşì Eforii îi aprobase rearendarea moşiei însă mai sunt încă alţi concurenţi şi el poate să facă ca moşia să se arendeze altuia fără licitaţiune — fapte neadevărate — dacă nu'i va da lui 15000 lei; iacă al 2 şi al 3 element. (C. Galaţi, I, No. 366 din 12 Iun. 91).

8.—Pentru existenţa simplului delict de inşelăciune. nu este trebuinţă de a se constată manopere frauduloase, element cerut numai pentru delictul de înşelăciune calificat (Cas. II, 150/91, B. p. 362).

9.—Există delictul de înşelăciune prevăzut de art. 332 c. pen. chiar atunci când agentul nu s'a folosit efectivamente de înşelăciunea comisă de dânsul, destul numai ca folosul să fi fost posibil, şi ca faptele şi mijloacele întrebuinţate de el să fi avut de scop acest folos, ori care ar fi fost rezultatul. (Cas. II, 40 93. B. p. 71).

10.—Constitue delictul de în-

şelăciune iar nu de abuz de încredere, faptul că o persoană prin mijloace viclene, întrebuinţate faţă de altul, a înşelat pe acesta luându-i diferite acte cu cari s'a servit spre a ridica nişte efecte de valoare depuse la o bancă, (Cas. II, 40/93 B. p. 71).

11.—Când contravenţia vamală sau acea la plata accizelor comunale a fost săvărşită de către contravenient în conivenţă cu agenţii vamali sau ai accizelor, în acest caz faptul numai poate fi considerat ca o simplă contravenţie vamală, ci ca delict de escrocherie prevăzut de art. 332 c. pen. (Cas. II, 86/94, B. p. 157).

12.—Faptul că primarul unei comune rurale împreună cu confinistul pădurei Statului au pretins de la locuitori, cu ocaziunea răscumpărărei viilor de embatie de la Stat ale acelor locuitori, şi pe când inginerul însărcinat cu măsurătoarea viilor începuse lucrarea, ca să dea fie-care câte o sumă oare care de bani sub pretext de a plăti oamenii ca să ducă lanţul, pe când în realitate banii i-au incasat în profitul lor personal, şi sub ameninţarea cum că cei cari nu vor contribui vor perde viile, ceea ce nu era adevărat, constitue delictul de înşelăciune prevăzut şi pedepsit de art. 332 din codul penal, (Cas. II, 60/95, B. p. 87).

13.—Legiuitorul dând faptul prevăzut de art. 141, alin. 6 din procedura codului penal în judecata judecătoriilor de pace, ca o contravenţiune, n'a înţeles să considere asemenea fapte ca fapte de inşelăciune. (Cas. II, 166/95, B. p. 404).

14. — Aprecierea diferitelor probe din cari judecătorul fondului şi-a format convincţiunea despre culpabilitatea prevenitului, în delictul de escrocherie, nu este supusă controlului Curţei de casaţiune. (Cas. II, 502 din 1895, B. p. 1038).

15.—Faptul că un comerciant, prin manoperile ce a întrebuinţat, a atras în prăvălia sa pe un individ, care printr'o anume scrisoare a cuiva era recomandat altui comerciant ca să-i vânză nişte mărfuri, făcându-l să creadă că el este acela către care era recomandat şi vânzându-i dânsul mărfurile, constitue delictul de înşelăciune prevăzut de art. 332 din codul penal. In acest caz, elementul prejudiciului există nu numai în persoana cumpărătorului, dar şi a comerciantului către care era recomandat a-i vinde mărfurile. (Cas. II, 725/95, B. p. 1468).

16.—Inşelăciunea sau escrocheria, prin mijlocul căreia s'a comis o contrabandă vamală, poate să rezulte nu numai din actele indicate în art. 173 din legea vamală, ci şi din ori-ce alte acte cari, conţinând indicaţiuni mincinoase, au surprins buna credinţă a agenţilor vamali, căci art. 173 sus citat e numai indicativ şi, independent de dispoziţiunile ce el conţine, elementele delictului de înşelăciune sau escrocherie pot şi trebue a fi cercetate şi constatate conform art. 332 şi 333 din codul penal. (Cas. II, 765/95, B. p. 1496.

17.—Acela care dă ordine prepusului său să se serve de rigle încovoiate pentru raderea banițelor în măsurarea productelor ce se cumpără pentru el și în numele său, prin aceasta se consideră ca autor principal al delictului de înșelăciune, căci de și săvârșită înșelăciunea de alt cine-va însă prin mijloacele, cu știrea și spre folosul său, al comitentului. (Cas. II, 372/96, B. p. 1092).

18.—Contrabanda comisă față de comună și în conivență cu funcționarii accizelor nu constitue o contrabandă în sensul legei vamale, de oare ce în asemenea caz manopèrile întrebuințate de făptuitori sunt de o altă natură, și culpabilitatea în asemenea caz devine mai mare. Prin urmare, aceste fapte intrând în mod natural în previziunile art. 332 și 333 codul penal, Curtea de apel nu este ținută a acorda primăriei despăgubirile cerute pentru faptul de contrabandă. (Cas. II, 571/96, B. p. 1544).

19.—Pentru ca delictul de înșelăciune să poată fi consumat se cer trei elemente, fără de cari el nu poate exista, și anume : ideia de a împărtăși un folos, nașterea unei amăgiri în spiritul altuia și cauzarea unui prejudiciu în averea altuia ; acest prejudiciu, ca să existe, trebue să fie real și efectiv, iar nu numai posibil. (Cas. II, 60/97, B. p. 212).

20.—Codul penal, prin art. 332 și 333, nu pedepsește în genere de cât înșelăciunea consumată, cu diferența de art. 241 și 242 din codul penal prusian, cari pedepsesc și încercarea de înșelăciune, și deci, în codul penal român nu se poate imputa cuiva delictul de înșelăciune dacă nu a fost consumat sau dacă se constată că nu s'a adus nici un prejudiciu averei amăgitului. (Cas. II, 60/97, B. p 213).

21.—Primarul care, în această calitate, 'și apropiază o sumă oarecare din léafa notarului comunei, punând pe acesta să semneze în state de a ei primire, obținând consimțământul notarului de a-i da această sumă pentru a-l menține in serviciu, comite delictul de escrocherie. (Cas. II, 364/98, B. p. 811).

22.—Faptul unui comerciant care, prin fracturi conținând indicațiuni mincinoase, a surprins buna credință a agenților vamali și a introdus în oraș mărfuri supuse la plata de accise, fără a plăti accisul comunal, constitue delictul prevăzut de art. 173 legea vamală și pedepsit de art. 333 din codul penal. (Cas. II. 424/98, Bul. pag. 937).

23. — In materie de contravențiuni la plata acciselor comunale, acțiunea publică pentru un fapt de fraudă pedepsit cu închisoare e cu totul independent de urmărirea condamnațiunilor civile pentru acelaşi fapt, și în asemenea caz, ea se va exercita de Ministerul public după regulele procedurei penale, fără amestecul primării.

Astfel, conform art. 102 din regulamentul de constatare, percepere și urmărire a veniturilor comunale, cel ce comite infrac-

ţiunea prevăzută de acest articol, pedepsinduse cu pedeapsa prevăzută de codul penal pentru excrocherie, faptul este de competinţa tribunalelor corecţionale a'l judeca, nu de judecătoriile de pace, chiar dacă infracţiunea s'a comis într'o comună rurală. (Cas. II, 8/99, Bul. pag. 35).

24. — Acela care, după ce a şters cu clor semnătura de pe o coală timbrată deja întrebuinţată, se serveşte cu ea preschimbând'o la un debitant, comite contravenţiunea prevăzută de art. 64 din legea specială a timbrului, iar nu delictul de escrocherie prevăzut de art. 332 şi 333 codul penal. (Cas. II, 580/99, B. p. 887).

25. — Un proces-verbal de predarea unei hotărîri producând prin el însuşi toate efectele ce legea acordă unei notificări legale a actelor judecătoreşti, partea care într'un litigiu se servă de un asemenea proces-verbal, însă fals şi având cunoştinţă că este fals şi că falsitatea acelui proces-verbal nu-l putea folosì decât pe dânsul, comite delictul de înşelăciune prevăzut şi pedepsit de art. 332 şi 333 codul penal. (Cas. II, 587/99, B. p. 885).

26. In delictul de înşelăciune se cere în genere, conform art. 332 codul penal, intenţiunea de a'şi procura sieşi un folos, prin amăgirea cuiva, din care s'ar cauza acestuia o pagubă; amăgirea, adică eroarea ce se produce, să se săvârşească prin manopere consistând în înfăţişarea unui fapt în mod fals sau alterat; iar prin fapt se înţelege tot ce există şi se poate cunoaşte, chiar existenţa unui drept în sine. (Cas. II, 665/99, B. p. 1023 şi *Curierul Judiciar*, No. 40/99, p. 345—347).

27 — Faptul unei persoane de a fi găsit în casa sa un bilet la ordin în alb rătăcit de cineva, şi de a fi umplut ordinul căutând, cu acest mijloc, de a se înavuţi în paguba averei altuia, nu constitue delictul de înşelăciune în sensul art. 332 sau 334 c. pen., fiindcă persoana n'a întrebuinţat nici o amăgire sau manoperă frauduloasă spre a intra în posesiuneà biletului la ordin Acest fapt nu cadrează nici cu condiţiile art. 327 şi 328 c. penal nici cu acelea ale art. 308 c. penal. In acest caz nu se poate pronunţa decât absolvirea (C. Buc., III, 62/900, Dreptul, 42/900, pag. 338).

28. — Inşelăciune, în sensul codului penal, se deosibeşte de ceeace se înţelege prin înşelăciune în viaţa comună, şi pentru ca să existe înşelăciune în sensul codului penal trebue să existe anume condiţiile positive cerute de art. 332 din cod. penal. Astfel, după acest text dè lege, condiţiile esenţiale ale delictului de înşelăciune sunt: intenţia din partea agentului de a-şi procura un folos, şi naşterea unei amăgiri în paguba altuia prin mijloacele următoare: sau făcând să treacă de adevărate fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte adevărate, ori suprimândule de tot. (Cas. II, 281/900, B. p. 463).

29.—In delictul de excrocherie, prevăzut de art. 332 codul

penal, folosul trebue să fie totdeauna material, şi este indiferent dacă folosul urmărit este actual Astfel, nu există delict de excrocherie, când folosul urmărit este un folos moral. (Cas. II, 496/900, Bul. pag. 746 şi *Curierul Judiciar*, No. 55/900, pag. 437).

30. Când partea civilă şi-a lichidat pretenţiile sale pe calea acţiunei civile sau comerciale, prezenţa sa în instanţa penală este neregulată, şi jignitoare pentru inculpat, întru cât prin aceasta inculpatul are ca acuzator şi pe partea civilă despăgubită deja. (Cas. II, 559/900, B. p. 869).

31. — Afară de manoperile specificate prin art. 334 codul penal, prin care se poate săvârşi înşelăciunea în genere, şi de câteori prin expresii, violenţe sau prin orice fapte se produce credinţa în înşelat, este înşelăciune, conform art. 332 codul penal. (Cas. II, 754/900, Bul. pag. 1048).

32. — In delictul de înşelăciune intenţiunea frauduloasă rezultă învederat din ştiinţa agentului că faptele ce a voit să treacă şi le-a trecut de adevărate, erau false. (Cas, II, dec. 765/900, B. p. 1074).

33.—Art. 173 din legea vamală, care stabileşte cazurile în care delictul de înşelăciune există în materie de contrabandă nu este limitativ, ci enunţiativ. Delictul de înşelăciune poate să rezulte din orice acte care conţin indicaţii mincinoase şi elementele lui trebueso constatate conform art. 332 şi 333 c. p. (Cas. s. unite, 3/901, Bul. pag. 307).

34. — Ceeace caractèrizează delictul de înşelăciune, după art. 332 c. p., este a fi cauzat cuiva o pagubă prin producere de eroare în persoana păgubaşului, adică trebue să fie un raport cauzal între eroarea produsă şi între paguba cauzată, iar producerea eroarei se săvârşeşte prin producerea sau suprimarea de fapte. Astfel, faptul de a fi incasat bani, în calitate de perceptor, dela mai mulţi locuitori, în comptul dărilor, fără a libera chitanţe sau a vărsa banii la destinaţie, nu poate fi calificat de înşelăciune. (Cas. II, 504/901, B. p. 916).

35. — Cel ce prin uneltiri viclene a amăgit buna credinţă a unei persoane, spre a o face să'i încredinţeze o sumă de bani, uneltiri făcute în vedere de a împărţi şi folos şi cu intenţiunea de a păgubi pe acea persoană, săvârşeşte delictul de înşelăciune. (Cas. II, 875/901, Bul. pag. 1360).

36. — In delictul de înşelăciune, legea declară culpabil pe acela care face să nască o amăgire în paguba averei altuia, în vedere de a împărtăşi folos, de unde rezultă că legea pedepseşte chiar atunci când agentul, în realitate nu s'a folosit de înşelăciunea săvârşită de el. destul numai ca folosul să fi fost posibil şi ca agentul prin faptele săvârşite, să fi avut în scop un folos. oricare ar fi fost rezultatul.

Prin urmare. faptul că inculpatul a restituit suma ce'şi apropiase în folosul său, nu

poate stinge delictul de înşelăciune. (Cas. II, 954/901, B. p. 1420).

37. — Când o contrabandă se săvârşeşte faţă de comună, în conivenţă cu funcţionarii accizelor, ea nu mai poate fi considerată ca o simplă contravenţie, ci ca un delict de înşelăciune prevăzut de art. 332 c. p. (Cas. Unite Dec. 3 din 15 Febr, 1901, B. p. 307. In acelaş sens Cas. II 197/901, B. p. 312).

38. — La escrocherie trebue dovedit mai întâi întrebuinţarea de manopere frauduloase sau amăgitoare. (C. B. II, 63/901, «Dreptul, 14/901, p. 108).

39. — Spre deosebire de textul art. 405 c. p. francez, art. 332 c. p. român cuprinde o redacţie mai largă şi mai generală, îmbrăţişând toate manifestaţiunile frauduloase, cari au de scop o alteraţie a adevărului, o amăgire în paguba averii altuia. Legiuitorul român inspirându-se de codul penal prusian, sancţionează în art. 332 escrocheria generală, prevăzând apoi la art. 334 escrocheria caracterizată, calificată aşa fel cum o prevede şi art. 405 c. pen. francez. Aşa fiind, urmează că în aprecierea elementelor delictului de escrocherie. nu vom avea în vedere nici articolul, nici doctrina, nici jurisprudenţa franceză, cari nu sunt aplicabile art. 332 c. pen. român decât doar ca discuţie teoretică de principii. Din acest punct de vedere, dispoziţiile legiuitorului român în materie de escrocherie sunt cu mult mai complecte şi superioare dispoziţiunilor, legiuitorului francez, împrejurare care a motivat pe distinsul comentator al codului penal francez, Garraud, în tratatul său «Drept Penal» să exprime ca deziderat o modificare a textului francez.

In comentarul său de cod penal Prusian din 1851, Primul procuror al Trib din Berlin T. C. Oppenhoff vorbind de intenţia ce a avut legiuitorul prusian când a redactat art. 241, după care a fost tradus art. nostru 332, ne spune că dânduse o redactare aşa de largă delictului de escrocherie, el a voit să pedepsească ori ce inducere în eroare, ori ce daune cauzate prin producerea unei erori de fapt, că escrocheria se poate comite şi prin inducerea cuiva într'o *eroare de drept*, de şi există prezumpţia legală că fiecare trebue să cunoască legea.

De asemenea, în materii de escrocherie trebue avut în vedere şi gradul de inteligenţă, de cultură şi de voinţă al persoanei escrocate.—Doctrina generală franceză admite acest mod de a vedea, în aprecierea manoperilor în materie de escrocherie (Faustin-Hélie, vol. 5, p. 369—371 ; Garraud vol. 5, pag. 248).

Din simpla examinare a art. 332, 333 şi 334 c. pen. român, vedem că legiuitorul în aceste 3 articole, sub aceiaş denumire de înşelăciune prevede diferite delicte: aşa, pe când în art 334 face să d e p i n d ă existenţa acestui d e l i c t de întrebuinţarea unor mijloace dolosive anume specificate şi calificate,

în art. 332 şi 333 declară culpabil de înşelăciune pe acela care face să se nască o amăgire în spiritul unei persoane, făcând să creadă de adevărate fapte mincinoase în vedere de a împărtăşì un folos şi în paguba acelei persoane. (C. Hamangiu, ordonanţă definitivă No. 56/901, «Dreptul» 51/901, pag. 417).

40. — Intrebuinţarea unui nume falş, cu scop de amăgire, este privită de lege prin ea însăş ca o manoperă frauduloasă şi legea nu cere ca element al înşelăciunei ca acela ce şi-a luat un nume să-şi fi atribuit pe lângă aceasta vre-o altă calitate de natură a face să se nască o amăgire în paguba averii altuia. (Cas. II, 1013/902, B. p. 980).

41.—Faptul punerei ca amanet obiecte ce constituitorul amanetului nu le avea în fiinţă în momentul constituirei acelui amanet, constitue delictul de înşelăciune, iar nu delictul de abuz de încredere prevăzut şi pedepsit de art. 13 din legea băncilor agricole. (Cas. II, 1197 din 1903, B. p. 1381).

42.—Când este vorba de comiterea unei înşelăciuni, consistând în mijloace întrebuinţate spre a face să se creadă probabilitatea producerei de monezi, înşelatul, în acest caz, a cărui credulitate şi naivitate s'a exploatat, nu se poate zice că a participat, pentru ca să nu aibă drept a cere repararea daunelor. (Cas. II, 467/904, B. p. 705).

43.—Faptul că o persoană a făcut să treacă de adevărat faptul mincinos că era încă în funcţiune la percepţie şi că prin mijlocul acestei manopere a reuşit să decidă pe reclamant să'i remită o sumă de bani drept dări fiscale, pe care acea persoană şi-a însuşit-o, aceste fapte arată că manoperile frauduloase au fost de natură să viţieze consimţimântul reclamantului, şi dar elementul constitutiv al delictului de înşelăciune există. (Cas. II, 508/904, B. p. 729).

44.—Faptul că Curtea de apel a condamnat pe un inculpat pentru înşelăciune, iar nu pentru abuz de încredere, cum făcuse tribunalul, este fără interes, întrucât pedeapsa pentru acest din urmă fapt e mai gravă decât aceea pentru înşelăciune, şi aceasta cu atât mai mult cu cât se constată că inculpatul a fost pus în cunoştinţă de a se apăra pentru acest delict de înşelăciune şi s'a apărat în acest sens. (Cas. II, 508/904, B. p. 729).

45.—In delictul de înşelăciune, proba cu martori este admisibilă, pentru orice sumă, căci art. 1198 codul civil, prescrie că regulele prevăzute în art. 1191 şi următorii codului civil, nu se aplică la obligaţiunile cari se nasc din delicte ca în cazul de faţă. (Cas. II, 508/904. B. p. 729).

46.—Faptul de a călătorì cu trenul fără bilet nu poate constitui delictul de înşelăciune, întru cât nu se constată producerea de eroare, ci constitue o simplă contravenţie la dispoziţiunile din tariful local pentru transporturi de persoane,

care se pedepseşte conform cu acele dispoziţiuni. (Cas. II, 1442 din 1904 B. p. 1818).

47.—Pentru delictul de înşelăciune să cere să existe prejudiciu, sau posibilitatea de prejudiciu, însă pentru constatarea şi existenţa acestui element, legea nu cere ca cel vatămat să se constitue parte civilă. (Cas. II, 1453/904, B. p. 1825).

48. Manoperile nu trebuesc exercitate numai decàt asupra părţii vătămate, ast-fel că persoana amăgită poate să fie alt cineva de cât acea care a suferit prejudiţiul. Prin urmare, faptul cui-va de a întrebuinţa manopere viclene şi a suprinde buna credinţa a Cassei de Economie să-i elibereze o sumă de bani, depusă de alt cineva, constitue delictul de inşelăciune. (Cas. II, 110/906, B. p. 98).

49.—Art. 18 din legea consolidării terenurilor petrolifere prevede că faptele prescrise de acel articol se pedepsesc cu pedeapsa prescrisă pentru înşelăciune (art. 333 c. p.) fără să ceară şi întrunirea elementelor constitutive ale acestui delict, aşa cum se cere în dreptul comun. Aşa dar, simplul fapt că acelaş teren a fost du bună ştiinţă concesionat la două sau mai multe persoane, constitue delictul prevăzut de art. 28 şi pedepsit de art. 333 c. p. (Cas. II, 265/906, B. p. 279).

50.—In delictul de înşelăciune pentru ca manoperile frauduloase să fie stabilite şi aplicarea legii să fie justificată instanţa de fond este datoare nu numai să enunţe că există asemenea manopere, dar trebue să arate anume faptele din care şi-a făcut convingerea că inculpatul a întrebuinţat manopere frauduloase. (Cas. II, 339 din 1906, B. p. 306).

51. Dacă un funcţionar a fost dat judecăţii şi condamnat de Tribunal pentru înşelăciune, în urma apelului făcut de dânsul, Curtea de Apel nu-i poate îngreuià situaţiunea prin aplicarea art. 146 codul penal, întrucât, după aliniatul final al acestui articol, combinat cu art. 26, litera *c* din legea pensiunilor, el pierde dreptul la pensie în virtutea legii, chiar dacă pierderea acestui drept n'ar fi prevăzută în hotărârea de condamnare, pedeapsă ce nu este prevăzută în delictul de înşelăciune. (Cas, II, 546/907, B. p. 479).

52. — Luarea unei poliţe pentru plata unei sume perdută la joc de cărţi, nu constitue delictul de escrocherie dacă nu s'a întrebuinţat manopere frauduloase pentru obţinerea lor. (C. Galaţi. s. I, 30 Oct. 1908, «Dreptul 83/908, p. 680).

53. Faptul de a înşelà la jocul de cărţi este deosebit de delictul din art. 349 care prevede faptul acelora care fac meserie din jocul de noroc. (Cas. II, 239 din 30 Ian. 1908, nepublicată).

54.— Elementul manoperilor frauduloase este constatat când instanţa de fond motivează că inculpatul a înşelat pe reclamant la jocul de cărţi, având cărţile măsluite, adică aranjate mai dinainte pentru ca să lasă pentru dânsul numai cărţi câş-

tigătoare. (Cas. II, 239 din 30 Ian. 1908. nepublicată).

55. — Faptul de a pune în circulaţie nişte bani, cu ştiinţa că sunt falşi, constitue delictul de înşelăciune pedepsit de art. 332 şi 333 din c, pen. (Cas. II, 323 910).

56. — Faptul unui individ de a face pe cinevà să creadă că el este în măsură şi-i stă în putinţă să facă mutarea unui militar dintr'un regiment într'altul, primind pentru aceasta o sumă de bani, intră în prevederile art. 332 şi 334 c. pen. (Cas. secţia II, 430 din 8 Februarie 1911).

Vezi in privinţa aplicaţiunei regulei *electa una via*, Trib. Ilfov s. III, 273/99 în *Curierul Judiciar*, No. 20/99, pag. 156.

Art. 333.—Inşelăciunea, de nu va fi anume pedepsită de lege cu o pedeapsă specială, se va pedepsì în de obşte cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an şi cu amendă dela 26 până la 1000 lei [1]). (c. p. 332, 334—342, 399; p. pr. § 242).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Potrivit dispoziţiunilor art. 18 din legea pentru regularea şi consolidarea drepturilor de a exploata petroleu, se face pasibil de penalitatea prevăzută de art. 333 din cod. penal, cel care cu bună ştiinţă acordă conceşiunea pe un teren ce nu-i aparţine.

Prin urmare, condiţiunea esenţială fiind a se face dovada de către cel care reclamă că terenul concedat aparţine altuia, în acest caz fiind vorba de un drept de proprietate asupra unui bun imobiliar de o valoare însemnată, proba testimonială nu poate fi operantă, întrucât concedentul posedând în momentul concedării, erà presupus cel puţin proprietar până la proba contrarie, probă, ce nu se putea face cu martori. (Casaţie s. II, decizia 2641 din 1909, *Curierul Judiciar*, No. 75 din 1909, pagina 604).

A se observà şi Doctrina şi Jurisprudenţa de sub art. 332.

Art. 334.—Cel ce va întrebuinţà sau nume sau calităţi mincinoase, sau uneltiri viclene ca să înduplece pe oameni a crede vreo întreprindere mincinoasă, vreo putere sau vreun credit închipuit, ori ca să facă a se naşte speranţa sau temerea vreunei izbutiri, vreunei nenorociri, sau a vreunei în-

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—1000 lei noui.

tâmplări chimerice, şi printr'aceasta va amăgì pe cineva să-i deà bani, mobile sau obligaţiuni, dispoziţiuni, bileturi, promisiuni, chitanţe, sau înscrisuri liberatoare, şi prin vreunul din acele mijloace va luà sau va cercà să ia cu viclenie toată sau parte din averea altuia, se va pedepsì cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani şi cu amendă dela 26 până la 1000 lei [1]), fără a se apărà cu aceasta de alte mai mari pedepse ce i s'ar cuvenì de va cădeà în crimă de plăzmuire.

Culpabilul va puteà încă fi osàndit şi la interdicţiunea pe timp mărginit, (c. p. 27, 112 şi urm., 123 şi urm., 399; p. fr. 405).

(Legea din 4 Maiu 1895). Cu aceiaş pedeapsă se va pedepsì cel ce prin amenințare verbală sau în scris de a face revelaţiuni sau imputaţiuni difamatorii, va fi stors sau va fi cercat să stoarcă; fie bani, fie efecte de valoare, fie iscălitură sau remitere de acte sau scrisuri oarecari, cari ar conţineà sau ar operà o obligaţiune, o liberaţiune sau o dispoziţiune. (c. p. 27, 112, 123, 237; p. fr. 405).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Este bine aplicat art. 334 c. p. acelui care, fără a fi avocat, îşi ia această calitate şi promite unui împricinat că

[1]) Conform art. 399. al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—1000 lei noui. In ediţiunea oficială, ca maximum al amenzii în cestiune, figurează 200 lei în loc de 2000, cum trebue să fie şi cum există în «Monitorul Oficial» din 1864.

va face să câştige procesul ce are, luându-i pentru aceasta o sumă de bani. (Cas. II, 22 din 18 Ian. 80, B. p. 45).

2.—Cel care, cu un altul, se prezintă la tribunal în locul adevăratului proprietar, cere legalizarea unui act de vânzarea unor bunuri şi obţine transcrierea acelui act în registrele tribunalului, comite delictul prevăzut şi penat de art. 334 c. p., de oarece prin acest fapt delicuenţii au întrebuinţat nume şi calităţi mincinoase prin care au indus în eroare pe magistraţi a crede de adevărată întreprinderea lor, fapt ce întruneşte elementele constitutive ale delictului de înşelăciune, prevăzut de art. 334 c. p. Actul de vânzare făptuit prin această înşelăciune, nu are tărie şi nu este nevoe de o inscripţiune în fals contra lui. (Cas. II, 115 din 21 Mart. 80, Bulet. p. 123).

3.—Intrebuinţarea unei serii de fapte şi de împrejurări prin mijlocul cărora inculpatul a voit a face pe o doamnă să creadă că el va izbutì a face ca ea să se despartă de soţ şi apoi să o ia el de soţie, şi toate acestea spre a obţine de la ea vânzarea caselor pe numele unei persoane interpuse, în realitate în propriul său profit, constitue delictul penat de art. 334 c. p. (Cas. II, 368 din 21 Oct. 83, B. p. 985).

4. — Pentru a stabilì existenţa uneltirilor viclene în scop de a înşelà, proba testimonială este admisă fără nici o restricţiune. In materie penală dispoziţiunea art. 1195 C. civ. nu poate fi invocată fără nici o restricţiune întrucât probele pentru constatarea infracţiunilor, fiind de conştiinţă şi de convingere, nu pot fi mărginite prin dispoziţiunile codului civil în materie de probă prescrise pentru probarea relaţiunilor de drept privat. Astfel, se poate dovedì cu martori simulaţiunea unui act de vânzare dobândit prin uneltiri viclene. (Cas. II, 368 din 21 Oct. 83. B. p. 985).

5.—Elementele delictului prevăzut de art. 334 c. p. sunt: intenţiunea frauduloasă, manoperile frauduloase şi prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu, (Cas. II, 34 din 15 Ian. 86, B. p. 53). Mai vezi asupra elementelor acestui delict: Trib. Ilfov s. I, 61/904, în *Curierul Judiciar* No. 25/904, pag. 213; Jud. Ocol. I Ploeşti 195/904, *Curierul Judiciar* 27/904, pag. 232 şi Trib. Romanaţi, sentinţa din 15 Iunie 1909, în *Curierul Judiciar* No. 68/909, pag 550.

6, — După art. 334 c. p. se pedepseşte şi tentativa. Dar acest articol care corespunde vechiului art. 405 din codul penal francez, astfel precum este conceput, şi fără să se fi adoptat de legiuitorul nostru şi modificarea la acel art. 405 introdusă în Franţa prin legea din 1863, tocmai pentru a se puteà condamnà şi unele încercări de înşelăciune care de altfel nu ar fi putut fi condamnate conform vechiului art. 405 c. p., presupune, pentru ca să se poată zice că este încercare, că s'au remis banii. (Cas. II, 567 din 22 Dec. 87, B, p. 1046).

7.— Comite delictul prevăzut

de art. 334 c. p., primarul care ia de la casa Creditului agricol mai multe sume de bani pe baza unor acte de împrumuturi făcute pe nume de persoane decedate sau cari nu au existat niciodată, certificând dânsul în calitate de primar, că acele împrumuturi sunt sincere, fără însă ca cei împrumutaţi să fi cerut acele împrumuturi sau să fi posedat în realitate acele amanete, şi împrumuturile se realizau prin procuri date către dânsul personal şi către alţii sătenii cu dreptul de a incasà şi bani. (Cas. II, 343 din 12 Iun. 89, B. p. 643).

8.—In delictul de excrocherie, judecătorul fondului este ţinut să constate existenţa manoperilor frauduloase întrebuinţate de deliquent.

Simpla enunţare, în hotărîrea condamnatorie ce pronunţă, cum că deliquentul a întrebuinţat asemenea manopere, fără să arate anume faptele constitutive ale acelor manopere, pentru a se putea şti dacă ele au caracterul de criminalitate, cerut de art. 334, din codul penal, nu este suficientă ca hotărîrea să se considere ca motivată şi aceasta atrage nulitatea şi casarea ei. (Cas. II, 122/94, Bul. pag. 279).

9.—In delictul de excrocherie, judecătorul fondului este ţinut, între altele, să constate şi elementul întrebuinţărei de către prevenit a mijloacelor cari au făcut să nască amăgirea în spiritul celui înşelat. Neconstatarea acestui element face ca hotărîrea condamnatoare pronunţată să fie nulă şi casabilă. (Cas. 736 bis/95, B. p. 1474).

10. — Pentru existénţa delictului de înşelăciune se cere întrebuinţarea de mijloace dolosive spre a face pe victimă a crede în ceva nereal sau nerealizabil, şi instanţa de fond trebue să constate existenţa mijloacelor dolosive, şi această constatare este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanţelor de fond. (Cas. s. Vacanţelor, 416/96, B. p. 1122).

11.—Există delictul de excrocherie prevăzut de art. 334 din codul penal, numai în cazul când se stabileşte că autorul înşelăciunei a întrebuinţat uneltiri culpabile pentru a face pe cineva să-i remită valori, înscrisuri şi alte titluri de datorii. (C. B., III, 375/97 *Curierul Judiciar*, 25/97, pag. 198).

12.—Pentru ca să existe delictul sau numai tentativa de şantaj, se cere o ameninţare scrisă ori verbală de a face revelaţiuni ori denunţări defăimătoare, în scop de cupiditate ilegitimă. (C. Iaşi, 17 Martie 1899, «Dreptul», 35/99, p. 282).

13.—La înşelăciunea prevăzută de art. 334 din cod. penal se cere intenţiunea frauduloasă, întrebuinţarea de manopere, consistând în a face să nască speranţa unei izbutiri, a unei întâmplări himerice, păgubind pe cineva şi spre a'şi procura foloase; că speranţa izbutirei sau întâmplarea, ca să fie himerice, este indiferent pentru aplicarea legei, dacă ele se vor putea îndeplini într'un viitor oarecare, este destul dacă victima a aşteptat în zadar împlinirea. (Cas. II, 665 99, B. p. 1024).

14. — Cel ce nu'şi-a însuşit nici nume, nici calităţi mincinoase. nici nu a întrebuinţat vreo uneltire vicleană ca să induplece pe oameni a crede în vreo întreprindere mincinoasă sau în ceva himeric sau supranatural, spre a le extorca bani, nu comite delictul de excrocherie prevăzut şi pedepsit de art. 334 codul penal, căci legiuitorul prin acest text de lege, a voit să lovească numai frauda, specula şi reaua credinţă a cuiva, iar nici de cum proectele, credinţele sau întreprinderile, poate de multe ori îndrăzneţe, ale unui om. (Cas. II, 9/900, B. p. 51).

15. — Instanţele de fond au drept ca, stabilind faptele dovedite în sarcina unui prevenit, să schimbe şi să dea adevărata calificaţie legală a unui fapt delictuos, şi de schimbarea calificărei nu se poate plânge nici ministerul public, nici partea civilă, ci numai prevenitul singur. (Cas. II, 9/900. B. p. 51).

16. — Odată ce instanţa de fond stabileşte în fapt prejuditiul cauzat părţei vătămate de către un prevenit, este în drept a condamna pe deliquent la despăgubiri civile către partea vătămată. (Cas. II, 743/900, B. p. 1039).

17. — Art. 332 din codul penal conţine o definiţie generală a delictului de înşelăciune, sub orice formă ar fi săvârşit, iar art. 334 acelaş cod conţine diferite specii de înşelăciune cari au caracter mai grav şi distingerea între aceste două articole nu constitue o diferenţă a elementelor constitutive, ci residă în diferenţa ce este între faptul general şi faptele speciale de înşelăciune anume specificate. Insă în amîndouă aceste delicte de înşelăciune este esenţial ca prin manoperile întrebuinţate de agent să se producă o eroare care să cauzeze un prejudiciu părţei vătămate, eroare ce nu este tocmai necesar să se producă chiar în persoana vătămatului. (Cas. II, 883 900 B. p. 1257 şi *Curierul Judiciar*, No. 72/900, pag. 577).

18. Nu există delictul de escrocherie prevăzut de art. 334 c. pen. dacă persoana expusă a fi lezată a fost de rea credinţă şi prin urmare întrebuinţarea de nume mincinoase şi de credit închipuit n'a putut'o amăgì, fiind de conivenţă. (C. Buc., s. II, 14 Aprilie 1903, «Dreptul» 44/902, pag. 358).

19. — Acela care cu ocaziunea preschimbărei unei cambii face presiune asupra unei persoane, prin ameninţări de destăinuire, spre a obţine o majorare a sumei în mod exagerat şi nejustificat, comite delictul de extorsiune în sensul art. 334 al. ult. c. pen. (C. B. II, 14 Aprilie 1903 ‹Dreptul› 44/902, p. 358).

20. — Cel ce, aflând că funcţionarul însărcinat cu tragerea la sorţi a titlurilor de rentă ce nu au a fi amortizate, face o tragere neregulată în propriul său folos sau al complicilor săi declarând amortizate propriele sale titluri sau ale complicilor săi, se duce şi ameninţă cu denunţarea atât pe funcţionar cât şi pe complicii săi, dacă nu'l asociază şi pe

el la beneficii şi prin această ameninţare reuşeşte a participà şi a se folosì de acele beneficii rezultate din trageri neregulate la sorţi a titlurilor, comite delictul de înşelătorie (şantagiu) prevăzut şi pedepsit de art. 334, al. II din codul penal.

De asemenea comite tot acest delict şi când încearcă prin ameninţări să stoarcă bani dela Stat, ameninţând că dacă nu-i se dă bani va aduce la cunoştinţa detentorilor de rentă tragerile neregulate ale titlurilor. (C. B., s. I, 1290/903, *Curierul Judiciar*, 67/903, pag. 577).

21. — Diferitele fapte şi împrejurări din cari instanţa de fond deduce existenţa elementelor delictului de înşelăciune şi complicitate constitue o deciziune de fapt, nesupusă controlului Curţei de casaţie. (Cas. II, 1110/905, B. p. 1264).

22. — Faptul unei persoane de a întrebuinţà calitatea de inginer hotarnic, fără a o aveà şi de a face lucrări în această calitate, inducând în eroare diferite persoane, constitue delictul de înşelăciune prevăzut şi pedepsit de art. 334 c. pen. (Cas. II, 1541 din 3 Iunie 1909, nepublicată).

23.— Pedeapsa prevăzută de art. 334 c. pen., fiind dela şease luni până la doi ani, violează citatul articol instanţa de fond care admiţând circumstanţe atenuante, dă o pedeapsă de şeapte luni închisoare pentru acest delict. (Cas. II, 864 din 12 Martie 1910, nepublicată încă).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — A uzà de un nume fals este de a luà un nume ce nu are dreptul să'l poarte, indiferent dacă acel nume aparţine unei alte persoane, sau este imaginar. Blanche, VI, No. 157. A întrebuinţa o calitate mincinoasă este a'şi atribuì un titlu, o funcţiune, un grad de rudenie ce nu o are. Blanche, VI, No. 159.

2.—Uzagiul de nume fals sau de calitate mincinoasă, trebuie să fie cauza determinantă a remiterei valorilor escrocate. Ch. et Hélie, V, p. 355.

3.—Faptul de a reclamà nişte obiecte perdute, pretinzându-se drept proprietarul lor, nu constitue întrebuinţarea unei calităţi mincinoase în sensul articolului 405. Această minciună, când nu este însoţită de manopere frauduloase, nu poate fi considerată ca constituind o escrocherie. Dalloz, 1863, 1, 228,

4. — Manoperile frauduloase nu sunt un element al delictului în regulă generală. Astfel, simplele minciunì izolate de ori ce alte circumstanţe, nu au ca-

racterul manoperilor frauduloase. Blanche VI, No. 163.

5.—Prin cuvintele putere sau credit imaginar, se înțelege actele cari au de scop de a face să se creadă că, posedă titluri, o pozițiune socială, o avere, relațiuni, sau o putere oarecare pe cari nu le are în realitate. Blanche, VI, No. 168.

6.—Enumerațiunea conținută în art. 405 a obiectelor cari pot fi remise nu este decât demonstrativă. Escrocheria este constituită prin remiterea tuturor lucrurilor cari pot avea de rezultat de a atinge într'un mod oarecare averea altuia. Blanche, VI, No. 181.

7.—Există tentativă de delict pedepsibilă, când un individ a încercat de a face să i se remită valori. printr'unul din mijloacele indicate de art. 405. Blanche VI No. 179; Ch. et Hélie, V, 2233.

8.—Uzajul de nume sau calități mincinoase este suficient pentru existența delictului articolului 405, fără să mai fie necesar a se dovedi întrebuințarea manoperilor frauduloase. Ch. et Hélie, V, 2197; Blanche V, 161; Garraud, V, 242, sau ed. II, V, 2255.

9.—Chestiunea de a se ști dacă trebuie considerat ca o întrebuințare de falsă calitate faptul de a-și atribui o capacitate ce nu o posedă, este controversată. Astfel e faptul unui minor de a-și zice major sau al unei femeii măritată de a-și zice nemăritată sau văduvă. O veche deciziune admisese negativa. Garraud însă susține că escrocheria există dacă incapabilul a întrebuințat manopere frauduloase pentru a confirma minciuna, și pentru a persistà în starea lui de capacitate. Garraud, V, 244, sau ed. II, V, 2257; Ch. et Hélie, V, 2199, care ezită asupra acestei păreri.

10.—Trișatul la jocul de cărți constitue o escrocherie săvârșită când jucătorul necinstit a ridicat miza, și o tentativă de escrocherie dacă jucătorul a jucat pe cuvânt. Dalloz, 1867, 1, 411; Dalloz, 1884, 1, 383.

Art. 335.— Vericine va călcà regulamentele de administrațiune publică privitoare la productele, industria și la manufacturile românești care se exportă în străinătate și cari au de scop à garantà buna calitate, dimensiunile și natura fabricațiunii, se va pedepsì cu amendă dela 50 până la 1000 lei [1]). (c. p. 399 ; p. fr. 413).

Art. 336. — Cel ce va înșelà pe cumpărător a-

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speță este dela 50—1000 lei noui.

supra probei lucrurilor de aur sau argint, asupra calităţii unei petre mincinoase, vândută de bună. sau asupra felului oricărei mărfi, precum şi acela care, prin întrebuinţare de mincinoase dramuri sau măsuri, va înşelà asupra cătimei lucrurilor vândute, se va pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 6, şi cu amendă care nu va puteà fi nici mai mare de a 4-a parte a despăgubirii cuvenită înşelatului, nici mai mică de 26 lei [1]).

Lucrurile acele cu probă mincinoasă, sau preţul lor, de se vor aflà încă în mâinele vânzătorului, se vor luà în folosul stabilimentelor publice de binefacere ale locului unde s'a urmat delictul, iar dramurile şi măsurile mincinoase se vor sfărâmà. (c. p. 337, 393, No. 7, 394, 399 ; cod. just. milit. 251 ; leg. sist. metric, 10 şi urm. ; p. fr. 423).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Legiuitorul, prin art. 336, c. p., pedepseşte pe acei cari, prin întrebuinţare de mincinoase măsuri, au înşelat asupra cătimei lucrurilor vândute, chiar dacă ar rămâne necunoscută persoana înşelată ; destul numai dacă se constată că vânzătorul întrebuinţà, cu intenţiune de a înşelà, la vânzarea mărfurilor sale, măsuri mincinoase în prejudiciul cumpărătorilor. (Cas. II, 87 din 2 Mart. 82, B. p. 339).

2.—Dacă inculpatul a întrebuinţat măsură mincinoasă, înşelând pe cumpărători asupra cătimei cerealelor vândute de

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă nu poate fi mai mică de 26 lei noui.

el, prejudiciându-i prin acest fapt în folosul său, acest fapt nu intră în prevederile art. 393 c. p., ci întruneşte elementele constitutive ale delictului de înşelăciune prevăzut şi penat de art. 336 c. p. (Cas. II, 557 din 14 Dec. 87 B. p. 1043).

3.—Din combinaţiunea articolelor 336, 337 şi 393 c. p. reese că pentru a fi cineva pasibil de pedeapsa prevazută de art. 336 nu este suficient a se găsi în prăvălia sa măsuri mincinoasé, ci se cere într'un mod formal ca el, prin întrebuinţarea acelor măsuri să fi înşelat pe cineva, că dar să se dovedească că înşelăciunea a fost consumată. (Cas. II. 449 din 24 Oct. 90, B. p. 1196).

4.—Plata preţului lucrurilor cumpărate prin întrebuinţare de măsuri mincinoase cu care vânzătorul a fost înşelat asupra câtimei lor, efectuată după consumarea delictului, nu stinge acţiunea publică. (Cas. s. II, 150/92, B. p. 269).

5. In delictul de înşelăciune prevăzut de art. 336, odată ce judecătorul fondului constată în fapt că deliquentul a săvârşit faptul de a măsura marfa cu o măsură falsă, prin aceasta constată existenţa elementelor acestui delict, fără să mai fie nevoe să motiveze că faptul conţine în sine intenţia frauduloasă, şi realizarea câştigului. (Cas. II, 75/94, B. p. 144).

6.—Constitue simpla contravenţiune poliţienească prevăzută de art. 393, al. 5 din codul penal, numai simplul fapt al găsirei în magazinul unui comerciant dramuri sau măsuri mincinoase. Atunci, însă, când este constatat că dânsul a şi întrebuinţat acele măsuri sau dramuri, înşelând pe cumpărător asupra cantităţei lucrurilor vândute, aceasta constitue delictul prevăzut de art. 336 din citatul cod, de competinţa tribunalului de judeţ de a fi judecat. (Cas. II, 84/96, B. p. 159).

7. — Faptul unui comerciant de a se servì de măsuri false. pentru a înşela pe cumpărători. constitue delictul de înşelăciune prevăzut şi pedepsit de art. 336 cod. penal şi este de competinţa tribunalului a'l judeca. (Cas. II, 261/98, Bul. pag. 630).

8.—Faptul că în prăvălia unui comerciant s'a găsit măsuri minciunoase, fără însă ca acel comerciant să fie întrebuinţat acele măsuri, nu constitue delictul de înşelăciune, prevăzut art. 336 din codul penal, delict care cere întrebuinţarea măsurilor mincinoase, ci contravenţiunea prevăzută de art. 393 din codul penal, de competinţa judelui de pace a o judeca. (Cas. II, 474/98, B. p. 982).

9.—Faptul vănzătorului de a da lipsă la cântar constitue delictul de înşelăciune. prevăzut şi pedepsit de art. 336 din codul penal şi este de competinţa tribunalului corecţional a-l judeca. (Cas. II, 936 900, B. p. 1362).

10.—Comite delictul de înşelăciune, şi, deci, este de competinţa tribunalului a-l judeca, cel ce vinde cu măsuri lipsă la greutate, fără să fie necesitate a se stabili cine anume

a suferit prejudiţiul din această întrebuinţare, când este constatat că în mod general, vânzătorul s'a servit de acele măsuri la vânzare. (Cas. II, 1007 din 900, B. p. 1417).

11.—Vânzătorul ce se servă cu măsuri mincinoase, pentru a înşela pe cumpărători asupra câtimei mârfurilor, comite delictul de înşelăciune şi, este de competinţa Tribunalului corecţional a-l judeca. (Cas. II, 124/901. B. p. 251).

12.—Faptul unui comerciant de a se fi servit cu o balanţă ale cărei greutăţi nu corespundeau cu diviziunile după drugul ei, constitue delictul de înşelăciune de competinţa Trib. de a-l judeca. (Cas. II, 39/902, B. p. 58).

13.—Acest articol se aplică un numai atunci când măsurile care servesc la cântărit sunt falsificate, dar şi în cazul când operaţia măsurării sau cântăririi este falsificată prin întrebuinţarea unor greutăţi streine şi neadmise pentru măsurat. (Cas. II, 150/1902, B. p. 200).

Motivul de casare întemeiat pe faptul că în loc de art. 336 c. p. trebuia să se aplice art. 332 c. p. este fără interes, de oarece pedeapsa prevăzută de ambele aceste dispoziţii este aceiaş (aceiaş decizie).

14. Acest articol este aplicabil şi cumpărătorului care. la primirea unei cantităţi de grâu, s'a servit cu o baniţă mincinoaşă, spre a înşela pe vânzător asupra cantităţii grâului vândut. (Cas. II, 241/902. Bul. pag. 292).

15.—Pentru ca cineva să fie condamnat în baza acestui articol că s'a servit cu măsuri false nu este nevoe să se indice anume şi persoana care a fost înşelată când se constată că în genere tutulor cari au cumpărat li s'au măsurat cu acele măsuri. (Cas. II, 688/902, Bul. pag. 830 şi *Curierul judiciar* No. 68/902. pag. 561).

16. — A vinde unei persoane tinichele drept mahmudele de aur, ştiind că vinde drept aur, ceeace nu era, este a înşela pe cumpărător asupra naturei chiar a lucrului vândut, în sensul art. 336 c. penal. (C. Craiova, 24 Noembrie 1903, «Dreptul», 17/904, pag. 136).

17.—Faptul de a vinde nişte mahmudele de tinichea aurite, drept mahmudele de aur constitue delictul prevăzut de acest articol. (Cas. II, 111/904, Bul. pag. 202).

18.—Vânzarea de carne cu o balanţă falsificată, înşelând pe cumpărător, constitue delictul din art. 336 şi este de competinţa Trib. de a-l judeca. (Cas. II, 594/904, B. p. 870).

19.—Cel ce întrebuinţează în stabilimentul său dramuri pentru cântărirea greutăţilor cu lipsa la grame şi neverificate, săvârşeşte delictul prevăzut de art. 336 codul penal, de competinţa Tribunalului a-l judeca în primă instanţă. (Cas. II, 608/906, Bul. pag. 529).

20. — Faptul de a uzà de măsuri mincinoase, la măsurarea unor cereale, constitue delictul prescris de art. 336 cod. penal, de competinţa Tribunalului a-l judecà în primă in-

stanță. (Cas. II, 1754/907, Bul. pag. 1255.

21. — Din momentul ce se constată că inculpatul singur a cântărit cu o balanță falsă, din acesta implicit rezultă intenția de a vătămà a inculpatului, element cerut în delictul de înşelăciune. (Cas. II, 1905/908, Bul, pag. 1428).

22.—Art. 336 cod. penal nu cere ca foloasele să le tragă direct acel care, întrebuințând balanță falsă, înşală asupra cătimei lucrurilor vândute; prin urmare, dacă autorul înşelăciunei este un prepus, iar foloasele sunt pentru patron, prepusul are a răspunde de faptul comis. (Cas. II, 553 din 4 Marte 1909, nepublicată).

23. — Faptul unei persoane de a întrebuința măsuri nemarcate şi false la măsurătoarea de cereale, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 336 din codul penal. (Cas. II, 809 din 13 Aprilie 1909, B. p. 437).

24.—Pedeapsa prevăzută de art. 336 c. pen. este închisoarea dela o lună până la 6 luni şi amenda dela 50 lei până la a 4-a parte a despăgubirei cuvenită înşelatului;

Prin urmare, fiind vorba de o pedeapsă cumulativă, numai cu aplicarea art. 60 Curtea de apel puteà să apere pe recurent de pedeapsa amendei, aşa că atunci când îl condamnă la o lună închisoare nu violează art. 336 şi 60 din codul penal. (Cas. II, 817/911).

Doctrină şi Jurisprudență Franceză

1. Exista delictul de înşelăciune nu numai când mărfurile au fost vândute dar şi când ele au fost obiectul unui schimb sau al unui aport într'o societate. Blanche, VI, 366; Ch. et Hélie, V, pag. 599.

2. Când o hotărâre condamnă pe un individ pentru delictul de falşificațiune trebue să se constate că substanțele falşificate erau destinate spre a fi vândute. Dalloz 1895, 1, 374.

3, Există delictul de înşelăciune şi nu o simplă tentativă din momentul ce vânzătorul a căzut de acord asupra prețului cu cumpărătorul. In acest caz vânzarea este perfectă în termeni art. 1583 c. civil. fr. Dalloz, 1876, 1, 332.

4. Falşificarea b ă u t u r i l o r, constitue un delict special, spre deosebire de vânzarea băuturilor falşificate care constitue, un al doilea delict. Dalloz, 1886, 1, 139.

Art. 337.—Dacă, vânzătorul şi cumpărătorul s'au servit, în târguiala lor, cu alte dramuri, sau cu alte măsuri, iar nu cu cele hotărâte de guvern, cumpărătorul nu va aveà dreptul a se pornì în

contra vânzătorului care îl va fi înșelat cu dramuri sau cu măsuri poprite, fără prejudiciul acțiunii publice pentru pedepsirea atât a fraudei (înșelăciunei) cât și chiar a întrebuințării greutăților și măsurilor mincinoase.

Pedeapsa, în caz de înșelăciune, este prescrisă la articolul precedent, iar pedeapsa pentru simplă întrebuințare de măsuri și greutăți mincinoase este prevăzută la cartea III [1]) a acestui codice privitoare la pedepse de simplă poliție. (c. p. 336, 393 No. 5 și 6, 394; art. 20 și urm. leg. sist. metric; p. fr. 424).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

La epoca în care codul penal a fost redactat nu era încă intrat în obiceiuri, sistemul metric.

Pentru a constrânge pe francezi a abandona vechile măsuri, s'a introdus articolul 424.

Astăzi asemenea măsuri vechi a încetat a mai fi în uz, așa că aceasta dispozițiune a pierdut însemnătatea. Ch. et Hélie. V, 2429; Garraud V., 489 sau ed. II, VI, 2506.

Art. 338. — Se va pedepsì cu închisoarea de la 1 lună până la 1 an, acela care strică, sfărâmă, rupe, sau desființează, în paguba altuia, titluri sau acte cari nu erau ale lui, sau cari erau ale lui numai în parte. (c. p. 352, 367; p. pr. § 243 No. 8).

Doctrină și Jurisprudență Română

1. Elementele delictului prevăzut de art. 338 c. p. sunt: 1⁰ desființarea unui act străin doveditor pentru împlinirea unei obligațiuni; 2⁰ cu intențiune frauduloasă; 3⁰ în paguba aceluia al căruia era actul. (Cas. II, 224 din 8 Mai 84. B. p. 448).

2. Luarea unei chitanțe, constătătoare de primirea unor miei din partea inculpatului, de pe masă, fără consimțimântul posesorului ei, și desfințarea acelei chitanțe de către inculpat, constitue delictul penat de art.

1) In textul oficial din eroare se trimite, în loc de cartea III, la cartea IV, care nici nu există.

338 c. p. (Cas. II, 224 din 8 Mai 84. B. p. 448).

3. Faptul distrugerei unui act, fie înscris, fie cambie, se poate dovedi cu martori. (Cas. II, 373 din 97, B. p. 961.

Art. 339. — Orice ediţiune de scrieri, de compuneri muzicale, de desemnuri, de pictură, sau de orice altă producţiune, care se va fi tipărit sau gravat cu orice mijloc, fără voia autorului, se socoteşte contrafacere şi verice contrafacere este delict. (c. p. 340, 341, 342 al. II; art. 1 şi urm. leg. presei; p. fr. 425).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Deşì conţinutul unei scrieri n'a fost copiat, reproducerea titlului unei cărţi, conceput şi adoptat de alţi autori, constitue o contrafacere în sensul art. 339 c. penal dacă reproducerea titlului este făcută în partea lui esenţială în aşa chip, încât, confuziunea între ambele scrieri să fie posibilă şi cu intenţiune de a produce aşa confuziune. Confuziunea şi reaua credinţă sunt cestiuni de fapt cari se pot constată din depoziţiile martorilor şi din diferite circumstanţe a le cauzei. (C. Iaşi s. II, 20 Febr. 1899 «Dreptul» 41/99, pag. 332.

2.— Asemănarea copertelor a două cărţi, nu constitue o manoperă frauduloasă, întrucât asemănarea este numai aparentă, şi oricine examinând acele coperte ar fi putut cu înlesnire să stabilească deosebirea. (C. Galaţi s, II, 443/900, «Dreptul» 57/900 pag. 461).

3. — Legiuitorul în art. 339 c. pen. suprimând cuvintele totală sau parţială», cari existau în art. corespunzător francez 425, a înţeles a pedepsì numai contrafacerea adevărată a ediţiunei sau producţiunei literare.

Uzurparea titlului, cât timp nu atinge şi opera în sine, nu poate fi privită ca o contrafacere, căci titlul unei producţiuni literare, deşì se poate zice că face oarecum corp cu dânsa, fiindcă nici o lucrare literară nu poate fi fără titlu, totuşi

titlul nu este o parte integrantă şi nu ocupă în lucrare un loc atât de important, pentru a puteà face obiectul unui drept de proprietate esclusivă. (C. Galaţi II, 443/900, «Dreptul» 57/900, pag. 461).

4. — Dacă Curtea, a cărei deciziune a fost casată după recursul inculpaţilor, i-a condamnat numai pentru contrafacere, iar nu şi pentru escrocherie, pentru care fuseseră daţi judecăţei, Curtea de trimitere nu'i mai poate judecà pentru acest din urmă delict, de oarece nimeni nu-şi poate face situaţia mai grea prin propriele sale mijloace. (C. Galaţi s. II, 443/900 «Dreptul» 57/900, pag. 461).

5. — Art. 339 combinat cu art. 341 c. pen. român cu deosebire de art. 425 c. pen. francez, consideră ca contrafacere numai reproducerea totală a producţiunilor şi ediţiunilor intelectuale, iar nu şi pe cele parţiale şi încă mai puţin pe cele cari nu constitue o operă a spiritului şi a geniului, cum ar fi titlul unei cărţi care nu este decât un semn distinctiv al unui produs de altul.

Prin urmare, uzurpaţiunea unui titlu de carte, întrucât uzurpatorul nu atinge însuşi opera, nu poate fi privită ca un delict de contrafacere, ci ca o concurenţă deloială care poate face obiectul unei acţiuni în daune, iar nu al unei acţiuni penale, bazată pe previziunile art. 332 şi 333 sau 336 c. pen. (C. Galaţi, s. II, 26 Aprilie 1900, *Curierul Judiciar* 61/900, pag. 489).

6. — Urmărirea contrafacerei nu este supusă formalităţei prealabile a depozitului operei contrafăcute, cererea şi obţinerea aprobărei ministeriale sunt suficiente pentru autor, a-i pune opera sub scutul legilor şi sub protecţiunea autorităţilor. (C. Iaşi, s. II, 20 Febr. 1899 «Dreptul» 41/99, pag. 332).

7. — Atât contrafacerea coprinsului unei opere în total sau în parte, cât şi contrafacerea numai a titlului operei, poate să fie, după împrejurări, o contrafacere în sensul legei. (Cas. S. II, dec. 766/900. B. p. 1076 şi *Curierul Judiciar* No. 68/900, pag. 541).

8. — Greşita părere a instanţei judecătoreşti asupra unui text de lege nu poate atrage casarea hotărârei dacă acea hotărâre se întemeiază, în soluţia ce a dat cauzei pe o serie de consideraţii de fapt. (Cas. S. II, 766/900, B. p. 1077. şi *Curierul Judiciar* No. 68/900. pag. 541).

9. — Nu se poate considerà ca o contrafacere. faptul vânzărei de exemplare a unei cărţi cumpărată dela un tipograf care, pentru că nu i se plătise preţul pentru tipărire, fusese silit a vinde exemplare tipărite pentru a-şi obţine ast-fel plata preţului, întrucât din dispoziţiile articolelor 339 şi 340 din Codul penal rezultă că ceeace legiuitorul a voit să pedepsească este o retipărire, prin orice mijloc, fără voia autorului.

Astfel, violează legea şi dreptul de apărare judecata când respinge proba testimonială propusă de inculpat şi prin care voia să dovedească că nu a

retipărit o carte fără voia autorului, ci numai a vândut exemplare ce cumpărau dela o terţie persoană şi care nu erau contrafăcute. (Cas. II, 882/900, B. p. 1255).

10. — Legea penală a îngrădit nu numai drepturile românilor asupra proprietăţii literare, ci şi a străinilor, sub condiţia însă a reciprocităţii cerută de legea presei.

Prin urmare, între România şi Franţa existând convenţia comercială din 23 Februarie 1893, pentru protecţiunea proprietăţii literare, de aci rezultă că un Francez e în drept să exercite la noi o acţiune de contrafacere. (Cas. II, 2479/906, B. p. 1833).

11. — Dispoziţiunile art. 1 din legea presei din 1862 şi aceea a art. 339 c. pen. sunt dispoziţiuni generale cati garantează dreptul de proprietate asupra oricărei producţiuni a minţei omului care poate fi considerată ca rezultatul unei munci intelectuale.

Astfel, garantarea dreptului de proprietate nu poate fi tăgăduit produselor fotografice când aceste produse au caracterul unor opere de artă. (Cas. II, 402/911, *Curierul Judiciar*, No. 32/911. pag. 256 şi *Curierul Judiciar*, No. 30/911 în care s'a publicat sentinţa Trib. Ilfov s. III, 709/910 ce a fost confirmată în totul de Curtea de apel Bucureşti, s. III, prin decizia No. 526/910).

12. — Cestiunea dacă o anumită fotografie constitue sau nu o operă de artă se examinează şi apreciază în mod suveran de instanţele de fond. (Cas. II, 402/911, *Curierul Judiciar*. No. 32/911, pag. 256). Mai vezi asupra acestei chestiuni, Trib. Ilfov, s. I, No. 1749/900, (afacerea Ignatz Hertz cu Brand) în *Curierul Judiciar*, No. 41/901. pag. 331, şi Trib. Ilfov secţia IV, No. 1710/905 (afacerea Z. Dumitrescu şi G. Degen cu Enoch & Co. şi Durand & fils) în *Curierul Judiciar*, No. 11/906, pag. 86.

13. — Neîndeplinirea formalităţei depozitului cerută de art. 9 al legei presei modificat în anul 1904 este prescrisă sub pedeapsa de amendă în contra autorilor fără să împiedice exerciţiul acţiunei publice.

Prin urmare, omisiunea instanţei de fond de a se pronunţă asupra lipsei depozitului nu este esenţială. (Cas. II, 402/911, *Curierul Judiciar*, No. 32/911, pag. 256).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Art. 425 (339 rom) şi urm. nu se aplică de cât la contrafacerile literare şi artistice; contrafacerea invenţiunilor şi pro-

duselor industriale este reprimată prin legi speciale:

2.—Edițiunea este reprodncerea totală sau parțială a operilor literale sau artistice aparținând altuia. Blanche, VI, No. 431; Ch. et Hélie, V I, 2468.

3.—Proprietatea unui manuscris, a unei piese de teatru, a unui discurs sau a unei opere de sculptură se conservă independent de depozit. Ch. et Hélie, VI, p. 38.

4.—Spre deosebire de contrafacerile industriale, la contrafacerea artistică se cere ca faptul material al reproducerei să fie cu rea credință, Dalloz, 1866, 1, 233.

5.—Când un artist a cedat opera sa sau dreptul său de autor, numai cesionarului îi aparține dreptul de a exercita urmărirea contrafacerei. Dalloz, 1852, 1, 159.

6.—Contrafacerea nu poate avea de obiect de cât lucrarea însăși, adică modul de expresiune dat cugetărei. Subiectul aparține la toți; modul cum este tratat nu aparține de cât autorului. Fie care este liber de a intreprinde asupra aceleași materii o lucrare asemănătoare; nimeni nu poate reproduce însă formele și dispozițiunea unei lucrări deja făcută de alți. Reproducerea consistă dar, în general, în faptul de a fabrica, prin copiere o ediție nouă și frauduloasă a unei lucrări, aparținând altuia. Ch. et Hélie, VI, 2463.

7.—Expresiunile *imprimate sau gravate»* cari se găsește în art. 425, dă loc la o altă chestiune.—Trebue să conchidem că singurul fapt al fabricărei, este de ajuns, independent de orice punere în vânzare, să constitue contrafacerea?—Curtea de casație a judecat afirmatív. Ch. et Hélie, VI, 2. 474.

8.—Legea pedepsește toate edițiunile de scrieri făcute cu disprețul dreptului de autor In acești termeni, se coprinde editarea unui discurs, unei lecțiuni orale, sau unei pledoarii? Credem că nu e îndoială în această privință.—Din momentul ce autorul le-a, formulat în public, îi aparține și are dreptul esclusiv de reproducere, puțin importa dacă le-a formulat în scris sau oral.—Prin urmare art. 425 pedepsește contrafacerea nu numai a scrierilor dar și a producțiunilor. Ori, un discurs din momentul ce a fost preparat, din momentul ce este fructul unei munci. este evident o producțiune a spiritului. Ch. et Helie, 2484; Dalloz, 1847 1.170.

Art. 340. — Vânzarea de scrieri contrafăcute, introducerea în România de scrieri care, după ce s'au tipărit aicea, se vor fi contrafăcut în străinătate, este delict tot de acel fel. (c. p. 339, 341, 342 al. II; p. fr. 426).

Doctrină și Jurisprudență Română

Dispozițiile art. 340 c. pen. se aplică nu numai introducătorilor de scrieri contrafăcute, ci și acelor ce introduc orice producții artistice contrafăcute, căci nu ar fi rațiune să se califice delict contrafacerea unor producții fotografice artistice, iar introducerea lor ilicită în țară să nu se pedepsească în acelaș mod cum se pedepsește introducerea scrierilor imprimate contrafăcute. (Cas. II, 402/911 și *Curierul Judiciar* No. 32/911, pag. 256).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1.—Art. 426 nu pare a avea în vedere în a doua sa dispoziție decât uvragele imprimate. După specialitatea acestor termeni, acest articol trebue a fi considerat ca aplicabil la toate operile de spirit și de geniu. Blanche, VI, No. 462.

2.—Contrafacerea unei lucrări și vânzarea exemplarelor contrafăcute, sunt două delicte cu totul deosebite;

Prin urmare, o acțiune civilă pentru contrafacerea unei opere literare nu este prescrisă, cu toate că faptele contrafacerei și publicațiunei articulate se ridică la mai mult de trei ani, dacă vânzarea exemplarelor contrafăcute, care este în acelaș timp urmărită, s'a continuat încă trei ani anteriori acestei acțiuni. Dalloz, 1862, 1, 453.

3. — Simplul anunț al unei lucrări într'un catalog de librarie este suficient pentru a constitui delictul? Curtea de casație a decis contrariu, adică negativa. Această părere este însă contestabilă. In adevăr, anunțând în catalog o lucrare contrafăcută, librarul recunoaște că posedă lucrarea. Ch. et Hélie, VI, 2501.

4.—Expunerea spre vânzare a lucrărei contrafăcute se consideră ca delict după uni autori. După alții, o asemenea expunere nu este decât o tentativă a delictului, care în această materie nu se pedepsește.

De asemenea, un singur exemplar din lucrarea contrafăcută găsit într'o librărie este suficient pentru existența delictului, întrucât legea nu a determinat numărul exemplarelor trebuincioase pentru existența delictului. Ch. et Hélie. VI, 2502.

Art. 341. — Pedeapsa contrafăcătorului, sau a introducătorului va fi amenda dela 50 pânăla 1000 lei, iară pentru vânzător amenda dela 26 până la 250 lei [1]).

[1]) Conform art. 399 al II c. p., amenda aplicabilă în speță este dela 26—250 lei noui.

Confiscațiunea edițiunei contrafăcute se va hotărî, atât în privința contrafactorului, cât și contra întroducătorului și a vânzătorului.

Asemenea, se vor confiscà și tablele și tiparul cu care se va fi făcut contrafăcuta edițiune, (c. p. 37, 339, 340, 342 al. II, 339; art. 6 și urm. leg. presei; p. fr. 427).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Este suficient ca faptul material al contrafacerei să fie stabilit pentru ca confiscațiunea să aibă loc. Dalloz, 1880, 2, 71.

2.—Confiscațiunea în materie de contrafacere artistică și literară, nu poate fi pronunțată contra terțiului detentor al obiectului contrafăcut, chiar dacă ar fi complice la delict, când acțiunea publică și acțiunea civilă sunt declarate stinse prin prescripțiune, față chiar cu autorul delictului. Dalloz, 1884, 1, 369.

3. — Nici o dispozițiune a legei nesubordonând admiterea acțiunei regularităței acestei operațiuni prealabile, trebue să conchidem ca lipsa sau nulitatea confiscărei nu este un obstacol pentru urmărirea delictului de contrafacere. Blanche, VI, No. 468.

Art. 342. — Orice director, orice întreprinzător de teatre, orice asociațiune de artiști care va reprezentà, pe teatru, scrieri teatrale, fără voia autorului, se va pedepsì cu amendă dela 26 până la 250 lei [2]) și cu confiscațiunea banilor ce se vor fi strâns la acea reprezentațiune. (c. p. 399; art. 6 leg. presei; p. fr. 428).

La întâmplările prevăzute prin cele din urmă 4 articole, produsul confiscațiunilor se va da proprietarului spre a lui despăgubire. (c. p. 37, 339—342; p. fr. 429).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Prin lucrări dramatice trebue a se înțelege nu numai lucrările în proză sau în versuri, dar și compozițiunile curat

---

2) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 26—250 lei noui.

muzicale oricari ar fi extensiunea acelor lucrări. Blanche. VI, 474.

2. — Curtea de casaţie are dreptul a verifica, faţă cu faptele constatate de judecători fondului, dacă reprezentaţiunea a avut un caracter public sau privat. Dalloz, 1881, 1, 391.

3.—Primarul unui oraş care pune în mod gratuit o sală la dispoziţia unui artist, pentru a da un concert, nu e complice la infracţiunea prevăzută de art. 428 c. p. săvârşită de acel artist, dacă el nu are cunoştinţă de proectul acestuia de a viola dreptul de proprietate aparţinând compozitorilor de muzică. Dalloz, 1874, 1, 126 şi 1881, 1, 329.

SECŢIUNEA VI

Bancrute

Art. 343. — *(Leg. 17 Februarie 74* [1]*).* Aceia cari, în cazurile prevăzute de legea comercială, se vor declarà culpabili de bancrută frauduloasă, se vor pedepsì cu maximum închisorii şi cu interdicţiunea pe timp mărgint. (c. p. 8, 27; c. com. 707—709, 852, 868, 873, 874, al. III şi V; p. fr. 402).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. —Bancruta este o consecinţă a falimentului. Acolo unde faliment nu există, nici bancrută nu poate existà; starea de faliment fiind o condiţiune *«sine qua non»* a delictului de bancrută. A se admite că instanţele de represiune ar putea condamna pe un individ ca bancrutar, pe când instanţele de fond comerciale ar declara că dânsul nu e falit, ar fi a se da loc la o contrarietate de hotărîri, prejudiciabile prestigiului justiţiei şi chiar ordinei publice. (Cas. II, 202/87, Bul. pag. 378).

2.— Deşi inculpatul invoacă înaintea instanţei de fond scuzabilitatea pe cuvânt că creditorii săi au cerut, în numele debitorului lor, inculpatul, ca să fie şters din tabloul faliţilor, totuşi tribunalul şi Curtea bine resping această cerere, conformându-se prin aceasta art. 852

[1]) In vechiul art. 343 pedeapsa era recluziunea.

c. com., ale cărui dispoziţiuni sunt facultative pentru instanţele judecătoreşti. Iar art. 871 c. com. nu 'şi are aplicaţiunea decât numai în cazul când tribunalul ar fi uzat de facultatea ce 'i este acordată prin art. 852 c. com., adică aceea de a fi admis cererea creditorilor de a se şterge dibitorul lor din tabloul faliţilor, ceeace nu a încuviinţat în specie. Aşa dar, sentinţa declarativă de faliment nefiind revocată, nu este loc de a se stinge acţiunea publică. (Cas. II, 204 din 29 Martie 89, B. p. 393).

3.—Nici un text de lege nu spune că în materie de bancrută, fie simplă fie frauduloasă, acţiunea publică se stinge prin facerea concordatului între falit şi creditorii săi. (Cas. II, 419 din 18 Sept. 90, B. p. 1055).

4. — După art. 868 c. com. acţiunea penală, pentru infracţiunile penale în materie de faliment, este de ordine publică şi poate fi pusă în mişcare chiar înainte de declaraţiunea de faliment, în anume cazuri, în care intră şi cel de sustragere sau împuţinare frauduloasă a patrimoniului în dauna creditorilor. (Cas. II. 419 din 18 Sept. 90, B. p. 1055.

5.—După principiile codului de comerţ, urmărirea penală pentru bancrută simplă, este subordonată declarărei în faliment, aşa că, încetând starea de faliment, urmează a înceta şi acţiunea publică. (C. Galaţi, 19 Iunie 1893, «Dreptul , No. 58/93, p. 468).

6. — Acţiunea penală pentru infracţia de bancrută simplă sau frauduloasă poate fi exercitată, fie înaintea declarărei stărei de faliment. precum anume confirmă art. 875 cod. comerc. fie chiar atunci când starea de faliment a încetat pe temeiul unei hotărîri judecătăreşti rămasă definitivă.

Aceasta se explică prin scopurile diferite ce se urmăresc, prin exercţiul acţiunei civile şi penale. precum şi prin împrejurarea că starea de faliment de comerciant, precum şi încetarea de plăţi, nu sunt chestiuni prejudiciale cari ar trebuì să fie constatate mai întâi de jurisdicţia civilă, căci nici un text de lege nu prescrie acest lucru în mod precis şi neîndoios. astfel că jurisdicţia penală e cu desăvârşire competentă să se ocupe cu aceste chestiuni fără să fie legată de cele hotărâte de jurisdicţia comercială. (Cas. II, 133/908, Bul. pag. 86).

7. Sentinţa declarativă de faliment a tribunalului comercial nu constitue o chestiune prejudicială de care să depindă soarta acţiunei publice. Acţiunea publică pentru bancrută este independentă de aceea a declarărei în stare de faliment şi tribunalul corecţional poate condamnà pentru bancrută fără a se preocupà de sentinţa trib. comercial, dacă a declarat starea de faliment, sau a refuzat ori a revenit (C. Craiova, s. II, 161/910, *Curierul Judiciar* No. 84/910 p. 717). A se vedeà şi adnotaţiunea D-lui I. Ionescu Dolj ce însoţeşte această deciziune tot în acel număr al Curierului Judiciar, pag. 719).

8. — In principiu, jurisdicţiunile civile şi cele corecţionale sunt independente unele de altele astfel că, între aceste două jurisdicţiuni nu poate fi nici identitate de părţi nici identitate de obiect. Prin urmare, dacă posterior declarării în stare de faliment a unui comerciant, tribunalul comercial i-a ridicat starea de faliment, aceasta nu împedică trimiterea comerciantului din naintea instanţelor represive spre a răspunde de fraudele ce i s'ar imputà, întrucât o asemenea hotărâre a tribunalului comercial, nu poate constitui lucru judecat pentru instanţa corecţională. (Casaţie secţiuni-unite deciziile No. 2 şi 3 din 20 Ianuarie 1911, *Curierul Judiciar*, No. 35 din 1911; Casaţie s. II, decizia 873 din 1911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Numai comercianţii pot fi în stare de faliment şi prin urmare în stare de bancrută;

Prin urmare, un minor care n'a fost autorizat a face comerţ, nu poate fi urmărit pentru bancrută. Dalloz, 1853, 1, 134; Sirrey, 1876, 2, 104.

2. — Femeia măritată care a girat comerţul bărbatului cu consimţământul lui, poate fi considerată ca comerciantă şi condamnată în această calitate pentru bancrută. Dalloz, 1765, 5, 191.

3. — Acţiunea publică, în materie de bancrută, nu este subordonată nici urmăririi sindicului sau creditorilor, nici unei hotărâri a tribunalului de comerţ declarativă de faliment, şi lucrul judecat în civil nu poate face obstacol exerciţiului urmăririi pentru bancrută. Sirrey 1882. 1, 435.

4. — Pentru ca să existe bancrută frauduloasă nu este trebuinţă ca toate registrele să fie sustrase. Este suficient să facă a dispare acelea ce sunt destinate a stabili adevărata situaţiune a activului şi pasivului. Blanche VI, No. 108.

5. — Delictul de bancrută simplă poate existà chiar în lipsă de orice intenţiune frauduloasă. Blanche, VI, No. 117 şi 119.

6. — Frauda nu este esenţială în existenţa delictului, dar o greşeală gravă este cel puţin necesară pentru existenţa lui şi această greşeală trebue să fie constatată. Ch. et Hélie, V p. 314.

7. — Jurisdicţiunea corecţională poate, fără a violà autoritatea lucrului judecat, să condamne ca bancrutar simplu pe un comerciant falit pentru care, tribunalul de comerţ a anulat hotărârea sa de declarare în faliment. (Sirrey, 1879, 1, 481).

Art. 344.—*(Leg. 17 Febr. 74* [1]*)*. Acei cari, fără deosebire, se vor declarà complici de bancrută frauduloasă, se vor pedepsì cu aceeaşi pedeapsă ca şi bancrutarii frauduloşi. (c. p. 50, 343 ; p. fr. 403).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Este culpabil de complicitate la bancrută frauduloasă cel ce a ajutat pe falit să distragă o parte din activul său in paguba creditorilor. Ast-fel este complice cel căruia i se subinchiriază de către falit, înainte de a fi declarat ca falit o prăvălie ce nu avea drept să subînchirieze, şi a trecut în acea prăvălie pe numele complicelui, mărfuri ce luase pe credit, şi acesta pe timpul când deja se pregătea de faliment şi in scop de a frustra pe creditorii săi. (Cas. II 419, din 18 Sept. 1890, B. p. 1055).

2.—In privinţa complicităţei la bancrută, elementele nu pot fi deduse de cât din art. 344 c. penal combinat cu art. 50 al. 2 acelaş cod., nu însă din codul de comerţ, fiind că atât textul art. 334 revizuit, cât şi discuţiunile urmate în Camera legiuitoare, cu ocazia revizuirei codului penal, dovedesc că legiuitorul nu a mai voit a restrânge elementele complicităţei la bancruta frauduloasă la faptele coprinse în codul de comerţ, ci a voit a se aprecia complicitatea după regulele generale coprinse în art. 50 c. penal. (Cas. secţia II, 160/82, Bul. pag. 713)

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

Achitarea inculpatului principal de bancrută frauduloasă nu împedică condamnarea complicelui. (Casaţia franceză din 25 Iunie 1857, Buletinul, pagina 241)

Art. 345. — Acei cari, în cazurile prevăzute de codicele comercial, se vor declarà culpabili de bancrută simplă se vor pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 2 ani [2]). (p. fr. 402).

---

[1]) Art. 344 vechiu: «Acei cari, conform codicelui de comerţ, se vor declarà complici de bancrută frauduloasă, se vor pedepsì.....».

[2]) Art. 874 c. com. pedepseşte pe bancrutarii simpli cu închisoare de la 6 luni până la 2 ani; ei mai pot fi declaraţi incapabili de a mai fi comercianţi şi a mai aveà intrare la bursă. In cazul prevăzut de art. 870 c. com. închisoarea se poate coborî până la 1 lună.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Nu este cumul de delicte când comerciantul falit a contravenit la mai multe din cazurile prevăzute de lege în privinţa bancrutei simple, de oarece acele contravenţiuni, raportându se la acelaş fapt, bancruta simplă, nu pot fi considerate ca delicte separate, ci ca unul şi acelaşi delict manifestat prin mai multe împrejurări. (Cas. II, 690 din 30 Nov. 73, B. p. 264).

2.—Dacă comerciantul trece în registrul-jurnal mai multe operaţiuni printre rânduri, asemenea adăogiri între rânduri, fiind interzise de codul de comerciu, fac ca acel registru să nu poată fi privit ca regulat ţinut şi, prin urmare, în virtutea art. 869 No. 5 c. com., comerciantul care a încetat plăţile, fără să fi ţinut în mod regulat acel registru devine culpabil de bancrută simplă. (Cas. II, 256 din 3 Iunie 1891, Bul. pag. 773).

3.— Pentru delictul de bancrută simplă legea nu cere intenţiunea frauduloasă din partea inculpatului, simpla constatare a faptelor constitutive a acestui delict fiind suficientă. (Cas. II, 3569 din 29 N-bre 1910 nepublicată încă).

4.—Dacă un comerciant a tost condamnat de tribunal pentru delictul de bancrută simplă sub imperiul vechiului art. 881. c. com. şi dacă în momentul când Curtea de apel a pronunţat deciziunea sa, în urma apelului făcut de acel comerciant era în vigoare art 881 c. com. modificat, în acest caz, Curtea de apel erà datoare, conf. art. 2. c. pen. să constate dacă erà loc la aplicarea circumstanţelor uşurătoare în care sens sa făcut modificarea art. 881 c. com. iar nu să respingă apelul comerciantului mărgininduse a adopta motivele tribunalului, şi a constata că textele de lege au fost bine aplicate. (Cas. II, decizia 52/911, dată după divergenţă, *Curierul Judiciar*, No. 36, din 1911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Numai comercianţi singuri pot fi declaraţi în stare de faliment şi prin consecinţă în stare de bancrută; că de aci urmează că un minor care n'a fost autorizat a face comerţ, nu poate fi urmărit pentru faptul de bancrută Dalloz, 1853, I, 114; Sirey, 1876, 2, 104.

2.—Femeia măritată care a

girat comerţul bărbatului său, cu consimţimântul acestuia, poate fi considerată ca comersantă, şi condamnată în această calitate pentru bancrută. Dalloz, 1865. 5. 191.

3.—Un individ declarat în stare de faliment de către jurisdicţiunea comercială poate contesta admisibilitatea unei acţiuni de bancrută, şi a susţine că nu este comerciant şi nu este în incetare de plăţi. Dalloz. Chose Jujée. No. 534.

4.—Delictul de bancrută simplă poate exista, chiar în lipsa intenţiunei frauduloase. Blanche, VI, No. 117.

5.—Frauda nu este esenţială pentru existenţa delictului de bancrută simplă, ci e destul o greşeală gravă, şi această greşeală trebue să fie constatată. Ch. et Hélie, V, p. 314).

6.—Când unul din faptele enumerate în delictul de bancrută simplă este recunoscut în persoana falitului, judecătorul va fi obligat de a-l declara bancrutar simplu. şi nu se poate degaja de această obligaţiune sub pretext că inculpatul a lucrat fără intenţiune culpabilă, pentru că delictul există independent, de această intenţiune. Blanche VI, No. 119.

7.—In materie de bancrută simplă legea nu recunoaşte complicitate, Dalloz, 1844, 2, 190.

8.—Falitul achitat de unul din faptele constitutive de bancrută frauduloasă sau de bancrută simplă, poate fi urmărit din nou pentru un alt fapt constitutiv al aceloraş delicte, spre exemplu, achitat pentru faptul de sustragere de registre, poate fi urmărit pentru deturnarea activului.—Merlin, Rep. V, Non bis in idem, No. 12 §. 2.—Blanche, VI, No. 133.

Art. 346 [1]. — Tot sindicul care va fi culpabil de vicleană şi rea întrebuinţare în împlinirea datorielor sale de administrare, se va pedepsi cu închisoarea dela 2 luni la 2 ani şi cu amendă dela 100 până la 1000 lei [2]. (c. p. 399; c. com. fr. 596).

Art. 347 [3].—Se va pedepsi cu închisoarea dela 1 lună până la 1 an, şi cu amendă care nu va putea trece peste suma de lei 1000 [4]), creditorul care va fi făcut, ori cu falitul, ori cu veri care altă

[1]) Art. 346 este implicit abrogat prin art. 877 din codul comercial
[2]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 100—1000 lei noui.
[3]) Art. 347 este implicit abrogat prin art. 879 din codul comercial.
[4]) Conform art. 399. al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă nu va putea trece peste 1000 lei noui.

persoană, învoiri spre al său în parte folos, ca să dea votul său spre paguba mesei creditorilor, sau care va fi săvârşit vreo în parte tocmeală frauduloasă, din care ar rezulta pentru dânsul un folos în sarcina activului falitului. Sorocul închisorii se va putea urca până la 2 ani, dacă creditorul este sindic al falitului. (c. p. 399; c. com. fr. 597).

Art. 348. — *(Leg. 17 Fevr. 74* [1]*)*. Mijlocitorii de schimb şi samsarii, dacă se vor declara bancrutari simpli, se vor pedepsì cu 2 ani închisoare.

Dacă se vor declara bancrutari frauduloşi, se vor pedepsì cu maximum închisorii şi cu interdicţiunea pe timp mărginit. (c. p. 7, 27; p. fr. 404).

SECŢIUNEA VII

Jocuri de noroc, loterii, turburări şi fraude întrebuinţate la licitaţiuni publice

Art. 349. — Acei care fac meserie de jocuri de noroc, se vor pedepsì cu amendă dela 50 până la 2000 lei[2]. (c. p. 399; p. pr. § 266).

Art. 350. — Acei care vor ţine casă de jocuri de noroc, primind obşteşte pe judecători sau după recomandaţiune, precum şi aceia care, fără autorizaţiunea legii, vor fi deschis o loterie publică, se vor pedepsì cu închisoarea până la 6 luni şi cu amendă dela 50 până la 2000 lei [3].

Către acestea, se vor luà pe seama stabilimentelor publice de binefacere toţi banii sau biletele de bancă, sau alte valori, ori lucrurile care vor fi

---

[1]) In vechiul art. 348, pedeapsa era, în primul caz, maximum închisorii, iar în al doilea caz recluziunea de la 5 ani în sus.

[2]) Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 50—2000 lei noui.

[3]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este de la 50 2000 lei noui.

expuse la jocuri, sau la loterii, precum şi toate uneltele ce vor fi servit la aceasta. (c. p. 37, 389 No. 6, 391, 392, 399; p. fr. 410).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — O loterie, pentru ca să poată intrà în condiţiunile art. 2 din legea loteriilor, trebue să fie adresată publicului şi în condiţiuni astfel ca el să fie atras prin speranţa unui câştig. Acest element trebue să'l constate instanţele de fond. Astfel nu intră în prevederile legii penale faptul de a nu se adresà publicului cu o loterie, ci a face apel la ajutorul unui cerc foarte restrâns, astfel că cei ce au subscris la acea loterie n'au putut fi determinaţi prin speranţa vre-unui câştig, ci numai prin ideia de a contribuì la un act de bine-facere. (Cas. II, 323 din 24 Iun. 87, B. p. 606).

2. — Vânzările de obligaţiuni cu prime ale diferitelor societăţi sau state străine, nu pot fi considerate decât ca un joc la loterie în sensul art. 2 din legea asupra loteriilor, de oarece ele constituesc nişte vânzări care oferă şi prime sau beneficii datorite norocului, sau în alte cuvinte, constituesc operaţiuni care se prezintă publicului şi care'l fac să spere într'un câştig datorit norocului aceea ce legiuitorul a proibit' pentru că dànsul voeşte ca omul să se înavuţească numai prin muncă, sorginte adevărată şi onestă a avuţiei, iar nu prin şansele norocului care'l obicinuesc să caute câştigul în paguba semenilor săi, care'l descurajează şi'l face să i se pară că recompensa muncei active este meschină pe lângă pofta unui lot mare ce ar câştigà. (C. Galaţi II, 98/91, «Dreptul» No. 46/91).

3. — Ca să poată fi cinevà pasibil de penalitatea prevăzută de legea loteriilor trebueşte ca delicuentul să se fi adresat unui public mai numeros şi în condiţiuni astfel ca dânsul să fie atras de speranţa unui câştig. (Cas. II, 323/87, B. p. 606).

4. — Introducerea şi împrăştiarea în public fără autorizaţiunea guvernului a anunciurilor de loterii şi a lozurilor streine cari deşi au o valoare intrensecă care apără pe posesorul lor de perderea valoarei ce a dat pentru ele, oferă însă şanse de câştig datorite

numai norocului, constitue o contravenţiune la legea prohibitivă a loteriilor. (Cas. II, 478/91, B. p. 1177).

5. — Din spiritul şi scopul dispoziţiunilor legei asupra loteriilor din 1883, rezultă că simplul fapt, neautorizat de guvernul român de a oferì publicului şi a efectuà orice operaţuni de vânzări de obiecte sau titluri care'i dau speranţe de câştig datorit norocului, constitue delictul de contravenire la această lege, chiar când agentul ar fi fost de bună credinţă la efectuarea operaţiunii, fie prin ignoranţa legei, fie prin o interpretare eronată a ei. (Cas. II, 289/92, B, p. 520).

6. — Ca să existe delictul prevăzut şi pedepsit de art. 350 c. pen. pentru cei ce ţin case de jocuri la noroc, se cere ca element esenţial ca prevenitul să fi primit obşteşte pe jucători, sau după recomandaţiune. Astfel, faptul că s'a găsit într'o seară într'un stabiliment de cârciumă mai mulţi indivizi jucând cărţi pe bani, nu face pe propietarul stabilimentului culpabil de citatul delict. (Cas. II, 315/93, B. p. 636).

7. — Nu orice abatere comisă prin presă, constitue un delict de presă ci numai acelea cari conţin manifestarea unei opiniuni, unei idei sau unei cugetări contrarii dispoziţiunilor codului penal şi deci numai judecarea aceasta este diferită juriului. Astfel, delictele relative la legea loteriilor neintrând în condiţiunile sus citate, nu e de competinţa juriului a le judecà, ci ele se judecă după dreptul comun. (Cas. II, 247/903, B. p. 242).

8. — Art. 350 din codul penal pedepseşte cu închisoare şi amendă pe acei cari vor ţine casă de jocuri la noroc.

Prin urmare, este indiferent dacă antreprenorul unei cafenele în care se joacă cărţi la noroc este prezent sau lipseşte din ţară, căci el ca patron este răspunzător de ceeace se întâmplă în stabilimentul său. (Cas. II, 249/909, B. p. 167 şi *Curierul Judiciar*, No. 45/909, pag. 360).

Mai vezi, în ce priveşte jocul la noroc, interesantul studiu publicat ca notă, de savantul profesor d-l *D. Alexandresco* la sentinţa Trib. Aurillac din 25 Noembre 1900, în *Curierul Judiciar*, No. 8/904, pag. 67—72, precum şi Trib. Covurlui s. I, sentinţa din 30 Aprilie 1902 în *Curierul Judiciar*, No. 44/902, pag. 366.

9. — Faptul de a ţine casă de joc de cărţi este prevăzut de art. 350 c. pen. şi este de competinţa judelui de ocol de a fi judecat. (Cas. II, 457 din 9 Febr. 1911).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

INDEX

1.—Primul element al delictului prevăzut de art. 410 este ținerea unei case de joc. Textul nu a definit însă această expresiune, ei spune numai că publicul trebue să fie admis în acea casă de joc, pentru a constitui delictul.

Aceasta însă nu e destul, ci trebue să mai existe încă un element care să deosibească delictul art. 410 c. pen. de ținerea de jocuri de noroc pe strade, drumuri, piețe sau locuri publice cari formează contravențiunea pedepsită de art. 475, al. 5, c. pen. (389 al 6, c. pen. român), Ch. et Hélie, V, 2318; Blanche, VI. 284; Garraud. V, 376, sau ed. II-a, VI, 2391.

2.—Este controversată chestiunea de a se ști dacă jocurile de noroc stabilite sau ținute în locuri publice prin destinațiune precum: cafenele, cabareuri, etc. își găsesc sancțiunea în delictul art. 410 sau în contravențiunea, din art. 475, § 5, c. pen. O primă opiniune susține că proprietarul cafenelei care permite a se juca jocuri la noroc în stabilimentul său, nu comite de cât contravențiunea din art. 475, întru-cât toate aceste cafenele, cabareuri, etc. sunt localuri publice Carnot, art. 410: Ch. et Hélie, V, 2320; Dalloz *Jeu*, 93 —Dalloz, 1883, 1,48.

O a doua opiniune susține că cafegiul care permite jocuri de noroc, poate fi considerat în anumite cazuri, ca ținând casa de joc la noroc, în sensul art. 410. Trebue dar a se face deosebire între cei cè țin casă de joc la noroc în mod pasager, și accidental, caz în care se aplică art. 475 și cazul când jocul la noroc este permanent și casa e organisată în acest fel.—In acest sens: Blanche, VI, 287; Garraud V, 378 sau ed. II. VI, 2392.

3.—Unii autori cred că delictul art. 410 constitue o simplă contravențiune materială, care nu este subordonată intențiunei mai mult sau mai puțin frauduloasă a autorului Blanche, VI, 282; Ch. et Hélie, V, 2314; Garraud crede însă că delictul este în principiu intențional. Garraud VI, 283 și nota 32. sau ed. II, VI, 2397, și nota 39.

4.—Singurele jocuri oprite prin legea penală sunt jocurile

de noroc. Această condițiune este comuna atât delictului prevăzut de art. 410, cât și contravențiunei din art. 475 § 5. Blanche, VI, 289; Ch. et Hélie, VI, 2322; Garraud, V, 372, sau ed. II-a. VI, 2386.

5.—Ori ce jocuri în cari inteligența jucătorului exercită o influență într'o măsură oare-care, nu constituie un joc la noroc în sensul legei penale. Ch. et Hélie, 2322; Garraud, V, 372, sau ed. II, VI, 2386.

6.—Unii autori cred că pariurile făcute cu ocazia unui joc care nu este un joc la noroc, nu poate fi considerat ca ilicit. Jurisprudența însă a admis împreună cu Garraud o altă soluție, care depinde de gradul mai mult sau mai puțin cert cu care cei ce pariază pot aprecia șansele favorabile sau contrarii.—Când pariul e făcut în așa condițiuni, că cei ce pariază nu pot cunoaște din nimic rezultatul jocului, în acest caz este un adevarat joc la noroc. Garraud, V, 373, sau ed. II, VI, 2387; Dalloz, 1888, 1, 185.

7.—In principiu jocul de biliard este un joc de adresă, iar nu un joc la noroc. Jucătorii pot să parieze ei între ei. Pentru cei ce nu joacă însă, trebue să se facă o deosebire, adică, că asemenea jocuri nu pot fi asimilate cu jocuri la noroc de cât atunci când elle intervin între persoane necunoscătoare de forța jucătorilor. Dalloz, 1900, 1, 305.

8.—Dacă combinațiunile adoptate în jocul de biliard, are de rezultat de a transforma jocul de biliard într'un joc pur de noroc, în acest caz, art. 410, și 475, devin aplicabile. Dalloz, 1861, 1, 454.

9.—Se consideră ca joc la noroc în sensul art. 410, bacaraua. Dalloz, 1856, 1, 95, Pichetul se considera ca joc de combinațiune, Dalloz, *Jeu*, 12, Dalloz, 1857, 1, 78.

10.—Art. 410 nu pedepsește pe jucători însăși; legea se mărginește a pronunța confiscarea mizelor. Legea a voit să lovească esclusiv numai în aceia cari favorizează pasiunea jucatorilor procurândule mijloace de ale satisface acea pasiune. Dalloz, *Jeu* 80 și 81.

11.—O chestiune care se ridică în practică este de a se ști dacă confiscarea nu trebue să coprindă de cât esclusiv bani sau efectele ce se găsesc pe masa de joc.—Jurisprudența distinge.—Sumele ce jucătorii au asupra lor, în buzunarele lor, nu sunt expuse jocului, deci nu pot fi confiscate. Dar sumele ce se găsesc în casa stabilimentului și în special, în caniotă și chiar banii găsiți asupra persoanei care ține stabilimentul și asupra agenților săi se poate confisca. Aceasta distincțiune a fost adesea criticată de unii autori. Ch. et Hélie, V, 2326; Garraud V. 382, sau ed. II VI, 2396.

12.—Trebue a se exeptă de la confiscațiune mobilele ce în fapt sunt afectate uzului personal al celui ce ține casa de joc. Acestea nu sunt un accesoriu ale sălei de joc, așa că nu pot fi considerate ca ustensile servind stabilimentului de joc. Dalloz, 1900, 1, 276.

13. Confiscaţiunea are a cuprinde tot ce se găseşte în sala de joc ca: mese, scaune, etc. şi chiar ustensilele ce nu aparţin condamnatului; puţin importă dacă acele ustensile ar fi fost închiriate dela o altă persoană. Proprietarul lor are numai dreptul a recurge contra culpabilului. Măsura e riguroasă, dar ea rezultă neîndoios din lege şi din lucrările preparatoare ale ei. Ch. et Hélie, V, 2326; Garraud, V, 282 sau ed,, II, VI, 2396.

14. — O casă de joc presupune un stabiliment în care publicul este admis pentru a jucà. Dacă casa nu este deschisă publicului, ea nu ia caracterul de casă de joc. Blanche, VI, No. 284, Ch. et Hélie, V, 2318.

15. — Acela care a stabilit o casă de joc la noroc, fără însă a o ţine, nu poate fi urmărit decât ca complice. Blanche, VI, No. 293; Ch. et Hélie, V, 2324.

16. — Legea se aplică nu numai loteriilor cari formează un stabiliment permanent, dar şi acelora cari consistă într'o singură operaţiune. (Cas. fr., 5 Mai 1836, B. p. 139.

17. — Există infracţiune la legea care opreşte loteriile neautorizate, în singurul fapt material de a anunţa o loterie neautorizată şi de a publicà numerile câştigătoare fără a ţine cont de buna sau reaua credinţă a delicuentului. Sirey, 1876, I, 433.

Art. 351. — Cei cari, în adjudecaţiunile proprietăţei, uzufructului sau închirierei lucrurilor mişcătoare, ori a vre unei întreprinderi, sau a oricărei aprovizionări, vor împedeca sau turbura libera concurenţă la licitaţiuni, sau la sumisiuni prin oferte, întrebuinţând violenţă sau ameninţări ori înaintea sau în timpul licitaţiunilor, ori sumisiunilor, se vor pedepsì cu închisoarea dela 15 zile până la 6 luni şi cu amendă dela 50 până la 1250 lei [1]).

Aceia ce, formând asociaţiuni cu scopal de a speculà asupra licitaţiunilor publice, vor depărta pe concurenţi, prin daruri, promisiuni sau alte mijloace, spre a face să scadă preţurile obiectelor puse în

---

[2]) Conform art. 399 al. II, c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 50—1250 lei noui.

licitaţiune, se vor pedepsì cu închisoare de 1 lună până la 1 an. (c. p. 399; p. fr. 412).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.— Unii autori cred că cele două paragrafe din text pedepseşte două forme ale aceluiaş delict. Această concepţiune nu este neadevărată, dar ele au poate inconvenientul, prin analiza separată a acelor două forme, de a prezentà pe fiecare din ele ca prea deosebite una de alta. De aceia parte din autori le discută împreună. Ch. et Hélie, V, 2348; Blanche, Vol. VI, 312.

2.—Art. 412 cuprinde, în generalitatea sa, toate vânzările judiciare de imobile, fără a distige dacă această vânzare este voluntară sau forţată. Dalloz, 1894, 1, 459.

3. — S'a susţinut adesea că art. 412 nu este aplicabil supralicitatorilor, Textul specifică că turburarea trebue să se producă, fie înainte, fie în timpul licitaţiei. escluzând astfel toate faptele posterioare adjudecaţiuni. Această opiniune însă este unanim respinsă de doctrină şi jurisprudenţă. Supralicitatorul nu este de cât un licitator, şi supralicitarea nu are de scop de cât a ridicà obiectul vândut la adevărata lui valoare. Garraud, V, 413 sau ed. II, VI. 2428; Blanche, VI, 317; Ch. et Hélie, V. 2356.

4.— Tentativa delictului din art. 412 nu se pedepseşte. Astfel, dacă agentul nu şi-a atins scopul, chiar prin circumstanţele independente de voinţa sa, nici o urmărire nu e posibilă. Garraud, V, 412 şi 413 sau ed. II. VI, 2427.

5.—Autorul principal al delictului prevăzut de art. 412 este acela care exercită violenţe sau ameninţări, sau care face daruri sau promisiuni. Pedepsele complicităţii însă sunt aplicabile la toţi aceia cari se asociază la acest delict. Garraud, V, 414 sau ed. II, Vol. VI, 2429.

6.—Convenţiunea făcută între două persoane, după care una să nu facă concurenţă celeialte, pentru achiziţiunea unui lucru vândut, şi pentru un preţ fix determinat de vânzător este licită, şi suma plătită în virtutea acestei convenţiuni nu poate fi repetată. Dalloz, 1872, 1. 243.

7.—Curtea de casaţie a stabilit însă că, retragerea licitatorului, în şedinţă. dacă ea este

gratuită şi spontaneie, nu este tot astfel dacă ea devine obiectul unui pact ilicit şi produce din partea ambilor părţi violarea legii. Dalloz, 1864, 2' 181 ; Dalloz, 1894, 1, 459; Ch' et Hélie, V, 2357; Blanche, Vol' V, 321,

SECŢIUNEA VIII

Destrucţiuni, degradaţiuni şi alte pagube

Art. 352. — Acel care, cu rea voinţă şi fără drept, distruge sau degradă lucrurile altuia mişcătoare sau nemişcătoare, se va pedepsi cu închisoarea până la 6 luni. (c. p. 8, 206, 338, 367, 385 No. 11, 393 No. 1 şi 11; cod. just. milit. 246 şi urm.; cod. just. marit. 39; art. 103 leg. poliţ. rurale; p. pr. § 281).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Distrugerea unui gard la ţară intră în prevederile art. 103 No. 5 din legea poliţiei rurale, şi, după art. 59 din legea judecătorielor comunale şi de ocoale, se judecă de judecătorul de ocol când cifra despăgubirei cerută trece peste 50 lei, iar când despăgubirea nu trece peste 50 lei faptul este de competinţa juraţilor comunali, conform art. 18 din citata lege. (Cas. II, 418 din 11 Sept. 87, B. p. 719).

2.—Faptul de a ucide, cu rea voinţă şi fără drept, vitele altuia, constitue delictul de distrugere prevăzut şi pedepsit de art. 352 din cod. penal, delict deferit astăzi competenţei judecătorii de pace prin art. 22, al. 1 din legea acelor judecătorii dela 1 Martie 1894, iar nu simplul delict rural prevăzut de art. 103 al. 10 din legea poliţiei rurale care se aplică numai acelor indivizi cari, cu intenţiune de a aduce o vătămare proprietarului locului, ucid pe loc străin propria lor vită, iar nu pe a altora. (Cas. II, 534/94, Bul. pag. 1156).

3.—Constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 352 din codul penal distrugerea făcută de cineva, fără drept şi cu rea voinţă, la lucrurile altuia, fără a se distinge dacă proprietatea pe care erau clădirile distruse era de domen public. (Cas. II, 162/96, B. p. 631).

4.—Faptul de a sparge gea-

murile dela locuinţa cuiva fără intenţiune de a comite veri un furt, ci numai din spirit de răzbunare, constitue delictul de distrugere, prevăzut şi pedepsit de art. 352 din cod. penal, şi de competinţa judecătoriilor de pace a-l judeca. (Cas. s. II, 672/96, B. p. 1665).

5. — Faptul de a distruge semănăturile de pe câmp ale altuia, fapt comis de un singur prevenit fără a fi însoţit de alte persoane, intră în previziunile art. 352 din cod. penal, şi este de competinţa judecătoriilor de pace a'l judeca. (Cas. II, 172/97, B. p. 492).

6. — Delictul de distrugere, prevăzut şi pedepsit de art. 352 din cod. penal, este de competinţa judecătoriilor de ocoale a'l judecà, oricari ar fi despăgubirile civile ce partea reclamantă ar cere. (Cas. II, 89/99, B. p. 186).

7.—Faptul de a împuşca cu voinţă păsările unui locuitor lângă locuinţa sa constitue delictul de distrugere şi este de competinţa judecătorului de ocol a'l judeca. (Cas. II, 439/99, Bul. pag. 728).

8. — Deşi delictul de distrugere prevăzut şi pedepsit de art. 352 din codul penal este dat, prin art. 71 din legea judecătoriilor de ocoale, în competinţa acelor judecătorii a'l judeca, însă dacă din greşală un asemenea fapt a fost trimis direct înaintea tribunalului corecţional spre a'l judeca, şi dacă nici una din părţi şi nici Ministerul public nu au cerut ca tribunalul să-şi decline competinţa, deşi tribunalul le-a pus aceasta în vedere, şi tribunalul a judecat afacerea. hotărîrea sa dată în prima şi ultima instanţă nu mai poate fi atacată cu recurs pe motiv de necompetinţă. (Cas. II, 496/99, B. p. 819).

9.—Unul din elementele esenţiale ale delictului de distrugere, prevăzut şi pedepsit de art. 352 din codul penal, este şi acela ca inculpatul să fi distrus averea altuia, şi dar inculpatul poate ridicà înaintea instanţelor respective, ca mijloc de apărare, chestiunea prejudiţială a proprietăţei, şi întrucât judecarea proprietăţei imobiliară intră în atribuţiile exclusive ale instanţelor civile, să ceară ca acţiunea publică să fie suspendată până la rezolvarea dreptului de proprietate pe căile civile.

Insă, pentru ca cererea de suspendare să fie admisibilă, trebue ca dreptul de proprietate ce se invoacă de inculpat asupra lucrului distrus să se întemeeze pe posesiunea legală a acelui lucru, a acelui imobil, sau pe titluri aparente netăgăduite de părţi, şi pentru aceasta instanţele represive au dreptul a cerceta dacă aceste condiţiuni sunt îndeplinite şi dacă cererea de suspendare a inculpatului are aparenţele unui drept fundat. (Cas. II, 612/99, B. p. 899).

10. — Faptul de a distruge arbori dintr'o pădure, fie chiar puşi sub sequestru judiciar de tribunal, constitue delictul de distrugere, de competinţa judecătoriilor de ocoale a'l judeca. (Cas. II, 639/99, B. p. 1007).

11.—Nici un text de lege nu prescrie suspendarea judecărei unui delict până la definitiva

rezolvire a unei afaceri civile pentru stabilirea posesiunei.

Astfel, când un prevenit este dat în judecată pentru delictul de distrugere, provenit din faptul că numitul ar fi cosit fân dintr'o livadă, instanţa penală nu poate suspenda judecarea delictului, după cererea delicuentului, până când se va judeca procesul civil ce ar exista între prevenit şi reclamant pentru posesiunea acelei livade. (Cas. II, 1005/901, B. p. 1540).

12.—Oricare ar fi cuantumul despăgubirilor civile delictul de distrugere prevăzut de art. 352 c. p. se judecă de judele de ocol. (Cas. II, 253/902, B. p. 404).

13. — Tribunalul nu comite nici un exces de putere, ci se conformează principiilor, atunci când, având să judece un delict de distrugere de producte de pe câmp, a stabilit mai întâi a cui era posesia locului pe care se aflau productele distruse, de oarece în penal trib. poate judeca orice chestiune prejudiţială relativă la dreptul de proprietate sau posesie. (Cas. s. II, 1393/902, B. p. 1267).

14.—....Dacă nu se pronunţă asupra unei asemenea chestiuni prejudiciale, Trib. face o omisie esenţială. (Cas. II, 1406/902, B. p. 1274).

15. — Faptul distrugerei de arbuştri şi plantaţiuni de pe linia unui fort, constitue delictul de distrugere prevăzut şi pedepsit de art. 352 cod. penal, de competinţa judelui de ocol a-l judeca. (Cas. II, 998/905, B. p. 1089).

16. — Faptul de a da foc la nişte barăci ce se aflau pe proprietatea inculpatului şi care aparţineau altei persoane, nu constitue crima prevăzută de art. 360 cod. penal, ci delictul de distrugere prevăzut de art. 352 din cod. penal, şi prin urmare de competinţa judelui de ocol de a-l judeca. (Cas. II, 2040/905, B. p. 1663).

17.—Pentru ca să existe delictul de distrugere din art. 352 c. p. se cere ca agentul să distrugă lucrurile altuia cu rea voinţă şi fără drept. Prin urmare, când se invoacă că pomii distruşi erau ai inculpatului căci erau plantaţi pe proprietatea sa, Trib. este dator să stabilească acest punct, căci altfel comite un exces de putere. (Cas. II, 358/906, B. p. 314).

18.—Faptul tăierii unor tufe şi cosirii fânului după proprietatea altuia, constitue delictul de distrugere prevăzut şi pedepsit de art. 352 cod. penal, care, conform art. 71 din legea judecătoriilor de pace, intră în competinţa acestor instanţe a le judeca. (Cas. II, 562/906, B. p. 338).

19. — Când surescitarea pretinsă de inculpat pentru a scuză delictul său de distrugere nu se constată a fi fost de aşa natură încât să înlăture cu totul voinţa şi responsabilitatea, comiterea faptului ce i se impută nu se explică decât prin intenţia ce a avut să-l săvârşească, ceeace implică necesarmente şi acest element. (Cas. II, 336/908, B. p. 278 şi *Curierul Judiciar*, No. 73/908, pag. 591).

20. — Delictul de distrugere prevăzut de art. 352 cod. penal

intră în competința Judecătoriilor de ocoale a-l judecà, oricare ar fi valoarea lucrului distrus. (Cas. II, 843/908, Bul. pag. 683).

21.—Pentru existența delictului de distrugere se cere, ca elementele esențiale pe lângă faptul material al distrugerei, reaua voință şi fără drept din partea delicuenților. (Casație, secția II, 827/910).

22. — Din momentul ce instanța de fond constată că delicuenți aveau cunoştință că prin deschiderea unui drum, distrug fără drept un lucru ce nu le aparținea, din acest fapt rezultă că reaua lor credință se revelează, chiar dacă ea nu e declarată de instanța de fond. (Cas. II, 1130/910).

Art. 353.—Oricare, cu voință, va dărâmà, ori va surpà, prin orice mijloace, în tot sau în parte, zidiri, poduri, zăgaze, şosele sau alte clădiri, sciindu-le că sunt străine, se va pedepsì cu închisoare dela 15 zile până la 1 an, ori cu amendă care nu va trece peste a 4 a parte din despăgubirea cuvenită. (c. p. 352, 365, 370, 376, 393 No. 10, 396 No. 3; cod. just. mil. 245; p. pr. § 283; p. fr. 437).

Doctrină şi Jurisprudență Română

Faptul stricărei unei şoşele cu plugul constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 353 cod. pen., de competința judelui de pace al judecà, conform art. 71 din legea judecătoriilor de pace. Cas. II dec. 568 din 27 Fevr. 1906, B. p. 339.

Doctrină şi Jurisprudență Franceză

INDEX

1. — La francezi faptul din art. 353 c. p. român se pedepseşte ca crimă.

Elementele acestui fapt sunt: un fapt material de distrugere sau de surpare printr'un mijloc oarecare; 2) natura obiectului distrus sau surpat, care să intre în enumerarea celor cuprinse în text; 3) ca acest obiect să aparție altuia; şi 4) intențiunea culpabilă a deli-

cuentului. Garraud, V, 643 sau ed. II, VI, 2663 ; Ch. et Hélie, VI, 2572.

2. — Când e vorba de distrugerea parţială, este foarte dificil a determinà deosebirea între art. 437 şi art. 257 c. p. care prevede degradaţiunea, căci, pentru aceasta e nevoe a se ştì unde se sfârşeşte degradaţiunea, şi de unde începe distrugerea parţială. Aparţine dar judecătorilor faptului, sub controlul Curţii de casaţie, de a terminà această distincţiune în fiecare speţă. Ch. et Hélie, VI, 2573 ; Blanche, VI, 549 ; Garraud, V, 644 sau ed. II, VI, 2664.

3. — Autorii decid în unanimitate că delictul art. 437 nu protejează mobilele, invocând în susţinerea părerii lor lucrările preparatoare. Cuvintele *«şi alte clădiri»* nu lasă nici o îndoială asupra voinţei legiuitorului de a restrânge protecţia sa, numai la lucrurile imobile. Ch. et Hélie, VI, 2574 ; Blanche, VI, 551 ; Garraud, V, 646 sau ed. II, VI, 2666.

4.—Majoritatea autorilor decid că art. 437 nu poate fi aplicabil când lucrul distrus va fi o închidere de zid, chiar dacă acea închidere ar fi o adevărată construcţie. Ch. et Hélie, V. 2574 ; Garraud, V, 645 sau ed. II, VI, 2665, nota 4. Alţii, din contră, susţin că trebue a concilia art. 437 cu art. 456 (art. 355 rom.), în sensul, ca art. 437 să se aplice oridecâte ori zidul de închidere prezintă caracterul unei construcţiuni. Blanche, VI, 553.

5. — Una dintre condiţiunile cerute de art. 437 este ca lucrul distrus să aparţie altei persoane de cât autorului distrugerii.

Proprietarul care are *jus abutendi»*, poate să distrugă lucrul ce-i aparţine fără a săvârşì un delict. Acest drept însă încetează pentru proprietar în anume cazuri, adică, când mijlocul întrebuinţat este focul sau un explosiv. Garçon, art. 437, No. 21.

6. — O circumstanţă agravantă a faptului din art. 437, este atunci când distrugerea unei construcţiuni voluntară, a cauzat moartea uneia sau mai multor persoane. Această circumstanţă agravantă însă, lipseşte din codul nostru.

Art. 354.—Orice jefuire, stricăciune sau distrucţiune de producturi, mărfuri, efecte sau alte lucruri, mobile ori imobile, ce vor fi ale altuia, de se va fi săvârşit de mai mulţi oameni împreunaţi în ceată şi cu voinţă, se va pedepsì cu recluziunea. (c. p. 7, 86, 171, 352; cod. just. milit. 243 ; p. pr. § 284; p. fr. 440).

Doctrină și Jurisprudență Română

In crima prevăzută de art. 354 din codul penal, cestiunea constituirei în ceată nu este o circumstanță agravantă ca să se pue juraților asupra ei o cestiune separată, ci un element constitutiv al faptului încriminat, care trebue să figureze în cestiunea principală. (Cas. II, 248 din 1894, Bul. pag. 600; Casație secția II, 527 din 1906, Bul. pag. 328).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Elementele constitutive ale crimei prevăzută de art. 440 c. pen. sunt: 1) faptul material al stricăciunei sau distrugerei; 2) natura obiectelor stricate sau distruse, cari trebuesc să fie obiecte mobile; 3) circumstanța ca culpabilii să lucreze împreunați în ceată; 4) circumstanța ca ei să lucreze cu armele în mână și 5) intențiunea criminală. Ch. et Hélie. VI, 2588; Garraud. V, 669, sau ed. II, V, 2689; Blanche VI, 584.

2. — S'a discutat mult asupra numărului de persoane necesare *a minimă* pentru a formà o ceată. Printr'o decizie Curtea de casație a judecat că art. 440, nedeterminând numărul indivizilor pentru a constituì o bandă, sau o ceată, trebue să ne referim la principiile art. 211 și 212 relative la rebeliune, care cere pentru existența crimei o reuniune de trei persoane sau mai mult. Cas. fr.. 5 Aprilie 1832, B. p. 127. Această deciziune a fost aprobată de Blanche VI, 587, dar a fost viu criticată de alți criminaliști. Ch. et Hélie VI, 5292. Alții lasă la facultatea judecătorului de a determinà reuniunea sau banda, din punctul de vedere al numărului, după circumstanțele cauzei. Garraud, V, 674 sau ed. II, VI, 2694.

3. — Prin cuvântul *force ouverte* trebue a se înțelege întrebuințarea în mod public a violențelor. Această expresiune nu este sinonimă cu *à main armée.* Crima de jefuire este realizata și atunci când culpabilii n'au purtat arme asupră-le sau dacă le-a purtat, nu a făcut uz de ele; trebue însă să existe violențe. Ch. et Hélie, VI, 2594.

4. — Se consideră ca constituind jefuire legalmente caracterizată, faptul unor indivizi de a se adunà pe o piață și de a constrânge pe comercianți prin forță și amenințare de a-și vinde produsele cu prețurile ce ei au hotărât în mod arbitrar și care erà mult mai scăzut de cât cursul. Ch. et Hélie, vol. VI, 2588.

Art. 355. — Acel care va desființa orice semn sau orice lucrare care servea de hotar între proprietăți, se va pedepsì cu închisoarea până la 6

luni ori cu amendă dela 26 până la 500 lei [1]). c. p. 321, 399; art. 17 regul. de hotărnicii din 6 Mart. 68; p. fr. 456).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1.—Pentru aplicarea art. 355 c. p., pe lângă faptul brutal al distrugerii, se mai cere să existe reaua voinţă din partea delicuentului şi prejudiciul cauzat prin acel fapt. (Cas. II, 468 din 10 Decembrie 1885, B. pag. 919).

2.—Pentru a fi cineva recunoscut ca culpabil de delictul de distrugere de hotare, trebue ca semnul distrus să fi fost recunoscut judecătoreşte ca semn de hotar. (C. Buc. II, 11 din 4 Ian. 1891.

3.— *Contra*: Pentru existenţa delictului de distrugere, legea nu cere ca condiţiune indispensabilă ca hotarul să fi fost judecătoresce recunoscut. Cu aceasta se adaugă un element pe care legea nu'l cere şi se facă o distincţiune acolo unde legea nu o face. Toate legislaţiunile prevăd pedepse contra celor ce se ating de hotare, fără a spune de ce fel de hotare a înţeles să vorbească, ceea ce înseamnă că se ocupă de ori-ce semn care are de fapt calitate de hotar, iar nu numai de cele aşezate judecătoresce. St. Stătescu motivele de recurs contra decis. C. ap. Buc. s. II, 21 Ianuarie 1894, «Dreptul» No. 18/94).

4.—Legea penală nu cere ca semnele de hotar să fie recunoscute şi fixate judecătoreşte, sau recunoscute şi stabilite prin invoirea proprietarilor, ci faptul simplu al desfiinţărei sau strămutărei materiale al unui hotar dintre două proprietăţi deosebite, făcut cu intenţiune de a vătăma este suficient pentru a constitui delictul. (Cas. II, 131/94. B. p. 317).

5.—Delict de distrugere de hotare, în sensul art. 355 din codul penal, nu există decât atunci când dacă hotarele distruse nu sunt recunoscute judecătoreşte sau prin convenţiunea părţilor, cel puţin existenţa lor să fie neîndoioasă şi să poată fi invocate în acţiunea posesorie de posesorii locurilor separate prin acele semne de hotare. Aşa dar, când semnele de hotare pretinse ca distruse de către delicuent erau numai

[1]) Conform art. 399, al. II c. p., amenda aplicabilă în speţă este dela 26—500 lei noui.

nişte semne stabilite după presumpţiuni de sub-prefectul plăşei, care nu aveà nici o competinţă de a stabilì astfel posesiunea în litigiu a părţilor litigante, elementele zisului delict nu există, şî în acest caz, hotărârea instanţei de fond care pronunţă condamnarea este casabilă, fără trimitere. (Cas. II, 189/95, B. p. 482).

6. — In sensul art. 355 din codul penal, elementul esenţial al distrugerei este ca semnul distrus să fi servit ca hotar şi să aibă acest caracter. Aşa dar, simpla distrugere a unui răzor a unei linii despărţitoare de teren, ce puteà fi lăsată accidental între două bucăţi de pământ, fără ca acel răzor să fi servit de hotar sau să aibă acest caracter, nu constitue delictul prevăzut de zisul articol. (Cas. II, 356/95, B. p. 844).

7. — Desfiinţarea unui semn dintre două proprietăţi, precum este un gard despărţitor, pentru a cărei limită există chiar proces între proprietari pentru turburare de posesiune, constitue delictul prescris de art. 355 din codul penal, iar nu delictul rural prevăzut de art. 103 alin. 5 din legea poliţiei rurale. cu toate că acele proprietăţi erau situate într'o comună rurală. (Cas. II, 212/96, B. p. 576).

8. — Legea penală, prin art. 355. pedepseşte cu închisoare şi cu amendă pe acela care va desfiinţà orice semn sau lucrare care servă de hotar între proprietăţi şi pentru existenţa acestui delict nu se cere reaua voinţă sau intenţiunea culpabilă a delicuentului, ci este destul să se constate faptul distrugerei. (Cas. II, 596/97, B. p. 1376).

9. — Delictul de distrugere prevăzut şi pedepsit de art. 352 din codul penal, este de competinţa judecătorului de pace a-l judecà, oricare ar fi cuantumul despăgubirilor civile cerute de partea vătămată, de oarece, în materie penală, competinţa instanţelor judecătoreşti se determină după natura faptului încriminat, iar nu după cuantumul despăgubirilor civile ce partea vătămată poate cere, şi această regulă nu suferă de cât o singură excepţie în ceeace priveşte furturile simple. (Cas. II, 807/98, B. p. 1473).

10.—Faptul de distrugere a unor măguri şi muschiuri, ce serveau de hotar despărţitor între două proprietăţi, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 355 de competinţa trib. a-l judeca. (Cas. II, 125/905, Bul. pag. 102).

11.—Faptul de a rupe o bucată din gardul împrejmuitor al locuinţii, constitue contravenţia prevăzută de art. 103 al. 7 din legea poliţiei rurale, de competinţa judelui de ocol, iar nu delictul prevăzut de art. 355 c. p. de competinţa Tribunalului. (Cas. II, 2266/906, nepublicată).

12.—Art. 355 cod. penal pedepseşte pe acela care desfiinţează orice semn care servă de hotar între proprietăţi ; iar semnele cari servesc de hotar nu sunt numai acelea cari sunt fixate judecătoreşte, căci nicăeri legea nu cere această condiţie, ci, după împrejurările de fapt

ale cauzei, urmează să se decidă dacă acele semne aveau ori nu această destinaţiune; prin urmare, violează citatul articol instanţa de fond care nu examinează dovada cu martori produsă de părţi, pentru a stabili că semnele distruse serveau din vechime ca semne de hotar. (Cas. II, 1188/908, B. p. 1099).

13. — Pedeapsa prevăzută de art. 355 c. pen. este închisoarea până la 6 luni ori amenda dela 26 până la 500 lei;

Astfel, fiind vorba de o pedeapsă alternativă, judecătorii sunt ţinuţi să aplice ori închisoarea ori amenda, neputându-se aplică ambele de odată.

Prin urmare, când judecata găseşte că nu e cazul să aplice închisoare, ci amenda, aplicând şi art. 60 c. pen., trebue să se coboare sub minimum de 26 lei prevăzut de art. 355, căci dacă şi fără aplicarea art. 60 pot să dea 26 lei amendă, nu se înţelege utilitatea aplicărei art. 60. (Cas. II, 818/911 şi *Curierul Judiciar* No. 37/911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Hotarele protejate sunt toate hotarele fără excepţiune urbane sau rurale din orice materiale ar fi făcute.

Două condiţiuni se impune numai şi anume: un hotar fix şi invariabil şi nu un hotar mobil, şi un hotar actual existent, iar nu un hotar început. Garraud, VI, ed. II, 2745.

2. — Uni autori au susţinut că prin hotare nu se poate înţelege decât hotare rurale, invocând în susţinerea părerei lor pe de o parte art. 17 şi 31 din legea poliţiei rurale din 28 Sept.—Oct. 1791 cari sunt origina art. 456, şi de altă parte textul însuşi care vorbeşte de hotare făcute din oricare materiale.

Opinia după care expresiunea «hotar» coprinde hotarele exterioare şi interioare a le proprietăţilor urbane şi rurale a prevalat şi este astăzi definitiv consacrată prin jurisprudenţă. Garraud, VI, ed. II, 2745; Ch. et Hélie, VI, 2645.

3. — Autorul distrugerei nu poate fi penalmente răspunzător decât dacă a lucrat cu ştiinţă şi voinţă.

Trebue ca agentel să ştie că hotarul aparţinea altuia; al doilea ca distrugerea să fie intenţionată. Garraud, VI, ed. II, 2747.

4. — Nu există delict, dacă lucrul distrus sfărâmat, sau răsturnat nu constitue în mod real o închidere delimitativă. Astfel, nu se poate considera ca o închidere fixă, invariabilă, destinată a despărţi două proprietăţi, o simplă linie trasă de plug, a cărei schimbare nu poate da loc decât la exerciţiul unei acţiuni posesori. Dalloz, 1875, 5, 145.

5.—Art. 456 in prima parte prevede şi pedepseşte distrugerea unei închideri.

Faptul material consistă dar în actul distrugerei, şi acest act este necesar pentru existenţa delictului.

Introducerea într'un loc închis, şi violarea unei închideri fără voia proprietarului şi prin forţă sau violenţă nu cade sub prevederile acestui articol, dacă închiderea însăşi nu va fi distrusă.

Acest fapt ar putea constitui un alt delict, precum ar fi delictul de violare de domiciliu. Ch. et Hélie, VI, 2646; Blanche, VI, 636; Garraud, V, 726 sau ed. II, VI, 2746.

6. — Legea protejează toate felurile de închideri, fără a destinge din ce materii sunt făcute. Distrugerea unei închideri de piatră, de pământ, de lemn, de fer, aşezate pentru a împedica trecerea, sunt de ajuns pentru a justifica aplicarea art. 456. Garçon, art. 456, No. 18.

7.—Autorul distrugerei unei închideri va fi pedepsit dacă acea închidere este construită pe un fond, asupra căruia el nu este coproprietar. Cas. fr., 5 Febr. 1898, Dalloz, 1900, 1, 29.

8.—Art. 456 nu poate fi aplicabil noului proprietar care distruge o închidere de pe fondul supus uzufructului. Garraud, V, 727 sau ed. II, VI, 2747. In ce priveşte chestiunea de a se şti dacă locatarul săvârşeşte delictul de distrugere, distrugând închiderile stabilite asupra domeniului ce ţine în locaţiune, a se vedea Garraud, locul. cit.

9. — Chestiunea de a se şti dacă acela care poseda asupra unui fond un drept de servitute de trecere, poate legitima distrugerea închiderei care se opune la exerciţiul dreptului său, este controversată. Curtea de casaţie a judecat în sens negativ, dând ca motiv că oricare ar fi natura şi întinderea d r e p t u l u i asupra proprietăţei vecine, principiile protectoare a le proprietăţi şi liniştea publică opreşte de a recurge, pentru a-şi conserva dreptul la mijloace pe care legea le pedepseşte. Cas. fr., 4 Ianuarie 1862, Dalloz, 1863, 1, 481. A se vedea asupra acestui punct: Ch. et Hélie, VI, 2649; Blanche, VI, 642; Garraud, V, 727 sau ed. II, VI, 2747.

10. — In ce priveşte semnele de hotare, puţin importă dacă ele au fost puse de administraţie sau de particulari, sau dacă au fost puse în virtutea unei hotărîri judecătoreşti sau prin bună înţelegere. Şi într'un caz şi in altul, semnul de hotar formează titlul de proprietate. E destul, numai ca semnul de hotar să fie «*recunoscut*» pentru a stabili limita, adică ca proprietarul vecin să-l fi primit ca atare. Dalloz, 1855, 5, 243.

11.—Legea nu cere ca supri-

marea sau distrugerea semnului de hotar să fie făcută pentru a modifica limita fondului. Fără îndoială, aproape întotdeauna. scopul culpabilului este de a prepara sau înlesnì o întindere asupra fondului vecin, aceasta însă nu este o condiţie cerută pentru existenţa delictului. Ch. et Hélie, VI, 2648; Blanche, VI, 648; Garraud, V, 730 sau ed. II, VI, 2750.

12. — Hotărîrile corecţionale cari pronunţă o condamnare pentru delictul art. 456, trebue să arate anume faptele şi circumstanţele cari justifică calificarea faptului, pentru a permite Curţei de casaţie de a exercita controlul său. Astfel, Curtea de casaţie a anulat hotărîri cari, fără a indica şi determina nici un fapt, s-a mulţumit numai de a afirma că, prevenitul cu voinţă a sfărâmat închiderea sau semnul de hotar etc. Cas. fr., 24 Decembrie 1886, Bul. pag. 438. A se vedea asupra nemotivărei intenţiunei. Dalloz, 1903, 1, 101.

Art. 356.—Se vor pedepsì cu amendă care nu va putea fi mai mare de a 4-a parte a despăgubirei ce se va cuvenì, proprietarul sau arendaşul, sau orice altă persoană care, având mori, herestrae, pive şi alte asemenea, va înălţà cu voinţă apa, prin zăgazuri, mai sus de cump na cuvenită şi va cauza înecăciune la drumuri sau la proprietăţile altora.

Iar meşterul care va fi lucrat înălţarea apei, cu voinţă, fără a păzì cuvenita cumpănă, se va supune la închisoare dela 1 lună până la 6 luni. (p. fr. 457 [1]).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Dacă faptul de distrugere poate da naştere la o acţiune civilă, conform art. 32, alin. II din legea judecătoriilor de ocoale, el însă constitue şi un delict penal atunci când faptul este săvârşit cu voinţa de a vătămà proprietatea altuia. Cas. II. 3336/909, B. p. 1321).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Elementele delictului prevăzut de art. 457, sunt: faptul inundaţiuni drumurilor şi proprietăţilor altuia; 2) circumstanţa că acea inundaţiune să fie cauzată de ridicarea unui

---

1) Acest aliniat nu există în textul francez.

zăgaz; 3) calitatea persoanei care a ridicat acel zăgaz; şi 4) voinţa autorului. Garçon, Art. 457, No. 1.

2.— După unii autori, delictul prevăzut de art. 457 cere ca agentul să fi avut intenţiunea de a vătămà pe altul. Alţi autori cred că nu este necesar ca autorul să săvârşească faptul material cu intenţiune de a cauza o pagubă altuia, ci trebue cel puţin ca acest fapt material să fie săvârşit cu voinţă. Garraud, V, 635 sau ed. II, VI, 2655.

SECŢIUNEA IX

Crime şi delicte care pun în pericol viaţa a mai multor persoane.

Art. 357.—Vericine, cu voinţă, va pune foc la zidiri, corăbii, magazii, fabrice sau orice alte clădiri, când sunt locuite sau servesc spre locuinţă, şi în general la încăperi locuite, sau servind spre locuinţă, de vor fi sau nu ale aprinzătorului, se va pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit. (c. p. 7; fr. 434 al. I).

La aceeaşi pedeapsă se va supune cel ce va pune foc cu voinţă la clădiri ce servesc provisoriu pentru adunări de oameni în timpul când au obiceiul de a se adunà acolo, fie ale sale aceste clădiri, fie ale altora. (p. pr. § 285 No. 2).

Asemenea se va pedepsì şi acela care va da foc la trăsurile de drum de fier, la mine sau la alte locuri închise, care servesc (provisoriu) pentru adunări de oameni, în timpul când aceştia au obiceiul de a se aduna acolo, fie ale sale aceste trăsuri, mine sau locuri închise, fie ale altuia (c. p. 357, 364; p. pr. § 285 No. 3).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — De vreme ce art. 358 c. pen. prevede o pedeapsă pentru incendiul unei case nelocuită şi art. 357 c. pen. o pe-

deapsă mai mare pentru incendiul unei case locuită, circumstanţa că casa incendiată erà locuită, constitue o circumstanţă agravantă, care trebue să facă obiectul unei întrebări deosebite pusă juraţilor şi fără care nu se pate aplicà pedeapsa prevăzută de art. 357 c. pen. (Cas. II, 362 din 17 Oct. 83, B. p. 982).

2. — Faptul cuiva de a pune cu voinţă foc la propria sa casă sau la orice alte clădiri ce-i aparţin nu constitue crima prevăzută de alin. I al art. 357 din c. pen. decât atunci când casa sau edificiile erau locuite sau serveau spre locuinţă; de unde urmează că circumstanţa cum că acea casă sau clădire erau locuite sau serveau spre locuinţă constitue atunci când incendiul n'a cauzat altuia vre-un prejudiciu, chiar un element constitutiv al crimei, iar nu o circumstanţă agravantă, şi astfel fiind, în acest caz nu e loc a se pune o cestiune separată asupra ei, ci urmează a fi reunită la cestiunea pusă asupra faptului principal. (Cas. II, 157/95, B. p. 400).

3. — După art. 359, combinat cu art. 357 din codul penal, se pedepseşte oricine pune foc cu voinţă la lucrurile sale şi cu intenţiune de a prejudicià, şi legea înţelege prin prejudiciu nu numai când el a fost cauzat în realitate, dar şi atunci când e posibilitate de prejudiciu. Aşa dar, faptul că cineva cu voinţă a pus foc la o casă a sa, care serveà de locuinţă şi care, prin situaţiunea sa aproape de altă casă la care se puteà comunicà focul, puteà produce un prejudiciu, întruneşte toate elementele prevăzute de art. 359 din codul penal. (Cas. II, 749/95, B. p. 1486).

4. — Vericine, cu voinţă va pune foc la zidiri, clădiri, etc. locuite sau servind spre locuinţă, fie sau nu ale aceluia care pune focul, se pedepseşte cu munca silnică pe timp mărginit; iar dacă paguba cauzată prin punerea focului nu trece peste suma de 600 lei, judecătorul va puteà coborî penalitatea, aplicând în acest caz recluziunea. (Cas. II, 634/97, B. p. 1407).

5. — Ceiace caracterizează crima de incendiu în cazurile prevăzute de art. 357 şi urm. şi în special în cazul art. 362 este că, inculpatul, punând foc la lucrul său, să aibă voinţa de a cauzà pagubă lucrului strein care e aşezat în aşa chip, încât să poată a se întinde focul. Astfel când scopul urmărit este de a arde iarba de pe un teren spre a puteà face arături, iar nu de a face un rău statului, distrugând pădurea faptul în sine nu poate constitui crima de incendiu, ci poate da loc numai la o acţiune penală. (C. B., s. vacanţelor, 22 Iulie 1898, «Dreptul» No. 54/98, pag. 466).

6. — Darea de foc la o moară. în a cărei odae locuià morarul şi soţia sa, constitue crima de dare de foc a unei case locuite şi se pedepseşte conform art. 357. (Cas. II, 579/904, B. p. 859).

7. — In crima de foc prevăzută de art. 357 din codul penal, elementul crimei «voinţa

acuzatului este stabilit, când rezultă în mod manifest din descrierea faptelor aşa cum ele au fost constatate, fapte cari nu puteau fi pertractate fără voinţa agentului. (Cas. II, 2668/909, B. p. 991 şi *Curierul Judiciar*, No. 3/910, pag. 20).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Paragraful I de sub art. 434 (rom. 357), prevede incendierea voluntară a edificiilor, corăbiilor, vapoarelor, magaziilor sau orice alte clădiri când ele sunt locuite sau serveau spre locuinţă.

Aceia ce caracterizează dar, această crimă, este circumstanţa că locul incendiat să servească spre locuinţă. Când această condiţiune este îndeplinită, puţin importă dacă această locuinţă aparţine sau nu aceluia care a pus focul.

Proprietarul care incendiază casa sa care este locuită săvârşeşte crima prevăzută de acest articol. Dalloz, *Tentat.*, 66.

2. — Incendiarea unei hale, unei burse de comerţ, unei şcoale, unei săli de concert sau de teatru, cari nu erau locuite şi nu serveà spre locuinţă, nu cad sub prevederile paragrafului I din art. 434 ci trebue aplicate dispoziţiunile relative la incendierea edificilor nelocuite. Blanche, VI, 504; Garraud, V, 579, sau ed. II, VI, 2598.

3.—Unii autori cred, că crima de incendiu este complectamente şi legalmente îndeplinită când focul a fost pus la unul din obiectele enumerate în lege; nu este necesar ca aceste obiecte să fie distruse, sau ca incendiul să izbucnească; singurul fapt de a pune foc cu voinţă e suficient pentru ca crima să fie consumată, oricare ar fi rezultatul. Ch. et Hélie, VI, 2524.

4.—Cu toate acestea, când e vorba de o incendiare prin comunicaţiune, aceiaşi autori consideră ca o simplă tentativă faptul de a pune foc la nişte materii oarecari aşezate în aşa fel ca să comunice focul, dacă însă, acea comunicaţiune nu se realizează. . Ch. et Hélie, VI, 2559; Blanche, VI, 536.

5. — Nudul proprietar care pune foc la lucrul supus uzufructului este considerat culpabil de incendiarea lucrului altuia. Blanche. VI, 513. Majoritatea autorilor admit părerea contrarie. Ch. et Hélie, VI,

2542; Garraud, V, 585, sau ed. II, VI, 2604.

6. — Este posibil ca dreptul incendiatorului asupra lucrului incendiat să fie discutat asupra punctului de a se şti dacă acest lucru trebue să fie considerat ca aparţinând sau caneaparţinând lui în sensul art. 434. Aceasta este o chestiune juridică de interpretare, de competinţa jurisdicţiuni criminale a o rezolvâ. Blanche, VI, 514; Garraud, V, 585, sau ed. II, Vol. VI, 2604; Ch. et Hélie, VI, 2542.

7. — Nu poate fi considerat ca incendiator al propriului lui lucru: debitorul care distruge prin incendiu lucrul dat în anticreză sau în gaj, sau imobilul asupra căruia a constituit o ipotecă. Ch. et Hélie, VI, 2542.

8. — Vagoanele de tramvay fie trase de cai, fie de un motor mecanic sunt asimilate cu vagoanele căilor ferate prevăzute de art. 434. Garraud, V, 578 sau ed. II, VI, 2597, nota 17.

9. — Emuneraţiunea dìn art. 434 al. I, este pur enunciativă, iar nu limitativă. Textul vizează prin o dispoziţiune generală şi extensivă, toate localurile locuite sau servind spre locuinţă. Aceiaşi enumeraţiune se găseşte şi în al. 3 şi 4 de sub acelaş articol, dar cu totul alt caracter, adică cu acela pe limitativ. Dalloz, 1907, I, 52.

Art. 358. — *(Legea 17 Febr. 74*[1]*).* Oricare, cu voinţă, va pune foc la zidiri, corăbii, fabrice, magazii de obşte sau de cherestele, sau la orice alte clădiri, când nu sunt locuite, nici servesc spre locuinţă, sau la păduri ori la bucate neseceŕate, sau fâneţe necosite, se va pedepsì cu recluziunea dela 5 până la 7 ani, dacă acele lucruri nu vor fi ale lui (c. p. 357, 359, 360, 364; cod. just. milit. 244; p. fr. 434 al. III; p. pr. § 286).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Preşedintele Curţei cu juraţi trebue să pună juraţilor cestiunile astfel cum rezultă din actul de acuzaţiune şi din desbateri şi nu se poate cere ca preşedintele să pună dela sine o cestiune în privinţa valoarei lucrului incendiat, în crima de incendiu, când punerea unei asemenea cestiuni nu a rezultat din desbateri şi părţile n'au cerut punerea unei cestiuni în acest sens, şi când calificarea faptului coprinsă în

[1]) In vechiul art. 358 pedeapsa erà reclusiunea de la 3—5 ani.

deciziunea Camerei de punere sub acuzare era definitivă, întrucât prevenitul nu făcuse recurs în privinţa acelei calificări. (Cas. II, 140/98, B. p. 306).

2. — Faptul de a pune foc la pădurile supuse regimului silvic prin neglijenţă, de a aruncà ţigări nestinse în pădure constitue un delict silvic de competinţa judelui de ocol, iar nu crima prevăzută de art. 358 c. p. (Cas. II, 389/901, B. p. 739).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Această ipoteză se distinge de cea precedentă, în aceia că fie prin natura sa, fie prin întrebuinţarea sa, lucrul incendiat nu servă ca locuinţă, aşa că incendierea nu ameninţă siguranţa persoanelor. Pentru acest motiv, dela 1832, această crimă nu a mai fost pedepsită cu moartea, ci a prevăzut o pedeapsă mai uşoară (munca silnică pe viaţă), pentru cazul când lucrurile incendiate nu aparţineà aceluia care a dat foc. Incendiul nu este pedepsit când lucrul incendiat aparţine acelui ce a dat foc şi n'a cauzat daune terţiilor persoane. Ch. et Hélie, VI, 2535; Blanche VI, 508; Garraud V, 580 sau ed. II, VI, 2599.

2.—Enumeraţiunea din art. 434 al. III (358 rom.) este limitativă şi deci ea trebue interpretată în sens strict, neputând-o întinde prin analogie sau asimilaţiune. Dalloz, 1907, 1, 52.

3.— Prin păduri, se înţelege un spaţiu întins de teren cu arbori; nu trebue a se face nici o deosebire dacă proprietatea pădurei aparţine statului sau comunelor sau particularilor, nici dacă ele sunt sau nu supuse regimului silvic. Distrugerea unui boschet dintr'o grădină nu constitue crima de incendiare. Ch. et Hélie, VI, 584; Garraud, V, 484 sau ed. II, VI, 2603.

4. — Legea asimilează incendierea edificiilor nelocuite cu recoltele netăiate sau neculese, cum este grâul şi altele ajunse la maturitate. Ch. et Hélie, VI, 2539; Garraud V, 584, sau ed. II, VI, 2603.

Art. 359.—Acela care puind foc la unul din lucrurile menţionate în articolul de mai sus, fiind al său, va cauza, cu voinţă, orice pagubă altuia, se va pedepsì cu închisoarea de la 6 luni până la 2 ani (c. p. 357, 358, 360—364; p. fr. 434 al. IV),

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Sub vechiul cod penal art. 434 nu era aplicabil proprietarului care punea foc la propriul său lucru, şi jurisprudenţa a dat, asupra acestui punct, hotărîri contradictorii.

Prin reforma din anul 1832, adusă codului penal, a pus capăt acestor controverse.

In principiu, proprietarul poate pune foc la lucrul său, căci el exercită un *«jus abutendi»*. Acest drept însă încetează în două cazuri: Când incendiul amenință siguranța persoanelor, şi când prin punerea focului şi distrugerea lucrului său cauzează un prejudiciu altuia. Garçon, art. 434, No. 96.

2.—Uni autori cred că, expresiunea, *«prejudiciu oarecare»* coprinde chiar prejudiciul moral. Garraud, V, 601 sau ed. II, VI, 2620. In adevăr, adesea acela care pune foc propriului său lucru are scopul, de a încasa îndemnizația unui contract de asigurare.

Deşi toate polițele conțin clauza că, nici o îndemnizare nu se acordă aceluia care-şi dă foc singur lucrului său, dar eventualitatea de a plăti îndemnizare, dacă crima nu va fi descoperită sau dovedită este de ajuns a constitui un prejudiciu moral. Garçon, art. 434, No. 99.

Art. 360. — *(Legea 17 Febr. 74* [1]) Ori care, cu voință, va pune foc la lemne tăiate în pădure sau la bucate secerate, sau la fânețe cosite, fie acele lemne grămădite, ori aşezate aproape unele de altele, precum şi bucatele grămădite, ori făcute stoguri, sau fânul strâns în căpițe, clăi ori şire, dacă aceste lucruri nu vor fi ale lui, se va pedepsi cu recluziunea de la 5 până la 7 ani (c. p. 358, 359, 361—364; p. fr. 434 al. V).

Doctrină şi Jurisprudență Română

1. —Cuvintele bucate secerate sau fânețe cosite», întrebuințate de art. 360 cod. penal, cuprind şi paele provenind din recoltă, fiindcă sunt expresiuni generale care se aplică la toate soiurile de fânețe servind de nutreț la vite, şi nefiind nici un motiv de a face deosebire între ele. (Cas. II, 445 din 13 Nov. 81, B. p. 872).

2.—Art. 360 c. penal nu zice că atunci numai se pedepseşte incendiul de bucate când sunt adunate într'un mod determinat, ci din contra, din expresiunile «fiind acele lemne grămădite ori aşezate unele lângă altele, precum şi bucatele grămădite ori făcute în stoguri, sau fânul strâns în căpițe, clăi ori şire» rezultă că oricum s'ar găsi aşezate acele bucate, incendiul lor se pedepseşte; şi nici nu s'ar

---

[1]) In vechiul art. 360 pedeapsa era reclusiunea de la 3—5 ani.

înţelege o dispoziţiune diferită; apoi. dacă este adevărat că în materie penală nu se pot pronunţa pedeapse prin interpretaţiuni, aceasta se înţelege în acest sens că judecătorul nu poate argumenta prin analogie sau deducţiune dela un caz prevăzut de lege la unul neprevăzut, dar nu şi în sensul că judecătorul nu poate explica şi interpreta expresiunile articolelor ce este chemat a aplica, căci aplicaţiunea chiar cea mai simplă ce face de un articol la un caz determinat este o adevărată interpretaţiune. (Cas. II, 445 din 13 Nov. 81, B. p. 872).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Aceste obiecte formează ultima categorie a lucrurilor incendiate prevăzute de art 434. Paragraful 5, pedepseşte mai aspru când lucrurile incendiate nu sunt ale incendiatorului şi paragraful 6 prevede o pedeapsă mai uşoară când lucrurile sunt ale lui, dar cauzează altuia prejudiciu prin incendierea lor. Ch. et Hélie, VI, 2315 şi 2540. Blanche, V, 523; Garraud, V, 589 sau ed. II, VI, 2608.

2.—O controversă s'a născut asupra chestiuni dacă incendierea unei căpiţe de pae intră în prevederile art. 434 al. 5. Cas. fr. în secţiuni unite a decis că paele nu pot fi considerate ca recoltă. Cas. fr., s. unite 8 August 1828; Pandectes Cronol. Domm. 74; Dalloz, 1853, 5, 254.

3.—O altă dificultate se naşte, atuncì când chestiunea este a se ştì momentul când legea începe a protejà recoltele tăete (secerate). S-a susţinut că acela care pune foc lemnelor sau recoltelor răspândite pe pământ şi care nu sunt încă făcute grămezi sau căpiţe (clăi) nu cade sub prevederile art. 434 ci săvârşeşte numai o contravenţie. Cheauveau et Hélie, vol. VI, 2540; Garraud, vol. V, 591 sau ed. II, vol. VI, 2610. De opiniune contrarie este Blanche, vol. V, 524.

Art. 361.—Cel care, puind foc la unul din lucrurile menţionate în articolul de mai sus, fiind al său, va cauza, cu vointă, orice pagubă altuia, se va pedepsì cu închisoarea de la 1 lună până la 2 ani (c. p. 360, 363, 364; p. fr. 434 al VI).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Punerea de foc săvârşită de cineva la propriele sale lucruri, cauzând cu voinţă pagubă altora, constitue delictul prevăzut şi pedepsit de art. 361, iar nu crima arătată la art. 360, din codul penal. (Cas II, 524/94, B. p. 1137).

2.—In delictul de punere de foc prevăzut şi pedepsit de art. 361 din codul penal, voinţa de a cauza o pagubă altuia, con-

stitue elementul esenţial al acestui delict. (Cas. II, 524/94, B. p. 1137).

3. — Dacă judecătorii Curţei de apel cari au luat parte la Camera de punere sub acuzare pentru trimiterea prevenitului în judecată, se recuză de a judeca procesul şi în fond, Curtea este bine constituită prin judecătorii traşi la sorţi dela o altă secţiune a aceleiaşi Curţi. (Cas. II, 166/96, B. p. 637).

4.—Cel ce pune foc la lucrurile sale asigurate la o societate, cu intenţie de a i se plătì valoarea de către societate, comite delictul prevăzut şi pedepsit de art. 351 din codul penal, cu toate că societatea a fost apărată de această plată, graţie vigilenţelor ei, care a descoperit frauda; căci citatul articol înţelege a pedepsì nu numai când paguba a fost realizată, dar şi când există numai o posibilitate de a prejudiţia. (Cas. II, 166/96, B. p. 637).

Art. 362. — Cel care va fi comunicat focul la unul din lucrurile menţionate în articolele de mai sus, puind cu voinţă foc la orice lucru al său, ori străin, dar aşezat cu chip în cât să poată a se întinde focul, se va pedepsì cu pedeapsa hotărâtă pentru cei ce d'a dreptul vor fi pus foc la unul dintr'acele lucruri (c. p. 357—361, 363, 364; p. fr. 434 al. VII).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Art. 362 c. p., pentru a fi aplicabil, cere constatarea în fapt că focul s'a comunicat din cauză că lucrul la care s'a dat foc erà aşezat cu chip încât să poată a se întinde focul şi încă acest articol, deducând intenţiunea criminală din posibilitatea comunicărei incendiului urmată de o comunicare efectivă, stabileşte o presumpţiune în materie criminală, care poate fi înlăturată oridecâteori ar rezultà din constatarea faptelor că focul s'a comunicat, nu din cauza apropierei lucrului la care s'a dat foc de lucrurile la cari focul s'a comunicat, dar din cauza unui accident cu totul neprevăzut. (Cas. II, 513 din 4 Dec. 1890, B. p. 1435).

2. — Prejudiciul cauzat prin incendiu la lucrul altuia, fără intenţiune culpabilă, nu poate da loc decât la acţiune în daune, iar nicidecum la o acţiune penală. (Camera de acuzare, C. Buc., 22 Iulie 1898, «Dreptul», 54/98, pag. 466).

3. — Asemănat art. 25 din codul silvic, se pedepteşte cu amendă, conform acelui codice, aprinderea de foc în marginea pădurei numai în cazul când focul ar fi fost aprins la o depărtare de cel mult 100 metri

de pădure; când însă focul a fost aprins la o distanţă mai mare de 100 metri şi din cauza acestui foc s'a incendiat pădurea, atunci acest fapt nu mai constitue un delict silvic de competinţa judelui de pace în prima instanţă şi a tribunalului în apel, ci crima de incendiu, caz în care are a se aplică dispoziţiunile art. 362 din codul p. (Cas. II, 701/98, B. p. 1331).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1. — Incendiul prin comunicaţiune este o crimă specială şi distinctă de cele prevăzute prin celelalte paragrafe ale art. 434. Elementele constitutive ale acestei crime sunt: 1) faptul de a pune foc unor obiecte oarecari; 2) faptul ca aceste obiecte să fie aşezate în aşa mod ca să comunice focul la unul din lucrurile enumerate în paragraful precedent; 3) faptul că focul să fie realmente comunicat la acele obiecte; 4) intenţiunea criminală. Garçon, Art. 434, No. 113.

2. — Textul paragrafului 7 de sub art. 434, cere concursul a două circumstanţe: voinţa de a pune foc la un edificiu şi comunicarea efectivă a incendiului dela acel edificiu. Garraud, Volumul V, 609, sau ediţia a II, VI, 2628; Cheauveau et Hélie, Volumul I, 2558.

3. — Incendiul prin comunicaţiune este o crimă a cărei tentativă se pedepseşte. Adevărata dificultate este însă a determină limita care separă actul separator, începutul de execuţiune, de crima săvârşită. Se susţine că crima de incendiu prin comunicaţiune este consumată când focul va atinge obiectul pe care culpabilul a voit să'l incendieze, fără a fi nevoe ca obiectul să fie complect distrus, iar începutul de execuţiune este atunci când agentul punând focul la obiectele apropiate de acelea cărora voià să le incendieze, ajutorul survine a circumscrie flacăra mai înainte ca focul să se comunice, aşacă începutul de execuţiune a fost împiedicat prin circumstanţe independente de voinţa autorului. Dalloz, 1861, 1, 405.

Art. 363. — La toate cazurile mai sus menţionate, dacă focul a cauzat moarte la una sau la mai multe persoane care se aflau în locurile aprinse, când s'a ivit focul, pedeapsa va fi munca silnică pe timp mărginit (c. p. 7, 357—362; p. fr. 434 al. VIII).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Prima condiţiune pentru aplicarea acestei dispoziţiuni este ca incendiul să constitue prin el însuş una din crimele

prevăzute de art. 434. Toţi autori recunosc că cuvintele *«în toate cazurile»* nu trebue a se întinde decât la cazurile incriminate prin paragrafele precedente. Faptul că incendiul a cauzat moartea unei persoane este o circumstanţă agravantă, presupunând necesarmente existenţa unei crime principale de incendiu. Blanche, VI, 536; Ch. et Hélie, VI, 2562.

2.— Circumstanţa agravantă din acest aliniat nu este realizată atunci când din cauza incendiului a rezultat numai răniri saŭ loviri chiar grave de ar fi. Nu este necesar însă ca victima să moară chiar la locul sinistrului şi în momentul chiar al incendiului, este suficient ca în termenul prescris de lege, incendiul să ocazioneze moartea. Chestiunea de a se şti care este cauza reală a decesului este o chestie de fapt. Garraud, V, 614 sau ed. II, VI, 2633.

3.—Incă o condiţiune pentru existenţa crimei, se cere ca persoanele ucise să se fi găsit la locul incendiului, în momentul în care focul a isbuenit. A se vedea asupra acestui punct: Ch. et Hélie, VI, 2563 şi Garraud, V, 615 sau ed. II, VI, 2634.

Toţi comentatorii însă sunt de acord a recunoaşte că legea a exclus cazul când incendiul a ocazionat moartea persoanelor survenite în urma declarărei incendiului, cum ar fi acelea ce vin să ajute la stingerea focului.

Art. 364. — *(Legea 17 Febr. 74*[1]*).* In toate cazurile prevăzute prin art. 357, 358, 359, 360, 361 şi 362, dacă paguba cauzată prin punerea focului nu va trece peste suma de 600 lei [2]), judecătorul va putea scoborî penalitatea precum urmează: când pedeapsa va fi munca silnică, va putea aplicà reclusiunea; când pedeapsa va fi reclusiunea, va putea aplicà închisoarea corecţională, neputând-o scădea la mai puţin de 1 an; când penalitatea va fi închisoarea, o va puteà scădea până la minimum de 15 zile (c. p. 7, 8).

1) In vechiul art. 364, penalitatea se micşorà când paguba cauzată erà mai mică de 1500 lei vechi; iar în partea sa finală prevedeà scăderea închisorii până la minimum de 6 zile.

2) Aceşti lei sunt lei noui, conform sistemului zeçimal monetar în timpul căruia s'a modificat art. 364.

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Din expresiunile «judecătorul va puteà scoborî penalitatea», rezultă că această dispoziţiune este lăsată cu totul la facultatea judecătorului; şi prin urmare nu poate rezultà din neaplicarea ei nici o nulitate, căci ar fi cu totul pueril de a impune judecătorului, sub pedeapsă de nulitate, observarea unei formalităţi pe care este stăpân, chiar după ce ar fi îndeplinit-o, să nu o ţină în seamă. (Cas. II, 445 din 13 Nov. 81, B, p. 872).

2.— Faptul prevăzut de art. 357 c. p. este criminal, chiar când paguba cauzată nu trece peste suma prevăzută în art. 364 c. p. (Cas. II, 227 din 25 Maiu 83, B. p. 580).

3.—In crima de dare de foc, micimea valoarei daunei cauzate constituind numai o scuză, omisiunea de a se pune juraţilor o chestiune separată asupra acelei valori, nu poate anula verdictul sau deciziunea, dacă acuzatul n'a invocat această scuză. (Cas. II, 460/91, B. p. 1139).

4. — Deşi prin art. 364 se prevede că judecătorul va puteà în cazul art. 358, scoborî penalitatea când paguba cauzată prin punerea focului nu trece de 600 lei, aceasta însă nu schimbă natura faptului care e calificat crimă de art. 358 şi, deci, fiind de competinţa Curţii cu juraţi de a-l judecà, afacerea trebue trimisă la Camera de punere sub acuzare, singura competintă a cercetà, în caz de conflict de jurisdicţie, faptele şi să trimită la juraţi. (Casaţie secţia II, deciziunea No. 53 din 1898, Buletinul p. 142).

Art. 365. — Cei ce vor surpa ori vor dărîma, cu voinţă, prin mijlocul exploziunei vreunei mine sau erbării, zidării, corăbii, magazii publice sau de cherestele, se vor supune la pedepsele hotărâte prin articolele de mai sus, potrivit cu osebirile ce se fac într'acele articole. (c. p. 85, 357—359; c. just. milit. 244; p. fr. 435).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Sub imperiul codului penal şi a reformei lui din anul 1832, unii autori susţineau că crima nu se consideră consumată decàt prin distrugerea completă şi întreagă a edificiului. Ch. et Hélie, V, 2566. Simpla degradaţiune sau chiar şi distrugerea parţială a unui edificiu nu se considera decât ca tentativă a acestei crime. Noul text din 1892 prevede însă distrugerea totală sau parţială. Garraud, V, 626 sau ed. II, VI, 2646.

2.—Legile anterioare nu pre-

vedeà ca mijloc pentru distrugere decât minele. Legea din 1892, a tranşat îndoelile ce există asupra acestui cuvânt şi a prevăzut exploziunea prin efectul unei mine, sau al ori cărei alte substanţe explosive. Ch. et Hélie, VI, 2566; Blanche, volumul VI, 541.

Art. 366.—Ameninţarea de a pune foc la vreo locuinţă, sau la orice altă proprietate se va pedepsì întocmai ca ameninţarea de omor, după osebirile prescrise prin art. 235, 236 şi 237. (p. fr. 436).

Art. 367. — *(Leg. 17 Febr. 74*[1]*).* Oricare cu voinţă va arde sau va desfiinţa, prin orice mijloace, registruri, copii sau acte originale ale vreunei autorităţi publice, documente, bileturi, poliţe, efecte de comerciu sau de bancă, în care se va cuprinde sau din care va rezulta vre o obligaţiune, dispoziţiune sau apărare, se va pedepsì precum urmează:

Dacă lucrurile desfinţate sunt acte ale vreunei autorităţi publice, sau efecte de comerciu, ori de bancă, pedeapsa va fi maximum închisorii şi interdicţiunea pe timp mărginit.

Iar dacă lucrurile desfiinţate vor fi orice alt act sau înscris, culpabilul se và pedepsì cu închisoarea dela 1 an până la 2 ani, şi cu amendă dela 50 până la 250 lei [2]). (c. p. 8, 27, 140, 204, 338, 352, 399; cod. just. milit. 248; p. fr. 439).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Faptul de a desfinţa două bilete la ordin, emise pentru fapte de comerţ, intră în prevederile art. 367 c. p. (Cas. II, 117 din 6 Martie 70, B. p. 78).

2.—Faptul ştergerei semnăturei după o cambie, echivalează cu distrugerea titlului, de oarece priveează pe creditor de un titlu valabil. (Casaţie secţia II. 376 din 1897, B. p. 967).

3.—Când se constată că in-

---

1) In vechiul art. 367, la aliniatul penultim, se prevedeà ca pedeapsă reclusiunea dela 3—5 ani.

2) Conform art. 399, al. II, c. p. amenda aplicabilă în specie este dela 50—250 lei noi.

culpatul a comis delictul de desfiinţare de acte sau înscrísuri prevăzut de ultimul aliniat al art. 367, pedeapsa ce trebue să i se aplice în urma aplicării art. 40 şi 43 c. p., este maximul pedepsii prevăzută de art. 367, adică doi ani. (Casaţie secţiunea II, deciziunea No. 152 din 1902, Buletinul p. 217).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.— Distrugerea materială a pîeselor de cari se vorbeşte în acest articol trebue să fie perfect stabilită. Nu e suficient de a probà că ele au dispărut prin faptul voluntar al unei persoane pentru a deduce prin prezumpţiuni că ele au fost distruse. Dalloz, 1866, 5, 452.

2. — Delictul fiind săvârşit prin faptul distrugerei piesei, nu poate dispare, în drept prin nici un eveniment posterior. Astfel, un individ care a ars un proiect de act sinalagmatic de vânzare, nu poate scăpa de urmărirea ministerului public sub pretext că cumpărătorul a renunţat la convenţiune, după distrugerea titlului, care o constată. Dalloz, 1861, 1, 359.

3.—Art. 439, pedepseşte încă cu recluziunea (la noi cu maximum închisorei) distrugerea efectelor de comerţ sau de bancă. Aceste cuvinte nu coprind toate efectele negociabile, ci numai pe acelea cari au un caracter comercial.

Astfel, faptul de a arde sau distruge un bilet la ordin constitue o crimă pedepsită cu recluziunea (la noi cu maximum închisoarei), dacă acel bilet e semnat de un comerciant sau dacă are drept cauză un act de comerţ; şi se consideră delict când una sau alta din aceste condiţiuni lipsesc. Garçon, art. 439, No. 19.

4. — Crima sau delictul art. 439 este intenţional. Acest text cere ca autorul distrugerei să lucreze cu voinţă; de unde rezultă că acela care din neglijenţă arde sau distruge un act al autorităţei sau un titlu privat nu săvârşeşte nici un fapt penal. Garraud II, 666 sau ed. II, VI, 2686; Blanche, VI, 568; Ch. et Hélie, VI, 2624.

Art. 368. — Cel ce va otrăvì, cu voinţă, peşti în bălţi, heleştae, ori havuzuri, se va pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 2 ani, şi cu amendă dela 16 lei până la 100 lei [3]) (c. p. 8, 399; p. fr. 452).

---

[3]) Art. 368 din scăpare de vedere nu a fost modificat la 1874, spre a se urcà minimum amenzii la 26 lei; totuşi, conform art. 399 al II, c. p., amenda aplicabilă în specie nu poate fi decât dela 26—100 lei noi, aşa cum e trecut în tabloul ataşat la ediţia oficială din 1882, după care am copiat textul articolului, tablou pe care îl reproducem la finele acestui codice.

Doctrină și Jurisprudență Franceză

Peștii, a căror otrăvire este pedepsită de art. 452 sunt exclusiv numai aceia cari se găsesc în bălți, eleștae sau rezervorii. Cei ce aruncă în apa râurilor sau fluviurilor navigabile, materii de natură a distruge peștele se pedepsește conform art. 25 din legea dela 15 Aprilie 1829 asupra peștelui. Garçon, art. 452, No. 18.

Art. 369. — Acela care, cu voință, ocazionează, o înecăciune care aduce cu sine moartea vre unei persoane, se va pedepsì cu munca silnică pe timp mărginit (c. p. 7; p. pr. § 290).

Art. 370. — Acela care pune în pericol transportul pe drumul de fer, sau stricând cu voință drumul, ori mijloacele de transport, sau cele-alte dependinți ale drumului, sau ridicând, sau așezând, puind, ori aruncând obiecte pe cale, sau scoțând din loc railurile, sau puind în cale orice alt obstacol, se va pedepsì cu recluziunea.

Dacă actul a cauzat lesiuni corporale grave vreunei persoane, pedeapsa va fi munca silnică pe timp mărginit, iară dacă se va fi cauzat moartea vreunei persoane, culpabilul se va pedepsì cu munca silnică pe toată vieața (c. p. 7, 353, 371; art. 19 și 27 din legea poliției căii ferate din 26 Martie 70; p. pr. § 294).

Doctrină și Jurisprudență Română

1. — Faptul de a pune în pericol transportul pe drumul de fer, aruncând cu voință obiecte pe cale, constitue crima prevăzută și pedepsită de art. 370 c. penal cu recluziunea, de competința Curței cu jurați a-l judeca;

Când însă, un tribunal corecțional sezisat a judeca un asemenea fapt, nu și-a declinat competința ci l-a judecat, condamnând pe inculpat, Curtea de apel, sezisată de afacere prin apelul inculpatului, și în lipsa unui apel din partea Ministerului public, nu poate să'și decline competința, ci trebue să judece dânsa culpabilitatea prevenitului, căci dacă și-ar declina competința, în asemenea împrejurări, ar fi a se agrava, în urma apelului condamnatului, pozíția lui, fiindcă ar urma să

fie judecat şi pèdepsit ca culpabil de o crimă, iar nu de un delict. (C. Buc., s. I, 1797/903, *Curierul Judiciar*, No. 37 din 1904, pag. 311).

2.—Faptul de a pune pietre pe şinele drumului de fier pe când un tren erà în mişcare şi se apropria de locul unde au fost aşezate pietrele, constitue o crimă prevăzută de art. 370 din competinţa Curţii cu juraţi.

Dacă însă tribunalul corecţional şi Curtea de apel au judecat un asemenea fapt privând astfel pe inculpat de judecătorii săi fireşti, prin aceasta au săvârşit un exces de putere şi în asemenea caz sentinţa Trib. şi a Curţii de apel fiind date fără competinţă au a fi considerate ca nule şi neexistente, iar afacerea urmează să fie trimisă la Camera de punere sub acuzare, singura competentă a stabilì şi calificà faptul şi eventual a trimite la Curtea cu juraţi, (Cas. II, 258 904, B, p. 336).

Art. 371. — Acela care, printr'unul din actele prevăzute la articolul de mai sus, pune, fără voinţă, în pericol transportul pe un drum de fer, se va pedepsì cu închisoarea până la un an cel mult iar dacă actul a cauzat moartea vreunei persoane, se va pedepsì cu închisoarea dela 2 luni până la 2 ani.

Aceeaşi pedeapsă se va aplicà conductorilor de trenuri şi inspectorilor căilor sau ai serviciilor de transport cari, prin negligenţa datoriilor lor, pun transportul în pericol (c. p. 8, 370; art. 21, 27 legea poliţiei căii ferate din 26 Mart. 70; p. pr. § 295).

Art. 372. — Acela care cu voinţa comite acte de natură a împedicà ori a stăvilì serviciul unui stabiliment telegrafic al Statului sau al unei companii, se va pedepsì cu închisoarea dela 1 lună până la 2 ani (c. p. 373, 374, 375; art. 1 şi urm. leg. cabl. sub mar., 20 Dec. 87; p. pr. § 296).

Art. 373. — Actele de asemenea natură sunt mai cu deosebire: scoterea, destrucţiunea, sau degradaţiunea firelor telegrafice, a stâlpilor telegrafici, a aparatelor sau a altor materialuri ale stabilimentelor telegrafice, atârnarea de obiecte străine pe firele conducătoare ale telegrafului, falşificarea semnelor date de către telegraf, împedicarea adusă

sau la reparaţiunea unui stabiliment telegrafic distrus, ori degradat, sau la îndeplinirea serviciului impiegaţilor (c. p. 372, 374, 375; p. pr. § 296 al. II).

Art. 374. — Dacă împedicarea sau stăvilirea, adusă cu voinţă, la serviciul telegrafic a ocazionat leziuni corporale sau boală unei persoane, culpabilul va fi pedepsit cu recluziunea, iară dacă se va fi urmat moartea unei persoane, osânda va fi munca silnică pe timp mărginit (c. p. 7, 372, 373, 375; p. pr. § 297).

Art. 375. — Acela care, fără voinţă, va împedeca sau va stăvilì serviciul unui stabiliment telegrafic al statului sau al unei companii, se va pedepsì cu închisoarea cel mult până la 6 luni; iar dacă se va fi urmat dintr'aceasta moartea unei persoane, pedeapsa va fi închisoarea de la 1 lună până la 1 an.

Dacă faptul se va fi urmat din partea impiegaţilor telegrafului prin negligenţa datoriilor lor, pedeapsa va fi închisoarea până la 1 an, iar de se va fi urmat moartea vreunei persoane, închisoarea va fi dela 2 luni până la 2 ani (c. p. 8, 372—374; p. pr. § 298).

Art. 376. — *(Leg. 17 Febr. 74[1]).* Acela care, cu voinţă, va distruge sau va degrada şosele, poduri, apeduce, stăvilare, leşi, zăgaruri, iazuri, sau alte lucrări hydraulice, ori de siguranţă; acela care împedecă navigaţiunea pe rìuri, pe gârle sau pe canaluri navigabile, se và pedepsì cu închisoarea până la 6 luni, sau cu amendă dela 26 până la 1000 lei [2]).

[1]) Vechiul art. 376. în prima parte a ultimului său aliniat prevedea ca pedeapsă maximum închisorii.

[2]) Conform art. 399 al. II c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 26—1000 lei noui.

Iar dacă, din asemenea acte, se va compromite sănătatea sau vieața vreunei persoane, pedeapsa va fi închisoarea de la 1 lună până la 2 ani. sau amenda dela 50 până la 2500 lei [1]).

Dacă actul a cauzat leziuni corporale grave unei persoane, pedeapsa va fi 2 ani închisoare; iar dacă va fi cauzat moartea vreunei persoane, pedeapsa va fi recluziunea (c. p. 7, 8, 353, 399 ; p. pr. § 301).

Doctrină și Jurisprudență Română

Simpla săpare și luare de nisip dela șoseaua unui drum public, săvârșit nu cu intențiune de a distruge calea publică, constitue contravenția la legea poliției rurale, prevăzută de art. 103, alin. 12 din acea lege, de competința judecătoriilor de pace de a o judecà, iar nu delictul prevăzut de art. 376 din codul penal. (Casație secția II, decisia 150 din 1896, Buletinul p. 592; Cas. II, 185 din 1896, Buletinul p. 718.

Art. 377. — Acela care nu esecută măsurile luate de guvern privitoare la izolarea la privegherea sau la poprirea de a importà, spre a întimpina întroducerea sau întinderea unei boale contagioase (molipsitoare), se va pedepsì cu închisoarea până la 2 ani; iar dacă din cauza unei asemenea infracțiuni vre-o persoană se va fi molipsit. pedeapsa va fi închisoarea dela 2 luni până la 2 ani (c. p. 8; p. pr. § 306).

Art. 378. — Acela care nu esecută măsurile prescrise de guvern relativ la izolarea privegherea sau la poprirea de a importà, spre a preîntimpina întroducerea sau întinderea epizootiei. se va pedepsì cu închisoarea până la 1 an cel mult.

Iar dacă, în urma unei asemenea infracțiuni, se vor fi molipsit vite, pedeapsa va fi închisoarea dela

---

[1]) Conform art. 399 al. II. c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 50—2500 lei noui.

1 lună până la 1 an și jumătate (c. p. 8, 385 No. 9; p. pr. § 307).

Art. 379. — Acela care, dupe ce a încheiat cu autoritatea publică contracte pentru aprovizionarea armatei în timp de resbel, sau pentru transporturi de obiecte de hrană, destinate a preîntîmpina sau a face să înceteze vre-o calamitate publică, se abține cu voință de a esecuta contractul la timpul sau la locul fixat, sau care nu execută contractul conform cu tocmeala, se va pedepsì cu închisoare dela 6 luni până la 2 ani.

Iar dacă neexecutarea contractuluì provine din negligență și va ocaziona vre-o pagubă, culpabilul se va pedepsì cu închisoarea cel mult până la 1 an (c. p. 8,380; art. 73, No. 5, 256 cod. just. milit. din 24 Mai 81; p. pr. § 308).

Art. 380. — Aceste pedepse se vor aplica și sub-contractanților, sau agenților ori împuterniciților de contracte cari, cunoscând scopul aprovizionărilor, au făcut cu voință sau din negligență a nu se îndeplinì serviciul (c. p. 379; cod. just. milit. 256; p. pr. § 308).

CARTEA III

CONTRAVENȚIUNI POLIȚIENEȘTI ȘI PEDEPSELE LOR

CAP. I

Pentru Pedepse

Art. 381. — Pedepsele polițienești sunt:

1. Inchisoarea (c. p. 9, 29, 382);

2. Amenda (c. p. 9, 30, 383);

3. Confiscațiunea de oarecari lucruri ce se vor fi prins (c. p. 37, 384; pr. p. 139; p. fr. 464).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Forţa majoră este singurul fapt justificativ al contravenţiei, astfel că dacă agentul n'a făcut decât să se supue unei forţe irezistibile, el n'a comis nici o contravenţie. Ch. et Hélie, tome VI, pag. 287.

2. — Art. 66 fr. (rom. 62) este aplicabil în materie de contravenţie, astfel că agentul mai mic de 16 ani trebue să fie apărat de pedeapsă, dacă a lucrat fără discernământ. Blanche, t. II, No, 361.

3.—Contravenţia este în mod necesar un fapt individual şi dacă a fost comisă de către mai mulţi fiecare din contravenienţi este autor principal, căci în asemenea materie nu poate fi vorba de complicitate. ca în delicte şi crime, de-oarece complicitatea presupune o înţelegere prealabilă, o intenţie comună a autorului cu complicele, ceeace în materie de contravenţie nu se poate presupune. Ch. et Hélie, t. VI, pag. 288.

4.—In materie de contravenţie, spre deosebire de crime sau delicte, solidaritatea amenzilor nu poate fi pronunţată, în lipsa unei legi speciale, în contra coprevenitilor condamnaţi. Cas. fr. din 9 Mai 1885, Bul. pag. 137 ; Ch. et Hélie, t. I, pag. 219.

Art. 382. — *(Leg. 17 Febr. 74*[1]*)* Pentru abaterile poliţieneşti, închisoarea nu va puteà fi mai puţină de 1 zi, nici mai mare de 15 zile, dupe osebirile ce se vor arătà mai jos (c. p. 9 No. 1).

Zilele de închisoare vor fi de 24 ore pe deplin, fiecare (c. p. 9, 29, 33; p. fr. 465).

Art. 383. — Amenda, pentru abaterile poliţieneşti, va fi dela 5 lei până la 25 lei [2]) după osebirile ce se vor arăta mai jos.

Amenzile se vor luà în folosul comunei unde s'a comis contravenţiunea (c. p. 9, No. 2, 30, 35, 385, 389, 393, 396, 399; p. pr. 466).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

Amenzile pentru delicte se pronunţă în folosul statului, iar cele pentru contravenţii în folosul comunei unde s'a comis contravenţiunea.

Astfel, este casabilă sentinţa tribunalului care condamnă pe delicuenţi, în delicte silvice, la amendă în folosul comunei, iar nu în folosul statului. (Cas. II, 285/97, B. p. 790).

---

1) După vechiul art. 382, maximum închisorii poliţieneşti erà de 5 zile.

2) Conform art. 399 al. III, c. p., amenda aplicabilă la contravenţiuni este dela 5—25 lei noui.

Art. 384. — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*).* Judecătorul de plasă sau primarul va puteà, în casurile prescrise de legiuire, să hotărască confiscaţiunea, sau a lucrurilor prinse în fapte de abatere, sau a lucrurilor provenite din abatere, sau a lucrurilor ori a instrumentelor care au servit ori aveau a servì spre săvârşirea abaterei (c. p. 37, 381 No. 3, 386, 391, 394; p. fr. 470).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

1.—Confiscarea nu poate să fie pronunţată în lipsa unei dispoziţii legale, chiar dacă ar fi prevăzută de un regulament de poliţie la care s'ar fi contravenit. Cas. fr. din 24 Noembrie 1853, Bul. pag. 552; Sirey pe anul 1854, pag. 152.

2. — Dacă confiscarea este ordonată de lege, tribunalele urmează să o pronunţe, chiar dacă Ministerul public a crezut că nu e loc la confiscare. Cas. fr. din 8 Ianuarie 1857, Bulet. pagina 9.

3. Pentru ca confiscarea să fie ordonată nu este necesar ca obiectele să fi fost prealabil urmărite. Blanche, VII, No. 23.

CAP. II

Contravenţiuni şi pedepse

SECŢIUNEA I

Intâia Clasă

Art. 385. — *(Leg. 17 Febr. 74* [2]*)* Se vor pedepsì cu amendă de a 5 până la 10 lei[3]:

1. Cei ce nu vor îngrijì să ţină în bună stare, să dreagă sau să măture coşurile (ogeagurile), sau orice alt loc unde se află foc;

---

[1]) Prin vechiul art. 384 numai tribunalele poliţieneşti erau autorisate să confisce lucrurile aci menţionate; acum tribunalele poliţieneşti sunt: judecătoriile comunale şi de ocoale.

[2]) Vechiul art. 385, la No. 7, dispuneà: «Cei ce fără a fi fost provocaţi, vor fi rostit în contra cuiva înjurii sau alte cuvinte ocorătoare, afară de cele prevăzute la art. 299 şi 302».

[3]) Conform art. 399 al. III c. p., amenda aplicabilă în specie este dela 5—10 lei noui.

2. Cei ce vor călca ordinul guvernului ce popreşte de a da puşti şi pistoale prin oraşe şi târguri, sau focuri de artificii în oarecare locuri;

3. Cei ce nu vor îngriji să cureţe uliţele la locurile unde această îngrijire este dată pe seama locuitorilor;

4. Cei ce vor împedeca circulaţiunea stradelor, punând pe dânsele, fără neapărată trebuinţă, materialuri, sau orice alte lucruri, care împedecă ori împuţinează libera trecere, precum şi cei ce nu vor îngrijì a luminà noaptea cu felinare materialurile ce vor fi grămădite de dânşii sau găurile ce vor fi săpat lângă strade şi pieţe publice;

5. Cei ce nu se vor supune ordinului ce li se va da de către vre-o autoritate competinte ca să dreagă sau să dărâme zidiri în stare prostă;

6. Cei ce vor aruncà înaintea locuinţei lor lucruri care vor fi de natură a vătăma, prin căderea sau putoarea lor sănătatea;

7. Cei ce nu vor ucide omizile prin grădine sau pe locuri sădite de pe moşii, când se va pune o asemenea îndatorire de către autoritate competinte şi se va publica în tot cuprinsul ei;

8. Cei ce, cu nesocotinţă, vor aruncà asupra cui-và lucruri puturoase;

9. Acei cari vor câlcà regulamentele făcute după lege de către puterea administrativă sau de către autoritatea municipală; (art. 93 al. 9, 115 şi 126 constit; art. 18 şi 20 regul. subst. otrăvit. din 27 Mai 86).

10. Acei cari, afară din cazurile de furtişag, se vor prinde culegând sau mâncând chiar pe loc fructe ale altuia; (c. p. 308, 309;

11. Acela care, fără drept, calcă şi vătămă, sau cu piciorul sau cu vita, holdele altuia;

12. Acela care, în public, va maltrata dobitoacele sau le va supune la poveri mai presus de puterea lor (c. p. 383, 386—388, 399; p. fr. 471).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Oridecâteori este vorba de infracţiuni la legi şi regulamente, instanţele represive sunt competinte de a le judecà şi a pronunţa pedepsele prescrise; iar competinţa unor consilii speciale, precum a consiliului medical în materie de farmacie, nu poate împedecà acţiunea instanţelor represive ordinare. (Cas. II, 8 din 10 Ian. 78, B. p. 21).

2.—Dreptul ce se acordă primăriei de a oprì funcţionarea unei fabrice, ale cărei ape inundează strada, la caz când fabrica nu ar împedecà scurgerea apelor în stradă în termenul acordat, nu poate fi considerat ca o pedeapsă, ci ca o sancţiune la dispozitivul hotărîrei, când contravenientul nu ar consimţì, din propria sa voinţă, să facă a se curmà continuarea unei contravenţiuni la regulamentele de higienă publică. (Cas. secţiuni-unite 4 din 28 Iunie 1884, B. p. 588).

3.—Art. 385, No. 9 c. p. nu autoriză pe instanţele judecătoreşti a condamnà la amenda prevăzută în acel articol, de cât pe acei ce calcă regulamentele făcute după lege de către puterea administrativă sau autoritate comunală. Şi art. 77 din legea comunală dă consiliului comunal dreptul de a face regulamente pentru administraţiunea interioară a comunei şi ordonanţele de poliţie comunală; iar art. 104 şi următorii din legea comunală nu recunoaşte primarului alt drept de cât a semnà şi executà acele ordonanţe sau regulamente, iar nu

şi de a face asemenea ordonanţe. Prin urmare, cel ce calcă ordonanţele făcute numai de primar nu se pedepseşte. (Cas. II, 417 din 7 Sept. 84, Bulet. p. 728).

4.—Dacă tribunalul constată că s'au indeplinit toate formalităţile cerute de art. 55 din regulamentul comunei Bucureşti pentru dărâmarea unei clădiri care ameninţă ruină, şi proprietarul s'a opus de a dărâmà clădirea, în atare caz se naşte pentru primărie dreptul de a dărâmà casa, atât în virtutea art. 55 din regulamentul pentru alinieri, cât şi după art. 385, No. 5 c. p. care prevede o pedeapsă pentru proprietarii cari nu dărâmă zidurile în stare proastă, şi art. 385, No. 9 c. p., care pedepseşte pe cei cari calcă regulamentele făcute de autoritatea comunală. (Cas. II, 513 din 14 Nov. 84, B. p. 953).

5. — Cel a cărui casă ameninţă a cădeà şi este în stare de ruină complectă şi nu se supune regulamentelor comunale a o dărâmà, comite o contravenţiune poliţienească, lăsată în jurisdicţiunea judecătoriilor de ocoale, fără ca valoarea imobilului supus dărâmării să poată schimbà întru câtva natura contravenţiunii sau natura competinţei. (Cas. II, 257 din 23 Iunie 1886, B. p. 565).

6.— După art. 2 din regulamentul pentru aliniare din 1878, orice aliniare nu se poate efectuâ de cât numai în virtutea unui plan aprobat de consiliul comunal şi sancţionat de Rege; prin urmare, neobservarea unui plan ne votat de consiliul comunal sau nesancţionat de Rege, nu poate constituì o contravenţiune în sensul şi spiritul legii penale. (Cas. II, 15 din 8 Ian. 88, B. p. 50).

7. — Obligaţiunea impusă de judecată contravenientului de a transformà latrinele făcute contra regulamentului comunal, constitue o obligaţiune civilă, care intră în competinţa tribunalelor poliţieneşti numai prin excepţiune, ca accesoriu al acţiunii publice pentru contravenţiune. (Cas. II, 430 din 2 Oct. 90, B. p. 1164).

8. — Faptul de a ţine curţile locuinţelor, în mod permanent în stare de necurăţenie, constitue pedeapsa cu amendă, prevăzută de art. 175 din legea sanitară şi este de competinţa tribunalului a-l judecà, pe când faptul de a ţine curţile, în mod singuratic, în stare dè necurăţenie, constitue contravenţia prevăzută de art. 385, al. VI din codul penal, şi este de competinţa judecătoriilor de ocol a-l judecà. (Cas. S. II, 388/96, Bul. pag. 1108.

9. — Când un inculpat este dovedit făptuitor al unei contravenţiuni poliţieneşti, judecătorul de ocol, sau tribunalul, pronunţând pedeapsa, trebue să hotărască prin aceiaşi hotărâre, asupra cererilor de restituţiune sau de daue-interese.

Astfel este casabilă hotărârea care constatând existenţa contravenţiunii prevăzută şi pedepsită de art. 385, alin. 5 din codul penal, pedepseşte pe contravenient la amendă fără a-l condamnà, consecinţă inevitabilă a acestei condamnaţiuni,

adică şi la dărâmarea imobilului ce ameninţă cădere şi a cărei deciziune fusese cerută de administraţia comunală. (Cas. II, 230/97, B. p. 710; Cas. II, 365/97, B. p. 950; Cas. II, 230/99, B. p. 416).

10. — Contravenţiunile la regulamentele comunale şi pedepsite de art. 385 al. IX din codul penal, sunt de competiuţa judecătoriilor de ocoale a le judecà. (Cas. II, 379/97, B. p. 971). Mai vezi, Remus Benişache carte de judecată Ocol I Galaţi, 1159/903 în *Curierul Judiciar* No. 43/904, pag. 363; C. Christescu, judecătoria Ocol. III. Bucureşti, în *Curierul Judiciar* No. 26/905, pag. 208 şi C. Dumitrescu, Judecătoria I rurală Craiova, No. 225/910 în *Curierul Judiciar,* No. 31 910, pag. 246.

11. — In materie de contravenţiune poliţienească, calea apelului nu este deschisă decât ţinându-se seamă de ceeace s'a pronunţat, nu de ceeace s'a cerut.

Astfel, cărţile de judecată pronunţate în contravenţiuni poliţieneşti, neputând fi apelate decât dacă condamnaţiunea este închisoarea sau când amenzile, restituţiunile şi reparaţiunile civile vor trece de zece lei, rezultă că în materie de contravenţiune la regulamentul pentru construcţiuni, dacă judecata pronunţă numai o amendă de cinci lei fără a ordonà şi dărâmarea construcţiunei, deşi această dărâmare a fost cerută de primărie, acea carte de judecată nu poate fi supusă apelului. (Cas, II, 684/97, B. p. 1470).

12. — Contravenţiunile la regulamentul industriilor insalubre sunt de competinţa tribunalelor corecţionale a le judecà. (Cas. II, 165/98, B. p. 331).

13. — Faptul de a contraveni la ordinul primăriei de a dărâmà un zid ce ameninţă siguranţa publică, constitue contravenţiunea prevăzută de art. 385 alin. 9 din codul penal şi, în asemenea caz dărâmarea zidului este prevăzută de legea comunală, ca o consecinţă a penalităţei prevăzută de sus menţionatul text din lege. (Cas. II, 503/98, B. p. 991).

14. — Depozitele de cherestea nu pot fi considerate cà industrii insalubre, astfel că cei ce nu se supun măsurilor luate de primării de a strămutà asemenea depozite în zona ce li se fixează, nu pot fi consideraţi că au contravenit la legea sanitară, dar că au contravenit la nişte măsuri regulamentare luate de primărie, astfel că acest fapt intră în previziunile art. 385, alin. 9 din codul pen. şi este de competinţa judecătoriilor de pace a'l judecà. (Cas. II, 618/98, B. p. 1124).

15. — Când inculpatul este dovedit făptuitor al contravenţiei prevăzută şi pedepsită de art. 385 al. 5 din codul penal, care prevede nesupunerea de a drege sau dărâmà ziduri în stare proastă, judele de ocol sau tribunalul, pronunţând pedeapsa amendei trebue să hotărască prin aceiaşi hotărâre dregerea sau dărâmarea zidurilor, chiar dacă autoritatea comunală a fost lipsă, când această cerere de desfiinţare a zidurilor este coprinsă anume în procesul

verbal de constatarea contravenţiei. (Cas. II, 276/99, Bul. p. 447).

16. — Contravenţiile la regulamentul asupra fabricaţiunei şi vânzărei produselor distilaţiunei petroleului intră în prevederile art. 385 din cod. pen. şi se judecă de judecătoriile de pace. (Cas. II, 504/99, Bulet. pag. 824).

17. — Când o persoană este dovedită culpabilă de o contravenţie poliţienească, judecătorul de ocol sau tribunalul va pronunţà pedeapsa şi va hotărî prin aceiaşi sentinţă asupra cererilor de restituire şi de daune-interese.

Astfel, în contravenţiunile la regulamentele comunale de aliniere şi de clădire, persoana dovedită culpabilă că a construit fără autorizare şi în contra regulamentului comunal trebue pedepsită, pe lângă amendă şi la dărâmarea imobilului. (Cas. II, 546/99, B. p. 864).

18. — Judecătoriile de pace sunt competinte a judecà toaté contravenţiile poliţieneşti prevăzute de codul penal sau de legi speciale, când se pedepsesc în limitele şi conform codului penal. Astfel, contravenţiile la legea firmelor pedepsindu-se cu o pedeapsă mai maré decât prevede codul pentru contravenţii. asemenea contravenţii sunt de competinţa tribunalelor corecţionale a fi judecate. (Cas. S. II, 144/900, B. pag. 239).

19. — Dacă legiuitorul, prin art. 69 din legea judecătoriilor de ocoale, a dat în competinţe acestor instanţe toate contravenţiunile, prin aceasta a înţeles a se referì numai la contravenţiile poliţieneşti prevăzute de codul penal, sau de legi speciale când acele contravenţii se pedepsesc în limitele şi conform codului penal. Astfel, contravenţiile la legea pentru înscrierea firmelor, pedepsindu-se cu o pedeapsă mult mai mare decât cea prevăzută de codul penal pentru contravenţii, iar pe de altă parte acea lege nearătând instanţa judecătorească ce are a judecà contravenţiile la acea lege, este învederat că asemenea contravenţiuni sunt de competinţa tribunalului a le judecà. (Cas. S. II, 302/900, B. pag. 488).

20. Faptul aruncărei de murdării înaintea locuinţei în mod singuratic, constitue contravenţia prevăzută şi pedepsită de art. 385 din condica penală, şi este de competinţa judecătorului de ocol a o judecà. (Cas. II, 437/900, Bul. pag. 721 şi *Curierul Judiciar* No. 55/900, pag. 439).

21. — Deşi art. 155 din legea sanitară prevede ca administraţiile locale să mijlocească ca porumbul să se culeagă la timpul potrivit, fară însă ca acel articol să pedepsească pe acele persoane ce culeg porumbul înainte de timp, ci impune numai autorităţei administrative sarcina de a luà cuvenitele măsuri; de aci rezultă că persoanele cari vor contraveni dispoziţiilor şi regulamentelor făcute de administraţie în această pribinţă au a se pedepsì conform art 385, alin. IX din codul pen. contravenţie ce este de com-

petinţa judecătoriilor de ocoale a o judecà. (Cas. II, 634/99, B. p. 909; Cas. II, 403/900, Bul. p. 704; Cas. II. 239/902, Bul. p. 289).

22. — Cel ce construéşte o casă pe o stradă nerecunoscută de primărie, contravine la regulamentul de construcţiuni şi judecata, pe lângă amenda la care îl va pedepsì, trebue să ordone şi dărâmarea construcţiunei, ca o consecinţă a condamnărei la amendă. (Cas. S. II, 623/900, B. p. 924).

23. — Construcţia făcută fără autorizaţiunea Primăriei, este o contravenţiune care dă loc la amendarea contravenientului, iar nu şi la dărâmarea construcţiei, care are loc numai atunci când s'a construit pe un loc nepermis şi cu neobservarea regulelor privitoare la aliniere şi la modul de construire. (Cas. II, 76/901, B. p. 137 şi *Curierul Judiciar* No. 15/901, pag. 118).

24. — Faptul de a construì fără autorizaţia primăriei însă nu şi în contra regulelor stabilite de regulamentul comunal nu se pedepseşte decât cu amendă şi cu plata îndoită a taxei ce acela care a construit trebuià să plătească primăriei pentru construire, iar nu şi cu dărâmarea construcţiei. (Cas. II, 56/901, B. p. 1022; Cas. II, 969/901, B. p. 1516;

— Se pedepseşte şi cu dărâmarea imobilului, când construcţia ese afară din alinierea stabilită prin planurile întocmite de comună. (Cas. II, 576/901, B. p. 1029).

25. — In caz când se constată că contravenientul a clădit în ocolul al IV-lea din Bucureşti, fără să păstreze o retragere de 10 metri din alinierea stradei, judecata îl va condamnà la amendă şi la dărâmarea clădirei. (Cas. II, 938 901 B. p. 1390).

26. — Decizia dată pe cale administrativâ, cum ar fi aceia care ordonă dărâmarea unor case insalubre, poate fi criticată din punctul de vedere al oportunităţii măsurii luate prin acea decizie, cestiune care se judecă pe cale administrativă, cât şi din punctul de vedere al legalităţei acelei deciziei. cestiune care se judecă de istanţele ordinare. Prin ŭrmare, dacă o asemenea decizie a rămas definitivă prin neapelarea ei la instanţa administrativă, oportunitatea ei numai poate fi discutată de instanţele ordinare, astfel că aceste instanţe sunt în drept să refuze cererea de a se face o expertiză spre a se dovedì că acele magazii sunt în bune condiţii, iar partea care se opune la executarea acelei decizii se face pasibilă de art. 385, al. 9 c. p. şi art. 159 pr. p. (Cas. II, 73 902, Bulet. p. 85).

27. — Faptul unei persoane pe a nu se conformà deciziei consiliului de higienă de a dărâmà un imobil, constatat insalubru, constitue contravenţia din art. 385, al. V c. p., iar nu un delict prevăzut de legea sanitară. (Cas. II, 1210 902, B. p. 1105).

28. — Dărâmarea unui imobil neconstruit în condiţiunile regulamentului comunal, nu e prescrisă ca o pedeapsă care

să poată fi prevăzută de art. 385 c. pen. ci este numai o consecinţă a acelei pedepse care e prevăzută de art. 96, 97 şi 98 din legea comunală şi care poate fi executată în unele împrejurări de autoritatea comunală (Cas. II, 265/903, B. pag. 373).

29. Faptul de a construi, fără autorizaţie legală, constitue o contravenţie la regulamentul comunal de construcţii, iar prescripţia la asemenea contravenţii nu începe să curgă atât timp cât această infracţie durează. (Cas. II, 54/904, B. p. 71).

30. — Faptul de a ţine în curtea locuinţei dintr'un oraş, mari cantităţi de gunoi constitue o contravenţie la regulamentul acelui oraş relativ la ţinerea în stare de curăţenie a curţilor locuitorilor, contravenţie prevăzută şi pedepsită de art. 385, al. 9 c. p. de competinţa judelui de ocol. (Cas. II, 372/905, Bul. pag. 444).

31. — Art. 385, al. 4 c. pen. pedepseşte deopotrivă pe cei ce împiedică circulaţia pe stradă sau pe trotuare, întrucât citatul articol nu face nici o deosebire în această privinţă. Cas. S. II. 1289/905, Bul. pag. 1427).

32.—După art. 64 din legea poliţiei rurale, păzitorii ce se vor găsi dormind sau lipsă dela postul lor, se vor îndatora a păzi două zile de-a rândul, drept o zi ce a lipsit.

Prin urmare, este casabilă fără trimitere cartea de judecată a judelui de ocol, care pedepseşte asemenea contravenţiuni cu amenda prescrisă de art. 385, al. 9 codul penal. (Cas. II, 1606/905, B. p. 1461; Cas. II, 100/906, B. p. 90).

33.—După art. 37 codul penal, confiscarea fiind o penalitate, şi încă de strictă interpretare, ea nu poate fi aplicată decât acolo unde legea o prevede.

Astfel, art. 385 codul penal, prevăzând numai pedeapsa amendei, pentru cei care calcă regulamentele făcute de autoritatea municipală, în baza legii comunale, instanţa judecătorească chemată a judeca o asemenea contravenţie nu poate pronunţa şi pedeapsa confiscării, fiind contrarie art. 16 din Constituţie. (Cas. II, 1163/907, B. p. 1117 şi *Curierul Judiciar* No. 58/907, pag. 463).

34.—Violarea unui contract nu constitue nici un fel de contravenţie penală.

Astfel, faptul unei persoane că nu ar fi tăiat carne într'o anume zi, conform contractului ce avea cu primăria unei comune, nu constitue o contravenţie. (Cas. II, 2029/907, Bul. pag. 1369).

35.—Faptul de a contraveni la dispoziţiunile luate de Consiliul de igienă şi salubritate publică, relativ la dărâmarea şi evacuarea unor clădiri, constitue o contravenţiune de simplă poliţie, de competinţa judecătorului de pace de a fi judecată în prima şi ultima instanţă, întrucât pedeapsa prevăzută de art. 385, alin. IX din codul penal este amenda dela 5—10. (Cas. II, 27/909, B. p. 56).

36. — Faptul de a construi fără autorizaţie constitue o contravenţie continuă, atât timp

cât durează construcţia, iar din moment ce construcţia s'a terminat, caracterul de continutate încetează şi timpul de prescripţie începe să curgă, neputânduse împedica curgerea ei indefinit, oricât timp ar fi tolerată construcţia nereglementară. (Cas. II, 1068/910, «Dreptul», No. 55/910, p. 443 şi Cas. II, 3760 şi 3761 din 17 Decembrie 1910).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1. — Pentru aplicarea al. I din acest articol nu este necesar existenţa unui regulament de poliţie. Blanche, VII, No. 37.

Izbucnirea unui foc într'un coş nu constitue în mod necesar o contravenţie, dacă n'a fost neglijenţă de intreţinere, cum ar fi atunci când judecătorul constată în fapt că coşul a fost curăţit în timp util. Cas. fr. din 23 Iunie 1865. Dalloz, pe anul 1865, partea V, 223.

2.—Faptul că contravenientul ar fi locatar şi curăţitul coşurilor nu ar fi în sarcina sa. nu constitue o scuză. Cas. din 22 Iunie 1855, Bul. pag. 226.

3.—Faptul de a trage focuri de artificii nu ia caracterul unei contravenţiuni decât dacă a fost îndeplinit în locuri în care a fost interzis. Blanche, tome VII, No. 41.

4. — Lipsa de curăţire a stradelor constitue o infracţiune chiar când nu există un regulament în această privinţă. Blanche, t. VII, No. 50.

5. — Obligaţia de a curăţi calea publică este o sarcină inerentă proprietăţii, şi deci incumbă proprietarului, fie că locueşte el sau un altul proprietatea sa, că este ocupată de unul sau mai mulţi proprietari sau că este nelocuită. Cas. din 3 Iunie 1881. Sirey, 1882, partea, I. p. 240.

6. — Pentru ca locatarul să fie obligat în locul proprietarului trebue să existe o clauză specială în contractul de în-

chiriere. Cas. din 29 Mai 1880. Sirey, 1881, p. I, pag, 238.

7. — Impiedicarea stradelor se pedepseşte chiar în lipsa oricărui regulament. Cas. din 22 Iulie 1859. Dalloz, 1859, partea I, pag. 334.

8. — Trebue a se consideră că este depozit în sensul legii când lucrul este destinat prin voinţa proprietarului să rămâe un timp oarecare pe calea publică. Ch. et Hélie, tome VI, pagina 316.

9. — Depozitul interzis de acest articol este acela al obiectelor neînsufleţite şi inerte, deci nu se aplică unui om beat întins pe calea publică, chiar dacă prezenţa lui ar împedică circulaţia. Cas. din 18 August 1860, Sirey, 1861, partea 1, pagina 193.

10. — Nici staţionărei persoanelor reunite sau izolate pe calea publică. Cas. din 10 Martie 1883, Sirey, 1883, partea I, pagina 438.

11. — Cuvintele calea publică coprind nu numai solul, dar şi spaţiul care este d'asupra. Deci când o coardă a fost întinsă dela un arbor la altul pe un loc de plimbare publică pentru a usca rufe, împiedicând libera trecere, contravenţia există chiar dacă coarda este întinsă la o oarecare înălţime de sol fără a-l atinge. Cas. din 31 Iulie, 1880, Sirey, 1881, partea I, pag. 186.

12. Necesitatea depozitului pe calea publică nu poate să rezulte din exerciţiul unui meşteşug sau unei profesiuni. Astfel, se pedepseşte portărelul pentru faptul că a depus fără necesitate pe calea publică mobilierul unui locatar expulzat, chiar dacă aceasta a făcut-o ca măsură de executare forţată. Cas. din 10 Ianuarie 1885. Dalloz, 1885, partea I, pag. 179.

13.—Autoritatea municipală nu poate să fie dispensată de prescripţia formală edictată de paragr. 4 al acestui articol. Cas. din 6 Martie 1884. Dalloz, 1885, partea, 1, pag. 47.

14.—Autoritatea administrativă este singura competentă să aprecieze dacă edificiul ameninţă ruina, dacă siguranţa publică este expusă; somaţiunea este expresia acestei aprecieri.

Tribunalul de poliţie nu poate să o contrazică, el nu poate să aprecieze decât neglijenţa sau refuzul executării. Ch. et Hélie, t. VI, pag. 342.

15. — Ordonanţa municipală care ordonă dărâmarea, fără să stabilească ruina sau orice alt motiv de natură a legitima dărâmarea. nu are un caracter obligator, chiar când clădirea este supusă alinierei, dacă clădirea a rămas în starea dinainte. Cas. din 15 Noembrie 1884. Dalloz, 1885, p. I, pag. 178.

16.—Aruncarea de apă pe o fereastră pe calea publică constitue o contravenţie, chiar dacă apa este curată şi n'a cauzat nici o pagubă. Cas. din 18 August 1881, Sirey, 1883, pagina 332.

17.—Căderea apei din cauză că s'a rupt canalul conductor nu poate să fie asimilată unui caz de forţă majoră, ci e o circumstanţă imputabilă lipsei de precauţiune a inculpatului.

Cas. din 25 Ianuarie 1883, Sirey, 1883, pag. 339.

18.—Puterea executivă poate nu numai să reglementeze materiile de poliţie dar chiar materiile expres incredinţate prefecţilor şi primarilor. Poate chiar să ia în oarecare materii nu numai hotărîri generale dar chiar speciale, aplicabile unui singur departament sau unei singure comune. Blanche, tome VII, No. 226. Ch. et Hélie, t. VI, pag. 366.

19. — Tribunalele de poliţie au incontestabil dreptul de a examinà dacă regulamentele, a căror aplicaţiune se cere, sunt sau nu legale. Acest punct este constant în jurisprudenţă. Blanche, tome VII, No. 261.

20. — Dreptul de a verifica legalitatea regulamentele atrage în mod necesar puterea judecătorilor de a examina: 1) dacă regulamentul emană dela o autoritate competentă; 2) dacă este făcut în cercul atribuţiilor acelei autorităţi; 3) dacă derogă sau este contrar vreunei legi existente; şi 4) dacă este executoriu. Chauv. et Hélie, tome VI, pag. 383.

21.—Comunele nu au dreptul de a obţine pentru ele daune-interese pentru infracţiunile comise la ordonanţele municipale luate pentru regulamentarea unor industrii; legea nu le dă decât mijlocul a recurge la acţiunea represivă pentru a asigura exacta aplicare a regulamentelor. De aci urmează că cesionarul. substituit în drepturile comunei nu poate să dobândească mai multe drepturi decât avea comuna şi acţiunea civilă intentată de el nu este admisibilă. Cas. din 22 Noembrie 1884. Dalloz. 1885. pag. 428.

22. — Este legală şi obligatorie ordonanţa Primăriei care prevede că peştele şi vânatul, pentru că se strică uşor, să fie supus, înainte de a fi vândut, unui examen din partea inspecrilor Primăriei. Cas. din 3 Ianuarie 1885, Sirey, 1885, pagina 328.

23.—Regulamentele de poliţie luate în mod legal se impune la toţi aceia cari îi privesc. Autoritate comunală care a prescris închiderea cârciumelor la 11 ore, nu poate să dispenseze prin autorizaţii personale pe unul sau mai mulţi indivizi de a se conforma aceiui regulament. Cas. din 25 Noembrie 1882, Sirey, 1884, partea I, pagina 455.

24.—Autoritatea administrativă este singura competentă să decidă dacă un stabiliment este insalubru sau incomod şi dacă este susceptibil de a fi coprins într'una din clasele determinate de decrete sau ordonanţe. Cas. din 22 Iunie 1875, Dalloz, 1876, partea I, pag. 42.

25. — Judecătorul de simplă poliţie, înaintea căruia a fost dată în judecată o femee care a refuzat să se supue vizitei sanitare prescrisă de ordonanţa Primăriei, poate să permită acelei femei de a dovedì că nu aparţine categoriei de femei publice şi să o achite dacă ea stabileşte că la epoca vizitei de care e vorba nu erà prostituată. Cas. din 11 Iulie 1879. Dalloz, 1880, pag. 95.

26.—Primăria nu poate fără

să aducă atingere dreptului de proprietate și să comită un exces de putere, să prescrie un mijloc exclusiv obligator pentru a face să dispară o cauză de insalubritate, când poate să existe alte mijloace mai eficace și mai puțin oneroase pentru proprietar. Cas. din 28 Aprilie 1881 și din 25 Iulie 1885.

Art. 386. — Se vor confiscà încă și obiectele de artificii în cazul prevăzut de aliniatul al doilea al art. 385 (c. p. 37, 384; p. fr. 472).

Art. 387. — Pedeapsa închisorii dela 1 zi până la 2 zile se va puteà aplica pe lângâ amendă, după circumstanțe, în contra celor căzuți în contravențiunea prevăzută la aliniatul 2 al art. 385 (c. p. 382; p. fr. 473).

Art. 388. — La întâmplare de recidivă din partea celor menționați într'această secțiune, osândiții se vor supune la închisoare de 3 zile (c. p. 382, 397; pr. p. 139; p. fr. 474).

SECȚIUNEA II

A doua clasă

Art. 389. — Se vor pedepsì cu amendă dela 10 până la 15 lei [1]):

1. Birtașii, hangii, și orice asemenea închirietori, cari nu vor îngrijì să înscrie îndată într'un registru regulat numele, pronumele, data intrării și a eșirei a oricărei persoane în casele lor, precum și cei ce nu vor înfățișà asemenea registru când li se va cere de dregătorii competinți (c. p. 134).

2. Cărăușii, chirigiii, și orice conducători de trăsuri sau de dobitoace de povară, care nu vor sta tot d'auna lângă caii sau dobitoacele lor, nu vor ținea o parte numai a stradelor sau a drumurilor ca să

1) Conform art. 399 al. III, c. p. amenda aplicabilă în specie este dela 10—15 lei noui.

lase pe cealaltă liberă, spre trecerea celorlalte trăsuri ce vor umblà pe aceleaşi strade sau drumuri.

3. Cei ce vor da drumul sau vor lăsà să alerge caii, dobitoacele de tras, de povară, sau de călărie înăuntrul unui loc locuit.

4. Cei ce, umblànd cu trăsuri prin stradele oraşelor, sau nu'şi vor păzì rîndul, ori vor alerga prea iute.

5. Birjarii şi cei cu diligenţe publice care nu vor aveà număr la trăsura lor, oricare vor luà plată mai mare decàt acea hotărâtă.

6. Cei ce vor aşezà pe strade, pe drumuri, în pieţe sau bălciuri, jocuri de loterie sau orice alt joc de noroc (c. p. 350).

7. Cei ce vor vinde băuturi prefăcute, fără apărare de osânda hotărâtă la întâmplare când acele băuturi vor fi amestecate cu materii vătămătoare sănătăţii (c. p. 247).

8. Cei ce vor lăsà să umble liberi nebunii sau furioşii, care vor fi sub paza lor, sau vor da drumul la dobitoace făcătoare de rău, precum şi cei ce vor aţîţa sau nu vor oprì câinii lor, când se pornese asupra trecătorilor, şi chiar de nu ar fi rezultat dintr'aceasta vreun rău sau vre-o pagubă.

9. Cei ce vor aruncà petre sau alte lucruri tari, ori gunoaie pe casele, zidirile şi împrejmuirile altuià, sau în grădini ori împrejmuiri străine, precum şi cei ce, cu voinţă vor aruncà lucruri tari sau puturoase asupra cuivà.

10. Acei cari, fără drept, vor intra în grădinile altuia, când sunt pe picior, sau în viile ori grădina altuia, când fructele sunt coapte, sau aproape de coacere.

11. Cei ce nu vor da ajutorul ce li se va cere la întâmplare de înecăciune, de aprindere, de tâlhării,

jefuiri, flagrant delict, clamoare publică sau alte asemenea nevoi.

12. Cei ce vor pune spre vânzare lucruri de mâncare stricate, clocite sau vătămătoare ori poame crude (c. p. 383, 390—392, 399; pr. p. 108; p. fr. 475).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1. — Comite contravenţiunea prevăzută şi pedepsită de art. 389, alin. 7, cel care a pus în consumaţiune vin fabricat din stafide, iar nu vin natural făcut din struguri proaspeţi, fără a declară consumatorilor că este prefăcut. (Cas. II. 127/95. Bul. pag. 234).

2. — Art. 389, al. 8 codul penal pedepseşte nu numai pe aceia care vor aţâţà câinii, dar şi pe aceia cari vor da drumul sau nu vor oprì câinii lor, când se pornesc asupra trecătorilor. (Cas. II, 308/88, B. p. 644 şi Cas. II, 1009/905, B. p. 1095).

3. — Faptul de a lăsà liber un cal care a cauzat leziuni unei persoane constitue contravenţia prescrisă de art. 389, al. III, de competinţa judelui de ocol de a o judecà, oricare ar fi suma despăgubirilor pretinse de partea civilă. (Cas. II, 738 din 1906, B. p. 598).

4. — Instanţa de fond comite un exces de putere şi dă o hotărâre casabilă când achită pe un inculpat de faptul de contravenţie că n'a curăţat zăpada din faţa casei, când acest fapt este stabilit prin procesul-verbal şi prin martori, deoarece judecătorul nu poate, în mod arbitrar, să substitue acestor probe aprecierea sa personală. (Cas. II, 2284/906, nepublicată).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX

1.—Formalităţile impuse închirietorilor de profesiune nu sunt impuse moaşelor cari primesc la ele femeile însărcinate. Cas. din 12 Sept. 1846. Dalloz, 1846, pag. 38; Blanche, VII, No. 292.

Inchirietorii nu sunt pasibili

de cât de o singură amendă deşi persoana care n'a fost înscrisă în registru a stat mai multe nopţi. Cas. din 4 Febr. 1859. Dalloz, 1859, partea I, p. 244.

2.—Dar dacă au primit mai mulţi streini fără a-i înscrie în registru hangiul trebue să fie condamnat la tot atâtea amenzi distincte, căci fiecare lipsă de înscriere constitue o contravenţie distinctă. Cas. din 8 Ianuarie 1864, Dalloz, 1866, partea 5, pag. 343.

3.— Expresia de «loc locuit» trebue să fie luată în sens general. Ch. et Hélie, VI,. p. 404.

...... spre exemplu un stabiliment deschis publicului. Cas. din 17 Ianuarie 1885. Dalloz, 1885, pag. 220.

4.—Prin cuvântul «să alerge» legea nu a înţeles numai galopul animalelor dar orice alergare repede care poate să atragă pericolul pe care legea a vrut să-l previe. Blanche, VII, No. 320. Chauv. et Hélie, VI, pag, 376.

5.—Jocurile de cărţi, ca pichet, écarté, etc. în care abilitatea jucătorului se combină cu norocul nu sunt cuprinse în numărul jocurilor de noroc. Tot asemenea şi biliardul. L. Lautour, Code pénal, art. 475, p. 260.

6. — Prin lucruri publice se înţelege şi cafenelele. hanurile, cârciumele, etc. Blanche, VII, No. 340.

7. — Obligaţia de a nu lăsà liberi furioşii sau nebunii se aplică nu numai membrilor familiei cari îi păzesc, sau directorilor de stabilimente publice sau private de alienaţi, dar şi acelor cari gratis sau cu plată s'au însărcinat să-i păzească, Blanche, IX, No. 349.

8.—Stăpânul câinelui se pedepseşte nu numai când este de faţă şi nu-l opreşte în momentul când se porneşte asupra cuiva dar şi atunci când lăsându-l în libertate este în neputinţă de a-l oprì. Blanche, VII, No. 356.

9. — Art. 389, al. 11 român nu a înţeles să dispuie de cât pentru cazurile de accidente susceptibile de a compromite pacea sau siguranţa publică. Prin urmare, nu se pedepseşte acela care refuză să ajute a transportà cadavrul unui om omorât la drumul mare. Cas. din 13 Maiu 1854. Dalloz, 1855, pag. 123.

10.— .... asemenea refuzul unui hangiu de a primì un cerşetor bolnav ce i se aduce de un agent public cu ofertă de a fi plătit de comună. Cas. 2 Iulie 1857. Dalloz, 1857, pag. 376.

11.— .... asemenea refuzul moaşei de a se duce la o femee însărcinată săracă. Cas. din 4 Iunie 1860.

12. — Paragraful 11 de sub acest articol este aplicabil medicului care, în urma cererii judecătorului de instrucţie făcută conform procedurei penale, refuză de a se trensportà la un spital spre a constatà la un cadavru urmele de violenţă. Cas. din 18 Decembrie 1875. Sirey 1876, pag. 94.

13.—Războiul e o calamitate în sensul paragr. 11, astfel că se pedepseşte refuzul de a ajutà la transportul răniţilor sau bagajelor militare. Cas. 24 Noembre 1870. Dalloz, 1871, pag. 262.

Art. 390. — Se va putea, dupe împrejurări, pronunţa, afară de amendă, şi închisoarea până la 3 zile cel mult, la cazurile prevăzute de aliniatul 2, 3, 4, 7 şi 9 al. art. 389 (c. p. 382, 392 ; p. fr. 476).

Art. 391. — Se vor confisca:

1. Mesele, instrumentele şi gătirile de jocuri, sau de loterii aşezate pe strade pe drumuri şi prin locuri publice, precum şi banii ori lucrurile de loterie, propuse jucătorilor.

2. Băuturile prefăcute ce se vor găsì a fi ale vânzătorilor se vor vărsa.

3. Scrierile sau gravurile în contra bunelor moravuri se vor rupe şi se vor desfiinţa.

4. Lucrurile de mâncare stricate, clocite sau vătămătoare şi poàmele crude se vor lepăda (c. p. 37, 381, 384, 389 ; p. fr. 477).

Art. 392. — La întâmplare de recidivă din partea celor menţionaţi într'această secţiune, osànda va fi închisoarea de 5 zile deplin ; iar pentru cei menţionaţi în paragraful al 6 art. 389, de vor cădeà în recidivă, fapta lor se va socoti delict, şi se vor pedepsì cu închisoarea dela 6 zile până la 1 lună ori cu amendă dela 26 până la 100 lei[1]). (c. p. 1, 8, 382, 397 ; pr. p. 139 ; p. fr. 478).

SECŢIUNEA III

A treia clasă

Art. 393. — *(Leg. 17 Februrie 74[2])*. Se vor pedepsì cu amendă de lei 15 până la 25).

---

[1]) Conform art. 399 al. II, c. p. amenda aplicabilă în specie este dela 26—100 lei noui.

[2]) Vechiul art. 393, la No. 11, dispunea: «Cei ce vor tăia lemne într'o pădure poprită, ori vor ridicà printr'ascuns lemne tăiate, sau cărbuni, precum şi aceia cari, fără a fi autorizaţi, vor ridicà de pe drumurile publice, brazde, pământuri sau petriş, sau care vor fi luat de pe locurile ce sunt proprietăţi ale comunelor, pământuri sau alte materialuri». Vechiul art. 393 nu aveà § 12 şi 13.

1. Cei cari, afară de întâmplările prevăzute la art. 352 până la art. 380 inclusiv, vor cauzà cu voinţă pagubă la proprietăţile mişcătoare ale altuia;

2. Cei ce vor cauzà moarte sau răniri dobitoacelor altuia, prin lăsarea fără pază de nebuni sau furioşi ori de dobitoace făcătoare de rău, sau prin repeziciunea ori reaua conducere a trăsurilor, ori prin covârşitoarea lor povară sau a cailor, a dobitoacelor de tras, de povară sau călărie;

3. Cei ce vor cauza aceleaşi stricăciuni prin întrebuinţare de arme cu nedibăcie, ori fără cuviincioasă pază, sau prin aruncarea de petre ori de alte lucruri tari;

4. Cei ce vor cauza aceleaşi stricăciuni sau pericole prin învechirea, derăpănarea, şi nedregerea sau neţinerea în bună stare a caselor, ori a clădirilor, sau prin astuparea stradelor, ori prin vre-o săpătură, sau prin orice altă lucrare făcută pe strade, pieţe sau locuri publice, ori lângă dânsele, fără a fi luat despre aceasta nici o măsură de pază, nici să fi pus trebuincioasele semne;

5. Cei ce vor aveà dramuri sau măsuri mincinoase în magaziile, în prăvăliile sau casele lor de negoţ, sau în târguri ori bâlciuri, fără a fi apăraţi cu aceasta de osândele corecţionale hotărâte pentru dânşii când vor întrebuinţă asemenea mincinoase dramuri sau măsuri; (c. p. 336).

6. Cei ce vor întrebuinţà alte dramuri sau măsuri decât acele prevăzute de legile în vigoare:

7. Brutarii, măcelarii şi lumînărarii, care vor vinde pâine, carne sau lumînări cu preţ mai mare de cât cel hotărât şi publicat, ori cu lipsă de dramuri, ori de calitate mai proastă decât cea cuvenită şi hotărâtă:

8. Acei cari cauzează sau contribuesc a cauza

zgomot sau larmă noaptea, turburând cu aceasta liniştea locuitorilor;

9. Cei ce vor deslipì sau vor rupe, cu cuget rău, afişele lipite din ordinea autorităţilor;

10. Cei ce vor strica, ori în ce chip, drumurile publice, sau vor luà loc din lărgimea lor:

11. Cei ce vor rupe, ori strică instrumente de agricultură, surle, ori colibe ale pasnicilor; (c. p. 309).

12. Nesupunerile şi necuviinţele servitorilor către stăpâni:

13. Părăsirea serviciului fără o prealabilă încunoştiinţare către stăpâni cel puţin cu 3 zile înainte;

Se va puteà, după împrejurări, pronunţà pe lângă amendă, şi pedeapsa închisorii, până la 5 zile cel mult, în contra acelor ce se vor afla în cazurile prevăzute la aliniatele 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12 şi 13 din acest articol (c. p. 382, 383, 394, 395, 399; p. fr. 479).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

INDEX

1. — Faptul de a lovi şi tăià cu toporul un bou, intră în prevederile art. 393, c. p. (Cas. secţ. unit., 2 din 27 Ian. 1883, B. p. 102).

2. — Primarul, după art. 89, lit. *e* din legea comunală, este însărcinat cu articolele de îndestulare publică, şi între dispoziţiunile pe care autorităţile comunale le pot luà în această privinţă, poate intrà şi fixarea unui preţ maximum. O asemenea regulamentare nu are nimic contrariu sfinţeniei dreptului de proprietate, consacrat prin art. 19 din constituţiune, căci nu se ridică prin el vre-o proprietate a neguţătorului, ci se fixează numai condiţiunile sub care se poate exercità un comerciu; de aceea legiuitorul

dela 1874 a menţinut dispoziţiunile art. 393 c. p., ca unele ce nu sunt contrarii constituţiunei din 1866. Astfel dar, regulamentele făcute de primar sau de consiliul comunal, în privinţa debitărei articolelor de îndestulare publică, au putere obligatorie pentru locuitorii comunei; prin urmare, măcelarul care vinde carne cu preţ mai mare decât cel hotărât, cade sub prevederile art. 393 No. 7 c. p. (Cas. II, 104 din 25 Febr. 86, B. p. 166).

3. — Când faptul imputat contravenientului întruneşte elementele constitutive ale contravenţiunei prevăzută de art. 393 No. 7 c. p., el nu se poate judecà după nici un alt regulament, cum ar fi regulamentul asupra măcelarilor, faţă cu suscitatul text de lege clar şi în vigoare. (Cas. II, 104 din 25 Febr, 86, B. p. 166).

4. — Vânzarea de marfă cu lipsă de grame, pentru ca să cadă sub aplicaţiunea art. 393 c. p., urmează ca delicuentul să exercite una din profesiunile indicate anume în acel articol. Dacă marfa vândută cu lipsă de grame, nu intră în categoria mărfurilor prevăzute de art. 393 c. p., acest fapt nu intră în prevederile acestui articol. (Cas. II, 490 din 10 Nov. 1887, Bul. pag. 926).

5. — Dacă inculpatul a întrebuinţat măsuri mincinoase, înşelând pe cumpărător asupra câtimei cerealelor vândute de el, prejudiciindu-l prin acest fapt în folosul său, acest fapt nu intră în prevederile art. 393 c. p. (Cas. II, 557 din 14 Dec. 1887, B. p. 1043).

6. — Faptul de a vinde peşte cu lipsă de dramuri, fără a se stabilì în acelaşi timp că s'a servit cu măsuri mincinoase sau cu alte măsuri decât cele autorizate guvern, nu poate fi calificat ca o contràvenţiune poliţienească prevăzută de art. 393 No. 7 c. p., de oarece acest articol necoprinzând şi pe pescari, dispoziţiunile codului penal trebuind a fi interpretate într'un mod strict, ca atare nu se poate aplicà la cazuri neprevăzute pin acel codice. (Cas. II, 490 din 10 Nov. 1887, B. p. 926).

7.— Distrugerea perdelei dela o prăvălie, ca o pagubă cauzată cu voinţă la proprietăţile mişcătoare ale altuia, intră în prevederea art. 393 No. 1 c. p. (Cas. II, 166 din 15 Mart. 1889, B. p. 347).

8. — Faptul de a se găsì în prăvălia cuiva măsuri mincinoase, fára însă să se fi servit cu acele măsuri, intră în prevederile art. 393 No. 5 c. p. (Cas. II, 225 din 20 Aprilie 1889, B. p. 479).

9. — Faptul că un comerciant ţine în prăvălia sa cumpene sau măsuri mincinoase, constitue contravenţiunea prevăzută de art. 393, al. V din codul penal, iar nu delictul de înşelăciune prevăzut de art. 336 din acel cod, întrucât, pentru ca să existe acest delict, trebue să se constate că inculpatul s'a servit de acele măsuri mincinoase şi a amăgit pe vre-o persoană. (Cas. II, 217/97, B. p. 588; Cas. II, 636/99, Buletinul pagina 912).

10. — Faptul de a se fi servit în comerţ de măsuri ce nu erau marcate de oficiul măsurilor şi greutăţilor constitue contravenţia din art. 393 c. p., iar nu delictul de înşelăciune din art. 336 şi 337 c. p., când nu se constată că greutăţile nu aveau greutatea cerută şi deci nu se constată prejudiciul sau posibilitatea de prejudiciu.

Dacă aceasta se constată, atunci este înşelăciune de competinţa Trib. (Cas. II, 351/901, B, p. 711; Cas. II, 350/901, B. p. 709).

11. — Art. 393, al. 5 din c. p. pedepseşte ca contravenienţi pe acei ce vor aveà măsuri mincinoase în magaziile, prăvăliile sau casele lor de negoţ;

Prin urmare, acest fapt nu poate fi imputat decât patronului, iar nu prepuşilor săi. (Cas. II, 2046 din 19 Sept. 1908).

12. — Faptul unui individ de a aveà în casa sa o măsură neverificată şi nemarcată fără însă a face vre-o întrebuinţare cu dânsa constitue contravenţiunea prevăzută de art. 393, al. 5 c. p., iar nu delictul prevăzut de art. 336 c. p. şi prin urmare, este de competinţa judelui de ocol de a fi judecat. (Cas. II, 182/911, nepublicată încă).

13. — In materie poliţienească, amenda neputând fi mai mare de 25 lei, judecătorii în apel nu pot să pronunţe, pentru o contravenţie prevăzută de art. 393 sau 396 c. pen. o amendă superioară aceleia prevăzută de acele articole. (Cas. II, 319 din 1 Februarie 1911).

Doctrină şi Jurisprudenţă Franceză

INDEX.

1. — Acest articol se aplică la orice este mobil sau efect mobiliar după art. 527 şi urm. cod. civil. Dalloz. Contrav, No. 418.

2. — Faptul de a dà o lovitură de baston unui câine care umblă pe stradă şi aparţine altuia, constitue contravenţia prevăzută de paragr. 1 al acestui articol. Cas. din 4 Aprilie 1863, Dalloz, 1863, p. 324.

3. — Paragr. 1, 2, 3 şi 4 de sub acest articol nu se aplică decât acelora care fără voinţă au omorât sau rănit animalele altuia. Cas. din 4 Aprilie 1863, Dalloz, 1863, pag. 324.

4. — Comerciantul la care s'a găsit măsuri şi greutăţi ilegale nu poate să fie scuzat pe motiv că acele masuri nu erau întrebuinţate decât pentru folosinţa

sa iar nu în comerţ. Cas. din 23 Aprilie 1857, Dalloz, 1857, p. 269.

5.—Deţinerea în acelaş loc, constatată prin acelaş proces-verbal, a mai multor măsuri şi greutăţi neverificate constitue o singură contravenţie pasibilă de o singură amendă. Cas. din 28 Iunie, 1855, Dalloz, 1855, partea 5, pag. 330.

6. — Convenţiile particulare între brutar şi particular nu autoriză pe cel dântâi să deroge dela prescripţiile unei ordonanţe municipale asupra preţului şi greutăţii pâinii, deci judecătorul nu poate să le admită ca scuză legală a contravenţiei. Cas. din 1 Mai 1863, Sirey, 1863, partea 1, pag. 184.

7.—Faptul unui brutar de a vinde sub preţul fixat de primărie nu constitue o contravenţie. Cas. din 21 Iunie 1851, Dalloz, 1852, partea 5, p. 57.

8. — Fiecare fapt special de vânzare cu preţ mai mare, fapt constatat de judecător trebue pedepsit cu o amendă distinctă. Cas. din 23 Iunie 1865, Dalloz, 1865, partea 5, pag. 38.

9.—Judecătorul de fapt este suveran să decidă dacă zgomotul nocturn a turburat liniştea publică. Cas. din 28 Martie 1867, Dalloz, 1869, partea 5, pag. 379.

10. — Zgomotele sau larma noctură constituesc prin faptul existenţii lor o prezumpţie de turburări aduse liniştei publice, prezumpţie care nu poate fi distrusă decât prin proba contrară. Deci judecătorul care constată a c e l e zgomote sau larmă nu poate să achite pe contravenient pe motiv că nu s-a dovedit în fapt că liniştea publică a fost turburată. Cas. din 28 Febr. 1885.

11.—Faptul de a face larmă noaptea se pedepseşte chiar când s-a turburat liniştea unui singur om. Cas. din 25 Ianuarie 1878, Dalloz, 1879. pag. 385.

12.—Se pedepsesc şi zgomotele sau larma care se fac în interiorul caselor dacă se aud de afară. Cas. din 1 Mai 1863. *Contra:* Cas. 28 Aprilie 1859, Dalloz, 1859, partea 5, pag. 367.

13. — Cântecul nu este un zgomot şi deci nu se pedepseşte decât dacă i se adaogă oarecare circumstanţe care îi schimbă caracterul şi-l fac să fie o cauză de turburare a liniştei publice. Cas. din 28 Noembrie 1884, Dalloz, 1885, pag. 219.

14. — Sunt consideraţi ca complici nu numai aceia cari participă în mod activ dar şi aceia care se mărginesc a facilita prin prezenţa sau faptul lor. Blanche, tome VII, No. 496. Cas. din 8 Noembrie 1855, Dalloz, 1855, part. 5, pag. 431.

Art. 394. — *(Leg. 17 Fevr. 74* [1]*).* Se vor confiscà încă dramurile şi măsurile mincinoase, precum şi dramurile şi măsurile osebite de cele prevăzute de legile în vigoare (c. p. 37, 381, 284, 393; p. fr. 480).

---

[1]) Vechiul art. 394 a devenit ultimul aliniat al art. 393 din noul codice.

Art. 395 — *(Leg. 17 Febr. 74* [1]*)* La întâmplare de recidivă din partea celor înseınnaţi într'această secţiune, culpabilii se vor supune totd'auna la închisoare de 5 zile (c. p. 382, 393, 397; p. fr. 481).

SECŢIUNEA IV [2]

A patra clasă

Art. 396.—*(Leg. 17 Febr. 74* [3]*)*. Se vor pedepsì cu maximum amenzii de 25 lei [4]), şi cu închisoarea dela 1 până la 15 zile:

1. Aceia cari vor fi contravenit dispoziţiunilor art. 238 al. II;

2. Aceia cari vor fi comis faptul prevăzut în art. 300;

3. Acei cari vor tăia lemne sau arbori din o pădure sau de pe orice altă proprietate străină, sau vor ridica cărbuni; precum şi aceia cari, fără a fi autorizaţi, vor ridicà, de pe drumurile publice, brazde, pământuri sau petriş, sau cari vor fi luat de pe locurile, ce sunt proprietăţi ale comunelor, pământuri sau alte materialuri. (c. p. 309 No. 2, 382, 383, 393 No. 10, 397; art. 19 şi 24 cod. silv.).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

1.—Se consideră ca contravenţiune şi se pedepseşte cu amendă de 25 lei şi cu închisoare dela 1 până la 15 zile, faptul de a tăia lemne sau arbori dint'o pădure sau orice altă proprietate străină. (Cas. II, 657/98, B. p. 1233).

2. — Injuriile adresate unei persoane prin cuvinte atingătoare de religie şi de biserică, fiind pedepsite cu închisoarea poliţienească sunt de competinţa judecătoriilor de pace de a le judecà. (Cas. II, 1316/903, B. p. 1535).

3.—Faptul de insultă prevăzut de art. 300 şi 396, al. II,

[1]) Vechiul art. 395 a devenit art. 394 din noul codice.

[2]) Această secţiune, în ediţiunea oficială din 1874, este greşit numerotată cu No. III, în loc de IV, cum trebue să fie.

[3]) Vechiul art. 396 a devenit art. 395 din noul codice.

[4]) Conform art. 399 al. III, c. p., amenda aplicabilă în speţă este de 25 lei noui.

din codul penal, pedepsindu-se cumulativ cu amendă şi închisoare dela o zi până la 15 zile, numai prin aplicarea art. 60 din codul penal, se poate da numai una din aceste pedepse.

Prin urmare, când o instanţă de fond condamnă pe un contravenient la acele dispoziţiuni de lege numai la cinci zile închisoare, prin aceasta a dat o pedeapsă mai mică decât cea prescrisă de sus zisele texte de lege, şi, deci aplică bine legea. (Cas. II, 868/907, B. p. 854).

4. — In materie de simplă poliţie amenda nu poate fi mai mare de 25 lei;

Prin urmare, tribunalul violează art. 396 al. 2 şi 60 cod. penal când condamnă pentru o asemenea contravenţiune la una sută lei amendă, de oarece amenda superioară ţifrei de 25 lei nu e aplicabilă decât delictelor corecţionale. (Cas. II, 972 din 28 Martie 1911).

Vezi, în ce priveşte împăcanea părţilor în materie de contravenţiune, I. Ionescu-Dolj, notă la sentinţa Trib. Tecuci din 16 Oct. 1900, în *Curierul Judiciar* No. 79/900, pag. 633.

Vezi dacă constitue o injurie cuvintele adresate unei persoane: «ţigan», «grec», «bulgar», C. Orănescu, Judecătoria Ocol. Simila No. 1217/905 în *Curierul Judiciar* No. 60/905, pag. 477.

5. — Din cauză că soţul şi cu soţia formează o singură personalitate morală, bărbatul are calitate de a reclama pentru insulta adusă soţiei sale, căci onoarea soţiei fiind propria lui onoare, injuria adusă femeei se resfrânge şi asupra sa.

Acest drept al soţului derivă din art. 195 c. civ., după care bărbatul e dator protecţiune femeei (Jud. ocol II, Ploeşti S. Scriban, 1187 903, *Curierul Judiciar* 71/903, pag. 616).

Dispoziţiuni comune la cele 4 secţiuni de mai sus

Art. 397. — *(Leg. 17 Febr. 74*[1]*).* Este recidivă la toate întâmplările prevăzute de cartea III, când în contra celui abătut se va fi dat hotărîre pentru vreo altă abatere poliţienească, în curgere de 12 luni, socotite dela darea acelei hotărîri până la săvîrşirea celei din nou abateri, săvârşită în ocolul jurisdicţiunei aceluiaşi tribunal.

In caz de recidivă din partea celor însemnaţi în art. 396, se va aplicà maximum închisorii poliţieneşti. (c. p. 9, 46, 382, 385, 388, 389, 392, 393, 395, 396; p. fr. 483).

[1]) In vechiul art. 397 nu figura ultimul aliniat.

Doctrină și Jurisprudență Română

Potrivit art. 397 cod. penal este recidivă în materie de simplă poliție, atunci când după o primă condamnațiune judecătorească pentru o contravențiune, cel abătut săvârșește o a doua contravențiune în cursul a 12 luni dela darea acelei hotărîri.

Prin urmare, tribunalul e dator să motiveze că un contravenient se găsește în condițiile art. 397 pentru a-i agrava situațiunea condamnându-l la închisoare. (Cas. II, 897/911).

Doctrină și Jurisprudență Franceză

1. — Regulele din art. 483 (rom. 397) nu sunt aplicabile contravențiilor care nu sunt menționate în secțiunile precedente, afară numai dacă legi speciale, relative la aceste contravenții, prevede că trebue să recurgem la aceste regule. Ch. et Hélie, tome VI, pag. 295; Blanche, tome VII, No. 524.

2. — In materie de contravenție art. 483 se aplică din moment ce prevenitul în cele 12 luni precedente a fost condamnat în resortul aceluiaș tribunal pentru o altă contravenție, chiar de o natură diferită. Cas. din 19 Noembrie 1868, Dalloz, 1870, pag. 143; Cas. din 3 Iunie 1875, Dalloz, 1876, partea I, pag. 334.

3. — O hotărîre atacată cu apel și deci nedefinitivă în momentul în care noua infracțiune a fost comisă, nu poate să serve de bază stării de recidivă legală. Cas. din 29 Ianuarie 1885, Dalloz, 1886, pag. 43.

4. — Judecătorul trebue să constate sub pedeapsă de nulitate existența condițiilor cerute de lege pentru a fi recidivă. Cas. 15 Noembrie 1895, Dalloz, 1896, partea 1, pag. 24.

5. — Art. 483 și 463 sunt aplicabile la toate contravențiile prevăzute de cod. penal, dar beneficiul circumstanțelor atenuante nu poate fi întins faptelor prevăzute prin legi speciale, fie anterioare, fie posterioare codului penal, în lipsă de derogație expresă. Cas. din 11 Ianuarie 1895, Dalloz, 1896, partea 1, pag. 137.

DISPOZIȚIUNI GENERALE

Art. 398.—Sunt și rămân abrogate toate legiuirile penale anterioare din România [1]), afară de dispozițiunile privitoare la delictele de presă ce se prevăd

[1]) Inainte de punerea în aplicare a acestui codice, legiuirea penală în vigoare în Muntenia era codicele penal al Țărei Românești din 1850, pus în lucrare la 1 Ianuarie 1852 sub Barbu Știrbei; iar în Moldova era vechiul codice penal al Moldovei din 1826.

în legea de presă din anul 1862. (Art. 44 şi urm. leg. presei, 13 Apr. 62).

Art. 399. — *(Leg. 17 Febr. 74[1]).* Nici una din pedepsele prescrise prin acest codice nu se va putea aplica fără hotărîrea dată de către autorităţile judecătoreşte competinte.

Toate amenzile prevăzute în aceste codice se vor socotì pe lei noui. Cifra însă din textul legii va fi pretutindea redusă la jumătate, fără ca, în materie de delict, să poată fi mai mică de 26 lei noui.

Amenzile pentru contravenţiuni se socotesc în lei noui, fără nici o reducere. (c. p. 8 No. 3, 9 No. 2).

Doctrină şi Jurisprudenţă Română

După art. 399 al II din legea modificătoarea a codului penal din 17 Februarie 1874, toate amenzile prevăzute în acest codice se vor socotì pe lei noui, iar cifra din textul legii va fi pretutindeni redusă la jumătate, fără însă ca în materie de delicte să poată fi mai mică de 26 lei noui. (Casaţia sec. II, 267 din 5 Mai 1889, Buletin, pagina 552).

DISPOZIŢIUNI TRANZITORII

Art. 400. — Acest codice va fi obligatoriu şi se va aplica după 6 luni dela data promulgării lui.

[1]) Vechiul art. 399 nu avea cele din urmă două aliniate.

TABELA

De toate amenzile coprinse în codicele penal transformate în lei noi, conform art. 399 al. II c. penal, astfel cum urmează a se aplica de autoritățile judiciare

Articolul				Lei noui
1, al. 8	conține	amenda	dela	26 în sus
8, § 3	»	»	»	26 »
9, § 2	»	»	»	5—25
28, al. 3	»	»	de	5
30, » 2	»	»	»	5
47, » 4	»	»	dela	500—5.000*
60 » 6	»	»	»	250—750
60 » 8		»	de	26
77 » 1	»	»	dela	2.000—10.000*
77 » 2	»	»	»	500—3.000*
77 » 4	»	»	»	2.000—10.000*
100	»	suma	de	9 L. n., 25 b.
103	»	amenda	dela	50—150
109	»	»	»	50—750
111	»	»	»	50—750
115	»	»	»	100—2.500
128, al. 2	»	»	»	50—1.500
140 » 1 și 2	»	suma	de	1.200
140 » 6	»	amenda	dela	1.000—10.000
143	»	»	»	250—5.000
144, » 1	»	»	până la	100
146	»	»	»	100
151 » 1	»	»	dela	26—500
151 » 2	»	»	»	26—250
152	»	»	»	50—500
154	»	»	»	50—1.500

*) Amenzile însemnate în tabela cu semnul * sunt reproduse așa cum figurează în articolele respective fără a fi reduse la jumătate. In tabela atașată la codul penal publicat de Ministerul justiției, toate aceste amenzi notate cu semnul sus arătat sunt reduse la jumătate, prin aplicarea dispozițiunilor art. 399 al. II c. penal. Credem însă că rău s'a redus acele amenzi la jumătate, de oarece acele amenzi fiind adăogate la articolele din cod, în anul 1874, în acel an nu mai existau lei vechi, ci lei noui. Deci leii despre cari se vorbește în articolele notate cu semnul *, nu pot fi decât lei noi, de oarece legiuitorul dela 1874 nu putea prescrie o pedeapsă într'o monedă ce numai există. Tabela alăturată la codul penal nu se vede să fi fost votată de Corpurile legiuitoare și nici publicată în «Monitorul Oficial», deci acea tabelă nu poate avea putere de lege. Prin urmare, amenzile în chestiune urmează a fi aplicate așa cum sunt prevăzute în acele articole modificate în anul 1874 și în lei noi fără a mai fi reduse la jumătate.

Articolul				Lei noui
156	conţine	amenda	dela	26—250
161	»	»	»	26—100
162	»	»	»	50—750
166	»	»	»	50—500
180, al. 1	»	»	»	150—2.500
181, » 2	»	»	»	500—5.000*
183	»	»	»	26—100
193, » 1	»	»	de	20
203	»	»	»	150—500
206	»	»	»	50—250
209	»	»	»	50—500
210	»	»	»	26—100
211, al. 2	»	»	»	26—50
236	»	»	»	50—2.500
237	»	»	»	50—250
238, al. 4	»	»	până la	2.000*
239, » 1	»	»	»	2.000*
240	»	»	»	5.000*
245	»	»	dela	50—2.500
247, al. 1	»	»	»	26—250
248	»	»	»	26—500
249	»	»	»	26—250
258	»	»	»	100—500
262	»	»	»	26—100
267 al. 1	»	»	»	50—1.500
267 » 2	»	»	»	50—500
276 » 1	»	»	»	26—150
277 » 1	»	»	»	26—150
277 » 2	»	»	»	26—250
279 » 1	»	»	»	26—50
279 » 2	»	»	»	26—100
286	»	»	»	26—150
293	»	»	până la	500*
297 al. 1	»	»	dela	50—1.250
297 » 2	»	»	»	26—1.000
299 » 1	»	»	»	200—2.000*
299 » 2	»	»	»	300—3.000*
305	»	»	»	50—250
308	»	»	»	26—500
309, al. 1	»	»	»	50—500
321	»	»	»	50—500
322	»	»	de cel puţin	26
324	»	»	dela	150—1.500
325, al. 4	»	»	până la	150

Articolul				Lei noui
326, al. 1	conține	amenda	de la	26—150
331	»	»	»	26—250
333	»	»	»	26—1.000
334, al. 1	»	»	»	26—1.000
335	»	»	»	50—1.000
336 » 1	»	»	de cel puțin	26
341 » 1	»	»	de la	50—1.000
342	»	»	»	26—250
346	»	»	»	100—1.000
347	»	»	până la	1.000
349	»	»	de la	50—2.000
350, al. 1	»	»	»	50—2.000
351 » 1	»	»	»	50—1.250
355	»	»	»	26—500
364	»	suma	de	600
367, al. 3	»	amenda	de la	50—250
368	»	»	»	26—100
376 { » 1	»	»	»	26—1.000
376 { » 2	»	»	»	50—2.500
383	»	»	»	5—25
385, al. 1	»	»	»	5—10
389 » 1	»	»	»	10—15
392	»	»	»	26—100
393 » 1	»	»	»	15—25
396 » 1	»	»	de	25

TABLA DE MATERII
A
CODICELUI PENAL

Pag.

CARTEA I

DESPRE PEDEPSE ŞI EFECTELE LOR

CARTEA II

DESPRE CRIME ŞI DELICTE IN SPECIAL ŞI DESPRE PEDEPSELE LOR

Pag.

CARTEA III

CONTRAVENȚIUNI POLIȚIENEȘTI ȘI PEDEPSELE LOR

INDEX ALFABETIC

AL

INTREGII MATERII CUPRINSE IN VOLUM ŞI ARTICOLUL DE LEGE CORESPUNZATOR

A

Pag.

B

Pag.

C

Pag.

M

N

R